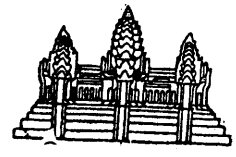

ព្រះ
វិន័យបិដក ភាគ ៣
និស្សគ្គិយកណ្ឌ និង បាចិត្តិយកណ្ឌ

ពោះពុម្ពលើកទី ២

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ

ព. ស. ២៤៩៨

ឥត្ថីយោ ភាគោ

ឧមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

ឯសុក្កវិយកណ្ឌំ

៨មេ ខោ បនាយស្មន្តោ តឹស ឯសុក្កវិយា

ចាចិត្តិយា ធម្មា ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆន្តិ ។

បឋមបារាជិកសិក្ខាបទំ

(១) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា វេសាលិយំ

វិហរតិ គោតមកេ ចេតិយេ ។ តេន ខោ បន សមយេន

ភគវតោ កិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។ ឆព្ពគ្គិយា

កិក្ខូ ភគវតោ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តន្តិ អញ្ញេវ សិក្ខាបទេ

តាមំ បរិសន្តិ អញ្ញេវ សិក្ខាបទេ អាវាមេ អច្ឆន្តិ

ភាគទី ៣

ខ្ញុំសូមនមស្ការ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គនោះ ។

និស្សគ្គិយកណ្ឌ

បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ
ទាំង ៣០ នេះឯង មកកាន់ឧទ្ទេស
(គឺព្រះបាតិមោក្ខដែលសង្ឃត្រូវសំដែងរាល់កន្លះខែ) ។

បឋមវគ្គ សិក្ខាបទទី ១

(១) សម័យនោះ ព្រះសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់
នៅក្នុងគោតមកចេតិយ ទៀបក្រុងវេសាលី ។ លោះនោះឯង ត្រៃ
ចីវរដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បានអនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុទាំងឡាយរួច
ស្រេចហើយ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ (ភិក្ខុមានពួក ៦) បានដឹងថា
ត្រៃចីវរព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតហើយ (ក៏ប្រើប្រាស់ចីវរហួស
ពុទ្ធានុញ្ញាត គឺប្រើប្រាស់ចីវរបីត្រៃ) ចូលទៅកាន់ស្រុក (ស្មើក
ដណ្តប់) ចីវរមួយត្រៃ នៅក្នុងអាវាម (ស្មើកដណ្តប់) ចីវរមួយត្រៃ

อญฺญตฺเรว สิตีภาเวน ฉหากาเรหิ ฯ เยน เตน กิจฺเจน
อปฺปิจฺฉา สนฺตุฏฺฐา ปวิวิตฺตา อสงฺสฏฺฐา วิริยารมฺภา
เตน วุจฺจายสฺมา อุปาลิ วินยธโร ตนฺติธโร วินยปามุกฺโข
ธมฺมกถิโก ภิกฺขุ อภิธมฺมวินยํ ปุจฺฉิตุนฺติ ฯ อยเมตฺถ
เตน ภิกฺขุนา ภควา ปฐมตรํ อาโรเจตพฺโพ ฯ อยเมตฺถ
ภควา ปฐมสฺมึ นิทาเน ปฐมสฺมึ ปาราชิกุทฺเทเส ภิกฺขุสงฺฆํ
สนฺนิปาตาเปตฺวา ธมฺมกถาย วา ปาติโมกฺขสฺส วา สงฺฆํ กิร
สมฺมา ภิกฺขเว อาณาเปติ ปาติโมกฺขนฺติ ฯ สงฺฆ ภควนฺตนฺติ ฯ
กิสฺมิญฺจิ ปเทสกาเล ภควา อนนุญฺญาตกิริยาย เหฏฺฐา อ-
นนุโลมิกาย อปฺปฏิรูปาย อสฺสามณกาย อกปฺปิยาย
อกรณีเย ตถา หิ ปน ภควา เอวาห เยน ปุคฺคเลน
อาณาเปติ ปาติโมกฺขนฺติ เอตฺถ เหฏฺฐา อปฺปสฺสา-
นา จ ปสาธนาย ปสฺสนฺนา จ กิเลสานนฺติ

ចុះកាន់កំពង់ផូតទឹក (ស្ទៀកដណ្តប់) ចីវរមួយម្រៃ ។ កិក្ខុទាំងឡាយ ណា ដែលជាអ្នកប្រុងប្រយ័ត្ន ជាអ្នកសន្ទោស ជាអ្នកមានសេចក្តីអៀនខ្មាស ជាអ្នកក្តៅក្រហាយនឹងបាប ជាអ្នកពេញចិត្តខាងការរៀនសូត្រ កិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយកិក្ខុ មិនសមប៉ើនឹងប្រើប្រាស់អតិរេកចីវរ (ចីវរច្រើន) លើសកំណត់ ។ លំដាប់នោះ កិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះ-ដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំកិក្ខុសង្ឃ រួចត្រាស់សួរបញ្ជាក់ទៅពួកឆព្វគ្គិយកិក្ខុ ក៏ពេលនោះថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយបានប្រើប្រាស់អតិ-រេកចីវរ មែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយកិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះ ភាគ ការនោះពិតមែន ។ ព្រះសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ បន្ទោសថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកឯងពាល់គ្នាធ្វើនេះ មិនទំនង មិនសមបៃប មិនសមគួរ មិនមែនជារបស់សមណៈ ជាការមិន គប្បី មិនគួរបើនឹងធ្វើសោះ ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ គួរបើដែរ អ្នក ឯងពាល់គ្នានឹងប្រើប្រាស់អតិរេកចីវរ (យ៉ាងនេះ) ម្នាលមោឃបុរសទាំង-ឡាយ អំពើដែលអ្នកឯងពាល់គ្នាធ្វើនេះ នឹងបាននាំមនុស្សដែលមិនទាន់ ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬមនុស្សដែលបានជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកើនតែជ្រះថ្លា

។ បេ ។ ឯវញ្ហិ បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិ-
សេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ អតិរេកចីវរំ ជានេយ្យ
និស្សគ្គិយំ ទាចិត្តិយន្តិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ
សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

(២) តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ
អានន្ទស្ស អតិរេកចីវរំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ អាយស្មា
ច អានន្ទោ តំ ចីវរំ អាយស្មតោ សារីបុត្តស្ស ធាតុ-
កាមោ ហោតិ ។ អាយស្មា ច សារីបុត្តោ សាកេតេ
វិហរតិ ។ អថខោ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស ឯតទហោ សិ
ភគវតា សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ន អតិរេកចីវរំ ជានេតព្ពន្តិ
ឥទញ្ហិ មេ អតិរេកចីវរំ ឧប្បន្នំ អញ្ញាមិមំ ចីវរំ អាយ-
ស្មតោ សារីបុត្តស្ស ធាតុកាមោ អាយស្មា ច សារី-
បុត្តោ សាកេតេ វិហរតិ តេនំ ន ខោ មយា បដិបជ្ជិ-
តព្ពន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ ឯតមត្ថំ
អារោចេសិ ។ តីវចិរំ បជានន្ត សារីបុត្តោ អាគច្ឆិស្ស-
តីតិ ។ ឆរត្តំ វា ភគវា. និវសំ ឧសមំ វាតិ ។

ឡើងទៀត(នោះ)ក៏ដែរ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយប្រើប្រាស់អតិរេកចីវរ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ(១) ។ ឯសិក្ខាបទនេះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះហើយ ។

(២) គ្រានោះ អតិរេកចីវរ កើតឡើងដល់ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុចង់ប្រគេនចីវរនោះទៅព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ។ តែព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ លោកគង់នៅឯនគរសាវត្ថី (មិនទាន់និមន្តមកដល់) ។ វេលានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុគិតរិះគិតថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តសិក្ខាបទថា ភិក្ខុមិនត្រូវទ្រទ្រង់អតិរេកចីវរឡើយ ឥឡូវអតិរេកចីវរ កើតឡើងដល់អញហើយ អញមានចំណង់ចង់ប្រគេនចីវរនេះទៅព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ តែព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ លោកគង់នៅឯនគរសាវត្ថី តើអញត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចអេះ ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលអានន្ទ ចុះសារីបុត្តនៅយូរប៉ុន្មានថ្ងៃទៀតទើបមកដល់ ។ ព្រះអានន្ទក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ប្រហែលជាប្រាំបួនថ្ងៃឬដប់ថ្ងៃទៀត

---

១ គឺអតិរេកចីវរនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

อเจลเก ภควา ปสฺสึ ฉินฺนาเณ ปสฺสึ ปภวณฺเณ ฉพฺพสฺสาภิกฺขุ
กาเล ภควา ภิกฺขู อามนฺเตสิ อนุชานามิ ภิกฺขเว ทสา-
หปรมํ อติเรกจีวรํ ธาเรตุ์ วา ปริหริตุ์ วา ฉนฺน ภิกฺขเว ฯมํ
สิกฺขาปทํ อุทฺทิเสยฺยาถ ติฏฺฐเตจีวรสฺมึ ภิกฺขุ
อุปฺปชฺเชยฺย กปิเณ ทสาหปรมํ อติเรกจีวรํ ธาเรตพฺพ
ตา อติกฺกามยโต นิสฺสคฺคิยนฺติ ฯ

(๓) ติฏฺฐเตจีวรสฺมินฺติ ภิกฺขุโน จีวรา ภาคา วา เหาติ
ทฺวีสุ วา ติสุ วา จตูสุ วา จีวราสา วา อุปจฺฉิณฺณา ฯ
อุปฺปชฺเชยฺยาติ อชฺฌตฺตา มาติกาย อญฺญตราย
มาติกาย อุปฺปชฺเชยฺย เหาติ สเงฺฆน วา อนฺตรา อุปฺปชฺเช
เหาติ ฯ ทสาหปรมนฺติ ทสาหปรมตา ธาเร-
ตพฺพ ฯ อติเรกจีวรนฺติ อนติฏฺฐิตา อาทิกปฺปิตา ฯ

(ទើបលោកនឹងនិមន្តមកដល់) ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ក្នុងវេលានោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដើម្បីឲ្យអ្នករាល់គ្នា ទុកអតិរេកចីវរ កំណត់ត្រឹមដប់ថ្ងៃ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវសំដែងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា កាលបើចីវរសម្រេចហើយ (ក្តី) កឋិនដោះហើយ (ក្តី) ភិក្ខុត្រូវទុកអតិរេកចីវរ បានតែត្រឹមដប់ថ្ងៃ បើឲ្យកន្លងហួសពីដប់ថ្ងៃនោះទៅ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។

(៣) ត្រង់ពាក្យថា ចីវរសម្រេចហើយ អធិប្បាយថា ចីវរដែលភិក្ខុបានធ្វើរួចហើយក្តី ចីវរដែលបាត់ដោយចោរដោយដើមលួចយកទៅក្តី ចីវរវិនាសដោយសត្វកណ្តៀរដោយដើមកាត់ក្តី ចីវរដែលភ្លើងឆេះក្តី សេចក្តីថ្នាក់ថ្នមចីវរ (របស់ភិក្ខុនោះ) ជាប់ស្រឡះក្តី ។ ពាក្យថា កឋិនដោះហើយ គឺកឋិនដែលដោះដោយបណ្តាមាតិកា ៨ យ៉ាង មាតិកាណាមួយ ឬសង្ឃបានប្រជុំគ្នាសូត្រដោះកឋិនកាលជាច្រើន ។ ពាក្យថា កំណត់ត្រឹមដប់ថ្ងៃ គឺភិក្ខុត្រូវទុក (អតិរេកចីវរ) កំណត់យ៉ាងយូរបានត្រឹមតែដប់ថ្ងៃ ។ ចីវរដែលភិក្ខុមិនបានអធិដ្ឋាន មិនបានវិកប្ប

ចីវរំ នាម ឆន្នំ ចីវរានំ អញ្ញតរំ ចីវរំ វិកប្បន្នូបគំ បច្ឆិមំ(១) ។ តំ អតិក្កាមយតោ ឥស្សត្តិយំ ហោតីតិ(២) ឯកាទសេ អរុណុគ្គមនេ ឥស្សត្តិយំ ហោតិ ឥស្សជ្ជិតព្ពំ សង្ឃស្ស វ គណស្ស វ បុគ្គលស្ស វ ។ ឯវញ្ហិ បន កិក្ខវេ ឥស្សជ្ជិតព្ពំ ។

[៤] តេន ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា វុឌ្ឍានំ ភិក្ខូនំ ចានេវង្គិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ ឥទំ មេ ភន្តេ ចីវរំ ឧសាហាតិក្កន្តំ ឥស្សត្តិយំ ឥមាហំ សង្ឃស្ស ឥស្សជ្ជាមីតិ ។ ឥស្សជ្ជិត្វា អាបត្តិ ទេសេតព្ពា ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន អាបត្តិ បដិក្កហេតព្ពា ឥស្សដ្ឋចីវរំ ទាតព្ពំ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥទំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ឥស្សត្តិយំ សង្ឃស្ស ឥស្សដ្ឋំ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥមំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ទទេយ្យាតិ ។

---

១ ឩ. វិកប្បនុបគបច្ឆិមំ ។ ២ ឥស្សត្តិយំ ហោតីតិ ឯត្ថ ហោតិសទ្ទោ អតិវេកញ្ញាហោ ភវិយ្យ សុត្តេ អនាគតត្តា ។ ឥតរថា សុត្តំ ឩនំ សិយា ឯវំ ឥស្សត្តិយំ ហោតិ ការិត្តិយត្តិ ភវិយ្យ ។ វិចារេត្វា គហេតព្ពំ ។

ឈ្មោះថាអតិរេកចីវរ ។ បណ្តាចីវរទាំង ៦ ចីវរណាមួយដែលតូចបំផុត គួរលុមកិក្ខុវិកប្បបាន ឈ្មោះថាចីវរ ។ ពាក្យថា បើទុកឲ្យកន្លងហួសពីដប់ថ្ងៃនោះទៅ ត្រូវនិស្សគ្គិយ អធិប្បាយថា ចីវរ កាលបើអរុណរះឡើងក្នុងថ្ងៃទី ១១ (ឡើងទៅ) កិក្ខុត្រូវលះចេញ គឺត្រូវលះដល់ដំនុំសង្ឃ ឬគណៈ ឬបុគ្គល ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុត្រូវលះ (ចីវរដល់ដំនុំសង្ឃ) បែបយ៉ាងនេះ ។

(៤) កិក្ខុនោះឯង ត្រូវ(យកចីវរដែលជានិស្សគ្គិយនោះ) ចូលទៅរកដំនុំសង្ឃ ហើយផ្តើមគ្គសង្គ (ចីពរ) ធ្វើស្មាម្ខាងរួចសំពះជាទាកិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោងប្រណម្យអញ្ជលីឡើង ពោលនឹងសង្ឃយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចំរើន នេះចីវរបស់ខ្ញុំកន្លងដប់ថ្ងៃត្រូវនិស្សគ្គិយហើយ ឥទ្ធវ៉ខ្ញុំសូមលះចីវរនេះដល់ដំនុំសង្ឃ ។ លុះ (កិក្ខុនោះ) លះរួចហើយ ត្រូវសំដែងអាបត្តិចេញ ។ កិក្ខុអកត្វាសអង់អាចត្រូវទទួលអាបត្តិ ត្រូវប្រគល់ចីវរដែលលះបង់ឲ្យដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ដ្បិតកិក្ខុឈ្មោះនេះ[1] បានលះចីវរនេះដែលត្រូវនិស្សគ្គិយដល់ដំនុំសង្ឃហើយ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវប្រគល់ចីវរនេះ ឲ្យទៅកិក្ខុឈ្មោះនេះ[2]វិញចុះ ។

១-២ ត្រង់នេះត្រូវដាក់ឈ្មោះបញ្ចូលមក គឺបើភិក្ខុនោះឈ្មោះអ្វី ត្រូវចេញឈ្មោះនោះ ដូចឈ្មោះថា ពុទ្ធរក្ខិត ធម្មរក្ខិត សង្ឃរក្ខិត ជាដើម ។

(๕) เตน ภิกฺขุนา สมฺพหุเล ภิกฺขู อุปสงฺกมิตฺวา ฯเปฯ ภิกฺขุนิโย อาณาเปตฺวา อุกฺกุฏิกา นิสีทิตฺวา อญฺชลึ ปคฺคเหตฺวา เอวมสฺสุ วจนีโย ๙ ๆ เม ภนฺเต จีวรา อสาหาภิกฺขา นิสฺสคฺคิยา ๙มาหา อายสฺมนฺโต นิสฺสชฺชามิเต ๆ นิสฺสชฺชิตฺวา อาปตฺติ เทเสตพฺพา ๆ ปจฺฉาเน ภิกฺขุนา ปฏิญาเณ อาปตฺติ ปฏิกฺขิปิตพฺพา นิสฺสชฺช จีวรา ทาตพฺพา สุณนฺตุ เม อายสฺมนฺตา ๙ จีวรา ๙ตฺถาย สงฺฆา ภิกฺขุโน นิสฺสคฺคิยา อายสฺมนฺเต นิสฺสชฺช ๆ ยทายสฺมนฺเต ปตฺตกลฺลา อายสฺมนฺตา ๙ จีวรา ๙ตฺถาย สงฺฆา ภิกฺขุโน ทาเตยฺยุนฺติ ๆ

(๖) เตน ภิกฺขุนา เอกา ภิกฺขุ อุปสงฺกมิตฺวา เอกังสา อุตฺตราสงฺคา กาเรตฺวา อุกฺกุฏิกา นิสีทิตฺวา อญฺชลึ ปคฺคเหตฺวา เอวมสฺสุ วจนีโย ๙ เม อาวุโส จีวรา อสาหาภิกฺขา นิสฺสคฺคิยา ๙มาหา อายสฺมโต

(៥) (បើលះចីវរដល់គណៈ) កិក្ខុនោះត្រូវចូលទៅរកកិក្ខុច្រើនអង្គ (គឺកំក្ខុបីរូប ឬពីររូប) ហើយធ្វើឧត្តរាសង្គឆៀងស្មាម្ខាងសំពះទៀបបាទាកិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ រួចអង្គុយច្រហោងប្រណម្យអញ្ជលីឡើង ពោលនឹងកិក្ខុទាំងនោះយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន នេះចីវរបស់ខ្ញុំ កន្ទុងដប់ថ្ងៃ ត្រូវនិស្សគ្គិយហើយ ឥឡូវខ្ញុំសូមលះចីវរនេះដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ។ កិក្ខុនោះលះរួចហើយ ត្រូវសំដែងអាបត្តិចេញ ។ កិក្ខុអ្នកទ្វាសអង់អាចត្រូវទទួលអាបត្តិ រួចត្រូវឲ្យចីវរដែលកិក្ខុលះនោះដោយពាក្យថា សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ចីវរនេះរបស់កិក្ខុឈ្មោះនេះ ជានិស្សគ្គិយ លោកបានលះបង់ដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយហើយ ។ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយហើយ អស់លោកដ៏មានអាយុត្រូវប្រគល់ចីវរនេះឲ្យទៅកិក្ខុឈ្មោះនេះវិញចុះ ។

(៦) (បើលះដល់បុគ្គល) កិក្ខុនោះ ត្រូវចូលទៅរកកិក្ខុមួយរូប ហើយធ្វើឧត្តរាសង្គឆៀងស្មាម្ខាង រួចអង្គុយច្រហោងប្រណម្យអញ្ជលីឡើង ហើយពោលនឹងកិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ នេះចីវរបស់ខ្ញុំ កន្ទុងដប់ថ្ងៃហើយ ត្រូវតែលះបង់ ឥឡូវខ្ញុំសូមលះចីវរនេះដល់លោក

ឯស្សជ្ឈាមីតិ ។ ឯស្សជ្ជិត្វា អាបត្តិ នេសេតព្ពា ។ តេន ភិក្ខុនា អាបត្តិ បដិក្កហេតព្ពា ឯស្សជ្ជចីវរំ ធារេតព្ពំ ឥមំ ចីវរំ អាយស្មតោ ទម្មីតិ ។

(៧) ឧសាហារតិក្កន្តេ អតិក្កន្តសញ្ញី ឯស្សក្កិយំ ចាចិត្តិយំ ។ ឧសាហារតិក្កន្តេ វេមតិកោ ឯស្សក្កិយំ ចាចិត្តិយំ ។ ឧសាហារតិក្កន្តេ អនតិក្កន្តសញ្ញី ឯស្សក្កិយំ ចាចិត្តិយំ ។ អនតិដ្ឋតេ អតិដ្ឋតសញ្ញី ឯស្សក្កិយំ ចាចិត្តិយំ ។ អវិកប្បិតេ វិកប្បិតសញ្ញី ឯស្សក្កិយំ ចាចិត្តិយំ ។ អវិស្សជ្ជិតេ វិស្សជ្ជិតសញ្ញី ឯស្សក្កិយំ ចាចិត្តិយំ ។ អនដ្ឋេ នដ្ឋសញ្ញី ឯស្សក្កិយំ ចាចិត្តិយំ ។ អវិនដ្ឋេ វិនដ្ឋសញ្ញី ឯស្សក្កិយំ ចាចិត្តិយំ ។ អនឌ្ឍេ ឌ្ឍសញ្ញី

ដ៏មានអាយុ ។ កិក្ខុនោះ លុះលះរួចហើយ ត្រូវសំដែងអាបត្តិចេញ ។ កិក្ខុនោះត្រូវទទួលអាបត្តិ ហើយត្រូវប្រគល់ចីវរដែលលះបង់ដោយពាក្យថា ខ្ញុំឲ្យចីវរនេះទៅលោកដ៏មានអាយុវិញ ។

(៧) (កាលបើចីវរ) កន្ទុះហួសដប់ថ្ងៃហើយ កិក្ខុដឹងច្បាស់ថាកន្ទុះ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ (កាលបើចីវរ) កន្ទុះហួសដប់ថ្ងៃហើយ កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ (កាលបើចីវរ) ដែលកន្ទុះហួសដប់ថ្ងៃហើយ កិក្ខុសំគាល់ថាមិនមានកន្ទុះទេ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ (កាលបើចីវរ) ដែលមិនមានបានអធិដ្ឋានហើយកិក្ខុសំគាល់ថាបានអធិដ្ឋានហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ (កាលបើចីវរ) ដែលកិក្ខុមិនមានបានវិកប្ប ហើយកិក្ខុសំគាល់ថាបានវិកប្ប ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ (កាលបើចីវរ) ដែលកិក្ខុមិនមានបានលះ ហើយកិក្ខុដឹងច្បាស់ថាបានលះ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ (កាលបើចីវរ) មិនបាត់ទេ ហើយកិក្ខុសំគាល់ថាបាត់ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ (កាលបើចីវរ) មិនខូចទេ ហើយកិក្ខុសំគាល់ថាខូច ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ (កាលបើចីវរ) ក្តៅមិនឆេះទេ ហើយកិក្ខុសំគាល់ថាក្តៅឆេះ

ติสฺสกฺขิยํ ฯเปฯ ติสฺสกฺขิยํ ฯ อาลุเกฺ วิลุตฺตสญฺี ติสฺสกฺขิยํ ฯเปฯ ติสฺสกฺขิยํ ฯ ติสฺสกฺขิยํ ปีฬกํ อติสฺสชฺชิตฺวา ปริภุญฺชติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ฉสาหาเนติกฺกนฺเต อติกฺกนฺสญฺี อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ฉสาหาเนติกฺกนฺเต เวมติโก อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ฉสาหาเนติกฺกนฺเต อนติกฺกนฺสญฺี อนาปตฺติ ฯ

[๘] อนาปตฺติ อนฺโตฉสาหํ อธิฏฺเฐติ วิกปฺเปติ วิสฺสชฺเชติ ฉสฺสติ วิฉสฺสติ ฉฑฺเฑติ อจฺฉินฺทิตฺวา คณฺหาติ(๑) วิสฺสาสํ คณฺหาติ(๒) ธุตฺตกสฺส อาธิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

[๙] เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขู ติสฺสชฺชปีฬกานิ ฉฑฺเฑนฺติ ฯ เย เต ภิกฺขู อปฺปิจฺฉา ฯเปฯ เต

๑-๒ ฉ. ม. คณฺหนฺติ ฯ

ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ (កាលបើចីវរ) ចោរឥតបានប្លន់យកទេ តែភិក្ខុសំគាល់ថាចោរប្លន់យក ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុមិនបានលះចីវរដែលត្រូវនិស្សគ្គិយ ហើយយកមកប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ (កាលបើចីវរ) មិនទាន់កន្ទងហួសដប់ថ្ងៃទេ ភិក្ខុសំគាល់ថាកន្ទងហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ (កាលបើចីវរ) មិនទាន់កន្ទងហួសដប់ថ្ងៃទេ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ (កាលបើចីវរ) មិនទាន់កន្ទងហួសដប់ថ្ងៃ ហើយភិក្ខុក៏សំគាល់ថាមិនទាន់កន្ទងទេ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។

(๘) ភារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិនោះ គឺភិក្ខុបានអធិដ្ឋាន បានវិកប្បកង់ខាងកងដប់ថ្ងៃ ๑ ភិក្ខុបានលះ ๑ ចីវរបាត់ ๑ ចីវរខូច ๑ ចីវរក្តៅឆេះ ๑ ចីវរចោរដណ្តើមយក ๑ ចីវរដែលភិក្ខុយកដោយសេចក្តីសិក្ខាស្មាល ๑ ភិក្ខុឆត ๑ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ๑ ។

(๙) ក្នុងសម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនប្រគល់ចីវរដែលលះឲ្យទៅភិក្ខុ (ម្ចាស់ចីវរ) នោះវិញ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ដែលជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏លើកទោស

ឧដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ វិចារេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្ភិក្ខិយោ កិក្ខុ ឥស្សដ្ឋចីវរំ ន ធស្សន្តីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឆព្ភិក្ខិយេ កិក្ខូ បដិបុច្ឆិ សច្ចំ កិរ ភុម្ហេ កិក្ខវេ ឥស្សដ្ឋចីវរំ ន ធេថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា ។បេ។ ធម្មិំ កថំ កត្វា កិក្ខូ អាមន្តេសិ ន កិក្ខវេ ឥស្សដ្ឋចីវរំ ន ធាតព្ពំ យោ ន ធេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

បឋមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

តិះដៀល បន្ទោសថា គួរបើដែរ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនឲ្យចីវរដែលលះ (ទៅភិក្ខុម្ចាស់ចីវរ)វិញ ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ សួរទៅពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា អ្នកទាំងឡាយ មិនបានឲ្យចីវរដែលលះ (ទៅភិក្ខុម្ចាស់ចីវរ) វិញ មែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា មែន ព្រះអង្គ ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោស ។ បេ ។ រួចទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ ដោយព្រះពុទ្ធដីកាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកុំមិនឲ្យចីវរដែលលះ (ទៅភិក្ខុម្ចាស់ចីវរ) វិញ ភិក្ខុណាមិនឲ្យ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

សិក្ខាបទទី ១ ចប់ ។

ទុតិយសិក្ខាបទំ

[១០] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន កិក្ខី កិក្ខូនំ ហត្ថេ ចីវរំ និក្ខិបិត្វា សន្តរុត្តរេន គាមបតិចារិកំ បក្កមន្តិ ។ តានិ ចីវរានិ ចិរំ[1] និក្ខិត្តានិ កណ្ណកិតានិ ហោន្តិ ។ តានិ ចីវរានិ[2] កិក្ខូ ឧតាបេន្តិ ។ អទ្ទសា ខោ អាយស្មា អានន្ទោ សេនាសនចារិកំ អាហិណ្ឌន្តោ តេ កិក្ខូ តានិ ចីវរានិ ឧតាបេន្តេ និស្សាន យេន តេ កិក្ខូ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តេ កិក្ខូ ឯតទវោច កស្មាមានិ អាវុសោ ចីវរានិ កណ្ណកិតានីតិ ។ អថខោ តេ កិក្ខូ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អាយស្មា អានន្ទោ ឧជ្ឈាយតិ ខីយតិ វិបាចេតិ កថំ ហិ នាម កិក្ខូ កិក្ខូនំ ហត្ថេ ចីវរំ និក្ខិបិត្វា សន្តរុត្តរេន គាមបតិចារិកំ បក្កមិស្សន្តីតិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ អថខោ ភគវា តេ កិក្ខូ បដិបុច្ឆិ

---

១ ចីវរំសេតិបិ បាឋោ ។ ២ ឧភោបិយមរម្មញ្ចេត្ថកេសុ ន ហោតិ ។

សិក្ខាបទទី ២

(១០) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅវត្ត
ព្រះជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង
មានភិក្ខុច្រើនរូបបានផ្ញើចីវរទុកនៅដៃភិក្ខុចាំឆ្ងាយ (រួចស្បែកដណ្តប់)តែ
ស្បង់ធំចីពរចេញទៅកាន់ជនបទចារិកទៅ ។ ឯចីវរដែលភិក្ខុផ្ញើទុកនោះ
យូរពេកក៏ដាមធ្លុកដាំអស់ ។ ភិក្ខុចាំឆ្ងាយក៏យកចីវរចាំឆ្ងាអម្បាលនោះទៅ
ហាលសំដិល ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុបាននិមន្តទៅកាន់សេនាសនចារិក
ក្រឡេកទៅឃើញភិក្ខុចាំឆ្ងានោះកំពុងហាលសំដិលចីវរចាំឆ្ងានោះ ក៏ដើរចូល
ទៅជិតភិក្ខុចាំឆ្ងាយនោះ លុះចូលទៅជិតហើយសួរទៅភិក្ខុចាំឆ្ងានោះថា
ម្នាលអាវុសោចាំឆ្ងាយ ចីវរចាំឆ្ងានេះដាមធ្លុកដាំអស់ តើជារបស់លោក
ណា ។ គ្រានោះឯងភិក្ខុចាំឆ្ងាអម្បាលនោះក៏បានជ្រាបសេចក្តីនុ៎ះដល់ព្រះអា-
នន្ទដ៏មានអាយុ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុក៏លើកឧទាហរណ៍ តិះដៀល បន្ទោស
ថា ភិក្ខុចាំឆ្ងាយមិនគួរបើនឹងផ្ញើចីវរទុកដាក់ដៃរបស់ភិក្ខុចាំឆ្ងាយ ហើយ
(ស្បែកដណ្តប់) តែស្បង់ធំចីពរចេញដើរទៅកាន់ជនបទចារិកសោះ ។
ទើបព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ជាម្ចាស់ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ត្រាស់សួរភិក្ខុ

สงฺฆํ ภิกฺขเว ภิกฺขู ภิกฺขูนํ หาเปตฺวา ปตฺตจีวรํ นิกฺขิปิตฺวา สนฺตุตฺตเกน ปวาเรตพฺพนฺติ ฯ สงฺโฆ ภควาติ ฯ กิตฺตาวตา นุ โข ภควา ภณฺฑ หิ นาม เต ภิกฺขเว โมฆปุริสา ภิกฺขูนํ หาเปตฺวา ปตฺตจีวรํ นิกฺขิปิตฺวา สนฺตุตฺตเกน ปวาเรตพฺพนฺติ เนตฺ ภิกฺขเว อปฺปสนฺนานญฺจ ปสาทาย ปสนฺนานญฺจ ภิยฺโยภาวาย ฯเป๎ฯ ฯฬาฯ ปน ภิกฺขเว ๔มฺ สิกฺขาปทฺ ทฺวิธิเสยฺยาย นิฏฺฐิตจีวรสฺมิ ภิกฺขุนา อุภยสฺมิ กปฺปิเย ฯกาเรตพฺพนฺติ เย ภิกฺขู ตถาจีวเร วิปฺปวาเสยฺย นิสฺสคฺคิยนฺ ปาจิตฺตฺยสฺสาติ ฯ ฯฬาฯนิ ภควตา ภิกฺขูนิ สิกฺขาปทฺ ปญฺญตฺตนฺ เหาติ ฯ

(๑๑) เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ โกสมฺพิยนิ กาลงฺโค เหาติ ฯ ญาตกา ตสฺส ภิกฺขุโน สนฺติเก ทูตนฺ ปาเหสุนฺ อาคจฺฉตุ ภนฺเต มยนฺ อุปฏฺฐหิสฺสามาติ ฯ ภิกฺขุปิ ฯฬาหาหิสุ ภนฺเต อาวุโส

ទៅពួកភិក្ខុទាំងនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុទាំងឡាយបានផ្ញើចីវរទុកនៅដៃភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយ(ស្ងៀតដណ្តប់)តែស្បង់ទ័ងចីវរចេញដើរទៅកាន់ជនបទចារិក មែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ហេតុនោះពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហៅសួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គួរបើដែរ មោឃបុរសទាំងនោះហ៊ានផ្ញើចីវរទុកនៅដៃភិក្ខុទាំងឡាយ (ហើយស្ងៀតដណ្តប់) តែស្បង់ទ័ងចីវរចេញដើរទៅកាន់ជនបទចារិក ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកឆ្មើនេះ នឹងបាននាំមនុស្សដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យបានជ្រះថ្លាខ្លាំង ឬមនុស្សដែលបានជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាខ្លាំង (នោះ)ក៏ទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា កាលបើចីវរបស់ភិក្ខុសម្រេចហើយ កឋិនដោះហើយ បើភិក្ខុនៅប្រាសចាកត្រៃចីវរ សូម្បីតែមួយយប់ ក៏ត្រូវនិស្សគ្គិយ ប៉ាចិត្តិយ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានបញ្ញត្តដល់ពួកភិក្ខុយ៉ាងនេះហើយ ។

(๑๑) គ្រានោះឯង ក្នុងក្រុងកោសម្ពី មានភិក្ខុមួយរូបមានធម្មី ។ ពួកជនជាញាតិក៏បានចាត់ប្រើបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនោះថា សូមឲ្យលោកម្ចាស់និមន្តមក យើងនឹងផ្គត់ផ្គង់បម្រើ ។ ទាំងភិក្ខុទាំងឡាយ

ญาตกา ๆ อุปฏฺฐหิสฺสนฺติ ๆ โส ฆาตาหา ภควา
อารุโส ภิกฺขุ สิกฺขาปทํ ปญฺญตฺตํ น ตีหวาเรน วิปฺป-
สิตพฺพนฺติ อปาปุณิ กิลาโส น สณฺฐหติ ตีหวาหาย
ปฏิญฺญมตฺตา ชาหิ ภยิสฺสตีติ ๆ ภควา ฯเปฯ
อาโรเจสุ ๆ อถโข ภควา ฯเปฯ ภิกฺขู ฯเปฯ
ปจฺจาโรณิ ยนฺนูหิ อหิ ภิกฺขู ภิกฺขู อาหนฺตฺวา ภิกฺขู
ภิกฺขาย กิลาสสฺส ภิกฺขาโย ตีหวาเรน อวิปฺปวาสสมฺมุติ
ทาตุ ๆ ฆาตฺวา ปน ภิกฺขาย ทาตพฺพา ๆ เตน กิลาเสน
ภิกฺขา สงฺฆ อุปสงฺกมิตฺวา ฯเปฯ อุกฺกาสิตฺวา
วิวฺฆาเร ฐาเน ฐิตฺวา อุกฺกุฏิกา นิสีทิตฺวา อญฺชลิ
ปคฺคเหตฺวา ฆาหสฺส วจนียา อหิ ภิกฺขู กิลาโส น
สณฺฐหติ ตีหวาหาย ปฏิญฺญมตฺตา โสหิ ภิกฺขู สงฺฆ
ตีหวาเรน อวิปฺปวาสสมฺมุติ ยาจามีติ ๆ ทุติยมฺปิ
ยาจิตพฺพา ตติยมฺปิ ยาจิตพฺพา ๆ ตฺยาหนฺน ภิกฺขา
ปฏิคฺคเหน สงฺเฆน ญาเตหิ สุณนฺตุ เม ภิกฺขู

ก็ผู้ใดนิยายว่า ผู้มีอายุเสาะ เมื่อท่านทั้งหลายนิมนต์ไปสู่ตระกูลญาติ ตระกูลคุ้นเคยของตน ๆ ภิกษุนั้นนิยายตอบอย่างนี้ว่า ผู้มีอายุเสาะ ท่านทั้งหลายจงรู้เถิด พระผู้มีพระภาคทรงบัญญัติสิกขาบทแก่ภิกษุทั้งหลายว่า ภิกษุไม่ควรอยู่ปราศจากไตรจีวรแม้คืนหนึ่ง ก็สงฆ์ของข้าพเจ้ามีผู้ที่ไม่สามารถจะนำไตรจีวรไปได้ ข้าพเจ้าไม่ได้ไปเลย ๆ ภิกษุทั้งหลายก็ได้ฟังคำของภิกษุนั้น ถึงพระผู้มีพระภาคเจ้าทั้งหลาย ๆ เพราะนิทานนี้ ในครั้งนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้าทั้งหลาย ก็ได้ตรัสกับภิกษุทั้งหลายในกาลนั้น ๆ ครั้นแล้วได้ตรัสเรียกภิกษุทั้งหลายมาว่า ผู้มีอายุทั้งหลาย เราอนุญาตให้สงฆ์ให้ผู้ที่สมควรแก่ไตรจีวรปราศจากไตรจีวรได้ตามที่ต้องการ ๆ ผู้มีอายุทั้งหลาย (สงฆ์) ควรให้สมมติอย่างนี้ ๆ ภิกษุที่ต้องการนั้นควรเข้าไปหาภิกษุสงฆ์ ห่มผ้าเฉวียงบ่า ไหว้เท้าภิกษุเถระทั้งหลาย นั่งกระโหย่งประคองอัญชลี กล่าวอย่างนี้ว่า ข้าแต่พระสงฆ์เจ้าผู้เจริญ สงฆ์ของข้าพเจ้ามีผู้ที่ไม่สามารถจะนำไตรจีวรไปได้ ข้าพเจ้าไม่ได้ไปเลย ข้าแต่พระสงฆ์เจ้าผู้เจริญ ขอสงฆ์จงสมมติเพื่อให้ข้าพเจ้าปราศจากไตรจีวรได้ ๆ ภิกษุควรขอสมมติครั้งหนึ่งก็ได้ ควรขอสมมติหลายครั้งก็ได้ ๆ ภิกษุอาจให้ผู้อื่นขอสมมติแทนตนได้ว่า ข้าแต่พระสงฆ์เจ้าผู้เจริญ

สเจฺจ อยํ ภิกฺขุนิโย ภิกฺขุ ติลาเยติ น สกฺกาติ
ติจีวรมาธาย ปกฺกมิตุ ฯ เสา สงฺฆิ ติจีวเรน
อาปตฺติสมฺมตี ยาเจติ ฯ ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺ
สเจฺจ ภิกฺขุนิสฺส ภิกฺขุนิโย ติจีวเรน อาปตฺติสมฺมตี
ทาเตยฺย ฯ เอสา ญตฺติ ฯ สุณาตุ เม ภนฺเต สเจฺจ
อยํ ภิกฺขุนิโย ภิกฺขุ ติลาเยติ น สกฺกาติ ติจี-
วรมาธาย ปกฺกมิตุ ฯ เสา สงฺฆิ ติจีวเรน อาปตฺติส-
สมฺมตี ยาเจติ ฯ สเจฺจ ภิกฺขุนิสฺส ภิกฺขุนิโย ติจีวเรน
อาปตฺติสมฺมตี เทติ ฯ ยสฺสายสฺมโต ขมติ
ภิกฺขุนิสฺส ภิกฺขุนิโย ติจีวเรน อาปตฺติสมฺมตียา
ทานํ เสา ตุณฺหสฺส ยสฺส นกฺขมติ เสา ภาเสยฺย ฯ
ทินฺนา สเจฺจน ภิกฺขุนิสฺส ภิกฺขุนิโย ติจีวเรน
อาปตฺติสมฺมตี ฯ ขมติ สงฺฆสฺส ตสฺมา ตุณฺหี ฯ
เอวเมตํ ธารยามีติ ฯ เอตฺถ ปน ภิกฺขุเว ภิกฺขุนิยา สิกฺขาปทํ

សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ (ដូច្នេះ) កិក្ខុនេះឈ្មោះនេះមានជម្ងឺ មិនអាចនឹងយកត្រៃចីវរចេញដើរទៅបានទេ ។ កិក្ខុនោះមកសូមសម្មតិដើម្បីនៅប្រាសចាកត្រៃចីវរនឹងជំនុំសង្ឃ ។ បើកម្មមានកាលល្មមសមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវឲ្យសម្មតិដើម្បីនៅប្រាសចាកត្រៃចីវរដល់កិក្ខុឈ្មោះនេះចុះ ។ វាចានេះ(ជាពាក្យផ្តើម)ញុំាងសង្ឃឲ្យដឹង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ កិក្ខុនេះឈ្មោះនេះមានជម្ងឺ មិនអាចនឹងយកត្រៃចីវរចេញដើរទៅបាន ។ កិក្ខុនោះសូមសម្មតិដើម្បីនៅប្រាសចាកត្រៃចីវរនឹងសង្ឃ ។ សង្ឃឲ្យន្ទូវសម្មតិដើម្បីនៅប្រាសចាកត្រៃចីវរដល់កិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ ការឲ្យន្ទូវសម្មតិដើម្បីនៅប្រាសចាកត្រៃចីវរដល់កិក្ខុឈ្មោះនេះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា សូមឲ្យលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះស្ងៀម (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា សូមឲ្យលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះនិយាយឡើង ។ ការសម្មតិដើម្បីនៅប្រាសចាកត្រៃចីវរសង្ឃបានឲ្យដល់កិក្ខុឈ្មោះនេះហើយ ។ ការឲ្យសម្មតិគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំចាំទុកន្ទូវហេតុនេះដោយកិរិយាស្ងៀមយ៉ាងនេះ (ទុកជាការស្រេច) ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងន្ទូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា កាលបើចីវរបស់កិក្ខុសម្រេចហើយ

จตุตฺเถ ฌานสฺมึ ฐิตกาเยน อสฺสาสปสฺสาสา ปฏิปฺปสฺสมฺภนฺติ ปฐมชฺฌานสมาปตฺติยา เต ฐิตกาเยน วิปฺปฏิสารชา อสฺสาสปสฺสาสา ปหียนฺติ ฯ

(๑๒) ฐิตกาเยน อสฺสาสปสฺสาสานญฺจ ปฐมสฺส จ ฌานสฺส ปฏิลาภา ปุพฺพภาคา ปีติ จ ปสฺสทฺธิ จ ญาณญฺจ ปามุชฺชญฺจ อุปฺปชฺชติ ฯ จตุตฺถสฺมึ ฌานสมาปตฺติยา อทุกฺขมสุขา เวทนา อาสนฺนา โหติ สนฺตา ปณีตา มนาปา ปริสุทฺธา ปริโยทาตา ฯ จตุตฺถสฺมึ ฌานสมาปตฺติยา อทุกฺขมสุขาย เวทนาย ปฐมา โหติ สญฺญา จ ผสฺโส จ อญฺญา จตุตฺถสฺมึ ฌานสมาปตฺติยา ฯ ปฐมชฺฌานสมาปตฺติ เต ฐิตกาเยน วิปฺปฏิสารชา ปีติ จ ปสฺสทฺธิ จ ญาณญฺจ ปามุชฺชญฺจ ปหียติ(๑) ฯ อญฺญตฺร ฐิตกาเยน อสฺสาสปสฺสาสานญฺจ ปฐมสฺส จ ฌานสฺส ปฏิลาภา ปุพฺพภาคา ฐิตกาเยน อสฺสาสปสฺสาสา จ ปีติ จ ปสฺสทฺธิ จ ญาณญฺจ ปามุชฺชญฺจ อุปฺปชฺชติ ฯ ฐิตกาเยน อสฺสาสปสฺสาสานญฺจ ปฐมสฺส จ ฌานสฺส ปฏิลาภา ปุพฺพภาคา ปีติ จ ปสฺสทฺธิ จ ญาณญฺจ ปามุชฺชญฺจ ปหียติ ฯ ปฐมชฺฌานสมาปตฺติยา เต ฐิตกาเยน วิปฺปฏิสารชา อสฺสาสปสฺสาสา ปหียนฺติ ฯ

---

๑ ฉกฺกงฺคนิปาเต ปน วิปฺปฏิสาโร ปหียตีติ วุตฺโต ฯ ตตฺถ ปหียตีติ ปหียิสฺสตีติ อตฺโถ ฯ

กឋินដោះហើយ បើកិក្ខុនៅច្បាសចាកត្រៃចីវរ សូម្បីតែមួយយប់ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ លៀវលែងតែកិក្ខុដែលបានអវិប្បវាសសម្មតិអំពីសង្ឃ ។

(๑๒) ត្រង់ពាក្យថា កាលបើចីវរបស់កិក្ខុសម្រេចហើយ អធិប្បាយថា ចីវរដែលកិក្ខុបានធ្វើរួចជាស្រេចហើយក្តី ចីវរច្បាត់ក្តី ចីវរដែលខូចក្តី ចីវរភ្លើងឆេះក្តី បំណងក្នុងចីវរដាច់ស្រឡះក្តី ។ ពាក្យថា កឋិនដោះហើយ អធិប្បាយថា កឋិនដោះហើយ បណ្តាមាតិកាទាំង៨យ៉ាង ដោយមាតិកាណាមួយ ម្យ៉ាងទៀតកឋិនដែលសង្ឃបានដោះកន្លងហើយ ។ ពាក្យថា បើកិក្ខុនៅច្បាសចាកត្រៃចីវរ សូម្បីតែមួយយប់ អធិប្បាយថា បើកិក្ខុនៅច្បាសចាកសង្ឃាដិក្តី ឧត្តរាសង្គក្តី សង្ឃាដិក្តី សូម្បីតែមួយយប់ ។ ពាក្យថា លៀវលែងតែកិក្ខុដែលបានអវិប្បវាសសម្មតិអំពីសង្ឃ អធិប្បាយថា លើកលែងតែកិក្ខុដែលបានអវិប្បវាសសម្មតិអំពីសង្ឃ ។ ពាក្យថា និស្សគ្គិយ អធិប្បាយថា ចីវរជានិស្សគ្គិយដំណាលនឹងពេលដែលអរុណរះឡើង កិក្ខុនោះឯង ត្រូវលះ (ចីវរនោះ) ដល់សង្ឃ បុគ្គល ឬបុគ្គល ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ចីវរនោះកិក្ខុត្រូវលះបង់យ៉ាងនេះ ។ កិក្ខុនោះត្រូវចូលទៅគាន់ដំនុំសង្ឃ ។ បេ ។ ហើយពោលនឹងសង្ឃយ៉ាងនេះថា

ឥទំ មេ ភន្តេ ចីវរំ(๑) រត្តិវិប្បវុត្ថំ(๒) អញ្ញត្រ តិក្ខត្តុំ សម្ម-
តិយា ឯសុក្កិយំ ឥមាហំ សង្ឃស្ស ឯសុផ្លាមីតិ
។បេ។ ឧនេយ្យាតិ ។បេ។ ឧនេយ្យុន្តិ ។បេ។
អាយស្មតោ ឧម្មីតិ ។

(๑๓) តាមោ ឣកុបថាភេ ឆាន្ទូបថាភេ ឯវមេសំ
ឣកុបថារំ ឆាន្ទូបថារំឧទ្ធោសិតោ ឣកុបថាភេ ឆាន្ទូបថា-
ភេ អន្តោ ឣកុបថាភេ ឆាន្ទូបថាភេ មាលោ ឣកុបថាភេ
ឆាន្ទូបថាភេ ថាសាតោ ឣកុបថាភេ ឆាន្ទូបថាភេ
ហម្មិយំ ឣកុបថារំ ឆាន្ទូបថារំ ឆាវ ឣកុបថាវ
ឆាន្ទូបថាវ សត្តោ ឣកុបថាភេ ឆាន្ទូបថាភេ ខេត្តំ
ឣកុបថារំ ឆាន្ទូបថារំ ឆញ្ញាការណំ ឣកុបថារំ ឆាន្ទូបថារំ
អារាមោ ឣកុបថាភេ ឆាន្ទូបថាភេ វិហាភេ ឣកុបថាភេ
ឆាន្ទូបថាភេ រុក្ខមូលំ ឣកុបថារំ ឆាន្ទូបថារំ
អនុញ្ញាតោសោ ឣកុបថាភេ ឆាន្ទូបថាភេ ។

---

๑ ឧ.ក. តិចីវរំ ។ ๒ ឧ.រត្តំ វិប្បវុត្ថំ ។ ក. ឯករត្តំ វិប្បវុត្ថំ ។

បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ចីវរនេះខ្ញុំនៅច្រាសឃ្លាតមួយរាត្រីហើយ ជានិស្សគ្គិយ ព្រោះឥតមានកិក្ខុសម្មតិទេ ខ្ញុំសូមលះចីវរនេះដល់សង្ឃ ។ បេ ។ (ត្រង់បេយ្យាលទាំងបី មានអធិប្បាយត្រង់សិក្ខាបទទី ១ ក្នុងវគ្គជាមួយគ្នានេះរួចហើយ) ។

(១៣) ស្រុកមានឧបចារតែមួយ មានឧបចារផ្សេងគ្នា ផ្ទះមានឧបចារតែមួយ មានឧបចារផ្សេងគ្នា ឃ្លាំងមានឧបចារតែមួយ មានឧបចារផ្សេងគ្នា បញ្ចាមានឧបចារតែមួយ មានឧបចារផ្សេងគ្នា រោងមានជ្រុងបួនមានឧបចារតែមួយ មានឧបចារផ្សេងគ្នា ច្រាសាទមានឧបចារតែមួយ មានឧបចារផ្សេងគ្នា ច្រាសាទមានដំបូលត្រងិល មានឧបចារតែមួយ មានឧបចារផ្សេងគ្នា នាវាមានឧបចារតែមួយ មានឧបចារផ្សេងគ្នា ពួកឈញ្ជារនេះមានឧបចារតែមួយ មានឧបចារផ្សេងគ្នា រៃស្រែមានឧបចារតែមួយ មានឧបចារផ្សេងគ្នា លានស្រែមានឧបចារតែមួយ មានឧបចារផ្សេងគ្នា សួនច្បារមានឧបចារតែមួយ មានឧបចារផ្សេងគ្នា វិហារមានឧបចារតែមួយ មានឧបចារផ្សេងគ្នា ទីដិតដើមឈើមានឧបចារតែមួយ មានឧបចារផ្សេងគ្នា ទីវាលមានឧបចារតែមួយ មានឧបចារផ្សេងគ្នា ។

[๑๔] ตาเยา ฯกกุปตาเย ฆาเม ฯกกกุลสฺส ตาเยา เยาตฺ ปริกฺขีณฺโต จ อณฺโตตาเย จีวรํ นิกฺขิปิตฺวา อณฺโตตาเย วตฺตพฺพํ ฯ อปริกฺขีณฺโต เยาตฺ ยสฺมึ ฆาเร จีวรํ นิกฺขิตฺตํ เยาตฺ ตสฺมึ ฆาเร วตฺตพฺพํ ภาตฺตาสาฯ ก น วิชหิตพฺพํ ฯ ฆานฺตปตาเย ฆาเม[๑] ฆานาฯกกุล-สฺส ตาเยา เยาตฺ ปริกฺขีณฺโต จ ยสฺมึ ฆาเร จีวรํ นิกฺขิตฺตํ เยาตฺ ตสฺมึ ฆาเร วตฺตพฺพํ สภาเย ก ทฺวารพาฺ-เล ก ภาตฺตาสา ก น วิชหิตพฺพํ ฯ สภายํ คจฺฉนฺเต ภาตฺตาเส จีวรํ นิกฺขิปิตฺวา สภาเย วตฺตพฺพํ ทฺวารพาฺเล ก ภาตฺตาสา ก น วิชหิตพฺพํ ฯ สภาเย จีวรํ นิกฺขิปิตฺวา สภาเย วตฺตพฺพํ ทฺวารพาฺเล ก ภาตฺตาสา ก น วิชหิตพฺพํ ฯ อปริกฺขีณฺโต เยาตฺ ยสฺมึ ฆาเร จีวรํ นิกฺขิตฺตํ เยาตฺ ตสฺมึ ฆาเร วตฺตพฺพํ ภาตฺตาสา ก น วิชหิตพฺพํ ฯ

[๑๕] ฯกกกุลสฺส นิเวสนํ เยาตฺ ปริกฺขีณฺตญฺ ฆานาตกญฺ ฆานาทิฆาตกา อณฺโตนิเวสเน จีวรํ นิกฺขิปิตฺวา

---

๑ ฆาเยปิยมฆาฺเยตฺถเกสุ ตตฺถ ฆาเยปิยมฺปิ น เยาตฺ ฯ

(១៤) ស្រុកដែលឈ្មោះថាមានឧបចារតែមួយ (នោះសំដៅយក) ស្រុករបស់តែកូលតែមួយ ដែលគេកាន់ព័ទ្ធ (របង) ជុំវិញ កិក្ខុត្រូវទុកចីវរកន្លះខាងកន្លះស្រុក ហើយនៅកន្លះខាងកន្លះស្រុក ។ ស្រុកដែលគេមិនបានកាន់ព័ទ្ធជុំវិញ កិក្ខុទុកចីវរក្នុងផ្ទះណា ត្រូវនៅក្នុងផ្ទះនោះ ម្យ៉ាងទៀតមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ ។ ស្រុកដែលឈ្មោះថាមានឧបចារផ្សេងគ្នា គឺស្រុករបស់តែកូលផ្សេងគ្នា គេបានកាន់ព័ទ្ធជុំវិញ កិក្ខុទុកចីវរក្នុងផ្ទះណា ត្រូវនៅក្នុងផ្ទះនោះ ឬនៅក្នុងរោងជាទីប្រជុំ ឬទៀបទ្វារ ហើយមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ ។ កាលបើកិក្ខុនៅក្នុងរោងជាទីប្រជុំ ត្រូវទុកចីវរក្នុងហត្ថបាស ហើយនៅក្នុងរោងជាទីប្រជុំ ឬទៀបទ្វារ មិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ ។ បើកិក្ខុទុកចីវរក្នុងរោងជាទីប្រជុំ ត្រូវឲ្យនៅក្នុងរោងជាទីប្រជុំ ឬទៀបទ្វារ ហើយមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ ។ បើស្រុកដែលគេមិនបានកាន់ព័ទ្ធទេ កិក្ខុទុកចីវរក្នុងផ្ទះណា ត្រូវនៅក្នុងផ្ទះនោះ ហើយមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ ។

(១៥) បើផ្ទះរបស់តែកូលតែមួយ ដែលគេបានកាន់ព័ទ្ធជុំវិញ មានល្វែងផ្សេង ។ គ្នា មានបន្ទប់ផ្សេង ។ គ្នា កិក្ខុត្រូវទុកចីវរខាងក្នុងផ្ទះ

អន្តោឯវេសនេ វត្តព្ពំ ។ អបរិក្ខិត្តំ ហោតិ យស្មិំ កញ្ចេ ចីវរំ និក្ខិត្តំ ហោតិ តស្មិំ កញ្ចេ វត្តព្ពំ ហត្ថបាសា វា ន វិជហិតព្ពំ ។ ជាជាកុលស្ស ឯវេសនំ ហោតិ បរិក្ខិត្តញ្ច ជាជាកញ្ច ជាជាឌិវរកា យស្មិំ កញ្ចេ ចីវរំ និក្ខិត្តំ ហោតិ តស្មិំ កញ្ចេ វត្តព្ពំ ទ្វារមូលេ វា ហត្ថបាសា វា ន វិជហិតព្ពំ ។ អបរិក្ខិត្តំ ហោតិ យស្មិំ កញ្ចេ ចីវរំ និក្ខិត្តំ ហោតិ តស្មិំ កញ្ចេ វត្តព្ពំ ហត្ថបាសា វា ន វិជហិតព្ពំ ។

(១៦) ឯកកុលស្ស ឧច្ចាសិតោ ហោតិ បរិក្ខិត្តោ ច ជាជាកញ្ច ជាជាឌិវរកា អន្តោឧច្ចាសិតេ ចីវរំ និក្ខិបិតព្ពា អន្តោឧច្ចាសិតេ វត្តព្ពំ ។ អបរិក្ខិត្តោ ហោតិ យស្មិំ កញ្ចេ ចីវរំ និក្ខិត្តំ ហោតិ តស្មិំ កញ្ចេ វត្តព្ពំ ហត្ថបាសា វា ន វិជហិតព្ពំ ។ ជាជាកុលស្ស ឧច្ចាសិតោ ហោតិ បរិក្ខិត្តោ ច ជាជាកញ្ច ជាជាឌិវរកា យស្មិំ កញ្ចេ ចីវរំ និក្ខិត្តំ ហោតិ តស្មិំ កញ្ចេ វត្តព្ពំ ទ្វារមូលេ វា ហត្ថបាសា វា ន វិជហិតព្ពំ ។ អបរិក្ខិត្តោ ហោតិ យស្មិំ កញ្ចេ ចីវរំ និក្ខិត្តំ ហោតិ តស្មិំ កញ្ចេ វត្តព្ពំ ហត្ថបាសា វា ន វិជហិតព្ពំ ។

ហើយត្រូវនៅខាងកន្លះ ។ ផ្ទះដែលគេមិនបានកំណត់ព្ទដុំវិញទេ (កិក្ខុ) ទុកចីវរក្នុងលែ្វងណា ត្រូវនៅក្នុងលែ្វងនោះ ហើយមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ ។ ម្យ៉ាងទៀតផ្ទះរបស់ត្រកូលផ្សេង ៗ គ្នា ដែលគេបានកំណត់ព្ទដុំវិញ មានលែ្វងផ្សេង ៗ គ្នា មានបន្ទប់ផ្សេង ៗ គ្នា (កិក្ខុ) ទុកចីវរក្នុងលែ្វងណា ត្រូវនៅក្នុងលែ្វងនោះ ឬត្រូវនៅទៀបទ្វារ ហើយមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ ។ ផ្ទះដែលគេមិនបានកំណត់ព្ទដុំវិញទេ (កិក្ខុ) ទុកចីវរក្នុងលែ្វងណា ត្រូវនៅក្នុងលែ្វងនោះ ហើយមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ ។

(១៦) ឃ្លាំងរបស់ត្រកូលតែមួយ ដែលគេបានកំណត់ព្ទដុំវិញ មានលែ្វងផ្សេង ៗ គ្នា មានបន្ទប់ផ្សេង ៗ គ្នា (កិក្ខុ) ត្រូវទុកចីវរខាងក្នុងឃ្លាំង ហើយត្រូវនៅខាងក្នុងឃ្លាំង ។ ឃ្លាំងដែលគេមិនបានកំណត់ព្ទដុំវិញទេ (កិក្ខុ) ទុកចីវរក្នុងលែ្វងណា ត្រូវនៅក្នុងលែ្វងនោះ ហើយមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ ។ ម្យ៉ាងទៀតឃ្លាំងរបស់ត្រកូលផ្សេង ៗ គ្នា ដែលគេបានកំណត់ព្ទដុំវិញ មានលែ្វងផ្សេង ៗ គ្នា មានបន្ទប់ផ្សេង ៗ គ្នា (កិក្ខុ) ទុកចីវរក្នុងលែ្វងណា ត្រូវនៅក្នុងលែ្វងនោះ ឬត្រូវនៅទៀបទ្វារ ហើយមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ ។ ឃ្លាំងដែលគេមិនបានកំណត់ព្ទដុំវិញទេ កិក្ខុទុកចីវរក្នុងលែ្វងណា ត្រូវនៅក្នុងលែ្វងនោះ ហើយមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ ។

[๑๗] ฯ กกกุลสฺส อฏฺโ เหาติ อฏฺอฏฺ ปีรำ ติกฺขิปิตฺวา อฏฺ อฏฺ วตฺตพฺพำ ฯ นานากุลสฺส อฏฺโ เหาติ นานากญฺ นานาฉิวกา ยสฺมำ กญฺ ปีรำ ติกฺขิตฺตำ เหาติ ตสฺมำ กญฺ วตฺตพฺพำ ทฺวารมฺเล ฯ มาตฺตาสา ฯ น วิชหิตพฺพำ ฯ

[๑๘] ฯ กกกุลสฺส มาเลา เหาติ อฏฺมาเล ปีรำ ติกฺขิปิตฺวา อฏฺมาเล วตฺตพฺพำ ฯ นานากุลสฺส มาเลา เหาติ นานากญฺ นานาฉิวกา ยสฺมำ กญฺ ปีรำ ติกฺขิตฺตำ เหาติ ตสฺมำ กญฺ วตฺตพฺพำ ทฺวารมฺเล ฯ มาตฺตาสา ฯ น วิชหิตพฺพำ ฯ

[๑๙] ฯ กกกุลสฺส ฆาสาเหา เหาติ อฏฺฆาสาเห ปีรำ ติกฺขิปิตฺวา อฏฺฆาสาเห วตฺตพฺพำ ฯ นานากุลสฺส ฆาสาเหา เหาติ นานากญฺ นานาฉิวกา ยสฺมำ กญฺ ปีรำ ติกฺขิตฺตำ เหาติ ตสฺมำ กญฺ วตฺตพฺพำ ทฺวารมฺเล ฯ มาตฺตาสา ฯ น วิชหิตพฺพำ ฯ

[๒๐] ฯ กกกุลสฺส หาสฺมิยำ เหาติ อฏฺหาสฺมิเย ปีรำ ติกฺขิปิตฺวา อฏฺหาสฺมิเย วตฺตพฺพำ ฯ นานากุลสฺส

(១៧) បញ្ហារបស់តែកូលតែមួយ កិក្ខុទុកចីវរខាងកន្លះបញ្ហាហើយ ត្រូវនៅខាងកន្លះបញ្ហា ។ បញ្ហារបស់តែកូលផ្សេង ៗ គ្នា មានលែ្វង កំផ្សេង ៗ គ្នា មានបន្ទប់កំផ្សេង ៗ គ្នា កិក្ខុទុកចីវរកន្លែងណា ត្រូវនៅកន្លែងនោះ ឬត្រូវនៅទៀបទ្វារ ហើយមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ ។

(១៨) ច្បាសាទមានជ្រុង ៤ របស់តែកូលតែមួយ កិក្ខុទុកចីវរខាងកន្លះច្បាសាទមានជ្រុង ៤ ហើយត្រូវនៅកន្លះខាងកន្លះនៃច្បាសាទមានជ្រុង ៤ ។ ច្បាសាទមានជ្រុង ៤ របស់តែកូលផ្សេង ៗ គ្នា មានលែ្វងផ្សេង ៗ គ្នាមានបន្ទប់ផ្សេង ៗ គ្នា កិក្ខុទុកចីវរកន្លែងណា ត្រូវនៅកន្លែងនោះ ឬត្រូវនៅទៀបទ្វារ មួយទៀតមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ ។

(១៩) ច្បាសាទវែងរបស់តែកូលតែមួយ កិក្ខុទុកចីវរខាងកន្លះច្បាសាទវែង ហើយត្រូវនៅខាងកន្លះច្បាសាទវែង ។ ច្បាសាទវែងរបស់តែកូលផ្សេង ៗ គ្នា មានលែ្វងផ្សេង ៗ គ្នា មានបន្ទប់ផ្សេង ៗ គ្នា កិក្ខុទុកចីវរកន្លែងណា ត្រូវនៅកន្លែងនោះ ឬត្រូវនៅទៀបទ្វារ ហើយមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ ។

(២០) ច្បាសាទមានដំបូលត្រងិលរបស់តែកូលតែមួយ កិក្ខុទុកចីវរខាងកន្លះច្បាសាទត្រងិល ហើយត្រូវនៅខាងកន្លះច្បាសាទត្រងិល ។ ច្បាសាទមានដំបូលត្រងិលរបស់តែកូលផ្សេង ៗ គ្នា មានលែ្វងផ្សេង ៗ គ្នា

ហាបេយ្យំ ហោតិ ឆាឆាតញ្ច ឆាឆាជិវកានំ យស្មិំ តញ្ច
ចីវរំ ឯក្ខិតុំ ហោតិ តស្មិំ តញ្ច វត្តព្ពំ ទ្វារមូលេ ឋ
ហាត្តព្ពាសា ឋ ឧ វិជហិតព្ពំ ។

(๒๑) ឋកកុលស្ស ឆាឋ ហោតិ អន្តោឆាឋយ
ចីវរំ ឯក្ខិបិតុំ អន្តោឆាឋយ វត្តព្ពំ ។ ឆាឆាកុលស្ស
ឆាឋ ហោតិ ឆាឆាតញ្ច ឆាឆាជិវកានំ យស្មិំ ជិវកេ
ចីវរំ ឯក្ខិតុំ ហោតិ តស្មិំ ជិវកេ វត្តព្ពំ ទ្វារមូលេ ឋ[1]
ហាត្តព្ពាសា ឋ ឧ វិជហិតព្ពំ ។

(๒๒) ឋកកុលស្ស សត្ថា ហោតិ សត្ថេ
ចីវរំ ឯក្ខិបិតុំ បុរតោ ឋ បច្ឆតោ ឋ សត្ថព្ភន្តរេ
ឧ វិជហិតព្ពា បស្សតោ អព្ភន្តរំ ឧ វិជហិតព្ពំ ។
ឆាឆាកុលស្ស សត្ថា ហោតិ សត្ថេ ចីវរំ ឯក្ខិបិតុំ
ហាត្តព្ពាសា ឧ វិជហិតព្ពំ ។

(๒๓) ឋកកុលស្ស ខេត្តំ ហោតិ បរិក្ខិត្តញ្ច
អន្តោខេត្តេ ចីវរំ ឯក្ខិបិតុំ អន្តោខេត្តេ វត្តព្ពំ ។
អបរិក្ខិត្តំ ហោតិ ហាត្តព្ពាសា ឧ វិជហិតព្ពំ ។

---

๑ ឆ.ម ឆោត្តព្ពេសុ ឥទំ ឆាវេទ្ធយំ ឧ ហោតិ ។

មានបន្ទប់ផ្សេង ๆ គ្នា កិក្ខុទុកចីវរក្នុងល្វែងណា ត្រូវនៅក្នុងល្វែងនោះ ឬត្រូវនៅទៀបទ្វារ ហើយមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ ។

(๒๑) នាវរបស់ត្រកូលតែមួយ កិក្ខុទុកចីវរខាងក្នុងនាវ ហើយត្រូវនៅខាងក្នុងនាវ ។ នាវរបស់ត្រកូលផ្សេង ๆ គ្នា មានល្វែងផ្សេង ๆ គ្នា មានបន្ទប់ផ្សេង ๆ គ្នា កិក្ខុទុកចីវរក្នុងបន្ទប់ណា ត្រូវនៅក្នុងបន្ទប់នោះ ឬត្រូវនៅទៀបទ្វារ ហើយមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ ។

(๒๒) ពួកឈ្វេញរនេះរបស់ត្រកូលតែមួយ កិក្ខុផ្ញើចីវរទុកនឹងពួកឈ្វេញរនេះ (នោះ) ទោះបីដើរ ខាងមុខរនេះក្តី ខាងក្រោយរនេះក្តី មិនត្រូវលះបង់ចម្ងាយ ៧ អព្ភន្តរ[1]ឡើយ (ដើរឲ្យល្មមតែ) ក្រឡេកមើលទៅឃើញ (រនេះ) ទើបមិនត្រូវលះបង់អព្ភន្តរ ។ ពួកឈ្វេញរនេះរបស់ត្រកូលផ្សេង ๆ គ្នា កិក្ខុផ្ញើចីវរទុកនឹងពួកឈ្វេញរនេះហើយ មិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ ។

(๒๓) វៃ្សរបស់ត្រកូលតែមួយ គេបានបិទរាំងដុំវិញ កិក្ខុទុកចីវរក្នុងខាងក្នុងនៃវៃ្ស (នោះ) ត្រូវនៅក្នុងខាងក្នុងនៃវៃ្ស (នោះ) ។ (បើវៃ្ស) គេមិនបានរាំងព័ទ្ធដុំវិញទេ កិក្ខុមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ ។

---

๑ អដ្ឋកថា ពន្យល់សេចក្តីថា ๒๘ ហត្ថ ហៅថាមួយអព្ភន្តរ (ចម្ងាយ ៧ អព្ភន្តរត្រូវដាច់ ๑๙๖ ហត្ថ) ។

ชาติกุลสฺส ขตฺตึ เหเตติ ปริกฺขิตฺตญฺเจ อญฺญขตฺติยา จีวรํ ทินฺนปิณฺฑา อญฺญขตฺติยา วตฺตุ ฯลฯ ปาจิตฺติยสฺส ปาจิตฺติยนฺติ ฯ อปริกฺขิตฺตนฺติ เหเตติ ปาจิตฺติยสฺส ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

(๒๔) ฯกกุลสฺส ฉฺฉกรณึ เหเตติ ปริกฺขิตฺตญฺเจ อญฺญฉฺฉกรณิยา จีวรํ ทินฺนปิณฺฑา อญฺญฉฺฉกรณิยา วตฺตุ ฯ อปริกฺขิตฺตนฺติ เหเตติ ปาจิตฺติยสฺส ปาจิตฺติยนฺติ ฯ ชาติกุลสฺส ฉฺฉกรณึ เหเตติ ปริกฺขิตฺตญฺเจ อญฺญฉฺฉกรณิยา จีวรํ ทินฺนปิณฺฑา ฯลฯ วตฺตุ ปาจิตฺติยสฺส ปาจิตฺติยนฺติ ฯ อปริกฺขิตฺตนฺติ เหเตติ ปาจิตฺติยสฺส ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

(๒๕) ฯกกุลสฺส อารามเย เหเตติ ปริกฺขิตฺตญฺเจ อญฺญอารามเย จีวรํ ทินฺนปิณฺฑา อญฺญอารามเย วตฺตุ ฯ อปริกฺขิตฺตนฺติ เหเตติ ปาจิตฺติยสฺส ปาจิตฺติยนฺติ ฯ ชาติกุลสฺส อารามเย เหเตติ ปริกฺขิตฺตญฺเจ อญฺญอารามเย จีวรํ ทินฺนปิณฺฑา ฯลฯ วตฺตุ ปาจิตฺติยสฺส ปาจิตฺติยนฺติ ฯ อปริกฺขิตฺตนฺติ เหเตติ ปาจิตฺติยสฺส ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

បើស្រែរបស់តែកូលផ្សេង ๆ គ្នា គេបានកាំងព័ទ្ធដុំវិញ កិក្ខុទុកចីវរក្នុងខាងកងនៃស្រែ (នោះ) ហើយត្រូវនៅក្នុងខាងកងនៃស្រែ (នោះ) ប្រ (ត្រូវនៅ) ឲ្យបព្វារ មិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ ។ (បើស្រែ) គេមិនបានកាំងព័ទ្ធដុំវិញទេ កិក្ខុមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ ។

(๒๔) លានស្រូវរបស់តែកូលតែមួយ គេកាំងព័ទ្ធដុំវិញ កិក្ខុទុកចីវរក្នុងខាងកងនៃលានហើយ ត្រូវនៅក្នុងខាងកងនៃលាន (នោះ) ។ (បើលានស្រូវ) គេមិនបានកាំងព័ទ្ធដុំវិញទេ កិក្ខុមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ ។ លានស្រូវរបស់តែកូលផ្សេង ๆ គ្នា គេបិទកាំងដុំវិញ កិក្ខុទុកចីវរក្នុងខាងកងនៃលានហើយ ត្រូវនៅឲ្យបព្វារ មិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ ។ (បើលានស្រូវ) គេមិនបានកាំងព័ទ្ធដុំវិញទេ កិក្ខុមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ ។

(๒๕) សួនបន្លែរបស់តែកូលតែមួយ គេបានកាំងព័ទ្ធដុំវិញ កិក្ខុទុកចីវរខាងក្នុងសួនបន្លែហើយ ត្រូវនៅខាងក្នុងនៃសួនបន្លែ ។ សួនបន្លែគេមិនបានកាំងព័ទ្ធដុំវិញទេ កិក្ខុមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ ។ សួនបន្លែរបស់តែកូលផ្សេង ๆ គ្នា គេបានកាំងព័ទ្ធដុំវិញ កិក្ខុទុកចីវរក្នុងខាងក្នុងនៃសួនបន្លែហើយ ត្រូវនៅឲ្យបព្វារ ហើយមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ ។ សួនបន្លែគេមិនបានកាំងព័ទ្ធដុំវិញទេ កិក្ខុមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ ។

(๒๖) ฯ ภิกฺขุสฺส วิหาเร โหนฺติ ปริกฺขิตฺตา จ อนฺโตวิหาเร จีวรํ นิกฺขิปิตุ๎ วา อนฺโตวิหาเร วฏฺฏติ ฯ อปริกฺขิตฺตา โหนฺติ ยสฺมึ วิหาเร จีวรํ นิกฺขิตฺตํ โหติ ตสฺมึ วิหาเร วฏฺฏติ ปาฏิยกฺโก ฯ ภิกฺขุสฺส วิหาเร โหนฺติ ปริกฺขิตฺตา จ ยสฺมึ วิหาเร จีวรํ นิกฺขิตฺตํ โหติ ตสฺมึ วิหาเร วฏฺฏติ ทฺวารมูเล ฯ ปาฏิยกฺโก ฯ อปริกฺขิตฺตา โหนฺติ ยสฺมึ วิหาเร จีวรํ นิกฺขิตฺตํ โหติ ตสฺมึ วิหาเร วฏฺฏติ ปาฏิยกฺโก ฯ

(๒๗) ฯ ภิกฺขุสฺส รุกฺขมูลํ โหติ ยํ มชฺฌนฺหิเก กาเล สมฺปตฺตา ฉายา ชหติ อนฺโตฉายาย จีวรํ นิกฺขิปิตุ๎ อนฺโตฉายาย วฏฺฏติ ฯ ภิกฺขุสฺส รุกฺขมูลํ โหติ ปาฏิยกฺโก ฯ

(๒๘) อฏฺฐกถาสุ ฯ ภิกฺขุปจาโร ภิกฺขุปจาโร ติ[๑] อิมมตฺเต สมฺปตฺตา สตฺตพฺภนฺตรา ภิกฺขุปจาโร ตโต ปรํ ภิกฺขุปจาโร ฯ

---

๑ ฉ. ม. ภิกฺขุเกสุ ปฐมํ ปาฏิยกฺกํ น โหติ ฯ

[๒๖] លំនៅរបស់ត្រកូលតែមួយ គេបានរាំងព័ទ្ធដុំវិញ ភិក្ខុ
ទុកចីវរក្នុងខាងក្នុងលំនៅហើយ ត្រូវនៅខាងក្នុងលំនៅ ។ លំនៅ
ដែលគេមិនបានរាំងព័ទ្ធដុំវិញទេ ភិក្ខុទុកចីវរក្នុងលំនៅណា ត្រូវនៅក្នុង
លំនៅនោះ ហើយមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ ។ លំនៅរបស់ត្រកូល
ផ្សេងៗគ្នា គេបានរាំងព័ទ្ធដុំវិញ ភិក្ខុទុកចីវរក្នុងលំនៅណា ត្រូវនៅក្នុង
លំនៅនោះ ឬត្រូវនៅទៀបទ្វារ ហើយមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ ។
លំនៅដែលគេមិនបានរាំងព័ទ្ធដុំវិញទេ ភិក្ខុទុកចីវរក្នុងលំនៅណា ត្រូវនៅ
ក្នុងលំនៅនោះ ហើយមិនត្រូវលះហត្ថបាសឡើយ ។

[๒๗] មូលឈើរបស់ត្រកូលតែមួយ ក្នុងពេលថ្ងៃត្រង់មូលឈើនោះ
ផ្សាយទៅដុំវិញត្រឹមណា ភិក្ខុទុកចីវរក្នុងខាងក្នុងមូល ហើយត្រូវនៅត្រឹម
តែខាងក្នុងមូល(នោះ) ។ មូលឈើរបស់ត្រកូលផ្សេងៗគ្នា ភិក្ខុមិនត្រូវ
លះហត្ថបាសឡើយ ។

[๒๘] ដែលហៅថា ទីវាល មានឧបចារតែមួយ មានឧបចារផ្សេងៗ
គ្នា គឺទីកន្លែងដែលឥតមានស្មុក ចំនួន៧អព្ភន្តរដោយដុំវិញ (ទីវាល
នោះ) ហៅថាមានឧបចារតែមួយ លំដាប់តអំពីអព្ភន្តរនោះទៅ ហៅថា
មានឧបចារផ្សេងៗគ្នា ។

(๒๙) วิปฺปวุตฺเถ วิปฺปวุตฺถสญฺี อญฺตฺร กิกฺขุสมฺมุติยา ฉินฺนวสฺสกิยํ ฉาเทตพฺพิยํ ฯ วิปฺปวุตฺเถ เวมติโก อญฺตฺร กิกฺขุสมฺมุติยา ฉินฺนวสฺสกิยํ ฉาเทตพฺพิยํ ฯ วิปฺปวุตฺเถ อวิปฺปวุตฺถสญฺี อญฺตฺร กิกฺขุสมฺมุติยา ฉินฺนวสฺสกิยํ ฉาเทตพฺพิยํ ฯ อปฺปฏิคฺคหิเต ปฏิคฺคหิตสญฺี อญฺตฺร กิกฺขุสมฺมุติยา ฉินฺนวสฺสกิยํ ฉาเทตพฺพิยํ ฯ อวิสฺสชฺชิเต วิสฺสชฺชิตสญฺี อญฺตฺร กิกฺขุสมฺมุติยา ฉินฺนวสฺสกิยํ ฉาเทตพฺพิยํ ฯ อนาปตฺติยา อาปตฺติสญฺี อญฺตฺร กิกฺขุสมฺมุติยา ฉินฺนวสฺสกิยํ ฉาเทตพฺพิยํ ฯ อาปตฺติยา อนาปตฺติสญฺี อญฺตฺร กิกฺขุสมฺมุติยา ฉินฺนวสฺสกิยํ ฉาเทตพฺพิยํ ฯ อนาปตฺติยา เวมติโก อญฺตฺร กิกฺขุสมฺมุติยา ฉินฺนวสฺสกิยํ ฉาเทตพฺพิยํ ฯ อาปตฺติยา อาปตฺติสญฺี อญฺตฺร กิกฺขุสมฺมุติยา ฉินฺนวสฺสกิยํ ฉาเทตพฺพิยํ ฯ

(๒๙) กิกฺขุមានសេចក្តីដំណឹងឮស្តាប់ថា ចីវរដែលខ្លួននៅក្រាស តែងចីវរដែលខ្លួននៅក្រាសហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ រៀវលែងតែបានកិក្ខុសម្មតិ ។ កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ តែងចីវរដែលខ្លួននៅក្រាស ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ រៀវលែងតែបានកិក្ខុសម្មតិ ។ កិក្ខុសំគាល់ថា ចីវរគឺខ្លួនមិនបាននៅក្រាសទេ តែងចីវរដែលខ្លួននៅក្រាសហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ រៀវលែងតែបានកិក្ខុសម្មតិ ។ កិក្ខុសំគាល់ថា ចីវរគឺខ្លួនបានដកអធិដ្ឋានហើយ តែងចីវរដែលខ្លួនមិនបានដកអធិដ្ឋានទេ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ រៀវលែងតែបានកិក្ខុសម្មតិ ។ កិក្ខុសំគាល់ថា ចីវរគឺខ្លួនបានលះបង់ហើយ តែងចីវរដែលខ្លួនមិនទាន់បានលះបង់ទេ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ រៀវលែងតែបានកិក្ខុសម្មតិ ។ កិក្ខុសំគាល់ថា ចីវរបាត់ តែងចីវរដែលមិនមែនបាត់ទេ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ រៀវលែងតែបានកិក្ខុសម្មតិ ។ កិក្ខុសំគាល់ថា ចីវរវិនាស តែងចីវរដែលមិនមែនវិនាសទេ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ រៀវលែងតែបានកិក្ខុសម្មតិ ។ កិក្ខុសំគាល់ថា ចីវរក្មេងនេះ តែងចីវរដែលក្មេងមិនមែននេះទេ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ រៀវលែងតែបានកិក្ខុសម្មតិ ។ កិក្ខុសំគាល់ថា ចីវរចោរប្លន់យក តែងចីវរដែលចោរមិនមែនប្លន់យកទេ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ រៀវលែងតែបានកិក្ខុសម្មតិ ។

[๓๑] ឯសុក្កវិយំ ចីវរំ អធិដ្ឋាតា បរិភុញ្ជតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អវិប្បវុត្ថេ វិប្បវុត្ថសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អវិប្បវុត្ថេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អវិប្បវុត្ថេ អវិប្បវុត្ថសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[๓๑] អនាបត្តិ អន្តោអរុណោ បច្ចុទ្ធរតិ វិស្សជ្ជេតិ ឧស្សតិ វិនស្សតិ ឌយ្ហតិ អច្ឆិន្ទិត្វា គណ្ហាតិ(๑) វិស្សាសំ គណ្ហាតិ(๒) តិក្ខត្តុំ សម្មតិយា ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិ-កស្សាតិ ។

ទុតិយសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

๑-๒ ម. គណ្ហន្តិ ។

(๓๐) កិក្ខុមិនបានលះចីវរដែលជានិស្សគ្គិយ ហើយប្រើប្រាស់ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុសំគាល់ថា ចីវរគឺខ្លួននៅប្រាសហើយ តែដំចីវរដែលខ្លួនមិនមែននៅប្រាសទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងចីវរដែលមិនបាននៅប្រាស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុសំគាល់ថាចីវរគឺខ្លួនមិនមែននៅប្រាសទេ តែដំចីវរដែលខ្លួនមិនមែននៅប្រាសពិតមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

(๓๑) ហេតុដែលមិនត្រូវអាបត្តិនោះគឺ កិក្ខុបានដកអធិដ្ឋានក្នុងខាងក្នុងនៃអរុណ ๑ កិក្ខុបានលះចីវរ ๑ ចីវរបាត់ ๑ ចីវរវិនាស ๑ ចីវរក្តីងកេះ ๑ ចីវរចោរដណ្តើមយក ๑ អ្នកដទៃយកដោយសិទ្ធិស្មាល ๑ កិក្ខុដែលបានអាប្បាសសម្មតិអំពីសង្ឃ ๑ កិក្ខុឆត ๑ កិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ๑ ។

សិក្ខាបទទី ๒ ចប់ ។

តតិយសិក្ខាបទំ

(៣២) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ
វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស កិក្កុនោ អកាលចីវរំ
ឧប្បន្នំ ហោតិ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ ឩនប្បហោតិ ។
អថខោ សោ កិក្កុ តំ ចីវរំ ឧស្សាបេត្វា បុនប្បុនំ វិមជ្ជ-
តិ ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា សេនាសនចារិកំ អាហិណ្ឌន្តោ
តំ កិក្កុំ តំ ចីវរំ ឧស្សាបេត្វា បុនប្បុនំ វិមជ្ជន្តំ ទិស្វាន
យេន សោ កិក្កុ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ កិក្កុំ
ឯតទវោច កិស្ស ត្វំ កិក្កុ ឥមំ ចីវរំ ឧស្សាបេត្វា បុនប្ប-
នំ វិមជ្ជសីតិ ។ ឥធំ មេ ភន្តេ អកាលចីវរំ ឧប្បន្នំ

សិក្ខាបទទី ៣

(៣៦) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅនាវត្តព្រះជេតពន ជាអារាមរបស់អនាថបិណ្ឌិកមហាសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ កាលនោះឯង អកាលចីវរ[1]កើតឡើងដល់ភិក្ខុ ១ រូបមានឈ្មោះមិនជ្រាបជាក់ លុះភិក្ខុនោះធ្វើចីវរនោះទៅមិនល្មមគ្រាន់ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុនោះក៏លើកចីវរនោះឡើងហើយទាញឲ្យតឹងធ្វើឲ្យយឺតសាច់សម្ពត់នោះរឿយ ។ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានយាងទៅកាន់សេនាសនចារិក ទ្រង់ទតទៅឃើញភិក្ខុនោះកំពុងតែលើកចីវរឡើងទាញរឿយ ។ លុះទ្រង់ទតឃើញហើយ ទ្រង់យាងចូលទៅជិត ហើយត្រាស់សួរទៅភិក្ខុនោះថា ម្នាលភិក្ខុ ឮជាអ្នកលើកចីវរឡើងហើយទាញរឿយ ។ នេះតើព្រោះហេតុអ្វី ។ ភិក្ខុនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគដ៏ចំរើន នេះជាអកាលចីវរដែលកើតឡើងដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។ ធ្វើទៅមិនគ្រាន់

---

១ គឺចីវរដែលកើតឡើងក្នុងឧភាស ១១ ខែ គឺតាំងពីត្រឹមថ្ងៃ ១ រោចខែកត្តិក ទៅដល់ថ្ងៃ ១៥ កើតខែអស្សុជ នេះជាអកាលចីវរបស់ភិក្ខុដែលឥតបានក្រាលកឋិន ។ ឯភិក្ខុដែលបានក្រាលកឋិន អកាលចីវរមានកំណត់ ៧ ខែ គឺតាំងពីត្រឹមថ្ងៃ ១ រោចខែផគ្គុណទៅដល់ថ្ងៃ ១៥ កើតខែអស្សុជ ។

กายิกมานสิกานญฺจ อุปฺปาทาย เอวมาหิ ๔ม ปฐมํ วีริยํ อารภิตพฺพนฺติ ปุนปฺปุนญฺจ วิมคฺคนฺติ ฯ อถ วา เอวนฺติ ปฏิญฺญาวจนนฺติ ฯ อถ วา เอวนฺติ อิมินา นิทาเนน อิมสฺมึ ปกรเณ ยมฺหิ กิญฺจิ กตฺตา ภิกฺขู อามนฺเตสิ อนุชานามิ ภิกฺขเว อกาลปฐมํ ปฏิกฺขิปิตฺวา ปฐมวีริยาย[1] นิกฺขมิตุนฺติ ฯ

(๓๓) เตน ขฺวาหนฺติ เตน ขฺวาหนฺติ อนุญฺญาตํ อกาลปฐมํ ปฏิกฺขิปิตฺวา ปฐมวีริยาย[2] นิกฺขมิตุนฺติ[3] อกาลปฐมนฺติ[4] ปฏิกฺขิปิตฺวา อติเรกมาสนิกฺขมนฺติ ฯ ตานิ ปฐมานิ ปฐมวีริยานิ กณฺหปกฺขทฺวานิ ตีณฺฑนฺติ ฯ อนฺตรา ขฺวาหนฺติ อายสฺมา อานนฺโท เสนาสนจาริกํ อาหิณฺฑนฺโต ตานิ ปฐมานิ ปฐมวีริยานิ กณฺหปกฺขทฺวานิ ปิตานิ[5] นิสฺสาย ภิกฺขู อามนฺเตสิ กสฺสปิยานิ อาวุโส ปฐมานิ ปฐมวีริยานิ กณฺหปกฺขทฺวานิ ตีณฺฑนฺติ ฯ อยฺหากํ อาวุโส สมานิ

---

๑ ฉ. ม. ปฐมวีริยาย ฯ ๒ ฉ. ม. ปฐมวีริยาย ฯ ๓ สพฺเพ ปน ฉ. ม. เอตฺถนฺตเร ทิสฺสติ ฯ ๔ ฉ. ม. อกาลปฐมานิ ฯ ๕ ฉ. ม. ตีณฺฑนฺติ ฯ

ព្រោះហេតុនោះ ចានជាខ្ញុំព្រះអង្គលើកចីវរនេះទៅឯហើយទាញរឿយ ៗ ដើម្បីឲ្យយឺតសោះ ។ ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកមានបំណងនឹងកចីវរថែមទៀតដែរឬទេ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស មានបំណងដែរ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ក្នុងកាលនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដើម្បីឲ្យអ្នកទាំងឡាយទទួលនូវអកាលចីវរហើយទុកដាក់បាន ព្រោះមានសង្ឃ៌មថានឹងបានចីវរថែមទៀត ។

(៣៣) សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានអនុញ្ញាតឲ្យទទួលអកាលចីវរទុកដាក់បាន ព្រោះមានសង្ឃ៌មថានឹងបានចីវរថែមទៀត ហើយក៏ទទួលអកាលចីវរទុកដាក់ឲ្យលើសជាង ១ ខែទៅទៀត ។ ចីវរទាំងនោះក៏ជាប់គ្នាដូចជាបង្វេចនៅលើឈើស្បៀង ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុនិមន្តទៅកាន់សេនាសនចារិក ដូនជាត្រឡែកមើលទៅឃើញចីវរទាំងឡាយនោះជាប់គ្នាដូចជាបង្វេចនៅលើឈើស្បៀង លុះឃើញហើយក៏ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ (នោះ) មកសួរថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយនេះចីវរបស់លោកណាក៏ជាប់គ្នាដូចជាបង្វេចនៅលើឈើស្បៀង(ដូច្នេះ)។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបថា ម្នាលអាវុសោ នេះអកាលចីវរបស់យើង យើងទុក

อกาลจีวรานิ จีวรปฏิคฺคหาย(๑) นิกฺขิตฺตานีติ ฯ กึ วุตฺตํ
ปฐมานิ ๘มานิ จีวรานิ นิกฺขิตฺตานีติ ฯ อตีเรกมาสนฺติ
อาทิสทฺเทน ๘มาสาติ ฯ อายสฺมา อานนฺโท ทุฏฺฐจิตฺโต ทฺวิธา
วิภาเชตฺวา ทเทยฺย วา ภิกฺขู อกาลจีวรํ ปฏิคฺคเหตฺวา
อตีเรกมาสนฺติ นิกฺขิปิตพฺพนฺติ ฯ อถโข อายสฺมา
อานนฺโท ภควตา ฌตมตฺถํ อาโรเจสิ ฯ อถโข
ภควา ฌตสฺมึ นิทาเน ฌตสฺมึ ปกรเณ ภิกฺขูสงฺฆํ
สนฺนิปาตาเปตฺวา ภิกฺขู ปฏิปุจฺฉิ สจฺจํ กิร ภิกฺขเว ภิกฺขู
อกาลจีวรํ ปฏิคฺคเหตฺวา อตีเรกมาสนฺติ นิกฺขิปนฺตีติ ฯ
สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถญฺหิ นาม
เต ภิกฺขเว โมฆปุริสา อกาลจีวรํ ปฏิคฺคเหตฺวา
อตีเรกมาสนฺติ นิกฺขิปิสฺสนฺติ เนตํ ภิกฺขเว อปฺปสนฺนานญฺจ
ปสาทาย ปสนฺนานญฺจ ภิยฺโยภาวาย ฯเปฯ
ฌวญฺจ ปน ภิกฺขเว ๘มึ สิกฺขาปทํ อุทฺทิเสยฺยาถ
นิทฺทิสถ จีวรสฺมึ ภิกฺขุนา ทุฏฺฐสฺมึ กถินสฺมึ ภิกฺขุนา

๑. ฉ.ม. จีวรปฏิคฺคหา ฯ

ដោយមានបំណងនឹងកេចីវរថែមទៀត ។ ព្រះអានន្ទសួរថា ម្នាលអាវុសោ
តាំងឮយ ចុះចីវរតាំងនេះលោកទុកយូរប៉ុន្មានថ្ងៃហើយ ។ កិក្ខុតាំងឮយ
ប្រាប់ថា ចីវរតាំងនេះយើងទុកជាង ១ ខែហើយ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ
ក៏បន្ទោស តិះដៀល បន្ទុះបន្ទាប់ថា មិនសមបើ ពួកកិក្ខុ ហ៊ានទទួល
អកាលចីវរយកមកទុកឲ្យលើសជាង ១ ខែឡើងទៅសោះ ។ គ្រានោះ
ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ បានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ជាម្ចាស់ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យ
ប្រជុំកិក្ខុសង្ឃក្នុងកាលនោះ ហើយត្រាស់សួរទៅពួកកិក្ខុថា ម្នាលកិក្ខុ
តាំងឮយ បានឮថា ពួកកិក្ខុបានទទួលអកាលចីវរទុកឲ្យលើសជាង
១ ខែមែន ។ កិក្ខុតាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស
មែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលកិក្ខុតាំង
ឮយ គួរបើដែរ ពួកមោឃបុរសតាំងនោះហ៊ានទទួលអកាលចីវរហើយ
ទុកឲ្យលើសជាង ១ ខែ (ដូច្នេះ) ម្នាលកិក្ខុតាំងឮយ អំពើដែលអ្នកតាំង
ឮយធ្វើនេះ នឹងបានដឹកនាំមនុស្សដែលមិនទាន់បានជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះថ្លា
ឡើង ឬនាំមនុស្សដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងតែតែជ្រះថ្លាឡើងទៀតក៏ទេ
។ បេ ។ ម្នាលកិក្ខុតាំងឮយ អ្នកតាំងឮយចូរសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ
យ៉ាងនេះថា កាលបើចីវរបស់កិក្ខុសម្រេចហើយ កឋិនដោះហើយ

ปเนว อกาลจีวรํ อุปฺปชฺเชยฺย อากงฺขมาเนน ภิกฺขุนา ปฏิคฺคหิตพฺพํ ปฏิคฺคหेตฺวา ขิปฺปเมว กาเรตพฺพํ เอตฺถ จ อสฺส ปาริปูริ มาสปรมเตน ภิกฺขุนา ตํ จีวรํ นิกฺขิปิตพฺพํ อูนสฺส ปาริปูริยา สติยา ปจฺจาสาย ตโต เจ อุตฺตรึ นิกฺขิเปยฺย สติยาปิ ปจฺจาสาย นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

(๓๔) นิฏฺฐิตจีวรสฺมึ ภิกฺขุนิยา ภิกฺขุเน จีวรํ กตฺถ ปโหติ ฉฏฺฐิ ปาวิฉฏฺฐิ ปา ฉนฺนฺนํ ปา จีวราสา ปา อุปจฺเฉทา ฯ อุพฺภตสฺมึ กปฺปิเยติ อฏฺฐงฺคเณ มาติกาย อญฺญตรสฺมึ มาติกาย อุพฺภตํ ปโหติ สเงฺฆน ปา อนฺตรา อุพฺภตํ ปโหติ ฯ อกาลจีวรํ นาม อนตฺถเต กปฺปิเย ฯเปฯ อนธิฏฺฐิเต อุปฺปนฺนํ อตฺถเต กปฺปิเย สตฺตมาเส อุปฺปนฺนํ กาเลปิ อาทิสฺส ทินฺนํ ฯเปฯ อกาลจีวรํ นาม ฯ

បើអកាលចីវរកើតឡើងចំពោះភិក្ខុ ទាំងភិក្ខុសោតក៏ត្រូវការ (អកាលចីវរ
នោះ)ត្រូវទទួលចុះ លុះទទួលរួចហើយ ត្រូវរៀសរៀងធ្វើឲ្យធាប់ បើចីវរ
នោះខ្លះធ្វើមិនគ្រាន់ទេ ភិក្ខុនោះមានបំណងថានឹងរកចីវរមកបំពេញនូវ
ចីវរដែលខ្វះ (នោះ) ត្រូវទុកចីវរនោះបាន យ៉ាងយូរបំផុតត្រឹម ១ ខែ
បើទុកឲ្យលើសពី ១ ខែនោះទៅ បើទុកជាមានបំណងថានឹងរកចីវរមក
បំពេញទៀតក៏ដោយ គង់ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។

(៣៤) ត្រង់ពាក្យថា កាលបើចីវរបស់ភិក្ខុសម្រេចហើយ
អធិប្បាយថា ចីវរដែលភិក្ខុធ្វើរួចហើយក្តី ចីវរបាត់ក្តី ចីវរខូចក្តី ចីវរ
ភ្លើងឆេះក្តី សេចក្តីចង់បានចីវរដាច់ស្រេះហើយក្តី ។ ពាក្យថា
កឋិនដោះហើយ អធិប្បាយថា កឋិនដែលដោះហើយ បណ្តាមាតិកា
ទាំង ៨ យ៉ាង ដោយមាតិកាណាមួយ ឬពុំនោះដំនុំសង្ឃបានដោះហើយ
ក្នុងចន្លោះ(ខេត្តកឋិន) ។ (បើ)ភិក្ខុមិនបានគ្រាលគ្រងកឋិនទេ ចីវរដែល
កើតឡើងក្នុងទសកាស ១១ ខែហៅថា អកាលចីវរ (បើ)ភិក្ខុបានគ្រាលគ្រង
កឋិន ចីវរដែលកើតឡើងក្នុងទសកាស ៧ ខែ ហៅថាអកាលចីវរ បើទុកជា
គេពោលថាជាកាលចីវរហើយឲ្យក៏ដោយ គង់ហៅថាអកាលចីវរដូចគ្នា ។

อุปฺปชฺชยฺยาตึ อุปฺปชฺชยฺย สงฺฆาโต ปิ คณาโต ปิ ปฺยาตึโต ปิ มิตฺตาโต ปิ ปิสุกฺขลาโต[๑] ปิ อตฺถาโต ปิ ฉนฺทาโต ปิ ฯ

(๓๕) อาคนฺตุมานาตึ ปวุฏฺฐมานาย ปวิกฺขเมตพฺพนฺติ ฯ ปวิกฺขมิตฺวา อิปฺปเมว คนฺตเมตพฺพนฺติ นสามนฺตา คนฺตเมตพฺพนฺติ ฯ

(๓๖) ยสฺส ปาริปนฺถิโก ตสฺส ปาริปนฺถิโกติ ฯ มาสปรมนฺติ ตีณิ ปิ ปาวสฺสิกานิ มาสปริมาณนฺติ มาสปรมา ปิ ตีณิ ปิ ปาวสฺสิกานิ ฯ อุปนนฺทสฺส ปาริปนฺถิยาตึ อุปนนฺทสฺส ปาริปนฺถิกาย ฯ สตึยา ปจฺจาสายาตึ ปจฺจาสา หิ สงฺฆาโต ปิ คณาโต ปิ ปฺยาตึโต ปิ มิตฺตาโต ปิ ปิสุกฺขลาโต[๒] ปิ อตฺถาโต ปิ ฉนฺทาโต ปิ ฯ

(๓๗) ตาโต เจ อุตฺตรึ นิกฺขิเปยฺย สตึยา ปิ ปจฺจาสายาตึ ตนฺทุปฺปนฺเน มูลจีวเร ปจฺจาสาจีวรานิ อุปฺปชฺชตึ

---

๑ ฉ. ม. ปิสุกุลา ฯ ๒ ฉ. ม. ปิสุกุลา ฯ

ពាក្យថា កើតឡើង អធិប្បាយថា តម្រូវកើតឡើងអំពីសង្ឃក្តី អំពីគណៈក្តី អំពីញាតិក្តី អំពីមិត្តក្តី អំពីបំសុកូលក្តី អំពីទ្រព្យរបស់ខ្លួនក្តី ។

(៣៥) ពាក្យថា ត្រូវការ អធិប្បាយថា កាលបើចង់បានត្រូវទទួលចុះ ។ ពាក្យថា លុះទទួលរួចហើយត្រូវរវៃសរវៃធ្វើឲ្យធាប់ អធិប្បាយថា ត្រូវធ្វើឲ្យទាន់ក្នុងរវាង ១០ ថ្ងៃ ។

(៣៦) ពាក្យថា បើចីវរនោះខ្លះធ្លុះមិនគ្រាន់ទេ អធិប្បាយថា ចីវរដែលកិក្ខុធ្លើទៅហើយមិនគ្រាន់ ។ ពាក្យថា កិក្ខុនោះត្រូវទុកចីវរនោះបានយ៉ាងយូរបំផុតត្រឹម ១ ខែ អធិប្បាយថា កិក្ខុត្រូវទុក (ចីវរ) ជាយូរបំផុតត្រឹមតែ ១ ខែ ។ ពាក្យថា ដើម្បីនឹងបំពេញនូវចីវរដែលខ្វះ អធិប្បាយថា ដើម្បីសេចក្តីត្រូវការនឹងបំពេញនូវចីវរដែលខ្វះ ។ ពាក្យថា បើទុកជាមានបំណង អធិប្បាយថា មានសេចក្តីសង្ឃឹមថានឹងបានអំពីសង្ឃក្តី អំពីគណៈក្តី អំពីញាតិក្តី អំពីមិត្តក្តី អំពីបង្សុកូលក្តី អំពីទ្រព្យរបស់ខ្លួនក្តី ។

(៣៧) ពាក្យថា បើទុកឲ្យលើសពី ១ ខែនោះទៅ ទុកជាមានបំណងថានឹងរកចីវរមកបំពេញទៀតក៏ដោយ អធិប្បាយថា កាលបើមូលចីវរ[1] កើតឡើងក្នុងថ្ងៃនោះហើយ បច្ចុស្សាចីវរ[2] ក៏កើតឡើង

---

๑ ចីវរដើម ។ ๒ ចីវរដែលកើតឡើងដោយសេចក្តីចង់បានដូចខាងក្រោយ ។

ฉสาหา คาเรตพฺพำ ฯ ฉฺวิหุปฺปนฺเน มูลจีวเร... ฉวิหุปฺปนฺเน มูลจีวเร... จตฺถิหุปฺปนฺเน มูลจีวเร... ปฏฺฐิหุปฺปนฺเน มูลจีวเร... ชาหุปฺปนฺเน มูลจีวเร... สตฺถิหุปฺปนฺเน มูลจีวเร... อนฺตหุปฺปนฺเน มูลจีวเร... อนหุปฺปนฺเน มูลจีวเร... ฉสาหุปฺปนฺเน มูลจีวเร... ปกฺขาสาจีวรำ อุปฺปฏิ ฉสาหา คาเรตพฺพำ ฯ ฉกาฉสเส อุปฺปนฺเน มูลจีวเร... ฉฺวาฉสเส อุปฺปนฺเน มูลจีวเร... เตรสเส อุปฺปนฺเน มูลจีวเร... จุทฺทสเส อุปฺปนฺเน มูลจีวเร... ปณฺณรสเส อุปฺปนฺเน มูลจีวเร... โสฬฺสเส อุปฺปนฺเน มูลจีวเร... สตฺตรสเส อุปฺปนฺเน มูลจีวเร... อฏฺฐารสเส อุปฺปนฺเน มูลจีวเร... เอกูนวีสเส อุปฺปนฺเน มูลจีวเร... วีสเส อุปฺปนฺเน มูลจีวเร ปกฺขาสาจีวรำ อุปฺปฏิ ฉสาหา คาเรตพฺพำ ฯ เอกวีสเส อุปฺปนฺเน มูลจีวเร ปกฺขาสาจีวรำ อุปฺปฏิ ฉสาหา คาเรตพฺพำ ฯ ฉฺวีสเส อุปฺปนฺเน มูลจีวเร ปกฺขาสาจีวรำ อุปฺปฏิ อฏฺฐาหา คาเรตพฺพำ ฯ เตวีสเส อุปฺปนฺเน มูลจีวเร... สตฺตาหา คาเรตพฺพำ ฯ

(ក្នុងថ្ងៃនោះដែរ) កិក្ខុត្រូវធ្វើឲ្យខានក្នុងរវាង ១០ ថ្ងៃ ។ កាលបើមូលចីវរ
កើតឡើងបាន ២ ថ្ងៃ... ៣ ថ្ងៃ... ៤ ថ្ងៃ... ៥ ថ្ងៃ... ៦ ថ្ងៃ...
៧ ថ្ងៃ.. ៨ ថ្ងៃ.. ៩ ថ្ងៃ... ១០ ថ្ងៃ បច្ចាសាចីវរ
កំកើតឡើងក្នុងថ្ងៃទី ១០ កិក្ខុគប្បីធ្វើចីវរឲ្យហើយ ក្នុងរវាង ១០
ថ្ងៃ ។ កាលបើមូលចីវរ កើតឡើងបាន ១១ ថ្ងៃ... ១២ ថ្ងៃ...
១៣ ថ្ងៃ.. ១៤ ថ្ងៃ... ១៥ ថ្ងៃ... ១៦ ថ្ងៃ...
១៧ ថ្ងៃ... ១៨ ថ្ងៃ... ១៩ ថ្ងៃ... ២០ ថ្ងៃ បច្ចាសាចីវរ
កំកើតឡើងក្នុងថ្ងៃទី ២០ កិក្ខុត្រូវធ្វើឲ្យខានក្នុងរវាង ១០ ថ្ងៃ ។
កាលបើមូលចីវរកើតឡើងបាន ២១ ថ្ងៃ បច្ចាសាចីវរកំកើតឡើង (ក្នុងថ្ងៃ
នោះដែរ) កិក្ខុត្រូវធ្វើឲ្យខានក្នុងរវាង៩ថ្ងៃ ។ កាលបើមូលចីវរកើតឡើង
បាន ២២ ថ្ងៃ បច្ចាសាចីវរកំកើតឡើង (ក្នុងថ្ងៃនោះដែរ) កិក្ខុត្រូវធ្វើឲ្យខាន
ក្នុងរវាង ៨ ថ្ងៃ ។ កាលបើមូលចីវរកើតឡើងបាន ២៣ ថ្ងៃ បច្ចាសាចីវរកំ
កើតឡើង (ក្នុងថ្ងៃនោះដែរ) កិក្ខុត្រូវធ្វើឲ្យខានក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ។

ចតុត្ថីសេ ឧប្បន្នេ មូលចីវរេ... ជាមហា ភោវេតព្វំ ។

បញ្ចមីសេ ឧប្បន្នេ មូលចីវរេ... បញ្ចមហា ភោវេតព្វំ ។

ឆដ្ឋីសេ ឧប្បន្នេ មូលចីវរេ... ឆមហា ភោវេតព្វំ ។

សត្តមីសេ ឧប្បន្នេ មូលចីវរេ... សត្តមហា ភោវេតព្វំ ។

អដ្ឋមីសេ ឧប្បន្នេ មូលចីវរេ... ទ្វីហា ភោវេតព្វំ ។

ឯកូនតិំសេ ឧប្បន្នេ មូលចីវរេ បច្ចាសាចីវរំ ឧប្បជ្ជតិ ឯកាហំ ភោវេតព្វំ ។ តិំសេ ឧប្បន្នេ មូលចីវរេ បច្ចាសាចីវរំ ឧប្បជ្ជតិ តទហេវ អធិដ្ឋាតព្វំ វិកប្បេតព្វំ វិស្សជ្ជេតព្វំ ។ ឧភោ ចេ អធិដ្ឋហេយ្យ វ វិកប្បេយ្យ វ វិស្សជ្ជេយ្យ វ ឯកតិំសេ អរុណុគ្គមនេ និស្សគ្គិយំ ហោតិ និស្សជ្ជិតព្វំ សង្ឃស្ស វ គណស្ស វ បុគ្គលស្ស វ ។ ឯវញ្ហិ បន ភិក្ខវេ និស្សជ្ជិតព្វំ ។ បេ ។ ឥទំ មេ ភន្តេ អកាលចីវរំ មាសាតិក្កន្តំ និស្សគ្គិយំ ឥមាហំ

កាលបើមូលចីវរកើតឡើងបាន ២៤ ថ្ងៃ បច្ចាសាចីវរក៏កើតឡើង (ក្នុងថ្ងៃនោះដែរ) កិក្ខុត្រូវធ្វើឲ្យទាន់ក្នុងរវាង ៦ ថ្ងៃ ។ កាលបើមូលចីវរកើតឡើងបាន ២៥ ថ្ងៃ បច្ចាសាចីវរក៏កើតឡើង (ក្នុងថ្ងៃនោះដែរ) កិក្ខុត្រូវធ្វើឲ្យទាន់ក្នុងរវាង ៥ ថ្ងៃ ។ កាលបើមូលចីវរកើតឡើងបាន ២៦ ថ្ងៃ បច្ចាសាចីវរក៏កើតឡើង (ក្នុងថ្ងៃនោះដែរ) កិក្ខុត្រូវធ្វើឲ្យទាន់ក្នុងរវាង ៤ ថ្ងៃ ។ កាលបើមូលចីវរកើតឡើងបាន ២៧ ថ្ងៃ បច្ចាសាចីវរក៏កើតឡើង (ក្នុងថ្ងៃនោះដែរ) កិក្ខុត្រូវធ្វើឲ្យទាន់ក្នុងរវាង ៣ ថ្ងៃ ។ កាលបើមូលចីវរកើតឡើងបាន ២៨ ថ្ងៃ បច្ចាសាចីវរក៏កើតឡើង (ក្នុងថ្ងៃនោះដែរ) កិក្ខុត្រូវធ្វើឲ្យទាន់ក្នុងរវាង ២ ថ្ងៃ ។ កាលបើមូលចីវរកើតឡើងបាន ២៩ ថ្ងៃ បច្ចាសាចីវរក៏កើតឡើង (ក្នុងថ្ងៃនោះដែរ) កិក្ខុត្រូវធ្វើឲ្យទាន់ក្នុងរវាង ១ ថ្ងៃ ។ កាលបើមូលចីវរកើតឡើងបាន ៣០ ថ្ងៃ បច្ចាសាចីវរក៏កើតឡើង (ក្នុងថ្ងៃនោះដែរ) កិក្ខុនោះត្រូវអធិដ្ឋាន ត្រូវវិកប្ប ត្រូវលះបង់ក្នុងថ្ងៃនោះឯង ។ បើកិក្ខុមិនបានអធិដ្ឋានក្តី មិនបានវិកប្បក្តី មិនបានលះបង់ក្តី តែអរុណរះឡើងក្នុងថ្ងៃទី ៣១ (ចីវរនោះ) ត្រូវនិស្សគ្គិយ កិក្ខុត្រូវលះបង់ដល់សង្ឃ ឬគណៈ ឬបុគ្គល ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុត្រូវលះយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ថាបពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន នេះជាអកាលចីវរបស់ខ្ញុំ ទុកកន្លងហួស ១ ខែ

สงฺฆสฺส สิกฺขาปทานิ ๆ เป ๆ ภิกฺขุนิยา สิกฺขาปทานิ ๆ เป ๆ ภิกฺขุสิกฺขาปทานิ ๆ เป ๆ อายสฺมา อุปาลิ ๆ

[๓๘] วิสาขาเต อุปฺปนฺเน มูลจฺฉายาเย ปญฺญาสาจีรานิ อุปฺปชฺชนฺติ ภตฺตียา จ เสสา เหฏฺฐา น อคามา คาเรตุ ๆ

[๓๙] มหาสามิกานนฺเต อสามิกานนฺติ สิกฺขากรณียานิ ๆ มหาสามิกานนฺเต เปสลานนฺติ สิกฺขากรณียานิ ๆ มหาสามิกานนฺเต อนสามิกานนฺติ สิกฺขากรณียานิ ๆ อนธิฏฺฐาเต อธิฏฺฐาตสฺมึ อวิกปฺปาเต วิกปฺปาตสฺมึ อวิสฺสชฺชาเต วิสฺสชฺชาตสฺมึ อนาเท นาทสฺมึ อวินาเท วินาทสฺมึ อนาฬฺเย นาฬฺยสฺมึ อวิลุตฺเต วิลุตฺตสฺมึ สิกฺขากรณียานิ ๆ

ត្រូវនិស្សគ្គិយហើយ ឥឡូវខ្ញុំសូមលះបឹវារនេះដល់សង្ឃ ។ (ត្រង់បេយ្យាលទាំងបី មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទ ទី ១ ក្នុងវគ្គជាមួយគ្នានេះ) ។

(៣៨) កាលបើមូលបឹវារដែលមានចំណែកមិនស្មើគ្នា[1]កើតឡើងហើយ បច្ចាសាបឹវារក៏កើតឡើងដែរ តែពត្រឹសល់នៅច្រើន (បើ) ភិក្ខុមិនចង់ធ្វើទេ ក៏មិនត្រូវធ្វើ (បឹវារនោះឡើយ) ។

(៣៩) បឹវារកន្ទុងៅ១ខែហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាកន្ទុងៅមែន ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ បឹវារកន្ទុងៅ១ខែហើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ បឹវារកន្ទុងៅ១ខែហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនទាន់កន្ទុងទេ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ បឹវារដែលមិនបានអធិដ្ឋាន ភិក្ខុសំគាល់ថាបានអធិដ្ឋានហើយ (ក្តី) បឹវារដែលមិនបានវិកប្ប ភិក្ខុសំគាល់ថាបានវិកប្បហើយ (ក្តី) បឹវារដែលមិនបានលះបង់ ភិក្ខុសំគាល់ថាបានលះបង់ហើយ (ក្តី) បឹវារដែលមិនជាត់ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាត់ (ក្តី) បឹវារដែលមិនខូចទេ ភិក្ខុសំគាល់ថាខូច (ក្តី) បឹវារក្លឹងមិនឆេះ ភិក្ខុសំគាល់ថាក្លឹងឆេះ (ក្តី) បឹវារចោរឥតបានយកទេ ភិក្ខុសំគាល់ថាចោរយក (ក្តី) ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ (ដូចគ្នាទាំងអស់) ។

---

១ មូលបឹវារឬបច្ចាសាបឹវារដែលមានសាច់ក្រាស់ស្តើងមិនស្មើគ្នា ភិក្ខុមិនអាចនឹងផើរជាមួយគ្នាជាន ហៅថា មានចំណែកមិនស្មើគ្នា ។

(๔๐) ឯសฺสกิยំ ปิវาเรตฺวา ปริภุญฺชติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ มาสาทีสุ ทุกฺกเฏ อฑฺฒมาสเก อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ มาสาทีสุ ทุกฺกเฏ เวมติโก อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ มาสาทีสุ ทุกฺกเฏ อฑฺฒมาสเก อาปตฺติ ฯ

(๔๑) อาปตฺติ อาปชฺชมาโน อาปชฺชติ วิกปฺเปติ วิสฺสชฺเชติ ฯสฺสติ วินสฺสติ ทยฺหติ อาปชฺชิตฺวา กณฺหาสุ[๑] วิสฺสาสํ กณฺหาสุ[๒] ขุทฺทกสฺส อาธิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

ตติยสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

---

๑ ๒ ฉ. ม. คณฺหาติ ฯ

(៤០) ភិក្ខុមិនបានលះចីវរដែលជានិស្សគ្គិយ ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ចីវរមិនគាន់កន្ទុងទៅ១ខែទេ ហើយភិក្ខុសំគាល់ថាកន្ទុងទៅហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ចីវរមិនគាន់កន្ទុង១ខែទេ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ចីវរមិនគាន់កន្ទុង ១ ខែទេ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនគាន់កន្ទុងមែន មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

(៤១) ភារៈសំដែងអំពីមិនមានអាបត្តិ គឺ ភិក្ខុបានអធិដ្ឋានចីវរនោះក្នុងរវាងមួយខែ ១ បានវិកប្បចីវរ ១ បានលះ ១ ចីវរបាត់ ១ ចីវរខូច ១ ចីវរក្តីឆេះ ១ ចីវរដែលចោរដណ្តើមយកទៅ ១ គេយកចីវរដោយសេចក្តីសិនេ្នាល ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៣ ចប់ ។

បត្តសិក្ខាបទំ

[៤២] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ ឧទាយិស្ស បុរាណ-ទុតិយិកា កិក្ខុនីសុ បព្ភជិតា ហោតិ ។ សា កិក្ខុនី(១) អាយស្មតោ ឧទាយិស្ស សន្តិកេ អភិក្ខណំ អាគច្ឆតិ ។ អាយស្មាបិ ឧទាយិ តស្សា កិក្ខុនិយា សន្តិកេ អភិក្ខណំ គច្ឆតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧទាយិ តស្សា កិក្ខុនិយា សន្តិកេ កត្តរិសច្ឆេទំ ករោតិ ។ អថខោ អាយស្មា ឧទាយិ បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន សា កិក្ខុនី តេនុប-សង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តស្សា កិក្ខុនិយា បុរតោ អង្គជាតំ វិវរិត្វា អាសនេ និសីទិ ។ សាបិ ខោ កិក្ខុនី អាយ-ស្មតោ ឧទាយិស្ស បុរតោ អង្គជាតំ វិវរិត្វា អាសនេ និសីទិ ។ អថខោ អាយស្មា ឧទាយិ សារត្តោ ៗ(២)

១ម. ម ភោត្តកេសុ ឥ ទិស្សតិ ។ ២ ម. ម. សារត្តោ ។

សិក្ខាបទទី ៤

(៤៦) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ
វត្តព្រះជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង
មានស្រីជាបុរាណទុតិយិការបស់ខុទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុ ឬសកង់សំណាក់
នាងភិក្ខុនី ។ នាងភិក្ខុនីនោះតែងមកកាន់សំណាក់ខុទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុ
ជារឿយ ។ ។ ចំណែកខាងខុទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុក៏តែងទៅកាន់សំណាក់
នាងភិក្ខុនីនោះជារឿយ ។ ដែរ ។ លុះនោះឯង ខុទាយិកិក្ខុដ៏មាន
អាយុបរិភោគកត្តកង់សំណាក់នាងភិក្ខុនីនោះ ។ លុះជាប់នោះ ខុទាយិ
កិក្ខុដ៏មានអាយុ ក៏ស្ងៀកដណ្តប់រួចយកបាត្រនឹងចីវរ ចូលសំដៅទៅ
រកទីដែលនាងភិក្ខុនីនោះនៅ ក្នុងវេលាត្រីកត្រហាម លុះចូលទៅ
ដល់ហើយ ក៏អង្គុយលើអាសនៈខាងមុខនាងភិក្ខុនីនោះ បើកអង្គជាត
បង្ហាញ ។ ឯនាងភិក្ខុនីនោះ ក៏អង្គុយលើអាសនៈខាងមុខខុទាយិដ៏មានអាយុ
បើកអង្គជាតបង្ហាញដែរ ។ លុះនោះ ខុទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុមានតម្រេក

ตสฺสา ภิกฺขุนิยา อจฺฉชาตํ ขุปนิชฺฌายิ ฯ ตสฺสา อจฺฉ-
ชาตาโต[๑] อสุจิ มุจฺจิ ฯ อถโข อายสฺมา อุทายิ ตสฺ
ภิกฺขุสฺ ฌตนเกช กชฺช กตินิ ขุนกสฺ อาหาร อนฺตรวาส-
กสฺ ถොวิสฺสชฺชมีติ ฯ อาหารยฺย อหาเมว ถොวิสฺสชฺชมีติ ฯ
อถโข[๒] สา[๓] ภิกฺขุนี[๔] ตสฺสา[๕] ตสฺ อสุจิสฺ ฌกนเสสฺ
มุเขน อกฺกเหสิ ฌกนเสสฺ อจฺฉชาเต ปกฺขิปิ ฯ สา
เตน ภคฺคา ภณฺฑิ ฯ ภิกฺขุนิยา ฌวาทสฺมิ อยสฺ
ภิกฺขุนิ อพฺรหฺมจารินิ อยสฺ ภคฺคินิติ[๖] ฯ นาหสฺ อยฺย
อพฺรหฺมจารินิติ ฯ อถโข[๗] สา[๘] ภิกฺขุนี[๙] ภิกฺขุนิสฺ ฌต-
มตฺถสฺ อาโรเจสิ ฯ ภิกฺขุนิยา ขุชฺฌายนฺติ ขียนฺติ วิหาเรนฺติ
กถสฺ หิ นาม อยฺยา อุทายิ ภิกฺขุนิยา ปุกฺขาจริยสฺ
ถොวเทสฺสตีติ ฯ อถโข สา ภิกฺขุนิยา ภิกฺขุสฺ ฌต-
มตฺถสฺ อาโรเจสุสฺ ฯ เย เต ภิกฺขู อปฺปิจฺฉา ฯเป ฯ เต
ขุชฺฌายนฺติ ขียนฺติ วิหาเรนฺติ กถสฺ หิ นาม อายสฺมา
อุทายิ ภิกฺขุนิยา ปุกฺขาจริยสฺ ถොวเทสฺสตีติ ฯ

---

๑ เตสุ ส ปญฺญายติ ฯ ๒-๓-๔-๕ เตสุ ส ทิสฺสนฺติ ฯ ๖ ฉ. ม. อพฺรหฺมจารินิ อยสฺ ภิกฺขุนิ ภคฺคินีติ ฯ ๗-๘-๙ เตสุ ส ปญฺญายนฺติ ฯ

ក៏សំឡឹងមើលទៅអគ្គជាតនាងកិក្ខុនីនោះ ។ ទឹកអស្រុចិក៏ហូរធ្លាក់ពីអគ្គជាត របស់ខុទាយិកិក្ខុនោះ ។ លំដាប់នោះ ខុទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុក៏និយាយទៅ នឹងកិក្ខុនីនោះថា នែប្អូនស្រី ឯងចូរទៅនាំយកទឹកមក អញនឹងលាងស្បៃ ។ នាងកិក្ខុនីនោះតបវិញថា លោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់ឲ្យស្បៃមកខ្ញុំវិញ ខ្ញុំនឹងលាងប្រគេន ។ វេលានោះឯង នាងកិក្ខុនីនោះ ក៏បានយកទឹកអស្រុចិ របស់ខុទាយិកិក្ខុនោះបន្តិចជាក់កន្លះមាត់ យកបន្តិចជាក់កន្លះអគ្គជាត ។ នាង កិក្ខុនីនោះក៏មានគតិដោយសារទឹកអស្រុចិនោះ ។ ពួកនាងកិក្ខុនីក៏និយាយ យ៉ាងនេះថា នាងកិក្ខុនីនេះ មិនមែនប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរទេ ទើបបាននាង កិក្ខុនីនេះមានគតិ ។ នាងកិក្ខុនីនោះតបវិញថា ម្នាលនាងទាំងឡាយ ខ្ញុំនឹងខ្ញុំ មិនបានប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរទេ ។ វេលានោះ នាងកិក្ខុនីនោះបានប្រាប់ សេចក្តីនុ៎ះដល់នាងកិក្ខុនីផងគ្នា ។ នាងកិក្ខុនីទាំងឡាយ ក៏លើកទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា មិនសមទេលោកម្ចាស់ខុទាយិ ប្រើនាងកិក្ខុនីឲ្យ លាងចីវរចាស់ (របស់ខ្លួនសោះ) ។ លំដាប់នោះ ពួកនាងកិក្ខុនីទាំងនោះ បានប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះដល់កិក្ខុទាំងឡាយ ។ ពួកកិក្ខុណាដែលមានប្រាថ្នា តិច ។ បេ ។ ពួកកិក្ខុទាំងនោះក៏លើកទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ ថា គួរបើដែរ ខុទាយិដ៏មានអាយុប្រើនាងកិក្ខុនីឲ្យលាងចីវរចាស់ ។

អថខោ តេ តិក្ខ្ភ្ កកវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។
អថខោ កកវា ។បេ។ អាយស្មន្តំ ឧទាយិំ បដិបុច្ឆិ
សច្ចំ កិរ ត្វំ ឧទាយិ តិក្ខ្ភ្ដ្ឋិយា បុរាណទុតិយិកាយ សោ-
ភបេសីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ ញាតិកាមោ តេ
ឧទាយិ អញ្ញាតិកាតិ ។ អញ្ញាតិកាមោ កកវាតិ ។
អញ្ញាតកោ ខោឃបុរិស អញ្ញាតិកាយ ន ជាតាតិ
បដិរូបំ វា អប្បដិរូបំ វា ថាសាទិកំ វា អប្បាសា-
ទិកំ វា តត្ថ ចិ ជាម ត្វំ ខោឃបុរិស អញ្ញាតិកាយ
តិក្ខ្ភ្ដ្ឋិយា បុរាណទុតិយិកាយ សោភបេសិយត្តំ តេនតំ ខោឃ-
បុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា
ភិយ្យោភាវាយ ។បេ។ ឯវញ្ច បន តិក្ខ្ភវេ ឥមំ
សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន តិក្ខ្ភ្ អញ្ញាតិកាយ
តិក្ខ្ភ្ដ្ឋិយា បុរាណទុតិយិកាយ សោភបេយ្យ វា រជាបេយ្យ វា
អាគោជាបេយ្យ វា ឆិន្នវស្សិយំ ចាបិ ភិក្ខុនិយំ ។

គ្រានោះ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បេ ។ ទ្រង់សួរឧទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុថា ម្នាលឧទាយិ ឮថាអ្នកបានប្រើនាងភិក្ខុនីឲ្យលាងចីវរចាស់ មែនឬ ។ ឧទាយិក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស មែន ។ ព្រះសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលឧទាយិ នាងភិក្ខុនីនោះត្រូវជាញាតិឬមិនមែនជាញាតិនឹងអ្នកទេ ។ ឧទាយិក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស (នាងភិក្ខុនីនោះ) មិនត្រូវជាញាតិនឹងខ្ញុំព្រះអង្គទេ ។ ព្រះសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ទ្រង់ត្រាស់ថា នែមោឃបុរស ជនមិនមែនជាញាតិ មិនស្គាល់អំពើសមគួរឬមិនសមគួរ អំពើនាំមកនូវសេចក្តីជ្រះថ្លាឬមិននាំមកនូវសេចក្តីជ្រះថ្លារបស់នាងភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិ (នោះទេ) នែមោឃបុរស មិនសមបើអ្នកនៅប្រើនាងភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិឲ្យលាងចីវរចាស់សោះ នែមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះមិនមែននាំពួកមនុស្សដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យបានជ្រះថ្លាឡើង ឬមនុស្សដែលជ្រះថ្លាស្រាប់ហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទៀត(នោះ)ទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ ប្រើនាងភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិឲ្យលាងក្តី ឲ្យដុសក់ក្តី ឲ្យគក់ឬជ្រោកក្តី នូវចីវរចាស់ ភិក្ខុនោះត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។

(៤៣) យោ បជានតិ យោ ឃានិសោ ។ បេ ។ តិក្ខត្តុំ ។ បេ ។ អយំ វុច្ចតិ អត្ថេ អធិប្បេតោ តិក្ខត្តុំ ។ អញ្ញា-តិកា ញាត មាតិតោ ភ បិតិតោ ភ យាវ សត្តមា បិតាម-ហយុគា អសម្ពន្ធា ។ តិក្ខត្តុំ ញាត ទុកតោ សង្ឃេ ឧបសម្បន្នា ។ បុរាណចីវរំ ញាត សកិំ និវត្ថំបិ សកិំ ចារុតំបិ ។ ឆោភតិ(១) អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឆោទំ(២) និស្សគ្គិយំ ហោតិ ។ រជាតំ អាណាបេតិ(៣) អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ រត្តុំ(៤) និស្សគ្គិយំ ហោតិ ។ អាកោដេហីតិ អាណាបេតិ(៥) អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ សកិំ ចាណិប្បហារំ(៦) ភ មុក្ករប្បហារំ(៧) ភ និន្នេ និស្សគ្គិយំ ហោតិ និស្សគ្គិយញ្ច សង្ឃស្ស ភ គណស្ស ភ បុគ្គលស្ស ភ ។ ឯវញ្ច បន តិក្ខត្តុំ និស្សជ្ជិតព្ពំ ។ បេ ។ ឥទំ មេ ភន្តេ បុរាណចីវរំ

---

១ ភ. ឆោភិបេយ្យាតិ ឆោភិហីតិ អាណាបេតិ ។ ២ ភ. ឆោភិបិតំ ។ ៣ ភ. រជិបេយ្យាតិ រជិហីតិ អាណាបេតិ ។ ៤ ភ. រជ្ជិតំ ។ ៥ ភ. អាកោដាបេយ្យាតិ **អាកោដេហីតិ** អាណាបេតិ ។ ៦ ចាណិប្បហារេតិបិ ចាហោ ។ ៧ មុគ្គរប្បហារេតិបិ ចាហោ ។

(៤៣) ត្រង់ពាក្យថា កិក្ខុណាមួយ (ត្រង់បេយ្យាលទាំងពីរ) មានអធិប្បាយត្រង់សិក្ខាបទថា ១ កឋិនុទ្ធារដិកណ្ឋារុបេហើយ ។ នាងភិក្ខុនីដែលឥតមានជាប់ទង់គន្ថធំអំពីចំណែកខាងមាតាក្តី អំពីចំណែកខាងបិតាក្តី ដរាបដល់គូនៃដីដូនដីតាជាគំរប់ ៧ ហៅថាមិនមែនជាញាតិ ។ ដែលហៅថា នាងភិក្ខុនី (នោះសំដៅយក) ស្ត្រីដែលបានឧបសម្បទាកម្មក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំងពីរ (ភិក្ខុសង្ឃនិងភិក្ខុនីសង្ឃ) ។ សម្តីដែលភិក្ខុស្ងៀមក្តី ដណ្តប់ម្តងក្តី ហៅថា ចីវរហាស ។ ភិក្ខុប្រើនាងភិក្ខុនីថា នាងចូរលាងចីវរឲ្យអាត្មា (យ៉ាងនេះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ចីវរដែលនាងភិក្ខុនីលាងហើយនោះ ជានិស្សគ្គិយ ។ ភិក្ខុបង្គាប់នាងភិក្ខុនីថា នាងចូរជ្រលក់ចីវរឲ្យអាត្មា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ចីវរដែលនាងភិក្ខុនីជ្រលក់ហើយនោះជានិស្សគ្គិយ ។ ភិក្ខុប្រើនាងភិក្ខុនីថា នាងចូរបោកចីវរឲ្យអាត្មា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កាលបើចីវរដែលនាងភិក្ខុនីយកមកបោកដោយដៃក្តី ដោយដំបងក្តី អស់ពាក្យតែម្តង ចីវរនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុត្រូវលះចីវរនោះដល់ដំនុំសង្ឃ ឬគណៈ ឬបុគ្គល ។ ម្យ៉ាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវលះចីវរយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ចីវរហាសនេះ

อญฺญาติกาย ภิกฺขุนิยา ฉนฺททานํ ฉนฺทปาริสุทฺธึ สมฺมนฺนิตฺวา สงฺฆสฺส ฉนฺทปาริสุทฺธึ ฯ เป ฯ ฉนฺทปาริสุทฺธึ ฯ เป ฯ ฉนฺทปาริสุทฺธึ ฯ เป ฯ อายสฺมนฺโต ธมฺมิกา ฯ

(๔๔) อญฺญาติกาย อญฺญาติกสญฺญี ปุคฺคลปฏิลาภาย ฉนฺทเปติ ฉนฺทปาริสุทฺธึ ทาปิตฺถิยา ฯ อญฺญาติกาย อญฺญาติกสญฺญี ปุคฺคลปฏิลาภาย ฉนฺทเปติ รชาเปติ ฉนฺทปาริสุทฺธึ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อญฺญาติกาย อญฺญาติกสญฺญี ปุคฺคลปฏิลาภาย ฉนฺทเปติ อาโรเจติ ฉนฺทปาริสุทฺธึ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อญฺญาติกาย อญฺญาติกสญฺญี ปุคฺคลปฏิลาภาย ฉนฺทเปติ รชาเปติ อาโรเจติ ฉนฺทปาริสุทฺธึ อาปตฺติ ทุกฺกฏานํ ฯ อญฺญาติกาย อญฺญาติกสญฺญี ปุคฺคลปฏิลาภาย รชาเปติ ฉนฺทปาริสุทฺธึ ทาปิตฺถิยา ฯ อญฺญาติกาย อญฺญาติกสญฺญี ปุคฺคลปฏิลาภาย รชาเปติ อาโรเจติ ฉนฺทปาริสุทฺธึ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อญฺญาติกาย อญฺญาติกสญฺญี ปุคฺคลปฏิลาภาย รชาเปติ

ខ្ញុំបានប្រើនាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិឲ្យលាង ជានិស្សគ្គិយហើយ ខ្ញុំសូមលះចីវរនេះដល់ដំនុំសង្ឃ ។ (ត្រង់បេយ្យាលទាំងបី មានអធិប្បាយត្រង់សិក្ខាបទទី ១ ក្នុងវគ្គជាមួយគ្នានេះរួចហើយ) ។

(៤៤) នាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថា មិនមែនជាញាតិ ហើយប្រើឲ្យលាង នូវចីវរចាស់ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ នាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុដឹងច្បាសថាមិនមែនជាញាតិ ហើយប្រើឲ្យលាង ឲ្យជ្រលក់ នូវចីវរចាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ នឹងនិស្សគ្គិយ ។ នាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថាមិនមែនញាតិ ហើយប្រើឲ្យលាង ឲ្យបោក នូវចីវរចាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ នឹងនិស្សគ្គិយ ។ នាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថាមិនមែនញាតិ ហើយប្រើឲ្យលាង ឲ្យជ្រលក់ ឲ្យបោក នូវចីវរចាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ៣ នឹងនិស្សគ្គិយ ។ នាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថាមិនមែនញាតិ ហើយប្រើឲ្យជ្រលក់ នូវចីវរចាស់ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ នាងភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថាមិនមែនញាតិ ហើយប្រើឲ្យជ្រលក់ ឲ្យបោក នូវចីវរចាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ នឹងនិស្សគ្គិយ ។ នាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថាមិនមែនញាតិ ហើយប្រើឲ្យជ្រលក់

ដោរបេតំ ឯសុក្កំយេន អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។
អញ្ញាតិកាយ អញ្ញាតិកសញ្ញី បុរាណចីវរំ រជាបេតំ
អាតោជាបេតិ ដោរបេតំ ឯសុក្កំយេន អាបត្តិ ទ្វិន្នំ
ទុក្កដានំ ។ អញ្ញាតិកាយ អញ្ញាតិកសញ្ញី បុរា-
ណចីវរំ អាតោជាបេតំ ឯសុក្កំយំ ចាឯត្តិយំ ។
អញ្ញាតិកាយ អញ្ញាតិកសញ្ញី បុរាណចីវរំ អាតោ-
ជាបេតំ ដោរបេតំ ឯសុក្កំយេន អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។
អញ្ញាតិកាយ អញ្ញាតិកសញ្ញី បុរាណចីវរំ អាតោ-
ជាបេតំ រជាបេតំ ឯសុក្កំយេន អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។
អញ្ញាតិកាយ អញ្ញាតិកសញ្ញី បុរាណចីវរំ អាតោជា-
បេតំ ដោរបេតំ រជាបេតំ ឯសុក្កំយេន អាបត្តិ ទ្វិន្នំ
ទុក្កដានំ ។ អញ្ញាតិកាយ វេមតិកោ ។បេ។ អញ្ញា-
តិកាយ ញាតិកសញ្ញី ។បេ។ អញ្ញស្ស បុរាណចីវរំ
ដោរបេតំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ **ឯសនធនប្បដិសំយុត្តំ**
ដោរបេតំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឯកតោ ឧបសម្បន្នាយ

ឲ្យលាង នូវចីវរចាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ នឹងនិស្សគ្គិយ ។ នាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថាមិនមែនញាតិ ហើយប្រើឲ្យដេរក់ ឲ្យបោក ឲ្យលាង នូវចីវរចាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ នឹងនិស្សគ្គិយ ។ នាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថាមិនមែនញាតិ ហើយប្រើឲ្យបោក នូវចីវរចាស់ ត្រូវនិស្សគ្គិយ ចាបិត្តិយ ។ នាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថាមិនមែនញាតិ ហើយប្រើឲ្យបោក ឲ្យលាង នូវចីវរចាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ នឹងនិស្សគ្គិយ ។ នាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថាមិនមែនញាតិ ហើយប្រើឲ្យបោក ឲ្យដេរក់ នូវចីវរចាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ នឹងនិស្សគ្គិយ ។ នាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថាមិនមែនញាតិ ហើយប្រើឲ្យបោក ឲ្យលាង ឲ្យដេរក់ នូវចីវរចាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ នឹងនិស្សគ្គិយ ។ នាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ នាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថាមិនមែនញាតិ ។ បេ ។ ហើយប្រើឲ្យលាង នូវចីវរចាស់របស់ភិក្ខុឯទៀត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុប្រើ (នាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ) ឲ្យលាងសម្ពត់និសីទនៈនឹងគ្រឿងកម្រាល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុប្រើនាងភិក្ខុនីដែលដាងឯកគោ ឧបសម្បន្នា

ฉนฺทาเปตฺวา อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ญาตึ กาเยน อญฺญาติ-
กสญฺญี อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ญาตึ กาเยน เวมติโก
อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ญาตึ กาเยน ญาตึกสญฺญี
อนาปตฺติ ฯ

(๔๙) อนาปตฺติ ญาตึ กาเยน ฉนฺทิยา อญฺญาติกา
ทุติยา โหติ อนฺตรา ฉนฺทาติ อนฺตรีกาตุ ฉนฺทาเปติ
ปีฬาปหิตา อญฺญา ปริกฺขารา ฉนฺทาเปติ สิกฺขมานาย
สามเณริยา ฉมฺมกสฺส อาธิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

จตุตฺถสิกฺขาปทำ นิฏฺฐิตำ ฯ

ឲ្យលាងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ នាងភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនញាតិ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ នាងភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ នាងភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាញាតិ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

(៤៥) អាបត្តិ (មិនមានដល់ភិក្ខុមាន ៨ យ៉ាង) គឺ នាងភិក្ខុនីដែលជាញាតិរបស់ភិក្ខុ កំពុងលាងចីវររបស់ភិក្ខុ ហើយស្រាប់តែមាននាងភិក្ខុនីឯទីពីរដែលមិនមែនជាញាតិ មកយកចីវរអំពីដៃនាងភិក្ខុនីនោះទៅលាងឲ្យ ១ នាងភិក្ខុនីឃើញចីវររបស់ភិក្ខុមានមន្ទិលសៅហ្មង ហើយយកមកលាងឲ្យមិនចាប់ចាំប្រើ ១ ភិក្ខុប្រើនាងភិក្ខុនីឲ្យលាងចីវរថ្មីដែលមិនទាន់បានប្រើច្រាស់ ១ ភិក្ខុប្រើនាងភិក្ខុនីឲ្យលាងគ្រឿងបរិក្ខារឯទៀតក្រៅពីចីវរ ១ ភិក្ខុប្រើនាងសិក្ខមានាឲ្យលាងចីវរឲ្យ ១ ភិក្ខុប្រើសាមណេរីឲ្យលាងចីវរឲ្យ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៤ ចប់ ។

បញ្ចមសិក្ខាបទំ

(៤៦) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឧបវ្ទវាណ្ណា កិក្ខុនី សាវត្ថិយំ វិហរតិ អន្ធវនេ ។ អថខោ ឧបវ្ទវាណ្ណា កិក្ខុនី បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ សាវត្ថិំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ សាវត្ថិយំ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតប្បដិក្កន្តា យេន អន្ធវនំ តេនុបសង្កមិ និវាវិហារាយ អន្ធវនំ អជ្ឈោគាហេត្វា អញ្ញតរស្មឹំ រុក្ខមូលេ និវាវិហារំ និសីទិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ចោរា ភតភក្ខា តារំ វនិត្វា មំសំ ភហេត្វា អន្ធវនំ បវិសិំសុ ។ អទ្ទសា ខោ ចោរាគមណិកោ ឧបវ្ទវាណ្ណំ កិក្ខុនិំ អញ្ញតរស្មឹំ រុក្ខមូលេ និវាវិហារំ និសិន្នំ ។ និស្សានសុទ្ធា ឯតទហោសិ សចេ មេ បុត្តភាតិកា[1] បស្សិស្សន្តិ វិហេឋយិស្សន្តិ ឥមំ កិក្ខុនិន្តិ អញ្ញេន មគ្គេន អគមាសិ ។

---

១ ឆ. ម. បុត្តភរិកា ។

សិក្ខាបទទី ៥

(៤៦) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅវត្ត
វេឡុវនកលន្ទកនិវាបស្ថាន ទៀបក្រុងពជគ្រឹះ ។ គ្រានោះឯង នាងឧប្ប-
លវណ្ណាភិក្ខុនីនៅក្នុងអន្ធវន ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ វេលានោះឯង នាងឧប្ប-
លវណ្ណាភិក្ខុនី លុះពេលព្រឹកឡើង ក៏ចាននស្ងៀកដណ្តប់រួចនាំយកចីវ-
ទ្ធឹងចីវរចូលទៅឯក្រុងសាវត្ថីដើម្បីបិណ្ឌបាត លុះដើរទៅបិណ្ឌបាតកង
ក្រុងសាវត្ថី រួចត្រឡប់មកអំពីបិណ្ឌបាតកងកាលជាខាងក្រោយនៃភត្ត
ហើយក៏ចូលសំដៅទៅកងអន្ធវន (ព្រៃងងឹត) ដើម្បីសម្រាកកងវេលាថ្ងៃ
លុះចូលទៅដល់ព្រៃអន្ធវនហើយ ក៏អង្គុយសម្រាកកងវេលាថ្ងៃទៀបគល់
ឈើនីមួយ ។ សម័យនោះឯង មានពួកចោរអ្នកឆ្លើនប្លន់ចោរកម្ម ចាន
សម្លាប់មេគោ១ អារយកសាច់រួចនាំយកចូលទៅកាន់ព្រៃអន្ធវន ។ ឯមេ
ចោរជាធំចានក្រឡេកមើលទៅឃើញនាងឧប្បលវណ្ណាភិក្ខុនី កំពុងអង្គុយ
សម្រាកកងវេលាថ្ងៃទៀបគល់ឈើនីមួយ ។ លុះឃើញហើយចោរនោះក៏
មានសេចក្តីត្រិះរិះថា បើប្រសិនណាពួកចោរជាកូននឹងបងប្អូនអញឃើញ
នាងភិក្ខុនីនេះហើយ មុខជានឹងបៀតបៀននាងភិក្ខុនីនេះមិនខាន (លុះគិត
យ៉ាងនេះហើយ) មេចោរក៏នាំពួកចោរទាំងនោះដើរទៅតាមផ្លូវដទៃវិញ

อถโข สา เจารคามณิโกา มหาสเร ปกฺกา ภาหาสนิ
กเหตฺวา ปณฺฑาย ปุรุสํ[1] ตณฺฑิตฺวา อุปฺปลวณฺณาย
ภิกฺขุนิยา อาหิณฺฑเน ปุตฺตเก อาลเตฺตฺวา เยน ปสฺสติ
สมเณน วา พฺราหฺมเณน วา สทฺธึ ยาเจตฺวา ตาหตฺถิ ทาตฺวา
ปกฺกามิ ฯ อสฺสาสิ โข อุปฺปลวณฺณา ภิกฺขุนี
สมาธิมฺหา วุฏฺหิตฺวา ตสฺสา เจารคามณิกสฺส ภยมฺ
ภวิสฺสติ อาสยานสฺส ฯ อถโข อุปฺปลวณฺณา ภิกฺขุนี
ตสฺส มหาสเร กเหตฺวา อุปสฺสยํ อคมาสิ ฯ อถโข
อุปฺปลวณฺณา ภิกฺขุนี ตสฺสา รตฺติยา อจฺจเยน ตสฺมึ
มหาสเร สมฺปาเทตฺวา ทกฺขิณสาเฏน กณฺเฐกาฬึ ตณฺฑิตฺวา
วิหารมฺ อาคนฺตฺวา วิหารเทฺว ปจฺจุฏฺาสิ ฯ

(๔๗) เตน โข ปน สมเยน ภิกฺขา ลาภคฺคา
ปิณฺฑาย ปวิฏฺา โหนฺติ ฯ อายสฺมา อุทายิ
ทิวาวิหารคโต โหติ วิหารจาลโก ฯ อถโข อุปฺป-
ลวณฺณา ภิกฺขุนี เยนายสฺมา อุทายิ เตนุปสงฺกมิ
อุปสงฺกมิตฺวา อายสฺมนฺตํ อุทายึ เอตทโวจ ลภนฺตา
ภิกฺขา ลาภคฺคา ปิณฺฑาย ปวิฏฺา ภิกฺขา ลาภคฺคา ปิณฺฑายาติ ฯ

---

๑ ฉ. ม. ปณฺฑุปุฏมฺ ฯ

វេលានោះឯង មេចោរនោះកាលបើដុំសាច់គេចំអិនរួចស្រេចហើយ ក៏យកសាច់យ៉ាងល្អ ខ្ចប់នឹងស្មឹកឈើយកទៅភ្ជុនឹងដើមឈើដ៏ឥតនាងឧប្បលវណ្ណាកិកុនី ហើយពោលថា នរណាមួយ ពោះបីជាសមណៈក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី ឃើញដុំសាច់ដែលអញទុកឲ្យនេះហើយ ចូរនាំយកទៅចុះ រួចហើយក៏ចេញដើរទៅ ។ នាងឧប្បលវណ្ណាកិកុនី ចេញពីសមាធិហើយ ឮសំដីនេះរបស់មេចោរដែលកំពុងពោលនោះ ។ លំដាប់នោះ នាងឧប្បលវណ្ណាកិកុនីក៏យកសាច់នោះទៅឯកន្លែងនៅរបស់ខ្លួន ។ វេលានោះឯង នាងឧប្បលវណ្ណាកិកុនី លុះកន្ទក់ភត្តីនោះទៅហើយ នាងក៏ចាត់ចែងយកសាច់នោះមកវេចជាប់ឆ្អៀបដោយចីវរ រួចហើយក៏ហោះទៅឯអាកាស ទៅចុះក្នុងវត្តវេឡុវន ។

(៤៧) សម័យនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់ស្រុកដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ ឧទាយិកុដ្ឋដ៏មានអាយុជាអ្នកនៅចាំវត្តក្សាវត្ត ។ លំដាប់នោះ នាងឧប្បលវណ្ណាកិកុនី បានចូលទៅរកឧទាយិកុដ្ឋដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏សួរទៅឧទាយិកុដ្ឋដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅណា ។ ឧទាយិឆ្លើយថា ម្នាលប្អូនស្រី ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងចូលទៅបិណ្ឌបាតឯស្រុកហើយ ។

สมฺ ภนฺเต มหาสมุทฺเท เทวตา ๆ สพฺพปฐมา เต[๑] ภคินิ ภควา มหาสมุทฺเท สเจ เม ตฺวํ อนฺตรายกรา นาเยยฺยาสิ ฌานมยฺหิ[๒] สพฺพปฐมา ภเวยฺยาสิ อนฺตรายกรา-กิเรวาติ ๆ มยิ โข ภนฺเต มาตุคามมฺหิ ยาว กิญฺจิลาภา สนฺตฺเย เม อนฺติมํ ปญฺหมฺ ปุจฺฉิตุํ นาหุ ๆ เสยฺยถาปิ ภคินิ ปุริสสฺส หตฺถึ วา ภนฺเต ปาเทน วา[๓] ฌานเมว โข ตฺวํ ภคินิ ภควตา มหาสมุทฺเท วา ยญฺญา[๔] อนฺตรายกรา วิสฺสชฺเชหิติ[๕] ๆ อถ โข อุปฺปล-วณฺณา ภิกฺขุนี อายสฺมตา อานนฺเทน สทฺธึ เอกปฺปฏิยาทิเต อาสเน นิสีทิ ๆ อถ โข อายสฺมา อานนฺโท อุปฺปลวณฺณาย ภิกฺขุนิยา ธมฺมึ กถึ กเถสิ สมาทเปสิ สมุตฺเตเชสิ สมฺปหํเสสิ ๆ อถ โข อุปฺปลวณฺณา ภิกฺขุนี อายสฺมตา อานนฺเทน ธมฺมึ กถึ กเถนฺเตน สมาทปิยมานา สมุตฺเตชิยมานา สมฺปหํสิยมานา อายสฺมนฺตเมว อานนฺทํ เอตทโวจ ๆ

---

๑ ฉ. ม. ตยา. ภทนฺตาเอตฺถ ปน ส ทิสฺสติ ๆ ๒ ฉ. ฌานมยฺหิ ๆ ๓ ฉ. ม. สเจยฺย ๆ ๔ ฉ. ม. มยิ ๆ ๕ ฉ. ป. ส สงฺฆสีติ ๆ

នាងឧប្បលវណ្ណាភិក្ខុនី និយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន សូម
លោកម្ចាស់មេត្តាថ្វាយសាច់នេះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យទានផង ។
ឧទាយិនិយាយថា ម្នាលប្អូនស្រី នាងឲ្យព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឆ្អែត
ដោយសាច់ (យ៉ាងណា) ប្រសិនបើនាងឲ្យស្បង់ដល់អាត្មាៗក៏ឈ្មោះថា
នាងឲ្យឆ្អែតដោយស្បង់យ៉ាងនោះដែរ ។ នាងឧប្បលវណ្ណាភិក្ខុនីតបវិញថា
បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន យើងខ្ញុំជាមាតុគ្រាម មានលាភបានដោយកម្រ
ណាស់ ។ មួយទៀតចីវរបស់ខ្ញុំនេះ ជាចីវរគំរប់ ៥ ជាចីវរចុងក្រោយ ខ្ញុំមិន
ប្រគេនលោកម្ចាស់ទេ ។ ឧទាយិនិយាយថា ម្នាលប្អូនស្រី ដូចជាបុរស
ដែលឲ្យដំរី (ទៅគេ) គួរលះខ្សែដង្កត់ផង យ៉ាងណាមិញ ម្នាលប្អូនស្រី
ប្រសើនាងថ្វាយសាច់ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយ ចូរលះស្បង់របស់នាង
ដល់អាត្មា ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ គ្រានោះ នាងឧប្បលវណ្ណាភិក្ខុនី កាលបើ
ឧទាយិដ៏មានអាយុចេះតែទូលសូម ក៏ប្រគេនស្បង់ហើយត្រឡប់ទៅឯលំ
នៅរបស់ខ្លួនវិញ ។ ពួកនាងភិក្ខុនីកាលទទួលយកជាត្រេនឹងចីវរពីនាងឧប្ប-
លវណ្ណាភិក្ខុនី ក៏សួរនាងឧប្បលវណ្ណាភិក្ខុនីថា បពិត្រនាងជាម្ចាស់ ស្បង់
របស់នាងតើនៅឯណា ។ នាងឧប្បលវណ្ណាភិក្ខុនីក៏បានប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះ
ដល់នាងភិក្ខុនីទាំងឡាយ ។ នាងភិក្ខុនីទាំងឡាយក៏លើកទោស តិះដៀល

ทิฆาเตน กตํ ทิสฺวา ภควา อเนกปริยาเยน วิคฺคาหิกกถาย อวณฺณํ ภาเสตฺวา ภิกฺขู อามนฺเตตฺวา "น, ภิกฺขเว, วิญฺญตฺติ อนุญฺญาตา, น จ ปฏิคฺคหิตพฺพา, โย ปฏิคฺคณฺเหยฺย, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสา"ติ วตฺวา ปุน ภิกฺขู อามนฺเตตฺวา "อนุชานามิ, ภิกฺขเว, ตุมฺหากญฺเญว ญาตีนญฺจ มิตฺตานญฺจ วิญฺญตฺติ, อปฺปวาริตานญฺจ ปวาริตานญฺจ, ตตฺถ ญาตีนญฺจ มิตฺตานญฺจ วิญฺญาปนา นาม ปุพฺพภตฺตาทีสุ วา ปจฺฉาภตฺตาทีสุ วา 'ทาตุกามา โหถ, ทาตุกามา โหถ, อิทานิ ตุมฺหากญฺเญว ญาตีนญฺจ มิตฺตานญฺจ ทาตุกามา โหถ, อิทานิ ตุมฺหากญฺเญว ญาตีนญฺจ มิตฺตานญฺจ ทาตุกามา โหถ, อิทานิ ตุมฺหากญฺเญว ญาตีนญฺจ มิตฺตานญฺจ ทาตุกามา โหถ' อิติ วิญฺญาปนา นาม, อปฺปวาริตานญฺจ ปวาริตานญฺจ, ตตฺถ ญาตีนญฺจ มิตฺตานญฺจ วิญฺญาปนา นาม ปุพฺพภตฺตาทีสุ วา ปจฺฉาภตฺตาทีสุ วา 'ทาตุกามา โหถ, ทาตุกามา โหถ, อิทานิ ตุมฺหากญฺเญว ญาตีนญฺจ มิตฺตานญฺจ ทาตุกามา โหถ, อิทานิ ตุมฺหากญฺเญว ญาตีนญฺจ มิตฺตานญฺจ ทาตุกามา โหถ, อิทานิ ตุมฺหากญฺเญว ญาตีนญฺจ มิตฺตานญฺจ ทาตุกามา โหถ' อิติ วิญฺญาปนา นาม, อญฺญาตกสฺส ปน ปวาริตสฺส วา อปวาริตสฺส วา สนฺตเก ปฏิคฺคหิตพฺพา, โย ปฏิคฺคณฺเหยฺย, อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสา"ติ อิมานิ ปน ตีณิ สิกฺขาปทานิ ปฐมปาราชิกสทิสานิ เอว.

ปฐมปาราชิกวณฺณนา นิฏฺฐิตา.

បុនៈបង្អាប់ថា លោកម្ចាស់ឧទាយិ មិនសមបើនឹងទទួលយកចីវរពីដៃនាងកិកុនីសោះ មាតុគ្រាមសុទ្ធតែមានលាភបានដោយកម្រ ។ គ្រានោះ នាងកិកុនីខាំងនោះក៏ប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះដល់កិកុខាំងឡាយ ។ ពួកកិកុណាដែលមានប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ពួកកិកុខាំងនោះក៏លើកទោស តិះដៀលបុនៈបង្អាប់ថា ឧទាយិដ៏មានអាយុមិនគួរបើនឹងទទួលយកចីវរពីដៃនាងកិកុនីសោះ ។ ទើបកិកុខាំងនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្នាលឧទាយិ ឮបានភ្លឺថា អ្នកឯងបានទទួលចីវរពីដៃនាងកិកុនី មែនឬ ។ ឧទាយិកិកុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស មែន ។ ព្រះសម្មុទ្ធជាម្ចាស់ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលឧទាយិ នាងកិកុនីនោះត្រូវជាញាតិនឹងអ្នកឯងឬមិនមែនជាញាតិទេ ។ ឧទាយិក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស (នាងកិកុនីនោះ) មិនមែនជាញាតិទេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលមោឃបុរស បុរសដែលមិនមែនជាញាតិ មិនស្គាល់អំពើគួរ ឬមិនគួរ ល្អិតល្អ ឬមិនល្អិតល្អ របស់ស្ត្រីដែលមិនមែនជាញាតិ(នោះ)ទេ ម្នាលមោឃបុរស អ្នកឯង ហេតុអ្វីក៏ទទួលយកចីវរអំពីដៃនាងកិកុនីដែលមិនមែនជាញាតិ (ដូច្នេះ) ម្នាលមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ នឹងបានដឹកនាំមនុស្សដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា

ก็ ปเรหายโย ปเรสงฺฆสฺส ก็ กิญฺจาปาหาย ฯ เปฯ ฯ
ฝาสฺวา ปเร กิจฺจเวลาย สยเมว สิกฺขาปทสฺส อุทฺธิสเนปิ โยเชตุ
ปน กิกฺขุ อญฺญาติกาย กิกฺขุนิยา ปาตฺตเจ จีวรํ
ปฏิคฺคณฺหาเปยฺย นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ ฝาสฺวาปิ
กตาวตา กิกฺขุนิ สิกฺขาปทสฺส ปญฺญตฺตา โหติ ฯ

[๔๘] เตน โข ปน สมเยน กิกฺขู กุกฺกุจฺจา-
ยนฺตา กิกฺขุนีนํ ปาวิฬฺหกจีวรมฺปิ[1] นปฺปฏิคฺคณฺหนฺติ ฯ
กิกฺขุนิโย อุชฺฌายนฺติ ขียนฺติ วิปาเจนฺติ กถญฺหิ นาม
อยฺยา อมฺหากํ ปาวิฬฺหกจีวรมฺปิ[2] นปฺปฏิคฺคณฺหิสฺสนฺตี[3]ติ ฯ
อสฺโสสุ โข กิกฺขู ตาสํ กิกฺขุนีนํ อุชฺฌายนฺตีนํ
ขียนฺตีนํ วิปาเจนฺตีนํ ฯ อถ โข เต กิกฺขู กตาวตา
นุ ขลุ กิกฺขุนิโย ปาตฺตเจ จีวรเจ ปฏิคฺคณฺหนฺตีติ
อาโรเจสุ ฯ อถ โข ภควา เอตสฺมึ นิทาเน
เอตสฺมึ ปกรเณ ธมฺมึ กถญฺ กตฺวา กิกฺขู อามนฺเตสิ
อนุชานามิ กิกฺขเว ปญฺจนฺนํ ปาวิฬฺหกานมฺปิ[4] ปฏิคฺคหิตุ
กิกฺขุสฺส กิกฺขุนิยา สิกฺขมานาย สามเณรสฺส

๑-๒ ฉ. ม. ปาวิฬฺหกจีวรนฺปิ ฯ ๓ ฉ. ส ปฏิคฺคหิสฺสตีติ ฯ ม. สปฺปฏิคฺคหิสฺสตีติ ฯ
๔ ฉ. ม. ปาวิฬฺหกานนฺปิ ฯ ปาวิฬฺหกจีวรนฺปิ ปาเฐ ฯ

ឲ្យបានដែរឬទ្បើង ឬមនុស្សដែលដែរឬហើយ ឲ្យកាន់តែដែរឬទ្បើង
ក៏ទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវសំដែងទ្បើង
នូវសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា កិក្ខុណាមួយ ទទួលយកចីវរអំពីដៃនាង
ភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ សិក្ខា-
បទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានបញ្ញត្តហើយ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ
យ៉ាងនេះ ។

(៤៨) សម័យនោះឯង មានពួកភិក្ខុសង្ឃ័យ មិនហានទទួល
យកចីវរដែលត្រូវការផ្ទាស់ប្តូរបស់នាងភិក្ខុនីទាំងឡាយ ។ នាងភិក្ខុនី
ទាំងឡាយ ក៏លើកទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា លោកម្ចាស់
ទាំងឡាយ មិនគួរបើនឹងមិនទទួលយកចីវរដែលត្រូវការផ្ទាស់ប្តូរបស់យើង
សោះ ។ កាលពួកនាងភិក្ខុនីទាំងនោះ កំពុងលើកទោស តិះដៀល
បន្ទុះបង្អាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ឮច្បាស់ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះ
បានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ
ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រើសម្តែងថា ហើយត្រាស់
ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកកុងវេលានោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
អនុញ្ញាត ដើម្បីឲ្យអ្នកទាំងឡាយទទួលយកចីវរដែលត្រូវការផ្ទាស់ប្តូរគ្នា
របស់សហធម្មិកបុគ្គល ៥ ពួកគឺ ភិក្ខុ ភិក្ខុនី សិក្ខមានា សាមណេរ

សាបរោវិយោ អនុដ្ឋានាទិ កិច្ចវសេន ឥធេសំ បញ្ចន្នំ
ចារិត្តវសេនាតុ(១) បដិក្ខេបោតុំ ឯវញ្ច បន កិច្ចវសេន ឥមំ
សិក្ខាបទំ ទុទ្ធិសេយ្យាថ យោ បន កិច្ចំ អញ្ញាតិកាយ
កិច្ចនិយា ហត្ថតោ ចីវរំ បដិក្ខណ្ហេយ្យ អញ្ញត្រ ចារិវ-
ត្តកា(២) និស្សគ្គិយំ ចាចិត្តិយន្តិ ។

(៤៩) យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។បេ។ កិច្ចវសេតិ ។បេ។ អយំ ឥមស្មិំ អត្ថេ អធិប្បេតោ
កិច្ចវសេតិ ។ អញ្ញាតិកា ឆាប ហាតិតោ វា បិតិតោ
វា យាវ សត្តមា បិតាមហយុគា អសម្ពន្ធា ។
កិច្ចវន្តិ ឆាប ទុក្ខតោសរណ្ឌេ ទុប្បសម្បជ្ជា ។ ចីវរំ ឆាប
ឆន្នំ ចីវរានំ អញ្ញតរំ ចីវរំ វិកប្បទ្វយគតំ បច្ចុប្បន្នំ(៣) ។
អញ្ញត្រ ចារិវត្តកាតិ ឋបេត្វា ចារិវត្តកំ ។ បដិក្ខណ្ហាតិ
បយោគេ ទុក្កដំ បដិលាភេន និស្សគ្គិយំ ហោតិ
និស្សជ្ជិតព្ពំ សង្ឃស្ស វា គណស្ស វា បុគ្គលស្ស វា ។
ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ និស្សជ្ជិតព្ពំ ។បេ។ ឥទំ មេ ភន្តេ

---

១ ឱ.ម. ចារិត្តកំ ។ ចារិវត្តកបិវត្តិបិ ចាយោ ។ ២ ឱ.ម. ចារិត្តក ។ ឯវំសព្វត្ថ ញាតព្ពំ។
៣ ឱ. វិកប្បទ្វយគតបច្ចុប្បន្នំ ។

សាបណោ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកទាំងឡាយ ទទួលយកចីវរដែលត្រូវការផ្សាស់ប្តូរគ្នានឹងពួកសហធម្មិកទាំង ៥ នេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឧត្តរិមនុស្សធម៌នេះ យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ ទទួលយកចីវរអំពីដៃនាងភិក្ខុនី ដែលមិនមែនជាញាតិ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ក្រៅលែងតែផ្សាស់ប្តូរគ្នា ។

(៤៩) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ (ត្រង់បេយ្យាលទាំងពីរ មានអធិប្បាយក្នុងបឋមបាចិត្តិយសិក្ខាបទរួចហើយ) ។ នាងភិក្ខុនីដែលតតមានជាប់ទាក់ទងគ្នាអំពីចំណែកខាងមាតាក្តី ចំណែកខាងបិតាក្តី ដរាបដល់គូនៃដំបូនដំតាជាគំរប់ ៧ ហៅថាមិនមែនជាញាតិ ។ ស្ត្រីដែលបានឧបសម្បទាអំពីសំណាក់ឧភតោសង្ឃ ហៅថានាងភិក្ខុនី ។ បណ្តាចីវរទាំង ៦ ចីវរណាមួយ ដែលតូចបំផុតគួរល្មមកំទន្ទឹងរឹតប្បាន ហៅថាចីវរ ។ ពាក្យថា ក្រៅលែងតែផ្សាស់ប្តូរគ្នា សេចក្តីថា លើកលែងតែចីវរដែលផ្សាស់ប្តូរគ្នា ។ ភិក្ខុទទួលយកចីវរ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដកន្លៃបរិយោគដែលទទួលចីវរនោះ ជានិស្សគ្គិយ ក្នុងខណៈដែលបានមកភិក្ខុត្រូវលះចីវរនោះដល់ដំនុំសង្ឃ ឬគណៈ ឬបុគ្គល ខ្លាសភិក្ខុទាំងឡាយភិក្ខុត្រូវលះចីវរយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន

ปิตุ อญฺญาตกาย ภิกฺขุนิยา ภาตุโก ปฏิกฺขิตฺตสฺส อญฺญตร ชาวิฏฺฐกา นิสฺสคฺคิยํ สมาหฺ สงฺฆสฺส นิสฺสชฺชามีติ ฯเปฯ ฐเปยฺยาติ ฯเปฯ ฐเปยฺยุนฺติ ฯปฯ อายสฺมาโต ธมฺมีติ ฯ

(๕๐) อญฺญาตกาย อญฺญาตกสญฺญี ภาตุโก[๑] ปิตุ ปฏิกฺขิตฺตสฺส อญฺญตร ชาวิฏฺฐกา นิสฺสคฺคิยํ ชาติยา ชาติยา ฯ อญฺญาตกาย เวมติโก ภาตุโก[๒] ปิตุ ปฏิกฺขิตฺตสฺส อญฺญตร ชาวิฏฺฐกา นิสฺสคฺคิยํ ชาติยา ชาติยา ฯ อญฺญาตกาย ญาตกสญฺญี ภาตุโก[๓] ปิตุ ปฏิกฺขิตฺตสฺส อญฺญตร ชาวิฏฺฐกา นิสฺสคฺคิยํ ชาติยา ชาติยา ฯ

(๕๑) ปกติโก อุปสมฺปชฺชาย ภาตุโก ปิตุ ปฏิกฺขิตฺตสฺส อญฺญตร ชาวิฏฺฐกา อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ญาตกาย อญฺญาตกสญฺญี อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ญาตกาย เวมติโก อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ญาตกาย ญาตกสญฺญี อนาปตฺติ ฯ

๑-๒-๓ ม. ภาตุกเสฺว ฯ เปฯ ฯ

ចីវរនេះដែលខ្ញុំបានទទួលយកអំពីដៃនាងភិក្ខុនី ដែលមិនមែនជាញាតិ ជានិស្សគ្គិយហើយ វៀរលែងតែផ្ទាស់ប្តូរគ្នា តទៅខ្ញុំសូមលះចីវរនេះដល់ ជំនុំសង្ឃ ។ (ត្រង់បេយ្យាលពាក្យថា មានអធិប្បាយត្រង់សិក្ខាបទទី ១ ក្នុងវគ្គជាមួយគ្នានេះរួចហើយ) ។

(៥០) នាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថាមិនមែនជាញាតិ ទទួលយកចីវរអំពីដៃ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ វៀរលែងតែផ្ទាស់ប្តូរគ្នា ។ នាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ទទួលយកចីវរអំពីដៃ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ វៀរលែងតែផ្ទាស់ប្តូរគ្នា ។ នាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាញាតិ ទទួលចីវរអំពីដៃ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ វៀរលែងតែផ្ទាស់ប្តូរគ្នា ។

(៥១) ភិក្ខុទទួលយកចីវរអំពីដៃនាងភិក្ខុនីដែលបានឧបសម្បទាអំពីសំណាក់ឯកតោសង្ឃ (គឺអំពីចំណែកខាងភិក្ខុនីសង្ឃតែម្យ៉ាង) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ វៀរលែងតែផ្ទាស់ប្តូរគ្នា ។ នាងភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ នាងភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ នាងភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាញាតិ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។

(๕๒) อนาปตฺติ ญาตีนาญาย ปวาริตฏฺฐาเน ปริปุณฺณ ปริปุเลน ปาปณิกสฺส ปริกฺขาร กณฺฑุปฺปฏิจฺฉาทิ ตาวกาลิกา กณฺฑุปฺปฏิจฺฉาทิ จีวร ปเรสา อญฺญ ปริกฺขาร กณฺฑุปฺปฏิจฺฉาทิ สงฺฆมชฺฌาย สามณฺเรยฺยา ธมฺมกมฺมกสฺส อาธิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

ปาจิตฺติยสิกฺขาปท นิฏฺฐิต ฯ

ឥស្សត្តិយកណ្ឌ ចីវរវគ្គ សិក្ខាបទទី ៥ ភិក្ខុដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

(៥២) អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុ ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៨ យ៉ាង គឺ ភិក្ខុទទួលយកចីវរអំពីដៃនាងភិក្ខុនីដែលជាញាតិ ១ ភិក្ខុទទួលយកចីវរដោយការផ្លាស់ប្តូរគ្នា ១ ភិក្ខុទទួលយកចីវរមានដម្លៃច្រើន ដោយចីវរមានដម្លៃតិច ឬភិក្ខុទទួលយកចីវរមានដម្លៃតិច ដោយចីវរមានដម្លៃច្រើន ១ ភិក្ខុយកចីវរដោយសេចក្តីសិនុស្សាល គឺយកដោយអាងសេចក្តីទុកចិត្តគ្នា ១ ភិក្ខុយកចីវរជារបស់ខ្លីគ្នា ១ ភិក្ខុទទួលយកគ្រឿងបរិក្ខារឯទៀតរបស់សិក្ខមានានីឆ្នាំសាមណេរី លើកលែងតែចីវរចេញ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៥ ចប់ ។

ឆដ្ឋសិក្ខាបទំ

[៥៣] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ បជ្ជោ ហោតិ ឆម្មឹ កថំ កាតុំ ។ អថខោ អញ្ញតរោ សេដ្ឋិបុត្តោ យេនាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ ឧបនន្ទំ សក្យ-បុត្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ តំ សេដ្ឋិបុត្តំ អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ សោ សេដ្ឋិបុត្តោ អាយស្មតា ឧបនន្ទេន សក្យបុត្តេន ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ អាយស្មន្តំ ឧបនន្ទំ សក្យបុត្តំ ឯតទវោច វាទេយ្យាថ ភន្តេ យេន អត្តា បដិឥលា មយំ អយ្យស្ស ធាតុំ យតិំ

សិក្ខាបទទី ៦

(៥៣) សម័យនោះ ព្រះសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុឈ្មោះឧបនន្ទដ៏មានអាយុជាសក្យបុត្ត ជាអ្នកឈ្លាសវៃក្នុងការសំដែងធម៌ ។ គ្រានោះ កូនសេដ្ឋីម្នាក់មាននាមទំង៨គត្រមិនជ្រាកដ ចូលទៅឯកន្លែងដែលឧបនន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុជាសក្យបុត្តលោកគង់នៅ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះឧបនន្ទដ៏មានអាយុជាសក្យបុត្ត ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ ឧបនន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុជាសក្យបុត្តបានញុំាងសេដ្ឋិបុត្តនោះដែលអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ឲ្យឃើញច្បាស់លាស់ ឲ្យកាន់យកល្អ ឲ្យកើតសេចក្តីប្រទំង់ប្រែងឡើង ឲ្យរីករាយស្រួល ដោយធម្មីកថា ។ គ្រានោះ សេដ្ឋិបុត្តនោះ កាលបើព្រះឧបនន្ទដ៏មានអាយុជាសក្យបុត្ត ឲ្យឃើញច្បាស់លាស់ ឲ្យកាន់យកល្អ ឲ្យក្លាហានឡើងព្រម ឲ្យរីករាយស្រួល ដោយធម្មីកថាហើយ ក៏បានបវារណាពាក្យនេះនឹងឧបនន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុជាសក្យបុត្តថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន លោកម្ចាស់ត្រូវការដោយបច្ច័យណា ដែលយើងខ្ញុំអាចប្រគេនដល់លោកម្ចាស់បាន

បឋមបិណ្ឌបាតសេនាសនតិលាឧបជ្ជយភេសជ្ជបវារណា[1] ។ សចេ មេ ត្វំ អាវុសោ ឧតុកាមោសិ ឥតោ ឯកំ សាដកំ ឧទហីតិ ។ អម្ហាកំ ខោ ភគ្គេ កុលុបគានំ កិស្មិំចិទេវ ឯកសាដកំ កត្តុំ[2] អាគមេថ[3] ភគ្គេ យាវ ឃរំ កច្ឆាមិ ឃរំ គតោ ឥតោ វា ឯកំ សាដកំ បហិណិស្សាមិ ឥតោ វា សុន្ទរតរន្តិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ តំ សេដ្ឋិបុត្តំ ឯតទវោច សចេ មេ ត្វំ អាវុសោ ឧតុកាមោសិ ឥតោ ឯកំ សាដកំ ឧទហីតិ ។ អម្ហាកំ ខោ ភគ្គេ កុលុបគានំ កិស្មិំចិទេវ ឯកសាដកំ កត្តុំ អាគមេថ ភគ្គេ យាវ ឃរំ កច្ឆាមិ ឃរំ គតោ ឥតោ វា ឯកំ សាដកំ បហិណិស្សាមិ ឥតោ វា សុន្ទរតរន្តិ ។ តតិយម្បិ ខោ អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ តំ សេដ្ឋិបុត្តំ ឯតទវោច

---

១ ឱ. បឋម . . . បវារណាភន្តិ ។ ២ ទ្វីសុ បុរិមេសុ ភិរេសុ អយមត្ថោ ឱ. ម យោតុកេសុ ន បញ្ញាយតិ តតិយភិរេយេវ ទិស្សតិ ។ ៣ ឱ. ម. អាគមេហិ ។

ដូចជាចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈនឹងគិលានប្បច្ចយជាដើមដូចនឹងគ្នា លោកម្ចាស់ត្រូវប្រាប់បច្ចយទាំងនោះមកចុះ ។ ព្រះឧបនន្ទថា នែអ្នកដ៏មានអាយុបើអ្នកប្រាថ្នានឹងប្រគេនអាត្មា ចូរអ្នកប្រគេនសាដកមួយ អំពីពួកសាដកដែលអ្នកកំពុងប្រើអស់នេះចុះ ។ សេដ្ឋិបុត្តនិយាយថា ខានប្រាសយើងខ្ញុំជាកូនអ្នកមានត្រកូល នឹងមានតែសាដកមួយដើរទៅហាក់ដូចជាមិនសម (មុខគួរឲ្យអៀនខ្មាស) ខានប្រាស សូមលោកម្ចាស់បង្អង់ចាំសិន ខំរាំខ្ញុំទៅផ្ទះ ខ្ញុំដល់ទៅផ្ទះហើយនឹងបញ្ជូនសាដកមួយ អំពីពួកសាដកដែលខ្ញុំកំពុងប្រើអស់នេះ ឬសាដកដែលល្អគ្រាន់ជាងសាដកអស់នេះ មកប្រគេនលោកម្ចាស់ ។ ឧបនន្ទកិកុដ៏មានអាយុ ជាសក្យបុត្ត បាននិយាយពាក្យនេះនឹងសេដ្ឋិបុត្តនោះអស់វារៈពីរដងថា នែអ្នកដ៏មានអាយុ បើអ្នកមានប្រាថ្នានឹងប្រគេនអាត្មា ចូរអ្នកប្រគេនសាដកមួយ អំពីពួកសាដកដែលអ្នកកំពុងប្រើអស់នេះចុះ ។ សេដ្ឋិបុត្តនិយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន យើងខ្ញុំជាកុលបុត្តមានតែសាដកមួយដើរទៅហាក់ដូចជាមិនសម (គួរឲ្យអៀនខ្មួនណាស់) ខានប្រាសលោកម្ចាស់សូមបង្អង់ចាំសិន ខំរាំខ្ញុំទៅផ្ទះ ខ្ញុំដល់ទៅផ្ទះហើយនឹងបញ្ជូនសាដកមួយ អំពីសាដកអស់នេះ ឬសាដកដែលល្អគ្រាន់បើជាងសាដកអស់នេះ មកប្រគេនលោកម្ចាស់ ។ ឧបនន្ទកិកុដ៏មានអាយុ ជាសក្យបុត្ត បានពោលពាក្យនេះនឹងសេដ្ឋិបុត្តនោះអស់វារៈបីដងថា

សចេ បេ ភិក្ខុ អាវុសោ ជានុកាមោសិ ឥតោ ឯកំ សាដកំ នេហីតិ ។ អញ្ញំ កញ្ចិ កុលបុត្តំ កិស្មិំចិទេវ ឯកសាដកំ កត្តុំ អាកង្ខមេឥ កញ្ចិ យាវ ឃរំ គច្ឆាមិ ឃរំ គតោ ឥតោ វា ឯកំ សាដកំ បហិណិស្សាមិ ឥតោ វា សុន្ទរតរន្តិ ។ កិំ បន តយា អាវុសោ អជានុកាមេន បហិតំតេន យំ កិញ្ចិ បហិតេត្វា ន ទេសីតិ ។ អថខោ សោ សេដ្ឋិបុត្តោ អាយស្មតា ឧបនន្ទេន សក្យបុត្តេន ឯវំវិធេ ឯកំ សាដកំ ទត្វា អគមាសិ ។ មនុស្សា តំ សេដ្ឋិបុត្តំ បស្សិត្វា ឯតទវោចុំ កិំ ភិក្ខុ តុំ អយ្យ[1] ឯកសាដកោ អាគច្ឆសីតិ ។ អថខោ សោ សេដ្ឋិបុត្តោ តេសំ មនុស្សានំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ មនុស្សា ទុជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ មហិច្ឆា ឥមេ សមណា សក្យបុត្តិយា អសន្តុដ្ឋា

---

១ ម. អយ្យោ ។

នែអ្នកដ៏មានអាយុ បើអ្នកចង់ប្រគេនអាត្មា ចូរអ្នកប្រគេនសាដកមួយ អំពីសាដកអស់នេះចុះ ។ សេដ្ឋបុត្តនិយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន យើងខ្ញុំជាកុលបុត្ត មានសាដកតែមួយដើរទៅហាក់ដូចជាមិនសម ទាន ព្រោះលោកម្ចាស់សូមបង្អង់ចាំសិន ទំពុំទៅផ្ទះ ខ្ញុំទៅដល់ផ្ទះហើយ នឹងបញ្ជូនសាដកមួយ អំពីសាដកដែលខ្ញុំកំពុងប្រើអស់នេះ ឬសាដកដែលល្អគ្រាន់បើជាងសាដកអស់នេះ មកប្រគេនលោកម្ចាស់ ។ ឧបនន្ទកិក្ខុនិយាយថា នែអ្នកដ៏មានអាយុ អាត្មាមានប្រយោជន៍អ្វី ដោយអ្នកដែលមិនចង់ប្រគេនសោះហើយបវារណា (ព្រោះ) អ្នកបវារណានូវបច្ច័យណាហើយមិនឲ្យបច្ច័យនោះ ។ សេដ្ឋបុត្តនោះ កាលដែលឧបនន្ទកិក្ខុដ៏មានអាយុជាសក្យបុត្តបង្វិតបង្វំ (ញុយៗ) ក៏ប្រគេនសម្ពត់សាដកមួយហើយទៅកន្លងកាលនោះឯង ។ មនុស្សទាំងឡាយឃើញសេដ្ឋបុត្តនោះហើយ បាននិយាយពាក្យនេះថា អ្នកម្ចាស់ ព្រោះហេតុអ្វីបានជាអ្នកមានសាដកតែមួយដើរមកដូច្នេះ ។ គ្រានោះ សេដ្ឋបុត្តបានប្រាប់ដំណើរនោះដល់មនុស្សទាំងឡាយនោះ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏លើកទោសតិះដៀល បន្ទុះបន្ទាប់ថា សមណៈទាំងឡាយដាក់ទូន្មៅថៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្តនេះមានប្រាថ្នាច្រើន ឥតមានសន្តោស សមណៈពួកនេះ

ฉยิเม[๑] สุกรา ฉฏฺฐิมฺหา ทนฺตา[๒] กาตุ๋ กรณีโย ปาฬิ
นาม เสฏฺฐิปุตฺตสฺส ฉฏฺฐิมฺหา ทนฺตา กายิรมานายฯ
สาฏกกา กณฺหาสฺส[๓] ฯ อเสฺสสุ๋ โข ภิกฺขู เสนาสนานิ
ปญฺญาปยมานา ทุฏฺฐายนฺตานิ ขียนฺตานิ วิหาเรนฺตานิ ฯ
เย เต ภิกฺขู อปฺปิจฺฉา สนฺตุฏฺฐา ฯเป ฯ เต ทุฏฺฐายนฺติ
ขียนฺติ วิหาเรนฺติ กรณีโย ปาฬิ นาม อายสฺมา อุป-
นนฺโท สกฺยปุตฺโต เสฏฺฐิปุตฺตสฺส ปิตุ๋ ปญฺหาเปสฺสตีติ ฯ
อถ โข เต ภิกฺขู ภควนฺตา ฬตมตฺตา อาโรเจสุ๋ ฯ
สจฺจ๋ กิร ตุ๋ อุปนนฺท เสฏฺฐิปุตฺตสฺส ปิตุ๋ ปญฺหาเปสีติ ฯ
สจฺจ๋ ภควาติ ฯ ญาตเกหิ เต อุปนนฺท อญฺญาตเกหีติ ฯ
อญฺญาตเกหิ ภควาติ ฯ อญฺญาตเกหิ โมฆปุริส
อญฺญาตกสฺส น ชานาติ ปฏิรูปา ปา อปฺปฏิรูปา ปา
สปฺปา ปา อสปฺปา ปา ตตฺถ นาม ตุ๋ โมฆปุริส
อญฺญาตกา เสฏฺฐิปุตฺตสฺส ปิตุ๋ ปญฺหาเปสฺสสิ เนต๋
โมฆปุริส อปฺปสนฺนานิ ปา ปสาทนาย ปสนฺนานิ
ปา ภิยฺโยภาวาย ฯเป ฯ เอวญฺหิ ปน ภิกฺขเว

---

๑ ฉ. ม. ฉยิเมเว ฯ ๒ ฉ ม. ฉฏฺฐิมฺหนฺตาปิ ฯ ๓ ฉ. ม. ภเหสฺสตีติ ฯ

គេមិនដាយនឹងនិមន្តដោយដំបាន។ កាលបើសង្ឃបុគ្គលនិមន្តដោយដូច
មិនសមបើនឹងទទួលយកសាដកសោះ ។ ភិក្ខុនោះឮយ៉ាងនេះហើយ ក៏ប្រាប់ដល់
មនុស្សទាំងនោះលើកទោស តិះដៀល បន្ទះបង្អាប់ហើយ ។ ពួកភិក្ខុណា
ដែលមានប្រាថ្នាតិច ជាអ្នកសន្តោស ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះក៏លើកទោស
តិះដៀល បន្ទះបង្អាប់ថា ព្រះឧបនន្ទដ៏មានអាយុជាសក្យបុត្តមិនសមបើ
នឹងសុំចីវរពីសេដ្ឋិបុត្តសោះ ។ លុះភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ ក៏ក្រាបទូល
ដំណើរនុ៎ះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា នែឧបនន្ទ
ឮថាអ្នកសុំចីវរពីសេដ្ឋិបុត្ត មែនឬ ។ ព្រះឧបនន្ទទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ ដំណើរនោះពិតមែន ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា នែឧបនន្ទ គេត្រូវ
ជាញាតិរបស់អ្នកឬមិនមែនជាញាតិទេ ។ ព្រះឧបនន្ទទូលថា បពិត្រព្រះដ៏
មានព្រះភាគ គេមិនមែនជាញាតិទេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា នែមោឃបុរស
មនុស្សមិនមែនជាញាតិ មិនដឹងការគួរឬមិនគួរ ល្អិតល្អះឬមិនល្អិតល្អះរបស់
មនុស្សដែលមិនមែនជាញាតិនឹងគ្នា (នោះ) ទេ នែមោឃបុរស មិន
គួរបើអ្នកឯងសុំចីវរពីសេដ្ឋិបុត្តដែលមិនមែនជាញាតិ (ដូច្នោះ) សោះ
នែមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់មនុស្ស
ដែលនៅមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ មិនមែននាំមនុស្សដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងតឹង
តែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ លុះភិក្ខុទាំងឮយ៉ាង អ្នកទាំងឮយ

ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ អញ្ញា-
តកំ គហបតិំ វា គហបតានិំ វា ចីវរំ វិញ្ញាបេយ្យ
ឯសុក្កដិយំ ឋបេត្វា ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ
សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

(៩៤) តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា
ភិក្ខូ សាកេតា សាវត្ថិំ អទ្ធានមគ្គបដិបន្នា ហោន្តិ ។
អទ្ទសភេ្ច ចោរា ឯក្ខមិត្វា តេ ភិក្ខូ អច្ឆិន្ទិំសុ ។
អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតា បដិវេទេសុំ អញ្ញាតកំ គហ-
បតិំ វា គហបតានិំ វា ចីវរំ វិញ្ញាបេត្វន្តិ ភិក្ខុនិយា
ន វិញ្ញាបេសុំ យថាឧត្តរា ។ សាវត្ថិំ គន្ត្វា ភិក្ខូ អភិវា-
ទេន្តិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ សុទ្ធក ខោ ត្វមេ អាវុសោ
អាជីវកោ យេ ត្វមេ ភិក្ខូ អភិវាទេន្តីតិ ។ តេ ឯវមាហំសុ
ន ខ្វេតំ អាវុសោ អាជីវកោ ភិក្ខូ មយន្តិ ។ ភិក្ខូ
អាយស្មន្តំ ឧបាលិំ ឯតទវោចុំ តគ្ឃ អាវុសោ ឧបាលិ
ត្វមេ អនុយុញ្ជាហីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ អាយស្មតា
ឧបាលិនា អនុយុញ្ជិយមានា ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ[1] ។

---

១ ឱវាទបាតិមោក្ខដ្ឋកថា អឡវកសុត្តវណ្ណនា ។

គម្បីសំដែងសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា កិក្ខុណាមួយ សុំចីវរ បំពោះគហបតីក្តី គហបតានីក្តី ដែលមិនមែនជាញាតិ (កិក្ខុនោះ) ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ សិក្ខាបទនេះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តដល់កិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះហើយ ។

(៥៤) សម័យនោះឯង ពួកកិក្ខុជារាជូនចេញអំពីក្រុងសាកេត ដើរតាមផ្លូវឆ្ងាយទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ។ ពួកចោរចេញមកជណ្តើម (យកបាត្រនឹងចីវរ) របស់កិក្ខុទាំងនោះក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ ។ លំដាប់នោះ កិក្ខុអម្បាលនោះរង្កៀសក្នុងចិត្តថា ការសុំចីវរចំពោះគហបតីក្តី គហបតានីក្តី ដែលមិនមែនជាញាតិ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ហើយមិនហ៊ានសុំចីវរ ក៏ដើរទាំងអាត្រាតផ្ងាំងទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថីហើយថ្វាយបង្គំកិក្ខុទាំងឡាយ ។ កិក្ខុទាំងឡាយក៏ពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោទាំងឡាយ អាជីវកអស់នេះល្អ ចេះសំពះកិក្ខុទាំងឡាយដែរ ។ កិក្ខុអាត្រាតទាំងនោះនិយាយថា ម្នាលអាវុសោ យើងមិនមែនជាអាជីវកទេ យើងជាកិក្ខុដែរ ។ ពួកកិក្ខុក៏និយាយពាក្យនេះនឹងព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុថា នែឧបាលិដ៏មានអាយុ និមន្តលោកសង្កេតសួរមនុស្សអាត្រាតអស់នេះមើល ។ កិក្ខុអាត្រាតទាំងឡាយនោះ លុះព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុសង្កេតសួរ ក៏បានជ្រាបដំណើរនុ៎ះ (ដោយសព្វគ្រប់) ។

อายสฺมา อุปาลิ เอวมาห กึ ปเนตฺถ อายสฺมนฺตานํ กงฺขา วา วิมติ วา อุทาหุ ปาฏิเทสนียเมวาติ ภควา เอตทโวจ กงฺขาปิ วิมติปิ นตฺถิ ปาฏิเทสนียเมวาติ(๑) ปีฬาวนีตา ฯ เย เต ภิกฺขู อปฺปิจฺฉา ฯเปฯ เต อุชฺฌายนฺติ ขียนฺติ วิปาเจนฺติ กถญฺหิ นาม ภิกฺขู ชานนฺตา อาคนฺตุกานญฺหิ ชานฺ ชานนฺตา ตาลปาน ปา ปลาปาน ปา ปฏิคฺคาเหสฺสนฺติ อาคนฺตฺวานฺติ ฯ อถโข เต ภิกฺขู ตสฺส ภิกฺขุโน ปฏิสฺสุตฺวา ปฏิปฺปสฺสมฺภิตฺวา ฯ อถโข ตสฺส ภิกฺขุโน ปฏิปฺปสฺสมฺภิตฺวา ปฏิปฺปสฺสมฺภิตฺวา ปกฺกมนฺเต ภิกฺขู อามนฺเตสิ อนุชานามิ ภิกฺขเว อฏฺฐนฺนญฺจ ปีฬาสฺสฺ ปา ฉนฺนญฺจ ปีฬาสฺสฺ ปา อญฺญตรสฺมึ ปลาปสฺมึ ปา ปลาปตาเล ปา ปีฬาสฺ ปญฺญาเปตุ์ ยสฺ อาปาสฺ ปปมสฺ ผุปกปฺปสฺ สเจ ตตฺถ โหติ สงฺฆสฺสฺ วิหารปีฬาสฺ ปา ผุตฺถตฺถาณสฺ ปา กุปฺปตฺถาณสฺ ปา กิสิปฺปสฺ ปา ตสฺ ปลาปตาเล ปาปุปิตุ์ ตญฺเ(๒) เอว(๓) ลภิตฺวา

---

๑ ฉ. ม. เอสสฺ ฯ ๒-๓ ฉ. ฮ. ปาเตตฺวาปสฺ ส ปาเปตฺถ ฯ

ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ លុះបានសង្កេតសួរភិក្ខុ (អាគាត) ទាំងនោះហើយ ក៏ពោលពាក្យនេះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ អ្នកទាំងនេះជាភិក្ខុហើយ លោកទាំងឡាយចូរឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុ (អាគាត) ទាំងនោះផងចុះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាដែលបានប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏លើកទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយមិនសមបើបើនឹងមានខ្នងអាគាតដើរមកសោះ គួរតែភិក្ខុទាំងនោះបិទជុំង (ពងកាយ) ដោយស្មៅ ឬស្លឹកឈើហើយសឹមមកទៅអេះ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏ទ្រង់សំដែងធម្មីកថា ហើយទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលចោរដណ្តើមយកចីវរទៅក្តី ដែលមានចីវរជាត់ក្តី សុំចីវរចំពោះគហបតី ឬគហបតានី ដែលមិនមែនជាញាតិបាន ភិក្ខុ(ដែលមានចីវរអន្តរាយ)នោះ ចូលដល់អាវាសណាមុន បើចីវរកើងវត្តក្តី សម្ពត់កម្រាលគ្រែក្តី សម្ពត់កម្រាលផែនដីក្តី គ្រែសាមពួកក្តី របស់សង្ឃមានក្នុងអាវាសនោះ ឲ្យយកសម្ពត់នោះស្ងៀកដណ្តប់ដោយគិតថា អញបានសម្ពត់នោះ (ស្ងៀកដណ្តប់សិន)

ปิฏฐิมสิมฺพลิยา ฯเปฯ ปาจิตฺติยนฺติ สงฺฆาทิเสสา ถุลฺลจฺจยา ปาจิตฺติยา ปาฏิเทสนียา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ ทุติยสิกฺขาปทสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ อญฺญาสนฺตสฺส ปน ปฐมตติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ ตติยสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ จตุตฺถสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ ปญฺจมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ ฉฏฺฐสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ สตฺตมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ อฏฺฐมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ นวมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ ทสมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ เอกาทสมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ ทฺวาทสมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ เตรสมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ จุทฺทสมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ ปญฺจทสมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ โสฬสมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ สตฺตรสมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ อฏฺฐารสมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ เอกูนวีสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ วีสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ เอกวีสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ ทฺวาวีสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ เตวีสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ จตุวีสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ ปญฺจวีสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ ฉพฺพีสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ สตฺตวีสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ อฏฺฐวีสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ เอกูนตึสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ ตึสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ เอกตึสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ ทฺวตึสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ เตตึสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ จตุตึสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ ปญฺจตึสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ ฉตฺตึสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ สตฺตตึสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ อฏฺฐตึสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ เอกูนจตฺตาลีสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ จตฺตาลีสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ เอกจตฺตาลีสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ ทฺวาจตฺตาลีสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ เตจตฺตาลีสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ จตุจตฺตาลีสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ ปญฺจจตฺตาลีสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ ฉจตฺตาลีสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ สตฺตจตฺตาลีสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ อฏฺฐจตฺตาลีสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ เอกูนปญฺญาสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ ปญฺญาสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ เอกปญฺญาสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ ทฺวาปญฺญาสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ เตปญฺญาสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ จตุปญฺญาสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ ปญฺจปญฺญาสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ ฉปญฺญาสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ สตฺตปญฺญาสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ อฏฺฐปญฺญาสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ เอกูนสฏฺฐิมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ สฏฺฐิมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ เอกสฏฺฐิมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ ทฺวาสฏฺฐิมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ เตสฏฺฐิมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ จตุสฏฺฐิมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ ปญฺจสฏฺฐิมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ ฉสฏฺฐิมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ สตฺตสฏฺฐิมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ อฏฺฐสฏฺฐิมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ เอกูนสตฺตตึสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ สตฺตตึสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ เอกสตฺตตึสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ ทฺวาสตฺตตึสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ เตสตฺตตึสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ จตุสตฺตตึสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ ปญฺจสตฺตตึสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ ฉสตฺตตึสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ สตฺตตึสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ อฏฺฐตึสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ เอกูนจตฺตาลีสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ จตฺตาลีสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ เอกจตฺตาลีสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ ทฺวาจตฺตาลีสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ เตจตฺตาลีสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ จตุจตฺตาลีสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ ปญฺจจตฺตาลีสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ ฉจตฺตาลีสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ สตฺตจตฺตาลีสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ อฏฺฐจตฺตาลีสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ เอกูนปญฺญาสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ ปญฺญาสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเรสุ ปฐมปกาเรเยว อาปตฺติ เอกปญฺญาสติมสิกฺขาปทสฺส ปน ปฐมทุติยปกาเรสุ ปาจิตฺติยา ทุกฺกฏา ทุพฺภาสิตา อาปตฺติ ฉนฺทสฺส อาปตฺติ ยาวตติยกสฺส ฯ ปาฏิเทสนียสฺส ปน ตีสุ ปกาเ

ហើយនឹងទុកវិញ បើចីវរក្នុងវត្តក្តី សម្ភតសម្រាប់ក្រាលដែក្តី សម្ភតសម្រាប់ក្រាលផែនដីក្តី ស្រោមពួកក្តី របស់សង្ឃមិនមានទេ ភិក្ខុនោះត្រូវបិទចុំង (ពងកាយ) ដោយស្មៅឬស្លឹកឈើហើយសឹមមក មិនត្រូវដើរមកចាំងអាត្រាតឡើយ ភិក្ខុឯណាមក (ចាំងអាត្រាត) ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុចាំងឡាយ អ្នកចាំងឡាយ ត្រូវសំដែងសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ សុំចីវរចំពោះគហបតី ឬគហបតានី ដែលមិនមែនជាញាតិ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ រៀវលែងតែមានសម័យ ។ ឯសម័យកងសិក្ខាបទនោះ គឺភិក្ខុមានចីវរដែលបោរវណ្តើមយកទៅ ឬភិក្ខុមានចីវរខូច នេះជាសម័យកងសិក្ខាបទនោះ ។

(៥៩) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ (ត្រង់បេយ្យាលចាំងពីរ មានអធិប្បាយដូចសេចក្តីកងបឋមបាពដិកសិក្ខាបទ) ។ ជនដែលឥតមានជាប់ទងគន្ធង អំពីចំណែកខាងមាតាក្តី អំពីចំណែកខាងបិតាក្តី ដរាបដល់គូនៃដីដូនដីតាទី ៧ ហៅថាមិនមែនជាញាតិ ។ បុរសណាមួយនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ (បុរសនោះ) ហៅថាគហបតី (ប្រុសមេផ្ទះ) ។ ស្រីណាមួយនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ (ស្រីនោះ) ហៅថាគហបតានី (ស្រីមេផ្ទះ) ។ ដែលហៅថាចីវរ (នោះ) គឺបណ្តាចីវរទាំង ៦ យ៉ាង

ចីវរេន អញ្ញតរំ ចីវរំ វិកប្បទ្វយូបគំ បច្ឆិមំ[1] ។ អញ្ញត្រ
សមយា តិ ឋបេត្វា សមយំ ។ អច្ឆិន្នចីវរេ នាម
តិក្ខត្តុំ ចីវរំ អច្ឆិន្នំ ហោតិ រជ្ជមា ក ចោរេហិ ក
ធុត្តេហិ ក យេហិ កេហិចិ ក អច្ឆិន្នំ ហោតិ ។
ឧដ្ឋចីវរេ នាម តិក្ខត្តុំ ចីវរំ អគ្គិនា ក ឧទ្ធរំ
ហោតិ ឧទកេន ក វុឌ្ឍិ ហោតិ ឧន្ទុរេហិ ក ឧបចិកាហិ
ក ខាយិតំ ហោតិ បរិភោគជិណ្ណំ ក ហោតិ ។ អញ្ញត្រ
សមយា វិញ្ញាបេតិ បយោគេ ទុក្កដំ បដិលាភេន និស្ស-
ក្គិយំ ហោតិ និស្សជ្ជិតព្ពំ សង្ឃស្ស ក គណស្ស ក
បុគ្គលស្ស ក ។ ឋវញ្ច បន តិក្ខត្តុំ និស្សជ្ជិតព្ពំ ។ បេ ។
ឥទំ មេ ភន្តេ ចីវរំ អញ្ញាតកំ គហបតិកំ អញ្ញត្រ
សមយា វិញ្ញាបិតំ និស្សក្គិយំ ឥមាហំ សង្ឃស្ស
និស្សជ្ជាមីតិ ។ បេ ។ ឧនេយ្យាតិ ។ បេ ។ ឧនេយ្យុន្តិ
។ បេ ។ អាយស្មតោ ឧម្មុំតិ ។

---

๑ ម. វិកប្បនុបគបច្ឆិមំ ។

តាមតែចីវរណាមួយក៏ដោយ ដែលមានខ្នាតបើយ៉ាងតូចណាស់គ្រឹមល្មមវិកប្បបាន ។ ពាក្យថា រៀវលែងតែមានសម័យ គឺលើកទុកវិសម័យចេញ ។ ចីវរបស់ភិក្ខុដែលស្តេចទាំងឡាយរឹបយកទៅក្តី ចោរទាំងឡាយដណ្តើមយកទៅក្តី អ្នកលេងទាំងឡាយដណ្តើមយកទៅក្តី អ្នកណាមួយដណ្តើមយកទៅក្តី (ភិក្ខុនោះ) ហៅថា មានចីវរគេដណ្តើមយកហើយ ។ ចីវរបស់ភិក្ខុដែលភ្លើងឆេះក្តី ដែលទឹកបន្សាត់ទៅក្តី ដែលកណ្តុរកាត់ប្អូកណ្តៀរកោរកាត់ក្តី ដែលចាស់ព្រោះប្រើច្រើនក្តី (ភិក្ខុនោះ) ហៅថា មានចីវរខូចហើយ ។ ឥតមានសម័យទេ ភិក្ខុសុំ (ចីវរ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដកង ប្រយោគដែលសុំ ចីវរ (នោះ) ជានិស្សគ្គិយកង ខណៈដែលបានមក ភិក្ខុត្រូវលះចីវរនោះដល់សង្ឃ ឬគណៈ ឬបុគ្គល ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវលះចីវរយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ចីវរនេះខ្ញុំសុំចំពោះគហបតិមិនមែនជាញាតិដោយឥតមានសម័យទេ ជានិស្សគ្គិយហើយ ខ្ញុំសូមលះចីវរនេះដល់សង្ឃ ។ (ត្រង់បេយ្យាលទាំងបី មានអធិប្បាយកង សិក្ខាបទទី ១ ក្នុងវគ្គជាមួយគ្នានេះរួចហើយ) ។

(๙๖) อญฺญาตเกน อญฺญาตกสญฺญี อญฺญตฺร สมยา ปวารณา สมฺมุขา ปวารณา ปฏิสฺสวา ปวารณา ปฏิสฺสวา ปวารณา ปฏิสฺสว

(៥៦) គហបតិមិនមែនញាតិ កិក្ខុដឹងច្បាស់ថា មិនមែនញាតិ ហើយសុំចីវរ ដោយឥតមានសម័យទេ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ គហបតិមិនមែនជាញាតិ កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយសុំចីវរ ដោយឥតមានសម័យទេ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ គហបតិមិនមែនញាតិ កិក្ខុដឹងច្បាស់ថាមិនមែនញាតិ សុំចីវរ ដោយឥតមានសម័យទេ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ គហបតិជាញាតិ កិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនញាតិ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ គហបតិជាញាតិ កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ គហបតិជាញាតិ កិក្ខុដឹងច្បាស់ថាជាញាតិ មិនមានអាបត្តិឡើយ ។

(៥៧) អាបត្តិមិនមានដល់កិក្ខុកាលសុំចីវរក្នុងសម័យគួរ ក្នុងសំណាក់ជនទាំងឡាយជាញាតិ ក្នុងសំណាក់ជនទាំងឡាយដែលបវារណាហើយ សុំឲ្យអ្នកដទៃ (ជួរ) ដោយទ្រព្យខ្លួន ដល់កិក្ខុឆត ដល់កិក្ខុជាអាទិកម្មិក: ។

សត្តមសិក្ខាបទំ

[៥៨] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ អច្ឆន្នចីវរកេ ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទេន្តិ ភគវតា អាវុសោ អនុញ្ញាតំ អច្ឆិន្នចីវរស្ស ឯ ឧដ្ឋចីវរស្ស ឯ អញ្ញតរំ តទហបតិ ឯ តទហបតានំ ឯ ចីវរំ វិញ្ញាបេតុំ វិញ្ញាបេថ អាវុសោ ចីវរន្តិ ។ អលំ អាវុសោ លទ្ធំ អម្ហាកំ ចីវរន្តិ ។ មយំ អាវុសោ អាយស្មន្តានំ អត្ថាយ វិញ្ញាបេមាតិ ។ វិញ្ញាបេថ អាវុសោតិ ។ អថខោ ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ អញ្ញតរេ តទហបតិកេ ឧបសង្កមិត្វា ឯតទវោចុំ អច្ឆិន្នចីវរកា អាវុសោ ភិក្ខូ អាគតា នេន នេសំ ចីវរន្តិ ពហុំ ចីវរំ វិញ្ញាបេសុំ ។ តេន ខោ បន សមយេន

សិក្ខាបទទី ៣

[៥៨] សម័យនោះ ព្រះសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុមានពួក ៦) ចូលទៅរកពួកភិក្ខុដែលមានចីវរចោរដណ្តើមយកទៅ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុមានចីវរ ដែលចោរដណ្តើមយកទៅក្តី ដែលមានចីវរវិនាសទៅក្តី ឲ្យសុំចីវរនឹងគហបតិ ឬនឹងគហបតានី ដែលមិនមែនជាញាតិបាន ម្នាលអាវុសោ អ្នកទាំងឡាយ ចូរសុំចីវរទៅ ។ ពួកភិក្ខុដែលចោរដណ្តើមយកចីវរនោះឆ្លើយថា ណ្ហើយអាវុសោ យើងបានចីវរហើយ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនិយាយថា ម្នាលអាវុសោ យើងនឹងសុំចីវរឲ្យលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកទាំងឡាយ ចូរសុំចុះ ។ គ្រានោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុចូលទៅរកពួកគហបតិដែលមិនមែនជាញាតិ ហើយបានពោលពាក្យនេះថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានចីវរចោរដណ្តើមយកទៅ ឥឡូវនេះលោកនិមន្តមក អ្នកទាំងឡាយ ចូរប្រគេនចីវរដល់លោកទាំងនោះផងចុះ ហើយក៏សុំចីវរមានបំណងច្រើន ។ ក៏កាលសម័យនោះឯង

អញ្ញតរោ បុរិសោ សភាយំ ឯសិន្នោ អញ្ញតរំ បុរិសំ ឯតទវោច អច្ឆិន្នចីវរកា អយ្យា អាគតា នេសំ មយា ចីវរំ ទិន្នន្តិ ។ សោបិ ឯវមាហ មយាបិ ទិន្នន្តិ ។ អ-បរោបិ ឯវមាហ មយាបិ ទិន្នន្តិ ។ តេ ទុជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិហាយេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ន មត្តំ ជានិត្វា ពហុំ ចីវរំ វិញ្ញាបេស្សន្តិ ទុស្សវណិជ្ជំ ក សមណា សក្យបុត្តិយា ករិស្សន្តិ បត្តាមិកសាលំ ក(១) បសារេស្សន្តីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ទុជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិហាយេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា សន្តុដ្ឋា ។បេ។ តេ ទុជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិហាយេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ន មត្តំ ជានិត្វា ពហុំ ចីវរំ វិញ្ញាបេស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ន មត្តំ ជានិត្វា ពហុំ ចីវរំ វិញ្ញាបេថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ

---

១ ក្វត្ថបិ ចោឡកេ វត្តសន្និច្ចយំ ឯ អាបណេ បសារេស្សន្តីតិ ទិស្សតិ ។

មានបុរសម្នាក់អង្គុយក្នុងរោងសម្រាប់ប្រជុំ បានពោលពាក្យនេះនឹងបុរសម្នាក់ថា លោកម្ចាស់តាំងឡាយដែលមានចីវរចោរដណ្តើមយកទៅ ឥឡូវលោកនិមន្តមក ខ្ញុំបានប្រគេនចីវរដល់លោកម្ចាស់តាំងនោះហើយ ។ បុរសនោះឯងពោលយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំក៏បានប្រគេនចីវរដែរ ។ បុរសឯទៀតនិយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំក៏បានប្រគេនដែរ ។ ជនតាំងឡាយអម្បាលនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត មិនសមបើនឹងមិនដឹងប្រមាណហើយសុំចីវរមានចំនួនច្រើន (យ៉ាងនេះសោះ) ពួកសមណៈជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្តនឹងធ្វើដំនួញសម្តែងឬថានឹងតាំងពាណិជ្ជកម្មរលក់សម្តែង (ទេដឹង) ។ ពួកភិក្ខុបានឮពាក្យមនុស្សតាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ហើយ ។ ពួកភិក្ខុណាមានប្រាថ្នាតិច ជាអ្នកសន្តោស ។ បេ ។ ភិក្ខុអម្បាលនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកភិក្ខុឆព្វគ្គិយមិនសមបើនឹងមិនដឹងប្រមាណហើយសុំចីវរមានចំនួនច្រើន (យ៉ាងនេះ) សោះ ។ ភិក្ខុតាំងនោះ ក៏ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ ឮថាអ្នកតាំងឡាយមិនដឹងប្រមាណហើយសុំចីវរមានចំនួនច្រើន មែនឬ ។ បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ សេចក្តីនោះ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា

ภาส ฆุมฺเพ มาเยน ปุริสา น มตฺตึ ชานิตฺวา ตหึ ปีวึ(๑) วิญฺญาเปสฺสนฺติ เนตํ มาเยน ปุริสา อปฺปสนฺนานํ วา ปสาทาย ปสนฺนานํ วา ภิยฺโยภาวาย ฯเปฯ ฆาฏฺเฐ ปน ภิกฺขเว ๙มํ สิกฺขาปทํ ฉฑฺเฑสฺสนฺติ ตตฺเถ อญฺญาตเกา คหปติ วา คหปตานี วา ตหึ ตหึ ปีวเรหิ อภิหฏฺฐุ ปวาเรยฺย สนฺตุตฺตรปรมนฺเตน ภิกฺขุนา ตาโต ปีวึ สาทิตพฺพา ตาโต เจ ฉุตฺตรึ สาทิเยยฺย นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๕๙] ตตฺเถติ อฏฺฐกถาปีวเก ภิกฺขุ ฯ อญฺญาตเกา นาม มาตาโต วา ปิตาโต วา ยาว สตฺตมา ปิตามหยุคา อสมฺพนฺธา ฯ คหปติ นาม โย โกจิ อคารํ อชฺฌาวสติ ฯ คหปตานี นาม ยา กาจิ อคารํ อชฺฌาวสติ ฯ ตหึ ตหึ ปีวเรหีติ ตหึ ตหึ ปีวเรหิ ฯ

๑ กตฺถจิ โยตฺตเก ตหึ ตหึ ปีวาหีติ ทิสฺสติ ฯ

ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងមិនដឹង ប្រមាណសុំចីវរមានចំនួនច្រើន នែមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាហើយ ឬមិនមែននាំឲ្យរឹងរឹតតែកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ដល់ជនទាំងឡាយ ដែលជ្រះថ្លាហើយទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា បើគហបតិក្តី គហបតានីក្តី បវារណាដល់ភិក្ខុនោះ ដើម្បីឲ្យគាន់យកតាមត្រូវការ ដោយចីវរដ៏ច្រើន ភិក្ខុនោះគប្បីត្រេកអរចំពោះចីវរនោះ តែត្រឹមអន្តរាសក នឹងខត្តព្រះសង្គ្រ បើភិក្ខុត្រេកអរឲ្យលើសជាងកំណត់នោះ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។

(៥៩) ត្រង់ពាក្យថា ដល់ភិក្ខុនោះ គឺភិក្ខុមានចីវរដែលចោរដណ្តើមយកទៅ ។ ជនដែលមិនជាប់អំពីចំណែកមាតាក្តី អំពីចំណែកបិតាក្តី ដរាបដល់គូនៃជីដូនជីតាជាគំរប់ ៧ ហៅថាមិនមែនញាតិ ។ មនុស្សប្រុសណាមួយនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ មនុស្សប្រុសនោះហៅថា គហបតិ ។ មនុស្សស្រីណាមួយនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ មនុស្សស្រីនោះហៅថា គហបតានី ។ ពាក្យថា ចីវរច្រើន គឺចីវរមានប្រមាណច្រើន ។

อภิสมาฏฺฐุ ปภาเวยฺยาติ ยาวตกา สตฺตสงฺขาราติ ปริยาปนฺนา ฯ สพฺพญฺญุตญาเณน ปริจฺฉินฺนา ตโต ปรา ปมาณิกา นตฺถีติ สพฺพญฺญุตญาเณ ฐตฺวา ปมาณิกาปมาณิกานิ ญตฺวา ปมาณิกานิ ปหาย อปมาณิกานิ ปฏิวิชฺฌิตฺวา อปมาณิกานิ ปหาย ปมาณิกานิ ปฏิวิชฺฌิตฺวา[1] ฯ ตโต ปรา ปมาณิกา นตฺถีติ ตตฺถ ฐตฺวา สพฺพญฺญุตญาเณน ปริจฺฉินฺนาปริจฺฉินฺนวเสน ทฺวาทสวิธา ปริสา ฯ ปฐวิสมาย ปริสาย สมสมา หุตฺวา ฯ ปฐวิสมาติ ปฐวิสทิสา ฯ อาปสมาติ อาปสทิสา ฯ เตชสมาติ เตชสทิสา ฯ วายสมาติ วายสทิสา ฯ ปุปฺผสมาติ ปุปฺผสทิสา ฯ ผลสมาติ ผลสทิสา ฯ ปทสมาติ ปทสทิสา ฯ เวทิสมาติ เวทิสทิสา ฯ ปพฺพตสมาติ ปพฺพตสทิสา ฯ ปาสาณสมาติ ปาสาณสทิสา ฯ ขาณุสมาติ ขาณุสทิสา ฯ ปปาตสมาติ ปปาตสทิสา ฯ ปาสาทสมาติ ปาสาทสทิสา ฯ ปาสาทสิขสมาติ ปาสาทสิขสทิสา ฯ รุกฺขสมาติ รุกฺขสทิสา ฯ ปพฺพตสิขสมาติ ปพฺพตสิขสทิสา ฯ ตตฺถ ฐตฺวา สพฺพญฺญุตญาเณน ปริจฺฉินฺนาปริจฺฉินฺนวเสน ทฺวาทสวิธา ปริสา ฯ ปริจฺฉินฺนาติ ปมาณิกา ฯ อปริจฺฉินฺนาติ อปมาณิกา ฯ ปมาณิกาปมาณิกานิ ญตฺวา ปมาณิกานิ ปหาย อปมาณิกานิ ปฏิวิชฺฌิตฺวา อปมาณิกานิ ปหาย ปมาณิกานิ ปฏิวิชฺฌิตฺวา[2] ฯ

---

๑ ฉ. ม. ฐ กิญฺจิ ฯ ๒ สพฺพตฺถปิ ฉ. ม. โปตฺถเกสุ อวสงฺกิตพฺพตฺตา ฐานโต ทิสฺสติ ฯ

ពាក្យថា នាំមកបវារណា គឺគ្រហស្ថពោលថា លោកម្ចាស់ត្រូវការចីវរ ប៉ុន្មានចូរទទួលយកប៉ុណ្ណោះចុះ ។ ពាក្យថា ភិក្ខុនោះគប្បីត្រេកអរនឹងចីវរ ចំពោះចីវរដែលគេនាំមកនោះ កំណត់ត្រឹមអន្តរាសកន៏ងឧត្តរាសង្គ គឺថា បើចីវរទាំងបីនាសទៅហើយ ភិក្ខុគប្បីត្រេកអរត្រឹមតែចីវរពីរ (បើ) ចីវរពីរនិនាសទៅ ភិក្ខុគប្បីត្រេកអរត្រឹមតែចីវរមួយ (បើ) ចីវរនិនាសទៅតែមួយ ភិក្ខុកុំគប្បីត្រេកអរ (នឹងចីវរឯទៀត) ឡើយ ។ ពាក្យថា បើភិក្ខុត្រេកអរ ឲ្យលើសជាងកំណត់នោះ គឺភិក្ខុសុំចីវរលើសជាងកំណត់នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលសុំ ។ ចីវរដែលបានមកជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុត្រូវលះបង់ចីវរនោះដល់សង្ឃ ឬគណៈ ឬបុគ្គល ។ ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ ចីវរនោះ ភិក្ខុគប្បីលះបង់យ៉ាងនេះ ។ បេ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ចីវរនេះ ខ្ញុំសូមពីគហបតិមិនមែនជាញាតិឲ្យលើសពីកំណត់នោះ ជានិស្សគ្គិយ ខ្ញុំសូមលះបង់ចីវរនេះដល់សង្ឃ ។ បេ ។ គប្បីឲ្យ ។ បេ ។ គប្បីឲ្យ ។ បេ ។ ខ្ញុំឲ្យដល់លោកដ៏មានអាយុ ។

(๖๐) อญฺญาตเกน อญฺญาตเกสญฺจิ ตนฺตฺตึ ปีฬนฺตึ ปีฬาเปตึ ติสฺสฺตฺถิยนฺติ ฯ อญฺญาตเกน ปเรตเกน ตนฺตฺตึ ปีฬนฺตึ ปีฬาเปตึ ติสฺสฺตฺถิยนฺติ ฯ อญฺญาตเกน ญาตกสญฺญี ตนฺตฺตึ ปีฬนฺตึ ปีฬาเปตึ ติสฺสฺตฺถิยนฺติ ฯ ญาตเกน อญฺญาตกสญฺญี อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ญาตเกน ปเรตเกน อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ญาตเกน ญาตกสญฺญี อนาปตฺติ ฯ

(๖๑) อนาปตฺติ เสสกานิ อาหารตฺถาย หารเณ กปฺปติ เสสกานิ ภุญฺชิตุ ปิวิตุ ทนฺตโปนาย ทาตุ น อจฺฉินฺนการณา ทาตุ น ฉฑฺฑการณา ทาตุ ญาตกานนฺ ปวาริตานนฺ อนฺตมโส ตเนน อุมฺมฺตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

สตฺตมสิกฺขาปทนฺ นิฏฺฐิตนฺ ฯ

[๖๐] គហបតិមិនមែនជាញាតិ កិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ហើយសូមចីវរឲ្យលើសជាងកំណត់នោះ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ គហបតិមិនមែនជាញាតិ កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយសូមចីវរឲ្យលើសពីកំណត់នោះ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ គហបតិមិនមែនជាញាតិ កិក្ខុសំគាល់ថាជាញាតិ ហើយសូមចីវរឲ្យលើសពីកំណត់នោះ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ គហបតិជាញាតិ កិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ គហបតិជាញាតិ កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ គហបតិជាញាតិ កិក្ខុសំគាល់ថាជាញាតិ មិនត្រូវអាបត្តិ ។

[๖๑] អាបត្តិមិនមាន ដល់កិក្ខុដែលនាំចីវរទៅដោយគិតថាអញនឹងនាំចីវរដែលសល់មក ដល់កិក្ខុដែលឲ្យគេបែងដោយពាក្យថាចីវរដែលសល់ចូរមានដល់លោកចុះ ដល់កិក្ខុដែលឲ្យគេបែងដោយឥតមានហេតុគឺចោរដណ្តើមយកចីវរ ដល់កិក្ខុដែលឲ្យគេបែងដោយឥតមានហេតុគឺចីវរបាត់ ដល់កិក្ខុត្រែកអនឹងចីវរបស់ញាតិទាំងឡាយ ដល់កិក្ខុត្រែកអនឹងចីវរបស់ជនដែលគេបវារណាឲ្យ ដល់កិក្ខុត្រែកអនឹងចីវរដែលបានដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន ដល់តិក្ខត្តុ ដល់កិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៧ ចប់ ។

អដ្ឋមសិក្ខាបទំ

(៦២) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ
វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ
បន សមយេន អញ្ញតរោ បុរិសោ បជាបតឹ ឯតទវោច
អយ្យេ ឧបនន្ទំ ចីវរេន អច្ឆាទេស្សាមីតិ ។ អស្សោសិ
ខោ អញ្ញតរោ បិណ្ឌចារិកោ ភិក្ខុ តស្ស បុរិសស្ស
ឥមំ ភណ្ឌំ ភាសមានស្ស ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ យេន-
យស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា
អាយស្មន្តំ ឧបនន្ទំ សក្យបុត្តំ ឯតទវោច មហាបុញ្ញោ-
សិ ត្វំ អាវុសោ ឧបនន្ទ អមុកស្មឹំ កិរ ជនបទេ អញ្ញតរោ
បុរិសោ បជាបតឹ ឯតទវោច អយ្យេ ឧបនន្ទំ ចីវរេន
អច្ឆាទេស្សាមីតិ ។ អត្ថាវុសោ មំ សោ ឧបដ្ឋាកោតិ ។
អថខោ អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ យេន សោ
បុរិសោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ បុរិសំ ឯតទវោច
សចេ កិរ មំ ត្វំ អាវុសោ ចីវរេន អច្ឆាទេតុកាមោសីតិ ។

សិក្ខាបទទី ៨

(៦៦) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងវត្តព្រះជេត-
ពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ ក៏កាលសម័យនោះ
បុរសម្នាក់ ឃានិយាយពាក្យនេះនឹងប្រពន្ធថា អញនឹងឲ្យលោកម្ចាស់
ឧបនន្ទស្ងៀកដណ្តប់ចីវរ ។ កាលដែលបុរសនោះកំពុងនិយាយពាក្យយ៉ាង
នេះ ភិក្ខុជាអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត ១ អង្គឃានឮ (ពាក្យនោះច្បាស់) ។ ទើប
ភិក្ខុនោះចូលទៅរកព្រះឧបនន្ទដ៏មានអាយុជាសក្យបុត្ត លុះចូលទៅដល់
ហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងព្រះឧបនន្ទដ៏មានអាយុជាសក្យបុត្តថា ម្នាល
អាវុសោឧបនន្ទ លោកជាអ្នកមានបុណ្យច្រើន(ព្រោះ)ក្នុងទីកាសឯណោះ
ឆានបុរសម្នាក់ និយាយពាក្យនេះនឹងប្រពន្ធថា អញនឹងឲ្យលោកម្ចាស់
ឧបនន្ទស្ងៀកដណ្តប់ចីវរ ។ ព្រះឧបនន្ទនិយាយថា ម្នាលអាវុសោ បុរស
នោះជាឧបដ្ឋាកខ្ញុំ ។ ព្រះឧបនន្ទដ៏មានអាយុជាសក្យបុត្ត ចូលទៅរកបុរស
នោះ លុះចូលទៅដល់ហើយឃានិយាយពាក្យនេះនឹងបុរសនោះថា ម្នាល
អ្នកដ៏មានអាយុ ឮថាអ្នកមានប្រាថ្នានឹងឲ្យអាត្មាស្ងៀកដណ្តប់ចីវរ មែនឬ ។

ธัมมัฏฐิยกณฺฑ ปฐมวคฺคสฺส อฏฺฐมสิกฺขาปทสฺส ปญฺหตฺถิธานํ

ภนฺเต ภยฺย(๑) วิภงฺเค เหตาติ อยฺยา ปุคฺคลสฺส ปฐมวาเร อฏฺฐา-
เนสฺเวปตาติ ฯ สเจ เอวา ปทํ วุตฺตา ปฐมวาเร
อฏฺฐาเนเยวาเหสิ วิภงฺเค ปฐมวาเร อฏฺฐาเนปิ ภิกฺขาทิ
เหตุ อฏฺฐาเนปิ ภิกฺขาทิ ยาหิ ๆ ปริกปฺปิสฺสา-
ปตาติ ฯ อถเขา สา ปุริสา ฉฑฺฑายตา ขิยตา
วิหาเรตา ปหาสฺสา ๔เป สมณา สกฺยปุตฺติยา
อสฺสมณา อยิเม สุกฺกา ปฐมวาเร อฏฺฐาเนสุ กงฺ
ขา ฉาท อยฺยา ปุคฺคลสฺส ปยา ปุพฺเพ อปฺปฏิวิโต
ปุคฺคลสฺส ปฐมวาเร ภิกฺขาทิ อาปชฺชิสฺสตีติ ฯ อเสฺสสุ
เขา ภิกฺขู ตสฺส ปุริสสฺส ฉฑฺฑายนฺตสฺส ขิยนฺตสฺส
วิหาเรนฺตสฺส ฯ เย เต ภิกฺขู อปฺปฏิวา สมฺมา
ฯเป ฯ เต ฉฑฺฑายนฺตสฺส ขิยนฺตสฺส วิหาเรนฺตสฺส กงฺขา ฉาท
ฉาย อายสฺมา ปุคฺคลสฺส สกฺยปุตฺติยา ปุพฺเพ อปฺปฏิวิโต
ปตาปตีกสฺส ปฐมวาเร ภิกฺขาทิ อาปชฺชิสฺสตีติ ฯ
อถเขา เต ภิกฺขู ภควโต เวสมฺปิ อาโรเจสุ ฯ
สตฺถา ตสฺส ปุริสสฺส ปฐมวาเร ปุพฺเพ อปฺปฏิวิโต ปตาปตีกสฺส

---

๑ ฉ. ม. เวยฺย ฯ เวอยฺยาทิ ทีฆนิกาเย ปาฏิเยกฺกสุตฺตวณฺณนายมฺปิ ฯ

បុរសនោះនិយាយថា មែន លោកម្ចាស់ ខ្ញុំគិតយ៉ាងនេះថា អញនឹងឲ្យលោកម្ចាស់ឧបនន្ទស្វែកដណ្តប់ចីវរ ។ ព្រះឧបនន្ទនិយាយថា ម្នាលអាវុសោ បើអ្នកមានជ្រាថ្នាឲ្យអាត្មាស្វែកដណ្តប់ចីវរ ចូរឲ្យអាត្មាស្វែកដណ្តប់ចីវរបែបយ៉ាងនេះចុះ (ព្រោះថា) បើអាត្មាមិនប្រើជ្រាស់នូវចីវរណាអាត្មានឹងធ្វើខ្លួនឲ្យជាអ្នកស្វែកដណ្តប់នូវចីវរនោះ ដូចម្តេចបាន ។ ឯបុរសនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្តអស់នេះ មានសេចក្តីជ្រាថ្នាច្រើន មិនមានសន្តោស ពួកសមណៈអស់នេះងាយកមិនងាយនឹងឲ្យស្វែកដណ្តប់ចីវរទេ មិនសមបើលោកម្ចាស់ឧបនន្ទដែលអញមិនទាន់បវារណាមុន ហើយមកកំណត់ចីវរ (យ៉ាងនេះ) ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពាក្យបុរសនោះក៏ពុងពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ហើយ ។ ពួកភិក្ខុទាំងឡាយណាមានជ្រាថ្នាតិច ជាអ្នកសន្តោស ។ បេ ។ ភិក្ខុអម្បាលនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា មិនសមបើ ព្រះឧបនន្ទដ៏មានអាយុជាសក្យបុត្ត គេមិនទាន់បវារណាមុន ហើយចូលទៅរកគហបតី ហើយកំណត់ចីវរ (យ៉ាងនេះ) ទេ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុអម្បាលនោះ គ្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលឧបនន្ទ ឮថាអ្នកឯង គេមិនបានបវារណាមុន ហើយចូលទៅរកគហបតី

ឧបសង្កមិត្វា ចីវរេ វិកប្បំ អាបជ្ជសីតិ ។ សច្ចំ
កថេតិ ។ ញាតកោ ចេ ឧបនន្ធ អញ្ញាតកោតិ ។
អញ្ញាតកោ កថេតិ ។ អញ្ញាតកោ មោឃបុរិស
អញ្ញាតកស្ស ន ជានាតិ បដិរូបំ វា អប្បដិរូបំ
វា សន្ធំ វា អសន្ធំ វា តត្ថ ជាម[1] តុំ មោឃបុរិស
បុព្វេ អប្បវារិតោ អញ្ញាតកំ គហបតិកំ ឧបសង្កមិត្វា
ចីវរេ វិកប្បំ អាបជ្ជិស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ
វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។បេ។
ឯវញ្ហេ បន តិក្ខត្តុំ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យា-
ថ តិក្ខត្តុំ បនេវ ឧទ្ទិស្ស អញ្ញាតកស្ស គហបតិស្ស
វា គហបតានិយា វា ចីវរេ ចេតាបនំ[2] ឧបក្ខដំ ហោតិ
ឥមិនា ចីវរេ ចេតាបនេន ចីវរំ ចេតាបេត្វា ឥត្ថន្នាមំ
តិក្ខត្តុំ ចីវរេន អច្ចាទេស្សាមីតិ ។ តត្រ ចេ សោ តិក្ខ

---

๑ កត្តុដ្ឋេ ណោត្តកេ កថញ្ញិ នាម តុំ មោឃបុរិសាតិ ទិស្សតិ ។ ๒ ចីវរំ ចេតាបេត្តិ បរិវត្តេត្តិ ឯតេន ចីវរមូលេនាតិ ចីវរចេតាបនំ ។ យថាទិនា សុត្តេន នាគមោតិ គន្ថិយំ វុត្តំ ។ តស្មា យេភុយ្យេន ចីវរចេតាបន្នន្តិ បឋន្តិ ។ តំ បមាណំ ន ហោតិ ទ្វេភាវិស្ស ការណាភាវតោ ។

ហើយកំណត់ចីវរ មែនឬ ។ ព្រះឧបនន្ទត្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះពិតមែន ។ ម្នាលឧបនន្ទ គ្រហស្ថនោះជាញាតិរបស់អ្នក ឬមិនមែនជាញាតិទេ ។ បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ គ្រហស្ថនោះ មិនមែនជាញាតិទេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលមោឃបុរស ជនមិនមែនជាញាតិរមែងមិនដឹងការសមគួរក្តី មិនសមគួរក្តី ការល្អិតល្អន់ក្តី មិនល្អិតល្អន់ក្តី របស់ជនដែលមិនមែនជាញាតិទេ ម្នាលមោឃបុរស អ្នកឯងដែលគេមិនបានបវារណាមុន ហើយចូលទៅកាគហបតិ មិនមែនជាញាតិហើយកំណត់ចីវរដូចម្តេចបាន ម្នាលមោឃបុរសអំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនពាំងឲ្យដែលមិនជាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬមិនមែននាំឲ្យរឹងរឹតតែកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ដល់ជនពាំងឲ្យ ដែលជ្រះថ្លាហើយទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុពាំងឲ្យ អ្នកពាំងឲ្យ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ដម្រៃចីវរដែលគហបតិក្តី គហបតានីក្តី មិនមែនជាញាតិចំពោះភិក្ខុហើយតាំងទុកថា ខ្ញុំនឹងទិញចីវរដោយដម្រៃចីវរនេះ ហើយនឹងឲ្យភិក្ខុឈ្មោះនេះ ស្លៀកដណ្តប់ចីវរ ។ បើភិក្ខុនោះ

ปุเพฺว อปฺปฏิวิเตา อุปสงฺกมิตฺวา จีวเร วิกปฺปํ อาปชฺเชยฺย สาธุ วต มํ อายสฺมา ฯมิตฺตา จีวรเจตาปเนน ฯวาปิตฺถ ฯวาปิตฺถ จีวรํ เจตาเปตฺวา อฏฺฐาเนปิ กลฺยาณ-กมฺยตาย อุทาหาย ลิสฺสคฺคิยนฺติ วตฺตพฺพนฺติ ฯ

(๖๓) ตีหูนนฺติ ปเนว อุทฺทิสฺสาติ ตีหูนสฺสาย ตีหูนนฺติ อารมฺมณกรณตฺเถ ตีหูนนฺติ อฏฺฐาเนปฺปโยโค ฯ อญฺญาตเกน นาม มาตโร วา ปิตโร วา ยาว สตฺตมา ปิตามหยุคา อสมฺพนฺธา ฯ มหามตฺโต นาม โย โกจิ อตฺตโน อฏฺฐาสิสติ ฯ มหาปตฺตนี นาม ยา กาจิ อตฺตโน อฏฺฐาสิสติ ฯ จีวรเจตาปนนฺ นาม หิรญฺญํ วา สุวณฺณํ วา มณิ วา มุตฺตา วา มสารคลฺลํ วา ฉลิโก วา ปวฬโก วา สุตฺตนฺ วา กปฺปาสโ วา(๑) ฯ ฯมิตฺตา จีวรเจตาปนตฺถาย ปฏิปชฺชิตพฺเพน ฯ เจตาเปตฺวาติ ปริวตฺเตตฺวา(๒) ฯ อฏฺฐาเนสฺวปิติ ฯสฺสาปิ ฯ ตตฺร เจ สา ตีหูนตา ยนฺ ตีหูนสฺส จีวรเจตาปนนฺ

๑ ฉ ม จีวรเจตาปนนฺ นาม หิรญฺญนฺ วา สุวณฺณนฺ วา มุตฺตา วา มณิ วา ปวาฬนฺ วา ลาโณ วา ปวฬโก วา สุตฺตา วา กปฺปาสโ วา ฯ ๒ ฉ. ม. ปริวตฺเตตฺวา ฯ

ដែលគេមិនបានបវារណាមុន ហើយចូលទៅកាន់ទីនោះ ព្រោះអាស្រ័យ
សេចក្តីចង់បានចីវរល្អ ហើយតំណាត់ចីវរដោយពាក្យថា ល្អហើយអ្នក
ដ៏មានអាយុ អ្នកចូរទិញចីវរមានបែបយ៉ាងនេះក្តី ។ ដោយដម្លៃចីវរនេះ
ហើយឲ្យអាត្មាស្វែកដណ្តប់ចុះ កិក្ខុនោះ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។

(๖๓) ត្រង់ពាក្យថា ចំពោះភិក្ខុ គឺដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុ ធ្វើ
ភិក្ខុឲ្យជាអារម្មណ៍ មានប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុស្វែកដណ្តប់ចីវរ ។ ជនដែល
មិនជាប់អំពីចំណែកខាងមាតាក្តី អំពីចំណែកខាងបិតាក្តី ដរាបដល់គូនៃ
ដំដូនដីតាទី ៧ ហៅថា មិនមែនជាញាតិ ។ បុរសណាមួយនៅគ្រប់
គ្រងផ្ទះ បុរសនោះហៅថា គហបតិ ។ ស្ត្រីណាមួយនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ
ស្ត្រីនោះហៅថា គហបតានី ។ ប្រាក់ក្តី មាសក្តី តែវមណីក្តី តែវ
មុត្តាក្តី តែវមកិតក្តី តែវជលិកក្តី សម្ពត់ឬសក្ខាតក្តី អម្បោះក្តី កប្បាសក្តី
ហៅថាដម្លៃចីវរ ។ ពាក្យថា ដោយដម្លៃចីវរនេះ គឺដោយ
ដម្លៃចីវរដែលគាំងឡើងចំពោះ ។ ពាក្យថា ទិញ គឺប្តូរគ្នា ។
ពាក្យថា អញ្ញាតឲ្យស្វែកដណ្តប់ គឺថា អញ្ញាតឲ្យប្រគេន ។
ពាក្យថា បើកិក្ខុនោះ គឺដម្លៃចីវរដែលតាយកដំកល់ទុកចំពោះភិក្ខុណា

อุปกฺกมิ์ เหาตา สา ภิกฺขุ ฯ ปุเพฺ อปฺปาหาโร ตา ปุเพฺ อาหาโร เหาติ กาลิเน เต ภเณฺฑ ปาเจน อาหาเร กาลิเน เต ปาเจ เตลาเปสฺสาปีเต(๑) ฯ อุปสมฺปชฺชิตฺวา ยาวชีวเก นิสฺสเย ภณฺฑา ยตฺถ ภตฺตเก อุปสมฺปชฺชิตฺวา ฯ ปาเจ วิกปฺเป อาปเชฺชยฺยาตา อายตา ภ เหาตุ วิฏฺฐตา ภ อปฺปิตา ภ สมฺมา ภ ฯ ส๎มิมา ปาเจ ตาปเนตาตา ปจฺจุปฏฺฐาเนน ฯ ฆาโรปา ภ ฆาโรปา ภตา อายตา ภ วิฏฺฐตา ภ อปฺปิตา ภ สมฺมา ภ ฯ เตลาเปตฺวาตา ปาเจ ฉฑฺเฑตฺวา ฯ อคฺคิเนหิตา ฐเปหิ ฯ กลฺยาณภมฺมา อุชาชายาตา สาธุเจตฺเถา มหาภูเจตฺเถา ฯ ตสฺส วจเนน อายตา ภ วิฏฺฐตา ภ อปฺปิตา ภ สมฺมา ภ เตลาเปตา ปโยเค ฉุกฺกฏา ปฏิลาเภน นิสฺสคฺคิยา เหาติ นิสฺสชฺชิตพฺพา สงฺฆสฺส ภ คณสฺส ภ ปุคฺคลสฺส ภ ฯ ฆาตฺเม ปน ภิกฺขเว นิสฺสชฺชิตพฺพา ฯ เป ฯ ส๎มิ เม ภเณฺฑ เป ฯ ส๎มิ เม ภเณฺฑ ปุเพฺ อปฺปาหาโร(๒) อญฺญาตกา คหปติกา อุปสมฺปชฺชิตฺวา ปาเจ วิกปฺเป อาปชฺชิ นิสฺสคฺคิยา ส๎มาหา สงฺฆสฺส นิสฺสชฺชามีตา ฯ เป ฯ ฐ-เธยฺยาตา ฯเป ฯ ฐเธยฺยุฏฺฐิ ฯเป ฯ อายสฺมาเตา ฐปฺเปตา ฯ

---

๑ ฐ. ม. เตลาเปมีตา ฯ ๒ ภาคฺยปิ เหาตาเต อปฺปาหาริตาฏฺฐิ ทิสฺสตา อยมฺปาฐ ปาเยา อปฺปาหาริเตฐาตา ยุตฺตตเร ฯ

គឺកិក្ខុនោះឯង ។ ពាក្យថា គេមិនបានបវារណាមុន គឺគេមិនពាន់ទិយាយ
មុនថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន លោកត្រូវការដោយចីវរដូចម្តេច ខ្ញុំនឹង
ឲ្យចីវរដូចម្តេចប្រគេនលោក ។ ពាក្យថា ចូលទៅ គឺទៅកាន់ផ្ទះ(គេ)
ឬចូលទៅកាន់គេកន្លែងណាមួយ ។ ពាក្យថា កំណត់ចីវរ គឺចីវរវែងក្តី
ធំក្តី សាច់ដិតក្តី សាច់ម៉ត់ក្តី ។ ពាក្យថា ដោយដម្លៃចីវរនេះ
គឺដោយដម្លៃចីវរដែលតាំងខ្នើងចំពោះ ។ ពាក្យថា បែបយ៉ាងនេះក្តី ។
គឺចីវរវែងក្តី ធំក្តី មានសាច់ដិតក្តី មានសាច់ម៉ត់ក្តី ។ ពាក្យថា ឲ្យ
គឺប្រគេន ។ ពាក្យថា ចូរឲ្យស្មើតដណ្តប់ គឺចូរឲ្យ ។ ពាក្យថា ព្រោះ
អាស្រ័យសេចក្តីចង់បានចីវរណ្ន៎ គឺជាអ្នកត្រូវការចីវរណ្ន៎ ជាអ្នកត្រូវការចីវរ
មានដម្លៃច្រើន ។ ពាយកឲ្យចីវរវែងក្តី ធំក្តី មានសាច់ដិតក្តី មានសាច់
ម៉ត់ក្តី តាមសំដីកិក្ខុនោះ កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដឆេទៈ ព្រោះដែលប្រើ
ចីវរនោះជានិស្សគ្គិយ កន្លងណៈដែលបានមក កិក្ខុត្រូវលះដល់សង្ឃ
ឬគណៈ ឬបុគ្គល ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចីវរកិក្ខុត្រូវលះយ៉ាងនេះ
។ បេ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ចីវរខ្ញុំនេះគេមិនបានបវារណាមុន
ខ្ញុំបូលទៅកាគហបតិមិនមែនជាញាតិ ហើយកំណត់ចីវរ ជានិស្សគ្គិយ
ខ្ញុំសូមលះចីវរនេះដល់សង្ឃ ។ បេ ។ សង្ឃគប្បីឲ្យ ។ បេ ។
កិក្ខុទាំងឡាយគប្បីឲ្យ ។ បេ ។ ខ្ញុំឲ្យចីវរដល់លោកដ៏មានអាយុ ។

(๖๔) อญฺญาตเกน อญฺญาตกสญฺญี ปุเพฺ อปฺปวาริเต คหปติกสฺส ฆรปริวตฺตนาย จีวเร วิกปฺปํ อาปชฺชติ นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ อญฺญาตเกน เวมติเกน ปุเพฺ อปฺปวาริเต คหปติกสฺส ฆรปริวตฺตนาย จีวเร วิกปฺปํ อาปชฺชติ นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ อญฺญาตเกน ญาตกสญฺญี ปุเพฺ อปฺปวาริเต คหปติกสฺส ฆรปริวตฺตนาย จีวเร วิกปฺปํ อาปชฺชติ นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ ญาตเกน อญฺญาตกสญฺญี อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ญาตเกน เวมติเกน อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ญาตเกน ญาตกสญฺญี อนาปตฺติ ฯ

(๖๕) อนาปตฺติ ญาตกานํ ปวาริตานํ อญฺญสฺสตฺถาย อตฺตโน ธเนน มหคฺฆํ เจตาเปตุกามสฺส อปฺปคฺฆํ เจตาเปติ ฆมฺมตฺถกสฺส อาธิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

อฏฺฐมสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

(๖๔) គហបតិមិនមែនញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនញាតិ គេមិនបានបវារណាមុន ចូលទៅរកគហបតិ ហើយកំណត់ចីវរ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ គហបតិមិនមែនញាតិ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ គេមិនបានបវារណាមុន ចូលទៅរកគហបតិ ហើយកំណត់ចីវរ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ គហបតិមិនមែនញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាញាតិ គេមិនបានបវារណាមុន ចូលទៅរកគហបតិ ហើយកំណត់ចីវរ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ គហបតិជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនញាតិ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ គហបតិជាញាតិ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ គហបតិជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាញាតិ មិនត្រូវអាបត្តិ ។

(๖๕) អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលកំណត់ចីវរ ក្នុងសំណាក់ជនជាញាតិ ជនដែលបានបវារណាហើយ ដល់ភិក្ខុដែលកំណត់ចីវរដើម្បីប្រយោជន៍ភិក្ខុដទៃ ដល់ភិក្ខុដែលកំណត់ចីវរដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន ដល់ភិក្ខុដែលគាយកមានប្រាថ្នានឹងទិញចីវរមានដម្លៃច្រើនប្រគេន ឲ្យទិញចីវរមានដម្លៃតិចវិញ ដល់ភិក្ខុឆត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៨ ចប់ ។

[៦៦] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ សោ អញ្ញតរំ ភិក្ខុំ ឯតទវោច អយ្យ ឧបនន្ទ ចីវរេន អត្ថោ នេស្សាមីតិ ។ សោបិ ឯវមាហ អហម្បិ អយ្យ ឧបនន្ទ ចីវរេន អត្ថោ នេស្សាមីតិ ។ អស្សោសិ ខោ អញ្ញតរោ បិណ្ឌចារិកោ ភិក្ខុ តេសំ ភិក្ខូនំ តេសំ បុរិសានំ ឥមំ កថាសល្លាបំ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ យេនាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ ឧបនន្ទំ សក្យបុត្តំ ឯតទវោច បរោបញ្ញាសំ តំ អាវុសោ ឧបនន្ទ អម្ពកស្មឹំ ឯកោសេ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ សោ អញ្ញតរំ ភិក្ខុំ ឯតទវោច អយ្យ ឧបនន្ទំ ចីវរេន អត្ថោ នេស្សាមីតិ សោបិ ឯវមាហ អហម្បិ អយ្យ ឧបនន្ទំ ចីវរេន អត្ថោ នេស្សាមីតិ ។ អត្ថាវុសោ មំ តេ ឧបដ្ឋាកាតិ ។ អថខោ អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ យេន តេ បុរិសា តេនុបសង្កមិ

សិក្ខាបទទី ៩

[៦៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងវត្តព្រៃឥតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ ក៏កាលសម័យនោះឯង បុរសម្នាក់ ជាននិយាយពាក្យនេះនឹងបុរសម្នាក់ថា ខ្ញុំនឹងឲ្យព្រះឧបនន្ទដ៏ចម្រើនស្លៀកដណ្តប់ចីវរ ។ ឯបុរសនោះជាន់តបយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឯងក៏នឹងឲ្យព្រះឧបនន្ទដ៏ចម្រើនស្លៀកដណ្តប់ចីវរដែរ ។ កិក្ខុ ១ រូបជាអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត ជាន់ឮពាក្យបរបាគ្នា នៃបុរសទាំងពីរនាយនោះ ។ ភិក្ខុនោះក៏ចូលទៅរកព្រះឧបនន្ទដ៏មានអាយុជាសក្យបុត្ត លុះចូលទៅដល់ហើយ ជាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះឧបនន្ទដ៏មានអាយុជាសក្យបុត្តថា ម្នាលអាវុសោ ឧបនន្ទ លោកជាអ្នកមានបុណ្យច្រើន (ព្រោះ) ក្នុងទីសងារណោះ មានបុរសម្នាក់ ជាននិយាយពាក្យនេះនឹងបុរសម្នាក់ថា ខ្ញុំនឹងឲ្យព្រះឧបនន្ទដ៏ចម្រើនស្លៀកដណ្តប់ចីវរ ឯបុរសនោះ ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឯងក៏នឹងឲ្យព្រះឧបនន្ទដ៏ចម្រើនស្លៀកដណ្តប់ចីវរដែរ ។ ព្រះឧបនន្ទជាននិយាយថា ម្នាលអាវុសោ បុរសទាំងនោះជាឧបដ្ឋាករបស់ខ្ញុំ ។ លំដាប់នោះ ព្រះឧបនន្ទដ៏មានអាយុជាសក្យបុត្តចូលទៅរកបុរសទាំងនោះ

จุลฺลสงฺฆิกฺขา เต ปุริเส ปกฺกนฺเตหิ สทฺธึ กิร์ ปิ สุตฺเต อาวุเสา ปีวเรหิ อชฺฌาเรตุกามตฺถาติ ฯ อถ ณยฺย(๑) ปิ เหาติ อยฺยา จุลฺลนฺทึ ปีวเรหิ อชฺฌาเรสฺสามาติ ฯ สเจ เอา ปิ สุตฺเต อาวุเสา ปีวเรหิ อชฺฌาเรตุกามตฺถ ปิวฺเจน ปีวเรน อชฺฌาเรถ กปฺปิยา เตหิ อชฺฌาปิ กาเรสฺสามิ ยาณายา ณ ปริกปฺเปสฺสามีติ ฯ อถเอา เต ปุริสา จุลฺลายนฺทึ ฑียนฺทึ วิทาเรนฺทึ ปหาย ภิกฺขา ฯเป สมณา สกฺยปุตฺติยา อสนฺตฺถา ณยิเม สุตกา ปีวเรหิ อชฺฌาเรตุ กาเร ปิ ลาภ อยฺยา จุลฺลนฺโต อมฺหากิ ปุเตฺต อปฺปกสิเรา จุลฺลสงฺฆิกฺขา ปีวเร วิตาปฺป อาปชฺชิสฺสตีติ ฯ อเสฺสาสุ เอา ภิกฺขู เตสิ ปุริสาน จุลฺลายนฺตาน ฑียนฺตาน วิทาเรนฺตาน ฯ เย เต ภิกฺขู อปฺปิจฺฉา ฯ เป ฯ เต จุลฺลายนฺทึ ฑียนฺทึ วิทาเรนฺทึ ปิ ปิ ลาภ อยฺยา จุลฺลนฺโต สกฺยปุตฺตา ปุเตฺต อปฺปกสิเรา ปหาย ภิกฺขา จุลฺลสงฺฆิกฺขา

๑ เอ อยฺย ติปิ ปฐนฺเต ฯ

លុះចូលទៅដល់ហើយ ឋានិយាយពាក្យនេះនឹងបុរសទាំងនោះថា ម្នាលអាវុសោ តួថាអ្នកទាំងឡាយចង់ឲ្យអាត្មាស្ងៀកដណ្តប់ចីវរ មែនឬ ។ បុរសទាំងនោះឆ្លើយថា មែនលោកម្ចាស់ យើងទាំងឡាយបានគិតយ៉ាងនេះថា យើងខ្ញុំនឹងឲ្យព្រះឧបនន្ទូជាម្ចាស់ស្ងៀកដណ្តប់ចីវរទាំងឡាយ ។ ព្រះឧបនន្ទូនិយាយថា ម្នាលអាវុសោ បើអ្នកទាំងឡាយចង់ឲ្យអាត្មាស្ងៀកដណ្តប់ចីវរទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យអាត្មាស្ងៀកដណ្តប់ដោយចីវរបែបយ៉ាងនេះចុះ បើអាត្មាមិនត្រូវប្រើប្រាស់ចីវរទាំងឡាយណា អាត្មានឹងស្ងៀកដណ្តប់ទូរចីវរទាំងឡាយនោះ ដូចម្តេចបាន ។ គ្រានោះ បុរសទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា សមណៈទាំងឡាយ ជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្តនេះមានប្រាថ្នាច្រើន មិនមានសន្តោស សមណៈទាំងនេះគេមិនងាយនឹងប្រែគេនចីវរទេ មិនសមបើព្រះឧបនន្ទូជាម្ចាស់ដែលយើងទាំងឡាយ មិនបានបវារណាជាមុន ហើយចូលមកកំណត់ចីវរសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពាក្យបុរសទាំងនោះតំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើព្រះឧបនន្ទូដ៏មានអាយុជាសក្យបុត្ត ដែលគេឥតបានបវារណាមុន ហើយចូលទៅរកគហបតិ

ចីវរេ វិកប្បំ អាបជ្ជិស្សតីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ
ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ
ឆព្ពគ្គិយេ បុព្ពេ អប្បវារិតោ កុលេសុ ចីវរេ វិកប្បំ
ទាតុំ ចីវរេ វិកប្បំ អាបជ្ជីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។
ញាតកា តេ ឆព្ពគ្គិយេ អញ្ញាតកោតិ ។ អញ្ញាតកោ
ភគវាតិ ។ អញ្ញាតកោ ខោឃបុរិស អញ្ញាត-
កានំ ន ជានាតិ បដិរូបំ វា អប្បដិរូបំ វា សន្តំ
វា អសន្តំ វា តុច្ឆ ជាយ តុំ ខោឃបុរិស បុព្ពេ
អប្បវារិតោ អញ្ញាតកេសុ កុលេសុ ចីវរេ វិកប្បំ
ចីវរេ វិកប្បំ អាបជ្ជិស្សសិ នេតំ ខោឃបុរិស
អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភា-
វាយ ។បេ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ
ឧទ្ទិសេយ្យាថ ភិក្ខុំ បនេវ ឧទ្ទិស្ស ឧភិន្នំ អញ្ញាតកានំ
គហបតីនំ វា គហបតានីនំ វា បដ្ឋេកចីវរចេតាបនា
ឧបក្ខដា ខោទ្វិ ឥមេហិ មយំ បដ្ឋេកចីវរចេតា-
បនេហិ បដ្ឋេកចីវរានិ ចេតាបេត្វា ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ

ហើយកំណត់ចីវរសោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលឧបនន្ទ
ឮថាអ្នកឯងគេមិនបានបវារណាជាមុន ហើយចូលទៅរកគហបតិ កំណត់
ចីវរ មែនឬ ។ បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ សេចក្តីនោះពិតមែន ។
ម្នាលឧបនន្ទ ជនទាំងឡាយនោះជាញាតិ ឬមិនមែនជាញាតិទេ ។
បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជនទាំងនោះមិនមែនជាញាតិទេ ។ ម្នាល
មោឃបុរស ជនដែលមិនមែនជាញាតិ រមែងមិនដឹងការសមគួរ ឬមិន
សមគួរ ការល្អិតល្អន ឬមិនល្អិតល្អន របស់ជនទាំងឡាយមិនមែនជាញាតិទេ
ម្នាលមោឃបុរស អ្នកឯងគេមិនបានបវារណាជាមុន ហើយចូលទៅរក
គហបតិមិនមែនជាញាតិ កំណត់ចីវរដូចម្តេចបាន ម្នាលមោឃបុរស
អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ដល់ជនទាំងឡាយមិនជាន់
ជ្រះថ្លាទេ ឬមិនមែននាំឲ្យរឹងរឹតតែកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយ
ដែលជ្រះថ្លាហើយទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា ដម្លៃចីវរផ្សេងគ្នា
ដែលគហបតិក្តី គហបតានីក្តី មិនមែនជាញាតិទាំងពីរនាក់ចំពោះ
ភិក្ខុ ១ រូប ហើយដំកល់ទុកថា យើងទាំងឡាយនឹងទិញចីវរទាំងឡាយ
មួយម្នាក់ដោយដម្លៃចីវរផ្សេងគ្នាទាំងនេះ ហើយនឹងឲ្យភិក្ខុឈ្មោះនេះ

ចីវរេហិ អច្ឆាទេស្សាមាតិ ។ តត្រ ចេ សោ ភិក្ខុ មុញ្ជេ អបញ្ញាវិតោ ឧបសង្កមិត្វា ចីវរេ វិកប្បំ អាបជ្ជេយ្យ សាធុ វត មំ អាយស្មន្តោ ឥមេហិ បញ្ចកចីវរេហិ ឆាទេយ្យុំ ឯវរូបំ វា ឯវរូបំ វា ចីវរំ ចេតាបេត្វា អច្ឆាទេយ្យុំ វោ វ សន្តា ឯតេនាតិ កល្យាណកម្យតំ ឧបាទាយ ឯសប្បដិយំ ទាចិត្តិយន្តិ ។

(ខ៧) អិត្ថំ បនេវំ ឧទ្ទិសិតព្ពំ ភិក្ខុស្សត្ថាយ ភិក្ខុំ អារព្ភ ឈំ ភវិត្វា ភិក្ខុំ អច្ឆាទេតុកាមា ។ ឧភិន្នន្តិ ទ្វិន្នំ ។ អញ្ញាតកោ នាម មាតិតោ វ បិតិតោ វ យាវ សត្តមា បិតាមហយុគា អសម្ពន្ធោ ។ គហបតី នាម យោ កោចិ អគារំ អជ្ឈាវសតិ ។ គហបតានី នាម(๑) យា កាចិ អគារំ អជ្ឈាវសតិ ។ ចីវរចេតាបនា នាម ហិរញ្ញោ វ សុវណ្ណោ វ មណី វ មុត្តា វ មសារគល្លោ វ ឥលិកា វ បដកា វ សុត្តំ វ កប្បាសោ វ(๒) ។

---

๑ ឧ. ម. គហបតានិយោ នាម ។ ๒ ឧ ម ចីវរចេតាបនា នាម ហិរញ្ញោ វ សុវណ្ណោ វ មុត្តា វ មណី វ បវាឡោ វ ផាលោ វ បដិកា វ សុត្តំ វ កប្បាសោ វ ។

ស្បែកដណ្តប់ចីវរតាំង៦ឆ្នាំយ ។ បើភិក្ខុនោះគេមិនបានបវារណាជាមុន ហើយចូលទៅកាន់ទីនោះ ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីចង់បានចីវរល្អ ហើយកំណត់ចីវរដោយពាក្យថា ស្រួលហើយ អ្នកដ៏មានអាយុតាំង៦ឆ្នាំយ អ្នកតាំង៥ពីរ ចូរប្រជុំរួមជាមួយគ្នា ទិញចីវរបែបយ៉ាងនេះផង ។ ដោយដម្លៃចីវរម្នាស់ផ្សែងគ្នាតាំងនេះ ហើយឲ្យអាត្មាស្បែកដណ្តប់ចុះ ភិក្ខុនោះត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។

(๖๗) ត្រង់ពាក្យថា ចំពោះភិក្ខុ១រូប គឺដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុធ្វើភិក្ខុឲ្យជាអារម្មណ៍ មានប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុស្បែកដណ្តប់ ។ ពាក្យថា តាំង៥ពីរនាក់ គឺជនតាំង៥ពីរ ។ ជនតាំង៦ឆ្នាំយមិនបានជាប់អំពីចំណែកខាងមាតាក្តី អំពីចំណែកខាងបិតាក្តី ដរាបដល់គូនៃជីដូនជីតាទី៧ ហៅថា មិនមែនញាតិ ។ ប្រុសតាំង៦ឆ្នាំយឯណាមួយនៅគ្រួបគ្រងផ្ទះ ប្រុសតាំងនោះហៅថា គហបតិ ។ ស្រីតាំង៦ឆ្នាំយឯណាមួយនៅគ្រួបគ្រងផ្ទះ ស្រីតាំងនោះហៅថា គហបតានិ ។ ប្រាក់ក្តី មាសក្តី តែវមណីក្តី តែវមុត្តាក្តី តែវមកិត ឬតែវពព្រួស ពេជ្រតែកន្ធារក្តី តែវឥលិកក្តី សម្ពត់ឬសក្ខាតក្តី អម្បោះក្តី កប្បាសក្តី ហៅថា ជម្លៃចីវរ ។

สเมหิ จีวเรหิ ปจฺจุปฏฺฐาเปหิ ฯ เตหิ เตหิ ภิกฺขูหิ ฯ อฏฺฐาเนสฺวาปตฺติ ฯ อฏฺฐาเนสฺวาปตฺติ ฯ ตตฺร เย เต ภิกฺขู เอวมาหสุ ยถา ภิกฺขุ ปฏิสฺสุ จีวเรหิ ปจฺจุปฏฺฐาเปหิ ฯ ปุเพ อปฺปวาริโตติ ปุเพ อาวาโร โหติ ภิกฺขุนิยา เต ภณฺเฑ จีวเร อาวาโร ภิกฺขุนิยา เต จีวรา เหหิ ปจฺจุปฏฺฐาเปหิ[1] ฯ อุปสมฺปชฺชมาโน ยาว กณฺณา ยาว ภมุกา อุปสมฺปชฺชติ ฯ จีวเร วิกปฺปนฺติ อาปชฺชนฺโต อายตเก วา โหตุ วิตฺถตเก วา อปฺปมาณเก วา สณฺหเก วา ฯ สเมหิ จีวเรหิ ปจฺจุปฏฺฐาเปหิ ฯ ฆนวนฺเต วา ฆนวนฺเต วาติ อายตเก วา วิตฺถตเก วา อปฺปมาณเก วา สณฺหเก วา ฯ เตหิ เตหิ ภิกฺขูหิ ฯ อฏฺฐาเนติ อนาปตฺติ ฯ ทฺวีหิ ภิกฺขูหิ ฌาเปตพฺพนฺติ เอเกปิ ฌาเปนฺติ ฯ กลฺยาณกมฺมนฺติ ทิฏฺฐธมฺมิกสมฺปรายิกานิ ฯ

---

๑ ฉ. ม. เตหิ เตหิมาติ ฯ

ពាក្យថា ដោយដម្លៃចីវរទាំង៦ក្បាយនេះ គឺដោយដម្លៃចីវរដែលដំកល់ក្នុងទីចំពោះមុខ ។ ពាក្យថា ទិញ គឺដូរ ។ ពាក្យថា ឲ្យស្មើតែដណ្តប់ គឺឲ្យ ។ ពាក្យថា បើភិក្ខុនោះ គឺដម្លៃចីវរដែលទាយកចំពោះភិក្ខុបុណ្ណា ហើយដំកល់ទុក គឺភិក្ខុរូបនោះឯង ។ ពាក្យថា គេមិនបានបវារណាមុន គឺទាយកមិនបាននិយាយមុនថា ទានេ ព្រះ លោកម្ចាស់ត្រូវការចីវរបែបដូចម្តេច ។ យើងទាំង៦ក្បាយនឹងទិញចីវរបែបដូចម្តេចប្រគេនលោកម្ចាស់ ។ ពាក្យថា ចូរទៅ គឺទៅកាន់ផ្ទះឬចូលទៅរកគេកន្លែងណាមួយ ។ ពាក្យថា កំណាត់ចីវរ គឺចីវរវែងក្តី ធំក្តី មានសាច់ជិតក្តី មានសាច់ម៉ត់ក្តី ។ ពាក្យថា ដោយដម្លៃចីវរទាំងនេះ គឺដម្លៃចីវរទាំង៦ក្បាយដែលដំកល់ក្នុងទីចំពោះមុខ ។ ពាក្យថា បែបយ៉ាងនេះផង ។ គឺចីវរវែងក្តី ធំក្តី មានសាច់ជិតក្តី មានសាច់ម៉ត់ក្តី ។ ពាក្យថា ទិញ គឺដូរ ។ ពាក្យថា ចូរឲ្យស្មើតែដណ្តប់ គឺចូរប្រគល់ឲ្យ ។ ពាក្យថា អ្នកទាំងពីរចូររួបរួមជាមួយគ្នា គឺអ្នកទាំងពីរចូររួបរួមគ្នា ។ ពាក្យថា ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីចង់បានចីវរល្អ គឺភិក្ខុមានសេចក្តីត្រូវការដោយចីវរស្អាត ត្រូវការដោយចីវរមានដម្លៃច្រើន ។

(๖๘) อญฺญาตเกน อญฺญาตกสญฺญี ปุพฺเพ อปฺปวาริตา คหปติกา อุปสงฺกมิตฺวา จีวเรน นิมนฺเตติ ติสฺสกฺขิยึ ฉาทิตึ ฯ อญฺญาตเกน เวมติกา ปุพฺเพ อปฺปวาริตา คหปติกา อุปสงฺกมิตฺวา จีวเรน นิมนฺเตติ ติสฺสกฺขิยึ ฉาทิตึ ฯ อญฺญาตเกน ญาตกสญฺญี ปุพฺเพ อปฺปวาริตา คหปติกา อุปสงฺกมิตฺวา จีวเรน นิมนฺเตติ ติสฺสกฺขิยึ ฉาทิตึ ฯ

ថាយកចាំឆ័ន្ទាយទិញចីវរវៃឆ័ក្តី ឆំក្តី មានសាច់ដិតក្តី មានសាច់ល្អិតក្តី តាមពាក្យកិក្ខុនោះ កិក្ខុនោះ ត្រូវទុក្កដកឆ័ប្រយោគដែលប្រើ ចីវរនោះជានិស្សគ្គិយកឆ័ខណៈដែលបានមក កិក្ខុត្រូវលះដល់សង្ឃក្តី ដល់គណៈក្តី ដល់បុគ្គលក្តី ។ ម្នាលកិក្ខុចាំឆ័ន្ទាយ ចីវរនោះកិក្ខុត្រូវលះយ៉ាឆ័នេះ ។បេ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ចីវរខ្ញុំនេះគេមិនបានបវារណាជាមុន ខ្ញុំចូលទៅរកគហបតិមិនមែនជាញាតិ ហើយកំណត់ចីវរ ជានិស្សគ្គិយ ខ្ញុំសូមលះចីវរនេះដល់សង្ឃ ។ បេ ។ សង្ឃគប្បីឲ្យ ។ បេ ។ លោកដ៏មានអាយុចាំឆ័ន្ទាយគប្បីឲ្យ ។ បេ ។ ខ្ញុំឲ្យដល់លោកដ៏មានអាយុ ។

(៦៨) គហបតិមិនមែនជាញាតិ កិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាញាតិ គេមិនបានបវារណាមុន ចូលទៅរកគហបតិចាំឆ័ន្ទាយ ហើយកំណត់ចីវរ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ គហបតិមិនមែនជាញាតិ កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ គេមិនបានបវារណាមុន ចូលទៅរកគហបតិចាំឆ័ន្ទាយ ហើយកំណត់ចីវរ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ គហបតិមិនមែនជាញាតិ កិក្ខុសំគាល់ថាជាញាតិ គេមិនបានបវារណាមុន ហើយចូលទៅរកគហបតិចាំឆ័ន្ទាយ ហើយកំណត់ចីវរ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។

ญาตเกน อญฺญาตกสญฺญี อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ญาตเกน เวมติเกน อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ญาตเกน ญาตกสญฺญี อนาปตฺติ ฯ

(๖๙) อนาปตฺติ ญาตกานํ ปวาริตานํ อญฺ-ญสฺสตฺถาย อตฺตโน ธเนน ปหิณนฺโต เตสาเยวตฺถาย หรติ อปฺปสฺสโก เตสาเยวตฺถาย ฆฏนฺตสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

គហបតិជាញាតិ កិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ គហបតិជាញាតិ កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ គហបតិជាញាតិ កិក្ខុសំគាល់ថាជាញាតិ មិនជាអាបត្តិ ។

(៦៩) អាបត្តិមិនមានដល់កិក្ខុដែលកំណត់ចីវរក្នុងសំណាក់ជនជាញាតិទាំងឡាយ ដល់កិក្ខុដែលជនបានបវារណាហើយ ដល់កិក្ខុដែលកំណត់ចីវរដើម្បីកិក្ខុដទៃ ដល់កិក្ខុដែលកំណត់ចីវរដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន ដល់កិក្ខុដែលញុំាងគាយកមានប្រាថ្នាទិញចីវរមានដម្លៃច្រើន ឲ្យទិញចីវរមានដម្លៃតិចវិញ ដល់ភិក្ខុឆត ដល់កិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៩ ចប់ ។

ទសមសិក្ខាបទំ

[៧០] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ
ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ
បន សមយេន អាយស្មតោ ឧបនន្ទស្ស សក្យបុត្តស្ស
ឧបដ្ឋាកោ មហាមត្តោ អាយស្មតោ ឧបនន្ទស្ស សក្យ-
បុត្តស្ស ទ្វតេន ចីវរេចតាបនំ ចាហោសិ ឥមិនា ចីវរេចតា-
បនេន ចីវរំ ចេតាបេត្វា អយ្យំ ឧបនន្ទំ ចីវរេន
អច្ឆាទេហីតិ ។ អថខោ សោ ទ្វតោ យេនាយស្មា
ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា
អាយស្មន្តំ ឧបនន្ទំ សក្យបុត្តំ ឯតទវោច ឥទំ ខោ
ភន្តេ អាយស្មន្តំ ឧទ្ទិស្ស ចីវរេចតាបនំ អាភតំ បដិក្ក-
ណ្ហាតុ អាយស្មា ចីវរេចតាបនន្តិ ។ ឯវំ វុត្តេ អា-
យស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ តំ ទ្វតំ ឯតទវោច
ន ខោ មយំ អាវុសោ ចីវរេចតាបនំ បដិក្កណ្ហាម
ចីវរញ្ច ខោ មយំ បដិក្កណ្ហាម កាលេន កប្បិយន្តិ ។
ឯវំ វុត្តេ សោ ទ្វតោ អាយស្មន្តំ ឧបនន្ទំ សក្យបុត្តំ

សិក្ខាបទទី ១០

(៧០) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងវត្តព្រះជេត-
ពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង
អាមាត្យធំជាឧបដ្ឋាករបស់ព្រះឧបនន្ទដ៏មានអាយុជាសក្យបុត្ត បញ្ជូន
ដង្វៃចីវរទៅដោយបម្រើ ដើម្បីព្រះឧបនន្ទដ៏មានអាយុជាសក្យបុត្តដោយ
ពាក្យថា អ្នកចូរទិញចីវរដោយដង្វៃចីវរនេះ ហើយចូរឲ្យព្រះឧបនន្ទ
ជាម្ចាស់ស្វែកដណ្តប់ចីវរចុះ ។ ឯបម្រើនោះក៏ចូលទៅរកព្រះឧបនន្ទ
ដ៏មានអាយុជាសក្យបុត្ត លុះចូលទៅដល់ហើយបាននិយាយពាក្យនេះ
នឹងព្រះឧបនន្ទដ៏មានអាយុជាសក្យបុត្តថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ដង្វៃ
ចីវរនេះខ្ញុំនាំមកចំពោះលោកដ៏មានអាយុ សូមលោកដ៏មានអាយុទទួល
យកដង្វៃចីវរ (នេះ) ចុះ ។ កាលបើបម្រើនោះនិយាយយ៉ាងនេះហើយ
ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ បានពោលពាក្យនេះនឹងបម្រើនោះថា
ម្នាលអាវុសោ យើងទទួលដង្វៃចីវរមិនបានទេ យើងទទួលបានតែចីវរ
ដ៏សមគួរដោយកាលគួរ ។ កាលបើព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ
ពោលយ៉ាងនេះហើយ បម្រើនោះបានពោលពាក្យនេះនឹងព្រះឧបនន្ទ

ฬสนฺเตน อตฺตา ปตาเยสฺสาโม กาตพฺพกาลโต ฯ เตน หิ ตุเม ยถา สมเยน อญฺญตโร พฺราหฺมโณ อาคมา อกมาสิ เตนหิ ตาวาหิ ฯ อถ โข อายสฺมา อุปนนฺโท สกฺยปุตฺโต ตสฺส ปุริสสฺส ฬสนฺเตน ฬาสา โหหิ อาวุโส อุปาสโก กตฺวาน วยกมฺมกาลโต ฯ อถ โข โส ปุริโส ตสฺส อุปาสกสฺส สญฺญาเปตฺวา เยนายสฺมา อุปนนฺโท สกฺยปุตฺโต เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา อายสฺมนฺตํ อุปนนฺทํ สกฺยปุตฺตํ ฬสนฺเตน ยาจิ โข ภนฺเต อายสฺมา วยกมฺมกรานิ ทิฏฺฐิสิ สญฺญตฺโต โส มยา อุปสงฺกมนฺโต อายสฺมา กาเลน จีวรานิ ตาวาเนสฺสตีติ[๑] ฯ เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา อุปนนฺโท สกฺยปุตฺโต ตสฺส อุปาสกสฺส น กิญฺจิ อาจาสิ ฯ ทุติยมฺปิ โข โส มหามตฺโต อายสฺมนฺตเมว อุปนนฺทสฺส สกฺยปุตฺตสฺส สนฺติเก ทูตํ ปาเหสิ

---

๑ ตีสุปิ ปนาเนตฺถ เตน โข ปน สมเยน โส มหามตฺโต อายสฺมนฺตเมว อุปนนฺทสฺส สกฺยปุตฺตสฺส สนฺติเก ทูตํ ปาเหสิ ปริภุญฺชตุ อยฺโย ตานิ จีวรานิ ปจฺฉา มยิ อายฺเย ตานิ จีวรานิ ปริภุญฺชิสฺสนฺติ ปาลิ ปญฺญายติ ฯ สพฺพตฺถ ปน น ทิสฺสติ ฯ

สกฺยปุตฺตฺติมานอายุ ថា អ្នកណាមួយដាវេយ្យាវច្ចករ[๑]របស់លោកដ៏មានអាយុ មានដែរឬ ។ សម័យនោះ ឧបាសកម្នាក់បានទៅកាន់អាវាសដោយមានកិច្ចការនីមួយ ។ គ្រានោះ ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុបានពោលពាក្យនេះនឹងបម្រើនោះថា ម្នាលអាវុសោ ឧបាសកនេះឯងជាវេយ្យាវច្ចកររបស់កិត្តិមាឆ្ងាយ ។ ឯបម្រើនោះក៏ពន្យល់ឧបាសកនោះ ហើយចូលទៅរកព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន វេយ្យាវច្ចករដែលលោកដ៏មានអាយុចង្អុលប្រាប់នោះ ខ្ញុំបានពន្យល់រួចហើយ សូមលោកដ៏មានអាយុចូរទៅរកគេចុះ វេយ្យាវច្ចករនោះនឹងឲ្យលោកម្ចាស់ស្វែកដណ្តប់ចីវរ ដោយកាលដ៏គួរ ។ សម័យនោះឯង ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ មិនបាននិយាយពាក្យអ្វីនីមួយនឹងឧបាសកឡើយ ។ អាមាត្យនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកុងសំណាក់ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ រួសរាវៈជាគំរប់ពីរដងថា

---

๑ អ្នកទទួលធ្វើការខ្ចល់ខ្ចាយបម្រើ ។

ปริภุญฺชนฺตุ อายสฺมา ตํ ปีตึ สพฺเพหิ มยํ อายสฺมนฺตานํ ตํ ปีตึ ปริภุญฺชิสฺสามิ ฯ ยุตฺตเมตฺถ ภนฺเต อายสฺมา อุปนนฺโท สกฺยปุตฺโต ตสฺส อุปาสกสฺส น กิญฺจิ อาปตฺติ ฯ ตสฺมึ-เยว ขเณ สเณ มหามตฺตา อายสฺมโต อุปนนฺทสฺส สกฺยปุตฺตสฺส สนฺติเก ทูตํ ปาเหสิ ปริภุญฺชตุ อายสฺมา ตํ ปีตึ สพฺเพหิ มยํ อายสฺมนฺตานํ ตํ ปีตึ ปริภุญฺชิสฺสามิ[๑] ฯ เตน ขเณ ปน สมเยน ภิกฺขุสฺส สมโย โหติ ฯ ภิกฺขูนญฺจ ปาติกงฺขา โหติ ยาวตติยกานิ ปญฺจสตฺตาหานิ ฯ อถโข อายสฺมา อุปนนฺโท สกฺยปุตฺโต เยน สเณ อุปาสโก เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ตํ อุปาสกํ เอตทโวจ อตฺถาย เม อาวุโส ปีตินฺติ ฯ อาวุฏฺโฐ ภนฺเต อาคเมหิ อชฺช ภิกฺขุสฺส สมโย ภิกฺขูนญฺจ ปาติกงฺขา โหติ ยาวตติยกานิ ปญฺจสตฺตาหานิ ฯ อาวุฏฺโฐ เม อาวุโส ปีติ เทหีติ ตุณฺหีภาเวน ปฏิสฺสุณิ ฯ อถโข สเณ อุปาสโก อายสฺมโต อุปนนฺทสฺส

---

๑ กตฺถจิ โปตฺถเก อยฺยสฺส สกฺกา ปีติ ปริภุญฺชิตุนฺติ ทิสฺสติ ฯ

លោកម្ចាស់ចូរប្រើប្រាស់ចីវរនោះ យើងខ្ញុំចង់ឲ្យលោកម្ចាស់ប្រើប្រាស់ចីវរនោះ ។ ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុក៏មិនបាននិយាយពាក្យអ្វីនឹមួយទឹងឧបាសកនោះអស់វារៈពីរដង ។ មហាមាត្យនោះបញ្ជូនបម្រើទៅកន្លងសំណាក់ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ អស់វារៈបីដងថា លោកម្ចាស់ចូរប្រើប្រាស់ចីវរនោះ យើងខ្ញុំចង់ឲ្យលោកម្ចាស់ប្រើប្រាស់ចីវរនោះ ។ សម័យនោះឯង ជាសម័យនៃអ្នកនៅកន្លងនិគម ។ ក៏អ្នកនិគមបានធ្វើកតិកា (ប្តេជ្ញា) គ្នាថា អ្នកណាមកគ្រាយគេ ត្រូវលក់អ្នកនោះហាសិបកហាបណៈ ។ លំដាប់នោះ ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុចូលទៅកឧបាសកនោះ លុះចូលទៅដិតហើយ បានពោលពាក្យនេះនឹងឧបាសកនោះថា ម្នាលអាវុសោ អាត្មាត្រូវការចីវរ ។ ឧបាសកនោះតបថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន លោកម្ចាស់សូមបង្គំនៃថ្ងៃនេះមួយថ្ងៃសិន (ព្រះ) ថ្ងៃនេះជាសម័យ (ប្តេជ្ញាគ្នា) នៃអ្នកនៅកន្លងនិគម អ្នកនិគមធ្វើប្តេជ្ញាគ្នាថា អ្នកណាមកគ្រាយគេ ត្រូវលក់អ្នកនោះហាសិបកហាបណៈ។ ព្រះឧបនន្ទក៏លួកចាប់ថ្នក់ថា ម្នាលអាវុសោ ចូរអ្នកឲ្យចីវរដល់អាត្មាកន្លងថ្ងៃនេះឯង ។ ឯឧបាសកដែលព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុដំរឹតមារ

สกฺยปุตฺติโย สมณา สกฺยปุตฺติยา อสฺสมณา อพฺรหฺมจาริโน อพฺรหฺมจาริโนติ ฯ
มนุสฺสา ตํ ภิกฺขุสกฺยปุตฺติยานํ ปกติภาวญฺจ ชานนฺติ ฯ อยฺย[๑] ปน อากาเรน ปญฺญาเยน ชานาสีติ ฯ อถ โข สา ภิกฺขุสกฺยปุตฺติยานํ ปกติภาวญฺจ อาโรเจสิ ฯ
มนุสฺสา ภิกฺขู ปฏิจฺจ วิญฺญตฺติ วิหาเรปิ มหาปิ[๒] สเมปิ สมณา สกฺยปุตฺติยา อสฺสมณา อพฺรหฺมจาริโนติ ฯ
เอวญฺหิ ปน ภิกฺขเว วตฺตพฺโพ ฯ น ภิกฺขเว เอวํ วตฺตพฺพา ฯ โย วทติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ
ตตฺร ภิกฺขเว ภิกฺขุนา ปฏิปุจฺฉิตพฺพา ฯ กึ ปน ตุมฺหากมฺปิ ปกติภาวญฺจ ชานนฺติ ฯ อยฺย ปน อากาเรน ปญฺญาเยน ชานาสีติ ฯ
ยา เต ภิกฺขู อนุชานนฺติ ฯ เปฯ เต ภิกฺขู ปฏิจฺจ วิญฺญตฺติ วิหาเรปิ มหาปิ สเมปิ สมณา สกฺยปุตฺติยา อสฺสมณา อพฺรหฺมจาริโนติ ฯ
เอวญฺหิ ปน ภิกฺขเว วตฺตพฺโพ ฯ น ภิกฺขเว เอวํ วตฺตพฺพา ฯ โย วทติ ปาจิตฺติยนฺติ[๓] ฯ
อถ โข เต ภิกฺขู ภควโต
ปกติภาวญฺจ อาโรเจสุ ฯ สจฺจํ กิร ภนฺเต ภควา

---

๑ ม. อยฺยา ฯ ๒ ม. มหาปิ ฯ ๓ ม. สมณิปิ ฯ

ក៏ពិញចិរប្រែគេនទុបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ ហើយបានទៅដល់ (ទីគមនោះ) ជាខាងក្រោយគេ ។ មនុស្សទាំងឡាយ បានពោលពាក្យនេះនឹងទុបាសកនោះថា អ្នកជាម្ចាស់ អ្នកមកក្នុងកាលជាខាងក្រោយគេ ព្រោះហេតុអ្វី យើងឈ្នះអ្នកហាសិបកហាបណៈហើយ ។ ទើបទុបាសកនោះប្រាប់ដំណើរទុះដល់មនុស្សទាំងអម្បាលនោះ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា សមណៈទាំងឡាយជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្តអម្បាលនេះ មានសេចក្តីប្រាថ្នាធំ ឥតមានសន្តោស មិនដាយអ្នកណាទាន់ធ្វើការខ្វល់ខ្វាយបន្តិច ដ.ម៉ សមណៈអម្បាលនេះទេ ព្រះទុបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ កាលបើទុបាសកពោលថា លោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់បង្អង់កន្លងថ្ងៃនេះមួយថ្ងៃសិន មិនគួរបើមិនព្រមបង្អង់ចាំសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮពាក្យមនុស្សទាំងឡាយពោលទោសតិះដៀលបន្ទុះបង្អាប់ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ព្រះទុបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ កាលបើទុបាសកនិយាយថា លោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់បង្អង់កន្លងថ្ងៃនេះមួយថ្ងៃសិន មិនគួរបើមិនព្រមបង្អង់ឲ្យសោះ ។ ក្នុងកាលនោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលដំណើរទុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលទុបនន្ទ ឮថា

ឧចាសតេន អដ្ឋណ្ណោ កត្តេ អាកមេហីតិ វុច្ចមានោ ឆាកមេសីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កច្ចំ ហិ ឆាម ភិក្ខូ មោឃបុរិស ឧចាសតេន អដ្ឋណ្ណោ កត្តេ អាកមេហីតិ វុច្ចមានោ ឆាកមេស្សសិ ឯតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វ បសាទាយ បសន្នានំ វ ភិយ្យោភាវាយ ។បេ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ ភិក្ខុំ បនេវ ឧទិស្ស វា វ រាជភោគ្គោ វ ព្រហ្មណោ វ គហបតិកោ វ ទូតេន ចីវរបដិគ្គហណំ បហិណេយ្យ ឥមិនា ចីវរបដិគ្គហណេន ចីវរំ បដិគ្គហេត្វា ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ ចីវរេន អច្ឆាទេហីតិ ។ សោ បេ ទូតោ តំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទេយ្យ ឥទំ ខោ ភន្តេ អាយស្មន្តំ ឧទ្ទិស្ស ចីវរបដិគ្គហណំ អាភតំ បដិគ្គណ្ហាតុ អាយស្មា ចីវរបដិគ្គហណន្តិ ។ តេន ភិក្ខុនា សោ ទូតោ ឯវមស្ស វចនីយោ ន ខោ មយំ អាវុសោ ចីវរបដិគ្គហណំ បដិគ្គណ្ហាម ចីវរញ្ច ខោ មយំ បដិគ្គណ្ហាម កាលេន កប្បិយន្តិ ។ សោ បេ ទូតោ តំ ភិក្ខុំ ឯវំ វទេយ្យ អត្ថិ

អ្នកឯងគាល។ ឧបាសកពោលថា លោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់បង្អង់កន្លងក្នុងថ្ងៃនេះមួយថ្ងៃសិន មិនត្រមបង្អង់ចាំ មែនឬ ។ ព្រះឧបនន្ទត្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរស អ្នកឯងគាលដែល។ ឧបាសកពោលថា លោកម្ចាស់ សូមលោកបង្អង់កន្លងថ្ងៃនេះមួយថ្ងៃសិន មិនសមបើមិនបង្អង់ឲ្យគេទេ ម្នាលមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ មិនមែនទាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនពាំងឆ្ងាយ ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬមិនមែនទាំឲ្យរឹងរឹតតែកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនពាំងឆ្ងាយ ដែលជ្រះថ្លាហើយទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុពាំងឆ្ងាយ អ្នកពាំងឆ្ងាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ស្តេចក្តី រាជអាមាត្យក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី គហបតិក្តី បញ្ជូនជម្រៃចីវរទៅដោយបម្រើចំពោះភិក្ខុ ១ រូបថា អ្នកឯងចូរទិញចីវរដោយជម្រៃចីវរនេះ ហើយចូរឲ្យភិក្ខុឈ្មោះនេះស្លៀកដណ្តប់ចីវរចុះ ។ បើបម្រើនោះចូលទៅរកភិក្ខុនោះ ហើយពោលយ៉ាងនេះថា លោកម្ចាស់ ជម្រៃចីវរនេះខ្ញុំនាំមកចំពោះលោកដ៏មានអាយុ លោកដ៏មានអាយុសូមទទួលយកជម្រៃចីវរចុះ ។ ភិក្ខុនោះត្រូវនិយាយពាក្យយ៉ាងនេះនឹងបម្រើនោះថា ម្នាលអាវុសោ យើងទទួលយកជម្រៃចីវរមិនបានទេ យើងទទួលបានតែចីវរសមគួរដោយកាលដ៏គួរ ។ បើបម្រើនោះពោលនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា

បជាយស្សតោ កោចិ វេយ្យាវច្ចករោតិ ។ ចីវរត្ថំ កោន
កិក្ខវេ កិក្ខុនា វេយ្យាវច្ចករេ ឯទិសតាយ អារាមិកោ
វា ឧបាសកោ វា ឯសោ ខោ អាវុសោ កិក្ខុំ
វេយ្យាវច្ចំ ករោតិ ។ សោ ចេ ទូតេ តំ វេយ្យាវច្ចករំ
សញ្ញាបេត្វា តំ កិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទេយ្យ យំ
ខោ ភន្តេ អាយស្មា វេយ្យាវច្ចករំ ឯទិសិ សញ្ញាតោ
សោ មយា ឧបសង្កមតុ អាយស្មា កាលេន ចីវរេន
តំ អច្ឆាទេស្សតីតិ ។ ចីវរត្ថំ កោន កិក្ខវេ កិក្ខុនា វេយ្យា-
វច្ចករេ ឧបសង្កមិត្វា ទ្វិត្តិក្ខត្តុំ(១) ចោទេតាយ សារេតាយ
អត្តា មេ អាវុសោ ចីវរេនាតិ ។ ទ្វិត្តិក្ខត្តុំ ចោទយមានោ
សារយមានោ(២) តំ ចីវរំ អភិនិប្ផាទេយ្យ ឥច្ចេតំ កុសលំ
នោ ចេ អភិនិប្ផាទេយ្យ ចតុក្ខត្តុំ បញ្ចក្ខត្តុំ ឆក្ខត្តុបរមំ(៣)

---

๑ ទ្វត្តិក្ខត្តុន្តិបិ បឋន្តិ ។ ๒ យេភុយ្យេន ចោទយមានោ សារិយមានោតិបិ បឋន្តិ ។ តំ ន យុជ្ជតិ ។ ន ហិ ឥមេ ជាឋិ កម្មវចនា ។ តេ ចេ កមវាចនា សិយុំ វេយ្យាវច្ចករោតិ បទំ អភិនិប្ផាទេយ្យាតិ បទេ កត្តា សិយា ។ ឯវំ សន្តេ ជាលិយា ឧក្កមោ ភវេយ្យ ។ តតោ បរំ ហិ ភិក្ខុសទ្ទេ អភិនិប្ផាទេយ្យាតិ បទេសុ កត្តា ។ កង្ខាវិតរណិយម្បិ កត្តុការេន វណ្ណិតា ។ វិចារេត្វា គហេតព្ពំ ។ ๓ ឆក្ខត្តុំបរមន្តិបិ បឋន្តិ ។

អ្នកណាមួយជាវេយ្យាវច្ចករ របស់លោកដ៏មានអាយុ មានដែរឬ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុអ្នកត្រូវការចីវរ គប្បីបង្ហាញវេយ្យាវច្ចករ គឺព្រោមវត្ត ឬទុបាសកថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកនេះឯងជាវេយ្យាវច្ចករ របស់កិក្ខុទាំងឡាយ ។ បើបម្រើនោះពន្យល់វេយ្យាវច្ចករនោះហើយ ក៏ចូលទៅរកកិក្ខុនោះ ហើយពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន លោកដ៏មានអាយុបង្ហាញនូវវេយ្យាវច្ចករណា វេយ្យាវច្ចករនោះខ្ញុំព្រះករុណាបានពន្យល់ហើយ សូមលោកដ៏មានអាយុចូលទៅរក (គេ) ចុះ គេនឹងឲ្យលោកម្ចាស់ស្វែកដណ្តប់ចីវរដោយកាលដ៏គួរ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុអ្នកត្រូវការចីវរ គប្បីចូលទៅតឹងធារ ជាសំគៀនវេយ្យាវច្ចករពីរបីលើកថា ម្នាលអាវុសោ អាត្មាត្រូវការចីវរ ។ កាលបើកិក្ខុទៅតឹងធារ ទៅជាសំគៀនអស់ពីរបីលើក ក៏ញុំាងចីវរនោះឲ្យសម្រេចបាន ការនេះជាការល្អ បើញុំាងចីវរនោះឲ្យសម្រេចមិនបានទេ កិក្ខុគប្បីទៅឈរស្វែមចំពោះមុខបួនលើក ប្រាំលើក ដប់មួយលើក យ៉ាងច្រើន

ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ឧទ្ទិស្ស ឋបេតព្ពំ ចតុក្កំ បញ្ចក្កំ ឆក្កំ។ បរមំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ តិដ្ឋមានោ តំ ចីវរំ អភិនិច្ចាទេយ្យ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ អភិនិច្ចាទេយ្យ តតោ ចេ ទុត្តរិ ភាយមមានោ តំ ចីវរំ អភិនិច្ចាទេយ្យ និស្សគ្គិយំ ចាចិត្តិយំ នោ ចេ អភិនិច្ចាទេយ្យ យតស្ស ចីវរចេតាបនំ អាគតំ តត្ថ សាមំ វា គន្ត្វា ទូតោ វា ចាហរិតព្ពោ យំ ខោ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ ភិក្ខុំ ឧទ្ទិស្ស ចីវរចេតាបនំ បហិណិត្ថ ន តំ តស្ស ភិក្ខុនោ កញ្ចិ អត្ថំ អនុភោតិ យុញ្ជន្តាយស្មន្តោ សកំ មា ហោតុ សកំ វិនស្សតិ(១) ។ អយំ តត្ថ សាមីចីតិ ។

(៧១) ភិក្ខុំ បនេវ ឧទ្ទិស្សាតិ ភិក្ខុស្សត្ថាយ ភិក្ខុំ អារព្ភ ឈំ ភវិត្វា ភិក្ខុំ អច្ឆាទេតុកាមោ ។ វជា ជាម យោ តោចិ វជ្ជំ តោវតិ ។ ពជតោត្តោ ជាម យោ តោចិ វញ្ញោ តត្តវេតនារហោ(២) ។ ព្រាហ្មណោ ជាម ជាតិយា ព្រាហ្មណោ ។ តហបតិតោ ជាម ឋបេត្វា ពជានំ ពជតោត្តំ ព្រាហ្មណំ អវសេសោ តហបតិតោ ជាម ។ ចីវរចេតាបនំ ជាម ហិរញ្ញំ វា

---

๑ វិនស្សតីបិ បឋន្តិ ។ ๒ សព្ពត្ថ តត្តវេតនាហោតិ ទិស្សតិ ។

កាលបើភិក្ខុឈរស្ទើមនៅចំពោះមុខបួនលើក ប្រាំលើក ប្រាំមួយលើក យ៉ាងច្រើន ញ៉ាំងចីវរនោះឲ្យសម្រេចបាន ការនេះជាការល្អ បើធ្វើចីវរនោះឲ្យសម្រេចមិនបានទេ ហើយភិក្ខុនោះចេះតែពាយាមឲ្យលើសអំពីកំណត់នោះទាល់តែបានចីវរនោះមក ភិក្ខុនោះ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ បើភិក្ខុញ៉ាំងចីវរនោះឲ្យសម្រេចមិនបានទេ បម្រើនោះនាំដម្លៃចីវរមកដើម្បីភិក្ខុនោះ អំពីសំណាក់អ្នកណា ភិក្ខុគប្បីទៅខ្លួនឯង ឬប្រើបម្រើទៅកន្លែងសំណាក់អ្នកនោះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយបញ្ជូនដម្លៃចីវរណា ទៅចំពោះភិក្ខុរូបណា ដម្លៃចីវរនោះ មិនសម្រេចប្រយោជន៍បន្តិចបន្តួចដល់ភិក្ខុរូបនោះទេ អ្នកដ៏មានអាយុចូរទាយកវិញចុះ ទ្រព្យរបស់អ្នកទាំងឡាយចូរកុំឲ្យវិនាស ការនេះជាសាមីចិកម្ម (សេចក្តីប្រព្រឹត្តគួរ) ក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

(៧១) ត្រង់ពាក្យថា ចំពោះភិក្ខុ ១ រូប សេចក្តីថា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុគឺធ្វើភិក្ខុឲ្យជាអារម្មណ៍ មានប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុស្ទើតដណ្តប់ចីវរ ។ អ្នកណាមួយសោយរាជសម្បត្តិ អ្នកនោះឈ្មោះថា ស្តេច ។ អ្នកណាមួយគួរទទួលបាយនឹងបៀវត្សរ៍របស់ស្តេច អ្នកនោះឈ្មោះថា រាជអាមាត្យ ។ ជនជាព្រាហ្មណ៍ដោយជាតិ ឈ្មោះថា ព្រាហ្មណ៍ ។ ដែលហៅថា គហបតិ គឺជនដ៏សេស រៀវលែងស្តេច រាជអាមាត្យនឹងព្រាហ្មណ៍ចេញ

สุวณฺณำ ปิ มณิ ปิ มุตฺตา ปิ มสารคลฺลำ ๘. ลิเตกา ปิ[๑] ฯ ๙ยิมานิ ปิวาเจตาปนานาติ ปฏิคฺคณฺหาเปนฺติ ฯ เจตาเปตฺวาติ ปริวตฺเตตฺวา ฯ อญฺญาเนหีติ ธญฺเญหิ ฯ เสา เจ ภิกฺขุ ตาโต ตำ ภิกฺขุำ อุปสงฺกมิตฺวา เอวำ วเทยฺย ๙ทำ เม อาวุโส ปิวาเจตาปนำ ปริกฺขาเรน อาเยน ตุยฺหำ ปิวาเจตาปนำ อาหริสฺสติ ปิวาเจตาปนำ ปฏิคฺคณฺหาตุ อายสฺมา ปิวาเจตาปนนฺติ ฯ เตน ภิกฺขุนา เสา ตุยฺหาโต เอวมสฺส วจนีโย น เขา มยำ อาวุเสา ปิวาเจตาปนำ ปฏิคฺคณฺหาม ปิวาเจตา เขา มยำ ปฏิคฺคณฺหาม กาเลน กปฺปิยนฺติ ฯ เสา เจ ภิกฺขุ ตำ ภิกฺขุำ เอวำ วเทยฺย อตฺถิ ปนายสฺมาโต กาจิ เวยฺยาวจฺกเรติ ฯ ปิวาเจตาเตน ภิกฺขเว ภิกฺขุนา เวยฺยาวจฺกเร ปริเยสิตพฺเพ อาคมิกาเล ปิ อุปฏฺฐาสาเล ปิ เอเสา เขา อาวุเสา ภิกฺขุ เวยฺยาวจฺกเรติ ฯ น เอตฺตเกน ตสฺส เนหีติ ปิ เสา ปิ ปิกฺขิปิสฺสติ เสา ปิ ปริปิจฺฉิสฺสติ[๒] เสา ปิ เจตาเปสฺสตีติ ฯ เสา เจ ภิกฺขุ ตำ เวยฺยาวจฺกรำ สญฺญาเปตฺวา ตำ ภิกฺขุำ อุปสงฺกมิตฺวา

---

๑ ฉ. ม. ปิวาเจตาปนำ นาม หิรญฺญำ ปิ สุวณฺณำ ปิ มุตฺตา ปิ มณิ ปิ ฯ ๒ สพฺพตฺถ ปริวตฺติสฺสตีติ ทิสฺสติ ฯ

ហៅថា គហបតិ ។ ច្រៀកត្តី មាសត្តី តែវមណីត្តី តែវមុត្តាត្តី តែវមតិតត្តី តែវផលិកត្តី ហៅថាថ្លៃចីវរ ។ ពាក្យថា ដោយដថ្លៃចីវរនេះ គឺដថ្លៃចីវរដែលគេដំកល់ទុកចំពោះ ។ ពាក្យថា ទិញ គឺដូរ ។ ពាក្យថា ឲ្យស្វែកដណ្តប់គឺឲ្យ ។ ថាបើបម្រើនោះចូលទៅរកភិក្ខុនោះ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា លោកម្ចាស់ដថ្លៃចីវរនេះខ្ញុំទាំមកចំពោះលោកដ៏មានអាយុ ។ លោកដ៏មានអាយុចូរទទួលយកដថ្លៃចីវរចុះ ។ ភិក្ខុនោះគប្បីនិយាយយ៉ាងនេះនឹងបម្រើនោះថា ម្នាលអាវុសោ យើងទទួលយកដថ្លៃចីវរមិនបានទេ យើងទទួលបានតែចីវរសមគួរដោយកាលដ៏គួរ ។ បើបម្រើនោះនិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា អ្នកណាមួយដាវេយ្យាវច្ចករ របស់លោកដ៏មានអាយុ មានដែរឬ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកត្រូវការចីវរគប្បីបង្ហាញវេយ្យាវច្ចករគឺញោមវត្ត ឬឧបាសក (ច្រៀបគេ) ថា ម្នាលអាវុសោ បុគ្គលនេះឯង ជាវេយ្យាវច្ចករបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ មិនគប្បីពោលនឹងបម្រើនោះថា អ្នកចូរឲ្យដល់បុគ្គលនោះក្តី ថា បុគ្គលនោះនឹងទុកដាក់ក្តី ថា បុគ្គលនោះនឹងដូរក្តី ថា បុគ្គលនោះនឹងទិញក្តី ។ បើបម្រើនោះពន្យល់វេយ្យាវច្ចករនោះ ហើយចូលទៅរកភិក្ខុនោះ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា

ឯវំ វុត្តេ អាយស្មា វច្ឆគោត្តោ ភគវន្តំ
ឯតទវោច សាធុ ភន្តេ ភគវា ឧបសង្កមតុ អាយស្មា
កាលេន បដិបជ្ជតុ តំ អច្ឆារោចេស្សតីតិ ។ បដិ-
ក្កមេន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា បច្ចុគ្គមនាយ ឧបសង្កមិតព្ពា
ទ្វិត្តិក្ខត្តុំ ចោទេតព្ពោ សារេតព្ពោ អត្តា មេ អាវុសោ
បដិបជ្ជតូតិ ។ ន វត្តព្ពោ នេមិ មេ បដិបជ្ជតូតិ
បដិបជ្ជេមិ(១) មេ បដិបជ្ជេតាបេមិ មេ បដិបជ្ជន្តូតិ ។ ទុតិ-
យម្បិ វត្តព្ពោ តតិយម្បិ វត្តព្ពោ ។ សចេ អភិរាធេតិ
ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ អភិរាធេតិ តត្ថ កត្តា
តុណ្ហីភូតេន ឧទ្ទិស្ស ហាតព្ពំ ន អាសនេ និសីទិតព្ពំ ន
អាមិសំ បដិគ្គហេតព្ពំ ន ធម្មោ ភាសិតព្ពោ ។ តំ ការ-
ណា អាគតោសីតិ បុច្ឆមានោ(២) ជានាមិ អាវុសោតិ
វត្តព្ពោ ។ សចេ អាសនេ វា និសីទតិ អាមិសំ វា
បដិគ្គណ្ហាតិ ធម្មំ វា ភាសតិ ហាបេតព្ពំ តតិយម្បិ
ហាតព្ពំ តតិយម្បិ ហាតព្ពំ ចតុក្ខត្តុំ ចោទេត្វា ចតុក្ខត្តុំ
ហាតព្ពំ បញ្ចក្ខត្តុំ ចោទេត្វា ទ្វិក្ខត្តុំ ហាតព្ពំ ឆក្ខត្តុំ

---

១ សព្ពត្ថ បដិវត្តេមីតិ ទិស្សតិ ។ ២ សព្ពត្ថ បុច្ឆិយមានោតិ ទិស្សតិ ។

បពិត្រលោកដ៏ចំរើន លោកដ៏មានអាយុ បង្ហាញនូវវេយ្យាវច្ចករណា វេយ្យាវច្ចករនោះខ្ញុំបានពន្យល់ហើយ សូមលោកដ៏មានអាយុ ចូរទៅកៈ (គេ) ចុះ វេយ្យាវច្ចករនោះនឹងឲ្យលោកស្វែកដណ្តប់ចីវរដោយកាលគួរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកត្រូវការចីវរត្រូវចូលទៅកវេយ្យាវច្ចករ ហើយដាស់តឿនរំលឹកពីរបីលើកថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ អាត្មាត្រូវការចីវរ ។ មិនគប្បីនិយាយថា អ្នកចូរឲ្យចីវរដល់អាត្មា ចូរនាំចីវរមកឲ្យអាត្មា ចូរដូរចីវរឲ្យអាត្មា ចូរចាត់ចែងចីវរឲ្យអាត្មា ។ ភិក្ខុគប្បីនិយាយនឹងវេយ្យាវច្ចករនោះ អស់វារៈពីរដងផង គប្បីនិយាយអស់វារៈបីដងផង ។ បើភិក្ខុញុំាងចីវរនោះឲ្យសម្រេចបាន ការនេះជាការល្អ បើភិក្ខុញុំាងចីវរនោះឲ្យសម្រេចមិនបានទេ ភិក្ខុគប្បីទៅកន្លែងនោះ ហើយឈរនៅស្មៀមកន្លែងចំពោះមុខ មិនគប្បីអង្គុយលើអាសនៈ មិនគប្បីទទួលអាមិស មិនគប្បីនិយាយធម៌ ។ កាលបើវេយ្យាវច្ចករនោះសួរថាលោកមករំពៃហេតុអ្វី ភិក្ខុគប្បីនិយាយថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ អ្នកចូរដឹងចុះ ។ ថាបើភិក្ខុអង្គុយលើអាសនៈក្តី ទទួលអាមិសក្តី និយាយធម៌ក្តី ឈ្មោះថាកាច់កិរិយាឈរ ។ ភិក្ខុគប្បីឈរអស់វារៈពីរដងផង គប្បីឈរអស់វារៈបីដងផង គប្បីឆាបួនដង ហើយឈរបួនដង (បើ) ឆាត្រាំដងហើយ គប្បីឈរពីរដង (បើ) ឆាត្រាំមួយដងហើយ

เจาเนตฺวา น ปาตพฺพํ ฯ ตโต เจ ทุสฺสี ภายมฺปเนาตฺ
ตุ จีวรํ อภิหริตฺวาเนติ ปเยาเค ทุกฺกฏนฺติ ปฏิลาเภน
ปิสฺสคฺคิยนฺติ เภทาติ ปิสฺสชฺชิตพฺพนฺติ สงฺฆสฺส ปา ตณฺฑสฺส
ปา ปุคฺคลสฺส ปา ฯ ฆาตฺเต ปน ตีหิปิ ปิสฺสชฺชิ-
ตพฺพนฺติ ฯเป ฯ สนฺเต เป ภิกฺขู จีวรนฺ อภิหรนฺติ ตีหิปิ
เจาทสาย อภิหรนฺติ ปาเรน อภิหริตพฺพนฺตฺ
ปิสฺสคฺคิยนฺติ สมาหนฺ สงฺฆสฺส ปิสฺสชฺชิตพฺพนฺติ ฯเป ฯ
ทาเตยฺยาติ ฯเป ฯ ทาเตยฺยุนฺติ ฯเป ฯ อายสฺมาเตา
ทมฺมีติ ฯ เตา เจ อภิหริตฺวา เทยฺย ยาสฺส จีวร-
เจตาปนนฺ อาภตนฺ ภณฺฑ สาหนฺ ปา ภณฺฑิ ทูเตา
ปา จาเหตฺวา เยนฺ เตา ภิกฺขู อายสฺมาเตา ภิกฺขู
ทุทฺทิสฺส จีวรเจตาปนนฺ ปหิณิตฺว น ตนฺ ตสฺส
ภิกฺขุเตา ภณฺฑิ อตฺถ อนุภาติ เยฺยาสฺมาเตา
สกนฺ หา เว สกนฺ ทินฺนาติ ฯ อยนฺ ตตฺถ
สาหีติ อยนฺ ตตฺถ อนุธมฺมตา ฯ

(๗๒) อภิหริตพฺพนฺติ เจาทสาย อภิหริตฺวาเนติ
ปาเรน[1] อภิหริตฺวา ปิสฺสคฺคิยนฺติ อภิหิตาเนติ ปิสฺสชฺชิตพฺพนฺ

---

๑ สพฺพตฺถ ปาเรเนาตฺ ทิสฺสตฺ ฯ

មិនគប្បីឈរ (ទៀត) ទេ ។ កាលបើកិក្ខុពោលយ៉ាងនេះថា ចីវរនេះសម្រេចបាន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលពោលយក ចីវរដែលបានមកជានិស្សគ្គិយ ចីវរនោះកិក្ខុត្រូវលះដល់សង្ឃក្តី ដល់គណៈក្តី ដល់បុគ្គលក្តី ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ចីវរនោះកិក្ខុគប្បីលះយ៉ាងនេះ ។បេ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ចីវរនេះខ្ញុំឲ្យសម្រេចបានដោយការលើសពី ៣ ដង ដោយឈរលើសពី ៦ ដង ជានិស្សគ្គិយ ខ្ញុំសូមលះចីវរនេះដល់សង្ឃ ។បេ។ សង្ឃគប្បីឲ្យ ។បេ។ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយគប្បីឲ្យ ។បេ។ ខ្ញុំឲ្យលោកដ៏មានអាយុ ។ បើកិក្ខុឲ្យចីវរនោះសម្រេចមិនបានទេ ដៃថ្ងៃចីវរដែលគេនាំមក **ដើម្បីកិក្ខុនោះអំពីសំណាក់បុគ្គលណា** កិក្ខុគប្បីទៅកាន់សំណាក់បុគ្គលនោះខ្លួនឯងក្តី ប្រើបង្គើឲ្យទៅក្តី ដោយពាក្យថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ **អ្នកទាំងឡាយចូរយកដៃថ្ងៃចីវរណា ទៅចំពោះកិក្ខុ** ដៃថ្ងៃចីវរនោះមិនសម្រេចប្រយោជន៍បន្តិចបន្តួចដល់កិក្ខុនោះទេ អ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ចូរគ្រឿនការយករបស់ខ្លួនចុះ ទ្រព្យរបស់អ្នកទាំងឡាយ ចូរកុំឲ្យវិនាស ។ ពាក្យថា ការនេះជាសាមីចិកម្មកាន់សិក្ខាបទនោះ គឺថាការនេះ ជាសភាពដ៏សមគួរតាមធម៌កាន់សិក្ខាបទនោះ ។

(๗๒) កិក្ខុការលើសពី ៣ ដង ឈរលើសពី ៦ ដង មានសេចក្តីសំគាល់ថាលើសមែន (ហើយ) ឲ្យចីវរនោះសម្រេចបាន ត្រូវនិស្សគ្គិយ

ชาติยนฺติ ฯ อติเรกตินฺนนฺนนฺติ โจทนายฯ อติเรกชนฺนนฺนนฺติ ปาเฐ เวมติโก อกปฺปิยสญฺญีติ อาปชฺชติ ชาติยนฺติ ฯ อติเรกตินฺนนฺนนฺติ โจทนายฯ อติเรกชนฺนนฺนนฺติ ปาเฐ อูนกสญฺญี[๑] อกปฺปิยสญฺญีติ อาปชฺชติ ชาติยนฺติ ฯ อูนกติโนฺนนนฺติ โจทนายฯ อูนกชนฺนนฺนนฺติ ปาเฐ อติเรกสญฺญี อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสฯ อูนกติโนฺนนนฺติ โจทนายฯ อูนกชนฺนนฺนนฺติ ปาเฐ เวมติโก อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสฯ อูนกติโนฺนนนฺติ โจทนายฯ อูนกชนฺนนฺนนฺติ ปาเฐ อูนกสญฺญี อนาปตฺติ ฯ

[๗๓] อนาปตฺติ ติโนฺนนนฺติ โจทนายฯ ชนฺนนฺติ ปาเฐ อูนกติโนฺนนนฺติ โจทนายฯ อูนกชนฺนนฺนนฺติ ปาเฐ อโจทิยมาโน เนติ สามิโก โจเทตฺวา เนติ[๒] ปุคฺคลิกสฺสฯ อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

ทสมสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

จีวรวคฺโค[๓] ปฐโมฯ

---

๑ ฉ.นกสญฺญีติปิ ฯ ๒ ตตฺถายํ ปโยคโต ปหาเวนสีเสน ทกฺขิ ฯ ๓ ฉ.ม กปฺปิยวคฺโค ฯ

ជាចិត្តិយ ។ កិក្ខុឱវាទលើសពី៣ដង ឈរលើសពី៦ដង មានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយឲ្យចីវរនោះសម្រេចបាន ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុឱវាទលើសពី៣ដង ឈរលើសពី៦ដង មានសេចក្តីសំគាល់ថានៅខ្វះ ហើយឲ្យចីវរនោះសម្រេចបាន ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុឱវាទពី៣ដង ឈរឱវាទពី៦ដង មានសេចក្តីសំគាល់ថាលើស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុឱវាទពី៣ដង ឈរឱវាទពី៦ដង មានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុឱវាទពី៣ដង ឈរឱវាទពី៦ដង មានសេចក្តីសំគាល់ថាឱវាទ ជាអនាបត្តិ ។

(៧៣) អាបត្តិមិនមានដល់កិក្ខុញ៉ាំងចីវរឲ្យសម្រេចដោយការ (ត្រឹម) ៣ដង ឈរ (ត្រឹម) ៦ដង ដល់កិក្ខុញ៉ាំងចីវរឲ្យសម្រេចដោយការខ្វះពី៣ដង ឈរខ្វះពី៦ដង ដល់កិក្ខុដែលមិនបានតំងការ វេយ្យាវច្ចករគេឲ្យ (ឯង) ដល់កិក្ខុដែលម្ចាស់របស់ការឲ្យ ដល់កិក្ខុឆ្កួត ដល់កិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ១០ ចប់ ។

ចីវរវគ្គទី ១ ចប់ ។

ตสฺสุทฺทานํ

ธเนรกาสฺสปี มาเรา จ เถราภยนฺ ปฏิคฺคเหา

อญฺญาตกาญฺ จ ทุฏฺฐิสฺส ฉกฺกนฺนฺ ทูตเกน จาติ ฯ

ខុទ្ទានៈ[1] នៃចីវរវគ្គនោះ ដូចេ្នះគឺ

សម្ពត់អតិរេកចីវរដែលភិក្ខុបានមកហើយ មិនបានវិកប្បអធិដ្ឋាន ក្នុងវេលាដែលអស់អំណាចអានិសង្សក៏ថៃនហើយ ទុកឲ្យកន្លងដប់ក្តី ១ ក្នុងវេលាដែលអស់អំណាចអានិសង្សក៏ថៃនហើយ ភិក្ខុនៅប្រាសចាកត្រៃចីវរឲ្យកន្លងមួយរាត្រី ១ ភិក្ខុទុកអកាលចីវរឲ្យហួសពីមួយខែ ១ ភិក្ខុប្រើនាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិឲ្យលាងចីវរចាស់ ១ ភិក្ខុទទួលចីវរពីដៃនាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ១ ភិក្ខុសូមចីវរពីគ្រហស្ថមិនមែនជាញាតិ ១ ភិក្ខុសូមចីវរហួសពីអន្តរវាសក (សង្ឃាដិ) នឹងឧត្តរាសង្គ (ចីពរ) ១ ភិក្ខុទៅនិយាយនឹងគ្រហស្ថដែលមិនមែនជាញាតិ មិនបានបវារណា ដែលគេបម្រុងនឹងប្រគេនចីវរឲ្យគេប្រគេនចីវរឲ្យល្អ ១ ភិក្ខុទៅនិយាយនឹងគ្រហស្ថច្រើនរូប មិនមែនជាញាតិមិនមែនជនដែលបានបវារណា ឲ្យគេរួបរួមថ្លៃជាមួយគ្នា ដើម្បីទិញចីវរឲ្យល្អ ១ ភិក្ខុទៅតំណាចីវរអំពីវេយ្យាវច្ចករហួសពីមជ្ឈ នឹងឈរហួសពីជុំមួយជង្ហ ១ ។

---

១ ពាក្យរួបរួមដាក់ក្រៀងរក្សាសេចក្តីដែលពោលហើយមិនឲ្យសេចក្តីខោះវិនាសខ្ចាត់ខ្ចាយ។ (បានដល់បញ្ជីរឿង) ។

កោសិយវគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទំ

[៧៤] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា អាឡវិយំ
វិហរតិ អគ្គាឡវេ ចេតិយេ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ឆព្ភក្ខិយា កិក្ខូ កោសិយការកេ ឧបសង្កមិត្វា ឃវំ
វទេន្តិ ពហូ អាវុសោ កោសការកេ បចេ អម្ហាកំបិ
ទស្សេ មយំបិ ឥច្ឆាម កោសិយមិស្សកំ សន្ថតំ
កាតុន្តិ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ
ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា អម្ហេ ឧបសង្កមិត្វា
ឃវំ វក្ខន្តិ ពហូ អាវុសោ កោសការកេ បចេ
អម្ហាកំបិ ទស្សេ មយំបិ ឥច្ឆាម កោសិយមិស្សកំ
សន្ថតំ កាតុន្តិ អម្ហាកំបិ អលាភា អម្ហាកំបិ
ទុល្លទ្ធំ យេ មយំ អាជីវស្ស ហេតុ បុត្តទារស្ស
ការណា ពហូ ខុទ្ទកេ បាណេ សង្ឃាតំ អាបា-
ទេមាតិ ។ អស្សោសុំ ខោ កិក្ខូ តេសំ ឆព្ភ-
ក្ខិយានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ យេ តេ កិក្ខូ
អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ

កោសិឃវគ្គ សិក្ខាបទទី ១

(៧៤) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងអគ្គាឡវចេតិយ ទៀបក្រុងអាឡវី ។ ក៏កាលសម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ចូលទៅរកពួកជនអ្នកធ្វើសូត្រ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរស្មោនាងទាំងឡាយឲ្យច្រើន នឹងឲ្យយើងខ្លះ យើងក៏ចង់ធ្វើសន្តឹតលាយដោយសូត្រដែរ ។ ជនអ្នកធ្វើសូត្រទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា **សមណៈទាំង**ឡាយជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត មិនសមមើនឹងចូលទៅរកយើង ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរស្មោនាងឲ្យច្រើន នឹងឲ្យយើងខ្លះ យើងចង់ធ្វើសន្តឹតលាយដោយសូត្រដែរ ពួកយើង ណាធ្វើសត្វមានជីវិតតូច ។ ជាច្រើនឲ្យដល់នូវសេចក្តីវិនាស ព្រោះហេតុសេចក្តីចិញ្ចឹមជីវិតខ្លួននឹងកូនប្រពន្ធ ពួកយើងទាំងនោះ ឈ្មោះថាមិនមានលាភផង ឈ្មោះថាបានទុក្ខដោយអាក្រក់ផង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពាក្យជនអម្ប្រាលនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានប្រាជ្ញាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា

กตญฺ หิ นาม ธมฺมกถิกา ภิกฺขู เกาสมฺพกา-
รเก อุปสงฺกมิตฺวา ฯเปฯ วทนฺติ ตถา หิ ปน อาวุโส
เกาสมฺพการเก ปจฺจย อมฺหากมฺปิ ธมฺมย ปยมฺปิ
ลภาม เกาสมฺพมิสฺสกา สนฺตา การยิตฺถ ฯ
อถโข เต ภิกฺขู ภควโต เอตมตฺถ อาโรเจสุ ฯ
สจฺจ กิร ตุมฺเห ภิกฺขเว เกาสมฺพการเก อุป-
สงฺกมิตฺวา ฯเปฯ ตถา หิ ปน อาวุโส เกาสมฺพการเก
ปจฺจย อมฺหากมฺปิ ธมฺมย ปยมฺปิ ลภาม เกาสม-
พมิสฺสกา สนฺตา การยิตฺถ ฯ สจฺจ ภควาติ ฯ
วิคราหิ พุทฺโธ ภควา กตญฺ หิ นาม ตุมฺเห โมฆปุริ-
สา เกาสมฺพการเก อุปสงฺกมิตฺวา ฯเปฯ วกฺข
ตถา หิ ปน อาวุโส เกาสมฺพการเก ปจฺจย อมฺหากมฺปิ
ธมฺมย ปยมฺปิ ลภาม เกาสมฺพมิสฺสกา สนฺตา
การยิตฺถ เนต โมฆปุริสา อปฺปสนฺนาน วา ปสาทาย
ปสนฺนาน วา ภิโยฺยภาวาย ฯ เป ฯ ฯาตุ ปน ภิกฺขเว

ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនសមបើនឹងចូលទៅរកជនអ្នកធ្វើសូត្រ ហើយនិយាយ
យ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ អ្នកចាំឆ្លាយចូរស្មានាងឲ្យច្រើន
ទំងឲ្យយើងខ្ញុំ យើងចង់ធ្វើសន្តែលាយដោយសូត្រដែរ ។ ភិក្ខុចាំឆ្លាយ
នោះក៏បានចូលដំណើរនុ៎ះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរ
ថា ម្នាលភិក្ខុចាំឆ្លាយ ឮថាអ្នកចាំឆ្លាយចូលទៅរកពួកអ្នកធ្វើសូត្រ
ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុចាំឆ្លាយ អ្នកចាំឆ្លាយ
ចូរស្មានាងឲ្យច្រើន ទំងឲ្យយើងខ្ញុំ យើងចង់ធ្វើសន្តែលាយដោយ
សូត្រដែរ ពិតមែនឬ ។ បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដំណើរនោះពិត
មែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរសចាំឆ្លាយ
អ្នកចាំឆ្លាយ មិនសមបើនឹងចូលទៅរកពួកអ្នកធ្វើសូត្រ ហើយនិយាយ
យ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុចាំឆ្លាយ អ្នកចាំឆ្លាយចូរស្មានាង
ឲ្យច្រើន ទំងឲ្យយើងខ្ញុំ យើងចង់ធ្វើសន្តែលាយដោយសូត្រដែរ ម្នាល
មោឃបុរសចាំឆ្លាយ អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជន
ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាហើយផង មិនមែននាំឲ្យរំតែតែជ្រះថ្លាដល់ជនដែល
ជ្រះថ្លាហើយផង ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុចាំឆ្លាយ អ្នកចាំឆ្លាយ

ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ
កោសិយមិស្សកំ សន្ថតំ ការាបេយ្យ និស្សគ្គិយំ
បាចិត្តិយន្តិ ។

(៧៩) យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។បេ។
ភិក្ខូតិ ។បេ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ
ភិក្ខូតិ ។ សន្ថតំ នាម សន្ថរិត្វា ករិត្វា បេាតិ
អាយមិំ ។ ការាបេយ្យាតិ ឱកេឧបិ កោសិយំសុទ្ធា
មិស្សិត្វា ករោតិ ភ ការាបេតិ ភ បយោគេ ទុក្កដំ
បដិលាភេន និស្សគ្គិយំ បេាតិ និស្សដ្ឋិតាយ សង្ឃស្ស
ភ គណស្ស ភ បុគ្គលស្ស ភ ។ ឯវញ្ហិ បន
ភិក្ខវេ និស្សដ្ឋិតាយ ។បេ។ ឥទំ មេ ភន្តេ កោ-
សិយមិស្សកំ សន្ថតំ ការាបិតំ និស្សគ្គិយំ ឥមាហំ
សង្ឃស្ស និស្សជ្ជាមីតិ ។បេ។ ឧទេយ្យាតិ ។បេ។
ឧទេយ្យុន្តិ ។បេ។ អាយស្មតោ ទម្មីតិ ។

គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា កិក្ខុណាមួយ ឲ្យគេធ្វើសន្ថតលាយដោយសូត្រ សន្ថតនោះជានិស្សគ្គិយ(១) កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(៧៥) ត្រង់ពាក្យថា កិក្ខុណាមួយ មានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី ១ កន្ងបាពជិកកណ្ឌរួចហើយ ។ គ្រឿងកម្រាលដែលមិនបានតម្បាញគេស្មាច់សម្រេចតែម្តង ហៅថា សន្ថត ។ ពាក្យថា ឲ្យគេធ្វើ គឺកិក្ខុលាយដោយសរសៃសូត្រ សូម្បីមួយសរសៃហើយធ្វើខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឲ្យធ្វើក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ សន្ថតដែលបានមកជានិស្សគ្គិយ កិក្ខុត្រូវលះដល់សង្ឃក៏បាន គណៈក៏បាន បុគ្គលក៏បាន ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ សន្ថតនោះកិក្ខុត្រូវលះយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សន្ថតលាយដោយសូត្រនេះ ខ្ញុំឲ្យគេធ្វើ ជានិស្សគ្គិយ ខ្ញុំសូមលះសន្ថតនេះដល់សង្ឃ ។ បេ ។ សង្ឃគប្បីឲ្យ ។ បេ ។ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយគប្បីឲ្យ ។ បេ ។ ខ្ញុំឲ្យដល់លោកដ៏មានអាយុ ។

---

១ ត្រង់ពាក្យថា ឧស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ប្រែថានដាក់ពីរន័យ គឺប្រែមែបដូចសិក្ខាបទទាំងអស់ក្នុងចីវរវគ្គមួយន័យ ដូចសិក្ខាបទក្នុងកោសិយវគ្គនេះមួយន័យ តាមន័យក្នុងអដ្ឋកថា ។

(๗๖) อตฺถิ วิปฺปกตํ อตฺถิ ปริโยสานเปตฺวา นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ อตฺถิ วิปฺปกตํ ปเรหิ ปริโยสานเปตฺวา นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ ปเรหิ วิปฺปกตํ อตฺถิ ปริโยสานเปตฺวา นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ ปเรหิ วิปฺปกตํ ปเรหิ ปริโยสานเปตฺวา นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ อญฺญสฺสตฺถาย กเรตฺวา ก กาเรตฺวา ก อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อญฺเญน กตํ ปฏิลภิตฺวา ปริภุญฺชติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

(๗๗) อนาปตฺติ วิตานํ ก กุมฺภตฺถรณํ ก สาณิปาการํ ก ภิตฺติ ก ตินฺถมฺภกํ ก กเรตฺวา อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

ปวารณสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

(៧៦) សន្ទ័តកិក្ខុធ្វើខ្លួនឯងមិនទាន់ស្រែប កិក្ខុឲ្យសម្រែបដោយខ្លួនឯង សន្ទ័តនោះជានិស្សគ្គិយ កិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សន្ទ័តដែលកិក្ខុធ្វើខ្លួនឯងមិនទាន់ស្រែប ឲ្យអ្នកដទៃសម្រែប សន្ទ័តនោះជានិស្សគ្គិយ កិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សន្ទ័តដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រែប កិក្ខុឲ្យសម្រែបដោយខ្លួនឯង សន្ទ័តនោះជានិស្សគ្គិយ កិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សន្ទ័តដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រែប កិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃសម្រែប សន្ទ័តនោះជានិស្សគ្គិយ កិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុធ្វើខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឲ្យធ្វើក្តី ដើម្បីអ្នកដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុបានសន្ទ័តដែលអ្នកដទៃធ្វើហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(៧៧) អាបត្តិមិនមានដល់កិក្ខុដែលធ្វើសម្មត់ពិតានក្តី សម្មត់កម្រាលលើទីដែលគេបូកលាបក្តី រនាំងក្តី ភួកក្តី ខ្នើយក្តី ដល់កិក្ខុឆត្តុក្ខ ដល់កិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ១ ចប់ ។

ទុតិយសិក្ខាបទំ

[៧៨] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា វេសាលិយំ វិហរតិ មហាវនេ កូដាគារសាលាយំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ សុទ្ធកាឡកានំ បត្តកលោមានំ សន្ថតំ ការាបេន្តិ ។ មនុស្សា វិហារចារិកំ អាហិណ្ឌន្តា បស្សិត្វា ទុជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចារេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា សុទ្ធកាឡកានំ បត្តកលោមានំ សន្ថតំ ការាបេស្សន្តិ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ទុជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិចារេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ទុជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចារេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ សុទ្ធកាឡកានំ បត្តកលោមានំ សន្ថតំ ការាបេស្សន្តីតិ ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ ភន្តេ ភិក្ខវេ សុទ្ធកាឡកានំ បត្តកលោមានំ សន្ថតំ ការាបេថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។

សំក្ខាបទទី ២

(៧៨) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ក្នុងសាលាកង់មហាវន ទៀបក្រុងវេសាលី ។ ក៏កង់សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសន្ថតដោយពោមពៀមខ្នើសុទ្ធ ។ មនុស្សទាំងឡាយដើរទៅកាន់ចារិកវិហារ ឃើញហើយពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈទាំងនេះជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត មិនសមបើនឹងឲ្យគេធ្វើសន្ថតដោយពោមពៀមខ្នើសុទ្ធ ដូចជាពួកគ្រហស្ថ ជាអ្នកបរិភោគកាមសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពាក្យពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀលបន្ទុះបង្អាប់ហើយ ។ ពួកភិក្ខុណាមានច្រើនតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុអម្បាលនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនសមបើនឹងឲ្យគេធ្វើសន្ថតដោយពោមពៀមខ្នើសុទ្ធសោះ ។ ភិក្ខុអម្បាលនោះក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយឲ្យគេធ្វើសន្ថតដោយពោមពៀមខ្នើសុទ្ធពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ

វិសមា ពុទ្ធោ ភគវា តេសំ មា ឆាប ឆុម្ភេ មោ-
ឃបុរិសោ សុទ្ធកាឡកានំ ឯឆ្ឆកេលោមានំ សន្តំ
តោវបេស្សន្តិ នេសំ មោឃបុរិសោ អស្សាសង្គានំ វា
បសាខាយ បសង្គានំ វា តំយ្យាតោវាយ ។បេ។ ឯវញ្ហិ
បន តិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ
បន តិក្ខុ សុទ្ធកាឡកានំ ឯឆ្ឆកេលោមានំ សន្តំ
តោវបេយ្យ ឯស្សក្កិយំ ទាចិត្តិយន្តិ ។

(៧៩) យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។បេ។
តិក្ខុតិ ។បេ។ អយំ ឥមស្មិំ អត្ថេ អធិប្បេតោ
តិក្ខុតិ ។ តោឡកំ នាម ទ្វេ តោឡកានិ ជាតិយា
តោឡកំ វា រជនតោឡកំ វា ។ សន្តំ នាម
សន្តវិត្វា តេតំ ហោតិ អវយិតំ ។ តោវបេយ្យាតិ
តេវេតិ វា តោវបេតិ វា បយោគេ ទុក្កដំ បដិ-
លាភេន ឯស្សក្កិយំ ហោតិ ឯស្សដ្ឋិតកំ សង្ឃស្ស វា
គណស្ស វា បុគ្គលស្ស វា ។ ឯវញ្ហិ បន តិក្ខវេ
ឯស្សដ្ឋិតកំ ។បេ។ ឥទំ មេ ភន្តេ សុទ្ធកាឡកានំ

ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរសចាំង
ឡាយ អ្នកចាំងឡាយ មិនសមបើនឹងឲ្យគេធ្វើសន្ទុះដោយភេមច្រៀមភ្លៅ
សុទ្ធទេ ម្នាលមោឃបុរសចាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកពាល់គ្នាធ្វើនេះ មិនមែន
នាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាហើយផង មិនមែននាំឲ្យរឹងរឹតតែ
ជ្រះថ្លាដល់ជនដែលជ្រះថ្លាហើយផង ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុចាំងឡាយ
អ្នកចាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ
ឲ្យគេធ្វើសន្ទុះដោយភេមច្រៀមភ្លៅសុទ្ធ សន្ទុះនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(៧៩) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី ១
នៃបាចិតកណ្ឌបរិច្ឆេទហើយ ។ ដែលហៅថាភេមច្រៀមភ្លៅ (នោះសំដៅ
យក) ភេមច្រៀមភ្លៅចាំងពីរយ៉ាង គឺភេមច្រៀមភ្លៅពីកំណើត ១ ភេមច្រៀម
ភ្លៅពីគ្រឿងដែលក់ ១ ។ គ្រឿងកម្រាលដែលគេមិនគ្បាញ គ្រាន់តែគេ
ស្មាច់ ហើយធ្វើឲ្យសម្រេច ហៅថា សន្ទុះ ។ ពាក្យថា ឲ្យគេធ្វើ
គឺភិក្ខុធ្វើខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ សន្ទុះ
ដែលបានមកជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុត្រូវលះដល់សង្ឃក៏បាន **ដល់គណៈក៏បាន**
ដល់បុគ្គលក៏បាន ។ ម្នាលភិក្ខុចាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវលះយ៉ាងនេះ ។ បេ ។
បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សន្ទុះនេះ ខ្ញុំឲ្យគេធ្វើដោយភេមច្រៀមភ្លៅសុទ្ធ

បន្ទុកកោភមានំ សន្ធាតំ ការាបេតុំ ឯសฺสกฺขិយំ ๙ ភាមាំ សង្ឃស្ស ឯសฺสឡាមីតំ ។បេ។ ទនេយ្យាតំ ។បេ។ ទនេយ្យុន្តិ ។បេ។ អាយស្មតោ ទម្មីតិ ។

(๘๐) អត្តនា វិប្បកតំ អត្តនា បរិយោសាបេតិ ឯសฺសกฺខិយំ ទាចិត្តិយំ ។ អត្តនា វិប្បកតំ បរេហិ បរិយោសាបេតិ ឯសฺសกฺខិយំ ទាចិត្តិយំ ។ បរេហិ វិប្បកតំ អត្តនា បរិយោសាបេតិ ឯសฺសกฺខិយំ ទាចិត្តិយំ ។ បរេហិ វិប្បកតំ បរេហិ បរិយោសាបេតិ ឯសฺសกฺខិយំ ទាចិត្តិយំ ។ អញ្ញស្សត្ថាយ ការេតិ វា ការាបេតិ វា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អញ្ញេន ការំ បដិលភិត្វា បរិភុញ្ជតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

(๘๑) អនាបត្តិ វិតានំ វា កុម្មត្តវណ្ណំ វា សាលិទាការំ វា តិសំ វា តិណ្ហោហនំ វា ការេតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ទុតិយសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

ជានិស្សគ្គិយ ខ្ញុំសូមលះសន្ទុតនេះដល់សង្ឃ ។បេ។ សង្ឃត្រូវឲ្យ ។បេ។ លោកដ៏មានអាយុចាំដ្បាយត្រូវឲ្យ ។បេ។ ខ្ញុំឲ្យដល់លោកដ៏មានអាយុ ។

(៨០) សន្ទុតដែលភិក្ខុធ្វើខ្លួនឯងមិនទាន់ស្រេច ឲ្យសម្រេចដោយខ្លួនឯង សន្ទុតនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សន្ទុតដែលភិក្ខុធ្វើខ្លួនឯងមិនទាន់ស្រេច ឲ្យអ្នកដទៃសម្រេច សន្ទុតនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សន្ទុតដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យសម្រេចដោយខ្លួនឯង សន្ទុតនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សន្ទុតដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃសម្រេច សន្ទុតនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុធ្វើសន្ទុតខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឲ្យធ្វើក្តី ដើម្បីប្រយោជន៍បុគ្គលដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុបានសន្ទុតដែលបុគ្គលដទៃធ្វើ ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(៨១) អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុធ្វើសម្មត់ពិតានក្តី គ្រឿងកម្រាលផែនដីក្តី រនាំងក្តី ពួកក្តី ខ្នើយក្តី ដល់ភិក្ខុឆត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ២ ចប់ ។

តតិយសិក្ខាបទំ

[៥២] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ
វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។
តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ភិក្ខូ កិត្តិ ភគវតោ
បដិក្កុដ្ឋំ សុទ្ធកាឡកានំ ឱដ្ឋកលោមានំ សន្ថតំ
ការាបេតុន្តិ[1] ថោកំយេវ ឯធានំ អន្តេ អាធិយិត្វា
តថេវ សុទ្ធកាឡកានំ ឱដ្ឋកលោមានំ សន្ថតំ
ការាបេន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ
ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្ភិក្ខូ
កិត្តិ ថោកំយេវ ឯធានំ អន្តេ អាធិយិត្វា តថេវ សុទ្ធ-
កាឡកានំ ឱដ្ឋកលោមានំ សន្ថតំ ការាបេស្សន្តីតិ ។
អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ
កិរ ភុម្ហេ ភិក្ខវេ ថោកំយេវ ឯធានំ អន្តេ អាធិយិត្វា
តថេវ សុទ្ធកាឡកានំ ឱដ្ឋកលោមានំ សន្ថតំ
ការាបេថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា

---

១ ឥតោ បរំ ឩ. ម. ឱត្ថរកេសុ តេតំ ជាឡេ ហោតិ ។

សិក្ខាបទទី ៣

(៨៦) សម័យនោះ ព្រះសម្ពុទ្ធដ៏មានបុញ្ញសិរី ព្រះអង្គគង់ក្នុងវត្ត
ព្រះជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ ក៏គ្រានោះឯង
ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតគ្នាថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឃាត់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុប្រើ
គេឲ្យឆ្លើសន្ទ័តដោយភេមចៀមខ្មៅសុទ្ធ ក៏នាំគ្នាប្រើឲ្យគេឆ្លើសន្ទ័តដោយ
ភេមចៀមខ្មៅសុទ្ធដូច្នោះ តែឈាយភេមចៀមសបន្តិចត្រង៉ឹងៗ ។ ភិក្ខុ
តាំងឆ្ការយណា អ្នកមានប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុតាំងឆ្ការយនោះ
ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនសមបើ
ទ័ងទៅឲ្យគេឆ្លើសន្ទ័តដោយភេមចៀមខ្មៅសុទ្ធដូច្នោះ ហើយយកភេម
ចៀមសឈាយបន្តិចត្រង៉ឹងប៉ុណ្ណោះទេ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុតាំងឆ្ការយ
នោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ
មានព្រះបន្ទូលសួរថា ម្នាលភិក្ខុតាំងឆ្ការយ ឮថាពួកអ្នកប្រើឲ្យគេឆ្លើ
សន្ទ័តដោយភេមចៀមខ្មៅសុទ្ធដូច្នោះ ហើយឈាយភេមចៀមសបន្តិច
ត្រង៉ឹងៗ ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា

ตานิ ปิ ฆาม ตุมฺเห มาเยน ปุริสา วิย กาเมยฺยา ติ อาทีสุ
วิย อาทิยิตฺวา ตถา สุนฺทรกาฬกานิ ฬฑฺฒกาลมานิ สนฺตานิ
กาเมยฺยาติ อาปชฺชติ ๆ เป ๆ ฬฑฺฒ ปน ภิกฺขุ ๙ มานิ สิกฺขาปทานิ
ทุฏฺฐเทยฺยา-ทีนิ ปน ภิกฺขูนา สนฺตานิ กายมาเนน ทฺเว ภาคา
สุนฺทรกาฬกานิ ฬฑฺฒกาลมานิ อาทาตพฺพานิ ตติยนิ
ทิฆาตานิ จตุตฺถานิ กาเจยฺยานิ ๆ อถาปิ เจ ภิกฺขุ
ทฺเว ภาเค สุนฺทรกาฬกานิ ฬฑฺฒกาลมานิ ตติยนิ
ทิฆาตานิ จตุตฺถานิ กาเจยฺยานิ ปิ สนฺตานิ กาย-
เปยฺย อิสฺสฺริยนิ ทาปิตฺตียฺติ ๆ.

(๘๓) ปิ ฆาม การณา ทุทฺทาย วุจฺจติ ๆ
สนฺตานิ ฆาม สนฺตานิ ตานิ ปิ ทาตนิ อาทิยิตพฺพนิ ๆ
กายมาเนนาติ กาเยน วา กาเปน วา ๆ
ทฺเว ภาเค สุนฺทรกาฬกานิ ฬฑฺฒกาลมานิ อา-
ทาตพฺพานิ ฆายิตฺวา ทฺเว ปุลา สุนฺทรกาฬกานิ ฬฑฺฒ-
กาลมานิ อาทาตพฺพานิ ๆ ตติยนิ ทิฆาตานิปิ ปุลนิ

ម្នាលបុរសសោះសូន្យ ហេតុដូចម្តេច ចានជាពួកអ្នកឲ្យគេធ្វើសន្ថតដោយ
ពេមចៀមខ្មៅសុទ្ធដូច្នោះ ហើយលាយពេមចៀមសបន្តិចត្រង់ជាយដូច្នោះ
ម្នាលបុរសសោះសូន្យ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់អ្នក
ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬនាំអ្នកដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើង
ទេ ។ បេ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខា-
បទនេះយ៉ាងនេះថា កិក្ខុកាលឲ្យគេធ្វើសន្ថតថ្មី គប្បីកាន់យកពេមចៀម
ខ្មៅសុទ្ធពីរភាគ ពេមចៀមសភាគទីបី (១ ភាគ) ពេមចៀមក្រហមភាគ
ទីបួន (១ ភាគ) ។ បើកិក្ខុឲ្យគេធ្វើសន្ថតថ្មី មិនកាន់យកពេមចៀមខ្មៅសុទ្ធ
ពីរភាគ ពេមចៀមសភាគទីបី ពេមចៀមក្រហមភាគទីបួនទេ សន្ថតនោះ
ជានិស្សគ្គិយ កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(៨៣) សន្ថតដែលធ្វើជាដំបូង ហៅថា សន្ថតថ្មី ។ គ្រឿងកម្រាល
ដែលមិនបានត្បាញ គេស្មាច់សម្រេចតែម្តង ហៅថា សន្ថត ។ ត្រង់ពាក្យ
ថា កាលឲ្យគេធ្វើ គឺធ្វើឯងក្តី ប្រើឲ្យគេធ្វើក្តី ។ ពាក្យថា គប្បីកាន់
យកពេមចៀមខ្មៅសុទ្ធពីរភាគនោះ គឺកិក្ខុត្រូវថ្លឹងពេមចៀមខ្មៅសុទ្ធពីរ
ជញ្ជីង ហើយសឹមកាន់យក ។ ពាក្យថា ពេមចៀមសភាគទីបីនោះ

ฌานานํ ฯ จตุตฺถํ เจตวิยานฺติ สุขํ เจตวิยานํ ฯ อทุกฺขมสุขนฺติ เนว ทุกฺขา นาสุขา อทุกฺขมสุขา เวทนา สุขสฺสปฺปหานา ทุกฺขสฺสปฺปหานา ปุพฺเพว โสมนสฺสโทมนสฺสานมตฺถงฺคมา ฌานานํ จตุตฺถํ เจตวิยานฺติ อทุกฺขมสุขา สุขา เวทนา ฌานานิยงฺคา สุขา ฌานานิยงฺคา เจตวิยานิยงฺคา ยา ตสฺมึ สมเย เวทนา เวทยิตา สุขา ฯเปฯ อิทมฺปิ ตสฺมึ สมเย อทุกฺขมสุขา เวทนา ฌานานิยงฺคา สุขา ฌานานิยงฺคา เจตวิยานิยงฺค

គឺភេមច្បៀមសមួយដញ្ជើង ។ ពាក្យថា ភេមច្បៀមក្រហមភាគទីបួននោះ គឺភេមច្បៀមក្រហមមួយដញ្ជើង ។ ពាក្យថា បើភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសន្ថតថ្មី មិនកាន់យកភេមច្បៀមខ្មៅសុទ្ធពីភោគ ភេមច្បៀមសភាគទីបី ភេមច្បៀមក្រហមភាគទីបួន គឺថាភិក្ខុធ្វើឯងក៏ក្តី ប្រើឲ្យគេធ្វើក្តី នូវសន្ថតថ្មី មិនលាយភេមច្បៀមសមួយដញ្ជើង ភេមច្បៀមក្រហមមួយដញ្ជើងទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ លោបានមក សន្ថតនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុត្រូវលះដល់សង្ឃ បុគ្គល: ឬបុគ្គល ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីលះយ៉ាងនេះថា ។ បេ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សន្ថតនេះ ខ្ញុំឲ្យគេធ្វើមិនបានលាយដោយភេមច្បៀមសមួយដញ្ជើង ភេមច្បៀមក្រហមមួយដញ្ជើង ជានិស្សគ្គិយ ខ្ញុំសូមលះសន្ថតនេះដល់សង្ឃ ។ បេ ។ សង្ឃគប្បីឲ្យ ។ បេ ។ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយគប្បីឲ្យ ។ បេ ។ ខ្ញុំឲ្យដល់លោកដ៏មានអាយុ ។

(៨៤) ភិក្ខុធ្វើសន្ថតដោយខ្លួនឯងមិនពាន់ស្រែច (គ្រាក្រាយ) ឲ្យសម្រែចដោយខ្លួនឯង សន្ថតនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុធ្វើសន្ថតដោយខ្លួនឯងមិនពាន់ស្រែច ឲ្យអ្នកដទៃសម្រែចសន្ថតនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ អ្នកដទៃធ្វើសន្ថតមិនពាន់ស្រែច ភិក្ខុឲ្យសម្រែចដោយខ្លួនឯង សន្ថតនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ អ្នកដទៃធ្វើសន្ថតមិនពាន់ស្រែច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃ

បរេហិ បរិយោសាបេតិ ឯស្សក្កិយំ ឆាឯត្តិយំ ។ អញ្ញស្សត្ថាយ ករោតិ ឯ ការាបេតិ ឯ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អញ្ញេន ករំ បដិលភិត្វា បរិភុញ្ជតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

(๘๙) អឆាបត្តិ តុលំ ឯិឆាតានំ តុលំ តោចរិយានំ អាធិយិត្វា ករោតិ ពហុតរំ ឯិឆាតានំ ពហុតរំ តោចរិយានំ អាធិយិត្វា ករោតិ សុទ្ធំ ឯិឆាតានំ សុទ្ធំ តោចរិយានំ អាធិយិត្វា ករោតិ វិតានំ ឯ កុម្មត្តរណំ ឯ សាណិចា-ការំ ឯ តិរិ ឯ ពិម្ពោហនំ ឯ ករោតិ ឧម្មត្តកស្ស អាធិកម្មិកស្សាតិ ។

តតិយសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

សម្រេច សន្ទ្តនោះជានិស្សគ្គិយ តែកុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ តែកុឆ្លើងឆ្លៀត ឲ្យអ្នកដទៃឆ្លើយ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អ្នកដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ តែកុបាន សន្ទ្តដែលអ្នកដទៃគេធ្វើហើយយកមកប្រើប្រាស់ ក៏ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(៨៥) អាបត្តិមិនមានដល់តែកុធ្វើសន្ទ្តយកពេមចៀមសមួយជញ្ជើង (១ ភាគ) ពេមចៀមក្រហមមួយជញ្ជើង (១ ភាគ) មិនមានដល់តែកុធ្វើសន្ទ្តយកពេមចៀមសច្រើន យកពេមចៀមក្រហមច្រើនជាងកំណត់នោះ មិនមានដល់តែកុធ្វើសន្ទ្តយកពេមចៀមសសុទ្ធ ក្រហមសុទ្ធ មិនមានដល់តែកុយកពេមចៀមធ្វើជាពិតានក្តី ជាកម្រាលផ្ទៃដែលគេបូកលាបក្តី ជាវនាំងជុំងក្តី ជាពូកក្តី ជាខ្នើយក្តី មិនមានដល់តែកុឆត មិនមានដល់តែកុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៣ ចប់ ។

បត្តសិក្ខាបទំ

(៨៦) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន កិកី អន្ធវនស្មិំ សន្តំ ភារវេត្តិ ។ តេ យាចនពហុលា វិញ្ញត្តិពហុលា វិហរន្តិ ឯឡកលោមានិ នេវ ឯឡកលោមេហិ អត្ថោតិ ។ មនុស្សា ជិគុច្ឆន្តិ ឱយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា អន្ធវនស្មិំ សន្តំ ភារវេស្សន្តិ យាចន-ពហុលា វិញ្ញត្តិពហុលា វិហរិស្សន្តិ ឯឡកលោមានិ នេវ ឯឡកលោមេហិ អត្ថោតិ អម្ហាកំ បន សកំ ភគានិ សន្តានិ បញ្ចបិ ឆបិ វស្សានិ ហោន្តិ យេសំ ខោ ភារកោ ឧហនន្តិបិ ឧទ្ធរន្តិបិ ឧន្នុវេហិបិ ឱដ្ឋន្តិ ឥមេ បន សមណា សក្យបុត្តិយា អន្ធវនស្មិំ សន្តំ ភារវេស្សន្តិ យាចនពហុលា វិញ្ញត្តិពហុលា វិហរិស្សន្តិ ឯឡកលោមានិ នេវ ឯឡកលោមេហិ អត្ថោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ កិកី តេសំ មនុស្សានំ

សិក្ខាបទទី ៤

(៨៦) សម័យនោះ ព្រះសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងវត្តព្រះជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ ក៏គ្រានោះឯង ភិក្ខុពាំងឆ្ងាយឲ្យគេធ្វើសន្ថតរាល់ឆ្នាំ ។ ភិក្ខុពាំងនោះជាអ្នកអង្វរច្រើន ជាអ្នកសូមច្រើនដោយពាក្យថា អាត្មាត្រូវការដោយរោមចៀម អ្នកពាំងឆ្ងាយចូរឲ្យរោមចៀមដល់អាត្មា ។ មនុស្សពាំងឆ្ងាយពោលទោសតិះដៀល បន្ទុះបន្ទាប់ថា ពួកសមណៈជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត មិនគួរបើនឹងឲ្យគេធ្វើសន្ថតរាល់ឆ្នាំយ៉ាងនេះ ពួកសមណៈជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត ជាអ្នកអង្វរច្រើន ជាអ្នកសូមច្រើនដោយពាក្យថា អាត្មាត្រូវការដោយរោមចៀម អ្នកពាំងឆ្ងាយចូរឲ្យរោមចៀមដល់អាត្មា ក៏ពួកយើងធ្វើសន្ថតម្តងប្រើបាន ៥ ឆ្នាំខ្លះ ៦ ឆ្នាំខ្លះ ក្នុងរបស់យើងពាំងឆ្ងាយដុះជាក់ខ្លះ នោមជាក់ខ្លះ កណ្តុរកាត់ខ្លះ (ក៏គង់ប្រើបានយូរដល់ត្រឹមនោះ) ចំណែកពួកសមណៈជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្តពាំងនេះ ឲ្យគេធ្វើសន្ថតរាល់ ។ ឆ្នាំ សមណៈជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្តនេះ ជាអ្នកអង្វរច្រើន ជាអ្នកសូមច្រើនដោយពាក្យថា អាត្មាត្រូវការដោយរោមចៀម អ្នកពាំងឆ្ងាយចូរឲ្យរោមចៀមដល់អាត្មា ។ ភិក្ខុពាំងឆ្ងាយបានឮពាក្យមនុស្សពាំងនោះ

ទុដ្ឋាយឆ្ឌនំ ទីយឆ្ឌនំ វិចាចេឆ្ឌនំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ទុដ្ឋាយឆ្ឌិ ទីយឆ្ឌិ វិចាចេឆ្ឌិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខូ អនុវស្សំ សន្តំ ការាបេស្សន្តិ យាចនពហុលា វិញ្ញត្តិពហុលា វិហារំ ឥច្ឆកលោមានិ ទេថ ឥច្ឆកលោមេហិ អត្ថោតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ អនុវស្សំ សន្តំ ការាបេន្តិ យាចនពហុលា វិញ្ញត្តិពហុលា វិហារន្តិ ឥច្ឆកលោមានិ ទេថ ឥច្ឆកលោមេហិ អត្ថោតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តេ ភិក្ខវេ មោឃបុរិសា អនុវស្សំ សន្តំ ការាបេស្សន្តិ យាចនពហុលា វិញ្ញត្តិពហុលា វិហារំស្សន្តិ ឥច្ឆកលោមានិ ទេថ ឥច្ឆកលោមេហិ អត្ថោតិ នេតំ ភិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។បេ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ

ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្អាប់ហើយ ។ ភិក្ខុតាំងឡាយណា
អ្នកមានប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុតាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល
បន្ទះបង្អាប់ថា ភិក្ខុតាំងឡាយមិនគួរបើនឹងឲ្យគេធ្វើសន្ទុះតាល់ឆ្នាំឡើយ
ពួកភិក្ខុតាំងនេះជាអ្នកអង្វរច្រើន ជាអ្នកសូមច្រើនដោយពាក្យថា អាត្មា
ត្រូវការដោយពោមចៀម អ្នកតាំងឡាយចូរឲ្យពោមចៀមដល់អាត្មា ។
ម្នាលនោះ ភិក្ខុតាំងនោះក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។
ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ ពួកថាភិក្ខុតាំងឡាយ
ឲ្យគេធ្វើសន្ទុះតាល់ឆ្នាំ ភិក្ខុតាំងឡាយជាអ្នកអង្វរច្រើន ជាអ្នកសូមច្រើន
ដោយពាក្យថា អាត្មាត្រូវការដោយពោមចៀម អ្នកតាំងឡាយចូរឲ្យពោម
ចៀមដល់អាត្មាដូច្នេះ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុតាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដំណើរនោះពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
តិះដៀលថា ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ ឯបុរសសោះសូន្យតាំងនោះមិនគួរបើនឹង
ឲ្យគេធ្វើសន្ទុះតាល់ឆ្នាំឡើយ ជាអ្នកអង្វរច្រើន ជាអ្នកសូមច្រើនដោយ
ពាក្យថា អាត្មាត្រូវការដោយពោមចៀម អ្នកតាំងឡាយចូរឲ្យពោមចៀម
ដល់អាត្មាដូច្នេះ ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យកើត
សេចក្តីជ្រះថ្លាដល់អ្នកដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬនាំអ្នកដែលជ្រះថ្លាហើយ
ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ អ្នកតាំងឡាយ

ฌานํ ปน ภิกฺขุนา สตฺตหิ การเณหิ ขิปฺปเมว สมาปชฺชิตพฺพํ ฯ อิเธว เจ ฉฑฺเฑตฺวา ปลฺลงฺกาทีสุ ยตฺถ กตฺถจิ นิสินฺนสฺส ฌานสมาปตฺติ ปากฏา โหติ ฯ อยมฺปิ ฌานสมาปตฺติยา ขิปฺปการิตาย ปโม ปาราชิกวีติกฺกโม โหติ ฯ

(๘๗) เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ กาลมกาสิ ฯ ตสฺส ภิกฺขู ปตฺตจีวรมาทาย ปกฺกมึสุ ฯ ตสฺส ภิกฺขุโน สทฺธิวิหาริโก ทูตํ ปาเหสิ อาคจฺฉตุ ภนฺเต อยฺโย อุปชฺฌายสฺส ปตฺตจีวรนฺติ ฯ ภิกฺขู เอวมาหํสุ นตฺถาวุโส ตุยฺหุปชฺฌายสฺส ปตฺตจีวรนฺติ ฯ โส ปจฺฉาปิ ตถารูปปจฺจยา ปาราชิกวีติกฺกโม ฌานํ ปน ภิกฺขุนา สตฺตหิ การเณหิ ขิปฺปเมว สมาปชฺชิตพฺพนฺติ อยมฺปิ ปาราชิกวีติกฺกโม น สงฺฆาทิเสโส อาปตฺติ ปกฺกมิตุกามตาย ปกฺกมิตฺวา สมาปนฺนา น ชานนฺติ โหติ ตมฺปิ ปาราชิกวีติกฺกโม ฯ ตถารูปา ปลิโพธา อาวาเสสุ ฯ อถ โข ตถาคโต ปลิโพธานญฺเญว ปลิโพธา ปฏิกฺขิปิ ฯ ปลิโพธา ปฏิกฺขิตฺตา ภิกฺขู ปกฺกมึสุ ฯ ตสฺส ภิกฺขุโน สทฺธิวิหาริโก ทูตํ ปาเหสิ อาคจฺฉตุ ภนฺเต อยฺโย อุปชฺฌายสฺส ปตฺตจีวรนฺติ ฯ ภิกฺขู เอวมาหํสุ นตฺถาวุโส ตุยฺหุปชฺฌายสฺส ปตฺตจีวรนฺติ ฯ โส ปจฺฉาปิ ตถารูปปจฺจยา ปาราชิกวีติกฺกโม ฌานสมาปตฺติยา ขิปฺปการิตาย ปโม ปาราชิกวีติกฺกโม โหติ ฯ

គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា កិក្ខុឲ្យគេធ្វើសន្ថតថ្មី គប្បីប្រើប្រាស់ឲ្យដល់ប្រាំមួយឆ្នាំ ។ បើប្រើប្រាស់មិនទាន់ដល់ប្រាំមួយឆ្នាំទេ លះចោលក្តី មិនបានលះចោលក្តីនូវសន្ថតនោះ ហើយឲ្យគេធ្វើសន្ថតថ្មីដទៃទៀត សន្ថតនោះជានិស្សគ្គិយ កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទនេះ ដល់កិក្ខុទាំងឡាយហើយដោយប្រការដូច្នេះ ។

(៨៧) សម័យនោះឯង កិក្ខុមួយរូបមានជម្ងឺឈឺ នៅកងនគរកោសម្ពី ។ ពួកញាតិបានប្រើបម្រើនៅកងសំណាក់កិក្ខុនោះ ដោយពាក្យថា សូមលោកដ៏ចំរើនមិនត្តមក យើងខ្ញុំទាំងឡាយនឹងបានទំនុកបម្រុង ។ កិក្ខុទាំងឡាយក៏បាននិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ លោកចូរទៅចុះ ពួកញាតិនឹងបានថែរទាំលោក ។ កិក្ខុនោះនិយាយតបយ៉ាងនេះថា អាវុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទហើយថា កិក្ខុឲ្យគេធ្វើសន្ថតថ្មី គប្បីប្រើប្រាស់ឲ្យដល់ ៦ ឆ្នាំ ក៏ខ្លួនខ្ញុំមានជម្ងឺ មិនអាចនឹងនាំយកសន្ថតទៅបាន ខ្លួនខ្ញុំលះសន្ថតចេញហើយមិនសប្បាយទេ (ហេតុនេះ) ខ្ញុំមិនទៅទេ ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ព្រោះដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយទ្រង់ហៅកិក្ខុទាំងឡាយកងឆណវគ្គមកថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ

អនុជានាមិ តិក្ខវេ តិលានស្ស តិក្ខុនោ សន្តតសម្មតិំ
ទាតុំ ឯវញ្ច បន តិក្ខវេ ទាតព្ពោ តេន តិលានេន
តិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ
ករិត្វា វុឌ្ឍានំ តិក្ខុំ ចាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា
អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ អហំ ភន្តេ
តិលានោ ឥ សញ្ញាមិ សន្តតំ អាទាយ បញ្ញមិតុំ
សោហំ ភន្តេ សង្ឃំ សន្តតសម្មតិំ យាចាមីតិ ។
ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពា តតិយម្បិ យាចិតព្ពា ។ ញត្តេន
តិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃេន ញាបេតព្ពោ សុណាតុ
មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ តិក្ខុ តិលានោ
ឥ សញ្ញាតំ សន្តតំ អាទាយ បញ្ញមិតុំ ។ សោ
សង្ឃំ សន្តតសម្មតិំ យាចតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស
បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស តិក្ខុនោ សន្តតសម្មតិំ
ទទេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ
អយំ ឥត្ថន្នាមោ តិក្ខុ តិលានោ ឥ សញ្ញាតំ សន្តតំ អា-
ទាយ បញ្ញមិតុំ ។ សោ សង្ឃំ សន្តតសម្មតិំ យាចតិ ។

តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃឲ្យសន្តតសម្មតិដល់កិក្ខុឈ្មោះ ម្ចាលកិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃគប្បីឲ្យដោយសន្តតសម្មតិយ៉ាងនេះ កិក្ខុឈ្មោះនោះគប្បីចូលទៅរកសង្ឃ គ្រងចីវរឆៀងស្មាម្ខាង ហើយថ្វាយបង្គំបាទកិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីពោលយ៉ាងនេះនឹងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះករុណាមានជម្ងឺ មិនអាចនឹងនាំយកសន្តតៈទៅផងបានទេ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះករុណានោះសូមសន្តតសម្មតិនឹងសង្ឃ ។ កិក្ខុឈ្មោះនោះគប្បីសូមសម្មតិអស់វារៈពីរដងផង គប្បីសូមសម្មតិអស់វារៈបីដងផង ។ កិក្ខុអតន្ទាសអង់អាចគប្បីញុំាងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ កិក្ខុនេះឈ្មោះនេះមានជម្ងឺ មិនអាចកាន់យកសន្តតៈទៅផងបានទេ ។ កិក្ខុនោះសូមសន្តតសម្មតិនឹងសង្ឃ ។ បើការសន្មតិសន្តតនេះមានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីឲ្យសន្តតសម្មតិដល់កិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ នេះជាវាចាប្រកាសឲ្យសង្ឃដឹង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ កិក្ខុនេះឈ្មោះនេះមានជម្ងឺ មិនអាចកាន់យកសន្តតៈទៅផងបាន ។ កិក្ខុឈ្មោះនោះសូមសន្តតសម្មតិនឹងសង្ឃ ។

สงฺเฆ ฯเปฯ ปจฺฉิมกา กิตฺติ สงฺฆสมฺมติ เนติ ฯ
ยาวตฺถาวตฺถาติ ๑ยถาติ ฯเปฯ ปจฺฉิมกา กิตฺติ สงฺฆ-
สมฺมติยา ฐานํ สาสนสฺส ยาวตฺถานตา สาสน-
ปริยาปนฺนตาย ฯ ฐิติกา สงฺฆสฺส ฯเปฯ ปจฺฉิมกา กิตฺติ
สงฺฆสมฺมติ ฯ ๑ยถาติ สงฺฆสฺส ฯเปฯ ปุคฺคลี ฯ
ฌายเมนา ฌายนฺตี ฯ ฌายนฺตู ปน กิตฺตเก ๒ทิวเส
ฌายิตพฺพนฺติ ๓ปริจฺเฉทปริยนฺตทสฺสนตฺถํ ปน กิตฺตกา สงฺฆ-
กมฺมสฺส กาลปริจฺเฉทา ฌายิตพฺพาติ ฯ ฌายิตพฺพนฺติ
ฌานปฺปตฺตาย ฌายิตพฺพนฺติ ๔ปาฬิยา ฯ ๑ยถา

សង្ឃឲ្យការសន្មតិសន្តតដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ ការឲ្យសន្មតិសន្តតដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀមនៅ (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង ។ សង្ឃបានឲ្យការសន្មតិសន្តតដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះហើយ ។ ការសន្មតិសន្តតនេះគួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះ សង្ឃស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំចាំទុកនូវរឿងនេះដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសន្តតចីវរគប្បីប្រើប្រាស់ឲ្យអស់ ៦ ឆ្នាំ ។ បើមិនទាន់ដល់ ៦ ឆ្នាំទេ លះចោលសន្តតនោះក្តី មិនលះចោលក្តី ហើយឲ្យគេធ្វើសន្តតចីវរដទៃទៀត រៀវលែងតែភិក្ខុបានសម្មតិ (អំពីសង្ឃ) សន្តតនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៨៨] សន្តតដែលទើបនឹងធ្វើ ហៅថា សន្តតថ្មី ។ គ្រឿងកម្រាលដែលគេគ្រាន់តែស្មាច់មិនបានត្បាញ ហៅថា សន្តត ។ ត្រង់ពាក្យថា ឲ្យគេធ្វើនោះ គឺធ្វើឯង ឬឲ្យគេធ្វើ ។ ពាក្យថា គប្បីប្រើប្រាស់ឲ្យអស់ ៦ ឆ្នាំ គឺគប្បីប្រើប្រាស់យ៉ាងច្រើនគ្រប់ ៦ ឆ្នាំ ។ ពាក្យថា បើមិនទាន់ដល់ ៦ ឆ្នាំទេ គឺចួយពី ៦ ឆ្នាំចុះមក ។ ពាក្យថា លះចោលសន្តតនោះក្តី

អញ្ញេសំ ន ត្វា ។ អវិស្សជ្ជេត្វា ភតំ ន ភុស្សជំ ន ត្វា ។ អញ្ញត្រ ភិក្ខុសម្មតិយា ឋបេត្វា ភិក្ខុសម្មតឹ ។ អញ្ញំ ន វំ សន្តំ ភោភេតំ ភ ភោភមេតំ ភ បយោភេ ទុក្កដំ បដិលាភេន ឯស្សត្តិយំ ហោតិ ឯស្សដ្ឋិតញ្ច សង្ឃស្ស ភ គណស្ស ភ បុគ្គលស្ស ភ ។ ឃវញ្ច មន ភិក្ខវេ ឯស្សដ្ឋិតញ្ច ។ បេ ។ ឥទំ មេ ភន្តេ សន្តំ ឆុន-ភេឧញ្ចស្សឯ ភោភមតំ អញ្ញត្រ ភិក្ខុសម្មតិយា ឯស្ស-ត្តិយំ ឥមាហំ សង្ឃស្ស ឯស្សជ្ឈាមីតិ ។ បេ ។ ទុតិយម្បិ តំ ។ បេ ។ ទុតិយម្បិ ។ បេ ។ អាយស្មតោ ទម្មីតិ ។

(៨៩) អត្តនា វិប្បភតំ អត្តនា បរិយោសាបេតិ ឯស្សត្តិយំ ទាតព្ពំ ។ អត្តនា វិប្បភតំ បរេហិ បរិយោសាបេតិ ឯស្សត្តិយំ ទាតព្ពំ ។ បរេហិ វិប្បភតំ អត្តនា បរិយោសាបេតិ ឯស្សត្តិយំ ទាតព្ពំ ។ បរេហិ វិប្បភតំ បរេហិ បរិយោសាបេតិ ឯស្សត្តិយំ ទាតព្ពំ ។

គឺបានឲ្យសន្ធ័តនោះទៅអ្នកដទៃ ។ ពាក្យថា មិនលះចោលក្តី គឺមិនបានឲ្យដល់អ្នកណាន៏មួយ ។ ពាក្យថា វៀរលែងតែកិក្ខុដែលបានសម្មតិ (អំពីសង្ឃ) គឺលើកលែងនូវកិក្ខុដែលបានសម្មតិ (អំពីសង្ឃ) ។ (កាលប្រើប្រាស់សន្ធ័តចាស់មិនទាន់គ្រប់ ៦ ឆ្នាំ) កិក្ខុធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី នូវសន្ធ័តដទៃថ្មីទៀត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ សន្ធ័តនោះជានិស្សគ្គិយកន៏ខណៈដែលបានមកកិក្ខុត្រូវលះដល់សង្ឃ ឬគណៈឬបុគ្គល។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុគប្បីលះយ៉ាងនេះថា ។ បេ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃជំចំរើន សន្ធ័តនេះខ្ញុំឲ្យគេធ្វើថ្មី (តែខ្ញុំប្រើប្រាស់សន្ធ័តចាស់) មិនទាន់ដល់ ៦ ឆ្នាំនៅឡើយ (សន្ធ័តថ្មី) ជានិស្សគ្គិយ ព្រោះគ្មានកិក្ខុសម្មតិ ខ្ញុំសូមលះនូវសន្ធ័តនេះដល់សង្ឃ ។ បេ ។ សង្ឃគប្បីឲ្យ ។ បេ ។ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយគប្បីឲ្យ ។ បេ ។ ខ្ញុំឲ្យដល់លោកដ៏មានអាយុ ។

(៨៩) កិក្ខុធ្វើសន្ធ័តដោយខ្លួនឯងមិនទាន់ហើយ (ត្រាក្រោយ) ទើបបង្ហិយដោយខ្លួនឯង ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុធ្វើសន្ធ័តដោយខ្លួនឯងមិនទាន់ហើយ ឲ្យអ្នកដទៃធ្វើបង្ហិយ ក៏ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ អ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ហើយ កិក្ខុធ្វើបង្ហិយដោយខ្លួនឯង ក៏ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ អ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ហើយ កិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃធ្វើបង្ហិយ ក៏ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។

(๙๐) អនាបត្តិ ឆឭសញ្ញិនេ កភេតិ អតិរេក-ឆឭសញ្ញិនេ កភេតិ អញ្ញសន្តាយ កភេតិ ភ កាភមេតិ ភ អញ្ញេន កតំ បដិលភិត្វា បរិភុញ្ជតិ វិតានំ ភ ភុម្មត្ថរណំ ភ សាណិបាការំ ភ តិសំ ភ ពិម្ពោហនំ ភ កភេតិ តិក្ខត្តុំ សម្មតិយា ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សតិ ។

ចតុត្ថសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

(៩០) អាបត្តិមិនមានដល់តិក្ខុប្រើប្រាស់សន្ថតចាស់ដល់ ៦ ឆ្នាំ ហើយធ្វើសន្ថតថ្មីទៀត មិនមានដល់តិក្ខុប្រើប្រាស់សន្ថតចាស់លើសពី ៦ ឆ្នាំ ហើយធ្វើសន្ថតថ្មី មិនមានដល់តិក្ខុធ្វើដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យអ្នកដទៃធ្វើដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អ្នកដទៃ មិនមានដល់តិក្ខុបានសន្ថតដែលអ្នកដទៃធ្វើយកមកប្រើប្រាស់ មិនមានដល់តិក្ខុយកសន្ថតធ្វើជាពិតានក្តី ជាកម្រាលផ្ទៃដែលគេបូកលាបក្តី ជារនាំងជុំវិញក្តី ជាពូកក្តី ជាខ្នើយក្តី មិនមានដល់តិក្ខុដែលបានសម្តែ មិនមានដល់តិក្ខុឆត្ត មិនមានដល់តិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តំ ។

សិក្ខាបទទី ៤ ចប់ ។

បញ្ចមសិក្ខាបទំ

(៩១) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ឥច្ចាមហំ ភិក្ខវេ តេមាសំ បដិសល្លិយិតុំ ឯកំ តេកនឹ ឧបសង្កមិតព្ពោ អញ្ញត្រ ឯកេន បិណ្ឌចារាតិមារេកនាតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា នាសក្ខុំ តេកាចិ ភគវន្តំ ឧបសង្កមិតុំ អញ្ញត្រ ឯកេន បិណ្ឌចារាតិ-មារេកេន ។ តេន ខោ បន សមយេន សាវត្ថិយំ សង្ឃស្ស ភត្តគ្គេ ភត្តំ ហោតិ ឥច្ចតារុសោ ភគវា តេមាសំ បដិសល្លិយិតុំ ន ភគវា តេកនឹ ឧបសង្កមិតព្ពោ អញ្ញត្រ ឯកេន បិណ្ឌចារាតិមារេកេន យោ ភគវន្តំ ឧបសង្កមតិ(១) ចាចិត្តិយំ ទេសាបេតព្ពោតិ ។

(៩២) អថខោ អាយស្មា ឧបសេនោ វង្គន្តបុត្តោ សបរិសោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា

---

១ តំតោ បរំ ឧ. ម. ឃោត្តកេសុ សែតតិ ជាហោ ទិស្សតិ ។

សិក្ខាបទទី ៤

(៩១) សម័យនោះ ព្រះសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងវត្ត ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតប្រាថ្នាដើម្បីនឹងលាក់ខ្លួនសម្ងំបានបីខែ អ្នកណាមួយកុំគប្បីបួលទៅរកតថាគត លើកលែងតែភិក្ខុ ១ រូប ដែលជាអ្នកនាំយកនូវបិណ្ឌបាតទៅឲ្យ ។ ភិក្ខុទាំងនោះទទួលព្រះពុទ្ធដីកាថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ភិក្ខុនីមួយមិនបានបួលមករកព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក្នុងទីនេះជាប្រាកដ លើកលែងតែភិក្ខុ ១ រូប ដែលជាអ្នកនាំយកបិណ្ឌបាតទៅថ្វាយ ។ ក៏វេលានោះឯង សង្ឃក្នុងក្រុងសាវត្ថីបានប្តេជ្ញាគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសម្ងាត់ព្រះអង្គនៅបានបីខែ ភិក្ខុណាមួយកុំគប្បីបួលទៅគាល់ព្រះអង្គ លើកលែងតែភិក្ខុ ១ រូប ដែលជាអ្នកនាំយកបិណ្ឌបាតទៅថ្វាយនោះ ភិក្ខុណាបួលទៅគាល់ព្រះអង្គ ភិក្ខុដទៃត្រូវឲ្យភិក្ខុនោះសំដែងអាបត្តិបាចិត្តិយចេញ ។

(៩២) គ្រានោះ ភិក្ខុឧបសេនវង្គន្តបុត្តដ៏មានអាយុ ព្រមដោយបរិសទ្យ បានបួលទៅគាល់សម្តេចព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រង់ទីដែល

ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ អថ ខ្វស្ស
ខោ បនេតំ ពុទ្ធានំ ភគវន្តានំ អាគន្តុកេហិ កិត្តិហិ
សទ្ធឹ បដិសម្មោទិតុំ ។ អថ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ
ឧបសេនំ វង្គន្តបុត្តំ ឯតទវោច[1] កច្ចិ តេ ឧបសេន
ខមនីយំ កច្ចិ យាបនីយំ កច្ចិ តេ អប្បកិលមថេន
អទ្ធានំ អាគតានំ ។ ខមនីយំ ភគវា យាបនីយំ
ភគវា អប្បកិលមថេន ច មយំ ភន្តេ អទ្ធានំ
អាគតានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយ-
ស្មតោ ឧបសេនស្ស វង្គន្តបុត្តស្ស សទ្ធិវិហារិតោ
កិត្តិ ភគវតោ អវិទូរេ និសិន្នោ ហោតិ ។ អថ ខោ
ភគវា តំ កិត្តិំ ឯតទវោច មជាចារិ តេ កិត្តិ
បំសុកូលានីតិ ។ ន ខោ មេ ភន្តេ មជាចារិ
បំសុកូលានីតិ ។ កិស្ស បន តំ កិត្តិ បំសុកូ-
លំ តោតិ ។ ឧបជ្ឈាយោ មេ ភន្តេ បំសុកូលំ តោ

---

១ ម. ម. ភ. ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ ឧបសេនំ វង្គន្តបុត្តំ ភគវា ឯតទវោច ។

ព្រះអង្គគង់នៅ លុះចូលទៅដល់ហើយបានថ្វាយបង្គំគាល់ព្រះអង្គកង់តីដ៏-
សមគួរ ។ សេចក្តីស្ទុះស្រែលរាក់ទាក់មួយអន្ទើដោយពួកអាគន្តុកកិក្ខុនេះ
ជាកិច្ចដែលព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទាំងឡាយ ទ្រង់ប្រព្រឹត្តសន្សំទុកមក
ហើយ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរពាក្យនេះនឹងឧប-
សេនកិក្ខុវង្គន្តបុត្រដ៏មានអាយុថា ម្នាលឧបសេន អ្នករាល់គ្នាល្មមធន់ទ្រាំ
បានដែរឬ អ្នករាល់គ្នាល្មមប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួលដែរឬ អ្នករាល់គ្នាដើរផ្លូវ
ឆ្ងាយមកមិនលំបាកទេឬ ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ យើងខ្ញុំទាំងឡាយល្មមធន់ទ្រាំបាន បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ
យើងខ្ញុំទាំងឡាយល្មមប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួល ម្យ៉ាងទៀត បពិត្រព្រះអង្គ
ដ៏ចំរើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយដើរផ្លូវឆ្ងាយមកមិនបានលំបាកទេ ។ ក៏សម័យ
នោះឯង កិក្ខុជាសទ្ធិវិហារិករបស់ឧបសេនវង្គន្តបុត្រដ៏មានអាយុ អង្គុយជិត
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរ
កិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលកិក្ខុ បំសុកូលទាំងឡាយជាទីគាប់ចិត្តរបស់អ្នក
ដែរឬ ។ កិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន បំសុកូលទាំងឡាយ
មិនជាទីគាប់ចិត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គទេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា
ម្នាលកិក្ខុ ក៏អ្នកប្រព្រឹត្តបំសុកូល(នោះ) ដើម្បីអ្វី ។ កិក្ខុនោះក្រាបទូលថា
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន (ព្រោះ) ឧបជ្ឈាយ៍របស់ខ្ញុំព្រះអង្គប្រព្រឹត្តបំសុកូល

ฬาฯ អหำ ปิ ปំសุกូលิកោតិ ฯ អថខោ ភគវា អាយស្មន្តំ ឧបសេនំ វង្គន្តបុត្តំ ឯតទវោច ចាសាធិកា ខោ ត្យាយំ ឧបសេន បរិសា កាយំ តុំ ឧបសេន បរិសំ វិនេសីតិ ฯ យោ หิ กญฺจิ ឧបសម្ប-ទំ យាចតិ តមหำ(๑) ฬาฯ วทามิ អหำ ខោ អាវุសោ អារញ្ញោកោ បិណ្ឌចារិកោ បំសុกូលิกោ សចេ តុំ ปิ អារញ្ញោកោ กาសฺสสิ បិណ្ឌចារិកោ បំសុกូលิกោ ฬาหำ តំ ឧបសម្បាទេสฺสามีតិ សចេ เม បដิสฺสุณาតិ ឧបសម្បាទេមิ នោ เจ เม បដิสฺสุณาតิ น ឧបសម្បាទេมิ យោ หิ ติสฺสยំ យาចតิ តมหำ(๒) ฬาฯ วทามิ អหำ ខោ អាវุសោ អារញ្ញោកោ បិណ្ឌចារិកោ បំសុกូលิกោ សចេ តุំ ปิ អារញ្ញោកោ กาសฺสสิ បិណ្ឌចារិកោ បំសุกูลิกោ ฬาหำ เต ติสฺสยំ ទสฺสามีតិ សចេ เม បដิสฺสุณาតิ ติสฺสยំ ទេมิ នោ เจ เม បដิสฺสุณาតิ น ទេมิ(๓) ฬาฯ ខោ อหำ ภគ្គ

๑ ฉ ม.ฅหำ ฯ ๒ ฉ. ม. ฅหำ ฯ ๓ ฉ. ม. น ติสฺสยំ ទេมิ ฯ

ខ្ញុំព្រះអង្គក៏ត្រូវប្រព្រឹត្តបំសុកូលយ៉ាងនោះដែរ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តាស់សួរភិក្ខុឧបសេនវង្គន្តបុត្រដ៏មានអាយុ យ៉ាងនេះថា ម្នាលឧបសេន បរិសទ្យរបស់អ្នកនេះប្រកបដោយសេចក្តីជ្រះថ្លា ម្នាលឧបសេន អ្នកបានបរិសទ្យដូចម្តេច ។ ឧបសេនគិកដ៏មានអាយុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កុលបុត្រណាមកសូមឧបសម្បទានឹងខ្ញុំព្រះអង្គ ។ រមែងប្រាប់កុលបុត្រនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំជាអ្នកប្រព្រឹត្តនៅព្រៃ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត ជាអ្នកប្រព្រឹត្តបំសុកូល បើអ្នកនឹងជាអ្នកប្រព្រឹត្តនៅព្រៃ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត ជាអ្នកប្រព្រឹត្តបំសុកូលដែរ ខ្ញុំនឹងឲ្យអ្នកបានឧបសម្បទា បើអ្នកណាទទួលស្តាប់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។ នឹងឲ្យអ្នកនោះបានឧបសម្បទា បើអ្នកណាមិនទទួលស្តាប់ខ្ញុំព្រះអង្គទេ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនឲ្យអ្នកនោះបានឧបសម្បទាទេ អ្នកណាសូមនិស្ស័យនឹងខ្ញុំព្រះអង្គ ។ នឹងប្រាប់អ្នកនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំជាអ្នកប្រព្រឹត្តនៅព្រៃ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត ជាអ្នកប្រព្រឹត្តបំសុកូល បើអ្នកឯងនឹងជាអ្នកប្រព្រឹត្តនៅព្រៃ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត ជាអ្នកប្រព្រឹត្តបំសុកូលដែរ ខ្ញុំនឹងឲ្យនិស្ស័យដល់អ្នក បើអ្នកណាទទួលស្តាប់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។ នឹងឲ្យនិស្ស័យដល់អ្នកនោះ បើមិនទទួលស្តាប់ខ្ញុំព្រះអង្គទេ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនឲ្យនិស្ស័យដល់អ្នកនោះទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គ

ปริสํ วิเนตีติ ฯ สาธุ สาธุ ภนฺเต สาธุ โข ตุมฺเห ภนฺเต ปริสํ วิเนถ ปาปาสิ ปน ตุมฺเห ภนฺเต สาวตฺถิยํ[๑] สงฺฆสฺส กตกิจฺจา ฯ น โข เม อหนฺ ตนฺ ปาปาสิ สาวตฺถิยา สงฺฆสฺส กตกิจฺจา ฯ สาวตฺถิยา โข ภนฺเต สงฺฆสฺส กตกิจฺจา กตา ปฏิจฺจาวุโส กกฺกา เตหิ สทฺธึ ปฏิสลฺลียิสฺสามิ น กกฺกา เกนจิ ภนฺเต ปสฺสมิตพฺพา อญฺญตฺร ฯเกน ปิณฺฑาจาริเกน ยาว กกฺกา ภนฺเต ปสฺสมติ ตาวิตฺถิยา เอวเมวโข ภนฺเต ฯ ปญฺจายิมานิ ภนฺเต สาวตฺถิยา สงฺฆสฺส กตกิจฺจานิ น มยํ อนุชานาม ปญฺจาหิกมฺปิ ปญฺจาหํ วา น สมฺปุณฺณ-ปญฺจาหิกมฺปิ ยถาปญฺจาหิเกสุ สีมาสมฺภเทสุ สมานาย วาจาย กมฺมวาจาติ ฯ สาธุ สาธุ ภนฺเต น อนุชานาม ปญฺจาหิกมฺปิ ปญฺจาหं วา น สมฺปุณฺณปญฺจาหิกมฺปิ

๑ ฉ ม. สาวตฺถิยา ฯ

រមែងណែនាំបរិស័ទ្យដោយអាការយ៉ាងនេះឯង ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រាស់ប្រាន្តពាសាធុការថា ឧបសេន ល្អហើយ ។ ឧបសេន អ្នកណែនាំបរិស័ទ្យល្អពិតហើយ ឧបសេន អ្នកដឹងសេចក្តីប្តេជ្ញារបស់សង្ឃក្នុងក្រែងសាវត្ថីដែរឬទេ ។ ឧបសេនកិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គមិនបានដឹងសេចក្តីប្តេជ្ញារបស់សង្ឃក្នុងក្រែងសាវត្ថីទេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបសេន សង្ឃបានប្តេជ្ញាហើយក្នុងក្រែងសាវត្ថីថា អាវុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើឋានៈដើម្បីនឹងសម្ងំសម្រាកព្រះអង្គនៅអស់បីខែ កិក្ខុណាមួយកុំគប្បីចូលទៅគាល់ព្រះអង្គ លើកលែងតែកិក្ខុ ១ រូប អ្នកនាំយកបិណ្ឌបាតទៅថ្វាយ កិក្ខុណាចូលទៅគាល់ព្រះអង្គ កិក្ខុដទៃគប្បីឱ្យកិក្ខុនោះសំដែងអាបត្តិបាចិត្តិយចេញ ។ កិក្ខុឧបសេន ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សង្ឃក្នុងក្រែងសាវត្ថីបានបញ្ញត្តដោយសេចក្តីប្តេជ្ញារបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឃ្លាយនឹងមិនបញ្ញត្តនូវហេតុដែលព្រះអង្គមិនទាន់បានបញ្ញត្តទេ ម្យ៉ាងទៀត នឹងមិនដកចេញនូវសិក្ខាបទដែលទ្រង់បានបញ្ញត្តទុកហើយទេ នឹងប្រព្រឹត្តកាន់យកតាមសិក្ខាបទដែលទ្រង់បញ្ញត្តទុកមកហើយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ល្អណាស់ហើយឧបសេន កិក្ខុមិនត្រូវបញ្ញត្តនូវសិក្ខាបទដែលតថាគតមិនទាន់បានបញ្ញត្តហើយ ម្យ៉ាងទៀត មិនត្រូវដកនូវសិក្ខាបទដែលតថាគតបញ្ញត្តហើយ

យថាបញ្ញត្តេសុ សិក្ខាបទេសុ សមាទាយ វត្តតិ អនុជានាមិ ឧបសេន យេ តេ កិក្ខូ អារញ្ញកា បិណ្ឌបាតិកា បំសុកូលិកា យថាសុខំ មំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមន្តូតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា កិក្ខូ ពហិទ្ធារកោដ្ឋកេ បិតា ហោន្តិ មយំ អាយស្មន្តំ ឧបសេនំ វង្គន្តបុត្តំ ទាបិត្តិយំ ទេសាបេស្សាមាតិ ។ អថខោ អាយស្មា ឧបសេនោ វង្គន្តបុត្តោ សបរិសោ ឧដ្ឋាយាសនា ឯកំសំ អតិក្កមិត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ តេ កិក្ខូ អាយស្មន្តំ ឧបសេនំ វង្គន្តបុត្តំ ឯតទវោចុំ ជានាសិ ត្វំ អាវុសោ ឧបសេន សាវត្ថិយំ សង្ឃស្ស កតិកន្តិ ។ កថកថមិ មំ អាវុសោ ឥមាហ ជានាសិ បន ត្វំ ឧបសេន សាវត្ថិយំ សង្ឃស្ស កតិកន្តិ ន ខោ អហំ ឯត្ថ ជានាមិ សាវត្ថិយំ សង្ឃស្ស កតិកន្តិ សាវត្ថិយំ ខោ ឧបសេន សង្ឃេន កតិកា កតា ឥជ្ជតាវុសោ កថកា តេមាសំ បដិសល្លិយិតុំ ន កថកា តេនហិ ឧបសន្តិមតេ្ត អញ្ញត្រ ឯតេន

ត្រូវប្រព្រឹត្តកាន់យកតាមសិក្ខាបទដែលតថាគតបានបញ្ញត្តទុកហើយ ឧប-
សេន តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិកុអកប្រព្រឹត្តនៅពៃ អ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត
និងប្រព្រឹត្តបំសុកូលចូលទៅរកតថាគតតាមសប្បាយចុះ ។ ក៏គ្រានោះឯង
កិកុទ្រើនរូបឈរនៅជិតក្បែងគ្នារខាងក្រៅបាននិយាយគ្នាថា យើងទាំង
ឡាយ ត្រូវឲ្យលោកឧបសេនវង្គន្តបុត្រដ៏មានអាយុសំដែងអាបត្តិបាចិត្តិយ
ចេញ ។ វេលានោះ ឧបសេនកិកុវង្គន្តបុត្រដ៏មានអាយុព្រមទាំងបរិសទ្យ
ក្រែកចេញចាកអាសនៈ ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគធ្វើប្រទក្សិណ
ហើយចៀសចេញទៅ ។ កិកុទាំងនោះបាននិយាយពាក្យនេះនឹងឧប-
សេនវង្គន្តបុត្រដ៏មានអាយុក្នុងវេលានោះថា អាវុសោឧបសេន អ្នកដឹង
សេចក្តីប្តេជ្ញា របស់សង្ឃក្នុងក្រុងសាវត្ថីដែរឬ ។ ឧបសេនកិកុបាននិយាយ
តបថា អាវុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏បានត្រាស់សួរខ្ញុំយ៉ាងនេះថា
ម្នាលឧបសេន អ្នកបានដឹងសេចក្តីប្តេជ្ញារបស់សង្ឃក្នុងក្រុងសាវត្ថីទេ ខ្ញុំ
ទូលតបថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គមិនបានដឹងសេចក្តីប្តេជ្ញា
របស់សង្ឃក្នុងក្រុងសាវត្ថីទេ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧប-
សេន សេចក្តីប្តេជ្ញាសង្ឃបានធ្លើហើយក្នុងក្រុងសាវត្ថីថា ម្នាលអាវុសោ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ប្បាថ្នាន៏សម្ងំសម្រាកព្រះអង្គនៅអស់បីខែ កិកុ
ណាមួយកុំគប្បីចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លើកលែងតែកិកុ ១ រូប

ปิณฺฑปาตาทีนมภาวเตรน ยาว ภควนฺตญฺจ อุปสงฺกมิตุ
ปาปิตุญฺจ เนสาเปตพฺพาติ ปญฺญาเยเสฺสติ ภาเวน
สารทฺธาย สเรฬาย สกาย ตกาย ฉ ปยา
อปฺปฺญตฺตา ปญฺญาเปสฺสาป ปญฺญตฺตา ปา ฉ สมุจฺฉินฺทิสฺสาป
ยถาปญฺญตฺเตสุ สิกฺขาปเทสุ สมาทาย วตฺติสฺสา-
มาติ อนุญฺญาสุนฺติ ภควตา เย เต ภิกฺขู
อารญฺญกา ปิณฺฑปาติกา ปสุกูลิกา ยถาสุขิ
ปิ ธสฺสนาย อุปสงฺกมนฺตาติ ฯ อถโข เต ภิกฺขู
สงฺฆิ เขา อายสฺมา อุปเสโน วงฺคนฺตปุตฺโต อาปา
ฉ อปฺปฺญตฺตา ปญฺญาเปตพฺพา ปญฺญตฺตา ปา ฉ สมุจฺฉินฺทิ-
ตพฺพา ยถาปญฺญตฺเตสุ สิกฺขาปเทสุ สมาทาย
วตฺติตพฺพนฺติ ฯ

[๙๓] อเสฺสาสุ เขา ภิกฺขู อนุญฺญาสิ ภควา
ภควตา เย เต ภิกฺขู อารญฺญกา ปิณฺฑปาติกา ปสุ-
กูลิกา ยถาสุขิ ปิ ธสฺสนาย อุปสงฺกมนฺตาติ ฯ

អ្នកនាំយកបិណ្ឌបាតទៅថ្វាយបុណ្ណោះ កិក្ខុណាចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កិក្ខុដទៃត្រូវឲ្យកិក្ខុនោះសំដែងអាបត្តិបាចិត្តិយទេញ ខ្ញុំសូមតបថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សង្ឃក្នុងក្រែងសាវត្ថីបានបញ្ញត្តដោយសេចក្តីប្តេជ្ញារបស់ខ្លួន ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ នឹងមិនបញ្ញត្តនូវហេតុដែលព្រះអង្គមិនទាន់បានបញ្ញត្ត មក៏ងឿត នឹងមិនដកនូវបុគ្គលប្បញ្ញត្តិដែលព្រះអង្គបានបញ្ញត្តទុកស្រេចហើយ នឹងប្រព្រឹត្តកាន់យកតាមសិក្ខាបទដែលព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តទុកបកហើយ ម្នាលអាវុសោ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតហើយយ៉ាង កិក្ខុទាំងឡាយណា ជាអ្នកប្រព្រឹត្តនៅព្រៃ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត ជាអ្នកប្រព្រឹត្តបង្សុកូល កិក្ខុទាំងឡាយនោះបួសមកកាត់ថាគតតាមសប្បាយចុះ។ គ្រានោះ កិក្ខុទាំងនោះបានពោលថា អុបសេន-កិក្ខុ អង្គន្តបុត្តដ៏មានអាយុ បានពោលពាក្យពិតមែន កិក្ខុមិនត្រូវបញ្ញត្តនូវសិក្ខាបទដែលព្រះអង្គមិនទាន់បានបញ្ញត្ត មក៏ងឿត មិនត្រូវដកនូវសិក្ខាបទដែលព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តទុកមកហើយ ត្រូវប្រព្រឹត្តកាន់យកតាមសិក្ខាបទដែលព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តទុកមកហើយ ។

(๙๓) កិក្ខុទាំងឡាយបានឮ (ដំណឹង) ថា ឮថាព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យកិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តនៅព្រៃ អ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត អ្នកប្រព្រឹត្តបំសុកូល បួសទៅរកតថាគតតាមសប្បាយចុះ ។

នេវ ភក្ខាយ ន ទិវាយ[1] រត្តិយា[2] សន្ថតាយ
ឧដ្ឋិតោ អារញ្ញកង្គំ បិណ្ឌបាតិកង្គំ បំសុកូលិកង្គំ
សមាទិយិំសុ ។ អថខោ ភគវា សព្ពញ្ញុតញ្ញេវ
កិត្តិយំ សទ្ទំ សោតាវធានាវិតំ អាយតំ ឯឡេ
អន្ធស សន្ថតាយ តមាំ តមាំ[3] ឧដ្ឋិតាយ
បស្សិត្វាន[4] ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តាវស្សិមានិ ភិក្ខវេ
សន្ថតាយ តមាំ តមាំ ឧដ្ឋិតានីតិ ។ អថខោ
នេ ភិក្ខូ ភគវតោ បដិស្សុតំ អាភេចេសុំ ។ អ-
ថខោ ភគវា បឋស្មិំ និទានេ បឋស្មិំ បករណេ
ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ នេនហិ
ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញាបេស្សាមិ ឯស
អត្ថវសេ បដិច្ច សង្ឃសុដ្ឋុតាយ សង្ឃផាសុតាយ
ទុម្មង្កូនំ បុគ្គលានំ និគ្គហាយ បេសលានំ ភិក្ខូនំ
ផាសុវិហារាយ ទិដ្ឋធម្មិកានំ អាសវានំ សំវរាយ
សម្បរាយិកានំ អាសវានំ បដិឃាតាយ អប្បសន្នានំ

---

๑ ឧ. ម. ទស្សនំ ។ ๒ ឧ. ម. បិហត្តា ។ ๓ ឧ. ម. តហំ តហំ ។ ๔ ឧ. ម. បស្សិត្វា ។

កិកុខាំងនោះកាលបាថ្នាន៏ឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទើបលះចោលនូវ
សន្ថ័តខាំងឡាយ ហើយសមាទានអញ្ជាកង្គុតត្ត បំណុបាតិកង្គុតត្ត ទឹង
បំសុកូលិកង្គុតត្ត ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់
ចារិកសេនាសនៈ ព្រមដោយកិកុខាំងឡាយច្រើនរូប បានទតព្រះនេត្រ
ឃើញនូវសន្ថ័តខាំងឡាយ ដែលពួកកិកុខាចោលកត់ប្រាយកង្គីនោះ ។ លុះ
ទតឃើញហើយទើបត្រាស់ហៅកិកុខាំងឡាយមកថា ម្នាលកិកុខាំងឡាយ
ហេតុអ្វី ពួកអ្នកក៏លះចោលសន្ថ័តខាំងឡាយនេះកង្គីនោះ ។ ទើបកិកុ
ខាំងនោះក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគតាមដំណើរនុ៎ះ ។ ព្រោះនិទាននេះ
ព្រោះដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទើបទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់
ហៅកិកុខាំងឡាយថា ម្នាលកិកុខាំងឡាយ បើដូចោះតថាគតន៏ងបញ្ញត្ត
សិក្ខាបទដល់កិកុខាំងឡាយ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៏ដប់យ៉ាង
គឺ ដើម្បីសេចក្តីប្រពៃដល់សង្ឃ ១ ដើម្បីសេចក្តីសប្បាយដល់សង្ឃ ១
ដើម្បីនឹងសង្កត់សង្កិនបុគ្គលខាំងឡាយអ្នកមានគំនិតអាក្រក់ ១ ដើម្បី
នៅសប្បាយនៃកិកុខាំងឡាយអ្នកមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ១ ដើម្បីឃាត់
ហាមនូវអាសវៈខាំងឡាយជាបច្ចុប្បន្ន ១ ដើម្បីឃាត់ហាមនូវអាសវៈខាំង
ឡាយដែលនឹងមានទៅខាងមុខ ១ ដើម្បីសេចក្តីជ្រះថ្លានៃបុគ្គលខាំងឡាយ

ปหานาย ปสฏฺฐาโน กิเลสาภาวาย สทฺธมฺมฏฺฐิติยา วินยานุคฺคหาย ฯเปฯ ปน ภิกฺขเว ฯเปฯ สิกฺขาปทํ ฐเปสฺสามิ ทสวิธสงฺฆฏฺฐานิ ปริหรนฺโต ปน ภิกฺขุ การเย-ยฺเยน ปุคฺคลสฺส สามนฺตา สุตฺตวิภงฺโค อาคนฺตพฺโพ ขุทฺทานุขุทฺทกานิ ฯ อถ วา ปเน ภิกฺขุ ปุคฺคลสฺส สามนฺตา สุตฺตวิภงฺคํ ฐเปติ ปริ ปริ-หรนฺโต การาเปยฺย ปริวตฺติยนฺติ ฯ

[๙๔] ปริหรนฺโต นาม สหสา วุจฺจติ ฯ สหสา นาม สหสาคฺคา ภณฺฑา หรติ อาปชฺชติ ฯ การย-เยนาติ ภาเรยฺย วา การาเปยฺย วา ฯ ปุคฺคล-สฺสาติ ภิกฺขุสฺส วา ภิกฺขุนิยา วา ฯ สามนฺตา สุตฺตวิภงฺโคติ อาคนฺตพฺโพ ขุทฺทานุขุทฺทกานิยาติ ปริวาโร ปฐโม ปาราชิกกณฺฑ ปาจิตฺติยกณฺฑ ปาฏิเทสนียกณฺฑ สงฺฆาทิเสสกณฺฑ ทุติโย ปาราชิกกณฺฑ ฯ อถ วา

អ្នកមិនទាន់ដែះថ្លា ๑ ដើម្បីញុំាងបុគ្គលអ្នកដែះថ្លាហើយឲ្យរឹងតែតែដែះថ្លា
ឡើង ๑ ដើម្បីតាំងនៅនៃព្រះសទ្ធម្ម ๑ ដើម្បីសេចក្តីអនុគ្រោះដល់ព្រះ
វិន័យ ๑ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទ
នេះយ៉ាងនេះថា កិក្ខុកាលឲ្យគេធ្វើសន្ថតសម្រាប់ទ្រាប់អង្គុយ គប្បីយក
សន្ថតចាស់ ๑ ចំអាមព្រះសុគតដោយដុំវិញ (មកផ្សំលាយនឹងសន្ថតថ្មី)
ដើម្បីនឹងធ្វើសន្ថតថ្មីនោះឲ្យខូចពណ៌ ។ បើភិក្ខុឲ្យគេធ្វើនិសីទនសន្ថតថ្មី
មិនយកសន្ថតចាស់ ๑ ចំអាមព្រះសុគតដោយដុំវិញ (មកផ្សំលាយនឹង
សន្ថតថ្មីទេ) សន្ថតនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(๙๔) ដែលហៅថា និសីទន:នោះ គឺកម្រាលដែលប្រកបដោយ
ជាយ ។ ដែលហៅថា សន្ថតនោះ គឺកម្រាលដែលគេគ្រាន់តែស្មាច់មិន
ចានត្បាញ ។ ត្រង់ពាក្យថា ឲ្យគេធ្វើ គឺធ្វើឯងឬឲ្យគេធ្វើ ។ សន្ថតសូម្បី
ស្មៀកមួង សូម្បីដណ្តាប់មួង[1] ហៅថាសន្ថតចាស់ ។ ពាក្យថា គប្បី
យកសន្ថតចាស់ ๑ ចំអាមព្រះសុគតដោយដុំវិញ (មកលាយនឹងសន្ថតថ្មី)
ដើម្បីធ្វើសន្ថតថ្មីនោះឲ្យខូចពណ៌ គឺថា កិក្ខុត្រូវកាត់ (សន្ថតចាស់)
ជាវង់មូលក្តី ជាបួនជ្រុងក្តី ហើយយកមកលាតក្រាលលាយចុះក្នុងទីមួយ
ឬសិតហើយលាតក្រាលក្តី ដើម្បីឆ្លៀឲ្យជារបស់ខ្ចាប់ខ្ចួន ។ ពាក្យថា

---

๑ អដ្ឋកថា ពន្សល់ថា អង្គុយម្តង ដេកម្តង ។

ទេ ភិក្ខុ បុរាណសន្ថតិស្ស សាមណេរោ សុតវាទំ[๑] អនាទិយិត្វា បុរាណសន្ថតិស្ស សាមណេរោ សុតវាទំ ឥមំ និសីទនសន្ថតំ ការេតិ វ ការាបេតិ វ បយោគេ ទុក្កដំ បដិលាភេន និស្សគ្គិយំ ហោតិ និស្សជ្ជិតព្ពំ សង្ឃស្ស វ គណស្ស វ បុគ្គលស្ស វ ។ យស្មា បន ភិក្ខវេ និស្សជ្ជិតព្ពំ ។ បេ ។ ឥទំ មេ ភន្តេ និសីទនសន្ថតំ អនាទិយិត្វា បុរាណសន្ថតិស្ស សាមណេរោ សុតវាទំ ការាបិតំ និស្សគ្គិយំ ឥមាហំ សង្ឃស្ស និស្សជ្ជាមីតិ ។ បេ ។ ទាតព្ពោតិ ។ បេ ។ ទាតព្ពាតិ ។ បេ ។ អាយស្មតោ ទម្មីតិ ។

(๙๕) អត្តនា វិប្បការំ អត្តនា បរិយោសាបេតិ និស្សគ្គិយំ ចាចិត្តិយំ ។ អត្តនា វិប្បការំ បរេហិ បរិយោសាបេតិ និស្សគ្គិយំ ចាចិត្តិយំ ។ បរេហិ វិប្បការំ អត្តនា បរិយោសាបេតិ និស្សគ្គិយំ ចាចិត្តិយំ ។ បរេហិ វិប្បការំ បរេហិ បរិយោសាបេតិ និស្សគ្គិយំ ចាចិត្តិយំ ។ អញ្ញស្សត្ថាយ ការេតិ វ ការាបេតិ វ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

បើភិក្ខុមិនយកសន្តឹតចាស់ ១ ចំអាមព្រះសុគតដោយដុំវិញ (មកលាយនឹងសន្តឹតថ្មីទេ) គឺថា ភិក្ខុធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី នូវសន្តឹតសម្រាប់គ្រប់អង្គុយថ្មី មិនយកសន្តឹតចាស់ ១ ចំអាមព្រះសុគតដោយដុំវិញមកលាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ សន្តឹតនោះជានិស្សគ្គិយក្នុងខណៈដែលបានមកភិក្ខុគប្បីលះដល់សង្ឃ ឬគណៈ ឬបុគ្គលក៏បាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីលះយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សន្តឹតសម្រាប់គ្រប់អង្គុយនេះ ខ្ញុំឲ្យគេធ្វើមិនបានកាត់យកសន្តឹតចាស់ ១ ចំអាមព្រះសុគតដោយដុំវិញមកលាយ ជានិស្សគ្គិយ ខ្ញុំសូមលះសន្តឹតនេះដល់សង្ឃ ។ បេ ។ សង្ឃគប្បីឲ្យ ។ បេ ។ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយគប្បីឲ្យ ។ បេ ។ ខ្ញុំឲ្យដល់លោកដ៏មានអាយុ ។

(៨៥) ភិក្ខុធ្វើសន្តឹតដោយខ្នងឯងនៅមិនទាន់ហើយ (គ្រាក្រោយ) ធ្វើឲ្យហើយដោយខ្នងឯងម្តងទៀត ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុធ្វើខ្នងឯងមិនទាន់ហើយ ឲ្យអ្នកដទៃបង្ហើយ ក៏ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ អ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ហើយ ភិក្ខុធ្វើឲ្យហើយដោយខ្នងឯង ក៏ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ អ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ហើយ ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃធ្វើបង្ហើយ ក៏ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុធ្វើខ្នងឯងក្តី ឲ្យអ្នកដទៃធ្វើក្តី ដើម្បីប្រយោជន៍អ្នកដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[๙๖] อถาปรานิ ปุพฺพณฺหสมยนฺติปิ สายนฺหาติปิ ปาโต-
ติปิ อาทิยิตฺวา ตถาคตสฺส อลงฺกาโร อาทิยิตฺวา ตถาคตสฺส
อาทิยิตฺวา ตถาคตสฺส อลงฺกาโร อาทิยิตฺวา ตถาคตสฺส
อญฺเญน ตถาคตํ ปฏิลภิตฺวา ปริภุญฺชติ วิตานํ วา
กุมฺภตฺถรณํ วา สาณิปาการกาโร วา ภิตฺติ วา ตีณิโยหานิ
วา ตถาคตสฺส อุปฏฺฐากสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาปตฺติ ฯ

จตฺตาริ สงฺฆาทิเสสานิ นิฏฺฐิตานิ ฯ

(๙๖) អាបត្តិមិនមានដល់កិក្ខុធ្វើសន្ទុំតថ្វាយកសន្ទុំតថាស់ ๑ ចំអាម
ព្រះសុគតដោយដុំរំញ្ជួមកលាយ មិនមានដល់កិក្ខុកាលរកសន្ទុំតថាស់មិន
ឃាន ๑ ចំអាមធ្វើលាយតែបន្តិច មិនមានដល់កិក្ខុកាលរកសន្ទុំតថាស់បន្តិច
មិនឃានធ្វើមិនឃានលាយ មិនមានដល់កិក្ខុឃានសន្ទុំតដែលអ្នកដទៃធ្វើយក
មកប្រើគ្រាស់ មិនមានដល់កិក្ខុធ្វើជាពិតានក្តី ជាកម្រាលផ្ទៃដែលគេ
ឫកលាបក្តី ជារនាំងចាំងក្តី ជាពួកក្តី ជាខ្នើយក្តី មិនមានដល់កិក្ខុឆត
មិនមានដល់កិកជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ๕ ចប់ ។

ឆដ្ឋសិក្ខាបទំ

(៩៧) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស កិក្ខុនោ កោសលេសុ ជនបទេសុ សាវត្ថឹ គច្ឆន្តស្ស អន្តរាមគ្គេ ឍឡ្ហកលោមានិ ឧប្បជ្ជិំសុ ។ អថខោ សោ កិក្ខុ តានិ ឍឡ្ហកលោមានិ ឧត្តរាសង្គេន ភណ្ឌិកំ ពន្ធិត្វា អគមាសិ ។ មនុស្សា តំ កិក្ខុំ បស្សិត្វា ឧប្បណ្ឌេសុំ កិត្តកេន តេ កន្តេ កីតានិ កិត្តកោ ឧទយោ ភវិស្សតីតិ ។ សោ កិក្ខុ តេហិ មនុស្សេហិ ឧប្បណ្ឌិយមានោ មង្កុ អហោសិ ។ អថខោ សោ កិក្ខុ សាវត្ថឹ គន្ត្វា តានិ ឍឡ្ហកលោមានិ បិតរោ វ អាសុម្ភិ ។ កិក្ខូ តំ កិក្ខុំ ឯវមាហំសុ[1] កិស្ស ត្វំ អាវុសោ ឥមានិ ឍឡ្ហកលោមានិ បិតរោ វ អាសុម្ភសីតិ ។ តថា ហិ បនាហំ អាវុសោ ឥមេសំ

---

១ ឩ. ម. ឯតទវោចុំ ។

សិក្ខាបទទី ៦

(៤៧) សម័យនោះ ព្រះសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងវត្តជេត-
ពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ដិតក្រុងសាវត្ថី ។ ក៏គ្រានោះឯង កាលភិក្ខុ
មួយរូបទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ក្នុងកោសលជនបទ ក៏ចាននេមចៀមជាច្រើន
ក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ (ដោយឆាយកប្រគេន) ។ ភិក្ខុនោះក៏ចងវេច
នេមចៀមទាំងឡាយនោះជាបង្វេចដោយខ្នុកាសង្គ (ចីពរ) ហើយទៅ ។
មនុស្សទាំងឡាយឃើញភិក្ខុនោះហើយនាំគ្នានិយាយចំអកថា ព្រះគុណា
នេមចៀមព្រះគុណាទិញមកថ្លៃប៉ុន្មាន នឹងបានចំណេញប៉ុន្មាន ។
កាលមនុស្សទាំងឡាយនោះ និយាយចំអកដូច្នោះហើយ ភិក្ខុនោះក៏មាន
សេចក្តីអៀនខ្មាស ។ លុះភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រុងសាវត្ថី ក៏ឈរទំលាក់
នេមចៀមទាំងនោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា
ម្នាលអាវុសោ អ្នកឈរទំលាក់ចោលនូវនេមចៀមទាំងនេះដើម្បីអ្វី ។
ភិក្ខុនោះនិយាយតបថា អាវុសោ ព្រោះហេតុតែនេមចៀមទាំង
នេះ បានជាមនុស្សទាំងឡាយនាំគ្នានិយាយចំអកខ្ញុំ ហេតុនេះឯង

ปฐมกเลาฬานิ ตาวตกา มยฺหเมว ทุปฺปญฺหาติ ฯ
ตีหวงฺเคหิ ปน ตุมฺเห อาวุเสา สมนฺนาคตา ปฐมกเลาฬานิ
อาปาเรสีติ ฯ อติเรกตีณิวสฺสานิ อาวุเสาติ ฯ เย
เต ภิกฺขู อปฺปิจฺฉา ฯเป ฯ เต อุชฺฌายนฺติ ขียนฺติ
วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ภิกฺขู อติเรกตีณิวสฺสานิ
ปฐมกเลาฬานิ อาปาริสฺสนฺตีติ ฯ อถโข เต
ภิกฺขู ภควโตา ปาตมตฺตํ อาโรเจสุ ฯ สจฺจํ กิร
ตุมฺเห ภิกฺขู อติเรกตีณิวสฺสานิ ปฐมกเลาฬานิ อา-
ปาเรสีติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา
กถญฺหิ นาม ตุมฺเห โมฆปุริสา อติเรกตีณิวสฺสานิ
ปฐมกเลาฬานิ อาปาริสฺสถ เนตํ โมฆปุริสา
อปฺปสนฺนานญฺจ ปสาทาย ปสนฺนานญฺจ ภิยฺโย-
ภาวาย ฯเป ฯ ปาฬิ ปน ภิกฺขเว สมฺมา สิกฺขาปทํ
ปญฺญเปยฺยาย ภิกฺขุโน ปเรา อฑฺฒานมาสกปฺปฏิปนฺนสฺส
ปฐมกเลาฬานิ ทุปฺปาจิยนฺติ อาคนฺตุมาเนน ภิกฺขุนา
ปฏิคฺคเหตพฺพานิ ปฏิคฺคเหตฺวา ตีณิวสฺสานิปรมานิ สหาปิ

(ដើម្បីទុំលាក់បាំងលេញ)។ ភិក្ខុពាល់ឆ្អាយនោះសួរថា ម្នាលអាវុសោ លោកនាំយកពេមចៀមពាន់នេះមកអំពីទីមានចម្ងាយប៉ុន្មាន។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា អាវុសោ ខ្ញុំនាំពេមចៀមពាន់នេះមកអស់ទីឆ្ងាយជាង៣យោជន៍ ។ ភិក្ខុពាល់ឆ្អាយណា មានសេចក្តីជ្រាបថាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុពាល់ឆ្អាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុមិនសមបើនឹងនាំយកពេមចៀមមកឆ្ងាយជាង៣យោជន៍ដូច្នេះឡើយ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុពាល់នោះក៏ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុ ឮថាអ្នកឯងនាំយកពេមចៀមមកឆ្ងាយជាង៣យោជន៍ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដំណើរនោះពិតមែន ។ ព្រះសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរស ហេតុដូចម្តេចបានជាអ្នកឯងនាំយកពេមចៀមមកកាន់ចម្ងាយផ្លូវជាង៣យោជន៍ដូច្នេះ ម្នាលមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនពាល់ឆ្អាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ មិនមែនញុំាងអ្នកដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទៀតទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុពាល់ឆ្អាយ អ្នកពាល់ឆ្អាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ពេមចៀមពាល់ឆ្អាយកើតឡើងដល់ភិក្ខុអ្នកដើរផ្លូវឆ្ងាយ កាលបើភិក្ខុប្រាថ្នា គប្បីទទួលយកបាន លុះទទួលហើយ បើមិនមានអ្នកនាំយកទៅឲ្យទេ គប្បីនាំយកទៅ

มหาเวตฺยาธิ อสนฺเธ มหาเรเก ตาโต เจ ขุทฺทกี
มหาเวยฺย อสนฺเธปิ มหาเรเก ติสฺสตฺเถยฺยนฺติ ฯ

(๙๘) ตตฺถาโย ปเนว อตฺถานมตฺถปฺปฏิปตฺติสฺสาตี
ปทานิ ตตฺถนฺสฺส ฯ ฌตฺถเรลาเมาติ ขุปฺปชฺชเยฺยนฺติ
ขุปฺปชฺชเยฺยุนฺติ สงฺฆาโต วา คณาโต วา ญาตาโต
วา มิตฺตาโต วา ปงฺสุกูลาโต วา อตฺตาโต วา ฉเฉน ฯ
อาคนฺตฺวา เอตาติ ฯฉฏฺฐมาเยน ปฏิคฺคเหตฺวาติ ฯ
ปฏิคฺคเหตฺวา ติโยชนปรมํ สหตฺถา หาเรตฺวานีติ
ติโยชนปรมตา สหตฺถา หาเรตฺวาติ ฯ อสนฺเธ
มหาเรเกติ ฉ อญฺเญ เกจิ มหาเรกา เหาติ
ฯกฺเต วา ปุริเสา วา คหาฏฺโฐ วา ปพฺพชิโต วา ฯ
ตาโต เจ ขุทฺทกี มหาเวยฺย อสนฺเธปิ มหาเรเกติ
ปมมิ ฐานิ ติโยชนิ อติกฺกเมติ อาปตฺติ ขุทฺทก-
ฉสฺส ขุติยิ ฐานิ อติกฺกเมติ ติสฺสตฺเถยฺยานิ เหาติ(๑)
อนฺโตติโยชเน ปิโต ปหิติโยชนิ ฐาเตติ
ติสฺสตฺเถยฺยานิ เหาติ(๒) อญฺญสฺส ยาเน วา ภณฺเฑ วา

๑-๒ ติสฺสตฺเถยฺยิ วาปิตฺถิยสฺส สพฺพตฺถ อาคตนฺติ ฯ

ដោយដៃខ្លួនឯងកាន់ចម្ងាយផ្លូវយ៉ាងច្រើនត្រឹមបីយោជន៍ កាលបើមិនមានអ្នកនាំយកទៅឲ្យទេ កិក្ខុនាំយកភេមចៀមទៅដោយខ្លួនឯងលើសពីកំណត់នោះទៅ ភេមចៀមនោះជានិស្សគ្គិយ កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(៤៨) ត្រង់ពាក្យថា កិក្ខុអកដើរផ្លូវឆ្ងាយ គឺកិក្ខុអកដើរទៅតាមផ្លូវ ។ ពាក្យថា ភេមចៀមទាំងឡាយកើតឡើង គឺថា ភេមចៀមទាំងឡាយកើតឡើងអំពីសង្ឃក្តី អំពីគណៈក្តី អំពីញាតិក្តី អំពីមិត្តក្តី អំពីបង្សុកូលក្តី ដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួនក្តី ។ ពាក្យថា កាលបើកិក្ខុប្រាថ្នា គឺថា កាលបើកិក្ខុចង់បានត្រូវទទួលយកបាន ។ ពាក្យថា លុះទទួលហើយ គប្បីនាំទៅដោយដៃខ្លួនឯងកាន់ចម្ងាយផ្លូវយ៉ាងច្រើនត្រឹមបីយោជន៍ គឺថា កិក្ខុគប្បីនាំទៅដោយដៃខ្លួនឯងត្រឹមបីយោជន៍យ៉ាងច្រើន ។ ពាក្យថា បើមិនមានអ្នកនាំយកទៅឲ្យ គឺគ្មានអ្នកដទៃនីមួយ ស្រីក្តី ប្រុសក្តី គហស្ថក្តី បព្វជិតក្តី នាំយកទៅឲ្យ ។ ពាក្យថា កាលបើមិនមានអ្នកនាំយកទៅឲ្យទេ កិក្ខុនាំយកភេមចៀមទៅដោយខ្លួនឯងលើសពីកំណត់នោះទៅ គឺថា កិក្ខុឈានដុំហ៊ានទី ១ ឲ្យលើសអំពីបីយោជន៍ទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ឈានដុំហ៊ានទី ២ ឲ្យលើសទៅ ភេមចៀមទាំងនោះជានិស្សគ្គិយ កាលកិក្ខុឋិតនៅក្នុងខាងក្នុងបីយោជន៍ តែចោលភេមចៀមឲ្យធ្លាក់ចុះខាងក្រៅបីយោជន៍ ភេមចៀមទាំងនោះក៏ជានិស្សគ្គិយ កិក្ខុជាក់ចុះនូវភេមចៀមក្នុងយានក្តី ក្នុងបង្ខេចក្តីនៃអកដទៃ

อฌานฺตสฺส ปกฺขิปิตฺวา ตโยฆนํ อตีกฺกาเมติ นิสฺสกฺกิยานิ เหาตฺวา นิสฺสฏฺฐิตฺยานิ สงฺฆสฺส ฯ คณสฺส ฯ ปุคฺคลสฺส ฯ ฯเปฯ ปน ตีกฺขาย นิสฺสฏฺฐิตฺยานิ ฯ เปฯ ฯ สมานิ เม ภนฺเต ปตฺตกลโมหานิ ตโยฆนํ อตีกฺกามิตานิ นิสฺสกฺกิยานิ สมานาหรณ สงฺฆสฺส นิสฺสชฺชามีติ ฯ เปฯ ฯ ทเทยฺยาถ ฯ เปฯ ฯ ทเทยฺยุนฺติ ฯ เปฯ อายสฺมโต ธมฺมิตา ฯ

[๙๙] อตีกฺกนฺตโยฆนเ อตีกฺกนฺตสญฺญี ตโยฆนํ[๑] อตีกฺกามเมติ นิสฺสกฺกิยํ ทาตพฺพยิ ฯ อตีกฺกนฺตโยฆนเ วิมตีกา ตโยฆนํ อตีกฺกามเมติ นิสฺสกฺกิยํ ทาตพฺพยิ ฯ อตีกฺกนฺตโยฆนเ อนฺตกสญฺญี ตโยฆนํ อตีกฺกามเมติ นิสฺสกฺกิยํ ทาตพฺพยิ ฯ อนฺตกตโยฆนเ อตีกฺกนฺตสญฺญี อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อนฺตกตโยฆนเ วิมตีกา อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อนฺตกตโยฆนเ อนฺตกสญฺญี อนาปตฺติ ฯ

---

๑ ฉ. ม. ฆนฺตกเสฺว อยเมว ปาโฐ ฉ ฆเรสุปิ ฯ

គេមិនដឹង ឲ្យកន្លងបីយោជន៍ទៅ ភេមច្រៀមទាំងនោះ ក៏ជានិស្សគ្គិយ កិក្ខុ គប្បីលះដល់សង្ឃ **ឯតណៈ ឯបុគ្គលៗ** ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីលះយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ភេមច្រៀមទាំងឡាយនេះ ខ្ញុំបាននាំមកឲ្យលើសអំពីបីយោជន៍ទៅហើយជានិស្សគ្គិយ ខ្ញុំសូមលះនូវភេមច្រៀមទាំងឡាយនេះដល់សង្ឃ ។ បេ ។ សង្ឃគប្បីឲ្យ ។ បេ ។ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយគប្បីឲ្យ ។ បេ ។ ខ្ញុំឲ្យដល់លោកដ៏មានអាយុ ។

(៩៩) ទីលើសអំពីបីយោជន៍ កិក្ខុសំគាល់ថាលើសមែន ហើយនាំភេមច្រៀមឲ្យលើសអំពីបីយោជន៍ទៅ ភេមច្រៀមនោះជានិស្សគ្គិយ កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ទីលើសអំពីបីយោជន៍ កិក្ខុសង្ស័យហើយនាំភេមច្រៀមឲ្យលើសអំពីបីយោជន៍ ភេមច្រៀមនោះជានិស្សគ្គិយ កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ទីលើសអំពីបីយោជន៍ កិក្ខុសំគាល់ថាមិនទាន់លើស ហើយនាំភេមច្រៀមឲ្យលើសអំពីបីយោជន៍ទៅ ភេមច្រៀមនោះជានិស្សគ្គិយ កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ទីខ្វះអំពីបីយោជន៍ កិក្ខុសំគាល់ថាលើស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ទីខ្វះអំពីបីយោជន៍ កិក្ខុសង្ស័យត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ទីខ្វះអំពីបីយោជន៍ កិក្ខុសំគាល់ថាខ្វះមែន មិនត្រូវអាបត្តិ ។

(๑๐๐) អនាបត្តិ តិយោជនំ ហរតិ ឆឧកតិ-
យោជនំ ហរតិ តិយោជនំ ហរតិបិ បច្ចាហរតិបិ
តិយោជនំ ភណ្ឌភាជិយោ កត្វា តតោ បរំ ហរតិ
អច្ឆិន្ទំ បដិលភិត្វា ហរតិ និស្សដ្ឋំ បដិលភិត្វា ហរតិ
អញ្ញំ ហារបេតិ កតកម្មំ ហរតិ ឧម្មត្តកស្ស
អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ឆដ្ឋសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

ឆិស្សត្តិយកណ្ឌ ភោសិយវគ្គ សិក្ខាបទទី ៦ ភិក្ខុដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

[๑๐๐] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុនាំយកភេមចៀមទៅត្រឹមបីយោជន៍ មិនមានដល់ភិក្ខុនាំយកទៅថយអំពីបីយោជន៍ មិនមានដល់ភិក្ខុនាំយកទៅក្តី នាំត្រឡប់មកក្តី ត្រឹមបីយោជន៍ មិនមានដល់ភិក្ខុប្រាថ្នាដើម្បីនឹងនៅ តែត្រូវទៅកាន់ទីមានចម្ងាយផ្លូវបីយោជន៍ ហើយនាំយកភេមចៀមទៅកាន់ទីដទៃចាកទីនោះ[1] មិនមានដល់ភិក្ខុត្រឡប់ជួនភេមចៀមដែលចោរលួចយកទៅហើយនាំយកទៅ មិនមានដល់ភិក្ខុត្រឡប់ជួនភេមចៀមដែលលះបង់ដោយនៃយកម្មហើយនាំយកទៅ មិនមានដល់ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃនាំយកទៅ មិនមានដល់ភិក្ខុនាំយករបស់ដែលធ្លាហើយ (ធ្លាសម្រេចជាសម្ពត់កម្ពលនឹងព្រំនឹងសន្ថរជាដើម) មិនមានដល់ភិក្ខុឆត មិនមានដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៦ ចប់ ។

---

๑ ភិក្ខុនាំភេមចៀមទៅនៅក្នុងទីណាៗ មានចម្ងាយបីៗ យោជន៍ ហើយមិនបានប្រែកបដោយកិច្ចមានឧទ្ទេសនឹងបរិបុច្ឆាជាដើម ឬដោយសក្ការមានបច្ច័យជាដើមក្នុងទីនោះ ហើយនឹងនាំភេមចៀមចេញអំពីទីនោះ ទៅកាន់ទីដទៃៗ កំណត់ត្រឹមតែបីៗ យោជន៍ កំបាន ជាវេលាដល់រយយោជន៍កំបាន ។

សត្តមសិក្ខាបទំ

[១០១] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សក្កេសុ វិហរតិ កបិលវត្ថុស្មិំ និគ្រោធារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ភក្ខិយា ភិក្ខូ ភិក្ខុនីហិ ឱឡ-កលោមានិ ធោវាបេន្តិបិ រជាបេន្តិបិ វិនដ្ឋាបេន្តិបិ ។ ភិក្ខុនិ:យោ ឱឡកលោមានិ ធោវន្តិយោ រជន្តិយោ វិនដេន្តិយោ វិញ្ញត្តិ ទុន្តេសំ បរិបុច្ឆំ អធិសីលំ អធិចិត្តំ អធិប្បញ្ញំ ។ អថខោ មហាបជាបតី គោតមី យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតំ ខោ មហាបជាបតឹ គោតមឹ ភគវា ឥតទវោច កច្ចិ គោតមិ ភិក្ខុនិយោ អប្បមត្តា អាតាបិនិយោ បហិតត្តា វិហរន្តីតិ ។ កុតោ ភន្តេ ភិក្ខុនីនំ អប្បមាទោ អយ្យា ឆព្ភក្ខិយា[1] ភិក្ខុនីហិ ឱឡក.លោមានិ ធោវាបេន្តិបិ រជាបេន្តិបិ វិនដ្ឋាបេន្តិបិ

---

១ ឆព្ភោ បរំ សព្ពត្ថ ភិក្ខុតិ បាឋោ ទិស្សតិ ។ សោ អតិរេកោតិ ទដ្ឋព្ពោ ។

សិក្ខាបទទី ៣

[១០១] សម័យនោះ សម្តេចព្រះសម្ពុទ្ធដ៏ទ្រង់យស ទ្រង់គង់ក្នុងនិគ្រោធារាម ដិតក្រុងកបិលពស្តុ ក្នុងសក្កជនបទ ។ គ្រានោះឯង ពួកកិកុធព្ភូគ្គិយប្រើនាងកិកុនីទាំងឡាយឲ្យលាងខ្លះ ឲ្យជ្រលក់ខ្លះ ឲ្យសិតខ្លះ ឬត្រដោះខ្លះ នូវពោមចៀមទាំងឡាយ ។ កិកុនីទាំងឡាយកាល (ធ្វើកិច្ច) លាង ជ្រលក់ សិត នូវពោមចៀម (ដូច្នោះ) ទើបលះចោលនូវការរៀនសូត្រចុះ អដ្ឋកថា នឹងអធិសីលសិក្ខា អធិចិត្តសិក្ខា អធិបញ្ញាសិក្ខា ។ គ្រានោះ នាងមហាបជាបតិគោតមីកិកុនីចូលទៅគាល់សម្តេចព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយបានឋិតក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគមានបន្ទូលនឹងនាងមហាបជាបតិគោតមី **ដែលកំពុងឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ** យ៉ាងនេះថា នែព្រះនាងគោតមី នាងកិកុនីទាំងឡាយជាអ្នកមិនប្រមាទ ជាអ្នកមានព្យាយាមដុតកំដៅចាប ជាអ្នកមានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់ព្រះនិព្វានដែរឬទេ ។ ព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមីទូលថា បពិត្រព្រះអង្គ ពួកនាងកិកុនីមិនប្រមាទឯណាបាន លោកម្ចាស់ធព្ភូគ្គិយទាំងឡាយប្រើពួកនាងកិកុនីឲ្យលាងខ្លះ ឲ្យជ្រលក់ខ្លះ ឲ្យសិតខ្លះ នូវពោមចៀមទាំងឡាយ

កិត្តិនិយោ ឯឡកលោមានិ ឆោវដ្ដិយោ វដដ្ដិយោ
វិដវេដ្ឋិយោ វិញ្ញូ ចេតសា បរិបុច្ឆំ អធិសីលំ
អធិចិត្តំ អធិបញ្ញន្តិ ។ អថខោ ភគវា មហាប-
ជាបតឹ គោតមឹ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ ស-
មាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ
មហាបជាបតី គោតមី ភគវតា ធម្មិយា កថាយ
សន្ទស្សិតា សមាទបិតា សមុត្តេជិតា សម្បហំសិតា
ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។
អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ
កិត្តិសទ្ទំ សទ្ធិចាតាបេត្វា ធម្មិយំ កថំ បដិបុច្ឆិ
សចេ ភិក្ខវេ តុម្ហេ កិត្តិនិហិ ឯឡកលោមានិ
ឆោវដេដិ វដវេដិ វិដវេដិតិ ។ សចេ
ភគវតិ ។ ញាតិតាយោ តុម្ហាកំ កិត្តិវេ អញ្ញាតិ-
តាយោតិ ។ អញ្ញាតិតាយោ ភគវតិ ។ អញ្ញាតិ-
តា មោឃបុរិសា អញ្ញាតិតាយ ន ជាតន្តិ បដិក្ខិបិ ។

កាលបើកិក្ខុនីទាំងឡាយមានវល់ លាង ជ្រលក់ សិត នូវភោមចៀមទាំងឡាយ (ដូច្នោះហើយ) ទើបលះចោលការរៀនសូត្រចារី អដ្ឋកថា នូវអធិសីលសិក្ខា អធិចិត្តសិក្ខា **អធិប្បញ្ញាសិក្ខា** ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមីឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យក្លាហាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មីកថា ។ គ្រានោះ ព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមី កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យក្លាហាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មីកថាហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយធ្វើប្រទក្សិណចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ព្រោះដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំនូវកិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរបញ្ជាក់ពួកកិក្ខុឆព្វគ្គិយថា នែកិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា អ្នកទាំងឡាយប្រើពួកនាងកិក្ខុនីឲ្យលាងខ្លះ ឲ្យជ្រលក់ខ្លះ ឲ្យសិតខ្លះ នូវភោមចៀមទាំងឡាយ ពិតមែនឬទេ ។ ពួកកិក្ខុឆព្វគ្គិយទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ការនោះពិតមែន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រាស់សួរថា នែកិក្ខុទាំងឡាយ ពួកនាងកិក្ខុនីទាំងនោះ ជាញាតិរបស់អ្នកទាំងឡាយ ឬមិនមែន ជាញាតិទេ ។ ពួកកិក្ខុឆព្វគ្គិយទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស កិក្ខុនីទាំងនោះមិនមែនជាញាតិទេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា នែមោឃបុរសទាំងឡាយ ជនទាំងឡាយដែលមិនមែនជាញាតិ រមែងមិនដឹងនូវកម្មដ៏សមគួរ

อปฺปฏิรูปํ วา ฉาทนตฺถาย วา อปฺปฉาทนตฺถาย วา ตณฺหา
ทาส ตนฺตี เหฏฺฐา ปุริสา อญฺญาตกาหิ ภิกฺขุนีหิ
ปจฺจกเลหาทิ เทนฺติปิ ปฏิคฺคณฺหนฺติปิ ขาทนฺติปิ
ภุญฺชนฺติปิ เตน เหฏฺฐา ปุริสา อปฺปสนฺนานํ วา
ปสาทาย ปสนฺนานญฺจ ภิโยฺยภาวาย ฯเปฯ
ฆรา ปน ภิกฺขเว ๔ปญฺจ สิกฺขาปทานิ อุทฺทิสิยฺยนฺติ
เยหิ ปน ภิกฺขู อญฺญาตกาย ภิกฺขุนิยา ปจฺจก-
เลหาทิ เทนฺติ ปฏิคฺคณฺหนฺติ ขาทนฺติ ภุญฺชนฺติ วา
ติสฺสกฺขิยา ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

(๑๐๒) เยหิ ปนาติ เยหิ ยาทิสา ฯเปฯ
ภิกฺขูติ ฯเปฯ อยํ ๔ปสฺสิ อตฺถ อธิปฺเปโต
ภิกฺขูติ ฯ อญฺญาติกา นาม มาติโต วา ปิติโต วา
ยาว สตฺตมา ปิตามหยุคา อสมฺพนฺธา ฯ ภิกฺขุนี นาม
อุภโตสงฺเฆ อุปสมฺปนฺนา ฯ ปจฺจกฺขาติ อาณาเปติ
อาหรติ อุกฺกฺจสฺส ปาตุนาติ ติสฺสกฺขิยาติ เหฏฺฐา ฯ

ឬមិនសមគួរ នឹងកឬជាទីជ្រះថ្លា ឬមិនជាទីជ្រះថ្លានៃស្ត្រីតាំងពីរយ៉ាងដែល
មិនមែនជាញាតិទេ នែមោឃបុរសតាំងពីរយ៉ាង តាលបើអំពើដែលប្រកប
ដោយទោសយ៉ាងនេះ ពួកអ្នកតំហ៊ានប្រើភិក្ខុនីតាំងពីរយ៉ាងដែលមិនមែន
ជាញាតិឲ្យលាងខ្លះ ឲ្យជ្រលក់ខ្លះ ឲ្យសិតខ្លះ នូវពេមចៀមតាំងពីរយ៉ាង
នែមោឃបុរសតាំងពីរយ៉ាង អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យកើត
សេចក្តីជ្រះថ្លាដល់បុគ្គលដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬមួយនាំបុគ្គលដែល
ជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងតឹងតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងពីរយ៉ាង
អ្នកតាំងពីរយ៉ាងគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ
ប្រើនាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិឲ្យលាងក្តី ឲ្យជ្រលក់ក្តី ឲ្យសិតឬត្រដោះក្តី
នូវពេមចៀមតាំងពីរយ៉ាង ពេមចៀមនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយ ។

(១០៤) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានអធិប្បាយតង់សិក្ខាបទ
ទី ១ នៃបាវចនីយកណ្ឌរួចហើយ ។ ភិក្ខុនីដែលមិនជាប់សាច់ញាតិអំពី
ចំណែកខាងម្តាយក្តី អំពីចំណែកខាងបិតាក្តី ដរាបអំពីគូនៃដូនដីតាជា
គំរប់ ៧ តំណ ឈ្មោះថា មិនមែនជាញាតិ ។ ស្រីបានឧបសម្បទាកង្ខាកតាសា-
សង្ឃ(១) ឈ្មោះថា នាងភិក្ខុនី ។ ភិក្ខុបង្អាប់ថា នាងចូរលាងដូច្នេះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ពេមចៀមដែលលាងហើយនោះ ជានិស្សគ្គិយ ។

---

១ បានដល់សង្ឃពីរចំណែក គឺភិក្ខុសង្ឃមួយចំណែក ភិក្ខុនីសង្ឃមួយចំណែក ។

វជាតិ អាណាបេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស វត្ថានិ និស្សគ្គិ-
យានិ ហោន្តិ ។ វិដវេមាតិ អាណាបេតិ អាបត្តិ
ទុក្កដស្ស វិដដិតានិ និស្សគ្គិយានិ ហោន្តុ និស្សគ្គិ-
តវ្ហេនិ សង្ឃស្ស វា គណស្ស វា បុគ្គលស្ស វា ។
ឃវញ្ហេ បន តំវត្ថុកេ និស្សគ្គិតវ្ហានិ ។ បេ ។ ឥមានិ
មេ ភន្តេ ឋបិតកោមានិ អញ្ញាតិកាយ តំវត្ថុនិយា
ណោវិតានិ និស្សគ្គិយានិ ឥមាយាហំ សង្ឃស្ស
និស្សជ្ជាមីតិ ។ បេ ។ ទទេយ្យាតិ ។ បេ ។ ទទេយ្យុន្តិ
។ បេ ។ អាយស្មតោ ទម្មីតិ ។

(១០៣) អញ្ញាតិកាយ អញ្ញាតិកសញ្ញី ឋបិតក-
កោមានិ ណោវបេតិ និស្សគ្គិយំ ចាចិត្តិយំ ។ អញ្ញា-
តិកាយ អញ្ញាតិកសញ្ញី ឋបិតកោមានិ ណោវបេតិ
វជាបេតិ និស្សគ្គិយេន អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អញ្ញាតិ-
កាយ អញ្ញាតិកសញ្ញី ឋបិតកោមានិ ណោវបេតិ
វិដជាបេតិ និស្សគ្គិយេន អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អញ្ញាតិ-
កាយ អញ្ញាតិកសញ្ញី ឋបិតកោមានិ ណោវបេតិ

ភិក្ខុបង្គាប់ថា នាងចូរជ្រលក់ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ពេមចៀមដែលជ្រលក់ហើយនោះ ជានិស្សគ្គិយ ។ ភិក្ខុបង្គាប់ថា នាងចូរសិត ឬត្រដោះដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ពេមចៀមដែលសិតឬត្រដោះហើយ ជានិស្សគ្គិយ ពេមចៀមដែលជានិស្សគ្គិយនោះ ភិក្ខុគប្បីលះដល់សង្ឃ ឬគណៈ ឬបុគ្គលក៏បាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីលះយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ពេមចៀមទាំងនេះ ខ្ញុំបានប្រើនាងភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ឲ្យលាងហើយ ជានិស្សគ្គិយ ខ្ញុំសូមលះពេមចៀមទាំងនេះដល់សង្ឃ ។ បេ ។ សង្ឃគប្បីឲ្យ ។ បេ ។ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ គប្បីឲ្យ ។ បេ ។ ខ្ញុំឲ្យដល់លោកដ៏មានអាយុ ។

(១០៣) ភិក្ខុនីមិនមែនញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ហើយប្រើឲ្យលាងនូវពេមចៀមទាំងឡាយ ពេមចៀមនោះ ជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិចាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ហើយប្រើឲ្យលាង ឲ្យជ្រលក់ នូវពេមចៀមទាំងឡាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដនឹងនិស្សគ្គិយចាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ហើយប្រើឲ្យលាង ឲ្យសិត នូវពេមចៀមទាំងឡាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដនឹងនិស្សគ្គិយចាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុនីមិនមែនញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ហើយប្រើឲ្យលាង ឲ្យជ្រលក់ ឲ្យសិត

រជាបេតំ វិជជាបេតំ និស្សគ្គិយេន អាបត្តិ ទុន្នំ ទុក្កដានំ ។ អញ្ញាតកាយ អញ្ញាតកសញ្ញី ឯឡកលោមានិ រជាបេតំ និស្សគ្គិយំ ចាចិត្តិយំ ។ អញ្ញាតកាយ អញ្ញាតកសញ្ញី ឯឡកលោមានិ រជាបេតំ វិជជាបេតំ និស្សគ្គិយេន អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អញ្ញាតកាយ អញ្ញាតកសញ្ញី ឯឡកលោមានិ រជាបេតំ ជោរាបេតំ និស្សគ្គិយេន អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អញ្ញាតកាយ អញ្ញាតកសញ្ញី ឯឡកលោមានិ រជាបេតំ វិជជាបេតំ ជោរាបេតំ និស្សគ្គិយេន អាបត្តិ ទុន្នំ ទុក្កដានំ ។ អញ្ញាតកាយ អញ្ញាតកសញ្ញី ឯឡកលោមានិ វិជជាបេតំ និស្សគ្គិយំ ចាចិត្តិយំ ។ អញ្ញាតកាយ អញ្ញាតកសញ្ញី ឯឡកលោមានិ វិជជាបេតំ ជោរាបេតំ និស្សគ្គិយេន អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អញ្ញាតកាយ អញ្ញាតកសញ្ញី ឯឡកលោមានិ វិជជាបេតំ រជាបេតំ និស្សគ្គិយេន អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អញ្ញាតកាយ អញ្ញាតកសញ្ញី ឯឡកលោមានិ វិជជាបេតំ ជោរាបេតំ រជាបេតំ

នូវភេមចៀមទាំងឡាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរនឹងនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុនីមិនមែនញាតិ កិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ហើយប្រើឲ្យដុសក់នូវភេមចៀមទាំងឡាយ ភេមចៀមនោះ ជានិស្សគ្គិយ កិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុនីមិនមែនញាតិ កិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ហើយប្រើឲ្យដុសក់ ឲ្យសិត នូវភេមចៀមទាំងឡាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដនឹងនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុនីមិនមែនញាតិ កិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ហើយប្រើឲ្យដុសក់ឲ្យលាង នូវភេមចៀមទាំងឡាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដនឹងនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុនីមិនមែនញាតិ កិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ហើយប្រើឲ្យដុសក់ ឲ្យសិត ឲ្យលាង នូវភេមចៀមទាំងឡាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរនឹងនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុនីមិនមែនញាតិ កិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ហើយប្រើឲ្យសិត នូវភេមចៀមទាំងឡាយ ភេមចៀមនោះ ជានិស្សគ្គិយ កិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុនីមិនមែនញាតិ កិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ហើយប្រើឲ្យសិត ឲ្យលាង នូវភេមចៀមទាំងឡាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដនឹងនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុនីមិនមែនញាតិ កិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ហើយប្រើឲ្យដុសក់នូវភេមចៀមទាំងឡាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដនឹងនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុនីមិនមែនញាតិ កិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ហើយប្រើឲ្យសិត ឲ្យលាង ឲ្យដុសក់

និស្សគ្គិយេន អាបត្តិ ទុក្កដានំ ។ អញ្ញាតិកាយ វេមតិកោ ។បេ។ អញ្ញាតិកាយ ញាតិកសញ្ញី ។បេ។ អញ្ញស្ស ឯឡកលោមានិ ធោវាបេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឯកតោ ឧបសម្បន្នាយ ធោវាបេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ញាតិកាយ អញ្ញាតិកសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ញាតិកាយ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ញាតិកាយ ញាតិកសញ្ញី អនាបត្តិ ។

(១០៤) អនាបត្តិ ញាតិកាយ ធោវិស្សាមិ អញ្ញាតិកា ទុតិយា ហោតិ អាវុត្តា ធោវតិ អបរិក្ខុត្តំ កតកណ្ឌំ ធោវាបេតិ សិក្ខមានាយ សាមណេរិយា ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្ស តិ ។

សត្តមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

នូវភេមចៀមទាំងឡាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរនឹងនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិកុនី មិនមែនជាញាតិ កិកុសង្ឃ័យ ។ បេ ។ កិកុនីមិនមែនជាញាតិ កិកុសំគាល់ថាជាញាតិ ។ បេ ។ កិកុប្រើកិកុនីឲ្យលាងនូវភេមចៀមកិកុដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិកុប្រើកិកុនីដែលបានឧបសម្បទាអំពីឯកតោសង្ឃឲ្យលាង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិកុនីជាញាតិ កិកុសំគាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិកុនីជាញាតិ កិកុសង្ឃ័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិកុនីជាញាតិ កិកុសំគាល់ថាជាញាតិ មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ ។

(១០៤) អាបត្តិមិនមានដល់កិកុដែលឲ្យកិកុនីជាញាតិលាងភេមចៀម ស្រាប់តែមានកិកុនីឯទៀតមិនមែនជាញាតិ (មកកាន់យកភេមចៀមអំពីដៃកិកុនីនោះទៅលាងឲ្យ) មិនមានដល់កិកុដែលបិនប្រើ ស្រាប់តែកិកុនីមិនមែនជាញាតិ យកភេមចៀមទៅលាងឲ្យ មិនមានដល់កិកុដែលប្រើកិកុនីមិនមែនជាញាតិឲ្យលាងតណ្ហាដទៃ ដែលឆ្លើយហើយនៅមិនទាន់ប្រើផ្ទាល់ មិនមានដល់កិកុដែលប្រើនាងសិក្ខមានាឲ្យលាង មិនមានដល់កិកុដែលប្រើនាងសាមណេរីឲ្យលាង (នូវភេមចៀមទាំងឡាយ) មិនមានដល់កិកុឆត មិនមានដល់កិកុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៧ ចប់ ។

អដ្ឋមសិក្ខាបទំ

[១០៧] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា អាឡវកេ វិហរតិ អគ្គឡវេ ចេតិយេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ អញ្ញតរស្ស កុលស្ស កុលូបគោ ហោតិ ឯកច្ចស្ស ភាតុកច្ចោ ។ យំ តស្មិំ កុលេ ឧប្បជ្ជតិ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា តតោ អាយស្មាតោ ឧបនន្ទស្ស សក្យបុត្តស្ស បដិវីសោ ឋបិតោ ហោតិ[1] ។ តេន ខោ បន សមយេន សាយំ តស្មិំ កុលេ មំសំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ តតោ អាយស្មាតោ ឧបនន្ទស្ស សក្យបុត្តស្ស បដិវីសោ ឋបិតោ ហោតិ ។ តស្ស កុលស្ស អារកោ វត្តិយោ បច្ចុសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ ហោតិ មំសំ មេ ទេថាតិ ។ អថខោ សោ បុរិសោ បជាបតឹ ឯតទវោច អយ្យស្ស បដិវីសំ ឆារកស្ស ទេហិ អញ្ញំ ចេតាបេត្វា អយ្យស្ស ទស្សាមាតិ ។ អថខោ អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ

---

១ ម. ម. ឋបិយ្យតិ ។

សិក្ខាបទទី ៨

[១០៥] សម័យនោះ សម្តេចព្រះសម្ពុទ្ធដ៏មានបុញ្ញសិរី ទ្រង់គង់ក្នុងអាពាធវេឡុវន កលន្ទកនិវាបស្ថាន ជិតក្រុងពជ្រគ្រឹះ ។ គ្រានោះឯង ឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ ជាសក្យបុត្តជាជីតុនវេស់ត្រកូលមួយ ជាអ្នកទទួលភត្តជានិច្ច ។ ទានីយភ្ជុំ ភោជនីយភ្ជុំ ឯណាមួយ កើតឡើងក្នុងត្រកូលនោះ ត្រកូលនោះតែងបែរចំណែកអំពីនោះទុកឲ្យឧបនន្ទសក្យបុត្ត ។ ក៏វេលានោះឯង ត្រកូលនោះបានសាច់ទាក់ទងវេលាល្ងាច ។ ត្រកូលនោះ បានបែរចំណែកសាច់នោះទុកប្រគេនឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ ។ ក្មេងតូចនៃត្រកូលនោះភ្ញាក់ពីព្រលឹមហើយ ស្រែកយំតាមសាច់ថា ឲ្យសាច់មកខ្ញុំ ។ បុរសប្តីនោះ ទើបនិយាយនឹងប្រពន្ធយ៉ាងនេះថា នាងចូរឲ្យចំណែកសាច់របស់លោកម្ចាស់វេស់ក្មេងនេះទៅ យើងចាំទិញសាច់ដទៃប្រគេនលោកវិញ ។ វេលានោះ ឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ ស្ងៀកសម្បង់ប្រដាប់ដោយចុងត្រចីរ ក្នុងសម័យព្រឹកព្រហាម

ยาน ตาว กาลา สาธุปสนฺนตฺตา ฉปสงฺฆมิตฺตา ปญฺจสฺเต
อาสาเน นิสีทิ ฯ อถโข สา ปุกฺกสา ยาวา-
ยสฺมา ฉปนนฺทสฺส สกฺยปุตฺตสฺส สาธุปสนฺนตฺตา ฉปสงฺฆ-
มิตฺตา อายสฺมนฺตํ ฉปนนฺทํ สกฺยปุตฺตํ อภิวาเทตฺวา
ปจฺจมนฺตํ นิสีทิ ฯ ปจฺจมนฺตํ นิสินฺนา โข สา
ปุกฺกสา อายสฺมนฺตํ ฉปนนฺทํ สกฺยปุตฺตํ ปจฺจเวก
มาโรจยา โข ภนฺเต สาธุ มาตา ฉปฺปนฺนา ตาสา
อยฺยสฺส ปฏิปตฺติ ปริโต อยํ ภนฺเต ชาวกสฺส
ทาสิยา ปจฺฉาสมยํ ปจฺจุฏฺฐาย ภาชนานิ มาตา เม
เธตาติ อยฺยสฺส ปฏิปตฺติ ชาวกสฺส ทินฺนา ตาวา-
ปเนน ภนฺเต กึ อาปาทิยตีติ ฯ ปริจฺฉตฺตา เม
อกฺขาสา ตาหาปเนนาติ ฯ อาม ภนฺเต ปริจฺฉตฺตาติ ฯ
ตญฺหาย เม อกฺขาสา ตาหาปณา เทยฺยาติ ฯ อถโข
สา ปุกฺกสา อายสฺมตา ฉปนนฺทสฺส สกฺยปุตฺตสฺส
ตาหาปณา ทตฺวา อุฏฺฐายาสนา ปกฺกามิ ฯ อถโข
ปุกฺกสา อายสฺมตา ฉปนนฺทสฺส สกฺยปุตฺตสฺส
ตาหาปณา ทตฺวา อุฏฺฐายาสนา ปกฺกามิ ฯ อถโข
สา

ហើយដើរចូលទៅកាន់ត្រកូលនោះ លុះទៅដល់ហើយ បានអង្គុយលើអាសនៈដែលគេតាក់តែងបម្រុងទុក ។ បុរសនោះទើបចូលទៅកាន់ឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានថ្វាយបង្គំឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ កាលបុរសនោះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បាននិយាយនឹងឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុយ៉ាងនេះថា ព្រះគុណា ខ្ញុំគុណាបានសាច់ក្នុងពេលល្ងាចម្សិលមិញ ខ្ញុំបានបែងចំណែកសាច់នោះទុកប្រគេនលោកម្ចាស់ បពិត្រលោកម្ចាស់ កេងតូចនេះភ្ញាក់ពីព្រលឹមឡើងដែរស្រែកយំតាមថា ឲ្យសាច់មកខ្ញុំ ខ្ញុំគុណាបានយកសាច់ចំណែករបស់លោកម្ចាស់ឲ្យកេងតូចទៅហើយ ព្រះគុណា លោកម្ចាស់ទើងឲ្យខ្ញុំទិញអ្វីមកដោយកហាបណៈ(នេះ) ។ ឧបនន្ទដ៏មានអាយុសួរថា អាវុសោ អ្នកបរិភ្លាគកហាបណៈដល់អាត្មាឬ ។ បុរសនោះ តបថា ព្រះគុណាលោកម្ចាស់ ខ្ញុំគុណាបរិភ្លាគដល់លោកម្ចាស់ ។ ឧបនន្ទភិក្ខុនិយាយថា អាវុសោ អ្នកចូរប្រគេនកហាបណៈនោះដល់អាត្មាចុះ ។ បុរសនោះទើបប្រគេនកហាបណៈទៅឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ ហើយពោលទោស តិះដៀល បន្ទោកបន្ទាបថា យើងតាំងក្បាយទទួលរូបិយ[1]បាន

---

1 រូបិយេ បាឬដល់ អាសង្ឃាក់ ។

សក្យបុត្តិយោ វូបិយំ បដិក្កណ្ហន្តិតិ ។ អស្សុសុំ ខោ តំ
តិត្ថិ តស្ស រុក្ខស្ស ទដ្ឋាយន្តិ ទ្វិយន្តិ តិយន្តិ
វិចារេន្តិ ។ យេ តេ តិត្ថិ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ
ទដ្ឋាយន្តិ ទ្វិយន្តិ តិយន្តិ វិចារេន្តិ តេសំ ហិ នាម អាយស្មា
ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ វូបិយំ បដិក្កោសិស្សតីតិ ។
អថខោ តេ តិត្ថិ តេតរហោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។
សច្ចំ កិរ ភន្តេ ឧបនន្ទ វូបិយំ បដិក្កុយ្ហាសីតិ(១) ។
សច្ចំ តេតរហីតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ តេតរហ តេសំ ហិ នាម
តុម្ហំ មោឃបុរិស វូបិយំ បដិក្កោសិស្សសិ នេតំ មោឃ-
បុរិស អប្បសន្នានំ វ បសាទាយ បសន្នានំ វ
ភិយ្យោតរហាយ ។បេ។ ឯវញ្ច បន តិត្ថិយេ ឥមំ
សិក្ខាបទំ ទុទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន តិត្ថិ ជានុបស-
ម្បន្នស(២) ទុក្កណ្ណាយ វ ទុក្កណ្ណាបេយ្យ វ ឧបដ្ឋានំ
វ សាទិយេយ្យ ឧស្សុក្កិយំ វា ចិត្តីយន្តិ ។

---

១ សព្ពត្ថ បដិក្កុហេសីតិ ទិស្សតិ ។ ២ ជានុបរមដន្តិបិ ជាយតេ ។

យ៉ាងណា ពួកសមណសក្យបុត្តអម្បាលនេះ កំពុងលួចប្រើយប្រាស់យ៉ាងនោះដែរ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាបុរសនោះគោលគោស តិះដៀលបន្តោកបន្ទាបហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ជាអ្នកប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ រមែងគោលគោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ហេតុដូចម្តេចក៏ឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏ចាន់អាយុមកលួចយកប្រើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះនាំគ្នាក្រាបទូលដំណើរនេះ បំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា នែឧបនន្ទ ឮថាអ្នកលួចប្រើយ ពិតមែនឬទេ ។ ឧបនន្ទភិក្ខុ ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ការនោះពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទើបទ្រង់តិះដៀលថា នែមោឃបុរស អ្នកឯងមិនសមបើនឹងលួចប្រើយទេ នែមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់បុគ្គលដែលមិនជ្រះថ្លានោះទេ ឬធ្វើបុគ្គលដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ លួចខ្នងឯងក្តី ប្រើគេឲ្យលួចក្តី នូវមាសប្រាក់ប្រមួយត្រឹមអនុវមាសប្រាក់ដែលគេទុកជាក់ឲ្យ មាសប្រាក់នោះ ជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[๑๐๖] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ฯเปฯ ภิក្ខូតិ ฯเปฯ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ ภิក្ខូតិ ฯ ជានវូបំ នាម សត្តវណ្ណោ វុច្ចតិ ฯ វជនំ នាម ភមហាមណោ លោមាមាសកោ នាវុមាសកោ ឧភុមាសកោ យេ ភេមហាំ ភច្ឆន្តិ ฯ ពុក្ខណ្ណោយ្យាតិ សយំ ភណ្ណាតិ ឧទ្ទិស្សភិយំ ហោតិ(๑) ฯ ពុក្ខណ្ណាបេយ្យាតិ អញ្ញំ ភណ្ណាបេតិ ឧទ្ទិស្សភិយំ ហោតិ(๒) ฯ ពុបនិក្ខិត្តំ វា សាធិយេយ្យាតិ ឥទំ អយ្យស្ស ហោតូតិ ពុបនិក្ខិត្តំ វា សាធិយតិ ឧទ្ទិស្សភិយំ ហោតិ ฯ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទ្ទិស្សជ្ជិតព្ពំ ฯ ឯវញ្ហិ បន ភិក្ខវេ ឧទ្ទិស្សជ្ជិតព្ពំ ฯ តេន ភិក្ខុនា សង្ឃំ ពុបសង្កមិត្វា ឯភំសំ ពុរ្ណាសង្ឃំ ភាវិត្វា វុឌ្ឍានំ ភិក្ខូនំ ចាទេ វន្ទិត្វា ពុក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ អហំ ភន្តេ វូមិយំ បដិក្ខហេសឹ ឥទំ មេ ឧទ្ទិស្សភិយំ

๑-๒ ឧទ្ទិស្សភិយំ ជាបិត្តិយត្តិ សព្ពត្ថ អាគតំ ฯ

(๑๐๖) ត្រង់ពាក្យថា កិក្ខុណាមួយ មានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទ
ទី ๑ នៃបាចិត្តកណ្ឌរួចហើយ ។ (លោហវិសេសមានពណ៌លឿង)
បីដូចជាពណ៌នៃព្រះសាស្តា ឈ្មោះថា មាស ។ តហាបណៈក្តី មាសក
ដែលធ្វើដោយជាតិលោហៈក្តី មាសកធ្វើដោយឈើក្តី មាសកធ្វើដោយដំរាក្តី
រមែងដល់នូវពោហារ(គេចាយវាយបាន)ហៅថា ប្រាក់ ។ ពាក្យថា ទទួល
ដោយខ្លួនឯង គឺកាន់យកដោយខ្លួនឯង មាសប្រាក់ដែលកាន់យកដោយ
ខ្លួនឯងនោះជានិស្សគ្គិយ ។ ពាក្យថា ប្រើគេឲ្យទទួល គឺញុំាងអ្នកដទៃ
ឲ្យកាន់យក មាសប្រាក់នោះជានិស្សគ្គិយ ។ ពាក្យថា ឬត្រេតអនុវមាស
ប្រាក់ដែលគេទុកជាក់ឲ្យនោះ សេចក្តីថា កិក្ខុត្រេតអនុវមាសប្រាក់ដែល
គេទុកជាក់ឲ្យដោយវាចាថា មាសប្រាក់នេះ ចូរជារបស់លោកម្ចាស់ចុះ
មាសប្រាក់នោះជានិស្សគ្គិយ ។ មាសប្រាក់នោះកិក្ខុគប្បីលះក្នុងកណ្តាល
នៃសង្ឃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុគប្បីលះយ៉ាងនេះ ។ កិក្ខុនោះត្រូវចូល
ទៅរកសង្ឃហើយធ្វើឧត្តរាសង្គឆៀងស្មាម្ខាង ថ្វាយបង្គំជាទៀតកិក្ខុទាំង
ឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោងជ្រុងអញ្ជលីពោលយ៉ាងនេះនឹងសង្ឃថា
បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ខ្ញុំបានទទួលនូវប្លុងប្រាក់ រូបិយានេះខ្ញុំត្រូវលះបង់

ឥមាហំ សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស ឯសប្បដ្ឋានំ ។ ឯសប្បដ្ឋិត្វា អាបត្តិំ
ទេសេតព្វា ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន អាបត្តិំ
បដិក្ខបោតព្វា ។ សចេ តត្ថ អាគច្ឆតិ អាវុសោ ឥមំ
ឯ ឧទ្ទេសតោ ឯ សោ វត្តព្វោ អាវុសោ ឥមំ
ជានាមីតិ ។ សចេ សោ ភណតិ ឥមិនា ឯ
អាបត្តិយាតិ ។ ន វត្តព្វោ ឥមំ ឯ ឥមំ ឯ អាបន្នោតិ ។
តាបច្ឆិយំ អាបត្តិំ តាបច្ឆិតព្វំ សប្បឯ តេលំ ឯ មធុំ ឯ
ផាណិតំ ឯ ។ សចេ សោ ទេតិ បដិគ្គហេត្វា តាបច្ឆិយំ
អាបត្តិំ រូបិយេ ប្បដិគ្គហិតេ ឃាតេត្វា សព្ពេហេវ
បរិភុញ្ជិតព្វំ ឱវដ្ដេតំ លាតេឯ វដ្ដេតំ ឆុសលំ ទោ
ទេ លាតេឯ សោ វត្តព្វោ អាវុសោ ឥមំ ន ឆឌ្ឌេតីតិ ។
សចេ សោ ន ឆឌ្ឌេតិ វដ្ដេតំ ឆុសលំ ទោ ទេ ន ឆឌ្ឌេតិ
បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ រូបិយេ ន ឆឌ្ឌេតោ សម្ពហុ-
តព្វោ យោ ន ន ឆន្ទាគតឹ គច្ឆេយ្យ ន ទោ-
សាគតឹ គច្ឆេយ្យ ន មោហាគតឹ គច្ឆេយ្យ ន
ភយាគតឹ គច្ឆេយ្យ ន ន ជានេយ្យ ។

ខ្ញុំសូមលះបង់នូវរូបិយនេះដល់សង្ឃ ។ កិក្ខុលះហើយគប្បីសំដែងអាបត្តិ
បេញ ។ កិក្ខុដែលឆ្ងាសអង់អាចគប្បីទទួលដំណឹងនូវអាបត្តិ ។ បើញោមវត្តពី
ឧបាសកក្តីមកកង់ទីនោះ កិក្ខុគប្បីពោលនឹងគេថា អាវុសោ អ្នកចូរដំណឹង
នូវរូបិយនេះចុះ ។ បើគេពោលថា លោកម្ចាស់ឲ្យនាំយកនូវវត្ថុអ្វីមកដោយ
រូបិយនេះ ។ កិក្ខុកុំគប្បីពោលថា អ្នកចូរនាំយកនូវវត្ថុនេះឬរបស់នេះមក ។
កិក្ខុគប្បីប្រាប់វត្ថុដែលគួរ គឺ សប្បិ ប្តូរប្រែង ប្តូរទឹកឃ្មុំ ប្តូរស្ករអំពៅ ។
បើញោមវត្ថុ ប្តូរឧបាសកអ្នកចាត់ការនោះ ផ្គាស់ប្តូរដោយរូបិយនោះហើយ
នាំយកវត្ថុដ៏គួរមក កិក្ខុតាំងពួន គប្បីបរិភោគបានតាំងអស់ លើកលែងតែកិក្ខុអ្នកទទួលរូបិយមួយបេញ បើអ្នកចាត់ការនោះបានវត្ថុដែលគួរយ៉ាងនោះមក នេះជាការល្អ បើមិនបានទេ កិក្ខុគប្បីពោលនឹងគេថា នែអ្នកដ៏មានអាយុ អ្នកចូរចោលរូបិយនេះទៅ ។ បើគេចោលរូបិយនោះទៅ នេះជាការល្អ បើគេមិនចោលទេ កិក្ខុតាំងពួយគប្បីសន្មតកិក្ខុ (មួយរូប) ប្រកបដោយអង្គ ៥ ឲ្យជាអ្នកចោលនូវរូបិយ គឺកិក្ខុដែលមិនដល់នូវឆន្ទាគតិ ១ មិនដល់នូវទោសាគតិ ១ មិនដល់នូវមោហាគតិ ១ មិនដល់នូវភយាគតិ ១ ស្គាល់រូបិយដែលចោលហើយឬនៅមិនទាន់ចោល ១ ។

ฯเปฯ ปเท ภิกฺขาย สมฺปฏิจฺฉติปฺเป ฯ ปฐมํ ภิกฺขุ ยาจิตปฺเป ฯ ยาจิตฺวา ฏฺฐเปน ภิกฺขุนา ปฏิคฺคเหตพฺพา สาฏกา ญาเตหปฺเป สุณาตุ เม ภนฺเต สาฏกา ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺลํ สาฏกา ฯ ปฏิคฺคณฺหาปิ ภิกฺขุ รูปิยฉฑฺฑกํ สมฺมเนยฺย ฯ ฯเปฯ ญตฺติ ฯ สุณาตุ เม ภนฺเต สาฏกา สาฏกา ปฏิคฺคณฺหาปิ ภิกฺขุ รูปิยฉฑฺฑกํ สมฺมนฺเตติ ฯ ยสฺสายสฺมโต ขมติ ปฏิคฺคณฺหาปิ ภิกฺขุนา รูปิยฉฑฺฑกสฺส สมฺมุติ สา ตุณฺหสฺส ยสฺส นกฺขมติ สา ภาเสยฺย ฯ สมฺมตา สาฏกา ปฏิคฺคณฺหาปิ ภิกฺขุ รูปิยฉฑฺฑกา ฯ ขมติ สงฺฆสฺส ตสฺมา ตุณฺหี ฯ เอวเมตํ ธารยามีติ ฯ เตน สมฺเตน ภิกฺขุนา อนิมิตฺตา กตฺวา จาเตตพฺพา ฯ สเจ นิมิตฺตา กตฺวา จาเตติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

[๑๐๗] รูปิยเย รูปิยสญฺี รูปิยํ ปฏิคฺคณฺหาติ นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ รูปิยเย วิมติโก รูปิยํ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីសន្មតភិក្ខុជាអ្នកចោលរូបិយយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុ
អ្នកធ្វាសត្រូវអង្វរភិក្ខុ (អ្នកចោលរូបិយ) ជាមុន ។ ភិក្ខុអ្នកធ្វាសរងើអាបល់ះ
អង្វរបួចហើយត្រូវផ្តៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សង្ឃប្រុសស្តាប់ខ្ញុំ
បើសម្តីកម្មនេះមានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតិភិក្ខុ
ឈ្មោះនេះឲ្យជាអ្នកចោលនូវរូបិយ ។ នេះជាវាចាដែលប្រកាសឲ្យសង្ឃ
ជ្រាប ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សង្ឃប្រុសស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតិនូវភិក្ខុ
ឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកចោលនូវរូបិយ ។ ការសន្មតិភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាអ្នក
ចោលនូវរូបិយគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា សូមលោកដ៏មានអាយុ
អង្គនោះស្ងៀមនៅ មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មាន
អាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង ។ ភិក្ខុឈ្មោះនេះសង្ឃបានសន្មតិឲ្យជា
អ្នកចោលនូវរូបិយហើយ ។ ការសន្មតិគួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះទើបសង្ឃ
ស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវកម្មនេះដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។
ភិក្ខុដែលសង្ឃសន្មតិហើយនោះ មិនត្រូវកំណត់ទីហើយទើបចោលរូបិយ
នោះទេ ។ បើភិក្ខុនោះកំណត់ទីហើយទើបទម្លាក់ចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(๑๐๗) រូបិយ ភិក្ខុសំគាល់ថារូបិយមែន ហើយទទួលនូវរូបិយ
រូបិយនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ រូបិយ ភិក្ខុសង្ស័យ

បដិក្កណ្ហាតិ ឯស្សក្ខិយំ ចាចិត្តិយំ ។ រូបិយេ អរូបិយ-
សញ្ញី រូបិយំ បដិក្កណ្ហាតិ ឯស្សក្ខិយំ ចាចិត្តិយំ ។
អរូបិយេ រូបិយសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អរូបិយេ
វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អរូបិយេ អរូបិយ-
សញ្ញី អនាបត្តិ ។

(១០៨) អនាបត្តិ អឝ្ឈារាមេ ក អឝ្ឈារសេ ក
ខុត្តខោត្តា ក ខុត្តមាខេត្តា ក ឯក្ខិបតិ យស្ស
ភវិស្សតិ សោ មាវិស្សតីតិ ខុម្មុត្តកស្ស អាទិកម្ម-
ិកស្សាតិ ។

អដ្ឋមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

ហើយទទួលនូវរូបិយ រូបិយនោះជានិស្សគ្គិយ កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ រូបិយ កិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនរូបិយ ហើយទទួលនូវរូបិយ រូបិយនោះជានិស្សគ្គិយ កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ របស់មិនមែនរូបិយ កិក្ខុសំគាល់ថាជារូបិយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ របស់មិនមែនរូបិយ កិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ របស់មិនមែនរូបិយ កិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនរូបិយ មិនត្រូវអាបត្តិ ។

(๑๐๘) អាបត្តិមិនមានដល់កិក្ខុដែលរើសយក ដោយខ្លួនឯងឬប្រើគេឲ្យរើសយកនូវរូបិយដែលធ្លាក់ចុះ ក្នុងអាវាសក្តី ក្នុងលំនៅរបស់ខ្លួនក្តីដោយគិតថា រូបិយនេះរបស់អ្នកណា អ្នកនោះនឹងនាំយកទៅចុះ ដល់កិក្ខុឆត ដល់កិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ๘ ចប់ ។

ឧរុវេលសិក្ខាបទំ

(១០៩) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ជានប្បការកំ រូបិយសំវោហារំ សមាបជ្ជន្តិ ។ មនុស្សា ទុដ្ឋាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិហាយេន្តិ ភគវំ ហិ នាម សមណា សក្យ-បុត្តិយា ជានប្បការកំ រូបិយសំវោហារំ សមាបជ្ជិស្សន្តិ សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ទុដ្ឋាយន្តានំ ខិយ្យន្តានំ វិហាយេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ទុដ្ឋាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិហាយេន្តិ ភគវំ ហិ នាម ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ជានប្បការកំ រូបិយសំវោហារំ សមាបជ្ជិស្សន្តី-តិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ ជានប្បការកំ រូបិយសំ-វោហារំ សមាបជ្ជថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា ភិក្ខូ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា

សិក្ខាបទទី ៩

(១០៩) សម័យនោះ ព្រះសម្ពុទ្ធដ៏ចំរើនយស ទ្រង់គង់ក្នុងវេរញ្ជា ជេតពន ជាវត្តរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ពួកភិក្ខុឆព្វគ្គិយប្រព្រឹត្តទំញុះដូរដោយរូបិយមានប្រការផ្សេងៗ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត មិនសមបើនឹងប្រព្រឹត្តទំញុះដូរដោយរូបិយមានប្រការផ្សេង ។ ដូចជាពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគនូវកាមទេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះរមែងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកភិក្ខុឆព្វគ្គិយមិនសមនឹងប្រព្រឹត្តទំញុះដូរដោយរូបិយមានប្រការផ្សេងៗទេ ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះនាំគ្នាក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គមានបន្ទូលសួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកអ្នកប្រព្រឹត្តទំញុះដូរដោយរូបិយមានប្រការផ្សេងៗពិតមែនឬទេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាត្រាស់ការនោះពិតមែន ។ សម្តេចព្រះសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា នែមោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកមិនសមបើនឹងប្រព្រឹត្តទំញុះដូរ

ฌานปฺปการกานิ รูปิยสมาปตฺติยา สมาปชฺชิสฺสนฺติ เอตฺถ
โยคฺยตาปุจฺฉา อปฺปสนฺนานํ วา ปสาทนาย ปสนฺนานญฺจ
วา ภิยฺโยภาวาย ฯเปฯ ปาฬิยา ปน ภิกฺขาย สทฺธึ
สิกฺขาปทํ วิญฺญตฺติยา ยาว ปน ภิกฺขุ ฌานปฺป-
การกานิ รูปิยสมาปตฺติยา สมาปชฺเชยฺย นิสฺสคฺคิยนฺติ
ตาวตฺถิยฺเยว ฯ

(๑๑๐) โย ปนาติ โย ยาทิโส ฯเปฯ ภิกฺขูติ ฯเปฯ อยํ สมฺมุขา อตฺเถ อธิปฺเปโต
ภิกฺขูติ ฯ ฌานปฺปการกานิ นาม ทสกสิณานิ อสุภทสกานิ
กสิณาสุภวเสน ทสกสิณานิ ฯ สิกฺขาปทานิ นาม สีลขนฺธกานิ
มหาขนฺธกานิ จูฬขนฺธกานิ ฯ อสมาปตฺติ นาม ฌานลาภี ฯ
รูปิยนฺติ สตฺตวิญฺญาณกปริภาเคน เหมาทีสุ
ยงฺกิญฺจิ ฯ สมาปชฺเชยฺยาติ กเรยฺย เจเตเยยฺย

ដោយរូបិយមានប្រការផ្សេង ។ ដូច្នោះទេ នែមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកបុគ្គលដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លានោះទេ ឬមួយនាំពួកអ្នកដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងមិនបានទេ ។បេ។ ម្នាលកិកុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា កិកុណាមួយប្រព្រឹត្តទំញដូរដោយរូបិយ មានប្រការផ្សេង ។ វត្ថុដែលទំញមកនោះជានិស្សគ្គិយ កិកុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(១១០) ត្រង់ពាក្យថា កិកុណាមួយ មានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបាចិតកណ្ឌរួចហើយ ។ មាសប្រាក់ដែលធ្វើសំរេចជារូបហើយក្តី មិនទាន់បានធ្វើជារូបក្តី ធ្វើខ្លះមិនបានធ្វើខ្លះក្តី ហៅថា រូបិយមានប្រការផ្សេង។ ។ រូបិយដែលគេធ្វើសម្រាប់ពាក់លើក្បាលក្តី ពាក់ត្រចៀកក្តី ពាក់នឹងដៃក្តី ពាក់នឹងដើងក្តី ពាក់នឹងចង្កេះក្តី ហៅថា រូបិយធ្វើសំរេចហើយ ។ រូបិយដែលនៅជាដុំ ហៅថា រូបិយគេមិនទាន់ធ្វើសំរេច ។ រូបិយដែលធ្វើសំរេចជារូបនឹងមិនទាន់ធ្វើសំរេចជារូបទាំងពីរយ៉ាងនេះ ហៅថា រូបិយគេបានធ្វើខ្លះមិនបានធ្វើខ្លះ ។ មាសក្តី តហុបណ:ក្តី មាសកធ្វើដោយជាតិលោហ:ក្តី មាសកធ្វើដោយឈើក្តី មាសកធ្វើដោយដំរីក្តីនៅចាយវាយបានហៅថា រូបិយ ។ ពាក្យថា ប្រព្រឹត្ត សេចក្តីថា កិកុទំញដូរនូវរូបិយ

ឯសប្បុគ្គិយំ ហោតិ(๑) ។ កតេន អកតំ ចេតាបេតិ ឯសប្បុគ្គិយំ ហោតិ(๒) ។ កតេន កតាកតំ ចេតាបេតិ ឯសប្បុគ្គិយំ ហោតិ(๓) ។ អកតេន កតំ ចេតាបេតិ ឯសប្បុគ្គិយំ ហោតិ(๔) ។ អកតេន អកតំ ចេតាបេតិ ឯសប្បុគ្គិយំ ហោតិ(๕) ។ អកតេន កតាកតំ ចេតាបេតិ ឯសប្បុគ្គិយំ ហោតិ(๖) ។ កតាកតេន កតំ ចេតាបេតិ ឯសប្បុគ្គិយំ ហោតិ(๗) ។ កតាកតេន អកតំ ចេតាបេតិ ឯសប្បុគ្គិយំ ហោតិ(๘) ។ កតាកតេន កតាកតំ ចេតាបេតិ ឯសប្បុគ្គិយំ ហោតិ(๙) ។ សង្ឃមជ្ឈេ ឯសប្បុគ្គិតញ្ចំ ។ ឯវញ្ហេ បន ភិក្ខវេ

---

๑. . . .๙ ឯសប្បុគ្គិយំ ញាបិត្តិយន្តិ សព្ពត្ថ អាគតំ ។

ដែលធ្វើសំវេចហើយ ដោយរូបិយដែលធ្វើសំវេចហើយ រូបិយនោះជានិស្សគ្គិយ ។ កិក្ខុទិញដូរនូវរូបិយដែលគេមិនទាន់ធ្វើសំវេចហើយ ដោយរូបិយដែលគេធ្វើសំវេចហើយ រូបិយនោះជានិស្សគ្គិយ ។ កិក្ខុទិញដូរនូវរូបិយដែលធ្វើសំវេចហើយខ្លះ មិនទាន់ធ្វើសំវេចហើយខ្លះ ដោយរូបិយដែលធ្វើសំវេចហើយ រូបិយនោះជានិស្សគ្គិយ ។ កិក្ខុទិញដូរនូវរូបិយដែលធ្វើសំវេចហើយ ដោយរូបិយដែលមិនទាន់ធ្វើសំវេចហើយ រូបិយនោះជានិស្សគ្គិយ ។ កិក្ខុទិញដូរនូវរូបិយដែលមិនទាន់ធ្វើសំវេចហើយ ដោយរូបិយដែលមិនទាន់ធ្វើសំវេចហើយ រូបិយនោះជានិស្សគ្គិយ ។ កិក្ខុទិញដូរនូវរូបិយដែលធ្វើសំវេចហើយខ្លះ មិនទាន់ធ្វើសំវេចខ្លះ ដោយរូបិយដែលមិនទាន់ធ្វើសំវេចហើយ រូបិយនោះជានិស្សគ្គិយ ។ កិក្ខុទិញដូរនូវរូបិយដែលគេធ្វើសំវេចហើយ ដោយរូបិយដែលគេធ្វើសំវេចហើយខ្លះ មិនទាន់ធ្វើសំវេចហើយខ្លះ រូបិយនោះជានិស្សគ្គិយ ។ កិក្ខុទិញដូរនូវរូបិយដែលមិនទាន់ធ្វើសំវេច ដោយរូបិយដែលធ្វើសំវេចហើយខ្លះ ទឹងមិនទាន់ធ្វើសំវេចខ្លះ រូបិយនោះជានិស្សគ្គិយ ។ កិក្ខុទិញដូរនូវរូបិយដែលធ្វើសំវេចហើយខ្លះ មិនទាន់ធ្វើសំវេចហើយខ្លះ ដោយរូបិយដែលធ្វើសំវេចហើយខ្លះ មិនទាន់ធ្វើសំវេចហើយខ្លះ រូបិយនោះជានិស្សគ្គិយ ។ រូបិយដែលជានិស្សគ្គិយនោះ កិក្ខុគប្បីលះកង់តឹកណ្តាលនៃសង្ឃ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ

ฉินฺนฉฏฺฐตฺถ ฯ เตน ภิกฺขุนา สงฺฆ์ อุปสงฺกมิตฺวา
เอกํส อุตฺตราสงฺค์ กริตฺวา วุฑฺฒานํ ภิกฺขูนํ ปาเท วนฺทิตฺวา
อุกฺกุฏิกํ นิสีทิตฺวา อญฺชลึ ปคฺคเหตฺวา เอวมสฺส
วจนีโย อหํ ภนฺเต ฉาเนน ปาราชิกาย ธมฺมาย
สมาปชฺชึ สนฺตา เม นิสฺสกฺกิย สมาหา สงฺฆสฺส
นิสฺสชฺชาปตฺติ ฯ นิสฺสชฺชิตฺวา อาปตฺติ เทเสตพฺพา ฯ
ยฺวาสฺส ภิกฺขุนา ปฏิชานาย อาปตฺติ ปฏิกฺขิปิตพฺพา ฯ
สเจ สนฺต อาคจฺฉติ อาคมิโกา ภ อุปาสโกา
ภ เอา วทฺเยา อาวุโส สมึ ชานาหีติ ฯ สเจ
เอา ภณติ สมินา กึ อาหาริยตูติ ฯ น
วทฺเยา สมึ ภ สมึ ภ อาหรตีติ ฯ ภิยฺโย
อาจิกฺขิตพฺพ สปฺป ภ เตลา ภ มธุ ภ ผาณิตา
ภ ฯ สเจ เอา เตน ปริภุญฺชิตฺวา ภิยฺโย อาหาเร
ปริยเจตาปกา ปาเปตฺวา สเยฺวเหว ปริภุญฺชิตพฺพ ฯ
อวเสสา ลภติ สมฺเปสา กุสลา เอา เจ ล-
ภติ เอา วทฺเยา อาวุโส สมึ ชเนหีติ ฯ
สเจ เอา ชเนติ สมฺเปสา กุสลา เอา เจ

កិក្ខុគប្បីលះយ៉ាងនេះឯង ។ កិក្ខុនោះគប្បីបូលទៅកសង្ឃហើយពាកចីវរឆៀងស្មាម្ខាង ថ្វាយបង្គំបាទានៃកិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីពោលយ៉ាងនេះ (នឹងសង្ឃ) ថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ខ្ញុំជាអ្នកប្រព្រឹត្តទីញ្ជូរដោយរបូបិយមានប្រការផ្សេង ។ រូបិយវត្ថុរបស់ខ្ញុំនេះជានិស្សគ្គិយ ខ្ញុំសូមលះនូវរូបិយវត្ថុនេះដល់សង្ឃ ។ លុះលះស្រេចហើយគប្បីសំដែងអាបត្តិចេញ ។ កិក្ខុអកង្ខាសអង់អាចគប្បីទទួលសំដែងអាបត្តិ ។ បើញោមវត្ត ឬឧបាសកមកកងទីនោះ កិក្ខុទាំងឡាយគប្បីពោលនឹងគេថា អាវុសោ អ្នកចូរដឹងនូវរូបិយវត្ថុនេះចុះ ។ បើគេពោលថា ពួកលោកម្ចាស់ត្រូវការឲ្យខ្ញុំនាំយកវត្ថុអ្វីមកដោយរូបិយវត្ថុនេះ ។ កិក្ខុទាំងឡាយមិនគប្បីពោលថា អ្នកចូរនាំយកនូវវត្ថុនេះឬរបស់នេះមកឲ្យយ ។ គប្បីប្រាប់តែរបស់ដែលគួរ គឺជាសប្បិ ឬប្រេង ឬទឹកឃ្មុំ ឬស្ករអំពៅក៏បាន ។ បើគេផ្គាស់ប្តូរដោយរូបិយវត្ថុនោះ ហើយនាំយករបស់ដែលគួរមក កិក្ខុទាំងពួងគប្បីបរិភោគបាន រៀវលែងតែកិក្ខុអកង្ខាសទីញ្ជូរដោយរូបិយចេញ ។ បើកិក្ខុបានរបស់គួរយ៉ាងនេះ នេះជាការល្អ បើមិនបានទេ គប្បីពោលនឹងគេថា អាវុសោ អ្នកចូរចោលនូវរូបិយវត្ថុនេះទៅ ។ បើគេចោលទៅ នេះជាការល្អ

ឆឌ្ឌនំ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតោ កិត្តកំ រូបិយឆឌ្ឌេតោ
សម្មន្និតព្ពោ យោ ន ឆន្ទាគតិំ គច្ឆេយ្យ ន ទោសាគតិំ
គច្ឆេយ្យ ន មោហាគតិំ គច្ឆេយ្យ ន ភយាគតិំ
គច្ឆេយ្យ ឆន្ទិតាឆន្ទិតញ្ច ជានេយ្យ ។ ឯវញ្ច បន
កិត្តកេវ សម្មន្និតព្ពោ ។ បឋមំ កិត្តកំ យាចិតព្ពោ ។
យាចិត្វា ព្យត្តេន កិត្តកេន បដិពលេន សង្ឃោ
ញាបេតព្ពោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ
សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ កិត្តកំ រូបិយ-
ឆឌ្ឌកំ សម្មន្នេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ
ភន្តេ សង្ឃោ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ កិត្តកំ រូបិយឆឌ្ឌកំ
សម្មន្នតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស
កិត្តកោ រូបិយឆឌ្ឌកស្ស សម្មតិ សោ តុណ្ហស្ស
យស្ស ន ក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតោ
សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ កិត្តកំ រូបិយឆឌ្ឌកោ ។ ខមតិ
សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមិ តំ ។

បើគេមិនចោលទេ កិក្ខុតាំងឆ្នាយគប្បីសន្មតភិក្ខុ (មួយរូប) ដែលប្រកប ដោយអង្គ ៥ ឲ្យជាអ្នកចោលនូវរូបិយ គឺភិក្ខុមិនដល់នូវឆន្ទាគតិ ១ មិនដល់នូវទោសាគតិ ១ មិនដល់នូវមោហាគតិ ១ មិនដល់នូវភយាគតិ ១ ដឹងនូវរូបិយ ដែលខ្លួនបានចោលនឹងមិនមានចោល ១ ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឆ្ងាយ ភិក្ខុគប្បី សន្មតយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុអកធ្វាសត្រូវអង្វរភិក្ខុ (ជាអ្នកចោលនូវរូបិយ) ជាមុន ។ ភិក្ខុអកធ្វាសអង់អាចលុះអង្វរហើយ ត្រូវប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹង ដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សង្ឃចូរស្តាប់ខ្ញុំ បើសម្តីកម្មនេះ មានកាលដ៏គួរដល់សង្ឃហើយសោត សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជា អ្នកចោលនូវរូបិយ ។ នេះជាវាចាដែលប្រកាសឲ្យសង្ឃជ្រាប ។ បពិត្រព្រះ សង្ឃដ៏ចំរើន សង្ឃចូរស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតនូវភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នក ចោលនូវរូបិយ ។ ការសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាអ្នកចោលនូវរូបិយ គួរ ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា សូមលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះស្ងៀមនៅ មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បី ពោលឡើង ។ កិក្ខុឈ្មោះនេះសង្ឃបានសន្មតឲ្យជាអ្នកចោលនូវរូបិយ ហើយ ។ សម្តីកម្មនេះគួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះសង្ឃទើបស្ងៀម នៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសម្តីកម្មនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

តេន សទ្ធិតេន កិក្ខុនា អនិមិត្តំ កត្វា ចាតេតព្ពំ ។ សចេ និមិត្តំ កត្វា ចាតេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

(๑๑๑) រូបិយេ រូបិយសញ្ញី រូបិយំ ចេតាបេតិ និស្សគ្គិយំ ចាចិត្តិយំ ។ រូបិយេ វេមតិកោ រូបិយំ ចេតាបេតិ និស្សគ្គិយំ ចាចិត្តិយំ ។ រូបិយេ អរូបិយ-សញ្ញី រូបិយំ ចេតាបេតិ និស្សគ្គិយំ ចាចិត្តិយំ ។ អរូបិយេ រូបិយសញ្ញី រូបិយំ ចេតាបេតិ និស្សគ្គិយំ ចាចិត្តិយំ ។ អរូបិយេ វេមតិកោ រូបិយំ ចេតាបេតិ និស្សគ្គិយំ ចាចិត្តិយំ ។ អរូបិយេ អរូបិយសញ្ញី រូបិយំ ចេតាបេតិ និស្សគ្គិយំ ចាចិត្តិយំ ។ អរូបិយេ រូបិយសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អរូបិយេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អរូបិយេ អរូបិយសញ្ញី អនាបត្តិ ។

(๑๑๒) អនាបត្តិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ภิกษุใดสงฆ์สวดนั้นอยู่ ๆ ก็ดี ภิกษุนั้นขาดจากอาบัติปาราชิกนั้นแล้วก็ดี ๆ ภิกษุนั้นขาดจากอาบัติปาราชิกนั้นแล้ว ต้องอาบัติทุกกฏ ๆ

(๑๑๑) วุฏฐิยะ ภิกษุสำคัญว่าวุฏฐิยะ ๆ ย่อมยังวุฏฐิยะให้เป็นไป วุฏฐิยะนั้นเป็นนิสสัคคิยะ ภิกษุนั้นต้องอาบัติปาจิตตีย์ ๆ วุฏฐิยะ ภิกษุสงสัย ๆ ย่อมยังวุฏฐิยะให้เป็นไป วุฏฐิยะนั้นเป็นนิสสัคคิยะ ภิกษุนั้นต้องอาบัติปาจิตตีย์ ๆ วุฏฐิยะ ภิกษุสำคัญว่าไม่ใช่วุฏฐิยะ ๆ ย่อมยังวุฏฐิยะให้เป็นไป วุฏฐิยะนั้นเป็นนิสสัคคิยะ ภิกษุนั้นต้องอาบัติปาจิตตีย์ ๆ ไม่ใช่วุฏฐิยะ ภิกษุสำคัญว่าวุฏฐิยะ ๆ ย่อมยังวุฏฐิยะให้เป็นไป วุฏฐิยะนั้นเป็นนิสสัคคิยะ ภิกษุนั้นต้องอาบัติปาจิตตีย์ ๆ ไม่ใช่วุฏฐิยะ ภิกษุสำคัญว่าวุฏฐิยะ ๆ ย่อมยังวุฏฐิยะให้เป็นไป วุฏฐิยะนั้นเป็นนิสสัคคิยะ ภิกษุนั้นต้องอาบัติปาจิตตีย์ ๆ ไม่ใช่วุฏฐิยะ ภิกษุสงสัย ๆ ย่อมยังวุฏฐิยะให้เป็นไป วุฏฐิยะนั้นเป็นนิสสัคคิยะ ภิกษุนั้นต้องอาบัติปาจิตตีย์ ๆ ไม่ใช่วุฏฐิยะ ภิกษุสำคัญว่าไม่ใช่วุฏฐิยะ ๆ ย่อมยังวุฏฐิยะให้เป็นไป วุฏฐิยะนั้นเป็นนิสสัคคิยะ ภิกษุนั้นต้องอาบัติปาจิตตีย์ ๆ ไม่ใช่วุฏฐิยะ ภิกษุสำคัญว่าวุฏฐิยะ ต้องอาบัติทุกกฏ ๆ ไม่ใช่วุฏฐิยะ ภิกษุมีสัญญาสงสัย ต้องอาบัติทุกกฏ ๆ ไม่ใช่วุฏฐิยะ ภิกษุสำคัญว่าไม่ใช่วุฏฐิยะ ไม่ต้องอาบัติ ๆ

(๑๑๒) อาบัติไม่มีแก่ภิกษุผู้ต้องอาบัติ ๒ ครั้ง ๒ ครั้งเพราะความไม่รู้เป็นต้นเป็นเหตุ ๆ

สัทธรรมปฏิรูป ๙ ข้อ ๆ

ទសមសិក្ខាបទំ

[១១៣] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ បរេន្តោ ហោតិ ចីវរកម្មំ ការាបេតុំ ។ សោ បដបិលោតិការំ សង្ឃាដិំ ករិត្វា សុវណ្ណំ សុបរិកម្ម-កតំ ភត្វា ឋបេសិ ។ អថខោ អញ្ញតរោ បរិព្ពាជកោ បហាតុំ បដំ ឋបេត្វា· យេនាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ ឧបនន្ទំ សក្យបុត្តំ ឯតទវោច សុន្ទរា ខោ ត្យាយំ អាវុសោ សង្ឃាដិ[1] នេហិ មេ បដេនាតិ ។ ជានាហិ អាវុសោតិ ។ អាមាវុសោ ជានាមីតិ ។ ហន្ទាវុសោតិ អទាសិ ។ អថខោ សោ បរិព្ពាជកោ តំ សង្ឃាដិំ ឋបេត្វា បរិព្ពាជការាមំ អគមាសិ ។ បរិព្ពាជកា តំ បរិព្ពាជកំ ឯតទវោចុំ សុន្ទរា ខោ ត្យាយំ អាវុសោ

---

១ ម. សង្ឃាដី ។

សិក្ខាបទទី ១០

(១១៣) សម័យនោះ ព្រះសម្ពុទ្ធដ៏មានយស ទ្រង់គង់ក្នុងអាឥវ ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ព្រះឧបនន្ទដ៏មានអាយុជាបុត្តនៃសក្យ ប្រសប់ធ្វើចីវរកម្ម ។ ឧបនន្ទភិក្ខុនោះយកកំណាត់សម្ពត់ចាស់ ។ ទៅធ្វើជាសង្ឃាដិ ធ្វើកិច្ចជ្រលក់គក់ជ្រលក់ល្អហើយយកមកដណ្តប់ ។ គ្រានោះឯង បរិព្វាជកម្នាក់ដណ្តប់សម្ពត់ដ៏មានជម្លៃច្រើនហើយចូលទៅកាឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយបាននិយាយនឹងឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ សង្ឃាដិរបស់លោកនេះល្អមែន លោកចូរបូនឹងសម្ពត់របស់យើងចុះ ។ ឧបនន្ទភិក្ខុនិយាយតបថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកចូរដង្ហិចុះ (អ្នកមើលសិន) ។ បរិព្វាជកនិយាយថា អើ អាវុសោ យើងដង្ហិ ។ ឧបនន្ទភិក្ខុបានឲ្យនូវសង្ឃាដិនោះដោយពាក្យថា ហ៊ឺ អាវុសោ ។ បរិព្វាជកនោះទើបដណ្តប់នូវសង្ឃាដិនោះ ហើយបានទៅកាន់អាឥវរបស់បរិព្វាជក ។ បរិព្វាជកតាំងឡាយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងបរិព្វាជកនោះថា ម្នាលអាវុសោ

សង្ឃដិ កាតោ តយោ លង្ឃាតិ ។ តេន មេ អាវុសោ បដេន បរិភុត្តានិ(๑) ។ តតិយាបិ ត្យាយំ អាវុសោ សង្ឃាដិ ភវិស្សតិ សោ យេវ តេ បដោ វភោតិ ។ អថខោ សោ បរិព្វាជកោ សង្ឃំ ខោ បរិព្វាជកោ អាមន្តេសុ តតិយាបិ ម្យាយំ សង្ឃាដិ ភវិស្សតិ សោ យេវ មេ បដោ វភោតិ យេនាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ ឧបនន្ទំ សក្យបុត្តំ ឯតទវោច បាទុ តេ អាវុសោ សង្ឃាដី នេបិ មេ បដត្ថិ ។ ឧទុ ត្វំ អាវុសោ មយា វុត្តោ ជានាបិ អាវុសោតិ ឆាបំ ឧស្សាទេសិ ។ អថខោ សោ បរិព្វាជកោ ទុដ្ឋាយតិ ទិយតិ វិឆាបេតិ តិបិដិកំ(๒) ឆំ តិបិដិកស្ស វិព្ភដិសារិស្ស នេតិ(๓) តវំ បន បព្ពជិតោ បព្ភដិតស្ស ឧ ឧស្សាទេសិ ។ អស្សាសុំ ខោ តិក្ខ្វ តស្ស បរិព្វាជកស្ស ទុដ្ឋាយន្តស្ស ទិយន្តស្ស វិឆាបេន្តស្ស ។ យេ តេ តិក្ខ្វ

---

๑ សព្វត្ថ បរិវត្តំតាតិ ទិស្សតិ ។ ๒ តិបិដិបិ ឆំ តិបិដិស្សាតិ ឯត្ថ ឆន្តំ នាមត្តេ និបាតោ ។ តិបិដិបិ នាម តិបិដិស្សាតិ វុត្តំ ហោតីតិ តព្ពណ្ណនា ។ ๓ ឆ. ម. ទេន្តិ ។

សង្ឃាដិរបស់អ្នកនេះល្អមែន អ្នកបានមកអំពីទីណា ។ បរិព្វាជកនោះតប
ថា ម្នាលអាវុសោ យើងបានប្បរវេជ្ជយសម្ពត់របស់យើងនោះមក ។ ពួក
បរិព្វាជកសួរថា ម្នាលអាវុសោ សង្ឃាដិរបស់អ្នកនេះនឹងធន់នៅបាន
ប៉ុន្មានថ្ងៃ ឯសម្ពត់របស់អ្នកពីមុននោះប្រែសើរជាង ។ បរិព្វាជកនោះទើប
គិតថា បរិព្វាជកទាំងឡាយបានពោលនូវពាក្យនោះ ដ៏ពាក្យពិតមែន
សង្ឃាដិរបស់អញនេះនឹងធន់នៅបានប៉ុន្មានថ្ងៃ សម្ពត់របស់អញនោះឯង
ប្រែសើរ ទើបចូលទៅរកឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់
ហើយក៏និយាយពាក្យនេះនឹងឧបនន្ទដ៏មានអាយុជាសក្យបុត្តថា ណ្ហើយចុះ
អ្នកចូរយកសង្ឃាដិរបស់អ្នកទៅវិញចុះ ចូរឲ្យសម្ពត់មកយើងវិញ ។ ឧបនន្ទ
ភិក្ខុបាននិយាយថា ម្នាលអាវុសោ យើងបានប្រាប់អ្នកហើយថា អ្នកចូរ
ដឹង (ចូរមើលសិន) ដូច្នេះ មិនមែនទេឬ យើងមិនឲ្យទេ ។ ឯបរិព្វាជក
នោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា សូម្បីគ្រហស្ថក៏រមែង
ឲ្យនូវវត្ថុនោះដល់គ្រហស្ថ ដែលមានសេចក្តីក្តៅក្រហាយដែរ ចុះហេតុអ្វី
បព្វជិតត្រឡាំងក៏មិនឲ្យដល់បព្វជិតដូចគ្នា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮបរិព្វាជក
នោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា

อปฺปิจฺฉา ฯเปฯ เตหิ ทุฏฺฐาย ๑ ทุติยฏฺฐาย ๒ ปาฏเทสนีย-
กรณํ มหา ลาภ อายสฺมา อุปนนฺโท สกฺยปุตฺโต
ปริภาสเกน สงฺฆ กมฺมวาจาย สมาปชฺชิสฺสตีติ ฯ
อปโร เต ภิกฺขู ภควโต ปฏิสฺสุตฺวา อาโรเจสุ ฯ
สงฺโฆ กิร ภนฺเต อุปนนฺท ปริภาสเกน สงฺฆ กมฺมวาจ
สมาปชฺชตีติ ฯ สงฺโฆ ภควาติ ฯ กิมหา ตุมฺเห
ภควา กรณ หิ ลาภ ตุมฺเห เอวรูป ปริภาสเกน
สงฺฆ กมฺมวาจ สมาปชฺชิ เอตฺต เอวรูป
อปฺปสาทนีย ปสาทนีย ปสาทนีเยน ปสนฺนาน
ภิกฺขูน ปสาทาย ฯเปฯ เอวญฺหิ ปน ภิกฺขเว อิม สิกฺขาปท
ทุทฺทิสิสฺสนฺติ ยถา ปน ภิกฺขู ลาภกมฺมาย กมฺม-
วาจ สมาปชฺเชยฺย ติสฺสาย ฯ

(๑๑๔) ยถา ปนาติ ยถา ยาทิโส ฯเปฯ
ภิกฺขูติ ฯเปฯ อย สมฺมุขา อตฺถ อธิปฺเปโต
ภิกฺขูติ ฯ ลาภกมฺมาย ลาภ ปริปาปิณฺฑปาต-
สิลาภสงฺขาตลาภตฺถาย เกสญฺจิ ปริกฺขาร อนฺตมโส

មានសេចក្តីជ្រាបថាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុពាំងឆ្ងាយនោះកំពោលទោសតិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ មិនគួរន៏ឆ្លៀតត្រឹមទិញដូរបរបស់មួយអន្ទើដោយបរិព្វាជកទេ ។ ភិក្ខុពាំងនោះក៏នាំគ្នាក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ឧបនន្ទ ឮថាអ្នកឯងឆ្លៀតត្រឹមទិញដូរបរបស់មួយអន្ទើដោយបរិព្វាជក ពិតមែនឬ ។ ឧបនន្ទភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ការនោះពិតមែន ។ សម្តេចព្រះសម្មុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា នែមោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹងឆ្លៀតត្រឹមទិញដូរបរបស់មួយអន្ទើដោយបរិព្វាជកទេ នែមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ មិនមែនទាំងឲ្យជ្រះថ្លា ដល់បុគ្គលដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬមួយទាំងបុគ្គលដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងតែតែជ្រះថ្លាឡើងមិនបានទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុពាំងឆ្ងាយ អ្នកពាំងឆ្ងាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយឆ្លៀតត្រឹមទិញដូរបរបស់មានច្រកាផ្សែង ។ របស់នោះជានិស្សគ្គិយ ភ័ក្តនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(๑๑๘) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី ๑ នៃបាចិត្តិយកណ្ឌរួចហើយ ។ បរិក្ខារពាំងឆ្ងាយ គឺចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនៈទំនិញគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារពាំងឆ្ងាយ ដោយហោចទៅ

ปุณฺณาวณฺณาภนฺติ ฉฬงฺคสมนฺนาคตตฺตา ๆ กาย-
วิญฺญตฺตินฺติ สมาปชฺชนตฺถาย ฯมิ ฯ เยนาปิ ฯมิ
ฯ อาหาโร ฯมิ ฯ ปริเยฏฺฐิ(๑) ฯมิ ฯ
เจตาเยหีติ อฏฺฐาเนน อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส เยสา
กายิกาฯ เวาหาริกาฯ(๒) อตฺถเวา ฉฬา ปรเวา-
ตฺตกา ปรฉฬา อตฺถเวา หาตฺตกา ฉิสฺสฏฺฐิยา เวาหา
ฉิสฺสฏฺฐิกาฯ สงฺฆสฺส ก คณสฺส ก ปุคฺคลสฺส ก ๆ
ฯลฯ เวา ปน ตีหากาเรหิ ฉิสฺสฏฺฐิกาฯ ๆ เย ๆ อยำ กณฺ
ฑาเนปฺปการตา กายวิญฺญตฺติ สมาปชฺชิ ฯมิ เย
ฉิสฺสฏฺฐิยา ฯมาหำ สงฺฆสฺส ฉิสฺสฏฺฐาเยติ ๆ เย ๆ
ทาเนยฺยาติ ๆ เย ๆ ทาเนยฺยุนฺติ ๆ เย ๆ อายสฺมาเ
ทมฺมีติ ๆ

(๑๑๙) กายวิญฺญตฺติ กายวิญฺญตฺติสญฺญี ฉิสฺสฏฺฐิยา
จาปิสฺสฏฺฐิยา ๆ กายวิญฺญตฺติ เวมติโก ฉิสฺสฏฺฐิยา

---

๑ สพฺพตฺถ ปริเยฏฺฐีติ ทิสฺสติ ๆ ๒ ฉ. ม. ยเถา กายิกาเวา เหาติ วาจสิกาเวา ๆ

សូម្បីតែដុំនៃលំអិត[1] សូម្បីឈើស្លឹន សូម្បីអម្បោះរង៉ដើង ហៅថា វត្តមានប្រការផ្សេង ។ ។ ពាក្យថា ប្រព្រឹត្តទិញដូរ សេចក្តីថា កិក្ខុពោលពាក្យមិនសមគួរថា អ្នកចូរឲ្យនូវត្តនេះ[2] ដោយរបស់នេះចុះ អ្នកចូរនាំយកវត្តនេះដោយរបស់នេះចុះ អ្នកចូរប្តូរវត្តនេះ ដោយរបស់នេះចុះ អ្នកចូរទិញនូវត្តនេះ ដោយរបស់នេះចុះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ កាលណាបើកិក្ខុធ្វើទ្រព្យរបស់ខ្លួនឲ្យតាំងនៅកងដៃនៃអ្នកដទៃ ធ្វើទ្រព្យរបស់អ្នកដទៃឲ្យមកតាំងនៅកងដៃរបស់ខ្លួនវិញ ហៅថា ទិញ ហៅថា លក់ ទ្រព្យដែលកិក្ខុទិញលក់នោះជានិស្សគ្គិយ កិក្ខុគប្បីលះដល់សង្ឃ ឬដល់គណ ឬដល់បុគ្គលក៏បាន ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុគប្បីលះយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ខ្ញុំប្រព្រឹត្តទិញដូរនូវទ្រព្យមានប្រការផ្សេង ។ ទ្រព្យរបស់ខ្ញុំនេះជានិស្សគ្គិយ ខ្ញុំសូមលះទ្រព្យនេះដល់សង្ឃ ។ បេ ។ សង្ឃគប្បីឲ្យ ។ បេ ។ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយគប្បីឲ្យ ។ បេ ។ ខ្ញុំឲ្យដល់លោកដ៏មានអាយុ ។

(១១៩) ទ្រព្យដែលខ្លួនទិញដូរ កិក្ខុសំគាល់ថាទិញដូរ ទ្រព្យនោះជានិស្សគ្គិយ កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុសង្ស័យក្នុងទ្រព្យ

---

១ បានដល់ដុំកំទេច ដែលគេប្រើសម្រាប់ដុសខ្លួនវើលាងដូតទឹក ដើម្បីឲ្យជ្រះក្អែល ឬដាក់ពេលដាំដើម ។ ២ បានដល់គ្រឿងប្រើប្រាស់ទាំងអស់ ។

ปาปิยัง ฯ กายวิญญาเยน กายวิญญายสมังคี ปุคคโล ทุกฺขิโย ปาปิยัง ฯ อกายวิญญาเยน กายวิญญายสมังคี อตีตัง ขันธัง ทุกฺเขนาภิสฏฺโฐ ฯ อกายวิญญาเยน เวทนากฺขนฺธา อตีตา ทุกฺเขนาภิสฏฺฐา ฯ อกายวิญญาเยน อกายวิญญายสมังคี อนาคตัง ฯ

(๑๑๖) อนาคตัง อทฺธานัง ปุจฺฉนตา กปฺปายตนารกสฺส อาจิกฺขิตพฺพัง ฯ อิมัสฺมิญฺจ อิมัสฺมิญฺจ อญฺญตเร อิมัสฺมิญฺจ ฯ อิมัสฺมิญฺจ อญฺญตเร จ อิมัสฺมิญฺจ จ อตฺถีติ กณฺหัง ธมฺมัง อุปาทาย อาธิกมฺมิกสฺส อาธิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

สมสีสุทเทสกถา นิฏฺฐิตา ฯ

กามาวจรกุสลราสิ นิฏฺฐิโต ฯ

ដែលខ្លួនទិញដូរ ទ្រព្យនោះជានិស្សគ្គិយ កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ទ្រព្យដែលខ្លួនទិញដូរ កិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនទ្រព្យទិញដូរវិញ ទ្រព្យនោះជានិស្សគ្គិយ កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ទ្រព្យដែលខ្លួនមិនបានទិញដូរ កិក្ខុសំគាល់ថាទ្រព្យទិញដូរវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុសង្ស័យក្នុងទ្រព្យដែលខ្លួនមិនបានទិញដូរ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ទ្រព្យដែលខ្លួនមិនបានទិញដូរ កិក្ខុសំគាល់ថាទ្រព្យមិនបានទិញដូរ មិនត្រូវអាបត្តិ ។

(๑๑๖) អាបត្តិមិនមាន ដល់កិក្ខុដែលគាន់តែសួរដង្ហែ ដល់កិក្ខុដែលច្រាបដល់កប្បិយការក ដល់កិក្ខុដែលពោលថា ទ្រព្យនេះរបស់យើងមាន យើងត្រូវការដោយទ្រព្យនេះផងនេះផង ដល់កិក្ខុឆត ដល់កិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ១០ ចប់ ។

កោសិយវគ្គទី ២ ចប់ ។

តស្សុទ្ទានំ

តោសិយោ សុន្ទរេ្ទភាតា ឆឭសប្ផានិ ឯសីឧនំ

ទ្វេ ច លោមានិ ឧក្កណ្ឋោ ឧភោ ជានឧប្បសារេតាតិ ។

ចំនួននៃសិក្ខាបទក្នុងកោសិយវគ្គនោះ គឺ

កិក្ខុធ្វើសន្ថតដោយពេមចៀមលាយសូត្រ ១ កិក្ខុធ្វើសន្ថតដោយពេមចៀមខ្មៅសុទ្ធ ១ កិក្ខុធ្វើសន្ថតត្រូវយកពេមចៀមខ្មៅពីរកាគមកលាយ ១ កិក្ខុធ្វើសន្ថតថ្មីហើយត្រូវប្រើប្រាស់ឲ្យបាន ៦ ឆ្នាំ ១ កិក្ខុធ្វើសន្ថតសម្រាប់ត្រាប់រង្គុយត្រូវកាត់យកសន្ថតចាស់មកលាយ ១ កិក្ខុកាន់យកពេមចៀមដែលកើតឡើងពាក់កណ្តាលផ្លូវ ឬនតែត្រឹមបីយោជន៍ ១ កិក្ខុប្រើនាងកិក្ខុនីឲ្យលាងដែលក់គក់ពេមចៀម ១ កិក្ខុទទួលរូបិយ ១ កិក្ខុលក់ទិញដោយរូបិយ ១ កិក្ខុលក់ទិញផ្លាស់ប្តូរដោយកម្មវត្ថុ ១ ។

បត្តវគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទំ

[១១៧] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ
វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ពហូ បត្តេ
សន្និចយំ ករោន្តិ ។ មនុស្សា វិហារចារិកំ អា-
ហិណ្ឌន្តា បស្សិត្វា ខជ្ជយន្តិ ខីយន្តិ វិចារេន្តិ ករិ
ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ពហូ បត្តេ សន្និ-
ចយំ ករិស្សន្តិ បត្តវណិជ្ជំ វា សមណា សក្យបុត្តិយា
ករិស្សន្តិ អាមត្តិកាបណំ វា បសារេស្សន្តីតិ ។ អស្សោ-
សុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ខជ្ជយន្តានំ ខីយន្តានំ
វិចារេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ
ខជ្ជយន្តិ ខីយន្តិ វិចារេន្តិ ករិ ហិ នាម ឆព្ពគ្គិយា
ភិក្ខូ អតិរេកបត្តំ ជានិស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ
ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ
ភិក្ខវេ អតិរេកបត្តំ ជានាថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។

បត្តវគ្គ សិក្ខាបទទី ១

(១១៧) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានយស ទ្រង់សម្រេច
ឥរិយាបថក្នុងវត្តជេតវន ជារបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។
សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយកិក្ខុសន្សំចុតុទុកជាច្រើន ។ មនុស្សទាំង
ឡាយដើរទៅវិហារបានឃើញ នាំគ្នាពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះ
បង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាកូនចៅរបស់ព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត មិនសមបើ
ទើសន្សំចុតុទុកជាក្រែនទេ សមណៈទាំងឡាយជាកូនចៅរបស់ព្រះពុទ្ធ
ជាសក្យបុត្តទើសធ្វើទូវជំនួញចុតុ ប្តូរទើតាំងពានផ្សាលក់តាជន៍ដើ ។ កិក្ខុ
ទាំងឡាយបានឮពាក្យមនុស្សទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល
បន្ទុះបង្អាប់ (ដូច្នោះ) ។ ពួកកិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច
។បេ។ កិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយ-
កិក្ខុមិនសមបើទើសប្រើប្រាស់អតិរេកចុតុ[1]ឡើយ ។ ខណៈនោះ កិក្ខុទាំង
នោះក៏ក្រាបទូលរឿងនុ+ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ ព្រះអង្គ
ត្រាស់សួរថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយប្រើប្រាស់អតិរេក-
ចុតុ ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយកិក្ខុទូលតបថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស

---

១ ចុតុត្រង់ដែលលើស គឺចុតុត្រង់ដែលមិនបានវិកប្ប មិនបានអធិដ្ឋាន ។

วิหรติ ตุณฺหี ภควา ตสฺมึ ปเท ฐาน มฺปฺยา เหาย-
ปุริสา อติเรกปตฺตึ ฉาเรสฺสติ เนตึ เหาย ปุริสา
อปฺปสนฺนานึ วา ปสาทาย ปสนฺนานึ วา ภิยฺโย-
ภาวาย ฯเปฯ ฬหนฺติ ปน ภิกฺขเว ๔ึ สิกฺขาปทึ
อุทฺทิเสยฺยาถ โย ปน ภิกฺขุ อติเรกปตฺตึ ฉาเรยฺย
นิสฺสคฺคิยึ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ ฬหนฺติทึ ภควตา ภิกฺขูนึ
สิกฺขาปทึ ปญฺญตฺตึ เหาติ ฯ

(๑๑๘) เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา
อานนฺทสฺส อติเรกปตฺโต อุปฺปนฺโน เหาติ ฯ อายสฺมา
จ อานนฺโท ตึ ปตฺตึ อายสฺมโต สาริปุตฺตสฺส ทาตุ-
กาเมา เหาติ ฯ อายสฺมา จ สาริปุตฺโต สาเกเต
วิหรติ ฯ อถ โข อายสฺมโต อานนฺทสฺส ฬตทเหาสิ
ภควตา สิกฺขาปทึ ปญฺญตฺตึ น อติเรกปตฺโต ฉาเร-
ตพฺโพติ อยญฺเจ เม อติเรกปตฺโต อุปฺปนฺโน อ-
หาสิมึ ปตฺตึ อายสฺมโต สาริปุตฺตสฺส ทาตุกาเมา
อายสฺมา จ สาริปุตฺโต สาเกเต วิหรติ กตึ
นุ โข เม มยา ปฏิปชฺชิตพฺพนฺติ ฯ อถ โข อายสฺมา

ការនោះពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏ទ្រង់ឥស្សរិយយស ត្រាស់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹងប្រើប្រាស់អតិរេកចាត្រទេ ម្នាលមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនជ្រះថ្លា ឬថានាំឲ្យជ្រះថ្លាកៃរលែង ដល់ពួកជនដែលមានសេចក្តីជ្រះថ្លារួចហើយទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ ទ្រទ្រង់នូវអតិរេកចាត្រ អតិរេកចាត្រនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សិក្ខាបទនេះព្រះដ៏មានព្រះភាគបញ្ញត្តដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដោយប្រការដូច្នេះ ។

(๑๑๘) សម័យនោះឯង អតិរេកចាត្រកើតឡើងដល់ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ឯព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុប្តូរថ្នាំងដ៏ប្រពៃនឹងចាត្រនោះដល់ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ។ ចំណែកព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុទៅក្នុងសាកេត ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ក៏មានបរិវិតក្កថា សិក្ខាបទព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តរួចហើយថា អតិរេកចាត្រភិក្ខុមិនគប្បីទ្រទ្រង់ ក៏អតិរេកចាត្រនេះកើតឡើងដល់អញ ហើយអញក៏ចងប្រពៃនចាត្រនេះដល់ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ឯព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុគង់នៅក្នុងសាកេត (កន្លងនេះ) ខ្លួនអញត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ខណៈនោះ

អានន្ទោ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ តីហិបិ
បជាបតិ សារិបុត្តោ អាគច្ឆិស្សតីតិ ។ ឆវមំ វា ភគវា
និវាសំ ឧសមំ វាតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ
ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា តិក្ខិ អាមន្តេសិ
អនុជានាមិ តិក្ខវេ ឧសាហបរមំ អតិរេកបត្តំ ធារេតុំ
ឃាតុ បន តិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ
ឧសាហបរមំ អតិរេកបត្តោ ធារេតព្ពោ តំ អតិក្កាម-
យតោ និស្សគ្គិយំ ចាតិ ឥទំ ។

(๑๑๙) ឧសាហបរមន្តិ ឧសាហបរមតា ធារេ-
តព្ពោ ។ អតិរេកបត្តោ នាម អនធិដ្ឋិតោ អវិកប្បិតោ ។
បត្តោ នាម ទ្វេ បត្តា អយោបត្តោ មត្តិកាបត្តោ ។
តយោ បត្តស្ស វណ្ណា ឧក្កដ្ឋោ បត្តោ មជ្ឈិមោ បត្តោ
ឱមកោ បត្តោ ។ ឧក្កដ្ឋោ នាម បត្តោ អឌ្ឍាឡ្ហកោ-
ទនំ កណ្ហាតិ ចតុក្ខាតំ ខាទនីយំ(๑) តទុបិយំ ព្យញ្ជនំ ។

---

๑ ឆ. ម. ខាទនំ ។

ភាននូដ៏មានអាយុបានក្រាបទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្នាលអានន្ទ ប៉ុន្មានថ្ងៃទៀត សារីបុត្តនឹងមក ។ ព្រះអានន្ទក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ប្រហែលជា ៩ ថ្ងៃ ឬ ១០ ថ្ងៃទៀត ទើបលោកនិមន្តមក ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ទើបត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ទ្រទ្រង់នូវអតិរេកចីវរបាន ១០ ថ្ងៃជាកំណត់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា អតិរេកចីវរត្រភិក្ខុទ្រទ្រង់ទុកបានត្រឹមកំណត់ ១០ ថ្ងៃ កន្លងហួសអំពីនោះទៅ អតិរេកចីវរនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(๑๑๙) ត្រង់ពាក្យថា ត្រឹមកំណត់ ១០ ថ្ងៃនោះ គឺភិក្ខុគប្បីរក្សាទុកបានត្រឹម ១០ ថ្ងៃជាយ៉ាងច្រើន ។ ចីវរដែលភិក្ខុមិនបានអធិដ្ឋាន មិនបានវិកប្បហៅថាអតិរេកចីវរ ។ ដែលហៅថាចីវរនោះមានពីរយ៉ាង គឺចីវរដែក ១ ចីវរដី ១ ។ ភាតនៃចីវរមាន ៣ យ៉ាង គឺចីវរយ៉ាងធំ ចីវរយ៉ាងកណ្តាល ចីវរយ៉ាងតូច ។ ចីវរចំណុះចាយនៃអង្គវាតន្លះអាឡ្ហក (គឺ ២ នាឡិមគធ) ចំណុះភាជនីយស្មៅចំណែកចាយជាគំរប់ ៤ នឹងចំណុះមួបល្មមសមគួរនឹងចាយនោះ ហៅថាចីវរយ៉ាងធំ ។

ปฐโม ฌานสมาปตฺติ ฌานปฺปโภทนํ สญฺญาสีสํ จตุกฺกกํ ฌานนิยเมน ปญฺจกนยปญฺจกํ ฯ ทุติโย ฌานสมาปตฺติ ฌานปฺปโภทนํ สญฺญาสีสํ จตุกฺกกํ ฌานนิยเมน ปญฺจกนยปญฺจกํ ฯ ตโย ทุกฺขารมฺมณา อปตฺติ ทุติโย อปตฺติ ฯ

(๑๒๐) ตตฺถ อตีตกฺขเณ ฉินฺนวตฺถุโก ทุกฺกฏาปตฺติ(๑) วิกาลาทิเส อนุปสมฺปนฺนสฺส ฉินฺนวตฺถุโก ทุกฺกฏาปตฺติ ฉินฺนชีวิตาปตฺติ สงฺฆาทิสฺส ปาจิตฺติยสฺส ปาฏิเทสนียสฺส ถุลฺลจฺจยสฺส ปาจิตฺติยสฺส ปาฏิเทสนียสฺส ทุกฺกฏสฺส ทุพฺภาสิตสฺส จ ฯ ฉินฺนชีวิตาปตฺติ ฯ

(๑๒๑) เสสา อาปตฺติโย สงฺฆาทิ อุปสมฺปชฺชิตฺวา วิกาลาทิสุ ทุกฺขารมฺมณาปิ ภวิตฺวา วุฏฺฐานาทิกาลาทีสุ อาปตฺติ ฉินฺนวตฺถุกา ฉินฺนชีวิตา จ หุตฺวา ปจฺฉา ปฏิลทฺธสมนฺตปาสาทิกาย อุปสมฺปทาย ปุน อาปตฺติ ฉินฺนวตฺถุกา ฉินฺนชีวิตา จ โหติ ฯ

---

๑ ตตฺถ ยทา สญฺญตฺติ ปฏิสงฺขา ทิสฺสติ ฯ เสา อาปตฺติเยวาติ เวทิตพฺพา ฯ ตสฺสา อาปตฺติ. เยวาติ ปนายมากาโร สพฺพตฺถ เวทิตพฺพา ฯ

ចាត្រចំណុះចាយនៃអង្គ១នាឡមគធៈ ចំណុះខាទនីយស្មើចំណែកចាយជាគំរប់៤ នឹងចំណុះម្ហូបល្មមសមគួរដល់ចាយនោះ ហៅថា ចាត្រយ៉ាងកណ្តាល ។ ចាត្រចំណុះចាយនៃអង្គ១បត្ត គឺកន្ទុះនាឡមគធៈចំណុះខាទនីយស្មើចំណែកចាយជាគំរប់៤ នឹងចំណុះម្ហូបល្មមសមគួរដល់ចាយនោះ ហៅថាចាត្រយ៉ាងតូច ។ ចាត្រដែលធំហួសប្បតូចហួសជាងប្រមាណនោះ មិនហៅថាចាត្រទេ ។

(๑๒๐) កាលភិក្ខុទុកចាត្រឲ្យកន្លងហួសអំពីកំណត់នោះទៅ ចាត្រនោះជានិស្សគ្គិយ គឺជានិស្សគ្គិយក្នុងពេលអរុណទី ๑๑ រះឡើងហើយ ភិក្ខុត្រូវលះបង់ដល់សង្ឃ ឬគណៈ ឬបុគ្គល ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីលះបង់ចាត្រយ៉ាងនេះឯង ។

(๑๒๑) ភិក្ខុនោះគប្បីបួលទៅរកសង្ឃ ហើយឆ្ងេីចីវរឆៀងស្មាម្ខាង ហើយថ្វាយបង្គំចាភិក្ខុទាំងឡាយដែលជាចាស់ព្រួចហើយអង្គុយច្រហោងប្រណម្យអញ្ជលី ហើយត្រូវពោលពាក្យយ៉ាងនេះនឹងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ចាត្ររបស់ខ្ញុំនេះកន្លងហួស ๑๐ ថ្ងៃជានិស្សគ្គិយ ខ្ញុំសូមលះបង់ចាត្រនេះដល់សង្ឃ ។ ភិក្ខុនោះលុះលះបង់ហើយ ត្រូវសំដែងអាបត្តិចេញ ។ ភិក្ខុដែលធ្វាសប្រតិពលគប្បីទទួលដឹងអាបត្តិ (របស់ភិក្ខុនោះ) ។

นิสฺสฏฺฐปตฺโต ฆาตเยฺย[๑] สุณาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ อยํ ปตฺโต ๙ฺตฺถาย สฺสฺสกิโย สงฺฆสฺส นิสฺสฏฺโฐ ฯ ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺลํ สงฺโฆ ๙มํ ปตฺตํ ๙ฺตฺถาย สฺสฺสกิโย ธาเรยฺยาติ ฯ

(๑๒๒) เตน ภิกฺขินา สมฺพหุเลหิ ภิกฺขูหิ อุปสงฺกมิตฺวา ปาทานิ วนฺทิตฺวา ๑ฺชลิ ปณาเมตฺวา ภิกฺขเว ปตฺโต นิสฺสคฺโค นิสีทิตฺวา อญฺญสฺส ปริภุญฺชิตพฺโพ ติวิธา ปตฺตสามนฺตา อยมิมสฺส ปตฺตสฺส อุกฺกฏฺฐปริจฺเฉทา ตโย ปตฺตา มหนฺตา มชฺฌิมา ปตฺตา ขุทฺทกา ปตฺตา ตโย ปตฺตา นิสฺสคฺคิยา ๙มา มหนฺตา อายสฺมนฺตานิ นิสฺสฏฺฐปตฺตานิ ฯ นิสฺสฏฺฐตฺถา อาปตฺติ เทเสตพฺพา ฯ ๓ฺญตฺตเน ภิกฺขุนา ปฏิคฺคเหตฺวา อาปตฺติ ปฏิกฺขิปิตพฺพา ฯ นิสฺสฏฺฐปตฺโต ฆาตเยฺย สุณาตุ เม อายสฺมนฺโต อยํ ปตฺโต[๒] ๙ฺตฺถาย สฺสฺสกิโย นิสฺสฏฺฐิโย อายสฺมนฺตานิ นิสฺสฏฺโฐ ฯ ยทายสฺมนฺตานิ ปตฺตกลฺลํ อายสฺมนฺโต ๙มํ ปตฺตํ ๙ฺตฺถาย สฺสฺสกิโย ธาเรยฺยุนฺติ ฯ

---

๑ นิสฺสฏฺฐปตฺโต ฆาตเยฺย ฯ ฉฏฺฐเม ปน ภิกฺขเว ฆาตเยฺย สุณาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ อยํ ปตฺโต ทสหตฺถาติกฺกนฺตาย ปริสาย ฉฑฺเฑตพฺโพ ฯ ๒ ปตฺโต ทสหตฺถาติกฺกนฺโตติ ปริสฺสติ ฯ

ចាត្រដែលភិក្ខុនោះលះបង់ហើយ សង្ឃត្រូវឲ្យ (ដល់លោកជាម្ចាស់ដើម
វិញ) ដោយពោលពាក្យប្រកាសសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន
សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ចាត្រនេះជារបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ជានិស្សគ្គិយ
លោកបានលះបង់ហើយដល់សង្ឃ ។ បើកម្មនេះមានកាលដ៏សមគួរដល់
សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីឲ្យនូវចាត្រនេះដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះវិញ ។

(๑๒๒) ភិក្ខុអង្គនោះគប្បីចូលទៅរកពួកភិក្ខុច្រើន ហើយឆ្ងីចីវរ
ឆៀងស្មាម្ខាង ហើយថ្វាយបង្គំចាតភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច-
ហោងប្រណម្យអញ្ជលី ហើយត្រូវពោលពាក្យយ៉ាងនេះនឹងគណភិក្ខុថា
បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចំរើន ចាត្ររបស់ខ្ញុំនេះកន្លងហួស ๑๐ ថ្ងៃ ជា
និស្សគ្គិយ ខ្ញុំសូមលះបង់ចាត្រនេះដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុ
នោះលុះលះបង់ហើយ ត្រូវសំដែងអាបត្តិចេញ ។ ភិក្ខុអកត្វាសប្រតិពល
គប្បីទទួលដំណឹងអាបត្តិ (របស់ភិក្ខុនោះ) ។ ចាត្រដែលភិក្ខុលះបង់ហើយ
គណភិក្ខុត្រូវឲ្យ (ដល់លោកវិញ) ដោយពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា សូម
លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយស្តាប់ខ្ញុំ ចាត្រនេះជារបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ
ជានិស្សគ្គិយ លោកបានលះបង់ហើយដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ។
បើកម្មនេះមានកាលដ៏សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ លោក
ដ៏មានអាយុទាំងឡាយ គប្បីឲ្យចាត្រនេះដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះវិញ ។

[๑๒๓] เตน ภิกฺขุนา ปกติ ภิกฺขุ วิพฺภนฺตจิตฺตา ปริมุขํ วุฏฺฐาเปตฺวา วุฏฺฐาเปตพฺพา อาปตฺติ ทาตพฺพา อาปตฺติ ปฏิคฺคเหตพฺพา อาปตฺติ เทเสตพฺพา ฯ เตน ภิกฺขุนา อาปตฺติ ปฏิคฺคเหตพฺพา ฯ อุปสมฺปทาเปกฺโข นาเสตพฺโพ สมฺมา ปฏฺฐ อายสฺมาโต อุปสมฺปทาเปกฺโข อุปชฺฌายสฺส ฯ

[๑๒๔] อุปสมฺปทาเปกฺเขน อาจริยสมฺปทา อุปสมฺปทาเปกฺขายปิ อาจริยสมฺปทา ฯ อุปสมฺปทาเปกฺเขน เวยฺยตฺติโย อุปสมฺปทาเปกฺขายปิ เวยฺยตฺติโย ฯ อุปสมฺปทาเปกฺเขน อาจริยสมฺปทา อุปสมฺปทาเปกฺขายปิ อาจริยสมฺปทา ฯ อาจริยสมฺปทาย อาจริยสมฺปทา อุปสมฺปทาเปกฺขายปิ อาจริยสมฺปทา ฯ อาจริยสมฺปทาย วิกปฺปนา อาจริยสมฺปทาย วิกปฺปนา อุปสมฺปทาเปกฺขายปิ อาจริยสมฺปทาย วิกปฺปนา ฯ อาจริยสมฺปทาย วิสชฺชนา อาจริยสมฺปทาย วิสชฺชนา

(១២៣) កិក្ខុនោះគប្បីចូលទៅរកកិក្ខុមួយអង្គ ហើយធ្វើចីពរឆៀងស្មាម្ខាង ហើយអង្គុយច្រហោងប្រណម្យអញ្ជលី ហើយត្រូវពោលពាក្យយ៉ាងនេះ នឹងកិក្ខុមួយអង្គថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ ចាត្រវស់ខ្ញុំនេះ កន្លងហួស ១០ ថ្ងៃ ជានិស្សគ្គិយ ខ្ញុំសូមលះបង់ចាត្រនេះ ដល់លោកដ៏មានអាយុ ។ លុះកិក្ខុនោះលះបង់ហើយ ត្រូវសំដែងអាបត្តិចេញ ។ កិក្ខុមួយអង្គនោះ ត្រូវទទួលដំងអាបត្តិ (របស់កិក្ខុនោះ) ។ ចាត្រដែលកិក្ខុនោះលះបង់ហើយ ត្រូវបុគ្គលនោះឲ្យវិញដោយពោលថា ខ្ញុំឲ្យចាត្រនេះដល់លោកដ៏មានអាយុវិញ ។

(១២៤) ចាត្រដែលកន្លងហួស ១០ ថ្ងៃហើយ កិក្ខុសំគាល់ថាកន្លងហើយមែន ចាត្រនោះជានិស្សគ្គិយ កិក្ខុត្រូវអាបត្តិចាបិត្តិយ ។ ចាត្រដែលកន្លងហួស ១០ ថ្ងៃ តែកិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ចាត្រនោះជានិស្សគ្គិយ កិក្ខុត្រូវអាបត្តិចាបិត្តិយ ។ ចាត្រដែលកន្លងហួស ១០ ថ្ងៃហើយ តែកិក្ខុសំគាល់ថាមិនទាន់កន្លង ចាត្រនោះជានិស្សគ្គិយ កិក្ខុត្រូវអាបត្តិចាបិត្តិយ ។ ចាត្រដែលមិនទាន់បានអធិដ្ឋាន កិក្ខុសំគាល់ថាបានអធិដ្ឋានហើយ ចាត្រនោះជានិស្សគ្គិយ កិក្ខុត្រូវអាបត្តិចាបិត្តិយ ។ ចាត្រដែលមិនទាន់បានវិកប្ប កិក្ខុសំគាល់ថាបានវិកប្បហើយ ចាត្រនោះជានិស្សគ្គិយ កិក្ខុត្រូវអាបត្តិចាបិត្តិយ ។ ចាត្រដែលមិនទាន់បានលះបង់ កិក្ខុសំគាល់ថាបានលះបង់ហើយ

ติสฺสฏฺฐิยํ ฯเปฯ ติสฺสฏฺฐิยํ ฯ อนฺตรฺฆรเญว นิสฺสชฺเชยฺย ติสฺสฏฺฐิยํ ฯเปฯ ติสฺสฏฺฐิยํ ฯ อารามเญว นิสฺสชฺเชยฺย ติสฺสฏฺฐิยํ ฯเปฯ ติสฺสฏฺฐิยํ ฯ อกปฺเป กปฺปสญฺญี ติสฺสฏฺฐิยํ ฯเปฯ ติสฺสฏฺฐิยํ ฯ วิกปฺเป วิกปฺปสญฺญี ติสฺสฏฺฐิยํ ฯเปฯ ติสฺสฏฺฐิยํ ฯ

(๑๒๕) ติสฺสฏฺฐิยํ ปตฺตํ อาทิสฺสฏฺฐา ปริกฺขาเรน อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ตทหุปฏิคฺคหิเต ปฏิคฺคหิตสญฺญี อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ตทหุปฏิคฺคหิเต วิมติโก อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ตทหุปฏิคฺคหิเต อปฏิคฺคหิตสญฺญี อนาปตฺติ ฯ

(๑๒๖) อนาปตฺติ อญฺญาตกสฺส ปวารณาย ปฏิคฺคหิตกปฺปิยการกสฺส ปิตุสฺส ปิตามหสฺส ปุตฺตสฺส ธีตุสฺส ภาตุสฺส ภคินิยา อาจริยสฺส อุปชฺฌายสฺส สทฺธิวิหาริกสฺส อนฺเตวาสิกสฺส สมานุปชฺฌายกสฺส สมานาจริยกสฺส ญาตกสฺส ปวาริตสฺส[๑] วิสฺสาสคฺคาหสฺส[๒] ขุชฺชสฺส วามนสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

๑-๒ ม. ม. ตณฺณตฺถิ ฯ

ចាត្រនោះជានិស្សគ្គិយ កិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ចាត្រដែលមិនទាន់ចាត់ កិក្ខុសំគាល់ថាចាត់ហើយ ចាត្រនោះជានិស្សគ្គិយ កិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ចាត្រដែលមិនទាន់ខូចទេ តែកិក្ខុសំគាល់ថាខូចហើយ ចាត្រនោះជានិស្សគ្គិយ កិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ចាត្រដែលមិនទាន់បែក កិក្ខុសំគាល់ថាបែកហើយ ចាត្រនោះជានិស្សគ្គិយ កិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ចាត្រដែលចោរមិនទាន់ដណ្តើម កិក្ខុសំគាល់ថាចោរដណ្តើមយកទៅហើយ ចាត្រនោះជានិស្សគ្គិយ កិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(๑๒๕) កិក្ខុមិនលះបង់ចាត្រដែលជានិស្សគ្គិយ ហើយប្រើប្រាស់ (ចាត្រនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ចាត្រដែលមិនទាន់កន្ទុងហួស ๑๐ ថ្ងៃ កិក្ខុសំគាល់ថាកន្ទុងហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ចាត្រដែលមិនទាន់កន្ទុងហួស ๑๐ ថ្ងៃ កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ចាត្រដែលមិនទាន់កន្ទុងហួស ๑๐ ថ្ងៃ កិក្ខុសំគាល់ថាមិនទាន់កន្ទុង ជាអនាបត្តិ ។

(๑๒๖) អាបត្តិមិនមានដល់កិក្ខុដែលបានអធិដ្ឋាន បានវិកប្ប បានលះបង់ឲ្យទៅគេ ដល់កិក្ខុដែលមានចាត្រចាត់វិនាសបែកទៅ ចោរដណ្តើមយកទៅ កិក្ខុដទៃគាន់យកដោយវិស្សាសៈ កន្លងផុត ๑๐ ថ្ងៃ ដល់កិក្ខុឆ្កួត ដល់កិក្ខុជាខរធ៌ដើមបញ្ញត្តិ ។

[១២៧] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ភិក្ខូ ភិក្ខូ ឯសជ្ជបត្តំ ន ទេន្តិ ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ឯសជ្ជបត្តោ ន ធាតព្ពោ យោ ន ទទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

បឋមសំឃាបទំ និដ្ឋិតំ ។

(១៤៧) សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយកិក្ខុ មិនបានឲ្យនូវបាត្រដែលកិក្ខុលះបង់ហើយទៅម្ចាស់បាត្រវិញ ។ កិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ បាត្រដែលគេលះបង់ហើយ កិក្ខុមិនឲ្យវិញមិនគួរទេ កិក្ខុណាមិនឲ្យវិញ កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

សិក្ខាបទទី ១ ចប់ ។

ទុតិយសំក្ខិបទំ

(១២៧) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ភទ្ទិលវត្ថុស្មិំ ឯកច្ចោ ភារមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរេន កុម្ភការេន តិក្ខិ បញ្ចវិតោ ហោន្តិ យេសំ អយ្យកំ បត្តេន អត្តោ អមំ បត្តេនាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន តិក្ខិ ន បត្តំ ជានិត្វា ពហូ បត្តេ វិញ្ញាបេន្តិ ។ យេសំ ពុទ្ធោ បត្តោ តេ មហាន្តេ បត្តេ វិញ្ញាបេន្តិ ។ យេសំ មហាន្តោ បត្តោ តេ ពុទ្ធោ បត្តេ វិញ្ញាបេន្តិ ។ អថខោ សោ កុម្ភការោ តិក្ខិំ ពហូ បត្តេ តរោន្តេ ន សក្កោតិ អញ្ញំ វិក្កាយិកំ កណ្ហំ តាវ អត្តនាបិ ន យាបេតិ បុត្តទារបិស្ស តិលមត្តិ ។ មនុស្សា ខជ្ជាយន្តិ ខីយន្តិ វិហាបេន្តិ តេ តំ ហិ ជាម សមណា សក្យបុត្តិយោ ន បត្តំ ជានិត្វា ពហូ បត្តេ វិញ្ញាបេស្សន្តិ អយំ ឥមេសំ ពហូ បត្តេ តរោន្តេ ន សក្កោតិ អញ្ញំ វិក្កាយិកំ កណ្ហំ

សិក្ខាបទទី ២

(១២៨) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏ច្រើនព្រះអង្គ កាលសំរេចវិនយបថកម្មនិគ្រោធារាម ជិតក្រុងកបិលវត្ថុ នាដែនសក្កៈ។ សម័យនោះឯង ស្ងួនឆ្មាំងម្នាក់បវារណាកិក្ខុទាំងឡាយដោយពាក្យថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយណាមានសេចក្តីត្រូវការដោយចាត្រ ខ្ញុំព្រះករុណានឹងប្រគេនចាត្រដល់លោកម្ចាស់អង្គនោះ។ ។ ខណៈនោះឯង កិក្ខុទាំងឡាយមិនដឹងប្រមាណ សូមចាត្រទាំងឡាយជាច្រើន។ ពួកកិក្ខុណាមានចាត្រតូច កិក្ខុទាំងនោះក៏សូមចាត្រធំ។ ពួកកិក្ខុណាដែលមានចាត្រធំ កិក្ខុទាំងនោះក៏សូមចាត្រតូច។ គ្រានោះឯង ស្ងួនឆ្មាំងនោះវេលាធ្វើចាត្រជាច្រើនប្រគេនពួកកិក្ខុ ក៏មិនអាចដើម្បីនឹងធ្វើការជន់សម្រាប់ចំណាយឯទៀតបាន សូម្បីនឹងរកបិញ្ចឹមខ្លួនក៏មិនបាន កូននឹងប្រពន្ធទាំងឡាយរបស់ស្ងួនឆ្មាំងនោះសោតក៏ព្រួយលំបាក។ មនុស្សទាំងឡាយក៏តោលនោសតិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា គួរបើដែរ ពួកសមណៈជាកូនចៅរបស់ព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្តមិនដឹងប្រមាណហើយសូមចាត្រជាច្រើន ស្ងួនឆ្មាំងនេះវេលាតែធ្វើចាត្រជាច្រើនប្រគេនកិក្ខុទាំងនេះ ក៏មិនអាចដើម្បីនឹងធ្វើនូវការជន់សម្រាប់ចំណាយឯទៀតបាន សូម្បីនឹងរកបិញ្ចឹមជីវិតខ្លួនក៏មិនបាន

ភោក្ខុំ អត្តនាបិ ន យាបេតិ បុគ្គលាភបិស្សរ កាលមត្តំ ។ អសេក្ខាសុំ ខោ កិក្ខុ តេសំ មនុស្សានំ ទុដ្ឋាយត្តានំ ទីយត្តានំ វិហារេត្តានំ ។ យេ តេ កិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ទុដ្ឋាយត្តំ ទីយត្តំ វិហារេត្តំ កថំ ហិ នាម កិក្ខុ ន មត្តំ ជានិត្វា ពហូ បត្តេ វិញ្ញាបេស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ កិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ កិក្ខវេ កិក្ខូ ន មត្តំ ជានិត្វា ពហូ បត្តេ វិញ្ញាបេន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តេ កិក្ខវេ មោឃបុរិសា ន មត្តំ ជានិត្វា ពហូ បត្តេ វិញ្ញាបេស្សន្តិ នេតំ កិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។បេ។ វិគរហិត្វា ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន កិក្ខវេ បត្តោ វិញ្ញាបេតព្ពោ យោ វិញ្ញាបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

កូនទន្លីធ្វើបពន្ធទាំងឡាយរបស់ស្មូនឆ្នាំងនោះសោតក៏ព្រួយលំបាក ។ កិក្ខុ
ទាំងឡាយបានស្តាប់ឮសំដីពាក្យដែលមនុស្សទាំងឡាយនោះ កំពុងតិះ
ដៀល បន្ទុះបង្អាប់ហើយ ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តី
ប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា
គួរបើដែរ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនដឹងប្រមាណហើយសូមថ្វាយច្រើន ។
ខណៈនោះ ពួកភិក្ខុនោះក៏ក្រាបទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។
ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុទាំងឡាយមិនដឹង
ប្រមាណហើយសូមថ្វាយច្រើន ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយទូលថា
សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ការនោះពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះ
ភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គួរបើដែរ មោឃបុរសទាំង
នោះមិនដឹងប្រមាណហើយសូមថ្វាយច្រើន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើ
នេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬទន្លីធ្វើនាំឲ្យ
រឹងរឹតតែជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយក៏ទេ ។ បេ ។ លុះត្រាស់
តិះដៀលហើយ ក៏ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមក ទើបទ្រង់
បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសូមថ្វាយឡើយ ភិក្ខុណា
សូម ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(๑๒๙) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ បត្តោ ភិជ្ជោ ហោតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ ភគវតោ បដិកច្ចំ បត្តំ វិញ្ញាបេតុំ កុក្កុច្ចាយន្តោ ន វិញ្ញាបេតិ ហត្ថេសុ បិណ្ឌាយ ចរតិ ។ មនុស្សា ទុជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិទាឃេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ហត្ថេសុ បិណ្ឌាយ ចរិស្សន្តិ សេយ្យថាបិ តិត្ថិយោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ទុជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិទាឃេន្តានំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បការណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ទដ្ឋបត្តស្ស វា ភិន្នបត្តស្ស វា បត្តំ វិញ្ញាបេតុន្តិ ។

(๑๓๐) តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ភគវតា អនុញ្ញាតំ ទដ្ឋបត្តស្ស វា ភិន្នបត្តស្ស វា បត្តំ វិញ្ញាបេតុន្តិ តេ អប្បមត្តកេនបិ ភិន្នេន អប្បមត្តកេនបិ ឆិទ្ទេន អប្បមត្តកេនបិ ខណ្ឌេន

[๑๒๙] สมัยนั้นแล ภิกษุรูปหนึ่งมีบาตรแตก ฯ ภิกษุนั้นกล่าวว่า การที่ข้าพเจ้าถวายบาตรแด่พระผู้มีพระภาคเจ้าไม่ดีหนอ ไม่ควรถวายบาตร ก็บาตรแตกแล้วด้วยมือมิใช่หรือ ฯ มนุษย์ทั้งหลายก็ตำหนิโพนทะนาเหมือนกัน ติเตียนว่า พวกสมณะศากยบุตรเป็นโอรสของพระผู้มีพระภาคเจ้าผู้ศากยบุตร ไม่สมควรเลยที่จะรับบิณฑบาตด้วยมือมิใช่หรือ ดังนี้ ฯ ภิกษุทั้งหลายได้สดับถ้อยคำของมนุษย์ทั้งหลายนั้นแล้วก็ตำหนิโพนทะนาติเตียนว่า (ดังนี้) ฯ ครั้นแล้วภิกษุทั้งหลายนั้นได้กราบทูลเรื่องนั้นแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า ฯ ในนิทานนี้ ในครั้งนี้ ครั้นแล้วพระผู้มีพระภาคเจ้าได้ทรงธรรมีกถา แล้วรับสั่งให้หาภิกษุทั้งหลายมา ครั้นแล้วได้ตรัสถามภิกษุทั้งหลายว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย ได้ยินว่าภิกษุทั้งหลายได้ให้บาตรที่ยังใช้ได้ ยังมีรูเล็กน้อย ยังมีรูปากแตก ยังมีรูปากแตกเล็กน้อย ยังมีรูปากแตกเป็นรูปเหมือนปากแร้งแตก ยังมีรูปากแตกเป็นรูปเหมือนปากกาแตก ยังมีรูปากแตกเป็นรูปเหมือนปากเหยี่ยวแตก ยังมีรูปากแตกเป็นรูปเหมือนปากนกกระทาแตก ยังมีรูปากแตกเป็นรูปเหมือนปากนกกระจอกแตก ยังมีรูปากแตกเป็นรูปเหมือนปากนกกระจอกเทศ

អប្បមត្តកេនបិ វិលិខិតកេន ន មត្តំ ជានិតុំ ពហូ បត្តេ វិញ្ញាបេន្តិ(១) ។ អថខោ សោ កុម្ភការោ កិត្តកំ តេវ ពហូ បត្តេ ភរោឡោ ន សក្កោតិ អញ្ញំ វិក្កាយិកំ កណ្ហំ ភោតុំ អត្តនាបិ ន យាបេតុំ បុត្តទារម្បិស្ស តិលមត្តិំ ។ មនុស្សា តេវ ពុជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចារេន្តិ ភតិំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ន មត្តំ ជានិតុំ ពហូ បត្តេ វិញ្ញាបេស្សន្តិ អយំ ឥមេសំ ពហូ បត្តេ ភរោឡោ ន សក្កោតិ អញ្ញំ វិក្កាយិកំ កណ្ហំ ភោតុំ អត្តនាបិ ន យាបេតុំ បុត្តទារម្បិស្ស តិលមត្តិំតិ ។ អស្សោសុំ ខោ តិត្ថិ តេសំ មនុស្សានំ ពុជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិចារេន្តានំ ។ យេ តេ តិត្ថិ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ពុជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចារេន្តិ ភតិំ ហិ នាម ឆឡភិញ្ញា តិត្ថិ អប្បមត្តកេនបិ តិន្តេន អប្បមត្តកេនបិ ឆិន្នេន អប្បមត្តកេនបិ ខណ្ឌេន អប្បមត្តកេនបិ វិលិខិតកេន ន មត្តំ ជានិតុំ ពហូ បត្តេ

---

១ ឱ. ម. ឥ. អប្បមត្តកេនបិ ភិន្នេន អប្បមត្តកេនបិ ខណ្ឌេន វិលិខិតមត្តេនបិ ពហូ បត្តេ វិញ្ញាបេតុំ ។

គ្រាន់តែបន្តិចបន្តួច ក៏គ្មានដ៏ធំប្រមាណ ចេះតែសូមឫទ្ធិគេជាច្រើន ។
គ្រានោះ សូនឆ្នាំងនោះរលាស់ធ្លើឫទ្ធិតជាច្រើនប្រគេនកិកូខាំងឡាយដូច
កាលជាន់មុន ក៏មិនអាចនឹងធ្វើកាជន៍សម្រាប់ចំណាយឯទៀតបាន សូម្បី
រកចំញឹមដីវិតខ្លួនក៏មិនកើត កូនទឹងប្រពន្ធខាំងឡាយ របស់សូនឆ្នាំង
នោះក៏ព្រួយលំបាក ។ បន្ទុស្សខាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល
បន្តុះបង្អាប់ ដូចកាលជាន់មុនទៀតថា ហេតុអ្វីបានជាសមណៈខាំងឡាយ
ជាកូនចៅរបស់ព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត មិនដឹងប្រមាណ សូមឫទ្ធិគេជា
ច្រើន សូនឆ្នាំងនេះ រលាស់តែធ្លើឫទ្ធិតជាច្រើនប្រគេនកិកូខាំងនេះ ក៏មិន
អាចដើម្បីនឹងធ្វើកាជន៍ដទៃសម្រាប់ចំណាយបាន សូម្បីនឹងរកចិញ្ចឹម
ជីវិតខ្លួនក៏មិនកើត កូនទឹងប្រពន្ធខាំងឡាយ របស់សូនឆ្នាំងនោះសោត
ក៏ព្រួយលំបាក ។ កិកូខាំងឡាយ បានឮពាក្យដែលពួកមនុស្ស
ខាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ (ដូច្នោះ) ។ ពួកកិកូណា
ដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ពួកកិកូខាំងឡាយនោះក៏ពោល
ទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ហេតុអ្វី បានជាពួកឥឡូគ្គិយកិកូ
មានឫទ្ធិត្របែក ឬផ្ទុះ ឬដាច់ ឬស្វាមប្រៃ គ្រាន់តែបន្តិចបន្តួចមិន
ដឹងប្រមាណ ចេះតែសូមឫទ្ធិគេជាច្រើន ។ ទើបកិកូខាំងនោះ

วิญฺญาเปสฺสนฺตีติ ฯ อถ โข เต ภิกฺขู ภควโต
เอตมตฺถํ อาโรเจสุ ฯ สจฺจํ กิร ตุมฺเห ภิกฺขเว อปฺป-
มตฺตเกนปิ ภิกฺขุนา อปฺปมตฺตเกนปิ ภิกฺขุนา อปฺปมตฺต-
เกนปิ ขาณุนา อปฺปมตฺตเกนปิ วิลิขิตเกน น
มตฺตํ ชานิตฺวา ตถา ปตฺเต วิญฺญาเปตพฺพนฺติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ
วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถญฺหิ นาม ตุมฺเห โมฆปุริสา
อปฺปมตฺตเกนปิ ภิกฺขุนา อปฺปมตฺตเกนปิ ภิกฺขุนา อปฺป-
มตฺตเกนปิ ขาณุนา อปฺปมตฺตเกนปิ วิลิขิตเกน
น มตฺตํ ชานิตฺวา ตถา ปตฺเต วิญฺญาเปสฺสถ เนตํ โมฆ-
ปุริสา อปฺปสนฺนานํ วา ปสาทาย ปสนฺนานญฺจ
ภิยฺโยภาวาย ฯเป ฯ ฯวาฯ ปน ภิกฺขเวฯ ภิกฺขุนา ปตฺตมูลสิกฺขาปทํ
อุทฺทิเสยฺยาถ ยถา ปน ภิกฺขุ อูนปญฺจพนฺธเนน ปตฺเตน
อญฺญํ นวํ ปตฺตํ เจตาเปยฺย ติสฺสกฺขิยํ ฉาฑฺฑนียํ ฯ
เตน ภิกฺขุนา สเจ ปตฺโต ภิกฺขุปริสาย ติสฺสฺสิตาฯ ฯ
ยา จ ตสฺสา ภิกฺขุปริสาย ปตฺตปริยนฺโต สเจ จ

ក្រាបទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយមានបាត្របែក ឬធ្លុះ ឬដាច ឬស្នាមប្រេះគ្រាន់តែបន្តិចបន្តួច ក៏មិនដឹងប្រមាណ ចេះតែសូមបាត្រគេជាច្រើន ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាជ្រាប ការនោះពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ ហេតុអ្វី បានជាអ្នកទាំងឡាយមានបាត្របែកតែបន្តិចបន្តួចខ្លះ ធ្លុះតែបន្តិចបន្តួចខ្លះ ជាច់តែបន្តិចបន្តួចខ្លះ ស្នាមប្រេះតែបន្តិចបន្តួចខ្លះ ក៏មិនដឹងប្រមាណហើយនាំគ្នាសូមបាត្រជាច្រើន ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ កម្មដែលអ្នកធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនឹងបាននាំឲ្យរាំងតែតែជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាហើយក៏ទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ មានបាត្រមិនទាន់មានចំណែកគ្រប់ ៥ អន្ទៀ ឲ្យគេរកបាត្រថ្មីទៀត (បាត្រនោះ) ជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុនោះត្រូវលះបង់បាត្រនោះកង់ភិក្ខុបរិសទ្យ ។ បាត្រណាជាទីបំផុតរបស់ភិក្ខុបរិសទ្យនោះ

ตสฺส กิตฺตกาโน ปมาณนฺติ อยญฺจ กิตฺตโก ปโถ ยาว
เกนจิ ปมาเณน ปมาณนฺติ ฯ อยเมตฺถ สามญฺญตฺโถ ฯ

(๑๓๑) โย ปนาติ โย ยาทิโส ฯเป ฯ กิตฺตโกติ ฯเป ฯ อยเมเตฺถว วิเสสตฺโถ กิตฺตโกติ ฯ ฉนฺนมฺปิ ธาตูนนฺติ ปถวีธาตุยา อาปธาตุยา เตโชธาตุยา วาโยธาตุยา อากาสธาตุยา วิญฺญาณธาตุยา จาติ ฯ อาปธาตุยาปิ ปถวีธาตุยา วิย น ปมาณนฺติ ฯ ปถวีธาตุยาปิ อาปธาตุยา วิย น ปมาณนฺติ ฯ เตโชธาตุยา ปน ปถวีธาตุยา จ อาปธาตุยา จ น ปมาณนฺติ ฯ วาโยธาตุยา ปน ปถวีธาตุยา จ อาปธาตุยา จ น ปมาณนฺติ ฯ อากาสธาตุยา ปน ปถวีธาตุยา จ อาปธาตุยา จ เตโชธาตุยา จ น ปมาณนฺติ ฯ วิญฺญาณธาตุยา ปน ปถวีธาตุยา จ อาปธาตุยา จ เตโชธาตุยา จ วาโยธาตุยา จ น ปมาณนฺติ ฯ ตาสุ ตาสุ ปน ปถวีธาตุยา วิย น ปมาณนฺติ ฯ ตาสุ ตาสุ ปน อาปธาตุยา วิย น ปมาณนฺติ ฯ ตาสุ ตาสุ ปน เตโชธาตุยา วิย น ปมาณนฺติ ฯ ตาสุ ตาสุ ปน วาโยธาตุยา วิย น ปมาณนฺติ ฯ ตาสุ ตาสุ ปน อากาสธาตุยา วิย น ปมาณนฺติ ฯ ตาสุ ตาสุ ปน วิญฺญาณธาตุยา วิย น ปมาณนฺติ ฯ

ចុត្រនោះកិក្ខុដែលចានសន្ថត ត្រូវប្រគល់ចុត្រនោះ ឲ្យដល់កិក្ខុនោះ ដោយពាក្យថា ម្នាលកិក្ខុ នេះចុត្រវបស់ៈលោក។ តបុរីប្រើចុាស់ត្រា តែបែក ។ នេះជាសាមីចិកម្ម (គឺការប្រែវៃ) ក្នុងការលះបង់ចុត្រនោះ ។

(១៣១) ត្រង់ពាក្យថា កិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី ១ នៃចុរាជិកកណ្ឌ ។ ចុត្រដែលគ្មានចំណាំ ឬមានចំណាំតែមួយអន្លើ ឬពីរអន្លើ បីអន្លើ បួនអន្លើ ហៅថាចុត្រមានចំណាំមិនទាន់ដល់ ៥ អន្លើ ។ ចុត្រដែលមានស្នាមប្រេះបែកមិនទាន់ដល់ពីរធ្នាប់ ហៅថាចុត្រមិនទាន់មានឧកាសនៃចំណាំ ។ ចុត្រដែលមានស្នាមប្រេះបែកប្រមាណដល់ពីរធ្នាប់ ហៅថាចុត្រមានឧកាសនៃចំណាំ (មួយអន្លើ) ។ ដែលហៅថាចុត្រថ្មី សំដៅយកការសូមចុត្រជាប្រមាណ ។ ពាក្យថា ឲ្យគេវក សេចក្តីប៉ា កិក្ខុសូមចុត្រត្រូវអាបត្តិទុក្កដតាមប្រយោគ ចុត្រនោះជានិស្សគ្គិយកង ណៈដែលចានមក កិក្ខុត្រូវលះបង់ក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ។ កិក្ខុទាំងពួងត្រូវយកចុត្រដែលកិក្ខុចានអធិដ្ឋានហើយទៅប្រដុំគ្នា។ កិក្ខុមិនត្រូវអធិដ្ឋានចុត្រវកក្រត់ទុកដោយគិតថា អញនឹងយកចុត្រថ្លៃច្រើន ។ បើកិក្ខុអធិដ្ឋានចុត្រវាក្រត់ទុកដោយគិតថា អញនឹងយកចុត្រថ្លៃច្រើន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុត្រូវលះបង់ចុត្រយ៉ាងនេះ ។

(๑๓๒) เตน ภิกฺขุนา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา เอกංสํ อุตฺตราสงฺคं กาเรตฺวา วุฑฺฒานं ภิกฺขูนं จาเร วณฺเณตฺวา อุกฺกุฏิกาทิ นิสีทิตฺวา อญฺชลิ ปคฺคเหตฺวา เอวมสฺส วจนีโย อหं เม ภนฺเต ปตฺโต อุนปญฺจพนฺธเนน ภินฺเน เตลาทิโต นิสฺสกฺกิโย ลมาโน สงฺฆสฺส นิสฺสชฺชามีติ ๆ นิสฺสชฺชิตฺวา อาทาตพฺโพ ๆ ตฺวญฺเจ ภิกฺขุ ปฏิพลเสน อาทาตพฺโพ ปฏิคฺคเหตพฺโพ ๆ ปญฺหาเมสฺมิ สมนฺตาเตา ภิกฺขุ ปตฺตคฺคาหาปเกา สมฺมนฺติตพฺโพ ยา จ ฉนฺนาคตี คเจฺฉยฺย จ โทสาคตี คเจฺฉยฺย จ เมหนาคตี คเจฺฉยฺย จ ภยาคตี คเจฺฉยฺย ตสฺมาตาคตินฺติ ฉาเฉยฺย ๆ เอวญฺหิ ปน ภิกฺขเว สมฺมนฺติตพฺโพ ๆ ปมตฺตกํ ภิกฺขุ ยาจิตพฺโพ ๆ ยาจิตฺวา ตฺวญฺเจ ภิกฺขุ ปฏิพลเสน สเงฺฆ ญาเปตพฺโพ สุณาตุ เม ภนฺเต สเงฺฆ ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺลं สเงฺฆ ตฺตญฺจมหํ ภิกฺขุ ปตฺตคฺคาหาปกานิ สมฺมเนฺตยฺย ๆ เอสา ญตฺติ ๆ สุณาตุ เม ภนฺเต สเงฺฆ สเงฺฆ

(១៣២) កិក្ខុនោះត្រូវបួលទៅរកសង្ឃ ធ្វើបីពារឯកស្មាម្ខាង ហើយសំពះជាតិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោងប្រណម្យអញ្ជលី ហើយពោលនឹងសង្ឃយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ចាត្រ (ថ្មី) របស់ខ្ញុំនេះ គឺខ្ញុំមានចាត្រ (ចាស់) មិនទាន់មានចំណងគ្រប់ ៥ អន្ទឹ ខ្ញុំឲ្យគេរកចាត្រទៀត ចាត្រនេះជានិស្សគ្គិយ ខ្ញុំសូមលះបង់ចាត្រនេះដល់សង្ឃ ។ លុះកិក្ខុលះបង់ចាត្ររួចហើយ ត្រូវសំដែងអាបត្តិចេញ ។ កិក្ខុអ្នកឈ្លាសអង្គុយអាចត្រូវទទួលអាបត្តិ ។ សង្ឃត្រូវសន្មតកិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ឲ្យជាអ្នកប្រគល់ចាត្រ គឺកិក្ខុណាមួយដែលមិនបានប្រព្រឹត្តទៅដោយឆន្ទាគតិ ១ ទោសាគតិ ១ មោហាគតិ ១ ភយាគតិ ១ ដឹងនូវចាត្រដែលគេបានទទួលនឹងមិនទាន់បានទទួល ១ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ ។ កិក្ខុឈ្លាសត្រូវអង្វរកិក្ខុ (នោះ) ជាមុន ។ លុះកិក្ខុឈ្លាសប្រតិពលអង្វររួចហើយ គប្បីប្រកាសឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មនេះមានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតកិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាអ្នកប្រគល់ចាត្រ ។ នេះវាចាប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ព្រះសង្ឃសន្មតកិក្ខុឈ្មោះនេះ

ฯ ส์ตฺถาม์ กิกฺขุ์ ปตฺตกฺ ปาปกำ สมฺปชฺชติ ฯ ยสฺสายสฺ-
สฺเตา ๑ม์ติ ฯ์ตฺถามสฺส กิกฺขเว ปตฺตกฺปาปกสฺส
สมฺปตฺติ์สา ตุณฺหีสฺสายสฺส ธมฺม์ติ์สา กาเสยฺย ฯ
สมฺเตา สงฺฆ์ ฯ์ตฺถาม์ กิกฺขุ ปตฺตกฺปาปเกา ฯ
๑ม์ติ สงฺฆสฺส ตสฺมา ตุณฺหี ฯ ๒ม์ติ ฯ ตาย์ติ ฯ
เตน สมฺเตน กิกฺขเว ปตฺเต กาเหตพฺเพ ฯ ๓เว
ปตฺเตพฺเพ ตณฺฑุลาปิ กเตฺต ๓เว ปตฺติ ฯ สเจ ๓เว
ตณฺฑุลาติ ๒สฺส ปตฺเต ตุติยสฺส กาเหตพฺเพ ธ ช
ตสฺส อนุตฺถยตาย ธ กาเหตพฺเพ โย ธ ตณฺเหยฺย
อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อปตฺตกสฺส ธ กาเหตพฺเพ ฯ
๒เตเน ๔จาเยน ยาว สงฺฆ์ตฺเถรา กาเหตพฺเพ ฯ
โย ช ตสฺส กิกฺขุปริสาย ปตฺตปริยนฺโต สเา ช
ตสฺส กิกฺขุโน ปาปตพฺเพ อยเนฺต กิกฺขุ ปตฺเต ยาว
ภินฺนาย ฌาเปตพฺเพติ ฯ เตน กิกฺขุนา สเา
ปตฺเตา ธ อาเธเส ติกฺขิตพฺเพ ธ อภาเเตน

ឲ្យជាអ្នកប្រគល់ចាត្រ ។ ការសន្មតតិកក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកប្រគល់ចាត្រ សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវពោលឡើង ។ សង្ឃបានសន្មតកក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាអ្នកប្រគល់ចាត្រហើយ ។ ការសន្មតិនេះសមគួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះបានជាព្រះសង្ឃស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយកំរិយាស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។ កិក្ខុដែលសង្ឃសន្មតហើយនោះ ត្រូវប្រគល់ចាត្រ (ឲ្យព្រះថេរៈ) ។ កិក្ខុនោះត្រូវប្រាប់ព្រះថេរៈថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន សូមព្រះថេរៈទទួលយកចាត្រចុះ ។ បើព្រះថេរៈទទួល (ចាត្រនោះ) កិក្ខុនោះត្រូវយកចាត្រវិស់ព្រះថេរៈប្រគល់ឲ្យកិក្ខុទីពីរ ព្រះថេរៈមិនត្រូវខានទទួលយកចាត្រនោះទេ ដោយសេចក្តីអាណិតកិក្ខុនោះ កិក្ខុណាមួយមិនទទួល កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុនោះមិនត្រូវប្រគល់ចាត្រដល់កិក្ខុដែលគ្មានចាត្រទេ ។ កិក្ខុនោះត្រូវប្រគល់ចាត្រដោយ៤ប្រការនេះ គឺតែដល់កិក្ខុក្នុងសង្ឃ ។ ចាត្រណាមួយដែលជាទីបំផុតរបស់កិក្ខុបរិសទ្យនោះ កិក្ខុដែលសង្ឃបានសន្មតនោះត្រូវប្រគល់ចាត្រឲ្យទៅកិក្ខុនោះដោយពាក្យថា នែកិក្ខុ ចាត្រវិស់លោកនេះ លោកប្រើប្រាស់តែតែមែក ។ កិក្ខុនោះមិនត្រូវទុកចាត្រនោះកន្លងទីមិនគួរ

បរិភុញ្ជិតព្ពោ ន វិសជ្ជេតព្ពោ ភគវាយំ បត្តោ ឧស្សុយ្យ
ភ វិនស្សុយ្យ ភ ភិជ្ជេយ្យ ភតិ សចេ អនេន ភ
ឯត្តកេបតិ អភោភេន ភ បរិភុញ្ជតិ វិសជ្ជតិ ភ អាបត្តិ
ទុក្កដស្ស ។ អយំ តត្ថ សាមីចីតិ អយំ តត្ថ អនុធម្មតា ។

[១៨៧] អញ្ញេន បត្តេន អញ្ញំ បត្តំ ចេតាបេតិ
ឧស្សក្កិយំ ទាបិត្តិយំ ។ អញ្ញេន បត្តេន ឯកញ្ញំ
បត្តំ ចេតាបេតិ ឧស្សក្កិយំ ទាបិត្តិយំ ។ អញ្ញេន
បត្តេន ទ្វិញ្ញំ បត្តំ ចេតាបេតិ ឧស្សក្កិយំ ទាបិត្តិយំ ។
អញ្ញេន បត្តេន តិញ្ញំ បត្តំ ចេតាបេតិ ឧស្សក្កិយំ
ទាបិត្តិយំ ។ អញ្ញេន បត្តេន ចតុញ្ញំ បត្តំ
ចេតាបេតិ ឧស្សក្កិយំ ទាបិត្តិយំ ។ ឯកញ្ញេន បត្តេន
អញ្ញំ បត្តំ ចេតាបេតិ ឧស្សក្កិយំ ទាបិត្តិយំ ។
ឯកញ្ញេន បត្តេន ឯកញ្ញំ បត្តំ ចេតាបេ-
តិ ឧស្សក្កិយំ ទាបិត្តិយំ ។ ឯកញ្ញេន បត្តេន
ទ្វិញ្ញំ បត្តំ ចេតាបេតិ ឧស្សក្កិយំ ទាបិត្តិយំ ។

មិនត្រូវប្រើប្រាស់ប្រាត្រនោះ ដោយការប្រើប្រាស់មិនសមគួរ មិនត្រូវចោលប្រាត្រនោះឡើយ ដោយពាក្យថា ប្រាត្រនេះអ្នកយកាសប្រាត់ទៅចុះ ខ្ចប់ទៅចុះ ប្រមែកទៅចុះ បើភិក្ខុពុកដាក់កង់ទីមិនគួរក្តី ប្រើប្រាស់ដោយការប្រើប្រាស់មិនសមគួរក្តី លះបង់ចោលទៅក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពាក្យថា នេះដាសាមីចិកម្ម (គឺការប្រែពៃ) កង់ការលះបង់ប្រាត្រនោះ គឺថាពាក្យនេះជាពាក្យសមគួរតាមធម៌កង់រឿងលះបង់ប្រាត្រនោះ ។

(១៣៣) ភិក្ខុមានប្រាត្រមិនទាន់មានចំណង (បើ) សុំប្រាត្រគ្មានចំណង ត្រូវនិស្សគ្គិយប្រាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុមានប្រាត្រមិនទាន់មានចំណង (បើ) សុំប្រាត្រមានចំណងតែមួយអន្ទើ ត្រូវនិស្សគ្គិយប្រាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុមានប្រាត្រមិនទាន់មានចំណង (បើ) សុំប្រាត្រមានចំណងតែពីរអន្ទើ ត្រូវនិស្សគ្គិយប្រាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុមានប្រាត្រមិនទាន់មានចំណង (បើ) សុំប្រាត្រមានចំណងបីអន្ទើ ត្រូវនិស្សគ្គិយប្រាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុមានប្រាត្រមិនទាន់មានចំណង (បើ) សុំប្រាត្រមានចំណងបួនអន្ទើ ត្រូវនិស្សគ្គិយប្រាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុមានប្រាត្រមានចំណងតែមួយអន្ទើ (បើ) សុំប្រាត្រគ្មានចំណង ត្រូវនិស្សគ្គិយប្រាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុមានប្រាត្រមានចំណងតែមួយអន្ទើ (បើ) សុំប្រាត្រមានចំណងតែមួយអន្ទើ ត្រូវនិស្សគ្គិយប្រាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុមានប្រាត្រមានចំណងតែមួយអន្ទើ (បើ) សុំប្រាត្រមានចំណងពីរអន្ទើ ត្រូវនិស្សគ្គិយប្រាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុមានប្រាត្រមាន

ឯកាពន្ធនេន បាចិត្តិយំ តិពន្ធំ បត្តំ ចេតាបេតិ និស្សគ្គិ-យំ បាចិត្តិយំ ។ ឯកាពន្ធនេន បត្តេន បត្តទ្វន្ទំ បត្តំ ចេតាបេតិ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។ ទ្វិពន្ធនេន បត្តេន អពន្ធំ បត្តំ ចេតាបេតិ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។ ទ្វិពន្ធនេន បត្តេន ឯកាពន្ធំ បត្តំ ចេតាបេតិ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។ ទ្វិពន្ធនេន បត្តេន ទ្វិពន្ធំ បត្តំ ចេតាបេតិ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។ ទ្វិពន្ធនេន បត្តេន តិពន្ធំ បត្តំ ចេតាបេតិ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។ ទ្វិពន្ធនេន បត្តេន បត្តទ្វន្ទំ បត្តំ ចេតាបេតិ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។ តិពន្ធនេន បត្តេន អពន្ធំ បត្តំ ចេតាបេតិ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។ តិពន្ធនេន បត្តេន ឯកាពន្ធំ បត្តំ ចេតាបេតិ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។ តិពន្ធនេន បត្តេន ទ្វិពន្ធំ បត្តំ ចេតាបេតិ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។ តិពន្ធនេន បត្តេន តិពន្ធំ បត្តំ ចេតាបេតិ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។ តិពន្ធនេន បត្តេន បត្តទ្វន្ទំ បត្តំ ចេតាបេតិ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។ បត្តទ្វន្ទេន បត្តេន អពន្ធំ បត្តំ ចេតាបេតិ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។

ចំណង់តែមួយអន្ទឹ (បើ) សុំបាត្រមានចំណង់បីអន្ទឹ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុមានបាត្រមានចំណង់តែមួយអន្ទឹ (បើ) សុំបាត្រមានចំណង់ប្លួនអន្ទឹ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុមានបាត្រមានចំណង់ពីរអន្ទឹ (បើ) សុំបាត្រគ្មានចំណង់ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុមានបាត្រមានចំណង់ពីរអន្ទឹ (បើ) សុំបាត្រមានចំណង់តែមួយអន្ទឹ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុមានបាត្រមានចំណង់ពីរអន្ទឹ (បើ) សុំបាត្រមានចំណង់ពីរអន្ទឹ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុមានបាត្រមានចំណង់ពីរអន្ទឹ (បើ) សុំបាត្រមានចំណង់បីអន្ទឹ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុមានបាត្រមានចំណង់ពីរអន្ទឹ (បើ) សុំបាត្រមានចំណង់ប្លួនអន្ទឹ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុមានបាត្រមានចំណង់បីអន្ទឹ (បើ) សុំបាត្រឥតចំណង់ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុមានបាត្រមានចំណង់បីអន្ទឹ (បើ) សុំបាត្រមានចំណង់តែមួយអន្ទឹ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុមានបាត្រមានចំណង់បីអន្ទឹ (បើ) សុំបាត្រមានចំណង់ពីរអន្ទឹ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុមានបាត្រមានចំណង់បីអន្ទឹ (បើ) សុំបាត្រមានចំណង់បីអន្ទឹ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុមានបាត្រមានចំណង់បីអន្ទឹ (បើ) សុំបាត្រមានចំណង់ប្លួនអន្ទឹ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុមានបាត្រមានចំណង់ប្លួនអន្ទឹ (បើ) សុំបាត្រឥតចំណង់ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។

จตุพฺภนฺนเนน ปตฺเตน ฯกภาคนฺนํ ปตฺตํ เจตาเปติ ติสฺสกฺขิยํ ฆาเปติ ฯ จตุพฺภนฺนเนน ปตฺเตน ทฺวิภาคนฺนํ ปตฺตํ เจตาเปติ ติสฺสกฺขิยํ ฆาเปติ ฯ จตุพฺภนฺนเนน ปตฺเตน ติภาคนฺนํ ปตฺตํ เจตาเปติ ติสฺสกฺขิยํ ฆาเปติ ฯ จตุพฺภนฺนเนน ปตฺเตน จตุภาคนฺนํ ปตฺตํ เจตาเปติ ติสฺสกฺขิยํ ฆาเปติ ฯ

(๑๓๔) อภาคนฺนเนน ปตฺเตน อภาคนฺนาเปกาสํ ปตฺตํ... ฯกภาคนฺนาเปกาสํ ปตฺตํ.. ทฺวิภาคนฺนาเปกาสํ ปตฺตํ... ติภาคนฺนาเปกาสํ ปตฺตํ... จตุภาคนฺนาเปกาสํ ปตฺตํ เจตาเปติ ติสฺสกฺขิยํ ฆาเปติ ฯ ฯกภาคนฺนเนน ปตฺเตน อภาคนฺนาเปกาสํ ปตฺตํ... ฯกภาคนฺนาเปกาสํ ปตฺตํ... ทฺวิภาคนฺนาเปกาสํ ปตฺตํ... ติภาคนฺนาเปกาสํ ปตฺตํ... จตุภาคนฺนาเปกาสํ ปตฺตํ เจตาเปติ ติสฺสกฺขิยํ ฆาเปติ ฯ ทฺวิภาคนฺนเนน ปตฺเตน อภาคนฺนาเปกาสํ ปตฺตํ... ฯกภาคนฺนาเปกาสํ ปตฺตํ... ทฺวิภาคนฺนาเปกาสํ ปตฺตํ... ติภาคนฺนาเปกาสํ ปตฺตํ...

ភិក្ខុមានបាត្រមានចំណង៉បួនអន្លើ (បើ) សុំបាត្រមានចំណង៉តែមួយអន្លើ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុមានបាត្រមានចំណង៉បួនអន្លើ (បើ) សុំបាត្រមានចំណង៉ពីរអន្លើ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុមានបាត្រមានចំណង៉បួនអន្លើ (បើ) សុំបាត្រមានចំណង៉បីអន្លើ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុមានបាត្រមានចំណង៉បួនអន្លើ (បើ) សុំបាត្រមានចំណង៉បួនអន្លើ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។

[๑๓๔] ភិក្ខុមានបាត្រគ្មានចំណង៉ (បើ) សុំបាត្រគ្មានទុកាសនៃចំណង៉... (បើ) សុំបាត្រមានទុកាសនៃចំណង៉តែមួយអន្លើ... (បើ) សុំបាត្រមានទុកាសនៃចំណង៉ពីរអន្លើ .. (បើ) សុំបាត្រមានទុកាសនៃចំណង៉បីអន្លើ... (បើ) សុំបាត្រមានទុកាសនៃចំណង៉បួនអន្លើ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុមានបាត្រមានចំណង៉តែមួយអន្លើ (បើ) សុំបាត្រគ្មានទុកាសនៃចំណង៉... (បើ) សុំបាត្រមានទុកាសនៃចំណង៉តែមួយអន្លើ... (បើ) សុំបាត្រមានទុកាសនៃចំណង៉ពីរអន្លើ... (បើ) សុំបាត្រមានទុកាសនៃចំណង៉បីអន្លើ... (បើ) សុំបាត្រមានទុកាសនៃចំណង៉បួនអន្លើ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុមានបាត្រមានចំណង៉ពីរអន្លើ (បើ) សុំបាត្រគ្មានទុកាសនៃចំណង៉ .. (បើ) សុំបាត្រមានទុកាសនៃចំណង៉តែមួយអន្លើ... (បើ) សុំបាត្រមានទុកាសនៃចំណង៉ពីរអន្លើ ..

ចតុព្ភន្នោកាសំ បត្តំ ចេតាបេតិ ឯស្សក្កិយំ ចាចិត្តិ-
យំ ។ តិភន្នេន បត្តេន អភន្នោកាសំ បត្តំ...ឯកភន្ន-
ោកាសំ បត្តំ... ទ្វិភន្នោកាសំ បត្តំ... តិភន្នោកា-
សំ បត្តំ... ចតុព្ភន្នោកាសំ បត្តំ ចេតាបេតិ ឯស្សក្កិយំ
ចាចិត្តិយំ ។ ចតុព្ភន្នេន បត្តេន អភន្នោកាសំ
បត្តំ... ឯកភន្នោកាសំ បត្តំ.. ទ្វិភន្នោកាសំ
បត្តំ... តិភន្នោកាសំ បត្តំ... ចតុព្ភន្នោកាសំ បត្តំ
ចេតាបេតិ ឯស្សក្កិយំ ចាចិត្តិយំ ។

(១៣៥) អភន្នោកាសេន បត្តេន អភន្នំ បត្តំ...
ឯកភន្នំ បត្តំ... ទ្វិភន្នំ បត្តំ.. តិភន្នំ បត្តំ.. ច-
តុព្ភន្នំ បត្តំ ចេតាបេតិ ឯស្សក្កិយំ ចាចិត្តិយំ ។ ឯក-
ភន្នោកាសេន បត្តេន អភន្នំ បត្តំ... ឯកភន្នំ
បត្តំ.. ទ្វិភន្នំ បត្តំ... តិភន្នំ បត្តំ... ចតុព្ភន្នំ បត្តំ
ចេតាបេតិ ឯស្សក្កិយំ ចាចិត្តិយំ ។ ទ្វិភន្នោកាសេន

(បើ) សុំបាត្រមានទុកាសនៃចំណង់បីអន្ទោ... (បើ) សុំបាត្រមានទុកាសនៃចំណង់បួនអន្ទោ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុមានបាត្រមានចំណង់បីអន្ទោ (បើ) សុំបាត្រគ្មានទុកាសនៃចំណង... (បើ) សុំបាត្រមានទុកាសនៃចំណង់តែមួយអន្ទោ... (បើ) សុំបាត្រមានទុកាសនៃចំណង់ពីរអន្ទោ... (បើ) សុំបាត្រមានទុកាសនៃចំណង់បីអន្ទោ .. (បើ) សុំបាត្រមានទុកាសនៃចំណង់បួនអន្ទោ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុមានបាត្រមានចំណង់បួនអន្ទោ (បើ) សុំបាត្រគ្មានទុកាសនៃចំណង... (បើ) សុំបាត្រមានទុកាសនៃចំណង់តែមួយអន្ទោ... (បើ) សុំបាត្រមានទុកាសនៃចំណង់ពីរអន្ទោ... (បើ) សុំបាត្រមានទុកាសនៃចំណង់បីអន្ទោ... (បើ) សុំបាត្រមានទុកាសនៃចំណង់បួនអន្ទោ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។

(១៣៥) កិក្ខុមានបាត្រគ្មានទុកាសនៃចំណង (បើ) សុំបាត្រឥតចំណង... បាត្រមានចំណង់តែមួយអន្ទោ... បាត្រមានចំណង់ពីរអន្ទោ... បាត្រមានចំណង់បីអន្ទោ... (បើ) សុំបាត្រមានចំណង់បួនអន្ទោ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុមានបាត្រមានទុកាសនៃចំណង់តែមួយអន្ទោ (បើ) សុំបាត្រគ្មានចំណង... បាត្រមានចំណង់តែមួយអន្ទោ... បាត្រមានចំណង់ពីរអន្ទោ... បាត្រមានចំណង់បីអន្ទោ.. (បើ) សុំបាត្រមានចំណង់បួនអន្ទោ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុមានបាត្រមានទុកាសនៃចំណង់ពីរអន្ទោ

បត្តេន អពទ្ធំ បត្តំ... ឯកពទ្ធំ បត្តំ... ទ្វិពទ្ធំ បត្តំ... តិពទ្ធំ បត្តំ.. ចតុព្ពទ្ធំ បត្តំ ចេតាបេតិ និស្សគ្គិយំ ចាចិត្តិយំ ។ តិពទ្ធោ កាសេន បត្តេន អពទ្ធំ បត្តំ... ឯកពទ្ធំ បត្តំ... ទ្វិពទ្ធំ បត្តំ... តិពទ្ធំ បត្តំ... ចតុព្ពទ្ធំ បត្តំ ចេតាបេតិ និស្សគ្គិយំ ចាចិត្តិយំ ។ ចតុព្ពទ្ធោ កាសេន បត្តេន អពទ្ធំ បត្តំ... ឯកពទ្ធំ បត្តំ... ទ្វិពទ្ធំ បត្តំ... តិពទ្ធំ បត្តំ... ចតុព្ពទ្ធំ បត្តំ ចេតាបេតិ និស្សគ្គិយំ ចាចិត្តិយំ ។

(១៣៦) អពទ្ធោ កាសេន បត្តេន អពទ្ធោ កាសំ បត្តំ... ឯកពទ្ធោ កាសំ បត្តំ... ទ្វិពទ្ធោ កាសំ បត្តំ... តិពទ្ធោ កាសំ បត្តំ.. ចតុព្ពទ្ធោ កាសំ បត្តំ ចេតាបេតិ និស្សគ្គិយំ ចាចិត្តិយំ ។ ឯកពទ្ធោ កាសេន បត្តេន អពទ្ធោ កាសំ បត្តំ... ឯកពទ្ធោ កាសំ បត្តំ... ទ្វិពទ្ធោ កាសំ បត្តំ... តិពទ្ធោ កាសំ បត្តំ... ចតុព្ពទ្ធោ កាសំ បត្តំ ចេតាបេតិ និស្សគ្គិយំ ចាចិត្តិយំ ។

(បើ) សុំបាត្រឥតចំណង... បាត្រមានចំណងតែមួយអន្ទឿ... បាត្រមានចំណងពីរអន្ទឿ... បាត្រមានចំណងបីអន្ទឿ... (បើ) សុំបាត្រមានចំណងបួនអន្ទឿ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុមានបាត្រមានទុកាសនៃចំណងបីអន្ទឿ (បើ) សុំបាត្រឥតចំណង... បាត្រមានចំណងតែមួយអន្ទឿ... បាត្រមានចំណងពីរអន្ទឿ... បាត្រមានចំណងបីអន្ទឿ... (បើ) សុំបាត្រមានចំណងបួនអន្ទឿ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុមានបាត្រមានទុកាសនៃចំណងបួនអន្ទឿ (បើ) សុំបាត្រឥតចំណង... បាត្រមានចំណងតែមួយអន្ទឿ... បាត្រមានចំណងពីរអន្ទឿ... បាត្រមានចំណងបីអន្ទឿ... (បើ) សុំបាត្រមានចំណងបួនអន្ទឿ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។

(๑๓๖) កិក្ខុមានបាត្រឥតទុកាសនៃចំណង (បើ) សុំបាត្រឥតទុកាសនៃចំណង... បាត្រមានទុកាសនៃចំណងតែមួយអន្ទឿ... បាត្រមានទុកាសនៃចំណងពីរអន្ទឿ... បាត្រមានទុកាសនៃចំណងបីអន្ទឿ... (បើ) សុំបាត្រមានទុកាសនៃចំណងបួនអន្ទឿ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុមានបាត្រមានទុកាសនៃចំណងតែមួយអន្ទឿ (បើ) សុំបាត្រឥតទុកាសនៃចំណង... បាត្រមានទុកាសនៃចំណងតែមួយអន្ទឿ... បាត្រមានទុកាសនៃចំណងពីរអន្ទឿ... បាត្រមានទុកាសនៃចំណងបីអន្ទឿ.. (បើ) សុំបាត្រមានទុកាសនៃចំណងបួនអន្ទឿ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុមានបាត្រ

ទ្វិពន្ធនោ កាសេន បន្នេន អពន្ធនោ កាសំ បត្តំ... ឯកពន្ធនោ កាសំ បត្តំ... ទ្វិពន្ធនោ កាសំ បត្តំ... តិពន្ធនោ កាសំ បត្តំ... ចតុពន្ធនោ កាសំ បត្តំ ចេតាបេតំ និស្សគ្គិយំ ហោតិ បាចិត្តិយំ ។ តិពន្ធនោ កាសេន បន្នេន អពន្ធនោ កាសំ បត្តំ... ឯកពន្ធនោ កាសំ បត្តំ... ទ្វិពន្ធនោ កាសំ បត្តំ... តិពន្ធនោ កាសំ បត្តំ... ចតុពន្ធនោ កាសំ បត្តំ ចេតាបេតំ និស្សគ្គិយំ ហោតិ បាចិត្តិយំ ។ ចតុពន្ធនោ កាសេន បន្នេន អពន្ធនោ កាសំ បត្តំ... ឯកពន្ធនោ កាសំ បត្តំ.. ទ្វិពន្ធនោ កាសំ បត្តំ... តិពន្ធនោ កាសំ បត្តំ... ចតុពន្ធនោ កាសំ បត្តំ ចេតាបេតំ និស្សគ្គិយំ ហោតិ បាចិត្តិយំ ។

(១៣៧) អជាបត្តិ ឧដ្ឋបត្តស្ស ភិន្នបត្តស្ស ញាតកានំ បវារិតានំ អញ្ញស្សត្ថាយ អត្តនោ ធនេន ទុម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ទុតិយសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

មានឧកាសនៃចំណង់ពីរអន្ទឿ (បើ)សុំបាត្រឥតឧកាសនៃចំណង់... បាត្រមានឧកាសនៃចំណង់មួយអន្ទឿ ... បាត្រមានឧកាសនៃចំណង់ពីរអន្ទឿ ... បាត្រមានឧកាសនៃចំណង់បីអន្ទឿ ... (បើ) សុំបាត្រមានឧកាសនៃចំណង់បួនអន្ទឿ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុមានបាត្រមានឧកាសនៃចំណង់បីអន្ទឿ(បើ) សុំបាត្រឥតឧកាសនៃចំណង់ ... បាត្រមានឧកាសនៃចំណង់តែមួយអន្ទឿ ... បាត្រមានឧកាសនៃចំណង់ពីរអន្ទឿ ... បាត្រមានឧកាសនៃចំណង់បីអន្ទឿ ... (បើ) សុំបាត្រមានឧកាសនៃចំណង់បួនអន្ទឿ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុមានបាត្រមានឧកាសនៃចំណង់បួនអន្ទឿ (បើ) សុំបាត្រឥតឧកាសនៃចំណង់ .. បាត្រមានឧកាសនៃចំណង់តែមួយអន្ទឿ ... បាត្រមានឧកាសនៃចំណង់ពីរអន្ទឿ... បាត្រមានឧកាសនៃចំណង់បីអន្ទឿ... (បើ) សុំបាត្រមានឧកាសនៃចំណង់បួនអន្ទឿ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។

(១៣៧) អាបត្តិមិនត្រូវដល់កិក្ខុដែលមានបាត្របាត់ ដល់កិក្ខុមានបាត្របែក ដល់កិក្ខុសុំបាត្រអំពីសំណាក់ពួកញាតិ ដល់កិក្ខុសុំបាត្រអំពីសំណាក់ពួកជនដែលបវារណា ដល់កិក្ខុសុំបាត្រដើម្បីឲ្យអ្នកដទៃ ដល់កិក្ខុបានបាត្រមកដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន ដល់កិក្ខុឆត ដល់កិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ២ ចប់ ។

តតិយសិក្ខាបទំ

[๑๓๘] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ កជង្គលេ បព្ភារំ សោធាបេតិ លេណំ[1] កត្តុកាមោ ។ អថខោ កជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ យេនាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ បិលិន្ទវច្ឆំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ កជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ អាយស្មន្តំ បិលិន្ទវច្ឆំ ឯតទវោច កិំ ភន្តេ ថេរោ កាវបេតីតិ ។ បព្ភារំ មហារាជ សោធាបេមិ លេណំ កត្តុកាមោតិ ។ អត្ថោ ភន្តេ អយ្យស្ស អាវមិកេ-ជាតិ ។ ន ខោ មហារាជ ភគវតា អាវមិកោ

---

๑ លេនន្តិបិ បាឋោ ។

សិក្ខាបទទី ៣

(១៣៨) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏ច្រើនយស កាលគង់ក្នុងវិហារជេតពន ដែលជារបស់អនាថបិណ្ឌិកមហាសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង បិលិន្ទវច្ឆត្ថេរដ៏មានអាយុ ច្បាំថ្នាន់ឆ្កែទីជ្រកកោន ទើបឲ្យគេជម្រះសំអាតញ្ជក់ក្បែរក្រុងពេជគ្គិះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជ(១)ជាធំក្នុងជែនមគធៈ ច្រើយាងចូលទៅរកបិលិន្ទវច្ឆត្ថេរដ៏មានអាយុ លុះព្រះរាជដំណើរទៅដល់ហើយ ក៏បង្គំបិលិន្ទវច្ឆត្ថេរដ៏មានអាយុ ហើយគង់នៅក្នុងទីសមគួរ ។ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជជាធំក្នុងជែនមគធៈ ច្រើគង់នៅក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបមានព្រះរាជឫទ្ធានឹងបិលិន្ទវច្ឆត្ថេរដ៏មានអាយុថា លោកម្ចាស់ លោកឲ្យគេធ្វើអ្វី ។ បិលិន្ទវច្ឆត្ថេរថ្វាយព្រះពរថា បពិត្រមហារាជ អាត្មាភាពចង់ធ្វើកន្ទែងជ្រកកោនបានជាឲ្យគេជម្រះសំអាតញ្ជក់ក្បែរ ។ ច្រើក៏សួរថា លោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន លោកម្ចាស់ត្រូវការអារាមិកជន (មនុស្សថៃតាំរក្បាអារាម) ឬទេ ។ ព្រះថេរថ្វាយព្រះពរថា បពិត្រមហារាជ អារាមិកជនគ្រប់ដ៏ច្រើព្រះភាគ

---

១ ស្តេចជាធំលើសេនាទាហាន តង់សំដៅសេចក្តីថា ព្រះបាទពិម្ពិសារច្រើងជាមហាក្សត្រិយ៍ សឹក បានជាមានគុណសព្វមេទ័ពតាំមុខថា សេនិយោ មាគធោ រាជា ។

អន្តញ្ញាតោតិ ។ តេនហិ ភន្តេ ភគវន្តំ បដិបុច្ឆិត្វា មម អារោចេយ្យាថាតិ ។ ឃំ មហារាជាតិ ខោ អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ វញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស បច្ចស្សោសិ ។ អថខោ អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ រាជានំ មាគធំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ ឆម្មុយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ អាយស្មតា បិលិន្ទវច្ឆេន ឆម្មុយា កថាយ សន្ទស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ ឧដ្ឋាយាសនា អាយស្មន្តំ បិលិន្ទវច្ឆំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ ភគវតោ សន្តិកេ ទូតំ ចាហេសិ រាជា ភន្តេ មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ អាវាមិកំ ធាតុកាមោ កថំ នុ ខោ ភន្តេ បដិបជ្ជិតព្ពន្តិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ធម្មឺ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាវាមិកន្តិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ

មិនទាន់ទ្រង់អនុញ្ញាតនៅឡើយទេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា លោកម្ចាស់ បើដូច្នោះ លោកម្ចាស់គួរទូលសូរព្រះដ៏ទ្រង់ព្រះភាគ ហើយសឹមមកថ្កាប់ញោម។ បិលិន្ទវច្ឆត្តេរដ៏មានអាយុក៏ទទួលព្រះរាជឱង្ការព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជជាធំកង់ដែនមគធៈថា ថ្វាយព្រះពរមហារាជ ។ ខណៈនោះឯង បិលិន្ទវច្ឆត្តេរដ៏មានអាយុបានពន្យល់ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជជាធំកង់ដែនមគធៈឲ្យទ្រង់ឃើញច្បាស់ ឲ្យទ្រង់សមាទាន ឲ្យទ្រង់ក្លៀវក្លាឲ្យទ្រង់រីករាយដោយធម្មីកថា។ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជជាធំកង់ដែនមគធៈដែលបិលិន្ទវច្ឆត្តេរដ៏មានអាយុបានឲ្យទ្រង់ឃើញជាក់ស្តែង ឲ្យទ្រង់សមាទានឲ្យទ្រង់ក្លៀវក្លា ឲ្យទ្រង់រីករាយ ដោយធម្មីកថាហើយ ទ្រង់ក៏ក្រោកចាកអាសនៈបង្គំបិលិន្ទវច្ឆត្តេរដ៏មានអាយុ ហើយទ្រង់ធ្វើប្រទក្សិណាយាត្រាចេញទៅ ។ លំដាប់នោះ បិលិន្ទវច្ឆត្តេរដ៏មានអាយុប្រើបម្រើទៅកាន់សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជជាធំកង់ដែនមគធៈ ទ្រង់ចង់ប្រទានអាភរណៈដល់ភិក្ខុសង្ឃ បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គគួរបដិបត្តិដូចម្តេច ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃហើយទ្រង់សំដែងធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយដោយព្រះពុទ្ធដីកាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយតថាគតអនុញ្ញាតអាភរណៈ ។ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជជាធំកង់ដែនមគធៈ

ตีณิสาเร ยเวตายสฺมา ปิลินฺทวจฺโฉ เสนาสนคฺคาหี อุปสนฺตมิตฺวา อายสฺมนฺตํ ปิลินฺทวจฺฉํ อภิวาเทตฺวา ปจฺจตฺถนฺ นิสีทิ ฯ ปจฺจตฺถนฺ นิสินฺโน โข ราชา มาคโธ เสนิโย ตีณิสาเร อายสฺมนฺตํ ปิลินฺทวจฺฉํ เอตทโวจ อนุญฺญาโต ภนฺเต ภควตา อาวาหวิวาหาติ ฯ เอวํ มหาราชาติ ฯ เสนหิ ภนฺเต อยฺยสฺส อาวาหวิวาหา ติ ฯ อถโข ราชา มาคโธ เสนิโย ตีณิสาเร อายสฺมาเ ปิลินฺทวจฺฉสฺส อาวาหวิวาหา ปฏิสฺสุณิตฺวา วิสฺสชฺเชตฺวา จิรเสสเ ปฏิลภิตฺวา อญฺญตรา สพฺพตฺถกา มหามตฺตา อามนฺเตสิ เย มยา กาลา อยฺยสฺส อาวาหวิวาหา ปฏิสฺสุตา ธิโต เสา อาวาหวิวาหาติ ฯ เอเต เทว อยฺยสฺส อาวาหวิวาหา ธิโตติ ฯ ตีณิวาเรน ขฺ โข กาลา สตา รตฺติ[๑] เหาตีติ ฯ อถโข สา มหามตฺตา รตฺติยา กาลาตฺวา[๒] ราชานํ มาคธํ เสนิยํ ตีณิสาเร เอตทโวจ

---

๑ ฉ. ม. หิตา ฯ ๒ ฉ. ม. วิคเมตฺวา ฯ

ទ្រង់យាងចូលទៅរកបិលិន្ទវច្ឆត្ថេរដ៏មានអាយុជាគំរប់ពីរដង លុះយាងចូលទៅហើយ ទើបទ្រង់បង្គំបិលិន្ទវច្ឆត្ថេរដ៏មានអាយុហើយគង់នៅក្នុងទីសមគួរមួយ ។ លុះព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជជាធំក្នុងដែនមគធៈគង់ស្រួលបួលហើយមានព្រះបន្ទូលនឹងបិលិន្ទវច្ឆត្ថេរដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់អនុញ្ញាតអាមិកជនហើយឬ ។ បិលិន្ទវច្ឆត្ថេរថ្វាយព្រះពរថា បពិត្រមហារាជ ព្រះអង្គបានអនុញ្ញាតហើយ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន បើដូច្នោះញោមប្រគេនអាមិកជនម្ចាក់ដល់លោកម្ចាស់ ។ គ្រានោះ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជជាធំក្នុងដែនមគធៈទ្រង់ព្រេជ្ញាថា ប្រគេនអាមិកជន ដល់បិលិន្ទវច្ឆត្ថេរដ៏មានអាយុហើយក៏ក្រេចព្រះស្មារតី យូរបន្តិចទៅទ្រង់រលឹកឃើញវិញ ទើបទ្រង់ត្រាស់ហៅមហាអាមាត្យម្នាក់ជាអ្នកសម្រេចរាជការតាំងពួនថា នែមហាអាមាត្យ អាមិកជនណាដែលយើងបម្រុងនឹងប្រគេនលោកម្ចាស់ អាមិកជននោះយើងបានប្រគេនលោកហើយឬ ។ មហាអាមាត្យក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព អាមិកជនទ្រង់មិនទាន់ប្រគេនដល់លោកម្ចាស់នៅឡើយទេ។ ស្តេចត្រាស់សួរថា នែមហាអាមាត្យ កាលពីរាត្រីនេះទៅបានប៉ុន្មានរាត្រីហើយ ។ លំដាប់នោះ មហាអាមាត្យនោះបានរាប់រាត្រីសព្វគ្រប់ហើយ ក្រាបទូលព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជជាធំក្នុងដែនមគធៈដូច្នេះថា

ปญฺจ เจว วตฺถูสตานีติ ฯ เตนหิ ภเณ อยฺยสฺส ปญฺจ อาฆาตวตฺถูสตานิ เทหีติ[๑] ฯ ฆาตุ เจวาติ ขฺวาหิ มหามตฺโต ราชา มาคธสฺส เสนิยสฺส พิมฺพิสารสฺส ปฏิสฺสุณิตฺวา อายสฺมโต ปิลินฺทวจฺฉสฺส ปญฺจ อาฆาตวตฺถูสตานิ อทาสิ[๒] ฯ ตาฑิเยฺยถาติ ตาเมว นิวาสิ ฯ อาฆาตวตฺถูนีติ อาหิ ฯ อาฆาตวตฺถูสูติ ฯ ปิลินฺทวจฺฉสฺส[๓] ฯ

(๑๓๙) เตน ขฺวาหิ ปน สมเยน อายสฺมา ปิลินฺทวจฺโฉ ตสฺมึ ตามเก กุลุปเก โหติ ฯ อถขฺวาหิ อายสฺมา ปิลินฺทวจฺโฉ ปุพฺพณฺหสมยึ นิวาเสตฺวา ปตฺตจีวรมาทาย ปิลินฺทวจฺฉตามกึ ปิณฺฑาย ปาวิสิ ฯ เตน ขฺวาหิ ปน สมเยน ตสฺมึ ตามเก อุสฺสเว โหติ ฯ พหูนา มลฺลตา มาลาคิตา กีฬนฺติ ฯ อถขฺวาหิ อายสฺมา ปิลินฺทวจฺโฉ ปิลินฺทวจฺฉตามเก สปทานึ ปิณฺฑาย จรมาโน เยน อญฺญตรสฺส อาฆาตสฺส นิเวสนึ เตนุปสงฺกมิ

---

๑ ม. เทหีติ ฯ ๒ ม. ฉาสิ ฯ ๓ ม. ปิลินฺทวจฺฉตามเกติปิ ฯ

បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ជាន ៥០០ ក្តីហើយ ។ ស្តេចត្រាស់ថា នែមហាអមាត្យ បើដូច្នោះអ្នកចូរប្រគេនអាភរណៈជន ៥០០ នាក់ទៅលោកម្ចាស់ចុះ ។ មហាអមាត្យនោះទទួលព្រះរាជឱង្ការព្រះជាទេពមិម្ពិសារសេនិយ ក្រាបថ្វាយបង្គំកងវែនមគធៈថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោសយ៉ាងហ្នឹងហើយ ។ ជាន ប្រគេនអាភរណៈជន ៥០០ នាក់ដល់បិលិន្ទវច្ឆត្ថេរដ៏មានអាយុ ។ ទីនោះជាន ជាស្រុកមួយផ្សេងដោយឡែក ។ ជនទាំងឡាយហៅស្រុកនោះថា អាភរណៈគ្រាមខ្លះ ហៅថា បិលិន្ទវច្ឆគ្រាមខ្លះ ។

(១៣៩) សម័យនោះឯង បិលិន្ទវច្ឆត្ថេរដ៏មានអាយុជាដីតុនកងស្រុកនោះ ។ គ្រានោះ បិលិន្ទវច្ឆត្ថេរដ៏មានអាយុស្លៀកសង្ឃាដិប្រដាប់ដោយជាត្រនឹងចីវរចូលទៅបិណ្ឌបាតកងបិលិន្ទវច្ឆគ្រាម នាវេលាព្រឹកព្រហាម ។ សម័យនោះឯង មានល្បែងមហោរស្រពកងស្រុកនោះ ។ ពួកក្មេងៗជាន ប្រដាប់តាក់តែងដោយផ្កាកម្រងលេងមហោរស្រព ។ លុះដាប់នោះបិលិន្ទវច្ឆត្ថេរដ៏មានអាយុកំពុងត្រេចទៅបិណ្ឌបាតតាមលំដាប់ច្រកកងបិលិន្ទវច្ឆគ្រាម ជានចូលទៅកាន់លំនៅរបស់អាភរណៈជនម្ចាស់លុះចូលទៅហើយ

อุปสงฺกมิตฺวา ปญฺหํ อาสเน นิสีทิ ฯ เตน โข
ปน สมเยน ตสฺสา อามนฺติกนิยา ธีตา อญฺญ ธาร-
เกา อลงฺกเต มาลากิเต ปสฺสิตฺวา เวนติ มาลํ เม
เทถ อลงฺกาโร เม เทถาติ ฯ ยถาโข อายสฺมา
ปิลินฺทวจฺโฉ ตํ อามนฺติกึ ฬตเยเวน กิสฺสายํ
ธาวิกา เวนตีติ ฯ อยํ ภนฺเต ธาวิกา อญฺญ ธารเกา
อลงฺกเต มาลากิเต ปสฺสิตฺวา เวนติ มาลํ เม
เทถ อลงฺกาโร เม เทถาติ กกุเตา อมฺหากํ
ทุกฺกตานิ มาลา กกุเตา อลงฺกาเวติ ฯ อถโข
อายสฺมา ปิลินฺทวจฺโฉ อญฺญตรํ ตีณาณฺหปกิ ตเหตฺวา
ตํ อามนฺติกึ ฬตเยเวน หาฏิกึ ตีณาณฺหปกิ ตสฺสา
ธาวิกาย สีเส ปฏิมุญฺจาปีติ(๑) ฯ อถโข สา
อามนฺติกินี ตํ ตีณาณฺหปกิ ตเหตฺวา ตสฺสา ธาวิกาย
สีเส ปฏิมุญฺจิ ฯ สา อเหสิ สุวณฺณมาลา อภิรูปา
ทสฺสนียา ปาสาทิกา ฯ ยตฺถ ตาทิสา ภญฺญนฺติ
อนฺตมโส สุวณฺณมาลา ฯ มนุสฺสา ภญฺญ มาตุสฺสา

๑ ว. ม. ปฏิมุญฺจาติ ฯ

ទើបអគ្គិយលើអាសនៈដែលគេរៀបចំប្រគេន ។ សម័យនោះឯង ធីតារបស់ស្រីរក្សាអាពាហ៍នោះឃើញភារកងទៀត ។ ប្រដាប់តាក់តែងដោយផ្កាកម្រងហើយក៏យំសុំថា ម៉ែចូរឲ្យផ្កាកម្រងមកខ្ញុំ ម៉ែចូរឲ្យគ្រឿងប្រដាប់មកខ្ញុំ ។ គ្រានោះ បិលិន្ទវច្ឆត្ថេរដ៏មានអាយុ ឮនិយាយពាក្យនេះនឹងស្រីរក្សាអាពាហ៍នោះថា នាងភារិកានេះយំភារអ្វី ។ ស្រីរក្សាអាពាហ៍ទូលថាលោកម្ចាស់ នាងភារិកានេះឃើញភារកងទៀត ។ ប្រដាប់តាក់តែងដោយផ្កាកម្រង ឮនដាយំភារថា ម៉ែចូរឲ្យផ្កាកម្រងមកខ្ញុំ ម៉ែចូរឲ្យគ្រឿងប្រដាប់មកខ្ញុំ យើងខ្ញុំជាអ្នកក្រលំបាកនឹងបានផ្កាកម្រងមកពីណា នឹងបានគ្រឿងប្រដាប់មកពីណា ។ ខណៈនោះ បិលិន្ទវច្ឆត្ថេរដ៏មានអាយុចាប់រង្វើលស្មៅ ១ ហើយនិយាយពាក្យនេះនឹងស្រីរក្សាអាពាហ៍នោះថា ហ៎ ! នាងចូរបំពាក់រង្វើលស្មៅនេះលើក្បាលរបស់ក្មេងស្រីនោះចុះ ។ ពេលនោះ ស្រីរក្សាអាពាហ៍នោះ យករង្វើលស្មៅនោះបំពាក់លើក្បាលរបស់នាងភារិកានោះ ។ រង្វើលស្មៅនោះក៏ក្លាយជាកម្រងមាសល្អល្អះអួរគួរពិតពិលរមិលមើលដារបស់គួរស្រឡាញ់ ។ កម្រងមាសបែបនោះ សូម្បីក្នុងព្រះពជរាំងស្តេចក៏រកគ្មានដែរ ។ មនុស្សទាំងឡាយទៅក្រាបទូលព្រះបុទពីម្ពិសារសេនិយពជរាជាធំក្នុងដែនមគធៈថា

สេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស អារោចេសុំ អមុកស្ស ខោ អាវុសោ ភិក្ខុនោ ឧម្មត្តិកាយ ឧបសម្បន្នកាលោ អភិរូបា ខោ សុវណ្ណមាលា ភិក្ខុនី យាវ ទេវ ទិវាបិ តាវ ទេវ រត្តិម្បិ ភិក្ខូ ឧបដ្ឋេតិ ។ អថ ខោ ភគវា រាជានំ មាគធំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ អារព្ភ ធម្មិកំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ។ ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា ឧម្មត្តិកាយ ឧបសម្បន្នាយ ឧបដ្ឋាតព្ពា យោ ឧបដ្ឋេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧបាលិ រាជគហេ វិហរតិ គិជ្ឈកូដេ បព្ពតេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភគវា ទិវាវិហារគតោ ហោតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឧបាលិស្ស ឧបជ្ឈាយស្ស ឧទរាវដ្ដនិកវាតោ ឧប្បន្នោ ហោតិ ។ អថ ខោ អាយស្មា ឧបាលិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា ឧបាលិ ភគវន្តំ ឯតទវោច ។ អត្ថិ នុ ខោ ភន្តេ ភិក្ខុនា ឧម្មត្តិកាយ ឧបសម្បន្នាយ ឧបដ្ឋាតព្ពា យោ ឧបដ្ឋេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ន ឧបាលិ ភិក្ខុនា ឧម្មត្តិកាយ ឧបសម្បន្នាយ ឧបដ្ឋាតព្ពា យោ ឧបដ្ឋេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧបាលិ រាជគហេ វិហរតិ គិជ្ឈកូដេ បព្ពតេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភគវា ទិវាវិហារគត

បពិត្រសម្តេចទេព កម្រងមាសក្នុងផ្នូរ របស់អាគមិកជនឯណោះល្អណ្តុះ មុខគួរពិតពិលរមិលមើលជារបស់គួរស្រឡាញ់ សូម្បីក្នុងព្រះរាជវាំងរបស់ព្រះអង្គក៏ពុំមានកម្រងមាសដូច្នោះដែរ មនុស្សខ្សត់ទុគ៌តនោះនឹងបានកម្រងមាសមកពីណា ចូរសង់ជាវាលួចយករបស់គេ ជាប្រាកដ ។ គ្រានោះព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជជាធំក្នុងជែនមគធៈ ទ្រង់ឲ្យរាជបុរសទៅកោះពួកត្រកូលអាគមិកជននោះមក ។ រៀលាព្រឹក ព្រហាមបិលិន្ទវច្ឆត្តេរដ៏មានអាយុ ស្លៀកស្បង់ប្រដាប់ដោយបាត្រ និងចីវរចូលទៅបិណ្ឌបាតនាបិលិន្ទវច្ឆគ្រាមជាគំរប់ពីរដង កាលដើរទៅបិណ្ឌបាតក្នុងបិលិន្ទវច្ឆគ្រាមជាលំដាប់ ។ ទៅ ទើបចូលទៅកាន់លំនៅរបស់អាគមិកជននោះលុះចូលទៅដល់ហើយ សួរពួកជនដែលជាទីសិទ្ធស្នាលថា ត្រកូលអាគមិកជននេះទៅណាទៅ ។ ពួកជនពិតថា លោកម្ចាស់ស្តេចឲ្យរាជបុរស មកចាប់ចងយកទៅហើយ ព្រោះហេតុតែកម្រងមាសនោះឯង ។ លំដាប់នោះ បិលិន្ទវច្ឆត្តេរដ៏មានអាយុក៏ចូលទៅកាន់ព្រះរាជនិវេសន៍របស់ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជជាធំក្នុងជែនមគធៈ លុះទៅដល់ហើយគង់លើអាសនៈដែលគេតាក់តែងប្រគេន ។ គ្រានោះព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជជាធំក្នុងជែនមគធៈ ទ្រង់យាងចូលទៅរកបិលិន្ទវច្ឆត្តេរ

បិលិន្ទវច្ឆោ តោរុបសន្តិកំ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ បិលិន្ទវច្ឆំ អភិវាទេត្វា ឯតមត្ថំ ឯសីទិ ។ ឯតមត្ថំ ឯសិនំ ខោ ភគវាំ មាគធំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ ឯតទវោច កតិស្សុ មហារាជ អាវាមិកកុលំ អជ្ឈាវសតិ ។ តស្ស ភវំ អាវាមិកស្ស ឃរេ សុវណ្ណមាលា អភិរូបា ទស្សនីយា បាសាទិកា ឧត្តមិ តាទិសា អម្ហាកំបិ អន្តេបុរេ សុវណ្ណមាលា ករុតោ តស្ស ឧក្កដ្ឋស្ស ឯសនំ សយំ ភោវិការាយ អាភតាតិ ។ អថខោ អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស ភាសិតំ សុវណ្ណន្តិ អធិមុច្ចិ ។ សោ អមោសិ សព្ព-សោវណ្ណមយោ ។ ឥទំ បន តេ មហារាជ តាវតម្បុំ សុវណ្ណំ ករុតោតិ ។ អញ្ញាតំ ភន្តេ អយ្យេស្សរវសោ[1] ឥទ្ធានុភាវោតិ តំ អាវាមិកកុលំ មុញ្ចាបេសិ ។

---

๑ ម. ម. អយ្យស្ស ។

ដ៏មានអាយុ លុះដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំបិលទូវច្ឆត្តេរដ៏មានអាយុហើយគង់នៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយភជាធំកង់ដែនមគធៈទ្រង់គង់ស្រួលបួលហើយ ទើបបិលទូវច្ឆត្តេរដ៏មានអាយុថ្វាយព្រះពរថា បពិត្រមហាភជ ហេតុអ្វីបានជាព្រះអង្គឲ្យភជបុរសទៅចាប់ត្រកូលអាពមិកជនមកឃុំ ។ ព្រះបាទពិម្ពិសារត្រាស់ថា លោកម្ចាស់ នាផ្ទះរបស់អាពមិកជននោះ មានតម្រងមាសល្អល្អះ មុខគួរពិតពិលរមិលមើលជារបស់មានដំឡៃ សូម្បីក្នុងរំអិលរបស់ញោមក៏មិនមានតម្រងមាសដូច្នោះដែរ អ្នកខ្សត់ទុគ៌តនោះ ទើបានតម្រងមាសមកពីណា ច្បាស់ជារាល់ចយកវត្ថុរបស់គេហើយ ។ ខណៈនោះ បិលទូវច្ឆត្តេរដ៏មានអាយុក៏អធិដ្ឋានប្រាសាទរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយភជាធំកង់ដែនមគធៈឲ្យក្លាយជាមាសទៅ ។ ប្រាសាទទាំងនោះក៏ក្លាយទៅជាមាសទាំងអស់ ។ បិលទូវច្ឆត្តេរថ្វាយព្រះពរថា បពិត្រមហាភជ មាសនេះច្រើនដល់ម្ល៉េះព្រះអង្គបានមកពីណា ។ ស្តេចត្រាស់ថា ខ្ញុំមិនដឹងទេ លោកម្ចាស់ របស់ទាំងនេះប្រហែលជាសម្រេចដោយឥទ្ធានុភាព[1] របស់លោកម្ចាស់ទេដឹង ហើយត្រាស់ឲ្យដោះលែងត្រកូលអាពមិកជននោះទៅ ។

---

๑ គឺសម្រេចដោយឫទ្ធិដែលព្រះថេរៈអធិស្ឋាន ។

(๑๔๐) ตตฺรสฺส อายสฺมนฺเต เอวาหิ ปิลินฺทวจฺเฉน สหา-ธมฺมิกานญฺเจว สพฺรหฺมจารีนญฺจ ปุพฺเพ มนุสฺสภูตปุพฺพนฺติ ภิกฺขูหิ วุตฺตวาทนฺติ(๑) ตสฺมาติหาติ อตฺถมญฺญาย อตฺตมนา อภิปฺปสนฺนา อายสฺมโต ปิลินฺทวจฺฉสฺส ปตฺตํ เภสชฺชานิ อภิหาเรสุ เสยฺยถีทํ สปฺปึ นวนีตํ เตลํ ผาณิตํ ฯ ตตฺราภิยาปิตาย-สฺมา ปิลินฺทวจฺโฉ ลาภี เหาติ ปตฺตปูรํ เภสชฺชานํ ลปฺปูรํ ลปฺปูรํ ปริสาเยว วิสชฺเชติ ฯ ปริสา ปสฺส เหาติ ภาหุลฺลิกา ลปฺปูรํ ลปฺปูรํ เภาลเยปิ ยาเคปิ ขชฺเชปิ ปูเวสุ ปฏิสาเยปิ ปริสฺสาวนาทีสุปิ ปริกาเยปิ ปูเวสุ ภณ-ฑาเคสุ ลญฺเชติ ฯ ตาทิ ทิลิรมิลินาทิ ทิฏฺฐปุพฺพา ฯ ฉฑฺฑเยปิ ปิหาเย ชิณฺณกิณฺณปิหิเตปิ เหาติ ฯ มนุสฺสา ปิหาเรหิ ปาตีหิ อาหิณฺฑนฺตา ปสฺสิตฺวา ฉฑฺฑยนฺติ ขียนฺติ วิกาเรปิ อโถ เกาชฺชาตาเตา ๔เม สมณา สกฺย-ปุตฺติยา เสยฺยถาปิ ภตา มาตเรา เสนิเย ตาปิตฺถ สาเรถ ฯ อเสฺสสุ โข ภิกฺขู เตสํ มนุสฺสานํ

---

๑ ฉทฺทิปฺปฏิหาริยตฺถิ อมฺหากํ มติ ฯ

(១៤០) មនុស្សទាំងឡាយឮដំណឹងថា បិលិន្ទវច្ឆត្ថេរជាម្ចាស
បានសំដែងឥទ្ធិបាដិហារិយៈ (ឥទ្ធិឫទ្ធិដ៏អស្ចារ្យចំឡែក) ជាមនុស្សធម៌
ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ដល់បរិស័ទ្យព្រមទាំងព្រះរាជា ហើយក៏មានចិត្តត្រេកអរជ្រះ
ថ្លានាំយកទូរកេសដ្ឋៈ ៥ យ៉ាងមកបូជាបិលិន្ទវច្ឆត្ថេរដ៏មានអាយុ កេសដ្ឋៈ
៥នោះគឺ សប្បិ(ទឹកដោះគាវ) នវនីតៈ(ទឹកដោះខាប់) តេលៈ(ប្រេងឆ)
មធុ(ទឹកឃ្មុំ) ផាណិតៈ(ទឹកអំពៅឬស្ករអំពៅ) ។ ឯបិលិន្ទវច្ឆត្ថេរដ៏មាន
អាយុតែងបានកេសដ្ឋៈ ៥ ហើយរមែងចែករបស់ដែលលោកបានមក។ ទៅ
ដល់បរិស័ទ្យ (សិស្សរបស់លោក) ដោយប្រក្រតី ។ ឯបរិស័ទ្យរបស់
លោកនោះតែងបានកេសដ្ឋៈទាំងនោះទ្រីនរឿយ ។ បានដាក់ទុករបស់
ដែលបានមក។ ក្នុងថ្ងាងផង ក្នុងក្អមផង ខ្ទប់ទំងសម្ពត់សម្រាប់ត្រងទឹក
ផង ទុកក្នុងថង់យាមផង ត្រាតែពេញហើយព្យួរទុកតាមបង្អួចដេរដាស ។
កេសដ្ឋៈទាំងនោះក៏សើមលេចហៀរចេញពាសពេញ ។ វិហារទាំងឡាយ
ក៏ដេរដាសពាសពេញដោយសត្វកណ្តុរទាំងឡាយ ។ មនុស្សទាំងឡាយ
កាលដើរទៅកាន់វិហារចារកែបានឃើញហើយទើបពោលទោស តិះដៀល
បន្តុះបង្អាប់ថា សមណៈពួកនេះជាកូនចៅព្រះពុទ្ធសក្យបុត្តមានកណ្តុរ
ដំកល់ទុកក្នុងឃ្លាំង ដូចជាព្រះចាតពិម្ពិសារសេនិយរាជជាធំក្នុងដែនមគធៈ
ដែរ ។ កិក្ខុទាំងឡាយបានឮពួកមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល

ឧដ្ឋាយដ្ឋានំ ទិយដ្ឋានំ វិភាវេដ្ឋានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ឧដ្ឋាយដ្ឋិ ទិយដ្ឋិ វិភាវេដ្ឋិ ភេវំ ហិ ខាម ភិក្ខូ ឣវូចាយ ពាហុល្លាយ ចេតេស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ឣវូចាយ ពាហុល្លាយ ចេតេន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា ភេវំ ហិ ខាម តេ ភិក្ខវេ មោឃបុរិសា ឣវូចាយ ពាហុល្លាយ ចេតេស្សន្តិ នេតំ ភិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។បេ។ ឣវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យានិ ខោ បន តានិ ភិលានានំ ភិក្ខូនំ បដិសាយនីយានិ ភេសជ្ជានិ សេយ្យថីទំ សប្បិ នវនីតំ តេលំ មធុ ផាណិតំ ។ តានិ បដិក្ខបោត្វា សត្ថាហរមំ សន្និ-ធាភេកំ បរិភុញ្ជិតព្ពានិ តំ អតិក្កាមយតោ និស្សគ្គិយំ ចាចិត្តិយន្តិ ។

បន្ទុះបង្អាប់ហើយ ។ ពួកភិក្ខុណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា មិនសមបើពួកភិក្ខុមកព្យាយាមដើម្បីសេចក្តីល្មោភច្រើនមានសភាពដូច្នេះឡើយ ។ ទើបពួកភិក្ខុទាំងនោះនាំសេចក្តីនុ៎ះទៅក្រាបទូលដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកភិក្ខុព្យាយាមដើម្បីសេចក្តីល្មោភច្រើនមានសភាពដូច្នេះ ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ការនោះពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនសមបើពួកមោឃបុរសទាំងនោះ មកព្យាយាមដើម្បីសេចក្តីល្មោភច្រើនមានសភាពដូច្នេះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកបានធ្វើមកនេះមិនមែននាំឲ្យកើតជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬថែមសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទៅទៀតទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា កេសញ្ជៈណាមួយ ដែលពួកភិក្ខុមានជម្ងឺគប្បីធាន់បាន កេសញ្ជៈនេះគឺ ទឹកដោះរាវ ទឹកដោះខាប់ ប្រេង ទឹកឃ្មុំ ទឹកអំពៅ។ ភិក្ខុទទួលកេសញ្ជៈទាំងនោះហើយ គួរទុកធាន់បានយ៉ាងយូរត្រឹម ៧ ថ្ងៃ បើភិក្ខុទុកឲ្យកន្លងកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។

(๑๔๑) ยานิ เหว ปน ตานิ ตีณิ ภิกฺขุนิ ปฏิสาทนียานิ เกสญฺจีติ สปฺปิ นาม เกสปฺปิ ฯ อชิกาสปฺปิ ฯ มหิสสปฺปิ ฯ ยเมสุ มิเสสุ กปฺปติ เตสุ สปฺปิ ฯ นวนีตมฺปิ นาม เตสุเยว นวนีตมฺปิ ฯ เตลมฺปิ นาม ติลเตลมฺปิ สาสปเตลมฺปิ มธุกเตลมฺปิ ผาณฺฑเตลมฺปิ วสาเตลมฺปิ ฯ มธุปิ นาม มกฺขิกามธุปิ ฯ ผาณิตมฺปิ นาม ขุทฺทมฺหิ นิพฺพตฺตํ ฯ ตานิ ปฏิกฺขิปิตฺวา สตฺถาหปรมํ สนฺนิธิการกํ ปริภุญฺชิตพฺพานีติ สตฺถาหปรมตา ปริภุญฺชิตพฺพานิ ฯ ตานิ อติกฺกามยโต นิสฺสคฺคิยํ โหติ[๑] อฏฺฐเม อรุณุคฺคมเน นิสฺสคฺคิยํ โหติ นิสฺสชฺชิตพฺพํ สงฺฆสฺส วา คณสฺส วา ปุคฺคลสฺส วา ฯ ฐปฺเปตฺวา ปน ภิกฺขุนิ นิสฺสชฺชิตพฺพํ ฯ เป ฯ สเจ ปน ภิกฺขุ เกสญฺจิ สตฺถาหาติกฺกนฺตํ นิสฺสคฺคิยํ สมานสญฺญี สงฺฆสฺส นิสฺสชฺชติ ฯ เป ฯ ทาตพฺพนฺติ ฯ เป ฯ ทาตพฺพนฺติ ฯ เป ฯ อายสฺมาโต ทชฺชามิ ฯ

---

๑ ตีณิ ปน สตฺต ปฏิสเวฺห ทิสฺสนฺติ ฯ โส อติเรกปตฺโต เวทิตพฺโพ ฯ ตสฺส อติเรกตา ปมาเณน วินิจฺฉยโต วิตฺถาเรตพฺพา ฯ

(១៤១) ត្រង់ពាក្យថា កេសដ្ឋៈណាមួយដែលពួកកិក្ខុមានជម្ងឺគប្បីធាន់បាន គឺ សប្បិ(១)របស់គោក្តី សប្បិរបស់ពពែក្តី សប្បិរបស់ក្រចីក្តី ឈ្មោះថាសប្បិ(ទឹកដោះកាវ)។ សាច់របស់សត្វទាំងឡាយណាដែលសមគួរដល់ពុទ្ធានុញ្ញាត សប្បិរបស់សត្វទាំងឡាយនោះ ក៏សមគួរដែរ។ ដែលហៅថា ទឹកដោះខាប់ គឺទឹកដោះខាប់របស់សត្វទាំងនោះឯង។ ប្រែឆ្អិ ប្រែឆៅ ប្រែស្រស់ ប្រែល្អឆ្ងាយ ប្រែធ្លាក់ពីភ្នូញ៉ាក ឈ្មោះថាប្រែ។ ទឹកផ្អែមកើតពីមេឃំជាដើម ឈ្មោះថា ទឹកឃ្មុំ។ ទឹកកើតពីដើមអំពៅ ឈ្មោះថា ទឹកអំពៅ។ ពាក្យថា កិក្ខុទទួលកេសដ្ឋៈនោះហើយគួរទុកធាន់បានយ៉ាងយូរត្រឹម៧ថ្ងៃ មានអធិប្បាយថា កេសដ្ឋៈទាំងនោះគប្បីទុកធាន់បានយ៉ាងយូរត្រឹម ៧ ថ្ងៃ។ បើទុកឲ្យកន្លងកំណត់នោះទៅ កេសដ្ឋៈនោះដាន់សុគ្គិយ គឺថា ជានិស្សគ្គិយកង្វាលអរុណរះឡើងក្នុងថ្ងៃទី ៨ កេសដ្ឋៈដែលជានិស្សគ្គិយ កិក្ខុត្រូវលះបង់ដល់សង្ឃ ក៏បាន គណៈក៏បាន បុគ្គលក៏បាន។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុត្រូវលះបង់យ៉ាងនេះ។ បេ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន កេសដ្ឋៈរបស់ខ្ញុំនេះកន្លងហួស ៧ ថ្ងៃហើយ ជានិស្សគ្គិយវត្ថុ ខ្ញុំសូមលះបង់កេសដ្ឋៈនេះដល់សង្ឃ។ សេចក្តីតអំពីនេះទៅមានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី ១ នៃចីវរវគ្គ។

---

១ ទឹកដោះរាវរបស់គោ ពពែជាដើម ហៅថា សប្បិ។

(๑๔๒) សត្តាហាតិក្កន្តេ អតិក្កន្តសញ្ញី ឯស្សក្ខិយំ ចាចិត្តិយំ ។ សត្តាហាតិក្កន្តេ វេមតិកោ ឯស្សក្ខិយំ ចាចិត្តិយំ ។ សត្តាហាតិក្កន្តេ អនតិក្កន្តសញ្ញី ឯស្សក្ខិយំ ចាចិត្តិយំ ។ អនធិដ្ឋិតេ អធិដ្ឋិតសញ្ញី ឯស្សក្ខិយំ ចាចិត្តិយំ ។ អវិសដ្ឋិតេ វិស្សដ្ឋិតសញ្ញី ឯស្សក្ខិយំ ចាចិត្តិយំ ។ អនដ្ឋេ នដ្ឋសញ្ញី ឯស្សក្ខិយំ ចាចិត្តិយំ ។ អវិនដ្ឋេ វិនដ្ឋសញ្ញី ឯស្សក្ខិយំ ចាចិត្តិយំ ។ អនឌ្ឍេ ឌឍសញ្ញី ឯស្សក្ខិយំ ចាចិត្តិយំ ។ អវិលុត្តេ វិលុត្តសញ្ញី ឯស្សក្ខិយំ ចាចិត្តិយំ ។

(๑๔๓) ឯស្សដ្ឋំ បដិលភិត្វា ន កាយិកេន បរិភោគេន បរិភុញ្ជិតព្ពំ ន អជ្ឈោហរិតព្ពំ ។ បឋមេ ភ

(๑๔๒) កាលកេសដ្ឋៈកន្ទង់ហួស ๗ ថ្ងៃទៅហើយ កិក្ខុសំគាល់ថា កន្ទង់ហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កាលកេសដ្ឋៈកន្ទង ๗ ថ្ងៃ ហួសទៅហើយ កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កាលកេសដ្ឋៈកន្ទង់ហួស ๗ ថ្ងៃទៅហើយ កិក្ខុសំគាល់ថាមិនទាន់កន្ទង់ ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ (កេសដ្ឋៈនោះ) កិក្ខុមិនទាន់បានតាំងចិត្ត ទុកទេ កិក្ខុសំគាល់ថាបានតាំងចិត្តទុកហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយ បាចិត្តិយ ។ កេសដ្ឋៈមិនទាន់បានលះបង់ទេ តែកិក្ខុសំគាល់ថាបានលះបង់ ហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កេសដ្ឋៈមិនទាន់បាត់ទៅទេ កិក្ខុសំគាល់ថាបាត់ទៅហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កេសដ្ឋៈ មិនទានវិនាសទៅទេ តែកិក្ខុសំគាល់ថាវិនាសហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយ បាចិត្តិយ ។ កេសដ្ឋៈក្តើងមិនទាន់ឆេះទេ តែកិក្ខុសំគាល់ថាក្តើងឆេះហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កេសដ្ឋៈចោរមិនទាន់លួចយកទៅទេ តែ កិក្ខុសំគាល់ថាចោរលួចយកទៅហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។

(๑๔๓) កិក្ខុត្រឡប់បានកេសដ្ឋៈដែលខ្លួនលះបង់ហើយ មិនត្រូវយក មកបរិភោគប្រើប្រាស់ដោយកាយ មិនត្រូវយកមកធាន់ ។ (កេសដ្ឋៈនោះ)

กาเยน ปริกาเยน ปริกุฏฺฐิตพฺพํ ฯ อญฺเญน กิจฺจนา กายิเกน ปริกาเยน ปริกุฏฺฐิตพฺพํ น อชฺฌาหริตพฺพํ ฯ สตฺตาหกรณีเยน อติกฺกนฺตสญฺญี อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ สตฺตาหกรณีเยน เวมติโก อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ สตฺตาหกรณีเยน อนติกฺกนฺตสญฺญี อนาปตฺติ ฯ

[๑๔๔] อนาปตฺติ อญฺญาสตฺตาหกรณีเยน อนฺตรฆรเต วิสรนฺเต ฉสฺวาเต วิฉสฺวาเต ฉยฺยาเต อจฺจนฺตสฺวา กณฺฑาติ(๑) วิสฺสาสกณฺฑาติ(๒) อนุปสมฺปนฺนสฺส ปตฺเต วา จีวเร วา มุตฺเต อนเปกฺโข ฉฑฺฑา ปฏิลภิตฺวา ปริภุญฺชิตพฺพา อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

ตติยสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

๑-๒ ฉ. ม. กณฺฑนฺติ ฯ

ភិក្ខុគប្បីបង្អោនចូលទៅកន្លែងទឹកឆ្អែតឬមិនឆ្អែតក៏បាន ។ ភិក្ខុដទៃគប្បីបរិភោគប្រើប្រាស់ដោយកាយបាន តែមិនត្រូវយកមកផាន់ ។ កេសដ្ឋៈមិនផាន់កន្លង ๗ ថ្ងៃទេ ភិក្ខុសំគាល់ថាកន្លងហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងកេសដ្ឋៈដែលមិនផាន់កន្លង ๗ ថ្ងៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កេសដ្ឋៈមិនផាន់កន្លង ๗ ថ្ងៃ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនផាន់កន្លង មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

(๑๔๔) អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលតាំងចិត្តទុក(๒)(ក្តី) លះបង់ចោល(ក្តី)នូវកេសដ្ឋៈដល់ភិក្ខុដែលមានកេសដ្ឋៈជាត់ទៅ(ក្តី) វិនាសទៅ(ក្តី) ក្តៅឆេះ(ក្តី) ចោរលួចយកទៅ(ក្តី) គេយកទៅដោយសេចក្តីសិនិទ្ធស្មាល(ក្តី) ដល់ភិក្ខុដែលបរិភោគលះបង់ដាច់ស្រឡះឥតអាល័យឲ្យអនុបសម្បន្ន ហើយទទួលយកមកបរិភោគវិញ កន្លងរាត់ ๗ ថ្ងៃ ដល់ភិក្ខុឲ្យបំបិតៃ ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ๓ ចប់ ។

---

๑ យកទៅលាយនឹងវត្ថុទាំងឡាយមានធ្យូងជាដើម សម្រាប់លាបមានលាបដង្ហាំងជាដើម ។
๒ គឺរាង ๗ ថ្ងៃ ភិក្ខុផ្ទេរកេសដ្ឋៈនោះឲ្យទៅជារបស់ដទៃក្រៅពីរបស់ខ្លួន គំរើជាភ្នាំលាបក្បាល លាបជំងោ លាបភ្នែកជាដើម ។

ចតុត្ថសិក្ខាបទំ

(១៤៩) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភគវតា តិក្ខត្តុំ វស្សិកសាដិកា អនុញ្ញាតា ហោតិ ។ ឆព្ពគ្គិយា តិក្ខត្តុំ ភគវតា វស្សិកសាដិកា អនុញ្ញាតាតិ បដិកច្ចេវ វស្សិកសាដិកចីវរំ បរិយេសន្តិ បដិកច្ចេវ កត្វា និវាសេន្តិ ជិណ្ណាយ វស្សិកសាដិកាយ ឧក្កា ការយំ ឌាវេន្តិ ។ យេ តេ តិក្ខត្តុំ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយន្តិ វិតាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្ពគ្គិយោ តិក្ខត្តុំ បដិកច្ចេវ វស្សិកសាដិកចីវរំ បរិយេសិស្សន្តិ បដិកច្ចេវ កត្វា និវាសេស្សន្តិ ជិណ្ណាយ វស្សិកសាដិកាយ ឧក្កា ការយំ ឌាវេស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ តិក្ខត្តុំ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ តិក្ខត្តុំ បដិកច្ចេវ វស្សិកសាដិកចីវរំ បរិយេសថ

សិក្ខាបទទី ៤

(១៤៩) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏ចំរើនយស កាលគង់នៅវត្តជេតវនមហាវិហារ ជារបស់អនាថបិណ្ឌិកមហាសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ ពេលនោះឯង ព្រះចំរើនយសជាម្ចាស់ទ្រង់អនុញ្ញាតវស្សិកសាដិក (សម្រាប់ងូតទឹកភ្លៀង) ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយហើយ ។ ពួកភិក្ខុឆព្វគ្គិយបានដំណឹងថា ព្រះចំរើនយសជាម្ចាស់ទ្រង់អនុញ្ញាតវស្សិកសាដិកហើយ ក៏នាំគ្នាស្វែងរកចីវរ សម្រាប់ងូតទឹកភ្លៀងមុនគេ ហើយធ្វើប្រជ្រាស់ក៏មុនគេដែរ កាលសម្រាត់ងូតទឹកភ្លៀង ចាស់ខូចខាតហើយ (ឆព្វគ្គិយភិក្ខុ) ក៏ងូតទឹកភ្លៀងដោយខ្លួនទទេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏បោលបោស តិះដៀលបន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកភិក្ខុឆព្វគ្គិយៈមិនសមបើនឹងប្រញាប់ស្វែងរកចីវរសម្រាប់ងូតទឹកភ្លៀង ហើយប្រញាប់ធ្វើប្រជ្រាស់សោះ កាលសម្រាត់វស្សិកសាដិកចាស់ខូចខាតហើយ ក៏ត្រឡប់ងូតទឹកភ្លៀងដោយខ្លួនទទេវិញ ។ គ្រានោះ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ក៏នាំសេចក្តីនុ៎ះក្រាបទូលចំពោះព្រះចំរើនយសជាម្ចាស់ ។ ព្រះអង្គចំរើនយសត្រាស់សួរថា នែភិក្ខុទាំងឡាយ គេថាពួកអ្នកឯងប្រញាប់ស្វែងរកចីវរសម្រាប់ងូតទឹកភ្លៀងមុនគេ

បដិកច្ចេវ កត្វា ឯកាសេន ឯឡ្លាយ វស្សិកសាដិកា-
យ ឧត្តា កាយំ ឱវស្សាបេថាតិ ។ សច្ចំ អកភាតិ ។
តំករហំ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា
បដិកច្ចេវ វស្សិកសាដិកចីវរំ បរិយេសិស្សថ បដិ-
កច្ចេវ កត្វា ឯកាសេស្សថ ឯឡ្លាយ វស្សិកសាដិ-
កាយ ឧត្តា កាយំ ឱវស្សាបេស្សថ នេតំ មោឃ-
បុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា
ភិយ្យោភាវាយ ។បេ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ
សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ មាសោ សេសោ គិម្ហានន្តិ
ភិក្ខុនា វស្សិកសាដិកចីវរំ បរិយេសិតព្ពំ អឌ្ឍមាសោ
សេសោ គិម្ហានន្តិ កត្វា ឯកាសេតព្ពំ ។ ឱរេន ចេ
មាសោ សេសោ គិម្ហានន្តិ វស្សិកសាដិកចីវរំ បរិយេ-
សេយ្យ ឱរេនឌ្ឍមាសោ សេសោ គិម្ហានន្តិ កត្វា
ឯកាសេយ្យ និស្សគ្គិយំ ចាបិត្តិយន្តិ ។

ប្រញាប់ឆ្លើយប្រើប្រាស់មុនគេ លុះសម្ពត់សង្ឃាដិក ចាស់ទួចហើយ តែឃ្លាប់ជាឃ្លួតទឹកភ្លៀងដោយខ្លួនទេទៀតក៏ ពិតមែនឬ ។ ធម្មគ្គិយភិក្ខុ ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ការនោះពិតមែន ។ ព្រះសម្មុខ្ពុទ្ធ ដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលពួកមោឃបុរស **មិនសមបើ** ពួកអ្នកឯង ប្រញាប់សែ្វងរកចីវរសម្រាប់ឃ្លួតទឹកភ្លៀងមុនគេ ប្រញាប់ឆ្លើយប្រើប្រាស់មុនគេ លុះសម្ពត់ឃ្លួតទឹកភ្លៀងចាស់គាំគ្រា តែឃ្លាប់ជានាំគ្នាឃ្លួតទឹកភ្លៀងដោយខ្លួនទេសោះ ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំជនទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុកំណត់ដឹងថាខែមួយជាខាងចុងនៃគិម្ហានុវ(១) គប្បីសែ្វងរកសាដិកចីវរ សម្រាប់ឃ្លួតទឹកភ្លៀង ភិក្ខុកំណត់ដឹងថាខែកន្លះខែជាខាងចុងនៃគិម្ហានុវទៀត គប្បីធ្វើឲ្យស្រេចហើយប្រើប្រាស់ចុះ ។ បើមិនទាន់ដល់ខែមួយជាខាងចុងនៃគិម្ហានុវទេ ភិក្ខុសែ្វងរកសាដិកចីវរសម្រាប់ឃ្លួតទឹកភ្លៀង ទើបមិនទាន់ដល់កន្លះខែជាខាងចុងគិម្ហានុវទេ ភិក្ខុធ្វើឲ្យស្រេចហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។

---

១ តាំងតែ ១ ពោចខែដើរទៅដល់ថ្ងៃពេញបូណ៌មីខែអាសាឡ ហៅថា ខែមួយជាខាងចុងគិម្ហានុវ។ តាំងតែ ១ កើតខែអាសាឡទៅដល់ថ្ងៃពេញបូណ៌មី ហៅថា កន្លះខែជាខាងចុងគិម្ហានុវ។

[๑๘๖] មាសោ សេសោ តិម្ហានន្តិ កិត្តកា វស្សិកសាដិកចីវរំ បរិយេសិតព្ពន្តិ យេ មនុស្សា បុព្ពេបិ វស្សិកសាដិកចីវរំ ទេន្តិ តេ ឧបសង្កមិត្វា ឱវមិតុំ វចនីយា កាលោ វស្សិកសាដិកាយ សមយោ វស្សិកសាដិកាយ អញ្ជេបិ មនុស្សា វស្សិកសាដិកចីវរំ ទេន្តីតិ ។ ន វត្តព្ពា ទេថ មេ វស្សិកសាដិកចីវរំ អាហរថ មេ វស្សិកសាដិកចីវរំ បរិវត្តេថ[1] មេ វស្សិកសាដិកចីវរំ ចេតាបេថ មេ វស្សិកសាដិកចីវរន្តិ ។ អឌ្ឍមាសោ សេសោ តិម្ហានន្តិ កត្វា ឯកសេតព្ពន្តិ អឌ្ឍមាសេ សេសេ តិម្ហានេ កត្វា ឯកសេតព្ពំ ។ ឱរេន ចេ មាសោ សេសោ តិម្ហានន្តិ អតិរេកមាសេ សេសេ តិម្ហានេ វស្សិកសាដិកចីវរំ បរិយេសតិ និស្សគ្គិយំ ហោតិ[2] ។ ឱរេនឌ្ឍមាសោ សេសោ តិម្ហានន្តិ អតិរេកឌ្ឍមាសេ សេសេ តិម្ហានេ កត្វា ឯកសេតំ និស្សគ្គិយំ ហោតិ

---

๑ សព្ពត្ថ បរិវត្តេថាតិ ទិស្សតិ ។ ๒ សព្ពត្ថ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយន្តិ ទិស្សតិ ។

(១៤៦) តែង់ពាក្យថា កិក្ខុកំណត់ដំង់ថា ខែមួយជាខាង់ចុង់នៃគិម្ហរដូវ ត្រូវស្វែងរកសាដិកចីវរសម្រាប់ង្ហូតទឹកភ្លៀង មានអធិប្បាយថា អំពីដើមមកមនុស្សទាំង់ឮាយណា ធ្លាប់ប្រគេនសាដិកចីវរសម្រាប់ង្ហូតទឹកភ្លៀង ពួកកិក្ខុគប្បីចូលទៅរកមនុស្សទាំង់ឮាយនោះហើយពោលយ៉ាង់នេះថា ពេលនេះជាកាលនៃវស្សិកសាដិក ពេលនេះជាសម័យនៃវស្សិកសាដិក សូម្បីពួកមនុស្សឯទៀតគេតែង់ប្រគេនសាដិកចីវរសម្រាប់ង្ហូតទឹកភ្លៀង់ដែរ ។ ពួកកិក្ខុមិនត្រូវនិយាយថា អ្នកទាំង់ឮាយចូរឲ្យសាដិកចីវរសម្រាប់ង្ហូតទឹកភ្លៀង់ដល់អាត្មា ចូរនាំយកសាដិកចីវរសម្រាប់ង្ហូតទឹកភ្លៀង់មកឲ្យអាត្មា ចូរផ្លុះប្តូរសាដិកចីវរសម្រាប់ង្ហូតទឹកភ្លៀង់ឲ្យអាត្មា ចូរទិញសាដិកចីវរសម្រាប់ង្ហូតទឹកភ្លៀង់ឲ្យអាត្មា ។ ពាក្យថា កិក្ខុកំណត់ដំង់ថា នៅកន្លះខែជាខាង់ចុង់គិម្ហរដូវទៀត គប្បីធ្វើឲ្យស្រេចហើយប្រើប្រាស់បុះ គឺកិក្ខុគប្បីធ្វើឲ្យស្រេចហើយប្រើប្រាស់ក្នុង់កន្លះខែជាខាង់ចុង់គិម្ហរដូវ ។ ពាក្យថា បើមិនទាន់ដល់ខែ ១ ជាខាង់ចុង់នៃគិម្ហរដូវទេ គឺថ្ងៃមុនពីមួយខែជាខាង់ចុង់គិម្ហរដូវ កិក្ខុស្វែងរកសាដិកចីវរសម្រាប់ង្ហូតទឹកភ្លៀង់ ចីវរនោះជានិស្សគ្គិយ ។ ពាក្យថា មិនទាន់ដល់កន្លះខែជាខាង់ចុង់គិម្ហរដូវទេ គឺថ្ងៃមុនពីកន្លះខែជាខាង់ចុង់គិម្ហរដូវ កិក្ខុធ្វើស្រេចហើយប្រើប្រាស់

ឯសុដ្ឋិតត្ថំ សន្ថុស្សុ វា តណ្ហាស្សុ វា បុត្តលស្សុ វា ។ ឯវញ្ហេ បន តិក្ខត្តុំ ឯសុដ្ឋិតត្ថំ ។បេ។ ឥទំ មេ កន្តេ វស្សិកសាដិកចីវរំ អតិវេកមាសេ សេសេ តិម្ហានេ បរិយិដ្ឋំ អតិវេកឌ្ឍមាសេ សេសេ តិម្ហានេ កត្វា និវត្ថំ(១) ឯសុក្កិយំ ឥមាហំ សន្ថុស្សុ ឯសុដ្ឋា-បីតំ ។បេ។ ឧនេយ្យាតំ ។បេ។ ឧនេយ្យុន្តិ ។បេ។ អាយស្មតោ ឧម្មីតំ ។

[១៤៧] អតិវេកមាសេ សេសេ តិម្ហានេ អតិវេក-សញ្ញី វស្សិកសាដិកចីវរំ បរិយេសតិ ឯសុក្កិយំ ចាចិត្តិ-យំ ។ អតិវេកមាសេ សេសេ តិម្ហានេ វេមតិកោ វស្សិកសាដិកចីវរំ បរិយេសតិ ឯសុក្កិយំ ចាចិត្តិយំ ។ អតិវេកមាសេ សេសេ តិម្ហានេ ឱនកសញ្ញី វស្សិ-កសាដិកចីវរំ បរិយេសតិ ឯសុក្កិយំ ចាចិត្តិយំ ។ អតិវេកឌ្ឍមាសេ សេសេ តិម្ហានេ អតិវេកសញ្ញី កត្វា និវាសេតិ ឯសុក្កិយំ ចាចិត្តិយំ ។ អតិវេ-កឌ្ឍមាសេ សេសេ តិម្ហានេ វេមតិកោ កត្វា និវា-សេតិ ឯសុក្កិយំ ចាចិត្តិយំ ។ អតិវេកឌ្ឍមាសេ

---

១ ឧ ម. បរិទហិតំ ។

สมฺพตฺเตหิ ฯ ภิกฺขุ ตฺวเมว ปฏิคฺคณฺหา

สเจ สเจ ตสฺมิญฺเจ ฐานสฺมิญฺหิ สกฺกา ลภิตุเมวาติ ลภิตพฺพยุตฺตกฺกมาย ปฏิปตฺติยา ปาปุณิตุนฺติ อตฺโถ ฯ สเจ ตสฺมิญฺเจ ฐานสฺมิญฺหิ สกฺกา ลภิตุเมวาติ ลภิตพฺพยุตฺตกฺกมาย ปฏิปตฺติยา ปาปุณิตุนฺติ อตฺโถ ฯ ฐานกมาสเจ สเจ ตสฺมิญฺเจ อติเรกสญฺญี อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ฐานกมาสเจ สเจ ตสฺมิญฺเจ วิมติโก อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ฐานกมาสเจ สเจ ตสฺมิญฺเจ ฐานสญฺญี อนาปตฺติ ฯ ฐานกฑฺฒมาสเจ สเจ ตสฺมิญฺเจ อติเรกสญฺญี อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ฐานกฑฺฒมาสเจ สเจ ตสฺมิญฺเจ วิมติโก อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ฐานกฑฺฒมาสเจ สเจ ตสฺมิญฺเจ ฐานสญฺญี อนาปตฺติ ฯ

(๑๔๘) อนาปตฺติ มาสเจ สเจ ตสฺมิญฺเจ ฐานสฺมิญฺเจ วิสฺสาสคาหิตกวิหาเร ปริเยสติ อฑฺฒมาสเจ สเจ ตสฺมิญฺเจ ฐานสฺมิญฺเจ ฐานกมาสเจ สเจ ตสฺมิญฺเจ ฐานสฺมิญฺเจ วิสฺสาสคาหิตกวิหาเร ปริเยสติ ฐานกฑฺฒมาสเจ สเจ ตสฺมิญฺเจ ฐานสฺมิญฺเจ ปริเยฏฺฐาย

កិក្ខុសំគាល់ថានៅខ្វះ ហើយធ្វើឲ្យស្រេចប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយ បាចិត្តិយ ។ វស្សិកសាដិកចីវរបស់កិក្ខុមាន តែកិក្ខុស្រោងដូតទឹកភ្លៀង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ខាងចុងគិម្ហរដូវនៅខ្វះមិនដល់មួយខែ កិក្ខុសំគាល់ថាលើសទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ខាងចុងគិម្ហរដូវនៅខ្វះមិនដល់មួយខែ កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ខាងចុងគិម្ហរដូវនៅខ្វះមិនដល់មួយខែ កិក្ខុសំគាល់ថានៅខ្វះមិនដល់មួយខែមែន មិនត្រូវអាបត្តិ ។ ខាងចុងគិម្ហរដូវនៅខ្វះមិនដល់កន្ទុះខែ កិក្ខុសំគាល់ថាលើសទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ខាងចុងគិម្ហរដូវនៅខ្វះមិនដល់កន្ទុះខែ កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ខាងចុងគិម្ហរដូវនៅខ្វះមិនដល់កន្ទុះខែ កិក្ខុសំគាល់ថាមិនដល់កន្ទុះខែមែន មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

(๑๔๘) អាបត្តិមិនមានដល់កិក្ខុដែលដឹងថា ខាងចុងគិម្ហរដូវនៅសល់មួយខែ ហើយស្វែងរកសាដិកចីវរសម្រាប់ដូតទឹកភ្លៀង ដល់កិក្ខុដែលដឹងថា ខាងចុងគិម្ហរដូវនៅសល់កន្ទុះខែទៀត ហើយធ្វើឲ្យស្រេចប្រើប្រាស់ ដល់កិក្ខុដែលដឹងថា ខាងចុងគិម្ហរដូវនៅខ្វះមិនដល់មួយខែ ហើយស្វែងរកសាដិកចីវរសម្រាប់ដូតទឹកភ្លៀង ដល់កិក្ខុដែលដឹងថាខាងចុងគិម្ហរដូវនៅខ្វះមិនដល់កន្ទុះខែ ហើយធ្វើឲ្យស្រេចប្រើប្រាស់

วสฺสิกาสาฏิกาย วสฺสํ อุกฺกฑฺฒิยติ อนฺตคฺคาย วสฺสิ-
กาสาฏิกาย วสฺสํ อุกฺกฑฺฒิยติ เนวาสิกา อนิกฺกิปิตพฺพํ
สมเย อนิกฺขิตฺตพฺพํ อจฺฉินฺนจีวรสฺส ฉินฺนจีวรสฺส อาป-
ทาสุ อุทฺธฏกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

จตุตฺถสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ដល់ភិក្ខុដែលស្វែងរកវស្សិកសាដកចីវរបានស្រេចហើយ (ស្រាប់តែដំណឹងថា ខាងក្រោយថា) គេលើកខែមួយជាខាងដើមនៃវស្សានរដូវ (ឆ្នាំមានខែអធិកមាស) ដល់ភិក្ខុដែលស្វែកវស្សិកសាដកនោះហើយ (ទើបដំណឹងថា) គេលើកខែមួយជាខាងដើមនៃវស្សានរដូវ ដល់ភិក្ខុដែលលាងវស្សិកសាដកហើយដម្កល់ទុក ដល់ភិក្ខុដែលច្រៀបច្រាស់វស្សិកសាដកកន្លងកាលដ៏ខ្លី ដល់ភិក្ខុមានចីវរ[1]ដែលចោរដណ្តើមយកទៅ ដល់ភិក្ខុមានចីវរបាត់[2] ដល់ភិក្ខុដែលមានសេចក្តីអន្តរាយ[3] ដល់ភិក្ខុឆត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៤ ចប់ ។

---

១ ពាក្យថា ចីវរក្នុងទីនេះសំដៅយកវស្សិកសាដកចីវរ បើចោរដណ្តើមយកសម្ពត់របស់ភិក្ខុនោះទៅ ហើយភិក្ខុនោះងូតទឹកភ្លៀងដោយខ្លួនទទេ មិនត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រោះស្រោចនឹងងូតទឹកភ្លៀង ។ ២ បើភិក្ខុមានចីវរដទៃ។ ក្រៅពីវស្សិកសាដកចីវរដែលបាត់ទៅនោះ នឹងស្វែកក្តី នឹងស្វែងរកក្តី នូវសម្ពត់វស្សិកសាដក ក្នុងសម័យក្រៅពីពុទ្ធានុញ្ញាត មិនត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ បើភិក្ខុមានវស្សិកសាដកចីវរបាត់វិញ ហើយស្រោចងូតទឹក មិនត្រូវអាបត្តិទុក្កដឡើយ ។ ៣ បើភិក្ខុស្វែកសម្ពត់វស្សិកសាដកមានជម្លៃច្រើនងូតទឹក ហើយមានចោរមកដណ្តើមយកទៅ ភិក្ខុស្រោចងូតទឹក មិនត្រូវអាបត្តិទុក្កដទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកចោរលួចយកសម្ពត់ដទៃ ក្រៅពីវស្សិកសាដកចីវរដែលភិក្ខុមិនទាន់បានស្វែកហើយ បើភិក្ខុស្វែកសម្ពត់វស្សិកសាដក ក្នុងសម័យក្រៅពីពុទ្ធានុញ្ញាត មិនត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយទេ ។

បញ្ចមសិក្ខាបទំ

[១៤៩] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ ភាតុនោ សន្ធិវិហារិកំ កិក្ខុំ ឯតទវោច ឯហាវុសោ ជនបទចារិកំ បក្កមិស្សាមាតិ ។ ជាហំ ភន្តេ ក-មិស្សាមិ ទុព្ភលចីវរោម្ហីតិ ។ ឯហាវុសោ អហន្តេ ចីវរំ ទស្សាមីតិ តស្ស ចីវរំ អទាសិ ។ អស្សោសិ ខោ សោ កិក្ខុ ភគវា កិរ ជនបទចារិកំ បក្កមិស្សតីតិ ។ អថខោ តស្ស កិក្ខុនោ ឯតទហោសិ ឧទាជាហំ អា-យស្មតា ឧបនន្ទេន សក្យបុត្តេន សទ្ធិំ ជនបទចារិកំ បក្កមិស្សាមិ ភគវតា សទ្ធិំ ជនបទចារិកំ បក្ក-មិស្សាមីតិ ។ អថខោ អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ តំ កិក្ខុំ ឯតទវោច ឯហិទានិ អាវុសោ ជនបទចា-រិកំ បក្កមិស្សាមាតិ ។ ជាហំ ភន្តេ តយា សទ្ធិំ

សិក្ខាបទទី ៥

(១៤៩) សម័យនោះ ព្រះសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គាលគង់ក្នុងវត្ត
ដេតវន ជារបស់អនាថបិណ្ឌិកមហាសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះ
ឯង ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុដែលជា
សទ្ធិវិហារិករបស់ព្រះថេរៈជាបងថា នែអាវុសោ អ្នកចូរមកយើងនឹងចៀស
ទៅកាន់ចារិកក្នុងជនបទ ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន
ខ្ញុំកុណា ទៅមិនបានទេ (ដ្បិត) ខ្ញុំកុណា មានចីវរចាស់គ្រាំគ្រាហើយ ។
ឧបនន្ទភិក្ខុនិយាយថា មកចុះអាវុសោ ខ្ញុំនឹងឲ្យចីវរលោក ហើយបានឲ្យ
ចីវរទៅភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុនោះបានពោលថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់នឹង
ត្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ចារិកក្នុងជនបទ ។ ទើបភិក្ខុនោះតិះដៀលយ៉ាងនេះថា
ឥឡូវនេះ អញមិនចៀសទៅកាន់ចារិកក្នុងជនបទ ជាមួយនឹងឧបនន្ទ
សក្យបុត្រដ៏មានអាយុទេ អញមុខជានឹងទៅកាន់ចារិកក្នុងជនបទជាមួយ
នឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគវិញ ។ លំដាប់នោះ ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មាន
អាយុនិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនោះថា ឥឡូវនេះ អាវុសោលោកចូរមក
យើងនឹងនាំគ្នាទៅកាន់ចារិកក្នុងជនបទ ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា បពិត្រ
លោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំកុណា មិនទៅកាន់ចារិកក្នុងជនបទជាមួយនឹងលោកទេ

ฉนฺนตฺถาวิกตฺตึ ปฏิกฺขิปิสฺสามิ ภควาติ สฺวาหนฺตฺวา ฉนฺนตฺถา-
วิกตฺตึ ปฏิกฺขิปิสฺสตีติ ฯ ยนฺติ ขฺวาหนฺตฺวา อาวุโส ฉนฺนตฺถา อ-
ปสาทิตา สฺวาหนฺตฺวา ฉนฺนตฺถาวิกตฺตึ ปฏิกฺขิปิสฺสตีติ กุปิตา
อนตฺตมนา ฉนฺนตฺถา อฏฺฐีนิ ฯ อถโข สา ภิกฺขุ ภิกฺขูนํ
ปตฺตมตฺตา อาโรเจสิ ฯ เย เต ภิกฺขู อปฺปิจฺฉา ฯเป ฯ
เต อุชฺฌายนฺติ ขียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา
อุปนนฺโท สกฺยปุตฺโต ภิกฺขุสฺส สามํ ฉนฺนตฺถา วิกตฺตึ
กุปิตา อนตฺตมนา อฏฺฐีนิ ปฏิกฺขิปิสฺสตีติ ฯ อถโข เต
ภิกฺขู ภควโต ปตฺตมตฺตา อาโรเจสุ ฯ สจฺจํ กิร ตุมฺเห
อุปนนฺท ภิกฺขุสฺส สามํ ฉนฺนตฺถา วิกตฺตึ กุปิตา อนตฺตมนา
อฏฺฐีนิ ปฏิกฺขิปิตฺถาติ(๑) ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา
กถญฺหิ นาม ตุมฺเห โมฆปุริส ภิกฺขุสฺส สามํ ฉนฺนตฺถา
วิกตฺตึ กุปิตา อนตฺตมนา อฏฺฐีนิ ปฏิกฺขิปิสฺสถ เนตํ โมฆปุ-
ริส อปฺปสนฺนานญฺจ ปสาทาย ปสนฺนานญฺจ
ภิยฺโยภาวาย ฯเป ฯ ฬหิตฺวา ปน ภิกฺขเว ฯมิ

๑ ฉ. ม. อฏฺฐีนีติ ฯ

ខ្ញុំសុំណាមុខជានឹងទៅគាន់ចារិកកងជនបទ ជាមួយនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ
វិញ ។ ឧបនន្ទៈនឹងអន់ចិត្តហើយពោលថា អាវុសោ ខ្ញុំបានឲ្យចីវរណាដល់
លោក (ពៃ) លោកថានឹងទៅគាន់ចារិកជាមួយនឹងខ្ញុំ (ថាដូច្នោះហើយ)
ក៏ដណ្តើមយកចីវរមកវិញ ។ ក្រោយនោះ ភិក្ខុនោះប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះដល់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ទើបភិក្ខុទាំង
នោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនទំនងសោះ ឧបនន្ទសក្យ-
បុត្រដ៏មានអាយុឲ្យចីវរទៅភិក្ខុដោយខ្លួនឯងហើយ ត្រឡប់ជាខឹងអន់ចិត្ត
ដណ្តើមយកមកវិញ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះនាំសេចក្តីនុ៎ះក្រាបទូល
ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាល
ឧបនន្ទ ឮថាអ្នកឯងបានឲ្យចីវរទៅភិក្ខុដោយខ្លួនឯងហើយ ត្រឡប់ក្រោធ
ខឹងអន់ចិត្តដណ្តើមយកពីគេមកវិញ មែនឬ ។ ឧបនន្ទសក្យបុត្រក្រាបទូល
ថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ការនោះពិតមែន ។ ព្រះសម្ពុទ្ធដ៏ទ្រង់យស
ជាម្ចាស់ទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរស មិនសមបើអ្នកឯងបានឲ្យ
ចីវរទៅភិក្ខុដោយខ្លួនឯងហើយ ត្រឡប់ក្រោធខឹងអន់ចិត្តដណ្តើមយកចីវរ
ពីគេមកវិញសោះ ម្នាលមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ មិនមែននាំ
ឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំឲ្យជនទាំងឡាយ
ដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន កិត្តិ កិត្តិស្ស សាមំ ចីវរំ ទត្វា កុបិតោ អនត្តមនោ អច្ឆិន្ទេយ្យ វា អច្ឆិន្ទាបេយ្យ វា និស្សគ្គិយំ ចាចិត្តិយន្តិ ។

[๑๙๐] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។បេ។ កិត្តិតិ ។បេ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ កិត្តិតិ ។ កិត្តិស្សាតិ អញ្ញស្ស កិត្តិស្ស ។ សាមន្តិ សយំ ទត្វា ។ ចីវរំ នាម ឆន្នំ ចីវរានំ អញ្ញតរំ ចីវរំ វិកប្បនុបគំ បច្ឆិមំ ។ កុបិតោ អនត្តមនោតិ អនភិរទ្ធោ អាហតចិត្តោ ខិលជាតោ ។ អច្ឆិន្ទេយ្យាតិ សយំ អច្ឆិន្ទតិ និស្សគ្គិយំ ហោតិ(๑) ។ អច្ឆិន្ទាបេយ្យាតិ អញ្ញំ អាណាបេតិ អាមត្តំ ទុក្កដស្ស ។ សកិំ អាណាត្តោ ពហុកំបិ អច្ឆិន្ទតិ និស្សគ្គិយំ ហោតិ និស្សជ្ជិតព្ពំ សង្ឃស្ស វា គណស្ស វា បុគ្គលស្ស វា ។ ឃវញ្ហេ បន កិត្តិវេ និស្សជ្ជិតព្ពំ ។បេ។ ឥទំ មេ ភន្តេ ចីវរំ

๑ សព្វត្ថ និស្សគ្គិយំ ហោតិ ទិស្សតិ ។

អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា កិក្ខុណាមួយ ឲ្យចីវរដល់កិក្ខុ (ដទៃ) ដោយខ្លួនឯងហើយ ខឹងអន់ចិត្តដណ្តើមយក (ចីវរ) មកវិញក្តី ប្រើឲ្យគេដណ្តើមយកមកវិញក្តី កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយ បាចិត្តិយ ។

(១៥០) ត្រង់ពាក្យថា កិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី ១ នៃបាឋដិកកណ្ឌរួចហើយ ។ ពាក្យថា ដល់កិក្ខុ គឺដល់កិក្ខុដទៃ ។ ពាក្យថា ខ្លួនឯង គឺបានឲ្យទៅខ្លួនឯង ។ ដែលហៅថា ចីវរនោះ បានដល់ចីវរ ៦ យ៉ាង ចីវរណាមួយ យ៉ាងតូចបំផុតល្មមសម្រេចកិច្ចវិកប្បបាន ។ ពាក្យថា ខឹងអន់ចិត្ត គឺមិនត្រេកអរ មានចិត្តក្តួលក្តៅ រឹងរូស ។ ពាក្យថា ដណ្តើមយកមកវិញ គឺដណ្តើមយកមកដោយខ្លួនឯងវិញ ចីវរនោះជានិស្សគ្គិយ ។ ពាក្យថា ប្រើឲ្យគេដណ្តើមយកមកវិញ គឺកិក្ខុបង្គាប់អ្នកដទៃ (ឲ្យដណ្តើមយកមកវិញ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុបង្គាប់ទៅតែម្តងទេ អ្នកទទួលបង្គាប់ទៅដណ្តើមយកច្រើនដង ចីវរទាំងនោះជានិស្សគ្គិយ កិក្ខុត្រូវលះបង់ដល់សង្ឃក៏បាន គណៈក៏បាន បុគ្គលក៏បាន ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុត្រូវលះបង់យ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ចីវរបស់ខ្ញុំនេះ ខ្ញុំបានឲ្យទៅកិក្ខុ (ដទៃ)

กิกฺขุสฺส สามํ ทตฺวา อจฺเฉทฺทํ ฉินฺทิตฺวา ๔มหาหิ สงฺฆสฺส ฉินฺทนฺตสฺส ๆเปฯ ทเทยฺยาถ ๆเปฯ ทเทยฺยุนฺติ ๆเปฯ อายสฺมาโต ทชฺเชถ ๆ

(๑๙๑) อุปสมฺปนฺเน อุปสมฺปนฺนสญฺญี สามํ จีวรํ ทตฺวา กุปิโต อนตฺตมโน อจฺเฉทฺทาปิ อจฺเฉทฺทาปิโต วา ฉินฺทิตฺวา วา ฉินฺทาปิโต วา ปาจิตฺติยํ ฯ อุปสมฺปนฺเน วิมติโก สามํ จีวรํ ทตฺวา กุปิโต อนตฺตมโน อจฺเฉทฺทาปิ อจฺเฉทฺทาปิโต วา ฉินฺทิตฺวา วา ฉินฺทาปิโต วา ปาจิตฺติยํ ฯ อุปสมฺปนฺเน อนุปสมฺปนฺนสญฺญี สามํ จีวรํ ทตฺวา กุปิโต อนตฺตมโน อจฺเฉทฺทาปิ อจฺเฉทฺทาปิโต วา ฉินฺทิตฺวา วา ฉินฺทาปิโต วา ปาจิตฺติยํ ฯ อญฺญํ ปริกฺขารํ ทตฺวา กุปิโต อนตฺตมโน อจฺเฉทฺทาปิ อจฺเฉทฺทาปิโต วา ภินฺทิตฺวา วา ภินฺทาปิโต วา ถุลฺลจฺจยสฺส ฯ อนุปสมฺปนฺนสฺส จีวรํ วา อญฺญํ วา ปริกฺขารํ ทตฺวา กุปิโต อนตฺตมโน อจฺเฉทฺทาปิ อจฺเฉทฺทาปิโต วา ภินฺทิตฺวา วา ภินฺทาปิโต วา อาปตฺติ ถุลฺลจฺจยสฺส ฯ

ដោយខ្លួនឯងហើយ ខ្ញុំត្រូវប្រដណ្តើមយកមកវិញ ជានិស្សគ្គិយ ខ្ញុំសូមលះបង់ចីវរនេះដល់សង្ឃ ។ ពាក្យតអំពីនេះទៅមានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី ១ ក្នុងចីវរវគ្គ ។

(១៩១) កិក្ខុសំគាល់បុគ្គលដែលជាឧបសម្បន្ន[1]ថាឧបសម្បន្នពិតមែន ហើយឲ្យចីវរទៅដោយខ្លួនឯង ក៏ត្រូវប្រដណ្តើមយកវិញក្តី ប្រើឲ្យអ្នកដទៃដណ្តើមយកមកវិញក្តី ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងបុគ្គលដែលជាឧបសម្បន្ន ហើយឲ្យចីវរទៅដោយខ្លួនឯង ក៏ត្រូវប្រដណ្តើមយកមកខ្លួនឯងវិញក្តី ប្រើឲ្យអ្នកដទៃដណ្តើមមកវិញក្តី ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុសំគាល់បុគ្គលដែលជាឧបសម្បន្នថាអនុបសម្បន្ន[2]ទៅវិញហើយឲ្យចីវរទៅដោយខ្លួនឯង ក៏ត្រូវប្រដណ្តើមយកមកខ្លួនឯងវិញក្តី ប្រើឲ្យអ្នកដទៃដណ្តើមយកមកវិញក្តី ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុឲ្យបរិក្ខារដទៃហើយ ត្រូវប្រដណ្តើមយកមកខ្លួនឯងវិញក្តី ប្រើឲ្យអ្នកដទៃដណ្តើមយកមកវិញក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុឲ្យចីវរក្តី បរិក្ខារដទៃក្តី ទៅអនុបសម្បន្ន ហើយត្រូវប្រដណ្តើមយកមកខ្លួនឯងវិញក្តី ប្រើឲ្យអ្នកដទៃដណ្តើមយកមកវិញក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

---

១ អ្នកដែលបានឧបសម្បទាជាភិក្ខុភាវៈដោយត្រឹមត្រូវហើយ ហៅថា ឧបសម្បន្ន ។ ២ បាន ដល់បុគ្គលក្រៅពីភិក្ខុ មានសាមណេរជាដើម ។

អនុបសម្បន្នេ ឧបសម្បន្នសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ អនុបសម្បន្នសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[๑๕๒] អនាបត្តិ សោ ភ ន្តេ តស្ស ភ គ្គស្ស សន្តិកេ ភណ្ឌាតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

បញ្ចមសិក្ខាបទំ ឆឌ្ឌិតំ ។

ភិក្ខុសំគាល់អនុបសម្បន្នថាជាឧបសម្បន្នទៅវិញ [ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងបុគ្គលដែលជាអនុបសម្បន្ន [ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ភិក្ខុសំគាល់អនុបសម្បន្នថា អនុបសម្បន្នពិតមែន [ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(១៩២) អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុអកទទួលចីវរនោះគេឲ្យ [ត្រឡប់មកវិញ ឬភិក្ខុដែលមានសេចក្តីសិក្ខាលន់ឆ៍ភិក្ខុអកទទួលចីវរ នោះហើយកាន់យកមកវិញ ដល់ភិក្ខុដែលខូចចរិត ដល់ភិក្ខុដែលជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៥ ចប់ ។

ឆដ្ឋសិក្ខាបទំ

(១៩៣) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ភិក្ខូ កិត្តិ ចីវរកាលសមយេ ពហុំ សុត្តំ វិញ្ញាបេសុំ ។ កាតេបិ ចីវរេ ពហុ សុត្តំ អវសិដ្ឋំ ហោតិ ។ អថខោ ឆព្ភិក្ខូនំ កិត្តិនំ ឯតទហោសិ ហន្ទ មយំ អាវុសោ អញ្ញំបិ សុត្តំ វិញ្ញាបេត្វា តន្តវាយេហិ ចីវរំ វាយាបេមាតិ ។ អថខោ ឆព្ភិក្ខូ កិត្តិ អញ្ញំបិ សុត្តំ វិញ្ញាបេត្វា តន្តវាយេហិ ចីវរំ វាយាបេសុំ ។ រីតេបិ ចីវរេ ពហុ សុត្តំ អវសិដ្ឋំ ហោតិ ទុតិយម្បិ ខោ ឆព្ភិក្ខូ កិត្តិ អញ្ញំបិ សុត្តំ វិញ្ញាបេត្វា តន្តវាយេហិ ចីវរំ វាយាបេសុំ ។ រីតេបិ ចីវរេ ពហុ សុត្តំ អវសិដ្ឋំ ហោតិ ។ តតិយម្បិ ខោ ឆព្ភិក្ខូ កិត្តិ អញ្ញំបិ សុត្តំ វិញ្ញាបេត្វា តន្តវាយេហិ ចីវរំ វាយាបេសុំ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា

សិក្ខាបទទី ៦

[១៩៣] សម័យនោះ ព្រះសម្ពុទ្ធដ៏ច្រើនព្រះអង្គ គង់នៅក្នុងវិហារវេឡុវនជាកលន្ទកនិវាបស្থាន ក្បែរក្រុងរាជគ្រឹះ ។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានសូមអម្បោះមកជាច្រើន ក្នុងសម័យធ្វើចីវរកម្ម ។ លុះធ្វើចីវរសម្រេចហើយ មានអម្បោះសេសសល់ជាច្រើន ។ ទើបពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានដំនុំគ្នាដូច្នេះថា ម្នាលអាវុសោ បើដូច្នេះ មានតែពួកយើងនឹងសូមអម្បោះដទៃ មកថែមទៀត ហើយឲ្យពួកជាងដម្បាញត្បាញចីវរ ។ លំដាប់នោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទៅសូមអម្បោះឯទៀតមក ហើយក៏ឲ្យជាងដម្បាញត្បាញចីវរ ។ កាលត្បាញចីវរចប់ហើយ អម្បោះនៅសេសសល់ជាច្រើន ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក៏ទៅសូមអម្បោះដទៃ ។ មកថែមទៀត ហើយឲ្យពួកជាងដម្បាញត្បាញចីវរជាគំរប់ពីរដង ។ កាលគេត្បាញរួចហើយ អម្បោះនៅសល់ជាច្រើន ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទៅសូមអម្បោះដទៃ ។ មកថែមទៀត ហើយឲ្យពួកជាងដម្បាញត្បាញចីវរជាគំរប់បីដង ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្រ មិនសមនឹងទៅសូមអម្បោះមកដោយខ្លួនឯង

សាមំ សុត្តំ វិញ្ញាបេត្វា តន្តវាយេហិ ចីវរំ វាយាបេស្សន្តិ ។ អនាបត្តិ ។ អាសន្នសុំ ខោ តិក្ខ្វ តេសំ មនុស្សានំ ទុដ្ឋាយ្ហានំ ខីយន្តានំ វិនាចេន្តានំ ។ យេ តេ តិក្ខ្វ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ទុដ្ឋាយន្តិ ខីយន្តិ វិនាចេន្តិ កេនចិ ហិ នាម ឆព្ភិយា តិក្ខ្វ សាមំ សុត្តំ វិញ្ញាបេត្វា តន្តវាយេហិ ចីវរំ វាយាបេស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ តិក្ខ្វ ភិក្ខវោ ឧតមត្តំ អារោចេសុំ ។ សុត្វំ ភិរ ភុម្ម តិក្ខ្វវ សាមំ សុត្តំ វិញ្ញាបេត្វា តន្តវាយេហិ ចីវរំ វាយាបេវាតិ ។ សុត្វំ ភិក្ខវតិ ។ តិតរហិ ភុន្ទ្ធា ភិក្ខវ កេនចិ ហិ នាម ភុម្ម មោឃបុរិសា សាមំ សុត្តំ វិញ្ញាបេត្វា តន្តវាយេហិ ចីវរំ វាយាបេស្សតិ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វ បសាទាយ បសន្នានំ វ ភិយ្យោភាវាយ ។បេ។ វិវាទ្ធ បន តិក្ខ្វវ ឥមំ សិក្ខាបទំ ទុទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន តិក្ខ្វ សាមំ សុត្តំ វិញ្ញាបេត្វា តន្តវាយេហិ ចីវរំ វាយាបេយ្យ និស្សគ្គិយំ ចាចិត្តិយន្តិ ។

ហើយឲ្យពួកជាង៘ដម្បាញត្បាញចីវរឲ្យសោះ ។ កិក្ខុទាំង៘ឮយ៉ាងនុ៎ះពួកមនុស្សទាំង៘នោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់(ដូច្នោះ)ហើយ ។ កិក្ខុទាំង៘ឮយ៉ាងណាមានសេចក្តីជ្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ កិក្ខុទាំង៘នោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយកិក្ខុមិនសមបើនឹង៘ទៅសូមអម្បោះមកដោយខ្លួនឯង៘ ហើយឲ្យពួកជាង៘ដម្បាញត្បាញចីវរឲ្យ(ដូច្នេះ)សោះ ។ ទើបកិក្ខុទាំង៘នោះនាំសេចក្តីនុ៎ះក្រាបទូលចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ ព្រះអង្គ៘ត្រាស់សួរថា ម្នាលកិក្ខុទាំង៘ឮយ ឮថាពួកអ្នកឯង៘ទៅសូមអម្បោះមកនឹង៘ខ្លួនឯង៘ ហើយឲ្យពួកជាង៘ដម្បាញត្បាញចីវរឲ្យពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយកិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាជ្រាស កាលនោះពិតមែន ។ ព្រះសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរស ពួកអ្នកឯង៘ មិនសមបើហ៊ានទៅសូមអម្បោះមកនឹង៘ខ្លួនឯង៘ ហើយឲ្យពួកជាង៘ដម្បាញត្បាញចីវរឲ្យ(ដូច្នេះ)សោះ ម្នាលមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកធ្វើមកនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំង៘ឮយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា នឹង៘មិននាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹង៘តែតែជ្រះថ្លាឡើង៘ទេ ។ បេ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំង៘ឮយ អ្នកទាំង៘ឮយត្រូវសំដែង៘ឡើង៘នូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាង៘នេះថា កិក្ខុណាមួយសូមអម្បោះមកដោយខ្លួនឯង៘ ហើយឲ្យពួកជាង៘ដម្បាញត្បាញចីវរឲ្យ កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។

(๑๙๔) ยโต ปนาสึ ยโต ยาธิสฺโส ฯเปฯ กิกฺขิสึ ฯเปฯ อยํ ฯมสฺมึ อตฺเต อธิปฺปาโย กิกฺขิสึ ฯ สามญฺเ สยึ วิญฺญาเปตฺวา ฯ สุตฺตํ ฆาเปน สุตฺตานิ เขเปตฺวา กายสามคฺคึ กตฺวา สามึ คณฺหึ ฯ ตญฺจาเยหิสึ เปสการเกหิ ภยาเปสึ ปยาเตน ทุกฺกฏํ ฯ ปฏิลาเภน นิสฺสคฺคิยํ เหฏฺา นิสฺสคฺคิยญฺจ สงฺฆสฺส ภ คณสฺส ภ ปุคฺคลสฺส ภ ฯ ฆาฏฺเ ปน กิกฺขาเ นิสฺสคฺคิยญฺจ ฯเปฯ ฯมินา เมน กเรน ปาฬึ สามึ สุตฺตํ วิญฺญาเปตฺวา ตญฺจาเยหิ ภยาปิตา นิสฺสคฺคิยึ ฯมาหา สงฺฆสฺส นิสฺสชฺชามีติ ฯเปฯ ธาเตยฺยาติ ฯเปฯ ธาเตยฺยนฺติ ฯเปฯ อายสฺมาโต ธมฺมีติ ฯ

(๑๙๕) ภยาปิเตน ภยาปิตสญฺญี นิสฺสคฺคิยึ ชาติกฺขึ ฯ ภยาปิเตน เวมติโก นิสฺสคฺคิยึ

(๑๙๘) ត្រង់ពាក្យថា កិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទ ទី ๑ នៃចាកដិកកណ្ឌឯនោះ ។ ពាក្យថា ដោយខ្លួនឯង គឺសូមបកខ្លួនឯង ។ ដែលហៅថា អម្បោះ បានដល់អម្បោះ ៦ យ៉ាង គឺ អម្បោះដែលកើតពីសម្បកឈើ ๑ អម្បោះដែលកើតពីកប្បាស ๑ សូត្រ ๑ អម្បោះដែលកើតពីរោមសត្វ ๑ អម្បោះដែលកើតពីឆ្នុ ๑ អម្បោះកើតពីកន្ត (គឺយកវបស់ខាងដើមចាំង ๕ មកធ្វើជាអម្បោះ) ๑ ។ ពាក្យថា ឲ្យពួកជាងដម្បាញត្បាញ គឺប្រើពួកជាងដម្បាញឲ្យត្បាញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដតាមប្រយោគ ។ ចីវរនោះ ជានិស្សគ្គិយក្នុងខណៈដែលបានមកកិក្ខុគប្បីលះបង់ដល់សង្ឃក៏បាន គណៈក៏បាន បុគ្គលក៏បាន ។ ម្នាលកិក្ខុពាំងឡាយ កិក្ខុគប្បីលះបង់យ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ចីវរបស់ខ្ញុំនេះ ខ្ញុំបានសូមអម្បោះបកដោយខ្លួនឯង ហើយឲ្យពួកជាងដម្បាញត្បាញ ចីវរនេះជានិស្សគ្គិយ ខ្ញុំសូមលះបង់ចីវរនេះដល់សង្ឃ ។ ពាក្យតពីនេះទៅមានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី ๑ នៃចីវរវគ្គ ។

(๑๙๙) កិក្ខុសំគាល់ចីវរដែលឲ្យគេត្បាញរួចហើយថា ឲ្យគេត្បាញរួចហើយពិតមែន ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងចីវរដែលឲ្យគេត្បាញរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយ

ชาติลิงฺคนฺติ ฯ ปุงฺลิงฺคาทีสุ ปุมาทิลิงฺคนฺติ ลิงฺคตฺถนฺติ ฯ ปุงฺลิงฺคาทีสุ ปุมาทิลิงฺคนฺติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ ปุงฺลิงฺคาทีสุ เวทนาทิลิงฺคา อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ ปุงฺลิงฺคาทีสุ ปุมาทิลิงฺคนฺติ อาปตฺตินฺติ ฯ

(๑๘๖) อาปตฺติ ปนายํ สพฺพสฺมึ อายเตเก การิยพนฺธเนเก อสพนฺธเนเก ปตฺตสฺมึ การิยเก ปริสฺสาวเน ญาตการเณ ปกาสเน อญฺญสฺสตฺถาย อตฺตโน ธเนน ธมฺมสฺสเกสฺวา อาธิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

ฉฏฺฐสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ជាបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុសំគាល់ចីវរដែលឲ្យគេត្បាញរួចហើយថា មិនមែនចីវរដែលឲ្យគេត្បាញទេ ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុសំគាល់ចីវរដែលមិនមែនឲ្យគេត្បាញថា ចីវរដែលឲ្យគេត្បាញហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនមែនចីវរដែលឲ្យគេត្បាញទេ តែភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុសំគាល់ចីវរដែលមិនមែនឲ្យគេត្បាញថា មិនមែនចីវរដែលឲ្យគេត្បាញពិតមែន មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។

(១៥៦) អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលសូមអម្បោះមកដើម្បីដេរចីវរ ដើម្បីធ្វើសម្ពត់អាយោគ ដើម្បីធ្វើវត្តពន្ធបង្កេះ ដើម្បីធ្វើយោគបាត្រ ដើម្បីធ្វើស្មាកបាត្រ ដើម្បីធ្វើសម្ពត់ត្រងទឹក ដល់ភិក្ខុដែលសូមអម្បោះអំពីពួកញាតិ ដល់ភិក្ខុដែលសូមអម្បោះពីពួកជនដែលបានបវារណាទុក ដល់ភិក្ខុដែលសូមអម្បោះដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុដទៃ ដល់ភិក្ខុដែលបានមកដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន ដល់ភិក្ខុដែលខូចចិត្ត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៦ ចប់ ។

សត្តមសិក្ខាបទំ

[១៥៧] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ បុរិសោ បរាសំ កច្ឆន្តេ បជាបតឹ ឱតរេច សុត្តំ ជាយិត្វា អមុកស្ស តន្តវាយស្ស ឥមិ ចីវរំ វាយាបេត្វា និក្ខិថាហិ[1] អាកតោ អយ្យំ ឧបនន្ទំ ចីវរេន អច្ឆាទេស្សាមីតិ ។ អស្សោសិ ខោ អញ្ញតរោ បិណ្ឌចារិកោ ភិក្ខុ តស្ស បុរិសស្ស ឥមំ វាចំ ភាសមានស្ស ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ យេនាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ ឧបនន្ទំ សក្យបុត្តំ ឱតរេច មហាបុញ្ញោសិ តំ អាវុសោ ឧបនន្ទ អមុកស្មឹ ឋិកាសេ អញ្ញតរោ បុរិសោ បរាសំ កច្ឆន្តេ បជាបតឹ ឱតរេច សុត្តំ ជាយិត្វា អមុកស្ស តន្តវាយស្ស ឥមិ ចីវរំ វាយាបេត្វា និក្ខិថាហិ អាកតោ អយ្យំ ឧបនន្ទំ ចីវរេន អច្ឆាទេស្សាមីតិ ។ អត្ថាវុសោ

---

១ ម. និក្ខិប ។

សិក្ខាបទទី ៧

[១៥៧] សម័យនោះ ព្រះសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន ជារបស់អនាថបិណ្ឌិកមហាសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង មានបុរសម្នាក់ កាលចេញទៅកាន់និវាសស្ថាន បាននិយាយពាក្យនេះនឹងប្រពន្ធថា ចូរនាងចំអិនអម្បែរយកទៅឲ្យជាងដម្បាញឯណោះ ហើយប្រាប់ឲ្យគេត្បាញចីវរទុកទៅ ចាំអញត្រឡប់មកវិញនឹងប្រគេនចីវរ (នោះ) ឲ្យព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់គ្រង ។ កិក្ខុមួយរូបជាអ្នកកាន់បិណ្ឌចារិកវត្ត បានឮពាក្យដែលបុរសនោះនិយាយហើយ ។ ទើបភិក្ខុនោះចូលទៅរកឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ លុះដល់ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុថា ម្នាលអាវុសោឧបនន្ទ លោកជាអ្នកមានបុណ្យធំ ព្រោះបុរសម្នាក់នៅទីឯណោះ កាលគាត់ចេញទៅកាន់និវាសស្ថាន បាននិយាយនឹងប្រពន្ធគាត់ថា ចូរនាងចំអិនអម្បែរ(សម្រាប់ត្បាញចីវរ) ហើយយកទៅឲ្យជាងដម្បាញឯណោះ ឲ្យគេត្បាញចីវរទុកឲ្យ (អញ) ចាំអញត្រឡប់មកវិញនឹងប្រគេនចីវរឲ្យព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់គ្រង ។ ឧបនន្ទដ៏មានអាយុឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ

มํ สมา อุปฏฺฐาเหติ ฯ สมโย ขลุ ภนฺเต อายสฺมา อุปนนฺทสฺส สกฺยปุตฺตสฺส อุปฏฺฐาโก โหติ ฯ อถ ขลุ อายสฺมา อุปนนฺโท สกฺยปุตฺโต เยน สมา ภนฺเต เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ตํ ภนฺเต เอตทโวจ สนฺติ ขลุ อาวุโส มยา ปญฺญตฺตานิ อาคตานิ ปฏิปตฺติยา อนุโลมานิ อปฺปฏิกฺขิตฺตานิ สพฺรหฺมจารีหิ ฯ ยถา ขลุ ปน ภนฺเต สมฺมา ธมฺมํ วิยากรมาโน วิญฺญูหิ สพฺรหฺมจารีหิ นานุโยคมาคจฺเฉยฺย ตถา ขลุ ปน ภนฺเต สมฺมา ธมฺมํ วิยากรมาโน วิญฺญูหิ สพฺรหฺมจารีหิ นานุโยคมาคจฺเฉยฺย ฯ สนฺติ ขลุ ปน ภนฺเต สมฺมา ธมฺมสฺส วิยากรณาย ฯ สนฺติ ขลุ ปน ภนฺเต สมฺมา ธมฺมสฺส วิยากรณาย ฯ อถ ขลุ อายสฺมา อุปนนฺโท สกฺยปุตฺโต เยน สมา ภนฺเต เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา สมา ภนฺเต เอตทโวจ สาธุ ภนฺเต สมา ภนฺเต ปฏิปตฺติยา อนุโลมานิ อปฺปฏิกฺขิตฺตานิ สพฺรหฺมจารีหิ ฯ อถ ขลุ สมา ภนฺเต อายสฺมา อุปนนฺโท สกฺยปุตฺโต เยน ภควา เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ

ការនោះពិតមែនហើយ ព្រោះបុរសនោះជាញោមឧបដ្ឋាករបស់ខ្ញុំ ។ ឯជាង៨ដម្បាញនោះជាញោមឧបដ្ឋាករបស់ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុមែន ។ លំដាប់នោះ ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ ចូលទៅកាន់ជាង៨ដម្បាញនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងជាង៨ដម្បាញនោះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ បើវានេះគេគ្បាញចំពោះអាត្មាអ្នកចូរធ្វើឲ្យវែង ឲ្យទូលាយ ឲ្យណែន គ្បាញឲ្យស្មើល្អ រឹតដំបាញឲ្យតឹង កួតឲ្យល្អ សិតឲ្យស្អាត ។ ជាង៨ដម្បាញធ្វើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន គេថ្វីង៨អម្បោះតាំងនេះមកឲ្យខ្ញុំកុណាថា អ្នក៨ចូរគ្បាញចីវរដោយអម្បោះនេះ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ខ្ញុំកុណាមិនអាចធ្វើឲ្យវែង ឲ្យទូលាយ ឲ្យណែនបានទេ · បពិត្រលោកម្ចាស់ប៉ុន្តែខ្ញុំកុណាអាចគ្បាញឲ្យស្មើល្អ រឹតដំបាញឲ្យតឹង កួតឲ្យល្អ . សិតឲ្យស្អាតបាន ។ ឧបនន្ទដ៏មានអាយុពោលថា ណ្ហើយចុះ ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ អ្នកចូរធ្វើឲ្យវែង ឲ្យទូលាយ ឲ្យណែនល្អចុះ អម្បោះនោះមិនខ្វះទេ ។ លំដាប់នោះ ជាង៨ដម្បាញនោះបញ្ចូលអម្បោះដែលបានមកតាំង៨ប៉ុន្មានទៅក្នុង៨ដម្បាញអស់ហើយ ទើបចូលទៅកាន់ស្រីនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងស្រីនោះថា នែនាង៨ដ៏ចំរើន ឥឡូវត្រូវការអម្បោះ (ថែមទៀត) ។ នាង៨នោះត្រឡប់សួរថា នែអ្នក

อยฺย(๑) ยถา ปุตฺตา ลทฺธา สุเขน ชีวนฺติ เอวเมว ๆ
สงฺฆมหา อยฺย ตถา ปุตฺตา ลทฺธา สุเขน ชีวนฺติ
เอตฺถ ปน อยฺยา จุทยนฺโต ฆาเตยฺย ลเภยฺย ทุกฺขมฺ
อาปุเสา อายสฺมนฺเต ตารเยมิ วิตฺถารยนฺเต อปฺปาตยนฺเต
น เจว สุเขน ปฏิลภิสฺสนฺติ ๆ อถโข
สา ลทฺธี ยตฺถกญฺเว สุตฺตํ ปทมํ อนาสิ ตตฺถกํ
ปญฺหา อนาสิ ๆ อาเสฺวสิ โข อายสฺมา อุปนนฺโท
สกฺยปุตฺโต เสา ตีหิ ปุริเสหิ ปจฺฉาสมเณหิ ๆ
อถโข อายสฺมา อุปนนฺโท สกฺยปุตฺโต เยน ตีสฺส
ปุริสสฺส นิเวสนํ เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ปญฺญตฺเต
อาสเน นิสีทิ ๆ อถโข เสา ปุริเสา เยนายสฺมา
อุปนนฺโท สกฺยปุตฺโต เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา
อายสฺมนฺตํ อุปนนฺทํ สกฺยปุตฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมนฺตํ
นิสีทิ ๆ เอกมนฺตํ นิสินฺโน โข เสา ปุริเสา
ภควนฺตเมว ปจฺจาสีสมาโน(๒) ทีฆรตฺตํ ๆ อาม
อยฺย ปจฺจาสีสมาโน(๓) ทีฆรตฺตํ ๆ อถโข อยฺยา อุปนนฺทํ

๑ ม. อยฺยา ๆ ๒-๓ ม. ปตฺถี ๆ

ខ្ញុំបានប្រាប់អ្នកហើយថា អ្នកចូរត្បាញចីវរដោយអម្បោះប៉ុណ្ណោះឲ្យគ្រាន់ ។ ជាង៨ដម្បាញឆ្លើយថា នែនាង៨ដ៏ចំរើន នាង៨បានប្រាប់ខ្ញុំថា អ្នកចូរត្បាញចីវរដោយអម្បោះប៉ុណ្ណោះគ្រាន់តែមនហើយ តែព្រះឧបនន្ទ៨ជាម្ចាស់លោកនិយាយយ៉ាងនេះនឹង៨ខ្ញុំថា ណ្ហើយចុះ ម្នាលអ្នក៨ដ៏មានអាយុ អ្នកចូរឆ្លើឲ្យវែងឲ្យទូលាយ ឲ្យណែនល្អ អម្បោះនោះមិនខ្វះទេ ។ ស្រីនោះក៏ឲ្យអម្បោះទៅជាង៨ដម្បាញក្នុងរដ្ឋានគ្រាយនេះ ច្រើនហួសអម្បោះដែលបានឲ្យជាន់មុនដែរ ។ ឯឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុបានដំណឹង៨ថា បុរសនោះត្រឡប់មកពីទិវាសស្ថានហើយ ។ ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុចូលទៅកាន់លំនៅរបស់បុរសនោះ លុះចូលទៅហើយក៏អង្គុយលើអាសនៈដែលគេចាត់ចែង៨ស្រាប់ ។ ឯបុរសនោះក៏ចូលទៅគាឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុហើយអង្គុយក្នុង៨ដ៏សមគួរ ។ លុះបុរសនោះអង្គុយស្រួលបួលហើយក៏និយាយពាក្យនេះនឹង៨ប្រពន្ធថា នាង៨ឯង៨បានឲ្យជាង៨ដម្បាញត្បាញចីវរហួសហើយឬ ។ ប្រពន្ធឆ្លើយថា ចាំ អ្នកជាម្ចាស់ ខ្ញុំបានឲ្យគេត្បាញចីវរហួសហើយ ។ ប្តីពោលថា ចូរនាង៨យកមក អញនឹង៨ប្រគេនចីវរឲ្យព្រះឧបនន្ទ

จีวรเจ อฏฺฐาเนสฺวาปิตนฺติ ฯ อถ โข สา ทาสี ตสฺสา จีวรํ อาทายาคนฺตฺวา สามิกสฺส อาโรเจสิ ฯ อถ โข โส ปุริโส อายสฺมโต อุปนนฺทสฺส สกฺยปุตฺตสฺส จีวรํ ทตฺวา ทาสึ อาทาย ยถาภิรนฺตนฺติ ยถาสุขนฺติ วิหาเรติ มหาปฺปฺา สมณา สกฺยปุตฺติยา อสนฺตุฏฺา อุยฺยาเย สุกรา จีวรเจ อฏฺฐาเนปิ ตาทิเส ชาเต อายฺยา อุปนนฺโท มยา ปุพฺเพ อปฺปาทิโต ตนฺตวาเยน[๑] อุปสงฺกมิตฺวา จีวรเจ วิกปฺปํ อาปชฺชิสฺสตีติ ฯ อาสฺสาสุ โข ตาทิสา ทาสี ปุริสสฺส อุปฺปชฺชนฺตสฺส ยาวเทว ตาทิสา ทาสี ปุริสสฺส อุปฺปชฺชนฺตสฺส ฯ เย เต ภิกฺขู อปฺปิจฺฉา ฯเป ฯ เต อุปฺปชฺชนฺติ ยาวเทว ตาทิสา จีวรเจ ตาทิสา อายสฺมา อุปนนฺโท สกฺยปุตฺโต ปุพฺเพ อปฺปาทิโต ตนฺตวาเยน อุปสงฺกมิตฺวา จีวรเจ วิกปฺปํ อาปชฺชิสฺสตีติ ฯ อถ โข เต ภิกฺขู ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสุ ฯ สจฺจํ กิร ภนฺเต อุปนนฺเท ปุพฺเพ อปฺปาทิโต ตนฺตวาเยน อุปสงฺกมิตฺวา จีวรเจ วิกปฺปํ

๑ ฉ ม. ณเหตฺถ ตนฺตวายนฺติ ฯ

ជាម្ចាស់គ្រង ។ លំដាប់នោះ ស្រីនោះបាននាំយកចីវរនោះទៅឲ្យស្វាមី ហើយក៏ប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះឲ្យដឹង ។ ខើបបុរសនោះប្រគេនចីវរនោះដល់ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ ហើយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាកូនទៅព្រៃពុទ្ធដាសក្យបុត្រទាំងនេះ ជាអ្នកប្រាថ្នាច្រើន មិនសន្តោស យើងមិនងាយនឹងឲ្យសមណៈពួកនេះស្លៀកដណ្តប់ចីវរបានទេ អញមិនបានបវារណាព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់មកពីមុនទេ មិនសមបើនឹងហ៊ានចូលទៅរកជាងដម្បាញ ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់កង់ចីវរ (គឺរែកគន់ចង់បានហួសហេតុ) ។ កិក្ខុទាំងឡាយបានឮបុរសនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ហើយ ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ កិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ គេមិនបានបវារណាមកពីមុនសោះ មិនសមបើនឹងហ៊ានចូលទៅរកពួកជាងដម្បាញរបស់គហបតិ ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់កង់ចីវរ (គឺរែកគន់ចង់បានហួសហេតុ) ។ លំដាប់នោះ កិក្ខុទាំងនោះនាំសេចក្តីនុ៎ះក្រាបទូលចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ឧបនន្ទ គេថាអ្នកឯង ដនជាម្ចាស់ចីវរគេមិនបានបវារណាមកពីមុនសោះ ហ៊ានចូលទៅរកពួកជាងដម្បាញរបស់គហបតិ ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់កង់ចីវរ (គឺរែកគន់ចង់បានហួសហេតុ)

อาปชฺชตีติ(๑) ฯ สงฺฆํ ภควาติ ฯ ญาตเกหิ เจว ปวารณฺณ
อญฺญาตเกหีติ ฯ อญฺญาตเกหิ ภควาติ ฯ อญฺญาตเกหิ
เหฏฺฐา ปุริส อญฺญาตกสฺส ฉ ฉาทนานิ ปฏิคฺคเหตุ ฯ
อปฺปฏิคฺคเหตุ ฯ สนฺเต ฯ อสนฺเต ฯ ตตฺถ ฉาท ฉาทิ
เหฏฺฐา ปุริส ปุพฺเพ อปฺปวาริตา อญฺญาตกสฺส ภยาทีน-
กสฺส สนฺตเก ปฏิสฺสุณิตฺวา ปจฺฉา วิกปฺเปตฺวา อาปชฺชิตพฺพ
เนตฺถ เหฏฺฐา ปุริส อปฺปสนฺนานํ ฯ ปสาทนาย ปสนฺนานํ
ฯ ภิยฺโยภาวาย ฯ เป ฯ ฉาทนฺติ ปน ภิกฺขุนึ ๔ ปญฺ
สิกฺขาปทานิ ทุฏฺฐิเสยฺยา ๔ ภิกฺขุนึ ปเนว ทุฏฺฐิสฺส อญฺญาต-
เกหิ ภยาทีนิ ฯ ภยาทีนิ ฯ สนฺเต ฯ ปจฺฉา วิกปฺเปตฺวา
ภยาเปยฺย ฯ สนฺเต เจ สเห ภิกฺขุ ปุพฺเพ อปฺปวาริตา
สนฺตเก ปฏิสฺสุณิตฺวา ปจฺฉา วิกปฺเปตฺวา อาปชฺเชยฺย

---

๑ ฉ. ม. อาปชฺชติ ฯ

ពិតមែនឬ ។ ឧបនន្ទក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស តាម
នោះចុះ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា នែឧបនន្ទ បុរសនោះជា
ញាតិរបស់អ្នកឯង ឬមិនមែនជាញាតិទេ ។ ឧបនន្ទក្រាបទូលថា
បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ បុរសនោះមិនមែនជាញាតិទេ ។
ម្នាលមោឃបុរស បុគ្គលមិនមែនជាញាតិតែងមិនទទួលដង្ហែនូវការសេមគួរ
និងមិនសមគួរ ការល្អិតល្អន់ និងមិនល្អិតល្អន់ របស់បុគ្គលដែលមិនមែនជា
ញាតិទេ នែមោឃបុរស ក្នុងរឿងចីវរនោះ (បើ) ម្ចាស់ចីវរគេមិនបានបវារ-
ណាមកពីដើមទេ អ្នកឯងមិនសមបើនឹងហ៊ានចូលទៅរកពួកជាងដម្បាញ
របស់គហបតីដែលមិនមែនជាញាតិ ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់កង្វល់ចីវរ
(គឺរំគន់ចង់ឲ្យបានល្អឲ្យហួសហេតុដូច្នេះសោះ) នែមោឃបុរស អំពើដែល
អ្នកឯងធ្វើមកនេះ មិនមែននាំឲ្យដុះថ្ងាដល់ជនពាំងឆ្ងាយដែលមិនទាន់
ដុះថ្ងា នឹងមិនមែននាំឲ្យជនដែលដុះថ្ងាស្រាប់ហើយ ឲ្យរីងរឹតតែ
ដុះថ្ងាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុពាំងឆ្ងាយ អ្នកពាំងឆ្ងាយគប្បី
សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា គហបតិ (គឺបុរសជាម្ចាស់ផ្ទះ)ក្តី
គហបតានី(គឺស្រីជាម្ចាស់ផ្ទះ)ក្តី ដែលមិនមែនជាញាតិ ឲ្យជាងដម្បាញ
ត្បាញចីវរបំពោះភិក្ខុណាមួយ ។ បើភិក្ខុនោះ ដែលអ្នកម្ចាស់ចីវរគេមិន
បានបវារណាមកពីមុនក្នុងរឿងចីវរនោះ ហាមហ៊ានចូលទៅរកជាងដម្បាញ

ឥទំ ខោ អាវុសោ ចីវរំ បំ ឯត្ថិស្ស វិយតិ អាយតញ្ច
ពាហោ ៥ វិត្ថតញ្ច អប្បិតញ្ច សុវីតញ្ច សុបច្ឆាយិតញ្ច
សុវិលេខិតញ្ច សុវិតច្ឆិតញ្ច ពាហោ ៥ អប្បហោន
មយម្បិ អាយស្មន្តានំ តតិយំ បត្តំ អនុបទាតព្ពាយាតិ ។
ឯវញ្ហេ សោ វិញ្ញូ ភិក្ខុ ភព្វោ តតិយំ បត្តំ អនុបទាតព្ពាយ[1]
អត្តមនោ បវារណាយ ធិស្សត្ថិយំ ចាចិតុន្តិ ។

(១៥៨) តេន ខោ បនេវ ឯត្ថិស្សាតិ តេន ខោ បនេវ
តិត្ថិយេ អារព្ភ តេ តិត្ថិយេ អច្ចាទេទុតោ ។
អញ្ញាតកោ ឧាម អាតិតោ វា បិតិតោ វា យាវ
សត្តមា បិតាមហយុគា អសម្ពន្ធោ ។ តយោ បត្តា
ឧាម យោ កោចិ វត្តារំ អប្បាវសតិ ។ តយោ តាឧី
ឧាម យា កាចិ អតារំ អប្បាវសតិ ។ តន្តាវាយេហីតិ
បេសការេហិ ។ ចីវរំ ឧាម ឆឌ្ឌំ ចីវរកណំ អញ្ញតរំ
ចីវរំ វិតានប្បមុខំ បច្ឆិមំ ។ ភយាបេយ្យាតិ វិនាបេតិ ។

---

๑ អនុបទាតព្ពាយាតិ យុត្តតរំ ។

ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងចីវរ (គឺរំគន់ចង់ឲ្យបានល្អឲ្យហួសហេតុ) គឺពោលថា នែអ្នកដ៏មានអាយុ ចីវរនេះគេឲ្យគ្បាញចំពោះអាត្មា អ្នកចាំង ឲ្យចូរឆ្លុះឲ្យរៃដ៏ ឲ្យទូលាយ ឲ្យមានសាច់ញឹក ឲ្យស្មើល្អ រឹតឲ្យតឹងល្អ ចូរត្រដោះកួតហើយសិតឲ្យល្អ សឹមអាត្មាថែមរង្វាន់ឲ្យអ្នកបន្ថិចបន្ថួច ។ កិក្ខុនោះលុះនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ក៏ថែមរង្វាន់បន្ថិចបន្ថួចឲ្យដោយហោចទៅ ទុកជាគ្រាន់តែចង្អាន់បិណ្ឌបាត (១ឆ្អែត) ក៏ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។

(១៥៨) ត្រង់ពាក្យថា បំពោះកិក្ខុណាមួយ គឺដើម្បីដាប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុ គឺធ្វើភិក្ខុឲ្យជាអារម្មណ៍ ហើយចង់ឲ្យភិក្ខុស្ងៀតដណ្តប់ចីវរ ។ គហបតិដែលមិនជាប់ចំពាក់ (ជាសាច់ញាតិ) ពីចំណែកខាងមាតាក្តី បិតាក្តី រៀងពាល់ដល់គូដ៏ជួនដីតាទី ៧ ហៅថា មិនមែនជាញាតិ ។ បុគ្គលណាមួយដែលគ្រប់គ្រងគេហស្ថាន បុគ្គលនោះហៅថា គហបតិ ។ ស្រីណាមួយដែលគ្រប់គ្រងគេហស្ថាន ស្រីនោះហៅថា គហបតានី ។ ពាក្យថា ជាងដបា្ញ ចានដល់ពួកអ្នកធ្វើការគ្បាញ ។ បណ្តាចីវរ ៦ យ៉ាង ចីវរយ៉ាងណានីមួយយ៉ាងតូចបំផុតល្មមសម្រេចកិច្ចវិកប្បបាន ហៅថា ចីវរ ។ ពាក្យថា ឲ្យគ្បាញ គឺថាឲ្យចាត់អម្បោះប្តូរត្រដើសឆ្កត់ ។

ตตฺร เย สมา ภิกฺขเว ยํ ภิกฺขุ๋ ทฺวิงฺคุสฺส ปาจิตฺตึ วิยตา
สมา ภิกฺขู ฯ ปุเพฺพ อปฺปฏิสนฺธิกา ปุเพฺพ อนุปฺปนฺนา โหนฺติ
กาลงฺกิริยาย เต ภเณฺฑ ปาจิตฺตเย อาปตฺติ กาลงฺกิริยา เต ปาจิตฺตึ
ปฏิปสฺสมฺภติ ฯ ตณฺหาย ขุปสนฺตาย ปาจิตฺตึ ปฏิปสฺสมฺภติ ฯ ปาจิตฺตึ
ปฏิปสฺสมฺภติ ฯ ปาจิตฺตึ ปฏิปสฺสมฺภติ อาปตฺติ ปาจิตฺตึ ปฏิปสฺสมฺภติ
ฯ ปาจิตฺตึ ปฏิปสฺสมฺภติ อาปตฺติ ปาจิตฺตึ ปฏิปสฺสมฺภติ ฯ ปาจิตฺตึ
ปฏิปสฺสมฺภติ อาปตฺติ ปาจิตฺตึ ปฏิปสฺสมฺภติ ฯ ปาจิตฺตึ ปฏิปสฺสมฺภติ
อาปตฺติ ปาจิตฺตึ ปฏิปสฺสมฺภติ ฯ ปาจิตฺตึ ปฏิปสฺสมฺภติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตึ ปฏิปสฺสมฺภติ ฯ ปาจิตฺตึ ปฏิปสฺสมฺภติ อาปตฺติ

ពាក្យថា បើភិក្ខុនោះ សេចក្តីថា ម្នាស់ចីវរឲ្យតប្បាញចីវរចំពោះភិក្ខុអង្គណា សំដៅយកភិក្ខុនោះ ។ ពាក្យថា គេមិនបានបវារណាមកពីមុន គឺមិនបាននិយាយគ្នាទុកមកពីមុនថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកត្រូវការចីវរយ៉ាងណា ខ្ញុំកុំណានឹងឲ្យជាងដម្បាញតប្បាញចីវរយ៉ាងណាប្រគេនលោក ។ ពាក្យថា ចូលទៅរកជាងដម្បាញ គឺទៅផ្ទះជាងដម្បាញ ឬចូលទៅរកគេក្នុងកន្លែងណាមួយ ។ ពាក្យថា ដល់នូវកិរិយាកំណត់កងចីវរ គឺនិយាយថា នែអ្នកដ៏មានអាយុ ចីវរនេះគេឲ្យតប្បាញចំពោះអាត្មាហើយ អ្នកចាំងឆ្លាយចូរឆ្លុះឲ្យវែង ឲ្យទូលាយ ឲ្យសាច់ញឹក ឆ្លុះឲ្យស្មើល្អ រឹតឲ្យតឹងល្អ ត្រដោះកួតឲ្យល្អ ទង់សិតឲ្យល្អ សឹមអាត្មាឯងនឹងថែមរបស់អ្វី ។ ឲ្យពួកអ្នកដ៏មានអាយុទុះមិនខាន ។ ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ លុះនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ក៏ថែមរង្វាន់បន្តិចបន្តួចឲ្យ ដោយហោចទៅទុកជាគ្រាន់តែបង្ហាន់បិណ្ឌបាត អធិប្បាយថា បបរក្តី ឃ្យាយក្តី របស់គួរទំពាស៊ីក្តី ហៅថាបិណ្ឌបាត ដោយហោចទៅ សូម្បីដុំអំបិតសម្រាប់ឆ្អិតក្តី ឈើស្លឹនក្តី អម្បោះរង៉ែដើងក្តី ភិក្ខុសំដែងធម៌ឲ្យស្តាប់ក្តី (ក៏ហៅថាបិណ្ឌបាតតង សិក្ខាបទនេះដែរ) ។ បើជាងដម្បាញតប្បាញចីវរឲ្យវែងក្តី ឲ្យទូលាយក្តី ឲ្យមានសាច់ញឹកក្តី តាមពាក្យ (បង្គាប់) របស់ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដតាមប្រយោគ ។

ปฏิลาภาย อิสฺสติ อิสฺสาปกตตฺโต สงฺฆสฺส วา คณสฺส วา ปุคฺคลสฺส วา ฯ ฝาย ปน วิตฺถาเร อิสฺสาปกตตฺโต ฯเปฯ สนฺเต เอเก ปณฺเฑ ปาเร ปุพฺเพ อปฺปา-ทิเก อญฺญตกสฺส ปมาปตฺติกสฺส สนฺตาเย อุป-สงฺกมิตฺวา ปาเร วิกปฺปํ อาปชฺชติ อิสฺสาปกตตฺโต สงฺฆสฺส อิสฺสาปกตตฺโต ฯเปฯ อาเนญฺชปฺปตฺโต ฯเปฯ อายสฺมาโต อนาปตฺติ ฯ

[๑๙๙] อญฺญาตเก อญฺญาตกสญฺญี ปุพฺเพ อปฺปา-ทิเก ปมาปตฺติกสฺส สนฺตาเย อุปสงฺกมิตฺวา ปาเร วิกปฺปํ อาปชฺชติ อิสฺสาปกตตฺโต ปาจิตฺติยํ ฯ อญฺญาตเก เวมติโก ปุพฺเพ อปฺปาทิเก ปมาปตฺติกสฺส สนฺตาเย อุปสงฺกมิตฺวา ปาเร วิกปฺปํ อาปชฺชติ อิสฺสาปกตตฺโต ปาจิตฺติยํ ฯ อญฺญาตเก ญาตกสญฺญี ปุพฺเพ อปฺปาทิโก

ចីវរនោះជានិស្សគ្គិយ ក្នុងខណៈដែលបានមក ភិក្ខុត្រូវលះបង់ដល់សង្ឃ ក៏បាន គណៈក៏បាន បុគ្គលក៏បាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវលះបង់យ៉ាងនេះថា ។ បេ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ចីវរបស់ខ្ញុំកុណានេះ ម្ចាស់ចីវរមិនបានបវារណាមកពីមុនទេ ខ្ញុំកុណាបានចូលទៅរកពួកជាងដម្បាញរបស់គហបតិដែលមិនមែនជាញាតិ ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់កន្លងចីវរ (គឺបង់បានល្អហួសហេតុ) ចីវរនេះជានិស្សគ្គិយៈ ខ្ញុំកុណាសូមលះបង់ចីវរនេះដល់សង្ឃ ។ ពាក្យតអំពីនេះទៅមានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី ១ នៃចីវរវគ្គខាងដើមនោះហើយ ។

(១៩៩) ភិក្ខុសំគាល់គហបតិមិនមែនជាញាតិ ថាមិនមែនជាញាតិពិតមែន គេមិនបានបវារណាមកពីដើមទេ ចូលទៅរកជាងដម្បាញរបស់គហបតិ ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់កន្លងចីវរ ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ គហបតិមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ គេមិនបានបវារណាមកពីមុន ចូលទៅរកជាងដម្បាញរបស់គហបតិ ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់កន្លងចីវរ ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុសំគាល់គហបតិដែលមិនមែនជាញាតិ ថាជាញាតិ គេមិនបានបវារណាទុកមុន

สหาปเทสสฺส ภควโต อุปสงฺกมิตฺวา ปาเท วนฺทิตฺวา เอกมนฺตํ นิสีทิตพฺพนฺติ นิสีทิตพฺพยุตฺตกนฺติ ๆ ญาตเกหิ อญฺญาตกสญฺญี อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๆ ญาตเกหิ เวมตฺติกา อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๆ ญาตเกหิ ญาตก-สญฺญี อนาปตฺติ ๆ

(๑๒๐) อนาปตฺติ ญาตกานํ ปวาริตานํ อญฺญสฺส-ตฺถาย อตฺตโน ฉนฺเท มหคฺฆํ ภณฺฑาเปตุกามสฺส อปฺปคฺฆํ ภณฺฑาเปติ ทุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาติ ๆ

สตฺตมสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ๆ

ចូលទៅរកពួកជាងដម្បាញរបស់គហបតិ ហើយដល់នូវកិរិយាកំណាត់ក្នុងចីវរ ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុសំគាល់គហបតិដែលជាញាតិ ថាមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យនឹងគហបតិដែលជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុសំគាល់គហបតិដែលជាញាតិ ថាជាញាតិពិតមែន មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ ។

[๑๖๐] អាបត្តិមិនមានដល់កិក្ខុដែលកំណាត់ចីវរ ក្នុងសំណាក់នៃពួកគហបតិដែលជាញាតិ ដល់កិក្ខុដែលកំណាត់ចីវរ ក្នុងសំណាក់នៃពួកគហបតិដែលបានបវារណា ដល់កិក្ខុដែលកំណាត់ចីវរដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់កិក្ខុឯទៀត ដល់កិក្ខុដែលឆ្លៀចីវរដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន ដល់កិក្ខុដែលម្ចាស់ចីវរគេចង់ឲ្យត្បាញចីវរមានដំឡៃច្រើន តែកិក្ខុឲ្យគេត្បាញចីវរមានដំឡៃតិចវិញ ដល់កិក្ខុដែលខូចចរិត ដល់កិក្ខុដែលជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៣ ចប់ ។

អដ្ឋមសិក្ខាបទំ

[១៦១] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ
វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ មហាមត្តោ បភូសំ
កច្ចន្តោ តិក្ខិំ សន្និសេ ទ្ធុំ ចាហោសិ អាកច្ច
កច្ចន្តោ វស្សាកាលិកំ ឧស្សាបេតិ ។ តិក្ខ្ត្តុំ វស្សំ
វុត្ថំ ភគវតោ វស្សាកាលិកំ អនុញ្ញាតន្តិ ការុញ្ញា-
យន្តា ជានមំសុ ។ អថខោ សោ មហាមត្តោ
ទុជ្ឈាយតិ ខីយតិ វិចារេតិ ភគវំ ហិ ជាម កច្ចន្តា
មយា បហាតេ ទ្ធុតេ ជានច្ចិស្សន្តិ អហំ ហិ សេនាយ
គច្ឆាមិ ទុជ្ឆនំ ជីវិតំ ទុជ្ឆនំ មរណន្តិ ។ អស្សោសុំ
ខោ តិក្ខ្ត្តុំ ឥស្សុ មហាមត្តស្ស ទុជ្ឈាយន្តស្ស ខី-
យន្តស្ស វិចារេន្តស្ស ។ អថខោ តេ តិក្ខ្ត្តុំ ភគវតោ
ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ
ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ ការំ ការត្វា តិក្ខ្ត្តុំ អាមន្តេសិ

សិក្ខាបទទី.៨

(១៦១) សម័យនោះ ព្រះសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គាលគង់នៅក្នុងវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកមហាសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង មហាអមាត្យម្នាក់ កាលចេញទៅកាន់ទីនិវាសដ្ឋានជាទីព្រាត់ប្រាស បានប្រើបម្រើទៅកាន់សំណាក់កិក្ខុតាំងឡាយដោយពាក្យថា លោកម្ចាស់តាំងឡាយចូរទទួលមន្តមក ខ្ញុំនឹងថ្វាយសម្ពត់ចំណាំវស្សា ។ ឯពួកកិក្ខុសង្ឃ្យថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់អនុញ្ញាតសម្ពត់ចំណាំវស្សាដល់ពួកកិក្ខុដែលចាំវស្សាហើយ ទើបមិននាំគ្នាមក (ព្រោះវេលានៅមិនទាន់ចេញវស្សា) ។ លំដាប់នោះ មហាអមាត្យនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា អញបានប្រើបម្រើទៅហើយ មិនសមបើលោកម្ចាស់តាំងឡាយមិនទទួលមន្តមក ខ្លួនអញចេញទៅក្នុងឥតការ រវល់នៅឬ ស្ងាប់ទៅមិនងាយដឹងទេ ។ កិក្ខុតាំងឡាយបានឮ មហាអមាត្យនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ហើយ ។ ទើបពួកកិក្ខុតាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់សំដែងធម្មីកថាហើយត្រាស់ហៅកិក្ខុតាំងឡាយក្នុងខណៈនោះថា ម្នាលកិក្ខុតាំងឡាយ

อนุชานามิ ภิกฺขเว อเจลกจีวรํ ปฏิกฺขิปิตฺวา ฉิกฺกิ-
ปิตฺวฺจ ฯ เตน โข ปน สมเยน ภิกฺขู ภควตา
อนุญฺญาตํ อเจลกจีวรํ ปฏิกฺขิปิตฺวา ฉิกฺกิปิตฺวฺจ
อเจลกจีวรํ(๑) ปฏิกฺขิปิตฺวา จีวรกาลสมยํ อติกฺกา-
เมนฺติ ฯ ตานิ จีวรานิ จีวรเวสิ กณฺฐิกาพนฺธานิ ตินฺทนฺติ ฯ
อทฺทสา โข อายสฺมา อานนฺโท เสนาสนจาริกํ
อาหิณฺฑนฺโต ตานิ จีวรานิ จีวรเวสิ กณฺฐิกาพนฺธานิ
ปิตานิ(๒) ทิสฺวาน ภิกฺขู อามนฺเตสิ(๓) กสฺสิมานิ
อาวุเสา จีวรานิ จีวรเวสิ กณฺฐิกาพนฺธานิ ตินฺทนฺตีติ ฯ
อถโข เต ภิกฺขู อเจลกจีวรานีติ ฯ ตีรเวถิยา ปตาวุเสา
ฑหนฺติ จีวรานิ ฉิกฺกิตฺตานีติ ฯ อถโข เต ภิกฺขู
อายสฺมโต อานนฺทสฺส ยถาภิกฺขิตฺตํ อาโรเจสุ ฯ
อายสฺมา อานนฺโท ฉฏฺฐายตี ฉิยติ วิหาเรติ ตกฺกิ
ยา ภิกฺขู อเจลกจีวรานิ ปฏิกฺขิปิตฺวา จีวรกาลส-
มยํ อติกฺกาเมสฺสนฺตีติ ฯ อถโข อายสฺมา อานนฺโท
ภควโต ฯเปฯ อาโรเจสิ ฯ สจฺจํ กิร ภิกฺขเว

---

๑ ฉ. ม อเจลกจีวรานิ ฯ ๒ ฉ. ม. ตินฺทนฺตา ฯ ๓ สพฺพตฺถ ฉ ปาฐเภเทน ทิสฺวฺจ ฯ

តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកិកុខាំងឆ្ការយទទួលអច្ចេកចីវរទុកជាក់ចាន ។ សម័យ
នោះឯង កិកុខាំងឆ្ការយដ៏ងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់អនុញ្ញាត
ឲ្យកិកុខាំងឆ្ការយទទួលអច្ចេកចីវរទុកជាក់ចាន ហើយក៏ទទួលអច្ចេកចីវរ
ទុកឲ្យកន្ទុងហួសចីវរកាលទៅ ។ កិកុខាំងឆ្ការយចានវេចខ្ចប់នូវចីវរ
ខាំងនោះ ព្យរទុកនឹងខ្សែស្បៃង ។ អានន្ទត្ថេរដ៏មានអាយុដើរទៅ
កាន់ចារិកនៃសេនាសនៈ ក៏ចានឃើញចីវរខាំងនោះដែលកិកុខ្ចប់ព្យរទុក
នឹងខ្សែស្បៃង លុះឃើញហើយទើបហៅកិកុខាំងឆ្ការយមកសួរថា ម្នាល
អាវុសោខាំងឆ្ការយ ចីវរខាំងនេះដែលគេព្យរទុកនឹងខ្សែស្បៃង តើជា
របស់អ្នកណា ។ ពួកកិកុឆ្លើយថា អាវុសោ អច្ចេកចីវរបស់យើងខ្ញុំ
ខាំងឆ្ការយ ។ អានន្ទត្ថេរសួរទៀតថា ម្នាលអាវុសោ ចីវរខាំងនេះលោក
វាល់គ្នាចានជាក់ទុកមកយូរអស់កាលប៉ុន្មានហើយ ។ ទើបកិកុខាំងនោះ
ចានប្រាប់កាលដែលខ្លួនចានជាក់ទុកចីវរនោះ ដល់ព្រះអានន្ទត្ថេរដ៏មាន
អាយុ ។ អានន្ទត្ថេរដ៏មានអាយុក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា
ពួកកិកុមិនសមបើនឹងទទួលអច្ចេកចីវរ ហើយទុកឲ្យកន្ទុងហួសចីវរកាល
ទៅ ។ លំដាប់នោះ អានន្ទត្ថេរដ៏មានអាយុក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្នាលកិកុខាំងឆ្ការយ

ภิกฺขู อาจมนปีฬํ ปฏิกฺขิปิตฺวา ปีฬกาลสมเย อสิ-
ฑฺฒาเทนฺตีติ ฯ สงฺโฆ ภคฺคภคฺคนฺติ ฯ ตีหิปิ ปุณฺณา ภคฺค
ภคฺคเมว ปิ นาม เต ภิกฺขเว เหเยฺยน ปุริสา อาจมนปีฬํ
ปฏิกฺขิปิตฺวา ปีฬกาลสมเย อสิฑฺฒาเทสฺสนฺติ เอตํ
ภิกฺขเว อปฺปสนฺนานญฺเจว ปสาทนาย ปสนฺนานญฺจ
ภิโยฺยภาวาย ฯ เอวญฺหิ ปน ภิกฺขเว ฐปิตํ สิกฺขาปทํ
จิรฏฺฐิติกญฺเจว อนฺตรธานกญฺจ ตสฺมาตฺถาเตหาสิปุณฺณมิ
ภิกฺขเวหิ ปเนว อาจมนปีฬา ฉปฺปฏิเยฺย อาจมนกุมฺภิ-
มาเนน ภิกฺขุนา ปฏิกฺขิเปตพฺพา ปฏิกฺขิปิตฺวา ยาวปีฬกาล-
สมยา ฐเปตพฺพา ตโต เจ อุตฺตริ ฐเปเยฺย
ฐิสฺสกิยา ทาปิตฺติยฏฺฐ ฯ

ពុទ្ធ ថាពួកកិកុទទួលអច្ចេកចីវរ ហើយបណ្តោយឲ្យកន្លងហួសចីវរកាលទៅ ពិតមែនឬ ។ ពួកកិកុក្រាបទូលថាសូមទ្រង់មេត្តាជ្រាបសេចក្តីនោះពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលកិកុទាំងឡាយ មិនសមបើពួកមោឃបុរសនោះ ទទួលអច្ចេកចីវរ ហើយបណ្តោយឲ្យកន្លងហួសចីវរកាលទៅទេ ម្នាលកិកុទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកទាំងឡាយធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាផង មិននាំឲ្យជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងផង ។បេ។ ម្នាលកិកុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ថ្ងៃពេញបូណ៌មីខែកត្តិក(១)ដែលជាខែទី ៣ នៃវស្សានរដូវនៅសេសនៃ ១០ ថ្ងៃ(២) ទៀតទើងគ្រប់ (គឺថ្ងៃ ៥ កើតខែអស្សុជ) បើអច្ចេកចីវរកើតឡើងដល់កិកុ ។ សំគាល់ថាជាអច្ចេកចីវរគប្បីទទួលទុក លុះទទួលហើយគប្បីទុកជាក់ដកបអស់សម័យចីវរកាល បើកិកុទុកយូរឲ្យហួសកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។

---

๑ ថ្ងៃពេញបូណ៌មីខែបឋមកត្តិក គឺថ្ងៃ ១៥ កើតខែអស្សុជ ។ ๒ គិតពីព្រឹមថ្ងៃ ៥ កើតទៅដល់ថ្ងៃ ១៥ កើតខែអស្សុជ ។ បើភិក្ខុមិនបានក្រាលកឋិនទេ ត្រូវទុកអច្ចេកចីវរបានត្រឹម ๑ ខែ ๑๑ ថ្ងៃ បើបានក្រាលកឋិន ត្រូវទុកបាន ៥ ខែ ๑๑ ថ្ងៃ ទុកឲ្យហួសអំពីកំណត់នោះទៅ សូម្បីត្រឹមតែ ๑ ថ្ងៃក៏ពុំបានឡើយ (អដ្ឋកថា) ។

[๑๖๒] ฉสาหาคามนฺติ ฉสาหาคามสฺส ปกาสนาย ๆ กตฺตุกามตาสมฺปหฺสนฺติ ปกาสนากตฺตุกามา ปุจฺฉติ ๆ อเญฺญกจีวรํ นาม เสนาย วา กตฺตุกามตา ฯเปฯ ปกาสนา วา กตฺตุกามตา ฯเปฯ ปริโยนนฺธา วา ฯเปฯ ปริภุญฺชนา วา ฯเปฯ อสฺสทฺธสฺสา วา สทฺธา ฉปฺปนฺนา ฯเปฯ อปฺปสทฺธสฺสา วา ปสาทนา ฉปฺปนฺนา ฯเปฯ ๆ สเจ เต ภิกฺขเว สทฺธิวิหาริเก ฉนฺทาคตินา ปหิเณยฺย อาคจฺฉนฺตุ ภนฺเต วสฺสาคสาฏกานิ ฉสฺสามีติ ฉสฺสามีติ ๆ ปฐมํ อเญฺญกจีวรํ นาม ๆ อเญฺญกานิ ปญฺจมานิเจ ภิกฺขูนา ปฏิกฺขิตฺตานิ ปฏิกฺขิตฺตา ยาวจีวรกาลสมยา ปฏิกฺขิตฺตานิ สญฺญาจิกา กตา ปฏิกฺขิตฺตา ฯเปฯ อเญฺญกจีวรนฺติ ๆ จีวรกาลสมโย นาม อนฺตเร กปฺปิเย วสฺสานสฺส ปจฺฉิมา มาสา อนฺตเร

[១៦៤] ត្រង់ពាក្យថា ខ្ងុះ១០ថ្ងៃទៀត គឺនៅខ្ងុះ១០ថ្ងៃទៀត នឹងដល់ថ្ងៃបវារណា ។ ថ្ងៃបវារណាក្នុងខែកត្តិក តថាគតត្រាស់ហៅថា ថ្ងៃពេញបូណ៌មីនៃខែកត្តិកដែលជាខែទី៣ នៃវស្សានរដូវ ។ ដែលហៅថា អច្ចេកចីវរនោះ គឺសម្ពត់ដែលបុគ្គលណាមួយត្រូវការនឹងចេញទៅក្នុងឥណ្ឌូក្តី ត្រូវការនឹងចេញទៅកាន់ទិសាន្តរក្តី មនុស្សហានដម្តីក្តី ស្រីហានគភ៌ក្តី បុគ្គលឥតសទ្ធាត្រូវប់ហានសទ្ធាក្លាកើតទ្បើងក្តី បុគ្គលគ្មានសេចក្តីដែរថ្នាត្រូវប់ជាមានសេចក្តីដែរថ្នាកើតទ្បើងក្តី ។ បើបុគ្គលនោះប្រែបម្រៃទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ (ចំពោះចីវរណា) ដោយពាក្យថាលោកម្ចាស់ទាំងឡាយសូមនិមន្តមក ខ្ញុំព្រះករុណានឹងប្រគេនសម្ពត់វស្សាវាសិក (សម្ពត់ចំណាំវស្សា) ។ ចីវរនេះឈ្មោះថា អច្ចេកចីវរ (គឺចីវរដែលបុគ្គលឆ្លើដោយរួសរាន់) ។ ពាក្យថា ភិក្ខុសំគាល់ថាជាអច្ចេកចីវរ គប្បីទទួលទុក លុះទទួលរួចហើយគប្បីទុកដរាបអស់សម័យចីវរកាល សេចក្តីថា ភិក្ខុត្រូវភ្លើសេចក្តីសំគាល់ថានេះជាអច្ចេកចីវរហើយទុកដាក់ចុះ ។ ដែលហៅថា សម័យចីវរកាលនោះ គឺថា បើភិក្ខុមិនបានក្រាលកឋិនទេ នោះត្រូវកំណត់យកខែខាងចុង(១) នៃវស្សានរដូវ ១ ខែ

---

១ បើភិក្ខុមិនបានក្រាលកឋិនទេ ចីវរកាលមានតែ ១ ខែ គឺរាប់តាំងពីថ្ងៃ ១ រោចខែអស្សុជ ទៅដល់ថ្ងៃ ១៥ កើតខែកត្តិក បើបានក្រាលកឋិន ចីវរកាលមាន ៥ ខែ គឺរាប់តាំងពីថ្ងៃ ១ រោចខែអស្សុជ ទៅដល់ថ្ងៃ ១៥ កើតខែផល្គុន នេះហៅថា ចីវរកាលសម័យ ។

กามาวจโร ปญฺโญ อาสวา ๆ สเหตุโก เจ จิตฺตวิปฺปยุตฺโต อนาสวาจโร กามาวจโร สาสวานาสวา ปญฺญา ธมฺมา อตีตารมฺมณา ธมฺมา ปจฺจุปฺปนฺนารมฺมณา ธมฺมา[๑] ๆ อนาสวาจโร กามาวจโร กามาวจรธมฺมา อตีตารมฺมณา ธมฺมา ปจฺจุปฺปนฺนารมฺมณา ธมฺมา สงฺขตา สงฺขตลกฺขณปฺปตฺตา ๆ ฯเปฯ ปจฺจยา ๆ ปจฺจยวนฺโต ธมฺมา ๆ ปจฺจยวนฺตา ๆ เปฯ ๆ ฯลฯ เจ กามาวจโร อาวชฺชนจิตฺตํ จิตฺตกาลสมยํ อตีตารมฺมณา ธมฺมา ปจฺจุปฺปนฺนารมฺมณา ธมฺมา สงฺขตา สงฺขตลกฺขณปฺปตฺตา ๆ เปฯ ๆ นาเนยฺยาตา ๆ เปฯ ๆ นาเนยฺยตฺตา ๆ เปฯ ๆ อายสฺมาเตา นิปฺปริยา ๆ

[๑๖๓] อาวชฺชนจิตฺตาเร อาวชฺชนจิตฺตานิ จิตฺตกาลสมยา อตีตารมฺมณา ธมฺมา ปจฺจุปฺปนฺนารมฺมณา ธมฺมา สงฺขตา ๆ อาวชฺชนจิตฺตาเร เวมตฺตาตา จิตฺตกาลสมยา อตีตารมฺมณา ธมฺมา ปจฺจุปฺปนฺนารมฺมณา ธมฺมา สงฺขตา ๆ อาวชฺชนจิตฺตาเร อนาวชฺชนจิตฺตานิ จิตฺตกาลสมยา อตีตารมฺมณา ธมฺมา ปจฺจุปฺปนฺนารมฺมณา ธมฺมา สงฺขตา ๆ อนิฏฺฐาเร อนิฏฺฐาตานิ... อาโรหปริณาเร อาโรหปริณาตานิ...

---

๑ สพฺพตฺถ นิสฺสตฺตนิชฺชีวฏฺเฐน สุญฺญตา ๆ

បើបានគ្រាលកបិនត្រូវកំណត់យក ៥ ខែ ។ ពាក្យថា ថាបើកិក្ខុទុកជាក់ឲ្យហួសកំណត់នោះទៅ គឺថាបើមិនបានគ្រាលកបិន កិក្ខុបណ្តាយឲ្យអច្ចេកចីវរកន្ទុងថ្ងៃខាងចុងនៃវស្សានរដូវ គឺថ្ងៃពេញបូណ៌មីខែកត្តិកទៅអច្ចេកចីវរនោះជានិស្សគ្គិយ ។ បើកិក្ខុគ្រាលកបិនរួចហើយ បណ្តាយឲ្យអច្ចេកចីវរកន្ទុងនឹងហួសថ្ងៃដែលកិក្ខុដោះកបិនទៅ អច្ចេកចីវរនោះជានិស្សគ្គិយដែរ កិក្ខុត្រូវលះបង់ដល់សង្ឃក៏ចាន គណៈក៏ចាន បុគ្គលក៏ចាន ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុគប្បីលះបង់យ៉ាងនេះហ៊ា ។ បេ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន អច្ចេកចីវរបស់ខ្ញុំនេះ ខ្ញុំទុកឲ្យកន្ទុងសម័យចីវរកាលទៅហើយ ចីវរនេះជានិស្សគ្គិយ ខ្ញុំសូមលះបង់អច្ចេកចីវរនេះដល់សង្ឃ ។ សេចក្តីតអំពីនេះទៅមានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី ១ នៃចីវរវគ្គខាងដើមហើយ ។

(១៦៣) អច្ចេកចីវរពិតមែន កិក្ខុក៏សំគាល់ថាជាអច្ចេកចីវរ បើកិក្ខុទុកឲ្យកន្ទុងសម័យចីវរកាលទៅ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងអច្ចេកចីវរ ហើយទុកឲ្យកន្ទុងសម័យចីវរកាលទៅ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ អច្ចេកចីវរមែន កិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាអច្ចេកចីវរ ទុកឲ្យកន្ទុងហួសសម័យចីវរកាលទៅ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុសំគាល់អច្ចេកចីវរដែលមិនបានអធិដ្ឋាន ថាបានអធិដ្ឋានហើយក្តី សំគាល់អច្ចេកចីវរ

អវិស្សជ្ជិតេ វិស្សជ្ជិតសញ្ញី... អនេ ឯឝសញ្ញី... អវិនេ វិនីតសញ្ញី... អនេឝ្យ ឧឝ្យសញ្ញី... អវិលុតេ វិលុត្តសញ្ញី ចីវរកាលសមយំ អធិដ្ឋាមេតំ ឯិស្សដ្ឋិយំ ចាចិត្តិយំ ។ ឯិស្សដ្ឋិយំ ចីវរំ អឯិស្សជ្ជិត្វា បរិភុញ្ជតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនេឝ្យកចីវរេ អនេឝ្យកចីវរសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនេឝ្យកចីវរេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនេឝ្យកចីវរេ អនេឝ្យកចីវរសញ្ញី អនាបត្តិ ។

(๑๖๔) អនាបត្តិ អនេ្តសមយំ អធិដ្ឋេតិ វិកប្បេតិ វិសជ្ជេតិ ឯស្សតិ វិនស្សតិ ឧឌ្ឌេតិ អច្ឆិន្ទិត្វា តណ្ហាតិ[๑] វិស្សាសំ តណ្ហាតិ[๒] ចុឌ្ឍត្តកស្ស អាធិកម្មិកស្សាតិ ។

អដ្ឋមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

๑-๒ ម. ប. តណ្ហាតិ ។

ដែលមិនបានវិកប្ប ថាបានវិកប្បរួចហើយក្តី សំគាល់អច្ចេកចីវរដែលមិនបានលះបង់ថាបានលះបង់ហើយក្តី សំគាល់អច្ចេកចីវរដែលមិនបាត់ថាបាត់ទៅហើយក្តី សំគាល់អច្ចេកចីវរដែលមិនវិនាស ថាវិនាសហើយក្តី សំគាល់អច្ចេកចីវរដែលក្ងើមិនឆេះ ថាក្ងើឆេះហើយក្តី សំគាល់អច្ចេកចីវរដែលចោរមិនបានប្លន់ ថាចោរប្លន់យកទៅហើយក្តី ហើយទុកឲ្យកន្លងហួសចីវរកាលទៅ ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុមិនលះបង់ចីវរដែលជានិស្សគ្គិយហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុសំគាល់សម្ពត់ដែលមិនមែនអច្ចេកចីវរ ថាជាអច្ចេកចីវរ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងសម្ពត់ដែលមិនមែនអច្ចេកចីវរ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុសំគាល់សម្ពត់ដែលមិនមែនជាអច្ចេកចីវរ ថាមិនមែនអច្ចេកចីវរ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

(๑๖๔) អាបត្តុំមិនមានដល់កិក្ខុដែលបានអធិដ្ឋានអច្ចេកចីវរទុក(ក្តី) វិកប្បទុក(ក្តី) លះបង់ឲ្យគេ(ក្តី) ដល់កិក្ខុដែលមានអច្ចេកចីវរបាត់ទៅ(ក្តី) វិនាសទៅ(ក្តី) ក្ងើឆេះ(ក្តី) ចោរដណ្តើមយកទៅ(ក្តី) សហធម្មិកគាន់យកទៅដោយសេចក្តីសិនេ្នហ(ក្តី) ខាងក្នុងសម័យចីវរកាល ដល់កិក្ខុឆត ដល់កិក្ខុខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៨ ចប់ ។

[១៦៥] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន តិក្ខ្វុត្តុវស្សា អារញ្ញកេសុ សេនាសនេសុ វិហរន្តិ ។ តត្ថិកចោរកា តិក្ខ្វុ លទ្ធលាភតិ បរិចារេន្តិ ។ តេវ៉ាតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ តេ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មិកថំ តត្វា តិក្ខ្វុ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ តិក្ខ្វុវ អារញ្ញកេសុ សេនាសនេសុ វិហរន្តេន តិណ្ណំ ចីវរានំ អញ្ញតរំ ចីវរំ អន្តរឃរេ និក្ខិបិតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន តិក្ខ្វុ ភគវតា អនុញ្ញាតំ អារញ្ញកេសុ សេនាសនេសុ វិហរន្តេន តិណ្ណំ ចីវរានំ អញ្ញតរំ ចីវរំ អន្តរឃរេ និក្ខិបិតុន្តិ ។ តេ[1] តិណ្ណំ ចីវរានំ អញ្ញតរំ ចីវរំ អន្តរឃរេ និក្ខិបិត្វា អតិរេកចារត្តំ វិប្បវសន្តិ ។ តានិ ចីវរានិ ឧស្សន្តិបិ

---

១ អារញ្ញកេសុ សេនាសនេសុ វិហរន្តា តិណ្ណន្នំ កត្តិបំ ហេត្តពេ ទិស្សតិ ។

សិក្ខាបទទី ៩

(១៦៩) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគកាលគង់នៅក្នុងវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកមហាសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង កិកុគាំង ឡាយនៅចាំវស្សារហើយ ទៅនៅក្នុងសេនាសនៈដែលបិតនៅក្នុងវៃព្រៃ ។ ពួកចោរខែកត្តិក(១) គិតគ្នាថា ពួកកិកុបានលាភ (ច្រើន) ហើយកំនាំគ្នាមកបៀតបៀន ។ កិកុគាំង ឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់សំដែងធម្មីកថា ត្រាស់ហៅកិកុគាំង ឡាយមកហើយទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិកុគាំង ឡាយ កិកុដែលអាស្រ័យនៅសេនាសនៈក្នុងវៃព្រៃ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យទុក បណ្តាចីវរគាំង ៣ ចីវរណាមួយ ក្នុងចន្ទោះផ្ទះបាន ។ សម័យនោះឯង កិកុគាំង ឡាយដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យកិកុដែលអាស្រ័យនៅសេនាសនៈក្នុងវៃព្រៃទុកដាក់ បណ្តាចីវរគាំង ៣ ចីវរណាមួយ ក្នុងចន្ទោះផ្ទះបាន ។ ពួកកិកុនោះក៏បានទុកដាក់ បណ្តាចីវរគាំង ៣ ចីវរណាមួយក្នុងចន្ទោះផ្ទះហើយនៅក្រៅសចាកហួស ៦ ក្តី ។ ចីវរគាំងនោះបាត់ទៅខ្លះ

---

១ អដ្ឋកថា ក្រាប់ថា ពួកចោរដែលធ្វើចោរកម្មក្នុងខែកត្តិក ។

วินสฺสนฺติปิ ฉยฺยนฺติปิ อนฺตรหิตาปิ โหนฺติ ฯ ภิกฺขุ
ขุทฺทานุขุทฺทกานิ สิกฺขาปทานิ ฯ ภิกฺขุ ฌายมานสฺส
ภิกฺขุสฺส อาปตฺติ อาปตฺติยา ขุทฺทานุขุทฺทกตา ฯ อญฺญตฺร
เตหิ ภิกฺขูหิ ภิกฺขูนํ ปสฺสนฺเตหิ อาโรเจตพฺพนฺติ ฯ เย เต
ภิกฺขู อปฺปิจฺฉา ฯเป ฯ เต อุชฺฌายนฺติ ขียนฺติ วิปาเจนฺติ
กถํ หิ นาม ภิกฺขู สตฺตาหกรณีเยน อญฺญตฺร ปุนเทว
อนฺตรายาย นิกฺขมิตฺวา อสตฺถเกน คมนปฏิสญฺญุตฺตา ฯ
อถโข เต ภิกฺขู ภควโต ปตฺตมตฺตํ อาโรเจสุนฺ ฯ
สจฺจํ กิร ภิกฺขเว ภิกฺขู สตฺตาหกรณีเยน อญฺญตฺร
ปุนเทว อนฺตรายาย นิกฺขมิตฺวา อสตฺถเกน คมนปฏิสญฺญุตฺตาติ ฯ
สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ
นาม เต ภิกฺขเว โมฆปุริสา สตฺตาหกรณีเยน อญฺญตฺร
ปุนเทว อนฺตรายาย นิกฺขมิตฺวา อสตฺถเกน คมนปฏิสญฺญุตฺ
เตสนฺ ภิกฺขเว อปฺปสนฺนานนฺ วา ปสาทาย ปสนฺนานนฺ
วา ภิโยฺยภาวาย ฯเป ฯ ฬาฏุ ปน ภิกฺขเว

ខូចខាតទៅខ្លះ ក្លើងឆេះខ្លះ កណ្តុរកាត់ខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសម្តត់
អាត្រកត់មានចីវរសៅហ្មង ។ ពួកភិក្ខុ (ឯទៀត) សួរយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ
ហេតុម្តេចបានជាអ្នកទាំងឡាយមានសម្តត់អាត្រកត់មានចីវរសៅហ្មង ។ ភិក្ខុ
ទាំងនោះក៏ប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ពួកភិក្ខុណា មានសេចក្តី
ប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា
ចុះហេតុអ្វីបានជាភិក្ខុទាំងឡាយទុក បណ្តាចីវរទាំង ៣ ចីវរណាមួយក្នុង
ចន្ទោះផ្ទះ (គឺក្នុងភូមិឬក្នុងស្រុក) ហើយនៅប្រាសចាក(នៃត្រចីវរ)នោះហួស
៦ ភត្តី ។ ខណៈនោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួក
ភិក្ខុទុក បណ្តាចីវរទាំង ៣ ចីវរណាមួយក្នុងចន្ទោះផ្ទះ ហើយនៅប្រាសចាក
ហួស ៦ ភត្តី ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តា
ប្រាស ការនោះពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានយសជាម្ចាស់ទ្រង់បន្ទោសថា
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះហេតុអ្វី បានជាពួកមោឃបុរសទាំងនោះទុក បណ្តា
ចីវរទាំង ៣ ចីវរណាមួយក្នុងចន្ទោះផ្ទះ ហើយនៅប្រាសចាកហួស ៦ ភត្តី
ទៅ នែភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកទាំងឡាយធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះ
ថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាផង មិនមែននាំពួកជនដែលជ្រះ
ថ្លាហើយឲ្យវង្វិលតែតែជ្រះថ្លាឡើងទៀតផង ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

สมฺปนฺนสีลา ภวิสฺสาม ปาติโมกฺขสีลสมฺปนฺนา วิหริสฺสาม ปาติโมกฺขสีลสมฺปนฺนา วิหรถ ปาติโมกฺขสีลสมฺปนฺนา วิหรนฺตูติ ฯ เอวเมว โข ตุมฺเห ภิกฺขเว ตตฺร ตตฺร ปพฺพาชิตา สมานา อญฺญมญฺญสฺส สีลวนฺตา ภวิสฺสถ ปาติโมกฺขสีลสมฺปนฺนา วิหริสฺสถ ปาติโมกฺขสีลสมฺปนฺนา วิหรถ ปาติโมกฺขสีลสมฺปนฺนา วิหรนฺตูติ ฯ

(๑๖๖) อุปาสฺสุ โข ปนาติ อุปคมฺม อุปคมฺม ฯ กตฺถกปุณฺณมนฺติ กตฺถกจาตุมฺมาสินึ อุโปสถนฺติ ฯ ยานิ โข ปน ตานิ อารญฺญกานิ เสนาสนานีติ อารญฺญกานิ นาม เสนาสนานิ ปญฺจธนุสติกานิ ปจฺฉิมานิ ฯ สาสงฺกานิ นาม อาภาเค อาภาคมุปาทาย เจวกานิ นิวาฬกาสโย นิสฺสทานิ กุลฺลกาสโย นิสฺสทานิ ปิลกาสโย นิสฺสทานิ นิสิงฺฆกาสโย นิสฺสทานิ นิปงฺฆกาสโย นิสฺสทานิ ฯ

អ្នកចាំងឆ្លាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា កាលបើភិក្ខុ
ចាំងឆ្លាយចាំវស្សារួចហើយ លុះដល់មកពេញបូណ៌មីខែកត្តិក ។
សេនាសនៈចាំងឆ្លាយណាដែលតាំងនៅកន្លែងក្នុង ដែលគេសម្មតិថាជាទី
មានសេចក្តីរង្កៀស មានភ័យចំពោះមុខ កាលភិក្ខុនៅកន្លែងសេនាសនៈចាំង
ឆ្លាយមានសភាពដូច្នោះ បើមានចំណង់នឹងទុកចីវរគប្បីទុក បណ្តាចីវរ
ចាំងពីរណាមួយក្នុងចន្លោះផ្លុះ តែបើភិក្ខុនោះមានហេតុអ្វីនឹមួយល្មមឲ្យ
នៅឆ្លងចាកចីវរនោះបាន ភិក្ខុនោះគប្បីនៅឆ្លងចាកចីវរនោះយ៉ាងយូរ
ត្រឹម ៦ ពន្លឺ ។ បើនៅឆ្លងចាកឲ្យហួសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិ
និស្សគ្គិយបាចិត្តិយ រៀរលែងតែភិក្ខុដែលបានសេចក្តីសម្មតិអំពីសង្ឃ ។

(๑๖๖) ត្រង់ពាក្យថា ចាំវស្សារួចហើយ គឺចេញវស្សាហើយ ។
ពាក្យថា ពេញបូណ៌មីខែកត្តិក គឺថាព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សំដៅ
យកខែទី ៤ (នៃវស្សានរដូវ) ឈ្មោះថា កត្តិក[1] ។ ពាក្យថា សេនាសនៈ
ចាំងឆ្លាយណាដែលតាំងនៅកន្លែងក្នុង គឺសេនាសនដែលតាំងនៅកន្លែងក្នុង
មានបម្មុយពីស្រុក ៥០០ ជួងកំណត់យ៉ាងជិតបំផុត ។ ដែលហៅថា
ទីមានសេចក្តីរង្កៀសនោះ បានដល់ទីកាសដែលពួកចោរអាស្រ័យនៅ
បរិភោគ ឈរ អង្គុយ ដេក មានឆ្លាកដកង់អាចមប្តុបចារនៃអាចម ។

• តាមអដ្ឋកថា ហៅថា បច្ឆិមកត្តិក ។

សប្បដិភយំ ជាម អារាមេ អារាមុបចារេ ចោរេហិ បន្ថុសុឝ្ឝា ហោតា និស្សដ្ឋិ វិលុត្តា និស្សដ្ឋិ អាកោដិតា និស្សដ្ឋិ ។ តថារូបេសុ កិក្ខុ សេនាសនេសុ វិហរន្តោតំ ឯវរូបេសុ កិក្ខុ សេនាសនេសុ វិហរន្តោ ។ អាភន្ថមា-ណោតំ ឝន្ថមាណោ ។ តិណ្ណំ ចីវរានំ អញ្ញតរំ ចីវរន្តិ សង្ឃាដិំ ឯ ឧត្តរាសង្គំ ឯ អន្តរវាសកំ ឯ ។ អន្តរឃរេ និក្ខិបេយ្យាតំ សមន្តា គោចរគាមេ និក្ខិបេយ្យ ។ សិយា ច តស្ស កិក្ខុនោ កោចិទេវ បច្ចយោ នេន ចីវរេន វិប្បវាសាយាតំ សិយា បច្ចយោ សិយា ការណីយំ ។ ឯវត្តបរមន្តេន កិក្ខុនា នេន ចីវរេន វិប្បវសិតព្ពន្តិ ឯវត្តបរមតា វិប្បវសិតព្ពំ ។ អញ្ញត្រ កិក្ខុសម្មុតិយាតំ ឋបេត្វា កិក្ខុសម្មតំ ។ តតោ ចេ ឧត្តរិ វិប្បវសេយ្យាតំ សត្តមេ អរុណុគ្គមនេ និស្សក្កិយំ ហោតំ និស្សដ្ឋិតព្ពំ សង្ឃស្ស ឯ គណស្ស ឯ បុគ្គលស្ស ឯ ។ ឯវញ្ហិ-បន កិក្ខវេ និស្សដ្ឋិតព្ពំ ។ បេ ។ ឥទំ មេ កន្តេ ចីវរំ

ដែលហៅថា ទីមានព័យចំពោះមុខនោះ គឺកន្លែងអាចមើល ឬ ចម្ងាយនៃអាចមើល ប្រាកដថាមានពួកចោរសម្លាប់មនុស្សទាំងឡាយ ប្រាកដថាមានពួកចោរប្លន់ ប្រាកដថាមានពួកចោរកាយកំ ។ ពាក្យថា កាលកិក្ខុនៅក្នុងសាសនៈទាំងឡាយមានសភាពដូច្នោះ គឺថាកាលកិក្ខុនៅក្នុងសាសនៈទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះ ។ ពាក្យថា បើមានចំណង់ គឺកាលប្រាថ្នា (នឹងទុកចីវរ) ។ ពាក្យថា បណ្តាចីវរទាំង ៣ ចីវរណាមួយ គឺកិក្ខុទុកសង្ឃាដិ ឬឧត្តរាសង្គ (ចីពរ) ឬអន្តរវាសក (សម្បត់) ។ ពាក្យថា គប្បីទុកក្នុងចន្លោះផ្ទះ គឺគប្បីទុកក្នុងស្រុកជាទីគោចរដោយដុំវិញបាន ។ ពាក្យថា តែបើកិក្ខុនោះមានហេតុអ្វីមួយលួចឲ្យនៅប្រាសចាកចីវរនោះបានគឺ មានហេតុមានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើ ។ ពាក្យថា កិក្ខុនោះគប្បីនៅប្រាសចាកចីវរនោះយ៉ាងយូរត្រឹម ៦ រាត្រី គឺកិក្ខុគប្បីនៅប្រាសចាកត្រឹម ៦ រាត្រីជាយ៉ាងយូរ ។ ពាក្យថា លើកលែងតែកិក្ខុដែលបានសេចក្តីសម្មតិអំពីសង្ឃ គឺលើកទុកតែកិក្ខុដែលបានសេចក្តីសម្មតិអំពីសង្ឃ ។ ពាក្យថា បើនៅប្រាសចាកឲ្យហួសពីកំណត់នោះទៅ មានអធិប្បាយថា កាលអរុណរះឡើងក្នុងថ្ងៃទី ៧ ចីវរនោះជានិស្សគ្គិយ កិក្ខុម្ចាស់ចីវរត្រូវលះបង់ដល់សង្ឃក៏បាន គណៈក៏បាន បុគ្គលក៏បាន ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុម្ចាស់ចីវរត្រូវលះបង់យ៉ាងនេះ ។ បេ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន

อตีเตกาลตฺถํ วิปฺปฏิสรติ อญฺญตฺร ตกฺกสมฺปยุตฺตา อิสฺสาจิตฺตา สมาหิตา สพฺพสฺสา อิสฺสาจิตฺตสฺส ฯเป ฯ อนาคตกาลตฺถํ ฯเป ฯ อนาคตปจฺจุปฺปนฺนกาลตฺถํ ฯเป ฯ อายสฺมาโต อนุโมทนา ฯ

(๑๖๗) อตีเตกาลตฺเถ อตีเตกาลสญฺญี วิปฺปฏิสรติ อญฺญตฺร ตกฺกสมฺปยุตฺตา อิสฺสาจิตฺตา จาจิตฺตกา ฯ อตีเตกาลตฺเถ เวมติโก วิปฺปฏิสรติ อญฺญตฺร ตกฺกสมฺปยุตฺตา อิสฺสาจิตฺตา จาจิตฺตกา ฯ อตีเตกาลตฺเถ อนาคตปจฺจุปฺปนฺนกาลสญฺญี วิปฺปฏิสรติ อญฺญตฺร ตกฺกสมฺปยุตฺตา อิสฺสาจิตฺตา จาจิตฺตกา ฯ อนาคตปจฺจุปฺปนฺนกาลตฺเถ ปจฺจุปฺปนฺนกาลสญฺญี... อภิสฺสาชิโต วิสฺสาชิตสญฺญี. อนาคเต อิสฺสาสญฺญี.. อภินาคเต วินิสฺสาสญฺญี... อนาคเต อิสฺสาสญฺญี... อภิลุเต วิลุตฺตสญฺญี วิปฺปฏิสรติ อญฺญตฺร ตกฺกสมฺปยุตฺตา อิสฺสาจิตฺตา จาจิตฺตกา ฯ อิสฺสาจิตฺตา จิรกา

ចីវរបស់ខ្ញុំនេះដែលខ្ញុំនៅច្រាសហើយអស់កាលជាង ៦ ក្នុង ជានិស្សគ្គិយ ព្រោះមិនមានកិក្ខុសម្មតិ ខ្ញុំសូមលះបង់ចីវរនេះដល់សង្ឃ ។ បេ ។ ពាក្យតែអំពីនេះទៅមានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី ១ នៃចីវរវគ្គខាងដើមហើយ ។

(๑๖๗) ចីវរកន្ធឹងហួសជាង ៦ ក្នុង កិក្ខុសំគាល់ថាហួសជាង ហើយនៅច្រាសចាកចោល ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ លៀវលែងតែកិក្ខុដែលបានសម្មតិអំពីសង្ឃ ។ កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងចីវរដែលកន្ធឹងហួស ៦ ក្នុង ហើយនៅច្រាសចាកចោល ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ លៀវលែងតែកិក្ខុដែលបានសម្មតិអំពីសង្ឃ ។ ចីវរកន្ធឹងហួស ៦ ក្នុង កិក្ខុសំគាល់ថានៅខ្វះ ហើយនៅច្រាសចាកចោល ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ លៀវលែងតែកិក្ខុដែលបានសម្មតិអំពីសង្ឃ ។ ចីវរដែលកិក្ខុមិនទាន់បានដកអធិដ្ឋាន កិក្ខុសំគាល់ថាបានដកអធិដ្ឋានហើយ (ក្តី) ចីវរដែលកិក្ខុមិនទាន់លះបង់ទេ សំគាល់ថាបានលះបង់ហើយ (ក្តី) ចីវរមិនបាត់ទេ កិក្ខុសំគាល់ថាបាត់ទៅហើយ (ក្តី) ចីវរមិនវិនាសទេ សំគាល់ថាវិនាសទៅហើយ (ក្តី) ចីវរក្អែងមិនឆេះទេ កិក្ខុសំគាល់ថាក្អែងឆេះហើយ (ក្តី) ចីវរដែលចោរមិនបានលួចយកទេ កិក្ខុសំគាល់ថាចោរលួចយកទៅហើយ (ក្តី) បើនៅច្រាសចាក ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយលៀវលែងតែកិក្ខុដែលបានសម្មតិអំពីសង្ឃ ។ កិក្ខុមិនលះបង់ចីវរដែលជានិស្សគ្គិយ

อนิสฺสชฺชิตฺวา ปริภุญฺชิตพฺพนฺติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ฉินฺนกชาตเก อตินฺตกสญฺญี อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ฉินฺนกชาตเก วิมติโก อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ฉินฺนกชาตเก ฉินฺนกสญฺญี อนาปตฺติ ฯ

[๑๖๘] อนาปตฺติ ชาตึ วิปฺปวสติ ฉินฺนกชาตึ วิปฺปวสติ ชาตึ วิปฺปวสิตฺวา ปุน ตาทิสึเยว ฉิกฺกมิตฺวา วสิตฺวา ปกฺกมติ อนฺตรา ชาตึ ปจฺจุคฺคจฺฉติ วิสฺสชฺเชติ ฉสฺสติ วินสฺสติ ธญฺญตฺถิโก หุตฺวา กณฺฑกาติ(๑) วิสฺสาสกณฺฑกาติ(๒) ภิกฺขุสมฺมติยา ฉุปฺปกสฺส อาธกมฺปิกสฺสาติ ฯ

สงฺฆาทิเสสกณฺฑกวณฺณนา นิฏฺฐิตา ฯ

๑-๒ ฉ. ม. กณฺฑนฺติ ฯ

ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បើវិនមិនទាន់ដល់ ៦ ពត្រី តែកិក្ខុសំគាល់ថាលើសហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បើវិនមិនទាន់ដល់ ៦ ពត្រី តែកិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បើវិនមិនទាន់ដល់ ៦ ពត្រី កិក្ខុសំគាល់ថាមិនទាន់ដល់ ៦ ពត្រី មិនត្រូវអាបត្តិ ។

(๑๖๘) អាបត្តិមិនមានដល់កិក្ខុដែលនៅប្រាសចាកចីវរត្រឹម ៦ ពត្រី ដល់កិក្ខុដែលនៅប្រាសចាកខ្លះពី ៦ ពត្រីចុះមក ដល់កិក្ខុដែលនៅប្រាសចាក ៦ ពត្រី ហើយត្រឡប់មកកាន់ដែនៃស្រុកនោះវិញឈប់នៅកន្លែងណាមួយ ហើយចៀសចេញទៅ ដល់កិក្ខុដកអធិដ្ឋាន(ក្តី) លះបង់(ក្តី) ក្នុង ៦ ពត្រីចុះមក ចីវរបាត់ទៅ(ក្តី) វិនាសទៅ(ក្តី) ភ្លើងឆេះ(ក្តី) ចោរដណ្តើមយកទៅ(ក្តី) សហធម្មិកគាន់យកទៅដោយស្និទ្ធស្នាល(ក្តី) ក្នុង ៦ ពត្រីចុះមក ដល់កិក្ខុដែលបានសម្មតិ (អំពីសង្ឃ) ដល់កិក្ខុឆត ដល់កិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៩ ចប់ ។

ទសមសិក្ខាបទំ

(១៦៩) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ
វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ
បន សមយេន សាវត្ថិយំ អញ្ញតរស្ស បូគស្ស សង្ឃស្ស
សចីវរភត្តំ បដិយត្តំ ហោតិ កោជគ្គា ចីវរេន អច្ឆា
ទេស្សាមាតិ ។ អថខោ ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ យេន សោ បូគោ
តេនុបសង្កមិំសុ ឧបសង្កមិត្វា តំ បូគំ ឯតទវោចុំ
ទេថាវុសោ អម្ហាកំ ឥមានិ ចីវរានីតិ ។ ន មយំ ភន្តេ
ទស្សាម អម្ហាកំ សង្ឃស្ស អនុវស្សំ សចីវរភិក្ខា
បញ្ញត្តាតិ ។ ពហូ អាវុសោ សង្ឃស្ស ទាយកា ពហូ
សង្ឃស្ស ភត្តា មយំ តុម្ហេ ឯសព្ភាយ តុម្ហេ សម្បស្សន្តា
ឥធ វិហារាម តុម្ហេ ចេ អម្ហាកំ ន ទស្សថ អថ កោចរហិ
អម្ហាកំ ទស្សតិ ទេថាវុសោ អម្ហាកំ ឥមានិ ចីវរានីតិ ។
អថខោ សោ បូគោ ឆព្ពគ្គិយេហិ ភិក្ខូហិ ឯវម្បីឡិយមានោ

សិក្ខាបទទី ១០

[១៦៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានយសជាម្ចាស់ កាលគង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកមហាសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង មានប្រជុំជនមួយពួកក្នុងក្រុងសាវត្ថីតាក់តែងកត្តព្រមទាំងចីវរប្រគេនដល់សង្ឃដោយសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នាថា ពួកយើងនឹងនិមន្តឲ្យសង្ឃឆាន់ហើយប្រគេនចីវរឲ្យគ្រប់ ។ លំដាប់នោះ ពួកភិក្ខុឆព្វគ្គិយចូលទៅរកប្រជុំជនពួកនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងប្រជុំជនពួកនោះថា នែអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងចូរប្រគេនចីវរទាំងនេះមកពួកអាត្មាចុះ ។ ជនពួកនោះនិយាយថា លោកម្ចាស់ ពួកខ្ញុំកុំណាមិនបានប្រគេនទេ ឯចង្ហាន់ព្រមទាំងចីវរពួកខ្ញុំកុំណាធ្លាប់ចាត់ចែងមុនប្រគេនដល់សង្ឃតែរាល់ឆ្នាំ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆ្លើយថា នែអាវុសោ ពួកទាយករបស់សង្ឃក៏មានច្រើន ចង្ហាន់របស់សង្ឃក៏មានច្រើន ពួកយើងអាស្រ័យពឹងពាក់នឹងអ្នកទាំងឡាយ ទើបនៅក្នុងទីនេះបាន បើអ្នកទាំងឡាយមិនឲ្យមកពួកអាត្មា អ្នកណាហ៎ាគេនឹងឲ្យដល់ពួកអាត្មា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ពួកអ្នកចូរឲ្យចីវរទាំងនេះមកពួកអាត្មាចុះ ។ លំដាប់នោះ ប្រជុំជនពួកនោះ កាលបើពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនិយាយធ្ងន់ធ្ងរណាស់ទៅ

ยถาปฏิยตฺตํ จีวรํ ฉฑฺฑิยมานํ ภิกฺขุนิยา ธตฺวา สงฺฆมชฺเฌ-
น ปกฺกมิสฺสติ ฯ เย เต ภิกฺขู ชานนฺติ สงฺฆสฺส สจีวร-
ภตฺตํ ปฏิยตฺตนฺ ติ ชานนฺติ ฉฑฺฑิยมานํ ภิกฺขุนิยา ธิตฺตนฺติ
เต ฯหาหาหาสุ ฉิณฺณาเฉ อาวุโส สงฺฆสฺส จีวรนฺติ ฯ
ธตฺวา ภณฺเฑ ยถาปฏิยตฺตนฺ จีวรนฺ อยฺยา ฉฑฺฑิยมา
อตฺตโน ปริณามเยสุนฺติ ฯ เย เต ภิกฺขู อปฺปิจฺฉา
ฯเป ฯ เต ชุฏฺฐายนฺติ ชียนฺติ วิหาเรนฺติ กถนฺ หิ
นาม ฉฑฺฑิยมานา ภิกฺขู ชานนฺ สงฺฆิกนฺ ลาภนฺ ปริณามนฺ
อตฺตโน ปริณามเยสฺสนฺตีติ ฯ อปฺปิจฺฉา เต ภิกฺขู
ภควโต ปฐมตฺถนฺ อาโรเจสุนฺ ฯ สตฺถา ภิกฺขู ปุจฺฉิ
ภิกฺขเว ชานนฺ สงฺฆิกนฺ ลาภนฺ ปริณามนฺ อตฺตโน ปริ-
ณามเยถาติ ฯ สจฺจนฺ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺธา
ภควา กถนฺ หิ นาม ตุมฺเห โมฆปุริสา ชานนฺ
สงฺฆิกนฺ ลาภนฺ ปริณามนฺ อตฺตโน ปริณามเยสฺสถ

ទើបប្រគេនចីវរដែលខ្លួនតាក់តែងចាំងប៉ុន្មានទៅពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ហើយ
អង្គាសសង្ឃដោយចង្ហាន់ (តែម្យ៉ាង) ។ ពួកភិក្ខុណា ដឹងថាចង្ហាន់ត្រម.
ចាំងចីវរដែលគេតាក់តែងទុកសម្រាប់ប្រគេនសង្ឃ តែមិនដឹងថាចីវរគេ
ប្រគេនដល់ពួកភិក្ខុឆព្វគ្គិយទៅហើយ ភិក្ខុចាំងនោះទើបពោលយ៉ាងនេះថា
នែអ្នកដ៏មានអាយុចាំងឡាយ ពួកអ្នកចូរវេរប្រគេនចីវរដល់សង្ឃទៅ ។
ឯប្រជុំជនពួកនោះឆ្ងើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ចាំងឡាយ ចីវរដែលតាក់
តែងទុកប្រគេនសង្ឃគ្មានទេ (ព្រោះ) ពួកភិក្ខុឆព្វគ្គិយបង្អោនទៅដើម្បីខ្លួន
លោកអស់ហើយ ។ ភិក្ខុចាំងឡាយណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច
។ បេ ។ ភិក្ខុចាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកភិក្ខុ
ឆព្វគ្គិយដឹងថាលាភគេបង្អោនទៅដើម្បីសង្ឃហើយ ហេតុអ្វីបានជាត្រឡប់
បង្អោនមកដើម្បីខ្លួនវិញ ។ លំដាប់នោះ ពួកភិក្ខុចាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តី
នុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ
ចាំងឡាយ ឮថាពួកអ្នកឯងដឹងថាលាភគេបង្អោនទៅ ដើម្បីសង្ឃហើយ
ត្រឡប់បង្អោនមកដើម្បីខ្លួនវិញ ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា
សូមទ្រង់មេត្តាត្រាស ការនោះពិតមែន ។ ព្រះសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគជា
ម្ចាស់ទ្រង់បន្ទោសថា នែពួកមោឃបុរស ពួកអ្នកឯងដឹងថាលាភគេបង្អោន
ទៅដើម្បីបស់សង្ឃហើយ ចុះហេតុអ្វីបានជាបង្អោនមក ដើម្បីខ្លួនវិញ

នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។បេ។ ឯវញ្ហិ បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ជានំ សង្ឃិកំ លាភំ បរិណាតំ អត្តនោ បរិណាមេយ្យ និស្សគ្គិយំ ចាបិត្តិយន្តិ ។

(១៧០) យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។បេ។ ភិក្ខូតិ ។បេ។ អយំ ឥមស្មិំ អត្ថេ អធិប្បេតោ ភិក្ខូតិ ។ ជានាតិ ជានាតិ សាមំ វា ជានាតិ អញ្ញេ វា តស្ស អារោចេន្តិ សោ វា អារោចេតិ ។ សង្ឃិកំ នាម សង្ឃស្ស ទិន្នំ ហោតិ បរិច្ចត្តំ ។ លាភោ នាម ចីវរបិណ្ឌបាត-សេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារា អន្តមសោ ចុណ្ណបិណ្ឌោបិ ឧទ្ទកដ្ឋបិ ទសិកសុត្តំបិ ។ បរិណាតំ នាម ទស្សាម ករិស្សាមាតិ វាចា ភិន្នា ហោតិ ។ អត្តនោ បរិណាមេតិ បយោគេ ទុក្កដំ ។ បដិលាភេន និស្សគ្គិយំ ហោតិ និស្សជ្ជិតព្ពំ សង្ឃស្ស វា គណស្ស វា

នៃពួកមោឃបុរស ដំណើរនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយកាលដឹង ហើយបង្អោននូវលាភរបស់សង្ឃ ដែលគេនឹងបង្អោនទៅ (ដើម្បីសង្ឃ) មកដើម្បីខ្លួនវិញ ភិក្ខុនោះត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។

(๑๗๐) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទបឋមបារាជិកហើយ ។ ដែលហៅថា ដឹង (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ) គឺដឹងខ្លួនឯងក្តី អ្នកដទៃមកប្រាប់ភិក្ខុនោះក្តី អ្នកម្ចាស់ទាននោះមកប្រាប់ (ដល់ភិក្ខុនោះ) ក្តី ។ ដែលហៅថារបស់សង្ឃនោះ គឺទាយកបានវេរប្រគេនបរិច្ចាគដល់សង្ឃហើយ ។ ដែលហៅថា លាភនោះ បានដល់ចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈនឹងគ្រឿងបរិក្ខារ គឺថាំជាបច្ច័យដល់មនុស្សជម្ងឺ ដោយហោចទៅ ដុំនៃលំអិតក្តី ឈើស្លឹនក្តី អម្បោះរង៉ើដង្កូតក៏ហៅថាលាភដែរ ។ ដែលហៅថា បង្អោននោះ គឺម្ចាស់ទានបញ្ជូនវាចាថា ពួកយើងន៏ងឲ្យ ពួកយើងន៏ងធ្វើ ។ ភិក្ខុបង្អោន (លាភ) មកដើម្បីខ្លួន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដតាមប្រយោគ ។ លាភនោះជានិស្សគ្គិយកន្លងខណៈដែលបានមក ភិក្ខុត្រូវលះបង់ដល់សង្ឃក៏បាន គណៈក៏បាន

បុក្កលស្ស ก ฯ ฝาฅ បន កិក្ខវេ ឯស្សជ្ជិតព្ពំ ฯ បេ ฯ ឥទំ មេ ភន្តេ ជាឧំ សង្ឃិកំ លាភំ បរិណាតំ អត្តនោ បរិណាមិតំ ឯស្សក្ខិយំ ឥមាហំ សង្ឃស្ស ឯស្សជ្ជាមីតំ ฯ បេ ฯ ឧទេយ្យាតំ ฯ បេ ฯ ឧទេយ្យុន្តិ ฯ បេ ฯ អាយស្មតោ ឧទ្ទិតំ ฯ បរិណាតេ បរិណាតសញ្ញី អត្តនោ បរិណាមេតំ ឯស្សក្ខិយំ ចាចិត្តិយំ ฯ បរិណាតេ វេមតិកោ អត្តនោ បរិណាមេតំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ฯ បរិណាតេ អបរិណាតសញ្ញី អត្តនោ បរិណាមេតំ អនាបត្តិ ฯ សង្ឃស្ស បរិណាតំ អញ្ញសង្ឃស្ស ก ចេតិយស្ស ก បរិណាមេតំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ฯ ចេតិយស្ស បរិណាតំ អញ្ញចេតិយស្ស ก សង្ឃស្ស ก កណាស្ស ก បុក្កលស្ស ก បរិណាមេតំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ฯ បុក្កលស្ស បរិណាតំ អញ្ញបុក្កលស្ស ก សង្ឃស្ស ก កណាស្ស ก ចេតិយស្ស ก បរិណាមេតំ

បុគ្គលក៏ជាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវលះបង់យ៉ាងនេះ ។បេ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ខ្ញុំដឹងថាលាភនេះគាយកបង្អោនទៅដើម្បីរបស់សង្ឃហើយ ខ្ញុំត្រឡប់បង្អោនមកដើម្បីខ្លួនវិញ (លាភនេះ) ជានិស្សគ្គិយ ខ្ញុំសូមលះបង់លាភនេះដល់សង្ឃ ។បេ។ ពាក្យតអំពីនេះទៅមានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី ១ នៃចីវរវគ្គខាងដើមហើយ ។ ភិក្ខុសំគាល់កងលាភដែលគាយកបានបង្អោនហើយ ថាគាយកបានបង្អោនមកមែន ហើយបង្អោនមកដើម្បីខ្លួនវិញ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងលាភដែលគាយកបានបង្អោនទៅហើយ ត្រឡប់បង្អោនមកដើម្បីខ្លួនវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុសំគាល់កងលាភដែលគាយកបានបង្អោនទៅហើយ ថាមិនទាន់បង្អោនទៅទេ ត្រឡប់បង្អោនមកដើម្បីខ្លួន មិនត្រូវអាបត្តិ ។ លាភដែលគាយកបង្អោនទៅដើម្បីសង្ឃហើយ ភិក្ខុបង្អោនទៅដើម្បីសង្ឃដទៃក្តី ដើម្បីចេតិយក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ លាភដែលគាយកបង្អោនទៅដើម្បីចេតិយហើយ ភិក្ខុត្រឡប់បង្អោនទៅដើម្បីចេតិយដទៃក្តី សង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ លាភដែលគាយកបង្អោនទៅដើម្បីបុគ្គល ភិក្ខុត្រឡប់បង្អោនទៅដើម្បីបុគ្គលឯទៀតក្តី សង្ឃក្តី គណៈក្តី ចេតិយក្តី

អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អបរិណាតេ បរិណាតសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អបរិណាតេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អបរិណាតេ អបរិណាតសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[๑๗๑] អនាបត្តិ កត្ថ នេមាតិ បុច្ឆិយមានោ យត្ថ តុម្ហាកំ នេយ្យធម្មោ បរិភោគំ វា លភេយ្យ បដិសង្ខារំ វា លភេយ្យ ចិរដ្ឋិតិកោ វា អស្ស យត្ថ វា បន តុម្ហាកំ ចិត្តំ បសីទតិ តត្ថ នេថាតិ កណាតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ទសមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

បត្តវគ្គោ តតិយោ ។

ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុសំគាល់កងលាភដែលគាយកមិនបានបង្ហោនទៅ ថាបានបង្ហោនទៅហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យកងលាភដែលគាយកមិនបានបង្ហោនទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុសំគាល់កងលាភដែលគេមិនបានបង្ហោនទៅ ថាគេមិនបានបង្ហោនទៅ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

(๑๗๑) អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលគាយកគេសួរថា យើងចាំងឡាយនឹងវេរប្រគេនកងទីណា ហើយប្រាប់គេថា ទេយ្យធម៌របស់អ្នកចាំងឡាយគួរបានទូវការបរិភោគក្តី គួរបានទូវការដួសដុលក្តី គួរតាំងនៅអស់កាលដ៏យូរក្តីកងទីណា ម្យ៉ាងទៀត បើចិត្តរបស់អ្នកចាំងឡាយដែរថាកងទីណា អ្នកចាំងឡាយចូរវេរប្រគេនកងទីនោះៗចុះ ដល់ភិក្ខុប្លែកពីគេដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ១០ ចប់ ។

បត្តវគ្គទី ៣ ចប់ ។

តតិយបារាជំ

ន្តេ ច បតិតោ ភេសជ្ជំ វិស្សជ្ជេតិ បានេបញ្ចមំ
សាមំ ភាយាបេតោ ភេសជ្ជេតោ សាសង្កំ សង្ឃាតេន ចាតិ ។

(๑๗๒) ទុដ្ឋុដ្ឋោ ខោ អាយស្មន្តោ តំសេ និស្សគ្គិយោ
ចាចិត្តំយេវ ឧទ្ទេ ។ តត្ថាយស្មន្តេ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ
បរិសុទ្ធា ទុតិយម្បិ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា តតិយម្បិ
បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា បរិសុទ្ធេត្ថាយស្មន្តោ តស្មា
តុណ្ហី ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

និស្សគ្គិយកណ្ឌំ និដ្ឋិតំ ។

ចំនួនសិក្ខាបទក្នុងបត្តវគ្គនោះ គឺ

សិក្ខាបទទី ១ ២ និយាយអំពីចាត សិក្ខាបទទី ៣ និយាយអំពីថ្នាំ សិក្ខាបទទី ៤ និយាយអំពីសម្ពត់ដូតទឹកភ្លៀង សិក្ខាបទទី ៥ និយាយអំពីការឲ្យចីវរ សិក្ខាបទទី ៦ និយាយអំពីការសូបអម្បោះគេមកខ្លួនឯង សិក្ខាបទទី ៧ និយាយអំពីការប្រើឲ្យគេត្បាញ សិក្ខាបទទី ៨ និយាយអំពីអច្ចេកចីវរ សិក្ខាបទទី ៩ និយាយអំពីទីមានសេចក្តីរង្កៀស សិក្ខាបទទី ១០ និយាយអំពីការបង្អោនលាភរបស់សង្ឃ ។

(១៧២) បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិនិស្សគ្គិយ ចាបិត្តិយទាំង ៣០ ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ ។ ខ្ញុំសូមសួរលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយក្នុងអាបត្តិទាំងនោះ លោកទាំងឡាយ បរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសួរជាគំរប់ពីរដងផង លោកទាំងឡាយ បរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសួរជាគំរប់បីដងផង លោកទាំងឡាយ បរិសុទ្ធហើយឬ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សុទ្ធតែជាអ្នកបរិសុទ្ធក្នុងអាបត្តិទាំងនេះហើយ ហេតុនោះបានជាស្ងៀមនៅ ខ្ញុំចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយកិរិយាស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

និស្សគ្គិយកណ្ឌ ចប់ ។

ปาបิត្តិយกណ្ឌំ

ឥមេ ខោ បនាយស្មន្តោ ទ្វេ ឧទ្ទានា ចាតុទ្ទសិយា

ឆម្មា ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆន្តិ ។

មុសាវាទវគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទំ

[១៧៣] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ

វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន

ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គោ សក្យបុត្តោ ភិក្ខូសុ

បោតិ ។ សោ តិត្តិយេហិ សទ្ធឹ សល្លបន្តោ អាជានន្តោ

បដិជានាតិ បដិជានន្តោ អាជានាតិ អញ្ញេនញ្ញំ បដិចរតិ

សម្បជានមុសា ភាសតិ សង្កេតំ កត្វា វិសំវាទេតិ ។

តិត្តិយា ទុដ្ឋាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ ភិក្ខូ ហិ នាម

ឆព្ពគ្គោ សក្យបុត្តោ អម្ហេហិ សទ្ធឹ សល្លបន្តោ

អាជានិត្វា បដិជានិស្សតិ បដិជានិត្វា អាជានិស្សតិ

ឯកបិត្តិយវគ្គ

បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិបាចិត្តិយ ៩២
ទាំងនេះឯង តែងមកកាន់ឧទ្ទេស ។

មុសាវាទវគ្គ បឋមសិក្ខាបទ

[១៧៣] សម័យនោះ ព្រះសព្វញ្ញុពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ព្រះអង្គគង់នៅវត្តជេតវនៈ របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ហត្ថកកិក្ខុជាសក្យបុត្រជាអ្នកហុចពាក្យសំដី ។ ហត្ថកកិក្ខុនោះចរចាជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ គេចកែសំដី[1]ហើយទទួលដឹង[2] ទទួលដឹងហើយត្រឡប់គេចកែសំដីវិញ បិទបាំងហេតុដទៃ ដោយហេតុដទៃ ពោលពាក្យកុហកដោយដឹងខ្លួន ធ្វើនូវសេចក្តីកំណាត់ហើយពោលឲ្យខុសពីកំណាត់នោះវិញ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀលបន្ទុះបង្អាប់ថា ចុះហេតុអ្វីបានជាហត្ថកកិក្ខុ ជាសក្យបុត្រពោលចរចាជាមួយនឹងយើងទាំងឡាយ គេចកែសំដីហើយទទួលដឹង ទទួលដឹងហើយ

---

១ គឺពាក្យណាដែលខ្លួនឲ្យាយទៅហើយមានទោស ជាពាក្យខុសមិនល្អ កំបដិសេធពាក្យនោះថាមិនមែនជាពាក្យរបស់ខ្លួន ហៅថា គេចកែសំដី ។ ២ គឺពាក្យណាដែលខ្លួនឲ្យាយទៅហើយជាពាក្យល្អត្រឹមត្រូវ កំប្តេជ្ញាថាជាពាក្យរបស់ខ្លួន នេះហៅថា ទទួលដឹង ។ អដ្ឋកថា ។

อญฺญตฺถ ปฏิจฺจสฺสาปิ สมฺปชานมุสา ภาสิสฺสามิ สญฺญาจิกํ กตฺวา วีสงฺคเณสฺสามีติ ฯ อเสฺสาสุ เขฺว ภิกฺขเว เตสํ ภิกฺขูนเมวมโหสิ ฯ ทุฏฺฐาย ขลฺวายสฺมนฺโต ทีฆาวตฺถุสฺมา ฯ อถ เขฺว ภิกฺขเว เต ภิกฺขู เยน ภควา เตนุปสงฺกมึสุ อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมนฺตํ นิสีทึสุ เอกมนฺตนิสินฺนา โข เต ภิกฺขเว ภิกฺขู ภควา เอตทโวจ สจฺจํ กิร ตุมฺเห ภิกฺขเว ภิกฺขูนเมวมาหุ ยถาหมฺเห ภควตา ธมฺมเทสิตา อาชานามิ ยถาหมฺเห ภควตา ธมฺมเทสิตา อาชานามีติ ฯ เอวมาหุ ภนฺเตติ ฯ ตตฺร โข ภควา ภิกฺขู อามนฺเตสิ ฯ ตเตฺรว โข ตุมฺเห ภิกฺขเว ฉินฺนา ปฏิฉินฺนา ฯ ยถาหมฺเห ภควตา ธมฺมเทสิตา อาชานามีติ ฯ ยถาหมฺเห ภควตา ธมฺมเทสิตา อาชานามีติ ฯ เอวมาหุ ภนฺเตติ

ត្រឡប់គេចកែសំដីវិញ បិទបាំងហេតុដទៃដោយហេតុដទៃ ពោលពាក្យ
កុហកដោយដងខ្លួន ឆ្លើយបវារណាហើយពោលឲ្យខុសពីកំណត់
នោះវិញ ។ កិក្ខុទាំងឡាយឮបានឮតិរច្ឆានកថានោះពោលទោស តិះដៀល
បន្ទុះបង្អាប់ហើយ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងនោះចូលទៅរកហត្ថកកិក្ខុជាសក្យបុត្រ
លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងហត្ថកកិក្ខុ ជាសក្យ-
បុត្រថា ម្នាលអាវុសោហត្ថក· ឮបានឮថា អ្នកពោលចរចាមួយអន្លើ
ដោយតិរច្ឆានកថាឡាយ គេចកែសំដីហើយទទួលដង ទទួលដងហើយ
ត្រឡប់គេចកែសំដីវិញ បិទបាំងហេតុដទៃ ដោយហេតុដទៃ ពោល
ពាក្យកុហកដោយដងខ្លួន ឆ្លើយបវារណាហើយពោលឲ្យខុសពី
កំណត់នោះវិញ មែនឬដូចម្តេច ។ ហត្ថកកិក្ខុឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ
ធម្មតាតិរច្ឆានកថាឡាយនុ៎ះ ត្រូវតែបុគ្គលឯណានីមួយផ្ទាញ់ផ្ទាល់បេញ្ញ មិន
ត្រូវឲ្យការឈ្នះទៅតិរច្ឆានកថាឡាយនោះទេ ។ កិក្ខុទាំងឡាយណា មាន
សេចក្តីជ្រាបច្បាស់ ។ បេ ។ កិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះ
បង្អាប់ថា ចុះហេតុអ្វីបានជាហត្ថកកិក្ខុជាសក្យបុត្រ ពោលចរចាមួយអន្លើ
ដោយតិរច្ឆានកថាឡាយ គេចកែសំដីហើយទទួលដង ទទួលដងហើយ
ត្រឡប់គេចកែសំដីវិញ បិទបាំងហេតុដទៃ ដោយហេតុដទៃ និយាយ
ពាក្យកុហកដោយដងខ្លួន ឆ្លើយបវារណាហើយពោលឲ្យខុស

อเญฺญนญฺเ បដិចរិសฺสតិ សម្បជានមុសា ភាសិสฺสតិ สเนฺตเ ភิกฺขู วิสงฺเกตេสฺสតីតិ ฯ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ฯ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ นិទានេ ឯតស្មឹ បกรណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ហតฺถเกំ សกฺยបុตฺตំ បដิបុจฺឆิ សจฺចំ กិร ตฺวំ ហតฺถก តំតฺវិយេហิ សទฺธឹ សល្ឡបន្តោ អវជានិត្វា បដិជានាសិ បដិជានិត្វា អវជានាសិ អញ្ញេនញ្ញំ បដិចរសិ សម្ប-ជានមុសា ភាសសិ សเนฺตเ ភิกฺขូ วิสงฺเกตេសីតិ ฯ សចฺចំ ภគวាតិ ฯ วិគរហិ พุទฺโธ ภគวา ภิกฺขូ ហิ นาម ตฺวំ មោឃបុริส តំតฺวิយេហิ សទฺธឹ សល្ឡបន្តោ អវ-ជានិត្វា បដិជានិស្សសិ បដិជានិត្វា អវជានិស្សសិ អញ្ញេនញ្ញំ បដិចរិស្សសិ សម្បជានមុសា ភាសិស្សសិ សเนฺตเ ភิกฺขូ วิสงฺเกตេสฺสសិ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វ បសាទាយ បសន្នានំ វ ภិយ្យ-ภាវាយ ฯ បេ ฯ ឯវញฺจ បន ภิกฺขវេ ឥមំ សิกฺขាបទំ อุទฺទิเสยฺยาថ សម្បជានមุสาวาเท ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

ពីកំណត់នោះវិញ ។ ខើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះយកសេចក្តីនុ៎ះក្រាបទូលចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយសួរចំពោះហត្ថកភិក្ខុជាសក្យបុត្រថាម្នាលហត្ថកភិក្ខុ ឮថាអ្នកពោលចរចាមួយអន្ទើដោយតិរ្ថិយទាំងឡាយ គេចកែសំដីហើយទទួលដំណឹង ទទួលដំណឹងហើយត្រឡប់គេចកែសំដីវិញ បិទបាំងហេតុដទៃដោយហេតុដទៃ ពោលពាក្យកុហកដោយដំណឹងខ្លួន ធ្វើនូវសេចក្តីកំណត់ហើយពោលឲ្យខុសពីកំណត់នោះវិញ តើពិតមែនឬ ។ ហត្ថកភិក្ខុឆ្លើយថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះពិតមែន ។ ព្រះសព្វញ្ញុពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់តិះដៀលថា នែបុរសទទេ ចុះហេតុអ្វី ឮថាជាអ្នកឯងពោលចរចាមួយអន្ទើដោយតិរ្ថិយទាំងឡាយ គេចកែសំដីហើយទទួលដំណឹង ទទួលដំណឹងហើយត្រឡប់គេចកែសំដីវិញ បិទបាំងហេតុដទៃ ដោយហេតុដទៃ ពោលពាក្យកុហកដោយដំណឹងខ្លួន ធ្វើនូវសេចក្តីកំណត់ហើយពោលឲ្យខុសពីកំណត់នោះវិញ នែមោឃបុរស ការនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬថានឹងនាំជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាតទៅទៀតទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុពោលពាក្យកុហកដោយដំណឹងខ្លួន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(๑๗๔) สมฺปชานมุสาวาเทน ภาเค วิสงฺวาทน-
ปุเรกฺขารสฺส วาจา เจว ๑ เจตเสโก จ วีติกฺกโม จ อยมสฺส
วิภงฺเค อฏฺ อนริยเวหาสา อนิฏฺ อิฏฺ เมตฺ อสุตฺ
สุตฺ เมตฺ อมุตฺ มุตฺ เมตฺ อวิญฺญาตฺ วิญฺญาตฺ เมตฺ
อิฏฺ อนิฏฺ เมตฺ สุตฺ อสุตฺ เมตฺ มุตฺ อมุตฺ
เมตฺ วิญฺญาตฺ อวิญฺญาตฺ เมตฺ ๆ

(๑๗๕) อนิฏฺ ภาเค น ปกฺขา อิฏฺ ๆ
อสุตฺ ภาเค น โสเตน สุตฺ ๆ อมุตฺ ภาเค
น ฆาเนน ฆายิตฺ น ชิวฺหาย สายิตฺ น
กาเยน ผุฏฺ ๆ อวิญฺญาตฺ ภาเค น มนสา วิญฺญาตฺ ๆ
อิฏฺ ภาเค ปกฺขา อิฏฺ ๆ สุตฺ ภาเค โสเตน
สุตฺ ๆ มุตฺ ภาเค ฆาเนน ฆายิตฺ ชิวฺหาย สายิตฺ
กาเยน ผุฏฺ ๆ วิญฺญาตฺ ภาเค มนสา วิญฺญาตฺ ๆ

(๑๗๔) ដែលហៅថា ពាលតាក្យកុហក ដោយដំណើរនោះ ជាន់ដល់ភាពនៃសំដីគន្ថន៍តាក្យរបស់គេ រឭកត្រឡប់ត្រឡែតទៅកន្លងភាពរបស់បុគ្គលដែលធ្វើគំនិតនឹងពោលឲ្យខុសជាប្រធាន នឹងភេទមិនមែនរបស់ព្រះអរិយ ៨ យ៉ាង គឺ ការដែលមិនឃើញនិយាយថាអញឃើញ ๑ មិនឮនិយាយថាអញឮ ๑ មិនបានពាល់ត្រូវនិយាយថាអញបានពាល់ត្រូវ ๑ មិនដឹងច្បាស់និយាយថាអញដឹងច្បាស់ ๑ ឃើញនិយាយថាអញមិនឃើញ ๑ ឮនិយាយថាអញមិនឮ ๑ បានពាល់ត្រូវនិយាយថាអញមិនបានពាល់ត្រូវ ๑ ដឹងច្បាស់និយាយថាអញមិនដឹងច្បាស់ ๑ ฯ

(๑๗๕) ដែលហៅថា មិនឃើញ គឺមិនឃើញដោយភ្នែក ฯ ដែលហៅថា មិនឮ គឺមិនឮដោយត្រចៀក ฯ ដែលហៅថា មិនពាល់ត្រូវ គឺមិនហិតដោយច្រមុះ មិនលិតដោយអណ្តាត មិនបះពាល់ដោយកាយ ฯ ដែលហៅថា មិនដឹងច្បាស់ គឺមិនដឹងច្បាស់ដោយចិត្ត ฯ ដែលហៅថា ឃើញ គឺឃើញដោយភ្នែក ฯ ដែលហៅថា ឮ គឺឮដោយត្រចៀក ฯ ដែលហៅថា ពាល់ត្រូវ គឺហិតដោយច្រមុះ លិតដោយអណ្តាត បះពាល់ដោយកាយ ฯ ដែលហៅថា ដឹងច្បាស់ គឺដឹងច្បាស់ដោយចិត្ត ฯ

(๑๗๖) ตีหาการเหหิ อธิฏฺฐ ธิฏฺฐ เมตี สมฺปชา-
นมุสา กณาฺณสฺส อาหตฺถ จาจิตฺตียสฺส ปุพฺเพสฺส
เหาตี มุสา กณิสฺสฺถ กณาฺณสฺส เหาตี มุสา
กณามีตี กณิตสฺส เหาตี มุสา มยา กณิตฺถ ฯ
จตูหาการเหหิ อธิฏฺฐ ธิฏฺฐ เมตี สมฺปชานมุสา
กณาฺณสฺส อาหตฺถ จาจิตฺตียสฺส ปุพฺเพสฺส เหาตี
มุสา กณิสฺสฺถ กณาฺณสฺส เหาตี มุสา กณามีตี
กณิตสฺส เหาตี มุสา มยา กณิตฺถ วิธิยา
ธิฏฺฐ ฯ ปญฺหาการเหหิ อธิฏฺฐ ธิฏฺฐ เมตี สมฺปชานมุสา
กณาฺณสฺส อาหตฺถ จาจิตฺตียสฺส ปุพฺเพสฺส เหาตี
มุสา กณิสฺสฺถ กณาฺณสฺส เหาตี มุสา กณามีตี
กณิตสฺส เหาตี มุสา มยา กณิตฺถ วิธิยา
ธิฏฺฐ วิธิยา ๑ฺฐ ฯ ฉหาการเหหิ อธิฏฺฐ ธิฏฺฐ เมตี
สมฺปชานมุสา กณาฺณสฺส อาหตฺถ จาจิตฺตียสฺส
ปุพฺเพสฺส เหาตี มุสา กณิสฺสฺถ กณาฺณสฺส เหาตี
มุสา กณามีตี กณิตสฺส เหาตี มุสา มยา

(๑๗๖) កិក្ខុនិយាយកុហក ដោយដឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុដែលខ្លួនមិនឃើញថា អាត្មាឃើញដូច្នេះ ដោយអាការ ๓ យ៉ាង គឺ មុននឹងពោល គិតថាអញនឹងពោលកុហក ๑ កំពុងពោលដឹងថា អញពោលកុហក ๑ ពោលរួចហើយដឹងថាអញពោលកុហកហើយ ๑ (តែវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុដែលខ្លួនមិនឃើញថា អាត្មាឃើញ ដោយអាការ ๔ យ៉ាង គឺ មុននឹងពោលគិតថាអញនឹងពោលកុហក ๑ កំពុងពោលដឹងថាអញពោលកុហក ๑ ពោលរួចហើយដឹងថា អញពោលកុហកហើយ ๑ បិទបាំងទូវទិដ្ឋិ[๑] ๑ (តែវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុដែលខ្លួនមិនឃើញថា អាត្មាឃើញ ដោយអាការ ๕ យ៉ាង គឺ មុននឹងពោលដឹងថាអញនឹងពោលកុហក ๑ កំពុងពោលដឹងថាអញពោលកុហក ๑ ពោលរួចហើយដឹងថា អញពោលកុហកហើយ ๑ បិទបាំងទូវទិដ្ឋិ ๑ បិទបាំងទូវសេចក្តីគាប់ចិត្ត ๑ (តែវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុដែលខ្លួនមិនឃើញថា អាត្មាឃើញ ដោយអាការ ๖ យ៉ាង គឺ មុននឹងពោលគិតថាអញនឹងពោលកុហក ๑ កំពុងពោលដឹងថា អញពោលកុហក ๑ ពោលរួចហើយដឹងថាអញពោលកុហកហើយ ๑ បិទបាំងទូវទិដ្ឋិ ๑

๑ តំណាក់បំបិទបំបាំងសេចក្តីឃើញខុសរបស់ខ្លួន ។

กณิฏฺฐิ วิณิชาย ธิฏฺฐี วิณิชาย ขตฺตี วิณิชาย ปุตฺตี ฯ
สตฺถุภคาเรยฺหี อธิฏฺฐี ธิฏฺฐี เมตฺตี สมฺปชานมุสา
กณฺหสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ปุพฺเพวสฺส เหาติ
มุสา กณิฏฺฐิสฺส กณฺหสฺส เหาติ มุสา กณฺหมีตฺตี
กณิฏฺฐสฺส เหาติ มุสา มยา กณิฏฺฐี วิณิชาย
ธิฏฺฐี วิณิชาย ขตฺตี วิณิชาย ปุตฺตี วิณิชาย ภาวี ฯ
ตัมหาคาเรยฺหี อสุตฺตี สุตฺตี เมตฺตี ฯ เป ฯ อมุตฺตี มุตฺตี
เมตฺตี ฯ เป ฯ อาญาตี ญาตี เมตฺตี สมฺปชานมุสา
กณฺหสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ปุพฺเพวสฺส เหาติ
มุสา กณิฏฺฐิสฺส กณฺหสฺส เหาติ มุสา กณฺหมีตฺตี
กณิฏฺฐสฺส เหาติ มุสา มยา กณิฏฺฐี ฯ จตุตฺถ-
ภาคาเรยฺหี ฯ เป ฯ ปญฺจมภาคาเรยฺหี ฯ เป ฯ ฉฏฺฐภาค-
เรยฺหี ฯ เป ฯ สตฺตมภาคาเรยฺหี อาญาตี ญาตี เมตฺตี

បិទចាំនួវសេចក្តីគាប់ចិត្ត ๑ បិទចាំនួវសេចក្តីពេញចិត្ត ๑ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយ ។ កិក្ខុនិយាយកុហកដោយដំណឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុដែលខ្លួនមិនឃើញ
ថាអាត្មាឃើញ ដោយអាការ ៧ យ៉ាង គឺ មុននឹងពោលគិតថាអញនឹងពោល
កុហក ๑ កំពុងពោលដំណឹងថាអញពោលកុហក ๑ ពោលរួចហើយដំណឹងថា
អញពោលកុហកហើយ ๑ បិទចាំនួវទិដ្ឋិ ๑ បិទចាំនួវសេចក្តីគាប់ចិត្ត ๑
បិទចាំនួវសេចក្តីចូលចិត្ត ๑ បិទចាំនួវសេចក្តីពិតត្រង់ ๑ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយ ។ កិក្ខុនិយាយកុហកដោយដំណឹងខ្លួន ចំពោះពាក្យដែលមិន
ឮថា អាត្មាឮ ។ បេ ។ វត្ថុដែលមិនបានពាល់ត្រូវថា អាត្មាបានពាល់ត្រូវ
។ បេ ។ កិក្ខុនិយាយកុហកដោយដំណឹងខ្លួន ចំពោះហេតុដែលខ្លួនមិនដឹង
ច្បាស់ថា អាត្មាដឹងច្បាស់ ដោយអាការ ៣ យ៉ាង គឺ មុននឹងពោលគិត
ថាអញនឹងពោលកុហក ๑ កំពុងពោលដំណឹងថាអញពោលកុហក ๑ ពោល
រួចហើយដំណឹងថាអញពោលកុហកហើយ ๑ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុ
និយាយកុហកដោយដំណឹងខ្លួន ចំពោះហេតុដែលខ្លួនមិនដឹងច្បាស់ថា អាត្ម
ដឹងច្បាស់ ដោយអាការ ៤ យ៉ាង ។ បេ ។ អាការ ៥ យ៉ាង ។ បេ ។
អាការ ៦ យ៉ាង ។ បេ ។ អាការ ៧ យ៉ាង គឺ មុននឹងពោលគិតថា

สมฺปชานมุสา กณฺหสฺส อาปตฺติ จาตุทฺทสิยสฺส ปุพฺพารสฺส โหติ มุสา กณฺหสฺส กณฺหสฺส โหติ มุสา กณฺหมีตา กณฺหสฺส โหติ มุสา มยา กณฺหสฺส ทินฺนา ทินฺนมายา ธนญฺจ ทินฺนมายา ชีวิตญฺจ ทินฺนมายา ภริยา ฯ

(๑๗๗) ตีหากาเรหิ อธิฏฺฐา ธิฏฺฐาติ เมตฺตา สุตฺตาติ สมฺปชานมุสา กณฺหสฺส อาปตฺติ จาตุทฺทสิยสฺส ฯ เป ฯ ตีหากาเรหิ อธิฏฺฐา ธิฏฺฐาติ เมตฺตา มุตฺตาติ ฯ เป ฯ ตีหากาเรหิ อธิฏฺฐา ธิฏฺฐาติ เมตฺตา วิญฺญตฺตาติ สมฺปชานมุสา กณฺหสฺส อาปตฺติ จาตุทฺทสิยสฺส ฯ เป ฯ ตีหากาเรหิ อธิฏฺฐา ธิฏฺฐาติ สุตฺตา มุตฺตาติ ฯ เป ฯ ตีหากาเรหิ อธิฏฺฐา ธิฏฺฐาติ สุตฺตา วิญฺญตฺตาติ ฯ เป ฯ ตีหากาเรหิ อธิฏฺฐา ธิฏฺฐาติ สุตฺตา มุตฺตา วิญฺญตฺตาติ สมฺปชานมุสา กณฺหสฺส

អញ្ញនឹងពោលកុហក ๑ កំពុងពោលដឹងថាអញ្ញពោលកុហក ๑ ពោលរួចហើយដឹងថាអញ្ញពោលកុហកហើយ ๑ បិទបាំងនូវទិដ្ឋ ๑ បិទបាំងនូវសេចក្តីគាប់ចិត្ត ๑ បិទបាំងនូវសេចក្តីជូលចិត្ត ๑ បិទបាំងនូវសេចក្តីពិតត្រង់ ๑ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(๑๗๗) កិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុដែលខ្លួនមិនឃើញថា អាត្មាឃើញផង ថាអាត្មាឮផង ដោយអាការ ๓ យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ បេ ។ កិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុដែលខ្លួនមិនឃើញថា អាត្មាឃើញផង ថាអាត្មាពាល់ត្រូវផង ដោយអាការ ๓ យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ បេ ។ កិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុដែលខ្លួនមិនឃើញថា អាត្មាឃើញផង ថាអាត្មាដឹងច្បាស់ផង ដោយអាការ ๓ យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ បេ ។ កិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុដែលខ្លួនមិនឃើញថា អាត្មាឃើញផង ឮផង ពាល់ត្រូវផង ដោយអាការ ๓ យ៉ាង ។ បេ ។ កិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុដែលខ្លួនមិនឃើញថា អាត្មាឃើញផង ឮផង ដឹងច្បាស់ផង ដោយអាការ ๓ យ៉ាង ។ បេ ។ កិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុដែលខ្លួនមិនឃើញថា អាត្មាឃើញផង ឮផង ពាល់ត្រូវផង ដឹងច្បាស់ផង ដោយអាការ ๓ យ៉ាង

អាបត្តិ ចាតិត្តិយស្ស ។បេ។ តីហាការេហិ អសុតំ សុតញ្ច មេ មុតញ្ចាតិ ។បេ។ តីហាការេហិ អសុតំ សុតញ្ច មេ វិញ្ញាតញ្ចាតិ ។បេ។ តីហាការេហិ អសុតំ សុតញ្ច មេ ទិដ្ឋញ្ចាតិ ។បេ។ តីហាការេហិ អសុតំ សុតញ្ច មេ មុតញ្ច វិញ្ញាតញ្ចាតិ ។បេ។ តីហាការេហិ អសុតំ សុតញ្ច មេ មុតញ្ច ទិដ្ឋញ្ចាតិ ។បេ។ តីហាការេហិ អសុតំ សុតញ្ច មេ មុតញ្ច វិញ្ញាតញ្ច ទិដ្ឋញ្ចាតិ ។បេ។ តីហាការេហិ អមុតំ មុតញ្ច មេ វិញ្ញាតញ្ចាតិ ។បេ។ តីហាការេហិ អមុតំ មុតញ្ច មេ ទិដ្ឋញ្ចាតិ ។បេ។ តីហាការេហិ អមុតំ មុតញ្ច មេ សុតញ្ចាតិ ។បេ។ តីហាការេហិ អមុតំ មុតញ្ច

ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ฯ បេ ฯ កិក្ខុនិយាយកុហកដោយដំណឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុដែលខ្លួនមិនឮថា អាត្មាឮផង ពាល់ត្រូវផង ដោយអាការ ๓ យ៉ាង ฯ បេ ฯ កិក្ខុនិយាយកុហកដោយដំណឹងខ្លួន ចំពោះពាក្យដែលខ្លួនមិនឮថា អាត្មាឮផង ដឹងច្បាស់ផង ដោយអាការ ๓ យ៉ាង ฯ បេ ฯ កិក្ខុនិយាយកុហកដោយដំណឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុដែលខ្លួនមិនឮថា អាត្មាឮផង ឃើញផង ដោយអាការ ๓ យ៉ាង ฯ បេ ฯ កិក្ខុនិយាយកុហកដោយដំណឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុដែលខ្លួនមិនឮថា អាត្មាឮផង ពាល់ត្រូវផង ដឹងច្បាស់ផង ដោយអាការ ๓ យ៉ាង ฯ បេ ฯ កិក្ខុនិយាយកុហកដោយដំណឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុដែលខ្លួនមិនឮថា អាត្មាឮផង ពាល់ត្រូវផង ឃើញផង ដោយអាការ ๓ យ៉ាង ฯ បេ ฯ កិក្ខុនិយាយកុហកដោយដំណឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុដែលខ្លួនមិនឮថា អាត្មាឮផង ពាល់ត្រូវផង ដឹងច្បាស់ផង ឃើញផង ដោយអាការ ๓ យ៉ាង ฯ បេ ฯ កិក្ខុនិយាយកុហកដោយដំណឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុដែលខ្លួនមិនបានពាល់ត្រូវថា អាត្មាបានពាល់ត្រូវផង ដឹងច្បាស់ផង ដោយអាការ ๓ យ៉ាង ฯ បេ ฯ វត្ថុដែលខ្លួនមិនបានពាល់ត្រូវថា អាត្មាពាល់ត្រូវផង ឃើញផង ដោយអាការ ๓ យ៉ាង ฯ បេ ฯ វត្ថុដែលខ្លួនមិនបានពាល់ត្រូវថា អាត្មាពាល់ត្រូវផង ឮផង ដោយអាការ ๓ យ៉ាង ฯ បេ ฯ វត្ថុដែលខ្លួនមិនបានពាល់ត្រូវថា

មេ វិញ្ញាតញ្ច និដ្ឋញ្ចេតិ ។បេ។ តីហាការេហិ អមុតំ មុតញ្ច មេ វិញ្ញាតញ្ច សុតញ្ចេតិ ។បេ។ តីហាការេហិ អមុតំ មុតញ្ច មេ វិញ្ញាតញ្ច និដ្ឋញ្ច សុតញ្ចេតិ ។បេ។ តីហាការេហិ អវិញ្ញាតំ វិញ្ញាតញ្ច មេ និដ្ឋញ្ចេតិ ។បេ។ តីហាការេហិ អវិញ្ញាតំ វិញ្ញាតញ្ច មេ សុតញ្ចេតិ ។បេ។ តីហាការេហិ អវិញ្ញាតំ វិញ្ញាតញ្ច មេ មុតញ្ចេតិ ។បេ។ តីហាការេហិ អវិញ្ញាតំ វិញ្ញាតញ្ច មេ និដ្ឋញ្ច សុតញ្ចេតិ ។បេ។ តីហាការេហិ អវិញ្ញាតំ វិញ្ញាតញ្ច មេ និដ្ឋញ្ច មុតញ្ចេតិ ។បេ។ តីហាការេហិ អវិញ្ញាតំ វិញ្ញាតញ្ច មេ និដ្ឋញ្ច សុតញ្ច មុតញ្ចេតិ សម្បជានមុសា កណាន្តស្ស អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។បេ។

(๑๗๘) តីហាការេហិ និដ្ឋំ អនិដ្ឋំ មេតិ សម្បជានមុសា កណាន្តស្ស អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស បុព្ពេវស្ស **ហោតិ** មុសា កណិស្សន្តិ កណាន្តស្ស ហោតិ មុសា

អាត្មាបានពាល់ត្រូវផង ដឹងច្បាស់ផង ឃើញផង ដោយអាការ ๓ យ៉ាង ฯ បេ ฯ វត្ថុដែលខ្លួនមិនបានពាល់ត្រូវថា អាត្មាបានពាល់ត្រូវផង ដឹងច្បាស់ផង ឮផង ដោយអាការ ๓ យ៉ាង ฯ បេ ฯ វត្ថុដែលខ្លួនមិនបានពាល់ត្រូវថា អាត្មាបានពាល់ត្រូវផង ដឹងច្បាស់ផង ឃើញផង ឮផង ដោយអាការ ๓ យ៉ាង ฯ បេ ฯ វត្ថុដែលខ្លួនមិនដឹងច្បាស់ថា អាត្មាដឹងច្បាស់ផង ឃើញផង ដោយអាការ ๓ យ៉ាង ฯ បេ ฯ វត្ថុដែលខ្លួនមិនដឹងច្បាស់ថា អាត្មាដឹងច្បាស់ផង ឮផង ដោយអាការ ๓ យ៉ាង ฯ បេ ฯ វត្ថុដែលខ្លួនមិនដឹងច្បាស់ថា អាត្មាដឹងច្បាស់ផង ពាល់ត្រូវផង ដោយអាការ๓ យ៉ាង ฯ បេ ฯ វត្ថុដែលខ្លួនមិនដឹងច្បាស់ថា អាត្មាដឹងច្បាស់ផង ឃើញផង ឮផង ដោយអាការ ๓ យ៉ាង ฯ បេ ฯ វត្ថុដែលខ្លួនមិនដឹងច្បាស់ថា អាត្មាដឹងច្បាស់ផង ឃើញផង ពាល់ត្រូវផង ដោយអាការ ๓ យ៉ាង ฯ បេ ฯ កិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន បំពោះវត្ថុដែលខ្លួនមិនដឹងច្បាស់ថា អាត្មាដឹងច្បាស់ផង ឃើញផង ឮផង ពាល់ត្រូវផង ដោយអាការ ๓ យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ฯ បេ ฯ

(๑๗๘) កិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន បំពោះវត្ថុដែលខ្លួនបានឃើញថា អាត្មាមិនឃើញ ដោយអាការ๓យ៉ាង គឺ មុនទឹងពោលគិតថាអញទឹងពោលកុហក ๑ កំពុងពោលដឹងថាអញពោលកុហក ๑

กณาមីតំ กณាតสฺส ហោតំ មុសា មយា กณា-
តដ្ឋំ ។ ចតូហាកាវេហំ ។បេ។ បញ្ចហាកាវេហំ
។បេ។ ឆហាកាវេហំ ។បេ។ សត្តហាកាវេហំ ឥដ្ឋំ
អនិដ្ឋំ មេតំ សម្បជានមុសា កណាឆ្ឌស្ស អាបត្តិ ចាច-
ត្តិយស្ស បុព្វេវស្ស ហោតំ មុសា កណាំសុដ្ឋិ កណាឆ្ឌស្ស
ហោតំ មុសា កណាមីតំ កណាតស្ស ហោតំ មុសា
មយា កណាតដ្ឋំ វិនិជាយ ឥដ្ឋំ វិនិជាយ ខដ្ឋំ វិនិជាយ
វុច្ចំ វិនិជាយ ភាវំ ។ តីហាកាវេហំ សុតំ អសុតំ
មេតំ ។បេ។ មុតំ អមុតំ មេតំ ។បេ។ វិញ្ញាតំ
អវិញ្ញាតំ មេតំ សម្បជានមុសា កណាឆ្ឌស្ស អាបត្តិ
ចាចត្តិយស្ស បុព្វេវស្ស ហោតំ មុសា កណាំសុដ្ឋិ
កណាឆ្ឌស្ស ហោតំ មុសា កណាមីតំ កណាតស្ស
ហោតំ មុសា មយា កណាតដ្ឋំ ។ ចតូហាកាវេហំ
។បេ។បញ្ចហាកាវេហំ ។បេ។ ឆហាកាវេហំ ។បេ។

ពោលរួចហើយដំណឹងថាអញពោលកុហកហើយ ១ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុនិយាយកុហកដោយដំណឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុដែលខ្លួនបានឃើញថា អាត្មាមិនឃើញ ដោយអាការ ៤ យ៉ាង ។ បេ ។ អាការ ៥ យ៉ាង ។ បេ ។ អាការ ៦ យ៉ាង ។ បេ ។ អាការ ៧ យ៉ាងគឺ មុនឮងពោលគិតថាអញឮងពោលកុហក ១ កំពុងពោលដំណឹងថាអញពោលកុហក ១ ពោលរួចហើយដំណឹងថាអញពោលកុហកហើយ ១ បិទបាំងនូវទិដ្ឋ ១ បិទបាំងនូវសេចក្តីគាប់ចិត្ត ១ បិទបាំងនូវសេចក្តីចូលចិត្ត ១ បិទបាំងនូវសេចក្តីពិតត្រង់ ១ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុនិយាយកុហកដោយដំណឹងខ្លួន ចំពោះពាក្យដែលខ្លួនបានឮថា អាត្មាមិនបានឮ ដោយអាការ ៣ យ៉ាង ។ បេ ។ កិក្ខុនិយាយកុហកដោយដំណឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុដែលខ្លួនបានពាល់ត្រូវថា អាត្មាមិនបានពាល់ត្រូវ ។ បេ ។ កិក្ខុនិយាយកុហកដោយដំណឹងខ្លួន ចំពោះហេតុដែលខ្លួនបានដំណឹងច្បាស់ថា អាត្មាមិនបានដំណឹងច្បាស់ ដោយអាការ ៣ យ៉ាងគឺ មុនឮងពោលគិតថាអញឮងពោលកុហក ១ កំពុងពោលដំណឹងថាអញពោលកុហក ១ ពោលរួចហើយដំណឹងថាអញពោលកុហកហើយ ១ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុនិយាយកុហកដោយដំណឹងខ្លួន ចំពោះហេតុដែលខ្លួនដំណឹងច្បាស់ថា អាត្មាមិនដំណឹងច្បាស់ ដោយអាការ ៤ យ៉ាង ។ បេ ។ អាការ ៥ យ៉ាង ។ បេ ។ អាការ ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

សង្ឃមហាតារេហិ វិញ្ញាតំ អវិញ្ញាតំ មេតំ សម្បជានមុសា
កណាន្តស្ស អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស បុព្វេវស្ស ហោតិ
មុសា កណិស្សន្តិ កណាន្តស្ស ហោតិ មុសា កណាមីតិ
កណិតស្ស ហោតិ មុសា មយា កណិតន្តិ វិនិជាយ
ទិដ្ឋំ វិនិជាយ ទិន្នំ វិនិជាយ រុចិំ វិនិជាយ ភាវំ ។

(๑๗๙) តីហាតារេហិ ទិដ្ឋំ សុតំ មេតំ ។បេ។
តីហាតារេហិ ទិដ្ឋំ មុតំ មេតំ ។បេ។ តីហាតារេហិ
ទិដ្ឋំ វិញ្ញាតំ មេតំ សម្បជានមុសា កណាន្តស្ស អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។បេ។ តីហាតារេហិ ទិដ្ឋំ សុតញ្ច
មេ មុតញ្ចាតិ ។បេ។ តីហាតារេហិ ទិដ្ឋំ សុតញ្ច
មេ វិញ្ញាតញ្ចាតិ ។បេ។ តីហាតារេហិ ទិដ្ឋំ សុតញ្ច
មេ មុតញ្ច វិញ្ញាតញ្ចាតិ សម្បជានមុសា កណាន្តស្ស
អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។បេ។ តីហាតារេហិ សុតំ
មុតំ មេតំ ។បេ។ សុតំ វិញ្ញាតំ មេតំ ។បេ។ សុតំ
ទិដ្ឋំ មេតំ សម្បជានមុសា កណាន្តស្ស អាបត្តិ ចាចិត្តិ-
យស្ស ។បេ។ តីហាតារេហិ សុតំ មុតញ្ច មេ

អាការ ๗ យ៉ាង មុនទទឹងពោលគិតថា អញទទឹងពោលកុហក ๑ កំពុងពោលដឹងថាអញពោលកុហក ๑ ពោលរួចហើយដឹងថាអញពោលកុហកហើយ ๑ បិទបាំងនូវទិដ្ឋិ ๑ បិទបាំងនូវសេចក្តីគាប់ចិត្ត ๑ បិទបាំងនូវសេចក្តីចូលចិត្ត ๑ បិទបាំងនូវសេចក្តីពិតត្រង់ ๑ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(๑๗๙) កិក្ខុនិយាយកុហក ដោយដឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុដែលខ្លួនឃើញថា អាត្មាឮវិញ ដោយអាការ ๓ យ៉ាង ។ បេ ។ វត្ថុដែលខ្លួនឃើញថា អាត្មាបានពាល់ត្រូវវិញ ដោយអាការ ๓ យ៉ាង ។ បេ ។ វត្ថុដែលខ្លួនឃើញថា អាត្មាដឹងច្បាស់វិញ ដោយអាការ ๓ យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ បេ ។ កិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុដែលខ្លួនឃើញថា អាត្មាឮផង ពាល់ត្រូវផង ដោយអាការ ๓ យ៉ាង ។ បេ ។ វត្ថុដែលខ្លួនឃើញថា អាត្មាឮផង ដឹងច្បាស់ផង ដោយអាការ ๓ យ៉ាង ។ បេ ។ វត្ថុដែលខ្លួនឃើញថា អាត្មាឮផង ពាល់ត្រូវផង ដឹងច្បាស់ផង ដោយអាការ ๓ យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ បេ ។ កិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុដែលខ្លួនឮថា អាត្មាពាល់ត្រូវ ដោយអាការ ๓ យ៉ាង ។ បេ ។ វត្ថុដែលខ្លួនឮថា អាត្មាដឹងច្បាស់ ។ បេ ។ វត្ថុដែលខ្លួនឮថា អាត្មាឃើញដោយអាការ ๓ យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ បេ ។ កិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុដែលខ្លួនឮថា អាត្មាពាល់ត្រូវផង ដឹងច្បាស់ផង

วิญฺญาตญฺจาติ ฯ เปฯ สุตัง มุตญฺจ เมเต ทิฏฐญฺจาติ ฯ เปฯ สุตัง มุตญฺจ เมเต วิญฺญาตญฺจ ทิฏฐญฺจาติ สมฺมาทิฏฐิกสฺส มิจฺฉาทิฏฐิกสฺส อาทิพฺรหฺมจริยกสฺส ฯ เปฯ ตีหาการेहิ มุตัง วิญฺญาตัง เมตัง ฯ เปฯ มุตัง ทิฏฐัง เมตัง ฯ เปฯ มุตัง สุตัง เมตัง ฯ เปฯ ตีหาการेहิ มุตัง วิญฺญาตญฺจ เมเต ทิฏฐญฺจาติ ฯ เปฯ มุตัง วิญฺญาตญฺจ เมเต สุตญฺจาติ ฯ เปฯ มุตัง วิญฺญาตญฺจ เมเต ทิฏฐญฺจ สุตญฺจาติ ฯ เปฯ ตีหาการेहิ วิญฺญาตัง ทิฏฐัง เมตัง ฯ เปฯ วิญฺญาตัง สุตัง เมตัง ฯ เปฯ วิญฺญาตัง มุตัง เมตัง ฯ เปฯ ตีหาการेहิ วิญฺญาตัง ทิฏฐญฺจ เมเต สุตญฺจาติ ฯ เปฯ วิญฺญาตัง ทิฏฐญฺจ เมเต มุตญฺจาติ ฯ เปฯ วิญฺญาตัง ทิฏฐญฺจ เมเต สุตญฺจ มุตญฺจาติ สมฺมาทิฏฐิกสฺส มิจฺฉาทิฏฐิกสฺส อาทิพฺรหฺมจริยกสฺส ฯเปฯ

ដោយអាការ៣យ៉ាង ។ បេ ។ វត្ថុដែលខ្លួនឮថា អាត្មាពាល់ត្រូវផង
ឃើញផង ។ បេ ។ វត្ថុដែលខ្លួនឮថា អាត្មាពាល់ត្រូវផង ដឹងច្បាស់ផង
ឃើញផង ដោយអាការ៣យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ បេ ។ តិក្ខុនិយាយ
កុហក ដោយដឹងខ្លួន ចំពោះវត្ថុដែលខ្លួនពាល់ត្រូវថា អាត្មាដឹងច្បាស់
ដោយអាការ៣យ៉ាង ។ បេ ។ វត្ថុដែលខ្លួនពាល់ត្រូវថា អាត្មាឃើញ
។ បេ ។ វត្ថុដែលខ្លួនពាល់ត្រូវថា អាត្មាឮ ។ បេ ។ វត្ថុដែលខ្លួនពាល់ត្រូវថា
អាត្មាដឹងច្បាស់ផង ឃើញផង ដោយអាការ៣យ៉ាង ។ បេ ។ វត្ថុដែល
ខ្លួនពាល់ត្រូវថា អាត្មាដឹងច្បាស់ផង ឮផង ។ បេ ។ វត្ថុដែលខ្លួនពាល់
ត្រូវថា អាត្មាដឹងច្បាស់ផង ឃើញផង ឮផង ។ បេ ។ វត្ថុដែលខ្លួនដឹង
ច្បាស់ថា អាត្មាឃើញ ដោយអាការ៣យ៉ាង ។ បេ ។ វត្ថុដែលខ្លួនដឹង
ច្បាស់ថា អាត្មាឮ ។ បេ ។ វត្ថុដែលខ្លួនដឹងច្បាស់ថា អាត្មាពាល់ត្រូវវិញ
។ បេ ។ វត្ថុដែលខ្លួនដឹងច្បាស់ថា អាត្មាឃើញផង ឮផង ដោយអាការ
៣យ៉ាង ។ បេ ។ វត្ថុដែលខ្លួនដឹងច្បាស់ថា អាត្មាឃើញផង ពាល់ត្រូវ
ផង ។ បេ ។ វត្ថុដែលខ្លួនដឹងច្បាស់ថា អាត្មាឃើញផង ឮផង ពាល់ត្រូវ
ផង ដោយអាការ៣យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ បេ ។

(๑๘๐) ตีหากาเรหิ อิเธกจฺเจ เอเกจฺจโต อิฏฺฐํ เอกนฺตโต อิฏฺฐํ เอกนฺตโต อนิฏฺฐํ เอกนฺตโต อนิฏฺฐํ ปหุเฏฺฐ[๑] โหติ อิฏฺฐภาเค เม สุตภาเคติ สมฺปชานมุสา ภณนฺตสฺส อาปตฺติ จาติปาจิตฺติยสฺส ฯเปฯ อิฏฺฐภาเค เม สุตภาเค มุตภาเค วิญฺญาตภาเคติ สมฺปชานมุสา ภณนฺตสฺส อาปตฺติ จาติปาจิตฺติยสฺส ฯเปฯ สุเต เอเกจฺจโต สุตํ เอกนฺตโต สุตํ เอกนฺตโต อสุตํ เอกนฺตโต อสุตํ ปหุเฏฺฐ โหติ ฯเปฯ มุเต เอเกจฺจโต มุตํ เอกนฺตโต มุตํ เอกนฺตโต อมุตํ เอกนฺตโต อมุตํ ปหุเฏฺฐ โหติ ฯเปฯ ตีหากาเรหิ วิญฺญาเต เอเกจฺจโต วิญฺญาตํ เอกนฺตโต วิญฺญาตํ เอกนฺตโต อวิญฺญาตํ เอกนฺตโต อวิญฺญาตํ ปหุเฏฺฐ โหติ วิญฺญาตภาเค เม อิฏฺฐภาเคติ ฯเปฯ วิญฺญาตภาเค เม สุตภาเคติ ฯเปฯ วิญฺญาตภาเค เม มุตภาเคติ ฯเปฯ

---

๑ ฉ. ม. สมฺปเฏฺฐ ฯ

(๑๘๐) កិកុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងវត្ថុដែលខ្លួនឃើញ (ក្តី) មិនដឿីវត្ថុដែលខ្លួនបានឃើញ (ក្តី) រលឹកមិនបាននូវវត្ថុដែលខ្លួនឃើញហើយ (ក្តី) ភ្លេចនូវវត្ថុដែលខ្លួនបានឃើញ (ក្តី) ហើយពោលពាក្យកុហកដោយដឹងខ្លួនថាអាត្មាឃើញផង ឮផង ដោយអាការឮយ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ បេ ។ កិកុពោលពាក្យកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាឃើញផង ឮផង ពាល់ត្រូវផង ដឹងច្បាស់ផង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ បេ ។ កិកុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងពាក្យដែលខ្លួនបានឮ (ក្តី) មិនដឿីពាក្យដែលខ្លួនបានឮ (ក្តី) រលឹកមិនបាននូវពាក្យដែលខ្លួនបានឮ (ក្តី) ភ្លេចពាក្យដែលខ្លួនឮហើយ (ក្តី) ។ បេ ។ កិកុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងវត្ថុដែលខ្លួនបានពាល់ត្រូវ (ក្តី) មិនដឿីវត្ថុដែលខ្លួនបានពាល់ត្រូវ (ក្តី) រលឹកមិនបាននូវវត្ថុដែលខ្លួនបានពាល់ត្រូវ (ក្តី) ភ្លេចវត្ថុដែលខ្លួនបានពាល់ត្រូវ(ក្តី) ។ បេ ។ កិកុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងហេតុដែលខ្លួនដឹងច្បាស់ (ក្តី) មិនដឿីហេតុដែលខ្លួនបានដឹងច្បាស់(ក្តី)រលឹកមិនបាននូវហេតុដែលខ្លួនដឹងច្បាស់ (ក្តី) ភ្លេចហេតុដែលខ្លួនដឹងច្បាស់ (ក្តី) ហើយពោលពាក្យកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាដឹងច្បាស់ផង ឃើញផង ដោយអាការ ៣ យ៉ាង ។ បេ ។ ថាអាត្មាដឹងច្បាស់ផង ឮផង ។ បេ ។ ថាអាត្មាដឹងច្បាស់ផង ពាល់ត្រូវផង

វិញ្ញាតញ្ច មេ ទិដ្ឋញ្ច សុតញ្ចាតិ ។បេ។ វិញ្ញាតញ្ច មេ ទិដ្ឋញ្ច មុតញ្ចាតិ ។បេ។ វិញ្ញាតញ្ច មេ ទិដ្ឋញ្ច សុតញ្ច មុតញ្ចាតិ សម្បជានមុសា កណ្ឌន្តស្ស អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស បុព្ពេវស្ស ហោតិ មុសា កណាំសុន្តិ កណន្តស្ស ហោតិ មុសា កណាមីតិ កណិតស្ស ហោតិ មុសា មយា កណិតន្តិ ។ ចតូហាការេហិ ។បេ។ បញ្ចហាការេហិ ។បេ។ ឆហាការេហិ ។បេ។ សត្ត-ហាការេហិ វិញ្ញាតេ វេមតិកោ វិញ្ញាតេ ឱកប្បេតិ វិញ្ញាតំ ឧស្សរតិ វិញ្ញាតំ បមុដ្ឋោ ហោតិ វិញ្ញាតញ្ច មេ ទិដ្ឋញ្ច សុតញ្ច មុតញ្ចាតិ សម្បជានមុសា កណន្តស្ស អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស បុព្ពេវស្ស ហោតិ មុសា កណិស្សុ-ន្តិ កណន្តស្ស ហោតិ មុសា កណាមីតិ កណិតស្ស ហោតិ មុសា មយា កណិតន្តិ វិនិធាយ ទិដ្ឋំ វិនិធាយ ខន្តិំ វិនិធាយ រុចិំ វិនិធាយ ភាវំ ។

ฯ បេ ฯ ថាអាត្មាដឹងច្បាស់ផង ឃើញផង ឮផង ฯ បេ ฯ ថាអាត្មាដឹងច្បាស់ផង ឃើញផង ពាល់ត្រូវផង ฯ បេ ฯ ភិក្ខុពោលពាក្យកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាដឹងច្បាស់ផង ឃើញផង ឮផង ពាល់ត្រូវផង ដោយអាការ ๓ យ៉ាង គឺ មុនទំពោលគំតថាអញទំពោលកុហក ๑ កំពុងពោលដឹងថាអញពោលកុហក ๑ ពោលរួចហើយដឹងថាអញពោលកុហកហើយ ๑ ฯ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងហេតុដែលខ្លួនដឹងច្បាស់ (ក្តី) មិនដឿហេតុដែលខ្លួនដឹងច្បាស់ (ក្តី) រលឹកមិនបានន្ទូវហេតុដែលខ្លួនដឹងច្បាស់ (ក្តី) ភ្លេចហេតុដែលខ្លួនដឹងច្បាស់ (ក្តី) ហើយពោលពាក្យកុហកដោយដឹងខ្លួនថា អាត្មាដឹងច្បាស់ផង ឃើញផង ឮផង ពាល់ត្រូវផង ដោយអាការ ๔ យ៉ាង ฯ បេ ฯ អាការ ๕ យ៉ាង ฯ បេ ฯ អាការ ๖ យ៉ាង ฯ បេ ฯ អាការ ๗ យ៉ាង គឺ មុនទំពោលដឹងថាអញទំពោលកុហក ๑ កំពុងពោលដឹងថាអញពោលកុហក ๑ ពោលរួចហើយដឹងថាអញពោលកុហកហើយ ๑ បិទបាំងន្ទូវទិដ្ឋិ ๑ បិទបាំងន្ទូវសេចក្តីគាប់ចិត្ត ๑ បិទបាំងន្ទូវសេចក្តីចូលចិត្ត ๑ បិទបាំងន្ទូវសេចក្តីពិតត្រង់ ๑ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ฯ

(๑๘๑) อชานาติ ฌานญฺจ ชานาติ ฌานสฺส จ ชานาติ (ฌานญฺจ ชานาติ นาม สมาปนฺนา ชานาติ ฯ ฌานสฺส จ ชานาติ นาม อฏฺฐ สมาปตฺติโย อฏฺฐ ชานาติ ฯ) ฉฑฺเฑตุกาโม อาทิกมฺมิกสฺสาปตฺติ ฯ

ปโมสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

(๑๘๑) អាបត្តិមិនមានដល់កិក្ខុពោលដោយញាប់មាត់ ដល់កិក្ខុពោលដោយភ្លាត់មាត់ (កិក្ខុពោលដោយវហ័សឈ្មោះថាពោលដោយញាប់មាត់ ។ កិក្ខុគិតថា អញនឹងពោលពាក្យដទៃ ហើយត្រឡប់ពោលពាក្យដទៃក្រៅអំពីគំនិតនោះវិញ ឈ្មោះថា ពោលដោយភ្លាត់មាត់ ដល់កិក្ខុឆត ដល់កិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

បឋមសិក្ខាបទ ចប់ ។

ទុតិយសិក្ខាបទំ

[១៨២] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្សារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ បេសលេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ ភណ្ឌន្តា[1] បេសលេ ភិក្ខូ ឯមសន្តិ ជាតិយាបិ នាមេនបិ គោត្តេនបិ ភណ្ឌេនបិ សិប្បេនបិ អាពាធេនបិ លិង្គេនបិ ភិលេសេនបិ អាបត្តិយាបិ ហីនេនបិ អក្កោសេន ខុំសេន្តិ[2] វម្ភេន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ទុជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចារេន្តិ ភវិំ ហិ នាម ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ បេសលេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ ភណ្ឌន្តា បេសលេ ភិក្ខូ ឯមសិស្សន្តិ ជាតិយាបិ នាមេនបិ គោត្តេនបិ ភណ្ឌេនបិ សិប្បេនបិ អាពាធេនបិ លិង្គេនបិ ភិលេសេនបិ អាបត្តិយាបិ ហីនេនបិ អក្កោសេន ខុំសេស្សន្តិ[3] វម្ភេស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។

---

១ ម. ភណ្ឌេន្តា ។ ២-៣ ខុំសេន្តិបិ ។

សិក្ខាបទទី ២

(១៨២) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុចាំឆ្ងាយ ឈ្មោះនន្ទឆ៍ព្វគភិក្ខុដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ពោលចាក់ដោតភិក្ខុចាំឆ្ងាយដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ គឺដេរប្រទេចដោយជាតិខ្លះ ឈ្មោះខ្លះ គោត្តខ្លះ ការងារខ្លះ សិល្បសាស្ត្រខ្លះ អាពាធខ្លះ កេទខ្លះ កិលេសខ្លះ អាបត្តិខ្លះ ពាក្យដេរដ៏ថោកទាបខ្លះ ។ ភិក្ខុចាំឆ្ងាយណាមានសេចក្តីជ្រាបច្បាស់ថា ។ បេ ។ ភិក្ខុចាំឆ្ងាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ហេតុដូចម្តេច ក៏បានជាឆព្វគ្គិយ-ភិក្ខុចាំឆ្ងាយ ឈ្មោះនន្ទឆ៍ភិក្ខុចាំឆ្ងាយដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ពោលចាក់ដោតភិក្ខុចាំឆ្ងាយដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ គឺដេរប្រទេចដោយជាតិខ្លះ ឈ្មោះខ្លះ គោត្តខ្លះ ការងារខ្លះ សិល្បសាស្ត្រខ្លះ អាពាធខ្លះ កេទខ្លះ កិលេសខ្លះ អាបត្តិខ្លះ ពាក្យដេរដ៏ថោកទាបខ្លះ ។ ភិក្ខុចាំឆ្ងានោះយកសេចក្តីនុ៎ះក្រាបទូលដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។

สจฺจํ กิร ตุยฺหเมตฺถ ปเรสเมวาหิ เมตฺตาหิ สนฺถุตา ปเรสเมว กถาหิ ขิปฺปสฺสุ ฉาตชฺฌตฺตา ปเรสเมว ภิกฺขาหิ ยาเปนฺติ ปเรสเมว จีวเรหิ ปฏิจฺฉาเทนฺติ ปเรสเมว เสนาสเนหิ ปฏิสรนฺติ ปเรสเมว คิลานปจฺจยเภสชฺชปริกฺขาเรหิ ปฏิสรนฺติ อถ จ ปนายสฺมา เอวมาห ขุ เสฏฺฐี[๑] วณฺณวาที ฯ สจฺจํ ภควตา ฯ วิครหาธิปฺปาเยน ภควตา เอตทโวจ กถญฺหิ นาม ตุยฺหเมโมฆปุริสา ปเรสเมวาหิ เมตฺตาหิ สนฺถุตา ปเรสเมว กถาหิ ขิปฺปสฺสุ ฉาตชฺฌตฺตา ปเรสเมว ภิกฺขาหิ ยาเปสฺสสิ[๒] วิครหิสฺสสิ เนตํ โมฆปุริสา อปฺปสนฺนานญฺจ ปสาทาย ปสนฺนานญฺจ ภิโยฺยภาวาย ฯเป๎ฯ วิครหิตฺวา ธมฺมึ กถึ กตฺวา ภิกฺขู อามนฺเตสิ ฯ

(๑๘๓) ภูตปุพฺพํ ภิกฺขเว ตกฺกสิลายํ อญฺญตรสฺส [พฺราหฺมณสฺส ธนญฺชานีสาโณ นาม ตจิตฺถทฺธา

๑-๒ ขุ ปาจิตฺติยาทีนิ ฯ

ព្រះបរមគ្រូតែងត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះឯងទាំងឡាយ ឈ្មោះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ពោលចាក់ដោតភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ គឺដេរប្រទេចដោយជាតិខ្លះ ឈ្មោះខ្លះ គោត្តខ្លះ ការងារខ្លះ សិល្បសាស្ត្រខ្លះ អាពាធខ្លះ កេទខ្លះ កិលេសខ្លះ អាបត្តិខ្លះ ពាក្យដេរដ៏ថោកទាបខ្លះ ពិតមែនឬ ។ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះពិតមែន ។ ព្រះសព្វញ្ញុពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា នែបុរសសាបសូន្យចាកមគ្គផលទាំងឡាយ ចុះហេតុអ្វីបានជាអ្នកទាំងឡាយ ឈ្មោះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ពោលចាក់ដោតភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ គឺដេរប្រទេចដោយជាតិខ្លះ ។ បេ ។ ដោយពាក្យដេរដ៏ថោកទាបខ្លះ នែពួកមោឃបុរស ការនេះមិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ទីមិនមែននាំជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងតែតែជ្រះថ្លាឡើងទៀតទេ ។ បេ ។ លុះព្រះអង្គទ្រង់តិះដៀលហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ។

(๑๘๓) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលពីដើម មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់នៅកងក្រែងតក្កសិលា (ព្រាហ្មណ៍នោះ) មានគោ ๑ ឈ្មោះនន្ទិវិសាល ។

អហោសិ ។ អថខោ កិកฺกវี ธนิฏฺฐวิสาโล ពលิพทฺโธ
តំ ព្រាហฺมณំ ฝតนเกช กณฺเฐ ตฺวา ព្រាហฺมณา សេฏฺฐิกา
សทฺธึ សហาเสฺสน អฏฺฐกา กาเกหิ มยฺหำ ពលิพทฺโธ
សกชสตำ អតิพทฺธึ បវเฏฺเสฺสตีติ ។ អថខោ កิกฺกวี
សោ ព្រាហฺมณោ សេฏฺฐิกา សทฺธึ សហาเสฺสน អฏฺฐกา
អกาสิ មยฺหำ ពលิพทฺโธ សกชสตำ អតิพทฺธึ
បវเฏฺเสฺสตีតិ ។ អថខោ កិกฺกวี សោ ព្រាហฺมณោ
សกชสตำ អតิพทฺธิตฺวา ธนิฏฺฐวิสาลำ ពលิพทฺธึ យุฌิตฺวา
ฝតนเกช អញฺเ กฺวชา វហาเสฺสฺ กฺวชาតិ ។ អថខោ
កិกฺกวี ธนิฏฺฐวิสาโล ពលิพทฺโธ តสฺเวว អฏฺฐาสิ ។
អថខោ កិกฺกวี សោ ព្រាហฺมณោ សហาเสฺสน បរา-
ជิតោ បฏฺฐាយิ ។ អថខោ កិกฺกวี ธนิฏฺฐวิสาโล
ពលิพทฺโธ តំ ព្រាហฺมณំ ฝតนเกช កิเสฺสฺ ตฺวา ព្រាហฺมณา
បฏฺฐាយสีតิ ។ តថา ហิ បឆามำ เกา តยา
សហาเสฺสน បរាជิតោតិ ។ កิเสฺสฺ បន มำ ตฺวำ
ព្រាហฺมณา អกฺขึ กฺวชกเรน ឆาเปสิ កณฺเฐ ตฺวำ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងកាលនោះ គោឈ្មោះនន្ទិវិសាលបាននិយាយ
ពាក្យនេះនឹងព្រាហ្មណ៍នោះថា បពិត្រព្រាហ្មណ៍ ចូរអ្នកទៅនិយាយក្នុងនាល់
នឹងសេដ្ឋីដាក់មួយពាន់កហាបណៈថា គោរបស់ខ្ញុំនឹងនាំរនេះមួយរយ
ដែលបង់ក្លាប់គ្នាឲ្យរួចបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទើបព្រាហ្មណ៍នោះ
បានក្នាល់នឹងសេដ្ឋីដាក់មួយពាន់កហាបណៈថា គោរបស់ខ្ញុំនឹងនាំរនេះ
បំនួនមួយរយដែលបង់ក្លាប់គ្នាបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រាហ្មណ៍
នោះបង់រនេះមួយរយក្លាប់គ្នារួចក៏ទីមគោឈ្មោះនន្ទិវិសាល ហើយនិយាយ
ពាក្យនេះថា នែគោគៀប ឯងចំនាញ់ទៅ នែគោគៀប ឯងចំអូសទៅ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលនោះ គោឈ្មោះនន្ទិវិសាល ក៏ឈរខ្ជែងក្នុងទី
នោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯព្រាហ្មណ៍នោះក៏បាញ់សេដ្ឋីអស់មួយ
ពាន់កហាបណៈហើយក៏សុបសៅក្នុងកាលនោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ទើបគោនន្ទិវិសាលបាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រាហ្មណ៍នោះថា បពិត្រ
ព្រាហ្មណ៍ ហេតុអ្វីក៏អ្នកសុបសៅ ។ ព្រាហ្មណ៍ឆ្លើយថា នែគោ
ដ៏ចំរើន បានជាសុបសៅ ព្រោះអ្នកឯងឲ្យខ្ញុំបាញ់សេដ្ឋីអស់មួយពាន់
កហាបណៈ ។ គោនន្ទិវិសាលសួរថា ព្រាហ្មណ៍ ខ្ញុំមិនមែនជាសត្វគៀប
ប៉ុះហេតុអ្វី ក៏អ្នកឯងហៅខ្ញុំថាសត្វគៀប ព្រាហ្មណ៍ចូរអ្នកឯងទៅក្នាល់

ព្រាហ្មណោ សេដ្ឋិនោ សន្តិំ ទ្វីហិ សហស្សេហិ អញ្ញំ
ភរោហិ មយ្ហំ ពលិកម្មោ សកដសតំ អតិហរតូ
បវដ្តេស្សតីតិ មោ ច មំ អក្ខំ ភូដកាឧេន ទាបេសីតិ ។
អថខោ កិក្ខវេ សោ ព្រាហ្មណោ សេដ្ឋិនោ សន្តិំ ទ្វីហិ
សហស្សេហិ អញ្ញំ អភាសិ មយ្ហំ ពលិកម្មោ
សកដសតំ អតិហរតូ បវដ្តេស្សតីតិ ។ អថខោ កិក្ខវេ
សោ ព្រាហ្មណោ សកដសតំ អតិហរិត្វា ឧទ្ធរិសាលំ
ពលិកម្មំ យុញ្ជិត្វា ឯតទវោច អញ្ញ ភន្តេ វហាស្សុ
ភន្តេតិ ។ អថខោ កិក្ខវេ ឧទ្ធរិសាលោ ពលិកម្មោ
សកដសតំ អតិហរិ បវដ្តេសិ ។

(๑๘๔) មនាបមេវាសេយ្យ ជាមជាបំ ភុញ្ជេ
មជាបំ ភាសមានស្ស ភវូភាវំ ឧទព្ភូហិ
ជនញ្ចំ អលព្ភេសិ តេន ចត្តមនោ អហូតិ ។

ន៏ឯសេដ្ឋីដាក់មួយភាន់តហាបណៈថា គោរបស់ខ្ញុំតាញ្ញរនេះចំណួនមួយរយ ដែលគេបង់ភ្ជាប់គាបាន តែថាអ្នកឯងកុំហៅខ្ញុំថាគោគៀបទៀត ព្រោះខ្ញុំមិនមែនជាគោគៀបទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯព្រាហ្មណ៍នោះក្តាល់នឹងសេដ្ឋីដាក់ពីរភាន់តហាបណៈដោយពាក្យថា គោរបស់ខ្ញុំអាចតាញ្ញរនេះចំណួនមួយរយដែលគេបង់ភ្ជាប់គាបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រាហ្មណ៍នោះក៏បង់រនេះ ចំណួនមួយរយភ្ជាប់គា រួចទឹមគោនន្ទិវិសាលហើយបាននិយាយពាក្យនេះកង់ពេលនោះថា ម្នាលគោដ៏ចំរើន ចូរអ្នកឯងតាញ្ញរទៅ ម្នាលគោដ៏ចំរើន ចូរអ្នកឯងអូសទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលនោះ គោនន្ទិវិសាលក៏តាញ្ញរនេះចំណួនមួយរយដែលគេបង់ភ្ជាប់គាឲ្យរលៃទៅបាន ។

(១៨៤) បុគ្គលត្រូវពោលតែពាក្យដែលជាទីគាប់ចិត្តម្យ៉ាង ពាក្យដែលមិនជាទីគាប់ចិត្ត សូម្បីតែម្តង ក៏មិនត្រូវពោលឡើយ (ព្រាហ្មណ៍) ពោលពាក្យជាទីគាប់ចិត្ត (គោនន្ទិ-វិសាល) ក៏នាំទៅនូវការៈជាទម្ងន់រួច ហើយញុំាងព្រាហ្មណ៍នោះឲ្យបានត្រេកអរផង មានសេចក្តីពេញចិត្តព្រោះព្រាហ្មណ៍នោះបានត្រេកអរផង ព្រោះការងាររបស់ខ្លួនផង ។

[๑๘๕] ตตฺถ กตมา เม กงฺขาติ อยนฺตาว อุสฺสงฺกา(๑) วิตจฺฉา กงฺขนฺติ ปเนตายเมตา มนาติ กงฺขิสฺสติ อุสฺสงฺกา(๒) วิตจฺฉา เนตํ กงฺขาติ อปฺปสนฺนาธิมุตฺตตาย ฯ เป ฯ อิมาหิ ปน กงฺขาหิ สมงฺคาปนฺนตฺตา ทุฏฺฐิสฺเสยฺยาย ทิฏฺฐสงฺกาเย ฐาติฏฺฐตฺตา ฯ

[๑๘๖] ทิฏฺฐสงฺกาโย ตาว ทสหิ อาการาหิ ทิฏฺฐสติ ชาติยาปิ ตาเมนปิ โคตฺเตนปิ กมฺเมนปิ สิปฺเปนปิ อาพาเธนปิ ลิงฺเคนปิ กิเลเสนปิ อภิสมฺปรายปิ ทิฏฺเฐนปิ อกฺโกสตีติ ฯ

[๑๘๗] ชาติ ตาว เทฺว ชาติโย หีนา จ ชาติ ขตฺติยา จ ชาติ ฯ หีนา ตาว ชาติ จณฺฑาลชาติ เวณชาติ เนสาทชาติ รถการชาติ ปุกฺกุสชาติ อิมา หีนา ตาว ชาติ ฯ ขตฺติยา ตาว ชาติ ขตฺติยชาติ พฺราหฺมณชาติ อิมา ขตฺติยา ตาว ชาติ ฯ

๑-๒ อุสฺสุงฺกาติปิ ฯ

(๑๘๕) ម្នាលកិកុំតាំងឮយ ពាក្យដេរប្រែទេច មិនជាគីគាប់ចិត្តដល់តថាគតក្នុងកាលនោះ សំដីដេរប្រែទេចនឹងជាគីគាប់ចិត្តក្នុងកាលឥឡូវនេះដូចម្តេចបាន ម្នាលកិកុំតាំងឮយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់អ្នកដែលមិនជាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្នាលកិកុំតាំងឮយ អ្នកតាំងឮយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា កិកុំពោលពាក្យចាក់ដោត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(๑๘๖) ដែលហៅថា ពាក្យចាក់ដោតនោះ គឺកិកុំពោលចាកដោតដោយអាការ១០យ៉ាង គឺ ជាតិ១ ឈ្មោះ១ គោត្ត១ ការងារ១ សិល្ប-សាស្ត្រ១ អាពាធ១ កេទ១ កិលេស១ អាបត្តិ១ ពាក្យដេរដ៏ថោកទាប១ ។

(๑๘๗) ដែលហៅថា ជាតិ គឺ ជាតិមានពីរយ៉ាង ឮបានដល់ហីនជាតិ[1]១ ខត្តិដ្ឋជាតិ[2]១ ។ ដែលហៅថា ហីនជាតិ គឺជាតិមនុស្សចណ្ឌាល[3] ជាតិជាងតក្បាញ្ជាផែង[4] ជាតិអ្នកនេសាទ[5] ជាតិអ្នកធ្វើរទេះ ជាតិអ្នកចោលសម្រាម ជាតិតាំងនេះហៅថា ហីនជាតិ ។ ដែលហៅថា ខត្តិដ្ឋជាតិ គឺជាតិក្សត្រិយ៍ ជាតិព្រាហ្មណ៍ ជាតិតាំងនេះហៅថា ខត្តិដ្ឋជាតិ ។

---

๑ ជាតិថោកទាប ។ ๒ ជាតិខ្ពង់ខ្ពស់ ។ ๓ ជាតិមនុស្សច្រឡោងភាម ។ ๔ អាចារ្យខ្លះពោលថាជាងជាំង ។ ๕ ជាតិព្រានម្រឹគជាដើម ។

(๑๘๘) ยาโม ยาม ๆ ยามานิ ปาเนฺน ยาโม ทุกฺกฏนฺ์ ยาโม ๆ ปาเนน ยาโม ยาโม อาคนฺตุกาโม อาคนฺตุกาโม คมิกาโม คมิกาโม กาลาวฺเญ ตสฺส ตสฺส ปาปณ ฆนปเทสุ ทฺเวหาตา อาฬาหาตา ปาฏิยา ปริภูตา อปิตีตกา ปาโม ปาโม ยาม ยาโม ๆ ทุกฺกฏนฺ์ ยาม ยาโม พุทฺธปฏิสโยตฺตา ธมฺมปฏิสโยตฺตา สงฺฆปฏิสโยตฺตา ตสฺส ตสฺส ปาปณ ฆนปเทสุ อเนกาหาตา อนาฬาหาตา อปาฏิยา อปริภูตา อปิตีตกา ปาโม ทุกฺกฏนฺ์ ยาม ยาโม ๆ

(๑๘๙) ตาลนฺ์ ยาม ๆ ตาลานิ ปาเนฺน ยาโม ตาลนฺ์ ทุกฺกฏนฺ์ ตาลนฺ์ ๆ ปาโม ยาม[๑] การาปาเปนฺตสฺส ตสฺส ตสฺส ปาปณ ฆนปเทสุ ทฺเวหาตา อาฬาหาตา ปาฏิยา ปริภูตา อปิตีตกา ปาโม ปาโม ยาม ตาลนฺ์ ๆ ทุกฺกฏนฺ์ ยาม ตาลนฺ์ ตาลปณฺณตาลนฺ์ มาตฺถยานตาลนฺ์ กาฏฺยานตาลนฺ์ ปาเสงฺคตาลนฺ์ ตสฺส ตสฺส ปาปณ

๑ ตาลนฺ์ ตาลิยตาลนฺ์ปี ทีฆนฺ ๆ

(๑๘๘) ដែលហៅថា នាម គឺ នាមមានពីរយ៉ាង បានពោលថា ហីននាម ๑ ឧក្កដ្ឋនាម ๑ ។ ដែលហៅថា ហីននាម គឺ អវកណ្ណកនាម[๑] ជវកណ្ណកនាម[๒] ធនិដ្ឋកនាម[๓] សវិដ្ឋកនាម[๔] កុលវឌ្ឍកនាម[๕] ពុំនោះសោត នាមណាដែលគេមើលងាយ គេបន្ទាបបន្ថោក គេខ្ពើម គេពេបជ្រាយ គេមិនគោរព មានកង់ជនបទនោះ ។ នាមពាក្យនេះហៅថា ហីននាម ។ ដែលហៅថា ឧក្កដ្ឋនាម គឺ នាមដែលប្រកបព្រមចំពោះដោយព្រះពុទ្ធ ប្រកបព្រមចំពោះដោយព្រះធម៌ ប្រកបព្រមចំពោះដោយព្រះសង្ឃ ពុំនោះសោត នាមណាដែលគេមិនមើលងាយ គេមិនបន្ទាបបន្ថោក គេមិនខ្ពើម គេមិនពេបជ្រាយ គេគោរព មានកង់ជនបទនោះ ។ នាមពាក្យនេះហៅថា ឧក្កដ្ឋនាម ។

(๑๘๙) ដែលហៅថា គោត្ត គឺ គោត្តមានពីរយ៉ាង បានពោលថា ហីនគោត្ត ๑ ឧក្កដ្ឋគោត្ត ๑ ។ ដែលហៅថា ហីនគោត្ត គឺ ភារទ្វាជគោត្ត ពុំនោះសោត គោត្តណាដែលគេមើលងាយ គេបន្ទាបបន្ថោក គេខ្ពើម គេពេបជ្រាយ គេមិនគោរព មានកង់ជនបទនោះ ។ គោត្តពាក្យនេះហៅថា ហីនគោត្ត ។ ដែលហៅថា ឧក្កដ្ឋគោត្ត គឺ គោតមគោត្ត មោគ្គល្លានគោត្ត កច្ចាយនគោត្ត វាសេដ្ឋគោត្ត ពុំនោះសោត

๑-๒-๓-๔-๕ នាមទាំង ๕ នេះ តាមអដ្ឋកថា ជាឈ្មោះពួកមនុស្សជើលដាច់ខ្ពើមគេ ។

ฌานเนสุ อาเนญฺชาตํ อานญฺชาตํ อภิกฺกนฺตาทิ ปริกมฺมาทิ ปฐมชฺฌานาทิ ปฐมชฺฌานาทิ ปฐมชฺฌาน

គោត្តណា ដែលគេមិនមើលងាយ គេមិនបន្ទាបបន្ទាក គេមិនខ្ពើម គេមិនពេបជ្រាយ គេគោរព មានកង្ខជនបទនោះ ។ គោត្តទាំងនេះ ហៅថា ខុក្កដគោត្ត ។

(๑๙๐) ដែលហៅថា ការងារ គឺ ការងារមានពីរយ៉ាង ចាន ដល់ការងារដ៏ថោកទាប ๑ ការងារដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ๑ ។ ដែលហៅថា ការងារដ៏ថោកទាប គឺ ការងាររបស់អ្នកចាំឆ្កែ ការងាររបស់អ្នកចោលផ្លា (ចោលសម្រាម) ពុំនោះសោត ការងារណាដែលគេមើលងាយ គេបន្ទាបបន្ទាក គេខ្ពើម គេពេបជ្រាយ គេមិនគោរព មានកង្ខជនបទនោះ ។ ការងារទាំងនេះហៅថា ការងារដ៏ថោកទាប ។ ដែលហៅថា ការងារដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ គឺ ការក្សត្រាស់ ការដួញប្រៃ ការរក្សាគោ ពុំនោះសោត ការងារណាដែលគេមិនមើលងាយ គេមិនបន្ទាបបន្ទាក គេមិនខ្ពើម គេមិនពេបជ្រាយ គេគោរព មានកង្ខជនបទនោះ ។ ការងារទាំងនេះ ហៅថា ការងារដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ។

(๑๙๑) ដែលហៅថា សិល្បសាស្ត្រ គឺ សិល្បសាស្ត្រ មានពីរយ៉ាង ចានដល់សិល្បសាស្ត្រដ៏ថោកទាប ๑ សិល្បសាស្ត្រដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ๑ ។ ដែលហៅថា សិល្បសាស្ត្រដ៏ថោកទាប គឺ សិល្បសាស្ត្រអ្នកត្បាញផែង សិល្បសាស្ត្រអ្នកធ្វើឆ្នាំង សិល្បសាស្ត្រអ្នកត្បាញសម្ពត់

จตฺตฺตาริ สิปฺปานิ อุปาทินฺนสิปฺปานิ เตสุ เตสุ วา ปน ชนปเทสุ ขิญฺญนฺติ อาญฺญนฺติ ปาปุณนฺติ ปริภุญฺชนฺติ อจิรกาลนฺติ วา ปาปุณาติ ตาว สิปฺปนฺติ ฯ ทุกฺกฏนฺติ ตาว สิปฺปนฺติ มุทฺทา คณนา ลេขา เตสุ เตสุ วา ปน ชนปเทสุ อเขญฺญนฺติ อนาญฺญนฺติ อปาปุณนฺติ อปริภุญฺชนฺติ จิรกาลนฺติ วา ปาปุณาติ ตาว ทุกฺกฏนฺติ ตาว สิปฺปนฺติ ฯ

(๑๙๒) สเจปิ อาคนฺตา ปาปุณาติ ตาว อจิรกาลนฺติ มชฺเฌ ปาปุณาติ อาคนฺตาปิ ทุกฺกฏนฺติ ฯ

(๑๙๓) ลิงฺคนฺติ ตาว ทฺวิ ลิงฺคานิ ปาปุณนฺติ ลิงฺคนฺติ ทุกฺกฏนฺติ ลิงฺคนฺติ ฯ ปาปุณาติ ตาว ลิงฺคนฺติ ภาสนฺตรนฺติ อกฺขรปิณฺฑนฺติ อภิธานนฺติ ปาปุณาติ ตาว ลิงฺคนฺติ ฯ ทุกฺกฏนฺติ ตาว ลิงฺคนฺติ ตาว ภาสนฺตรนฺติ ตาว อกฺขรปิณฺฑนฺติ ตาว อภิธานนฺติ ปาปุณาติ ตาว ทุกฺกฏนฺติ ตาว ลิงฺคนฺติ ฯ

សិល្បសាស្ត្រអ្នកធ្វើស្បែក(๑) សិល្បសាស្ត្រខាន់ព្រះកេស ពុំនោះសោត សិល្បសាស្ត្រណា ដែលគេមើលងាយ គេបន្ទាបបន្ទោក គេខ្ពើម គេពេចជ្រាយ គេមិនគោរព មានកង្វល់ជនបទនោះ។ សិល្បសាស្ត្រ ពាំងនេះ ហៅថា សិល្បសាស្ត្រដ៏ថោកទាប ។ ដែលហៅថា សិល្ប-សាស្ត្រដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់គឺពាប់ដោយដៃទេ ពាប់ដោយវិធីនព្វន្ត ការសរសេរអក្សរ ពុំនោះសោត សិល្បសាស្ត្រណា ដែលគេមិនមើលងាយ គេមិនបន្ទាប បន្ទោក គេមិនខ្ពើម គេមិនពេចជ្រាយ គេគោរព មានកង្វល់ជនបទនោះ។ សិល្បសាស្ត្រពាំងនេះ ហៅថា សិល្បសាស្ត្រដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ។

(๑๙๒) បណ្តាអាពាធពាំងឡាយ សុទ្ធតែថោកទាបពាំងអស់ ចំណែកខាងអាពាធទឹកនោមផ្អែម (ពេគប្រមេះ) ហៅថា អាពាធយ៉ាងស្រាល ។

(๑๙๓) ដែលហៅថា គេទ គឺគេទមានពីរយ៉ាង ចានដល់ គេទដ៏ថោកទាប១ គេទដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ๑ ។ ដែលបែរជា គេទថោកទាបនឹ គេទខ្ពស់ពេក ទាបពេក ខ្ពៅពេក សពេក គេទពាំងនេះ ហៅថា គេទថោកទាប ។ ដែលហៅថា គេទខ្ពង់ខ្ពស់ គឺ គេទមិនខ្ពស់ពេក មិន ទាបពេក មិនខ្ពៅពេក មិនសពេក គេទពាំងនេះ ហៅថា គេទខ្ពង់ខ្ពស់ ។

---

๑ ឬសិល្បសាស្ត្រអ្នកធ្វើរថ ។

(๑๙๔) สญฺเชติ กาเลสา ภวนฺติ ฯ

(๑๙๕) สญฺชาติ อาปตฺติยา ภวนฺติ อปิจ สมา-
ปตฺติ สมาปตฺติ อุกฺกฏฺฐา ฯ

(๑๙๖) อกฺกาสา กาม ธาตุ อกฺกาสา ภวนฺติ
จ อกฺกาสา อุกฺกฏฺฐา จ อกฺกาสา ฯ ภวนฺติ
กาม อกฺกาสา ขิฏฺฐาสิ เขฬาสิ สิงฺฆาสิ
กนฺทาสิ ตัมฺพาทกตาสิ เนรยิกาสิ อตฺถิ ตุยฺหิ
สุกตัง อุกฺกฏฺฐายา ตุยฺหิ ชาติกฺขยนฺติ ยกาเรน ฯ
กกาเรน ฯ กาฆกาฆปิกาย ฯ ฆสา ภวนฺติ
กาม อกฺกาสา ฯ อุกฺกฏฺฐา กาม อกฺกาสา
ปณฺฑุสา ทฬฺหสา เมหนสา พหุสฺสุตาสา ธมฺ-
กถิกาสา อตฺถิ ตุยฺหิ อุกฺกฏฺฐา สุกตัง ตุยฺหิ
ชาติกฺขยนฺติ ฆสา อุกฺกฏฺฐา กาม อกฺกาสา ฯ

[๑๙๔] ឯកិលេសទាំង៦ប្បាយ សុទ្ធតែថោកទាបទាំងអស់ ។

[๑๙๕] ឯអាបត្តិទាំង៦ប្បាយ សុទ្ធតែថោកទាបទាំងអស់ ចំណែកខាងសោតាបត្តិ នឹងសមាបត្តិ សុទ្ធតែខ្ពង់ខ្ពស់ទាំងអស់ ។

[๑๙๖] ដែលហៅថា ភវ គឺ ភវមានពីរយ៉ាង ជាន់ដល់ភវយ៉ាងថោកទាប១ ភវយ៉ាងខ្ពង់ខ្ពស់១ ។ ដែលហៅថា ភវយ៉ាងថោកទាប គឺ ភវថា លោកជាសត្វនរក លោកជាសត្វតិរច្ឆាន លោកជាសត្វបេត លោកជាសត្វមនុស្ស លោកជាសត្វតិរច្ឆាន លោកជាសត្វនរក[๑] លោកគ្មានគតិអ្នកទេ លោកមានតែគតិអាក្រក់ម្យ៉ាង ភវដោយ យអក្ខរ[๒]ក្តី ដោយ កអក្ខរ[๓]ក្តី ដោយនិមិត្តបុរសនិងនិមិត្តស្ត្រីក្តី ភវទាំងនេះហៅថា ភវយ៉ាងថោកទាប ។ ដែលហៅថា ភវយ៉ាងខ្ពង់ខ្ពស់ គឺ ភវថា លោកជាបណ្ឌិត លោកឆ្លៀវឆ្លាស លោកជាអ្នកប្រាជ្ញ លោកជាពហុស្សូត[๔] លោកជាធម្មកថិក[๕] លោកគ្មានគតិអាក្រក់ទេ លោកមានតែគតិល្អម្យ៉ាង ភវទាំងនេះ ហៅថា ភវយ៉ាងខ្ពង់ខ្ពស់ ។

---

๑ សត្វកើតក្នុងស្ថានគ្មានសេចក្តីចំរើន ។ ๒-๓ យ អក្ខរ និង ក អក្ខរនោះ ជាឈ្មោះមេបុំនធម្ម ។ ๔ អ្នកចេះដឹងធម្មវិន័យច្រើន ។ ๕ អ្នកសំដែងធម៌ ។

[๑๙๗] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๑๙๘] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๑๙๙] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๐๐] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๐๑] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๐๒] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๐๓] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๐๔] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๐๕] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๐๖] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๐๗] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๐๘] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๐๙] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๑๐] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๑๑] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๑๒] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๑๓] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๑๔] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๑๕] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๑๖] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๑๗] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๑๘] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๑๙] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๒๐] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๒๑] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๒๒] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๒๓] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๒๔] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๒๕] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๒๖] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๒๗] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๒๘] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๒๙] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๓๐] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๓๑] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๓๒] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๓๓] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๓๔] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๓๕] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๓๖] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๓๗] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๓๘] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๓๙] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๔๐] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๔๑] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๔๒] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๔๓] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๔๔] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๔๕] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๔๖] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๔๗] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๔๘] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๔๙] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๕๐] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๕๑] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๕๒] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๕๓] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๕๔] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๕๕] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๕๖] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๕๗] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๕๘] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๕๙] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๖๐] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๖๑] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๖๒] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๖๓] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๖๔] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๖๕] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๖๖] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๖๗] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๖๘] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๖๙] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๗๐] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๗๑] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๗๒] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๗๓] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๗๔] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๗๕] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๗๖] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๗๗] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๗๘] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๗๙] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๘๐] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๘๑] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๘๒] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๘๓] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๘๔] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๘๕] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๘๖] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๘๗] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๘๘] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๘๙] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๙๐] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๙๑] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๙๒] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๙๓] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๙๔] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๙๕] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๙๖] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๙๗] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๙๘] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๒๙๙] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๐๐] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๐๑] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๐๒] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๐๓] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๐๔] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๐๕] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๐๖] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๐๗] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๐๘] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๐๙] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๑๐] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๑๑] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๑๒] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๑๓] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๑๔] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๑๕] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๑๖] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๑๗] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๑๘] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๑๙] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๒๐] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๒๑] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๒๒] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๒๓] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๒๔] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๒๕] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๒๖] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๒๗] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๒๘] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๒๙] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๓๐] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๓๑] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๓๒] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๓๓] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๓๔] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๓๕] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๓๖] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๓๗] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๓๘] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๓๙] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๔๐] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๔๑] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๔๒] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๔๓] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๔๔] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๔๕] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๔๖] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๔๗] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๔๘] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๔๙] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๕๐] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๕๑] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๕๒] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๕๓] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๕๔] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๕๕] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๕๖] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๕๗] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๕๘] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๕๙] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๖๐] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๖๑] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๖๒] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๖๓] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๖๔] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๖๕] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๖๖] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๖๗] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๖๘] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๖๙] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๗๐] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๗๑] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๗๒] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๗๓] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๗๔] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๗๕] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๗๖] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๗๗] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๗๘] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๗๙] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๘๐] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๘๑] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๘๒] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๘๓] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๘๔] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๘๕] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๘๖] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๘๗] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๘๘] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๘๙] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๙๐] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๙๑] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๙๒] อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ชานนฺตี สมฺปชานมุสา ภณติ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๑๙๗] อุปสมฺปนฺนกิจฺจ ปุจฺฉาเปมีติ ปุจฺฉาเปมิ ปุจฺฉาเปติ ปุจฺฉาเปสิ ปุจฺฉาเปสิ ปุจฺฉาเปสิ

จณฺฑาลํ เวณกมฺ เนสาทกมฺ รถการกมฺ ปุกฺกุสกมฺ ขตฺติยกาสิ พฺราหฺมณกาสีตสฺ อณกาตสฺ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๐๐) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ขุ์สกุตกาหา วาทิกุตกาหา มณฺฑกุตกาหา ทุกฺกเฏน ทุกฺกฏสฺส วเตตสฺ ขตฺติยสฺ พฺราหฺมณสฺ ขตฺติยกาสิ พฺราหฺมณกาสีตสฺ อณกาตสฺ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๐๑) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ขุ์สกุตกาหา วาทิกุตกาหา มณฺฑกุตกาหา ปาเณน ปาณสฺส วเตตสฺ อกณฺหกมฺ ชกณฺหกมฺ ตนุกมฺ สนิทฺธกมฺ กุลวฺหกมฺ อกณฺหกาสิ ชกณฺหกาสิ ตนุกาสิ สนิทฺธกาสิ กุลวฺหกาสีตสฺ อณกาตสฺ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๐๒) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ขุ์สกุตกาหา วาทิกุตกาหา มณฺฑกุตกาหา ปาเณน ทุกฺกฏสฺส วเตตสฺ

อุปสมฺปนฺนชาติมกฺขณกาล ชาติมกฺขชาติเสสาท ชาติ
มกฺขเฬฬาเวช ชาติมกฺขโจลสมฺมาม ដោយពាក្យថា លោកជាក្សត្រិយ៍
លោកជាព្រាហ្មណ៍ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗវាថា ។

[๒๐๐] อุปสมฺปนฺนกิกู ប្រាប់ថាដើម្បីដេរ ប្រាប់ថាដើម្បីបែរទេច
ប្រាប់ថាដើម្បីធ្វើឲ្យអៀនអន់ ចំពោះอุปสมฺปนฺนกิกูផងគ្នា ពោលចំពោះ
បុគ្គលដែលមានជាតិខ្ពង់ខ្ពស់ ដោយពាក្យខ្ពង់ខ្ពស់ គឺនិយាយចំពោះอุป-
สมฺปนฺนដែលមានជាតិជាក្សត្រិយ៍ ជាតិព្រាហ្មណ៍ ដោយពាក្យថា លោក
ជាក្សត្រិយ៍ លោកជាព្រាហ្មណ៍ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗវាថា ។

[๒๐๑] อุปสมฺปนฺนกิกู ប្រាប់ថាដើម្បីដេរ ប្រាប់ថាដើម្បីបែរទេច
ប្រាប់ថាដើម្បីធ្វើឲ្យអៀនអន់ ចំពោះอุปสมฺปนฺนกิกูផងគ្នា ពោលចំពោះ
នามเฬกตาบ ដោយពាក្យเฬกตาบ គឺនិយាយចំពោះอุปสมฺปนฺนដែល
មាននាមជាអវกณฺณก ជាជវกณฺณก ជាឆนฺทิก ជាสวิฏฺก ជากุลวฑฺฒก
ដោយពាក្យថា លោកជាអវกณฺณก លោកជាជវกณฺณก លោកជាឆนฺทิก
លោកជាสวิฏฺก លោកជากุลวฑฺฒก ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗវាថា ។

[๒๐๒] อุปสมฺปนฺนกิกู ប្រាប់ថាដើម្បីដេរ ប្រាប់ថាដើម្បីបែរទេច
ប្រាប់ថាដើម្បីធ្វើឲ្យអៀនអន់ ចំពោះอุปสมฺปนฺนกิกูផងគ្នា ពោលចំពោះ
នามខ្ពង់ខ្ពស់ ដោយពាក្យเฬกตาบ គឺនិយាយចំពោះอุปสมฺปนฺน

ทุนฺนิกฺขิตฺตํ ฉมฺนิกฺขิตฺตํ สงฺฆนิกฺขิตฺตํ อาทิกณฺณโกสิ ฆาตกณฺณโกสิ ฉทฺทโกสิ สาฏฺฐโกสิ กุลาวฏฺฏโกสีติ กณาติ อาทตฺเต ฆาตาย ฆาตาย ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๐๓) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๐๔) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๐๕) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๐๖) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๐๗) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๐๘) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๐๙) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๑๐) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๑๑) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๑๒) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๑๓) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๑๔) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๑๕) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๑๖) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๑๗) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๑๘) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๑๙) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๒๐) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๒๑) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๒๒) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๒๓) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๒๔) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๒๕) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๒๖) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๒๗) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๒๘) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๒๙) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๓๐) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๓๑) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๓๒) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๓๓) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๓๔) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๓๕) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๓๖) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๓๗) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๓๘) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๓๙) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๔๐) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๔๑) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๔๒) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๔๓) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๔๔) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๔๕) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๔๖) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๔๗) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๔๘) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๔๙) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๕๐) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๕๑) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๕๒) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๕๓) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๕๔) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๕๕) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๕๖) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๕๗) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๕๘) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๕๙) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๖๐) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๖๑) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๖๒) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๖๓) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๖๔) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๖๕) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๖๖) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๖๗) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๖๘) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๖๙) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๗๐) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๗๑) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๗๒) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๗๓) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๗๔) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๗๕) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๗๖) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๗๗) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๗๘) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๗๙) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๘๐) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๘๑) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๘๒) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๘๓) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๘๔) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๘๕) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๘๖) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๘๗) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๘๘) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๘๙) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๙๐) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๙๑) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๙๒) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๙๓) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๙๔) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๙๕) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๙๖) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๙๗) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๙๘) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๙๙) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๐๐) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๐๑) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๐๒) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๐๓) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๐๔) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๐๕) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๐๖) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๐๗) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๐๘) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๐๙) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๑๐) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๑๑) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๑๒) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๑๓) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๑๔) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๑๕) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๑๖) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๑๗) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๑๘) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๑๙) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๒๐) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๒๑) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๒๒) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๒๓) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๒๔) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๒๕) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๒๖) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๒๗) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๒๘) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๒๙) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๓๐) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๓๑) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุสเสตุกามา ปฏิคฺคเหตุกามา ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปาจ

ដែលមាននាមជាពុទ្ធរក្ខិត ជាធម្មរក្ខិត ជាសង្ឃរក្ខិត ដោយពាក្យថា លោកជាអវកណ្ណក លោកជាជវកណ្ណក លោកជាធនិដ្ឋក លោកជាសវិដ្ឋក លោកជាកុលវឌ្ឍក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗវាចា ។

(๒๐๓) ឧបសម្បន្នកិក្ខុ ប្រាថ្នាដើម្បីដេរ ប្រាថ្នាដើម្បីប្រទេច ប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើឲ្យអៀនអន់ ចំពោះឧបសម្បន្នផង្គា ពោលចំពោះនាមថោកទាប ដោយពាក្យខ្ពង់ខ្ពស់ គឺនិយាយចំពោះឧបសម្បន្នមាននាមជាអវកណ្ណក ជាជវកណ្ណក ជាធនិដ្ឋក ជាសវិដ្ឋក ជាកុលវឌ្ឍក ដោយពាក្យថា លោកឈ្មោះពុទ្ធរក្ខិត លោកឈ្មោះធម្មរក្ខិត លោកឈ្មោះសង្ឃរក្ខិត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗវាចា ។

(๒๐๔) ឧបសម្បន្នកិក្ខុ ប្រាថ្នាដើម្បីដេរ ប្រាថ្នាដើម្បីប្រទេច ប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើឲ្យអៀនអន់ ចំពោះឧបសម្បន្នកិក្ខុផង្គា ពោលសំដៅនាមខ្ពង់ខ្ពស់ ដោយពាក្យខ្ពង់ខ្ពស់ គឺថាពោលសំដៅឧបសម្បន្នដែលមាននាមជាពុទ្ធរក្ខិត ជាធម្មរក្ខិត ជាសង្ឃរក្ខិត ដោយពាក្យថា លោកឈ្មោះពុទ្ធរក្ខិត ធម្មរក្ខិត សង្ឃរក្ខិត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗវាចា ។

(๒๐๕) ឧបសម្បន្នកិក្ខុ ប្រាថ្នាដើម្បីដេរ ប្រាថ្នាដើម្បីប្រទេច ប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើឲ្យអៀនអន់ ចំពោះឧបសម្បន្នកិក្ខុផង្គា ពោលសំដៅគោត្តថោកទាប ដោយពាក្យថោកទាប គឺថាពោលសំដៅឧបសម្បន្ន

โกสิยํ ภารทฺวาชํ โกสิยโคตฺตสฺส ภารทฺวาชสฺส
ภณาติ อาปตฺตึ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๐๖) อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส ขุ.สมฺปนฺนกา
ปาจิตฺตุกาโม มณฺฑกตฺถุกาโม ปาตเนน อุกฺกฑฺฒิ ปาเตติ
โกสมฺพิยา โมกฺขลฺลานา กจฺฉายนา ปาเสฬฺหา โกสิยโคตฺตสฺส
ภารทฺวาชสฺส ภณาติ อาปตฺตึ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๐๗) อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส ขุ.สมฺปนฺนกา
ปาจิตฺตุกาโม มณฺฑกตฺถุกาโม อุกฺกฑฺฒเนน ปาเตติ
โกสิยา ภารทฺวาชา โกสมฺพิยา โมกฺขลฺลานา
กจฺฉายนา ปาเสฬฺหา ภณาติ อาปตฺตึ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๐๘) อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส ขุ.สมฺปนฺนกา
ปาจิตฺตุกาโม มณฺฑกตฺถุกาโม อุกฺกฑฺฒเนน อุกฺกฑฺฒิ ปาเตติ

ជាកោសិយគោត្ត ការទ្វាជគោត្ត ដោយពាក្យថា លោកជាកោសិយ-
គោត្ត លោកជាការទ្វាជគោត្ត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយក្កប់ ។ ពាក ។

(๒๐๖) ឧបសម្បន្នកិកុ ប្បាថ្នាដើម្បីដេរ ប្បាថ្នាដើម្បីប្រែទេច
ប្បាថ្នាដើម្បីធ្វើឲ្យអៀនអន់ បំពោះឧបសម្បន្នកិកុផង្គា ពោលសំដៅ
គោត្តដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ដោយពាក្យថោកទាប គឺថាពោលសំដៅឧបសម្បន្នជា
គោតមគោត្ត ជាមោគ្គល្លានគោត្ត ជាកច្ចាយនគោត្ត ជាវាសេដ្ឋគោត្ត
ដោយពាក្យថា លោកជាកោសិយគោត្ត លោកជាការទ្វាជគោត្ត
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយក្កប់ ។ ពាក ។

(๒๐๗) ឧបសម្បន្នកិកុ ប្បាថ្នាដើម្បីដេរ ប្បាថ្នាដើម្បីប្រែទេច
ប្បាថ្នាដើម្បីធ្វើឲ្យអៀនអន់ បំពោះឧបសម្បន្នកិកុផង្គា ពោលសំដៅ
គោត្តដ៏ថោកទាប ដោយពាក្យខ្ពង់ខ្ពស់ គឺថាពោលសំដៅឧបសម្បន្នជា
កោសិយគោត្ត ជាការទ្វាជគោត្ត ដោយពាក្យថា លោកជាគោតមគោត្ត
លោកជាមោគ្គល្លានគោត្ត លោកជាកច្ចាយនគោត្ត លោកជាវាសេដ្ឋគោត្ត
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយក្កប់ ។ ពាក ។

(๒๐๘) ឧបសម្បន្នកិកុ ប្បាថ្នាដើម្បីដេរ ប្បាថ្នាដើម្បីប្រែទេច
ប្បាថ្នាដើម្បីធ្វើឲ្យអៀនអន់ បំពោះឧបសម្បន្នកិកុផង្គា ពោលសំដៅ
គោត្តដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ដោយពាក្យដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ គឺថាពោលសំដៅឧបសម្បន្ន

โกตมํ โมกฺขตฺถาย ธมฺมญฺจ เทเสติ โกตมมาสิ โมกฺขตฺถายาปิ ธมฺมญฺจ เทเสติ ปาเสฺวาสีติ ภณาติ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๐๙) อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺโน ขุสเสฺวาหมสฺมีติ ภณาติ มญฺเญ ขุสเสฺวาหมสฺมีติ ภณาติ ตเถวาหํ ปุถุชฺชนฺหิ โกฏิกาสิ ปุถุชฺชนฺหิ โกฏิกาสีติ ภณาติ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๑๐) อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺโน ขุสเสฺวาหมสฺมีติ ภณาติ มญฺเญ ขุสเสฺวาหมสฺมีติ ภณาติ ตเถวาหํ ปุถุชฺชนฺหิ โกฏิกาสิ ปุถุชฺชนฺหิ โกฏิกาสีติ ภณาติ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๑๑) อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺโน ขุสเสฺวาหมสฺมีติ ภณาติ มญฺเญ ขุสเสฺวาหมสฺมีติ ภณาติ ตเถวาหํ

ជាគោតមគោត្ត ជាមោគ្គល្លានគោត្ត ជាកច្ចាយនគោត្ត ជាវាសេដ្ឋគោត្ត ដោយពាក្យថា លោកជាគោតមគោត្ត លោកជាមោគ្គល្លានគោត្ត លោកជាកច្ចាយនគោត្ត លោកជាវាសេដ្ឋគោត្ត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ ๆ វាក្យ ๆ

(๒๐๙) ឧបសម្បន្នភិក្ខុ ប្រាថ្នាដើម្បីដេរ ប្រាថ្នាដើម្បីប្រទេច ប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើឲ្យអៀនអន ចំពោះឧបសម្បន្នភិក្ខុផង់គ្នា ពោលសំដៅការងារដ៏ថោកទាប ដោយពាក្យថោកទាប គឺថាពោលសំដៅឧបសម្បន្នថាអ្នកចាំងឈើ ជាអ្នកចោលសម្រាម ដោយពាក្យថា លោកជាជាងចាំងឈើ លោកជាអ្នកចោលសម្រាម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ ๆ វាក្យ ๆ

(๒๑๐) ឧបសម្បន្នភិក្ខុ ប្រាថ្នាដើម្បីដេរ ប្រាថ្នាដើម្បីប្រទេច ប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើឲ្យអៀនអន់ ចំពោះឧបសម្បន្នភិក្ខុផង់គ្នា ពោលសំដៅការងារដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ដោយពាក្យថោកទាប គឺថាពោលសំដៅឧបសម្បន្នថាជាអ្នកក្អាស ឬអ្នកដួញរៃ ជាអ្នកក្សាគោ ដោយពាក្យថា លោកជាជាងចាំងឈើ លោកជាអ្នកចោលសម្រាម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ ๆ វាក្យ ๆ

(๒๑๑) ឧបសម្បន្នភិក្ខុ ប្រាថ្នាដើម្បីដេរ ប្រាថ្នាដើម្បីប្រទេច ប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើឲ្យអៀនអន់ ចំពោះឧបសម្បន្នភិក្ខុផង់គ្នា ពោលសំដៅការងារដ៏ថោកទាប ដោយពាក្យខ្ពង់ខ្ពស់ គឺថាពោលសំដៅឧបសម្បន្ន

โคาฏฺฐกํ ปุปฺผนฺตกํ กสโคาสิ ภณฺฑาโคาสิ โคารกฺขา-
สีติ กณาติ อาปตฺติ ภิกฺขาย ภิกฺขาย ทาตพฺพิยสฺส ฯ

(๒๑๒) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนํ ขุสตุกาโม
ปิฏฺฐตุกาโม มณฺฑกตุกาโม อุกฺกฏฺฐน อุกฺกฏฺฐึ วาเทติ
กสกํ ภณฺฑึ โคารกฺขึ กสโคาสิ ภณฺฑาโคาสิ
โคารกฺขาสีติ กณาติ อาปตฺติ ภิกฺขาย ภิกฺขาย
ทาตพฺพิยสฺส ฯ

(๒๑๓) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนํ ขุสตุกาโม
ปิฏฺฐตุกาโม มณฺฑกตุกาโม หีเนน หีนึ วาเทติ
ธนุกาโร กุมฺภกาโร เปสกาโร จมฺมกาโร นหาปิโต
ธนุกาเปสิ กุมฺภกาเปสิ เปสกาเปสิ จมฺมกา-
เปสิ นหาปิโตสีติ กณาติ อาปตฺติ ภิกฺขาย ภิกฺขาย
ทาตพฺพิยสฺส ฯ

ថាជាជាងចាំងឈើ ជាអ្នកបោលសម្រាម ដោយពាក្យថា លោកជាអ្នកក្លរ
រស់ លោកជាអ្នកដំនួញ លោកជាអ្នករក្សាគោ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗ
វារ ។

[๒๑๒] ឧបសម្បន្នកិក្ខុ ប្រាប់ដើម្បីដេរ ប្រាប់ដើម្បីប្រដេច
ប្រាប់ដើម្បីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះឧបសម្បន្នកិក្ខុផងគ្នា ពោលសំដៅ
ការងារដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ដោយពាក្យដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ គឺថាពោលសំដៅឧបសម្បន្ន
ថាជាអ្នកក្លរស់ អ្នកដំនួញ អ្នករក្សាគោ ដោយពាក្យថា លោកជាអ្នក
ក្លរស់ លោកជាអ្នកដំនួញ លោកជាអ្នករក្សាគោ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ
គ្រប់ៗវារៈ ។

[๒๑๓] ឧបសម្បន្នកិក្ខុ ប្រាប់ដើម្បីដេរ ប្រាប់ដើម្បីប្រដេច
ប្រាប់ដើម្បីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះឧបសម្បន្នកិក្ខុផងគ្នា ពោលសំដៅ
សិល្បសាស្ត្រដ៏ថោកទាប ដោយពាក្យដ៏ថោកទាប គឺថាពោលសំដៅ
ឧបសម្បន្នថាជាជាងតម្បាញផែង ជាសន្ទនឆ្នាំង ជាជាងដម្បាញ ជាជាង
ស្បែក ជាខ្ចាន់ព្រះកេស ដោយពាក្យថា លោកជាជាងតម្បាញផែង លោក
ជាសន្ទនឆ្នាំង លោកជាជាងដម្បាញ លោកជាជាងស្បែក លោកជា
ខ្ចាន់ព្រះកេស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗ វារៈ ។

(๒๑๔) อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส วา สญฺเจตฺจ มนุสฺสวิคฺคหสฺส ชีวิตา โวโรเปติ เหตุปิ การณมฺปิ อาหรติ มรณวณฺณมฺปิ สงฺวณฺณติ มรณายปิ สมาทปฺเปติ อยมฺปิ ปาราชิโก โหติ อสํวาสโย ฯ

(๒๑๕) อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส วา สญฺเจตฺจ มนุสฺสวิคฺคหสฺส ชีวิตา โวโรเปติ เหตุปิ การณมฺปิ อาหรติ มรณวณฺณมฺปิ สงฺวณฺณติ มรณายปิ สมาทปฺเปติ อยมฺปิ ปาราชิโก โหติ อสํวาสโก ฯ

(๒๑๖) อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส วา สญฺเจตฺจ มนุสฺสวิคฺคหสฺส ชีวิตา โวโรเปติ

(๒๑๔) ឧបសម្បន្នកិកុ ប្បាថ្ចាដើម្បីដេរ ប្បាថ្ចាដើម្បីប្រែទេច ប្បាថ្ចាដើម្បីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះឧបសម្បន្នកិកុផង្គា ពោលសំដៅសិល្បសាស្ត្រដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ដោយពាក្យថោកទាប គឺថាពោលសំដៅឧបសម្បន្ន ជាអ្នកពប់ដៃទេ អ្នកពប់ដោយវិជ្ជិនពូន្ត អ្នកសរសេរអក្សរ (នាយស្មេរ) ដោយពាក្យថា លោកជាជាង់ត្បាញផែង លោកជាសូនឆ្នាំង លោកជាជាង់ដម្បាញ លោកជាអ្នកឆ្លៀស្បែក លោកជាខ្ចាន់ព្រះកេស ត្រូវអាបត្តិប្បាចិត្តិយគ្រប់ ๆ វារ ๆ

(๒๑๕) ឧបសម្បន្នកិកុ ប្បាថ្ចាដើម្បីដេរ ប្បាថ្ចាដើម្បីប្រែទេច ប្បាថ្ចាដើម្បីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះឧបសម្បន្នកិកុផង្គា ពោលសំដៅសិល្បសាស្ត្រថោកទាប ដោយពាក្យដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ គឺថាពោលសំដៅឧបសម្បន្ន ជាជាង់ត្បាញផែង សូនឆ្នាំង ជាង់ដម្បាញ អ្នកឆ្លៀស្បែក ខ្ចាន់ព្រះកេស ដោយពាក្យថា លោកជាអ្នកពប់ដោយដៃទេ លោកជាអ្នកពប់ដោយវិជ្ជិនពូន្ត លោកជាអ្នកសរសេរអក្សរ (នាយស្មេរ) ត្រូវអាបត្តិប្បាចិត្តិយគ្រប់ ๆ វារ ๆ

(๒๑๖) ឧបសម្បន្នកិកុ ប្បាថ្ចាដើម្បីដេរ ប្បាថ្ចាដើម្បីប្រែទេច ប្បាថ្ចាដើម្បីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះឧបសម្បន្នកិកុផង្គា ពោលសំដៅ

ปุน จปรนฺติ คณกานํ เลขกานํ ปุน จปรนฺติ คณกานญฺจ เลขกานญฺจ ปุน จปรนฺติ คณกานญฺจ เลขกานญฺจ ปุน จปรนฺติ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๑๗) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ ปาราชิกาย ธมฺมตาย ปาราชิกาย ธมฺมตาย ปาราชิกาย ธมฺมตาย

សិល្បសាស្ត្រដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ដោយពាក្យដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ គឺថាពោលសំដៅឧបសម្បន្ន ជាអ្នកកប់ដោយដៃទេ អ្នកកប់ដោយវិធីនព្វន្ត អ្នកសរសេរអក្សរ (នាយស្មៅ) ដោយពាក្យថា លោកជាអ្នកកប់ដោយដៃទេ លោកជាអ្នកកប់ដោយវិធីនព្វន្ត លោកជាអ្នកសរសេរអក្សរ (នាយស្មៅ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗវត្ថុ ។

(๒๑๗) ឧបសម្បន្នកិកុ ប្រាថ្នាដើម្បីដេរ ប្រាថ្នាដើម្បីប្រទេច ប្រាថ្នាដើម្បីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះឧបសម្បន្នកិកុផងគ្នា ពោលសំដៅអាពាធថោកទាប ដោយពាក្យដ៏ថោកទាប គឺថាពោលសំដៅឧបសម្បន្នបុគ្គលដែលកើតឃ្លង់ បូស ស្រែង ពេគរីងរៃ ឆ្កួតជ្រូក ដោយពាក្យថា លោកជាមនុស្សឃ្លង់ លោកជាមនុស្សកើតបូស លោកជាមនុស្សស្រែង លោកជាមនុស្សកើតពេគរីងរៃ លោកជាមនុស្សឆ្កួតជ្រូក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗវត្ថុ ។

(๒๑๘) ឧបសម្បន្នកិកុ ប្រាថ្នាដើម្បីដេរ ប្រាថ្នាដើម្បីប្រទេច ប្រាថ្នាដើម្បីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះឧបសម្បន្នកិកុផងគ្នា ពោលសំដៅអាពាធដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ (អាពាធស្រាល) ដោយពាក្យដ៏ថោកទាប គឺថាពោលសំដៅ

มญฺชเมฬาทีหิ กุฏิโกสาหิ ภณฺฑาโกสาหิ ทารุภาสาหิโกสาหิ สาสาหิโกสาหิ อปมาริโกสีหิ ภณฺฑาหิ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๑๙) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุลฺลสุกาเยน ปญฺจสุกาเยน มญฺจปีฐสุกาเยน อุณฺณาเยน ปาวารโกชเวน กุฏิยา วิหารสฺส มญฺจสฺส ปีฐสฺส ภิสิยา พิมฺพโกหนสฺส มญฺชเมฬาโกสีหิ ภณฺฑาหิ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๒๐) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุลฺลสุกาเยน ปญฺจสุกาเยน มญฺจปีฐสุกาเยน อุณฺณาเยน อุณฺณทุสฺเสน วิหารสฺส มญฺชเมฬาทีหิ มญฺชเมฬาโกสีหิ ภณฺฑาหิ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๒๑) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญิ จุลฺลสุกาเยน ปญฺจสุกาเยน มญฺจปีฐสุกาเยน ปาวาเรน ปาวารโกชเวน วิหารสฺส มญฺชเมฬาทีหิ

ឧបសម្បន្នបុគ្គលដែលមានអាពាធទឹកនោមផ្អែម (កើតប្រមេះផ្អែមមាត់) ដោយពាក្យថា លោកជាមនុស្សឃ្លង់ លោកជាមនុស្សកើតបូស លោកជាមនុស្សកើតស្រែង លោកជាមនុស្សកើតពេគរីងរៃ លោកជាមនុស្សឆ្កួតជ្រក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗវាចា ។

(๒๑๙) ឧបសម្បន្នកិក្ខុ ប្រាប់ដើម្បីដេរ ប្រាប់ដើម្បីប្រែទេព ប្រាប់ដើម្បីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះឧបសម្បន្នកិក្ខុផងគ្នា ពោលសំដៅអាពាធថោកទាប ដោយពាក្យខ្ពង់ខ្ពស់ គឺថាពោលសំដៅឧបសម្បន្នកិក្ខុដែលជាមនុស្សឃ្លង់ មនុស្សកើតបូស មនុស្សកើតស្រែង មនុស្សកើតពេគរីងរៃ មនុស្សឆ្កួតជ្រក ដោយពាក្យថា លោកជាមនុស្សមានអាពាធទឹកនោមផ្អែម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗវាចា ។

(๒๒๐) ឧបសម្បន្នកិក្ខុ ប្រាប់ដើម្បីដេរ ប្រាប់ដើម្បីប្រែទេព ប្រាប់ដើម្បីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះឧបសម្បន្នកិក្ខុផងគ្នា ពោលសំដៅអាពាធខ្ពង់ខ្ពស់ ដោយពាក្យខ្ពង់ខ្ពស់ គឺថាពោលសំដៅឧបសម្បន្នបុគ្គលដែលជាអ្នកមានអាពាធទឹកនោមផ្អែម ដោយពាក្យថា លោកជាមនុស្សមានអាពាធទឹកនោមផ្អែម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗវាចា ។

(๒๒๑) ឧបសម្បន្នកិក្ខុ ប្រាប់ដើម្បីដេរ ប្រាប់ដើម្បីប្រែទេព ប្រាប់ដើម្បីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះឧបសម្បន្នកិក្ខុផងគ្នា ពោលសំដៅ

อภิชฌัง อภิรมฺเสยฺยุง อภิกงฺเขยฺยุง อโทฺวสาปตฺตึ อภิชฌาโทมนสฺสานญฺจ กณาชกานญฺจ อปตฺตึ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๒๒) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ขุสเตน กาเมน อภิรเมยฺยุง อภิรมาเปยฺยุง มญฺเจน วา ปีเฐน วา ภิสิยา วา โอนทฺธาย วา ตูลิยา วา ภิสิมตฺตมฺปิ วา อภิชฌัง อภิรมฺเสยฺยุง อภิกงฺเขยฺยุง อโทฺวสาปตฺตึ อภิชฌาโทมนสฺสานญฺจ กณาชกานญฺจ อปตฺตึ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๒๓) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ขุสเตน กาเมน อภิรเมยฺยุง อภิรมาเปยฺยุง มญฺเจน วา ปีเฐน วา ภิสิยา วา โอนทฺธาย วา ตูลิยา วา ภิสิมตฺตมฺปิ วา อภิชฌัง อภิรมฺเสยฺยุง อภิกงฺเขยฺยุง อโทฺวสาปตฺตึ อภิชฌาโทมนสฺสานญฺจ กณาชกานญฺจ อปตฺตึ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

เกจเปาเกตาป ដោយពាក្យបៅកតាប គឺថាពោលសំដៅឧបសម្បន្នកិក្ខុ ដែលខ្ពស់ពេក តាបពេក ខ្មៅពេក សពេក ដោយពាក្យថា លោកខ្ពស់ពេក លោកតាបពេក លោកខ្មៅពេក លោកសពេក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗវាចា ។

(๒๒๒) **อุปสมฺปนฺนกิกฺขุ** ចំពោះឧបសម្បន្នកិក្ខុ **ปาจิตฺตาเยว** បាចិត្តិយៈដើម្បីដេរ **ปาจิตฺตาเยว** បាចិត្តិយៈដើម្បីប្រៃទេច **ปาจิตฺตาเยว** បាចិត្តិយៈដើម្បីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះឧបសម្បន្នកិក្ខុផងគ្នា ពោលសំដៅកេចដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ដោយពាក្យបៅកតាប គឺថាពោលសំដៅឧបសម្បន្នកិក្ខុ ដែលមិនខ្ពស់ពេក មិនតាបពេក មិនខ្មៅពេក មិនសពេក ដោយពាក្យថា លោកខ្ពស់ពេក លោកតាបពេក លោកខ្មៅពេក លោកសពេក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗវាចា ។

(๒๒๓) **อุปสมฺปนฺนกิกฺขุ** ចំពោះឧបសម្បន្នកិក្ខុ **ปาจิตฺตาเยว** បាចិត្តិយៈដើម្បីដេរ **ปาจิตฺตาเยว** បាចិត្តិយៈដើម្បីប្រៃទេច **ปาจิตฺตาเยว** បាចិត្តិយៈដើម្បីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះឧបសម្បន្នកិក្ខុផងគ្នា ក៏ពោលសំដៅកេចបៅកតាប ដោយពាក្យខ្ពង់ខ្ពស់ គឺថាពោលសំដៅឧបសម្បន្នកិក្ខុដែលខ្ពស់ពេក តាបពេក ខ្មៅពេក សពេក ដោយពាក្យថា លោកមិនខ្ពស់ពេក លោកមិនតាបពេក លោកមិនខ្មៅពេក លោកមិនសពេក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗវាចា ។

(๒๒๔) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสญฺญา วิมติกา ปาจิตฺติยนฺติ ชานิตพฺพนฺติ ชานิตพฺพนฺติ ชานิตพฺพ

(๒๒๔) ឧបសម្បន្នកិក្ខុ ជិគុច្ឆាដើម្បីដេរ ជិគុច្ឆាដើម្បីប្រែទេច ជិគុច្ឆាដើម្បីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះឧបសម្បន្នកិក្ខុផង្គា ក៏ពោលសំដៅកេទដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ដោយពាក្យខ្ពង់ខ្ពស់ គឺថាពោលសំដៅឧបសម្បន្នកិក្ខុដែលមិនខ្ពស់ពេក មិនទាបពេក មិនខ្មៅពេក មិនសពេក ដោយពាក្យថា លោកមិនខ្ពស់ពេក លោកមិនទាបពេក លោកមិនខ្មៅពេក លោកមិនសពេក ត្រូវអាបត្តិជាចិត្តិយគ្រប់ៗវត្ថុ ។

(๒๒๕) ឧបសម្បន្នកិក្ខុ ជិគុច្ឆាដើម្បីដេរ ជិគុច្ឆាដើម្បីប្រែទេច ជិគុច្ឆាដើម្បីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះឧបសម្បន្នកិក្ខុផង្គា ក៏ពោលសំដៅកំលេសដែលជាធម៌ដ៏ថោកទាប ដោយពាក្យដ៏ថោកទាប គឺថាពោលសំដៅឧបសម្បន្នកិក្ខុដែលរាគៈគ្រប់សង្កត់ហើយ ទោសៈគ្រប់សង្កត់ហើយ មោហៈគ្រប់សង្កត់ហើយ ដោយពាក្យថា លោករាគៈគ្រប់សង្កត់ហើយ លោកទោសៈគ្រប់សង្កត់ហើយ លោកមោហៈគ្រប់សង្កត់ហើយ ត្រូវអាបត្តិជាចិត្តិយគ្រប់ៗវត្ថុ ។

(๒๒๖) ឧបសម្បន្នកិក្ខុ ជិគុច្ឆាដើម្បីដេរ ជិគុច្ឆាដើម្បីប្រែទេច ជិគុច្ឆាដើម្បីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះឧបសម្បន្នកិក្ខុផង្គា ក៏ពោលសំដៅកំលេសដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ដោយពាក្យថោកទាប គឺថាពោលសំដៅឧបសម្បន្នកិក្ខុ

วีตภกฺกํ วีตโทสํ วีตโมหํ ภคฺคปริยุฏฺฐิตสิ โทส-
ปริยุฏฺฐิตสิ โมหปริยุฏฺฐิตสีติ กณฺหาติ อาปตฺติ
ภวติ ภวติ จาติปฺปิยสฺส ฯ

(๒๒๗) อุปสมฺปชฺชา อุปสมฺปชฺชึ ขุ์สกุกาโม
ปณฺฑกกาโม เถยฺยสุกาโม ภิกฺขุนิทูสกกาโม อุกฺกฺชิต ปาจิตฺติ
ภคฺคปริยุฏฺฐิตึ โทสปริยุฏฺฐิตึ โมหปริยุฏฺฐิตึ วีตภก-
ตาสิ วีตโทสาสิ วีตโมหาสีติ กณฺหาติ อาปตฺติ
ภวติ ภวติ จาติปฺปิยสฺส ฯ

(๒๒๘) อุปสมฺปชฺชา อุปสมฺปชฺชึ ขุ์สกุกาโม
ปณฺฑกกาโม เถยฺยสุกาโม ภิกฺขุนิทูสกกาโม อุกฺกฺชิต อุกฺกฺชิตึ ปาจิตฺติ
วีตภกฺกํ วีตโทสํ วีตโมหํ วีตภกาสิ วีตโทสาสิ
วีตโมหาสีติ กณฺหาติ อาปตฺติ ภวติ ภวติ
จาติปฺปิยสฺส ฯ

ដែលចូលសចកពគៈ ចូលសចកគោសៈ ចូលសចកមោហៈ ដោយពាក្យថា លោកត្រូវពគៈគួបសង្កត់ហើយ លោកត្រូវគោសៈគួបសង្កត់ហើយ លោកត្រូវមោហៈគួបសង្កត់ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគប់ ๆ វា ។

(๒๒๗) ឧបសម្បន្នកិក្ខុ ចូលថ្នាដើម្បីដេរ ចូលថ្នាដើម្បីបែរទេច ចូលថ្នាដើម្បីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះឧបសម្បន្នកិក្ខុផងគ្នា ក៏ពោលសំដៅកិលេសដែលជាធម៌ដ៏ថោកទាប ដោយពាក្យខ្ពង់ខ្ពស់ គឺថាពោលសំដៅឧបសម្បន្នកិក្ខុ ដែលត្រូវពគៈគួបសង្កត់ហើយ ត្រូវគោសៈគួបសង្កត់ហើយ ត្រូវមោហៈគួបសង្កត់ហើយ ដោយពាក្យថា លោកចូលសចកពគៈ លោកចូលសចកគោសៈ លោកចូលសចកមោហៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគប់ ๆ វា ។

(๒๒๘) ឧបសម្បន្នកិក្ខុ ចូលថ្នាដើម្បីដេរ ចូលថ្នាដើម្បីបែរទេច ចូលថ្នាដើម្បីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះឧបសម្បន្នកិក្ខុផងគ្នា ក៏ពោលសំដៅធម៌ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ដោយពាក្យដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ គឺថាពោលសំដៅឧបសម្បន្នកិក្ខុដែលចូលសចកពគៈ ចូលសចកគោសៈ ចូលសចកមោហៈ ដោយពាក្យថា លោកចូលសចកពគៈ លោកចូលសចកគោសៈ លោកចូលសចកមោហៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគប់ ๆ វា ។

(๒๒๙) ឧបសម្បន្នោ ឧបសម្បន្នំ ខុំសេតុកាមោ វាក្ខេតុកាមោ មញ្ញុកត្តុកាមោ ហីនេន ហីនំ វាទេតិ ចាតុជ្ជកំ អជ្ឈាបន្នំ សង្ឃាទិសេសំ អជ្ឈាបន្នំ ថុល្លច្ចយំ អជ្ឈាបន្នំ បាចិត្តិយំ អជ្ឈាបន្នំ បាដិទេសនីយំ អជ្ឈាបន្នំ ទុក្កដំ អជ្ឈាបន្នំ ទុព្ភាសិតំ អជ្ឈាបន្នំ បាតុជ្ជកំ អជ្ឈាបន្នោសិ សង្ឃាទិសេសំ អជ្ឈាបន្នោសិ ថុល្លច្ចយំ អជ្ឈាបន្នោសិ បាចិត្តិយំ អជ្ឈាបន្នោសិ បាដិទេសនីយំ អជ្ឈាបន្នោសិ ទុក្កដំ អជ្ឈាបន្នោសិ ទុព្ភាសិតំ អជ្ឈាបន្នោសីតិ កណាតិ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ បាចិត្តិយស្ស ។

(๒๓๐) ឧបសម្បន្នោ ឧបសម្បន្នំ ខុំសេតុកាមោ វាក្ខេតុកាមោ មញ្ញុកត្តុកាមោ ហីនេន ទុក្កដំ វាទេតិ សោតាបន្នំ បាចាតុជ្ជកំ អជ្ឈាបន្នោសិ ។បេ។ ទុព្ភាសិតំ អជ្ឈាបន្នោសីតិ កណាតិ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ បាចិត្តិយស្ស ។

(๒๓๑) ឧបសម្បន្នោ ឧបសម្បន្នំ ខុំសេតុកាមោ វាក្ខេតុកាមោ មញ្ញុកត្តុកាមោ ទុក្កដេន ហីនំ វាទេតិ

(๒๒๙) ឧបសម្បន្នភិក្ខុ ថ្កោលដើម្បីដេរ ថ្កោលដើម្បីប្រទេច ថ្កោលដើម្បីបង្អាប់បង្អោន បំពោះឧបសម្បន្នភិក្ខុផង្គា ក៏ពោលសំដៅភិក្ខុដ៏ឋោកថាប ដោយពាក្យឋោកថាប គឺថាពោលសំដៅឧបសម្បន្នភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិបាចជិក ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិត ដោយពាក្យថា លោក ត្រូវអាបត្តិបាចជិក លោក ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស លោក ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ លោក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ លោក ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយ លោក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លោក ត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិត ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ ๆ វាថា ។

(๒๓๐) ឧបសម្បន្នភិក្ខុ ថ្កោលដើម្បីដេរ ថ្កោលដើម្បីប្រទេច ថ្កោលដើម្បីបង្អាប់បង្អោន បំពោះឧបសម្បន្នភិក្ខុផង្គា ក៏ពោលសំដៅភិក្ខុដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ដោយពាក្យឋោកថាប គឺថាពោលសំដៅឧបសម្បន្នភិក្ខុដែលជាសោតាបន្ន ដោយពាក្យថា លោក ត្រូវអាបត្តិបាចជិក ។ បេ ។ លោក ត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិត ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ ๆ វាថា ។

(๒๓๑) ឧបសម្បន្នភិក្ខុ ថ្កោលដើម្បីដេរ ថ្កោលដើម្បីប្រទេច ថ្កោលដើម្បីបង្អាប់បង្អោន បំពោះឧបសម្បន្នភិក្ខុផង្គា ក៏ពោលសំដៅភិក្ខុដ៏ឋោកថាប ដោយពាក្យដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ គឺថាពោលសំដៅឧបសម្បន្នភិក្ខុ

ชาภาวิกกำ อฎฺฐาปยฺหิ ฯ เป ฯ ธุญฺญาสิกำ อฎฺฐาปยฺหิ สោតาปยฺหោសីតិ ภณาតិ អាបត្តិ ภាចាយ ภាចាយ ชาจิត្តិយស្ស ฯ

(๒๓๒) อุបสมฺปาเทติ อุបสมฺปาเทนฺตំ ขุំសេតุกาเมา ฆาเตตุกาเมา มญฺจกតุกาเมา อุกฺกาเฎน อุกฺกาฎกំ ฆาเตติ สោតาปยฺหิ สោតาปยฺหោសីតិ ภณาតិ อาបត្តិ ภาចាย ภาចาย ชาจิត្តិយស្ស ฯ

(๒๓๓) อุបสมฺปาเทติ อุបสมฺปาเทนฺตំ ขุំសេតุกาเมา ฆาเตตุกาเมา มญฺจกតุกาเมา ហีเนน ហីនំ ฆาเตติ ชิฎฺฐំ เมฎฺฐំ สោฬสំ กនิฏฺฐំ តំรูปานกតំ เนรยิกំ ชิฎฺฐោសិ เมเฎฺฐាសិ สោฬสោសិ กនิฏฺฐោសិ តំ-รูปานกสោសិ เนรยิกสោសិ ឧត្តិ តុយฺหំ สุกតំ ทุกฺกតំเยวา តุยฺหំ ชาដิกฎฺฐាតិ ภณาតិ อาបត្តិ ภาចาย ภาចาย ชาจิត្តិយស្ស ฯ

(๒๓๔) อุបสมฺปาเทติ อุបสมฺปาเทนฺตំ ขุំសេតุกาเมา ฆาเตตุกาเมา มญฺจกតุกาเมา ហีเนน อุกฺกาฎกំ ฆาเตติ

ដល តែវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ បេ ។ តែវអាបត្តិទុព្ភាសិត ដោយពាក្យថា លោកជាសោតាបន្នបុគ្គល កិក្ខុនោះតែវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗ វាថា ។

(๒๓๒) ឧបសម្បន្នកិក្ខុ ថ្វាយដើម្បីដេរ ថ្វាយដើម្បីបែរទេច ថ្វាយដើម្បីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះឧបសម្បន្នកិក្ខុផង់គ្នា ក៏ពោលសំដៅកិក្ខុដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ដោយពាក្យខ្ពង់ខ្ពស់ គឺថាពោលសំដៅឧបសម្បន្នកិក្ខុដែលជាសោតាបន្ន ដោយពាក្យថា លោកជាសោតាបន្នបុគ្គល កិក្ខុនោះតែវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗ វាថា ។

(๒๓๓) ឧបសម្បន្នកិក្ខុ ថ្វាយដើម្បីដេរ ថ្វាយដើម្បីបែរទេច ថ្វាយដើម្បីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះឧបសម្បន្នកិក្ខុផង់គ្នា ក៏ពោលសំដៅកិក្ខុដ៏ថោកទាប ដោយពាក្យថោកទាប គឺថាពោលសំដៅសត្វទុដ្ឋ សត្វពពែ សត្វគោ សត្វលា សត្វតិរច្ឆាន សត្វនរក ដោយពាក្យថា លោកជាសត្វទុដ្ឋ លោកជាសត្វពពែ លោកជាសត្វគោ លោកជាសត្វលា លោកជាសត្វតិរច្ឆាន លោកជាសត្វនរក លោកមិនមានគតិល្អទេ លោកមានតែគតិអាក្រក់ម្យ៉ាង កិក្ខុនោះតែវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗ វាថា ។

(๒๓๔) ឧបសម្បន្នកិក្ខុ ថ្វាយដើម្បីដេរ ថ្វាយដើម្បីបែរទេច ថ្វាយដើម្បីបង្អាបបង្អោន ចំពោះឧបសម្បន្នកិក្ខុផង់គ្នា ក៏ពោលសំដៅកិក្ខុដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ដោយពាក្យថោកទាប គឺថាពោលសំដៅឧបសម្បន្នកិក្ខុ

ปณฺฑิตํ ฆฏฺฏํ เมธาวึ พหุสฺสุตํ ธมฺมกถิกํ ปิฏฺฐิสิ มเณฺฑสิ เกาเณฺฑสิ กฏิเกสิ ตีรฏฺฐานกเตสิ เนรยิเกสิ ธตฺเต ตุยฺหํ สุกตํ ทุกฺกตนฺเยว ตุยฺหํ ชานิ-กงฺขาตํ กณาตํ อาปตฺติ ภาย ภาย ฉาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๓๕) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ขุสเตกาเมา ภิกฺขุเตกาเมา มลฺลิกเตกาเมา อุกฺกเฏน ปาลิ ปิฏฺฐิ เมณฺฑา เกาณา กฏิกา ตีรฏฺฐานกตา เนรยิกา ปณฺฑิเกสิ ฆฏฺเฏสิ เมธาวีสิ พหุสฺสุเตสิ ธมฺม-กถิเกสิ ธตฺเต ตุยฺหํ ทุกฺกตา สุกตนฺเยว ตุยฺหํ ชานิ-กงฺขาตา กณาตา อาปตฺติ ภาย ภาย ฉาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๓๖) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ขุสเตกาเมา ภิกฺขุเตกาเมา มลฺลิกเตกาเมา อุกฺกเฏน อุกฺกฏิ ปาลิ ปณฺฑิตํ ฆฏฺฏํ เมธาวึ พหุสฺสุตํ ธมฺมกถิกํ ปณฺฑิเกสิ

ដែលជាបណ្ឌិត ជាអ្នកឈ្លាស ជាអ្នកចេះជ្រួត ជាពហុស្សូត ជាធម្មកថិក ដោយពាក្យថា លោកជាសត្វខ្ចុះ លោកជាសត្វពពែ លោកជាសត្វគោ លោកជាសត្វលា លោកជាសត្វតិរច្ឆាន លោកជាសត្វនរក លោកគ្មានគតិល្អទេ លោកមានតែគតិអាក្រក់ម្យ៉ាង កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិចាចិត្តិយគប់ៗវារ ។

(๒๓๕) ឧបសម្បន្នកិក្ខុ ចេះថាដើម្បីដេរ ចេះថាដើម្បីបែរទេច ចេះថាដើម្បីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះឧបសម្បន្នកិក្ខុផង្គា កំពោលសំដៅកិក្ខុដ៏ថោកទាប ដោយពាក្យខ្ចង់ខ្ចស់ គឺថាពោលសំដៅសត្វខ្ចុះ សត្វពពែ សត្វគោ សត្វលា សត្វតិរច្ឆាន សត្វនរក ដោយពាក្យថា លោកជាបណ្ឌិត លោកជាមនុស្សឈ្លាស លោកជាអ្នកចេះជ្រួត លោកជាពហុស្សូត លោកជាធម្មកថិក លោកគ្មានគតិអាក្រក់ទេ លោកមានគតិល្អតែម្យ៉ាង កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិចាចិត្តិយគប់ៗវារ ។

(๒๓๖) ឧបសម្បន្នកិក្ខុ ចេះថាដើម្បីដេរ ចេះថាដើម្បីបែរទេច ចេះថាដើម្បីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះឧបសម្បន្នកិក្ខុផង្គា កំពោលសំដៅកិក្ខុដ៏ខ្ចង់ខ្ចស់ ដោយពាក្យខ្ចង់ខ្ចស់ គឺថាពោលសំដៅឧបសម្បន្នកិក្ខុដែលជាបណ្ឌិត ជាអ្នកឈ្លាស ជាអ្នកចេះជ្រួត ជាពហុស្សូត ជាធម្មកថិក ដោយពាក្យថា លោកជាបណ្ឌិត លោកជាមនុស្សឈ្លាស

ฆฺราเณน เชคุจฺฉึ ผปฺผาสเกน ชิคุจฺฉึ ปิปาสาย ปิปาสึ สีตาย สีตึ อุณฺหาย อุณฺหึ ชาติยา ชรามรณสฺส ฯ

(๒๓๗) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปชฺชึ ขุเสกฺขาหมฺหิ ขุเสกฺขาหมฺหีติ ขุเสกฺขาย สทฺธึ สหเสกฺขาย ปญฺจินฺทฺริยานิ ปญฺจพลานิ เสขา ปฏิปทา ปุคฺคลสาตึ ภณามิ อาหนฺติ ภณามิ ภณามิ ขุทฺทกสฺส ฯ

(๒๓๘) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปชฺชึ ขุเสกฺขาหมฺหิ ขุเสกฺขาหมฺหีติ ขุเสกฺขาย สทฺธึ สหเสกฺขาย ฉฬงฺคา [เวยฺยากรณาติ ภณามิ อาหนฺติ ภณามิ ภณามิ ขุทฺทกสฺส ฯ

(๒๓๙) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปชฺชึ ขุเสกฺขาหมฺหิ ขุเสกฺขาหมฺหีติ ขุเสกฺขาย สทฺธึ สหเสกฺขาย อาคณฺฑกา อาคณฺฑกาติ ฉนิฏฺฐกา สาฏฺฐกาติ กุลาวฑฺฒกาติ ภณามิ อาหนฺติ ภณามิ ภณามิ ขุทฺทกสฺส ฯเปฯ สทฺธึ สหเสกฺขาย พุทฺธาภิคีติ

លោកជាអ្នកច្បាស់ លោកជាពហុស្សូត លោកជាធម្មកថិក លោកគ្មានគតិអាក្រក់ទេ លោកមានតែគតិល្អម្យ៉ាង កិរិយានោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈគប់ ។ វារ ។

(๒๓๗) ឧបសម្បន្នកិរិយា ច្បាស់ដើម្បីដេរ ច្បាស់ដើម្បីបែរទេច ច្បាស់ដើម្បីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះឧបសម្បន្នកិរិយាផងគ្នា ក៏ពោលយ៉ាងនេះ គឺនិយាយថា ក្នុងលោកនេះ មានមនុស្សពួកខ្លះជាបណ្ឌិត ជាជាងត្បាញផង ជាអ្នកនេសាទ ជាជាងធ្វើរទេះ ជាអ្នកចោលសម្រាម កិរិយានោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដគប់ ។ វារ ។

(๒๓๘) ឧបសម្បន្នកិរិយា ច្បាស់ដើម្បីដេរ ច្បាស់ដើម្បីបែរទេច ច្បាស់ដើម្បីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះឧបសម្បន្នកិរិយាផងគ្នា ក៏ពោលយ៉ាងនេះថា ក្នុងលោកនេះ មានមនុស្សពួកខ្លះ ជាក្សត្រិយ៍ ជាព្រាហ្មណ៍ កិរិយានោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដគប់ ។ វារ ។

(๒๓๙) ឧបសម្បន្នកិរិយា ច្បាស់ដើម្បីដេរ ច្បាស់ដើម្បីបែរទេច ច្បាស់ដើម្បីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះឧបសម្បន្នកិរិយាផងគ្នា ក៏ពោលយ៉ាងនេះថា ក្នុងលោកនេះ មានមនុស្សពួកខ្លះ ឈ្មោះអវកណ្ណក ឈ្មោះជវកណ្ណក ឈ្មោះធនិដ្ឋក ឈ្មោះសវិដ្ឋក ឈ្មោះកុលវឌ្ឍក កិរិយានោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដគប់ ។ វារ ។ បេ ។ ថា ក្នុងលោកនេះ មានមនុស្សពួកខ្លះ ឈ្មោះពុទ្ធរក្ខិត

ធម្មរក្ខិតា សង្ឃរក្ខិតាតិ កណាតិ អាបត្តិ ឯកាយ
ឯកាយ ទុក្កដស្ស ។បេ។ សង្ឃំ ឥដ្ឋកាយ គោសិយា
ការង្វាជាតិ កណាតិ ។បេ។ សង្ឃំ ឥដ្ឋកាយ គោតមា
មោក្ខល្យានា កច្ចាយនា ឯសេដ្ឋាតិ កណាតិ ។បេ។
សង្ឃំ ឥដ្ឋកាយ គោដ្ឋកា បុប្ផធដ្ឋកាតិ កណាតិ
។បេ។ សង្ឃំ ឥដ្ឋកាយ កសកា ឯណិជា គោរក្ខាតិ
កណាតិ ។បេ។ សង្ឃំ ឥដ្ឋកាយ ឧច្ឆុការា កុម្ភការា
បេសការា ចម្មការា ឧបាហនាតិ ។បេ។ សង្ឃំ
ឥដ្ឋកាយ មុទ្ធិកា កណាកា លេខកាតិ កណាតិ
។បេ។ សង្ឃំ ឥដ្ឋកាយ កុដ្ឋិកា កណ្ឌិកា កំលា-
សិកា សោសិកា អបរាវិរោធាតិ កណាតិ ។បេ។
សង្ឃំ ឥដ្ឋកាយ មជ្ឈបេមាកាតិ កណាតិ ។បេ។
សង្ឃំ ឥដ្ឋកាយ អតិធីឃា អតិរស្សា អតិកណ្ហា
អច្ឆោធាតាតិ កណាតិ ។បេ។ សង្ឃំ ឥដ្ឋកាយ ជា-
តិធីឃា ជាតិរស្សា ជាតិកណ្ហា ជាច្ឆោធាតាតិ កណាតិ
។បេ។ សង្ឃំ ឥដ្ឋកាយ ឯកបរិយុដ្ឋិតា ទោស-
បរិយុដ្ឋិតា មោហបរិយុដ្ឋិតាតិ កណាតិ ។បេ។

ธมฺมกิตฺติ สงฺฆกิตฺติ กิตฺติโนเยวตฺถิ ทุกฺขสฺสาติ ฯ เป ฯ ว่า กุฏิ
โลกนี้ มีมนุษย์พวกหนึ่ง ชื่อว่าโกสิยโคตร ชื่อว่าภารทฺวาชโคตร ฯ เป ฯ
ว่า กุฏิโลกนี้ มีมนุษย์พวกหนึ่ง ชื่อว่าโคตมโคตร ชื่อว่าโมคฺคลฺลานโคตร
ชื่อว่ากจฺจายนโคตร ชื่อว่าวาเสฏฐโคตร ฯ เป ฯ ว่า กุฏิโลกนี้ มี
มนุษย์พวกหนึ่ง ชื่อว่าจัณฑาล ชื่อว่าเวนกะ ฯ เป ฯ ว่า กุฏิโลกนี้
มีมนุษย์พวกหนึ่ง ชื่อว่านายพราน ชื่อว่าพรานเนื้อ ชื่อว่าชาวประมง ฯ เป ฯ ว่า
กุฏิโลกนี้ มีมนุษย์พวกหนึ่ง ชื่อว่าช่างจักสานไผ่ ชื่อว่าช่างหูก
ชื่อว่าช่างหม้อ ชื่อว่าชาวนา ชื่อว่าขอทาน ฯ เป ฯ ว่า กุฏิโลก
นี้ มีมนุษย์พวกหนึ่ง ชื่อว่าผู้ไม่ฉลาดในอุบาย ชื่อว่าผู้ไม่ฉลาดด้วยวิธีนับถือ ชื่อ
ว่าผู้ไม่รู้เหตุและมิใช่เหตุ (เป็นต้น) ฯ เป ฯ ว่า กุฏิโลกนี้ มีมนุษย์พวกหนึ่ง
ชื่อว่ามนุษย์โง่เขลา ชื่อว่ามนุษย์เต่าตุ้ม ชื่อว่ามนุษย์เหมือนโค ชื่อว่ามนุษย์เต่า
เหลือขอ ชื่อว่ามนุษย์ถูกตัดจมูก ฯ เป ฯ ว่า กุฏิโลกนี้ มีมนุษย์
พวกหนึ่ง เกิดโรคเรื้อนด่างขาวเพราะน้ำดีกำเริบ ฯ เป ฯ ว่า กุฏิโลกนี้ มี
มนุษย์พวกหนึ่ง ขี้สะเก็ด ดาบสเก็ด ฝ้าเก็ด สะเก็ด ฯ เป ฯ ว่า
กุฏิโลกนี้ มีมนุษย์พวกหนึ่ง มิใช่ขี้สะเก็ด มิใช่ดาบสเก็ด มิใช่ฝ้า
เก็ด มิใช่สะเก็ด ฯ เป ฯ ว่า กุฏิโลกนี้ มีมนุษย์พวกหนึ่ง
ถูกราคะครอบงำ ถูกโทสะครอบงำ ถูกโมหะครอบงำ ฯ เป ฯ

សទ្ធិំ ឥន្ទ្រិយេ វីតរាគា វីតទោសា វីតមោហាតិ កណាតិ ។បេ។ សទ្ធិំ ឥន្ទ្រិយេ ចាវជិកំ អជ្ឈាបន្នា ។បេ។ ទុព្ភាសិតំ អជ្ឈាបន្នាតិ កណាតិ ។បេ។ សទ្ធិំ ឥន្ទ្រិយេ សោតាបន្នាតិ កណាតិ ។បេ។ សទ្ធិំ ឥន្ទ្រិយេ ខិដ្ឋា មេណ្ឌា តោណា កន្ទ្រកា អវិជ្ជាគតា នេរយិកា ឧត្តំ តេសំ សុកតំ ទុក្កតំ-យេវ តេសំ ចាជិកជ្ឈាតិ កណាតិ អាបត្តិ ភាចាយ ភាចាយ ទុក្កដស្ស ។

(๒๔๐) ឧបសម្បន្នោ ឧបសម្បន្នំ ឱសេតុកាមោ វុដ្ឋេតុកាមោ បវត្តេតុកាមោ ឱវទេតិ សទ្ធិំ ឥន្ទ្រិយេ បណ្ឌិតា ព្យត្តា មេធាវិនោ ពហុស្សុតា ធម្មកថិកា ឧត្តំ តេសំ ទុក្កតំ សុកតំយេវ តេសំ ចាជិកជ្ឈាតិ កណាតិ អាបត្តិ ភាចាយ ភាចាយ ទុក្កដស្ស ។

(๒๔๑) ឧបសម្បន្នោ ឧបសម្បន្នំ ឱសេតុកាមោ វុដ្ឋេតុកាមោ បវត្តេតុកាមោ ឱវទេតិ យេ ន្ធន ចណ្ឌាលា វេណា នេសាទា រថការ បុក្កុសាតិ កណាតិ អាបត្តិ ភាចាយ-ភាចាយ ទុក្កដស្ស ។បេ។

ថា កុដ្ឋលោកនេះ មានមនុស្សពួកខ្លះ ជ្រាសចាកពាគ: ជ្រាសចាកទោស: ជ្រាសចាកមោហ ។ បេ ។ ថា កុដ្ឋលោកនេះ មានមនុស្សពួកខ្លះ ត្រូវអាបត្តិចាកដិក ។ បេ ។ ត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិត ។ បេ ។ ថា កុដ្ឋលោកនេះ មានមនុស្សពួកខ្លះ ជាសោតាបន្នបុគ្គល ។ បេ ។ ថា កុដ្ឋលោកនេះ មានមនុស្សពួកខ្លះ ជាសត្វនុដ្ឋ សត្វពពែ សត្វគោ សត្វលា សត្វតិរច្ឆាន សត្វនរក មនុស្សទាំងនោះគ្មានគតិល្អទេ មនុស្សទាំងនោះមានតែគតិអាក្រក់ម្យ៉ាង កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដគ្រប់ៗវាចា ។

(៦៤០) ឧបសម្បន្នកិក្ខុ ចង់ដេរ ចង់ប្រទេច ចង់បង្អាប់បង្អោន ចំពោះឧបសម្បន្នកិក្ខុផងគ្នា ក៏ពោលយ៉ាងនេះថា កុដ្ឋលោកនេះ មានមនុស្សពួកខ្លះ ជាបណ្ឌិត ជាអ្នកឈ្លាស ជាអ្នកជ្រាជ្ញ ជាពហុស្សូត ជាធម្មកថិក ជនទាំងនោះគ្មានគតិអាក្រក់ទេ មនុស្សទាំងនោះមានតែគតិល្អម្យ៉ាង កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដគ្រប់ៗវាចា ។

(៦៤១) ឧបសម្បន្នកិក្ខុ ចង់ដេរ ចង់ប្រទេច ចង់បង្អាប់បង្អោន ចំពោះឧបសម្បន្នកិក្ខុផងគ្នា ក៏ពោលយ៉ាងនេះថា មនុស្សទាំងឡាយណាមួយ ជាចណ្ឌាល ជាជាងតក្បាញផែងឫស្សី ជាអ្នកនេសាទ ជាជាងធ្វើរថ ជាអ្នកចោលសម្រាម កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដគ្រប់ៗវាចា ។ បេ ។

อุปสมฺปชฺโช อุปสมฺปชฺโช โหติ สตฺตกาเยน วา สตฺตกาเยน ปฏิสนฺธิกาเยน วา ปฏิสนฺธิกาเยน วา ฯเปฯ ยถา ปน ปณฺฑิตา พฺยตฺตา เมธาวิโน พหุสฺสุตา ธมฺมกถิกา อตฺถิ เตสํ ทุกฺกฏนฺติ สุตฺตนฺเตปิ เตสํ ปาจิตฺติยนฺติ ภณนฺติ อาปตฺติ ภิกฺขุ ภิกฺขุ ทุกฺกฏสฺส ฯ

(๒๔๒) อุปสมฺปชฺโช อุปสมฺปชฺโช โหติ สตฺตกาเยน วา สตฺตกาเยน วา ฯเปฯ น ปเนตฺถ ปณฺฑิตา พฺยตฺตา เมธาวิโน พหุสฺสุตา ธมฺมกถิกา อตฺถิ อมฺหากนฺติ ทุกฺกฏนฺติ สุตฺตนฺเตปิ อมฺหากนฺติ ปาจิตฺติยนฺติ ภณนฺติ อาปตฺติ ภิกฺขุ ภิกฺขุ ทุกฺกฏสฺส ฯ

(๒๔๓) อุปสมฺปชฺโช อนุปสมฺปชฺโช โหติ สตฺตกาเยน วา สตฺตกาเยน วา ฯเปฯ

อุปสมฺปนฺนกิจฺจ ชานาติ ชานิตฺวา ชานาเปติ ชานาเปตฺวา

។បេ។ ហីនេន ទុក្កដំ វាចាតិ ។បេ។ ទុក្កដេន ហីនំ វាចាតិ ។បេ។ ទុក្កដេន ទុក្កដំ វាចាតិ បណ្ឌិតំ ព្យត្តំ មេធាវឹ ពហុស្សុតំ ធម្មកថិកំ បណ្ឌិតោសិ ព្យត្តោសិ មេធាវីសិ ពហុស្សុតោសិ ធម្មកថិកោសិ ឥត្ថំ ឥត្ថិំ ទុក្កតំ សុកតំយេវ តុយ្ហំ ចាដិកង្ខាតិ កណាតិ អាមត្តំ ភាចាយ ភាចាយ ទុក្កដស្ស ។

(๒๔๘) ឧបសម្បន្នោ អនុបសម្បន្នំ ខុំសេតុកាមោ វាក្ខុកាមោ មជ្ឈកតុកាមោ ឯវំ វាចាតិ សន្តិ ឥធេកច្ចេ ចណ្ឌាលា វេណា នេសាទា រថការា បុក្កុសាតិ កណាតិ ។បេ។ សន្តិ ឥធេកច្ចេ បណ្ឌិតា ព្យត្តា មេធាវិនោ ពហុស្សុតា ធម្មកថិកា ឥត្ថំ តេសំ ទុក្កតំ សុកតំយេវ តេសំ ចាដិកង្ខាតិ កណាតិ អាមត្តំ ភាចាយ ភាចាយ ទុក្កដស្ស ។

(๒๔๙) ឧបសម្បន្នោ អនុបសម្បន្នំ ខុំសេតុកាមោ វាក្ខុកាមោ មជ្ឈកតុកាមោ ឯវំ វាចាតិ យេ ឥម

ដោយពាក្យដ៏ថោកទាប ។បេ។ ពោលសំដៅបុគ្គលដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ដោយពាក្យដ៏ថោកទាប ។បេ។ ពោលសំដៅបុគ្គលដ៏ថោកទាប ដោយពាក្យដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ។បេ។ ពោលសំដៅបុគ្គលដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ដោយពាក្យដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ គឺនិយាយសំដៅអនុបសម្បន្នបុគ្គល ជាបណ្ឌិត ជាអ្នកឈ្លាស ជាអ្នកធ្វើជ្ញ ជាពហុស្សូត ជាធម្មកថិក ដោយពាក្យថា អ្នកឯងជាបណ្ឌិត អ្នកឯងជាអ្នកឈ្លាស អ្នកឯងជាអ្នកធ្វើជ្ញ អ្នកឯងជាពហុស្សូត អ្នកឯងជាធម្មកថិក ដំណើរអាក្រក់មិនមានដល់អ្នកឯងទេ ដំណើរល្អតែម្យ៉ាងធ្វើកដល់អ្នកឯង កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដគ្រប់ ។ក។ ។

(๒๔๔) ឧបសម្បន្នកិក្ខុ ចង់ដេរ ចង់ប្រទេច ចង់បង្អាប់បង្អោនចំពោះអនុបសម្បន្នបុគ្គល ក៏ពោលយ៉ាងនេះថា ក្នុងលោកនេះ មានមនុស្សពួកខ្លះ ជាចណ្ឌាល ជាជាងតម្បាញផែងចុស្សី ជាអ្នកនេសាទ ជាជាងធ្វើរថ ជាអ្នកចោលសម្រាម ។បេ។ ថា ក្នុងលោកនេះ មានមនុស្សពួកខ្លះ ជាបណ្ឌិត ជាមនុស្សឈ្លាស ជាអ្នកធ្វើជ្ញ ជាពហុស្សូត ជាធម្មកថិក មនុស្សទាំងនោះគ្មានគតិអាក្រក់ទេ មនុស្សទាំងនោះមានតែគតិល្អម្យ៉ាង កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដគ្រប់ ។ក។ ។

(๒๔๕) ឧបសម្បន្នកិក្ខុ ចង់ដេរ ចង់ប្រទេច ចង់បង្អាប់បង្អោនចំពោះអនុបសម្បន្នបុគ្គល ហើយពោលយ៉ាងនេះ គឺនិយាយថា មនុស្ស

จณฺฑาลา วาฬา เนสาทา รถกาโร ปุกฺกุสาติ กฬาติ อาปตฺติ ภาชาย ภาชาย ทุกฺกฏสฺส ฯ เป ฯ เย ฐเน นิสีทนฺติ วา นิปชฺชนฺติ วา เตสญฺจ ปริสาย วา ปุคฺคลสฺส วา ชานนฺตสฺส ทุกฺกฏ ปฏิจฺจ กฬาติ อาปตฺติ ภาชาย ภาชาย ทุกฺกฏสฺส ฯ อุปสมฺปนฺนา อนุปสมฺปนฺนสฺส ฯ ภิกฺขุสฺส ภิกฺขุนิยา สิกฺขมานาย สามเณรสฺส สามเณริยา อุปาสกสฺส อุปาสิกาย ฯ ปาจิตฺติยนฺติ ตสฺมา ตาย อาปตฺติยา ปาจิตฺติยนฺติ วุจฺจติ ฯ

(๒๔๖) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ฐเน ภิกฺขุสฺส ภิกฺขุนิยา สิกฺขมานาย สามเณรสฺส สามเณริยา อุปาสกสฺส อุปาสิกาย นิสีทนฺติ วา นิปชฺชนฺติ วา เตสญฺจ ปริสาย วา ปุคฺคลสฺส วา ชานนฺตสฺส ทุกฺกฏ ปฏิจฺจ กฬาติ อาปตฺติ ภาชาย ภาชาย ทุกฺกฏสฺส ฯ

ตำนฺลายณามួย ជាបណ្ឌិត ជាជាងតក្កាញ្ញផែនឫស្សី ជាអ្នកនេសាទ ជាជាងធ្វើរថ ជាអ្នកចោលសម្រាម ត្រូវអាបត្តិទុក្កដគ្រប់ ๆ វារ ๆ បេ ๆ ថា មនុស្សតំាងលាយណាមួយ ជាបណ្ឌិត ជាអ្នកឈ្លាស ជាអ្នកប្រាជ្ញ ជាពហុស្សូត ជាធម្មកថិក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដគ្រប់ ๆ វារ ๆ ឧបសម្បន្នកិត្តុ ប្រាថ្នាដើម្បីដេរ ប្រាថ្នាដើម្បីប្រែទេច ប្រាថ្នាដើម្បីបង្អាប់បង្អោន បំពោះអនុបសម្បន្នបុគ្គល ក៏ពោលយ៉ាងនេះថា យើងតំាងលាយមិនមែនជាបណ្ឌិត មិនមែនជាជាងតក្កាញ្ញផែនឫស្សី មិនមែនជាអ្នកនេសាទ មិនមែនជាជាងធ្វើរថ មិនមែនជាអ្នកចោលសម្រាម ๆ បេ ๆ ថា យើងតំាងលាយមិនមែនជាបណ្ឌិត មិនមែនជាអ្នកឈ្លាស មិនមែនជាអ្នកប្រាជ្ញ មិនមែនជាពហុស្សូត មិនមែនជាធម្មកថិក ដំណើរអាត្រកក់មិនមានដល់យើងតំាងលាយ ដំណើរល្អតែម្យ៉ាងប្រាកដដល់យើងតំាងលាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដគ្រប់ ๆ វារ ๆ

(๒๔๖) ឧបសម្បន្នកិត្តុ មិនប្រាថ្នាដើម្បីដេរ មិនប្រាថ្នាដើម្បីប្រែទេច មិនប្រាថ្នាដើម្បីបង្អាប់បង្អោន បំពោះឧបសម្បន្នកិត្តុផងគ្នា ប្រាថ្នាតែនិយាយលេង ក៏ពោលសំដៅបុគ្គលដ៏ថោកទាប ដោយពាក្យដ៏ថោកទាប គឺពោលសំដៅបុគ្គលជាមនុស្សបណ្ឌិត ជាជាងតក្កាញ្ញផែនឫស្សី ជាអ្នកនេសាទ ជាជាងធ្វើរថ ជាអ្នកចោលសម្រាម

ចណ្ឌាលោសំ វេណោសំ នេសាទោសំ រថការោសំ
បុក្កុសោសីតំ កណាតំ អាបត្តំ ភាចាយ ភាចាយ ទុព្ភាសិ-
តស្ស ។ ឧបសម្បន្នោ ឧបសម្បន្នំ ន ខុំសេតុកាមោ ន
វម្ភេតុកាមោ ន មង្កុកត្តុកាមោ ឥវកម្យតា ហីនេន
ធម្មេន វទេតិ ខត្តិយំ ព្រាហ្មណំ ចណ្ឌាលោសំ វេណោសំ
នេសាទោសំ រថការោសំ បុក្កុសោសីតំ កណាតំ អាបត្តិ
ភាចាយ ភាចាយ ទុព្ភាសិតស្ស។ ឧបសម្បន្នោ ឧបសម្បន្នំ
ន ខុំសេតុកាមោ ន វម្ភេតុកាមោ ន មង្កុកត្តុកាមោ
ឥវកម្យតា ធម្មេន វទេតិ ហីនំ វទេតិ ចណ្ឌាលំ វេណំ
នេសាទំ រថការំ បុក្កុសំ ខត្តិយោសិ ព្រាហ្មណោសីតិ
កណាតិ អាបត្តិ ភាចាយ ភាចាយ ទុព្ភាសិតស្ស ។
ឧបសម្បន្នោ ឧបសម្បន្នំ ន ខុំសេតុកាមោ ន វម្ភេ-
តុកាមោ ន មង្កុកត្តុកាមោ ឥវកម្យតា ធម្មេន

ដោយពាក្យថា លោកជាចណ្ឌាល លោកជាជាងតក្បាញផែងឫស្សី លោកជាអ្នកនេសាទ លោកជាជាងធ្វើរថ លោកជាអ្នកចោលសម្រាម ត្រូវអាបត្តិទុក្កដាសិតគ្រប់ៗវាចា ។ ឧបសម្បន្នកិក្ខុ មិនត្រូវថ្វាដើម្បីដេរ មិនត្រូវថ្វាដើម្បីប្រែទេច មិនត្រូវថ្វាដើម្បីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះឧបសម្បន្នកិក្ខុផង្គា ត្រូវថ្វាតែនិយាយលេង ក៏ពោលសំដៅបុគ្គលដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ដោយពាក្យដ៏ថោកទាប គឺនិយាយសំដៅឧបសម្បន្នកិក្ខុដែលជាជាតិក្សត្រ ជាតិព្រាហ្មណ៍ ដោយពាក្យថា លោកជាចណ្ឌាល លោកជាជាងតក្បាញផែងឫស្សី លោកជាអ្នកនេសាទ លោកជាជាងធ្វើរថ លោកជាអ្នកចោលសម្រាម ត្រូវអាបត្តិទុក្កដាសិតគ្រប់ៗវាចា ។ ឧបសម្បន្នកិក្ខុ មិនត្រូវថ្វាដើម្បីដេរ មិនត្រូវថ្វាដើម្បីប្រែទេច មិនត្រូវថ្វាដើម្បីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះឧបសម្បន្នកិក្ខុផង្គា ត្រូវថ្វាតែនិយាយលេង ក៏ពោលសំដៅបុគ្គលថោកទាប ដោយពាក្យខ្ពង់ខ្ពស់ គឺថានិយាយសំដៅឧបសម្បន្នកិក្ខុជាចណ្ឌាល ជាជាងតក្បាញផែង ជាអ្នកនេសាទ ជាជាងធ្វើរថ អ្នកចោលសម្រាម ដោយពាក្យថា លោកជាក្សត្រ លោកជាព្រាហ្មណ៍ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដាសិតគ្រប់ៗវាចា ។ ឧបសម្បន្នកិក្ខុ មិនត្រូវថ្វាដើម្បីដេរ មិនត្រូវថ្វាដើម្បីប្រែទេច មិនត្រូវថ្វាដើម្បីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះឧបសម្បន្នកិក្ខុផង្គា ត្រូវថ្វាតែនិយាយលេង ក៏ពោលសំដៅបុគ្គលដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់

ทุกฺกฏสฺส วเทติ ๑ตฺถิยํ ภิกฺขุนิยา ๑ตฺถิยา สิกฺขมานาย สามเณริยา อุปาสิกาย ภิกฺขุนิยา ๆ เปฯ อุปสมฺปนฺนสฺส ๆ เปฯ อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ๆ เปฯ อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนา ๆ เปฯ อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ๆ เปฯ อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนา ๆ เปฯ อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ทุกฺกฏสฺส วเทติ ๆ เปฯ อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนา ๆ เปฯ อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ทุกฺกฏสฺส วเทติ ๆ เปฯ อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนา ๆ เปฯ อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส ทุกฺกฏสฺส วเทติ ปณฺฑิตา ๑ตฺถิ มหลฺลิกา ๑ตฺถิ ปณฺฑิตาย สิกฺขมานาย สามเณริยา อุปาสิกาย ภิกฺขุนิยา ๆ เปฯ อุปสมฺปนฺนสฺส

ដោយពាក្យដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ គឺនិយាយសំដៅឧបសម្បន្នកិក្ខុដែលជាក្សត្រ ជាព្រាហ្មណ៍ ដោយពាក្យថា លោកជាក្សត្រ លោកជាព្រាហ្មណ៍ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដិតគ្រប់ ។ ឯ ។ ឧបសម្បន្នកិក្ខុមិនប្រាថ្នាដើម្បីដេរ មិនប្រាថ្នាដើម្បីប្រទេច មិនប្រាថ្នាដើម្បីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះឧបសម្បន្នកិក្ខុផងគ្នា ប្រាថ្នាតែនិយាយលេង ក៏ពោលសំដៅបុគ្គលដ៏ថោកទាប ដោយពាក្យដ៏ថោកទាប ។ បេ ។ ពោលសំដៅបុគ្គលដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ដោយពាក្យដ៏ថោកទាប ។ បេ ។ ពោលសំដៅបុគ្គលដ៏ថោកទាប ដោយពាក្យដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ។ បេ ។ ពោលសំដៅបុគ្គលដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ដោយពាក្យដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ គឺនិយាយសំដៅឧបសម្បន្នកិក្ខុដែលជាបណ្ឌិត ជាអ្នកឈ្លាស ជាអ្នកប្រាជ្ញ ជាពហុស្សូត ជាធម្មកថិក ដោយពាក្យថា លោកជាបណ្ឌិត លោកជាអ្នកឈ្លាស លោកជាអ្នកប្រាជ្ញ លោកជាពហុស្សូត លោកជាធម្មកថិក ដំណើរអាក្រក់មិនមានដល់លោកទេ ដំណើរល្អតែម្យ៉ាងប្រាកដដល់លោក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដិតគ្រប់ ។ ឯ ។

(๒๔๗) ឧបសម្បន្នកិក្ខុ មិនប្រាថ្នាដើម្បីដេរ មិនប្រាថ្នាដើម្បីប្រទេច មិនប្រាថ្នាដើម្បីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះឧបសម្បន្នកិក្ខុផងគ្នា ប្រាថ្នាតែនិយាយលេង ក៏ពោលយ៉ាងនេះថា ក្នុងលោកនេះ មានមនុស្សពួកខ្លះជាចណ្ឌាល ជាជាងតម្បាញផែងឫស្សី ជាអ្នកនេសាទ ជាជាងធ្វើរថ

ปุกฺกุสาตึ กณาตึ ฯ เป ฯ สทฺธึ สเทวกสฺมึ ปญฺหาตา ยาวตา เมธาวิโน พหุสฺสุตา ธมฺมกถิกา อตฺถึ เตสํ อุกฺกณฺฐิ สุกตเมว เตสํ ปาฏิกงฺขาติ กณาตึ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๔๘) อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส อาโรเจติ อาโรเจตีติ อาโรเจตุกาโม อาโรเจตุกาโม อาโรเจตุกาโม อาโรเจติ ญตฺติยา ทุติยาย กมฺมวาจาย อนุสาวนาย ปุกฺกุสาตึ กณาตึ ฯ เป ฯ เอวมฺปิ อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส อาโรเจติ อาโรเจตีติ อาโรเจตุกาโม อาโรเจตุกาโม อาโรเจตุกาโม อาโรเจติ ญตฺติยา ทุติยาย กมฺมวาจาย อนุสาวนาย ปญฺหาตา ยาวตา เมธาวิโน พหุสฺสุตา ธมฺมกถิกาตึ กณาตึ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๔๙) อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส อาโรเจติ อาโรเจตีติ อาโรเจตุกาโม อาโรเจตุกาโม อาโรเจตุกาโม อาโรเจติ ญตฺติยา ทุติยาย กมฺมวาจาย อนุสาวนาย อนาโรเจติ อนาโรเจตีติ อาโรเจตุกาโม อาโรเจตุกาโม อาโรเจตุกาโม อาโรเจติ ญตฺติยา ทุติยาย กมฺมวาจาย อนุสาวนาย

ជាអ្នកចោលសម្រាម ។ បេ ។ ថា ក្នុងលោកនេះ មានមនុស្សពួកខ្លះ ជាបណ្ឌិត ជាអ្នកឈ្លាស ជាអ្នកប្រាជ្ញ ជាពហុស្សូត ជាធម្មកថិក មនុស្សទាំងនោះគ្មានគតិអាក្រក់ទេ មនុស្សទាំងនោះមានតែគតិល្អម្យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដសិតត្រប់ ។ ក៏ថា ។

(๒๔๘) ឧបសម្បន្នកិក្ខុ មិនប្រាថ្នាដើម្បីដេរ មិនប្រាថ្នាដើម្បីប្រែទេច មិនប្រាថ្នាដើម្បីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះឧបសម្បន្នកិក្ខុផងគ្នា ប្រាថ្នាតែនិយាយលេង ក៏ពោលយ៉ាងនេះថា មនុស្សទាំងឡាយណាមួយ ជាចណ្ឌាល ជាជាងតម្បាញផែងឫស្សី ជាអ្នកនេសាទ ជាជាងធ្វើរថ ជាអ្នកចោលសម្រាម ។ បេ ។ ថា មនុស្សទាំងឡាយណាមួយ ជាបណ្ឌិត ជាអ្នកឈ្លាស ជាអ្នកប្រាជ្ញ ជាពហុស្សូត ជាធម្មកថិក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដសិតត្រប់ ។ ក៏ថា ។

(๒๔๙) ឧបសម្បន្នកិក្ខុ មិនប្រាថ្នាដើម្បីដេរ មិនប្រាថ្នាដើម្បីប្រែទេច មិនប្រាថ្នាដើម្បីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះឧបសម្បន្នកិក្ខុផងគ្នា ប្រាថ្នាតែនិយាយលេង ក៏ពោលយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយមិនមែនជាចណ្ឌាល មិនមែនជាជាងតម្បាញផែងឫស្សី មិនមែនជាអ្នកនេសាទ មិនមែនជាជាងធ្វើរថ

ปุคฺคลาตีตํ กณฺหาตีตํ ฯเปฯ น มยา ปณฺฑิตา ภิกฺขู เมธาวิโน พหุสฺสุตา ธมฺมกถิกา ทิฏฺฐา อมฺหากํ ขุตฺตาติ สุตาติเยว อมฺหากํ ปาติกงฺขาติ กณฺหาติ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๕๐) อุปสมฺปนฺนา อนุปสมฺปนฺนํ น จุนฺทีสาทุ-กามา น ปาฬิสาทุกามา น มนฺทกฺขตฺตกามา ชานมฺป-ตา ปาเณน ปาทํ ฆาเตสิ ฯเปฯ ปาเณน ขุทฺทกปาทกํ ฆาเตสิ ฯเปฯ ขุทฺทกปาเณน ปาทกํ ฆาเตสิ ขุทฺทกปาเณน ขุทฺทกปาทกํ ฆาเตสิ ปณฺฑิตา ภิกฺขู เมธาวิโน พหุสฺสุตา ธมฺมกถิกา ปณฺฑิตาสา ภิกฺขุนิโย เมธาวิโน พหุสฺสุ-ตาโย ธมฺมกถิกาโย ทิฏฺฐา สุยฺยา ขุตฺตาติ สุตาติเยว สุยฺยา ปาติกงฺขาติ กณฺหาติ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๕๑) อุปสมฺปนฺนา อนุปสมฺปนฺนํ น จุนฺทีสาทุ-กามา น ปาฬิสาทุกามา น มนฺทกฺขตฺตกามา ชานมฺป-ตา

มិនមែនជាអ្នកចេះលស់មាម ។បេ។ ថា យើងតាំងឡាយមិនមែនជាបណ្ឌិត មិនមែនជាអ្នកឈ្លាស មិនមែនជាអ្នកប្រាជ្ញ មិនមែនជាពហុស្សូត មិនមែនជាធម្មកថិក ដំណើរអាត្រកំមិនមានដល់យើងតាំងឡាយទេ ដំណើរល្អតែម្យ៉ាងប្រាកដដល់យើងតាំងឡាយ ត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិតគ្រប់ៗវាចា ។

(๒๕๐) ឧបសម្បន្នកិក្ខុ មិនប្រាថ្នាដើម្បីជេរ មិនប្រាថ្នាដើម្បីប្រទេច មិនប្រាថ្នាដើម្បីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះអនុបសម្បន្នបុគ្គល ប្រាថ្នាតែនិយាយលេង ក៏ពោលសំដៅបុគ្គលដ៏ថោកទាប ដោយពាក្យដ៏ថោកទាប ។បេ។ ពោលសំដៅបុគ្គលដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ដោយពាក្យដ៏ថោកទាប ។ បេ ។ ពោលសំដៅបុគ្គលដ៏ថោកទាប ដោយពាក្យដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ។ បេ ។ ពោលសំដៅបុគ្គលដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ដោយពាក្យដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ គឺនិយាយសំដៅអនុបសម្បន្នបុគ្គលដែលជាបណ្ឌិត ជាអ្នកឈ្លាស ជាអ្នកប្រាជ្ញ ជាពហុស្សូត ជាធម្មកថិក ដោយពាក្យថា អ្នកឯងជាបណ្ឌិត ជាអ្នកឈ្លាស ជាអ្នកប្រាជ្ញ ជាពហុស្សូត ជាធម្មកថិក ដំណើរអាត្រកំមិនមានដល់អ្នកឯងទេ ដំណើរល្អតែម្យ៉ាងប្រាកដដល់អ្នកឯង ត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិតគ្រប់ៗវាចា ។

(๒๕๑) ឧបសម្បន្នកិក្ខុ មិនប្រាថ្នាដើម្បីជេរ មិនប្រាថ្នាដើម្បីប្រទេច មិនប្រាថ្នាដើម្បីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះអនុបសម្បន្នបុគ្គល

ฌานំ ปหีนตฺตา สนฺตึ สมาปตฺตึ สมาปชฺชติ วสีภาวตฺถาย ปาฏิหาริยกรณตฺถาย อภิญฺญาปาทกจตุตฺถชฺฌานโต วุฏฺฐาย ปุน ปฐมชฺฌานาทีนิ สมาปชฺชติ อิทฺธิวิธาทีนิ ปาปุณาติ ฯเปฯ สนฺตึ สมาปตฺตึ สมาปชฺชติ ปฏิลาภตฺถาย ฯเปฯ ปาปุณาติ ฯ

(๒๕๒) อุปสมฺปชฺชา อนุปสมฺปชฺชา น จุติสมนฺตกา น ปฏิสนฺธิสมนฺตกา น มชฺฌิมสมนฺตกา นวกมฺมตา ฌานานิ ปหีนตฺตา สนฺตึ สมาปตฺตึ สมาปชฺชติ วสีภาวตฺถาย ฯเปฯ ปาปุณาติ ฯ

(๒๕๓) อุปสมฺปชฺชา อนุปสมฺปชฺชา น จุติสมนฺตกา น ปฏิสนฺธิสมนฺตกา น มชฺฌิมสมนฺตกา นวกมฺมตา ฌานานิ ปหีนตฺตา สนฺตึ สมาปตฺตึ สมาปชฺชติ น มยิ จุติสมนฺตกา ปฏิสนฺธิสมนฺตกา

ត្រាច្នាតែនិយាយលេង កំពោលយ៉ាងនេះថា ក្នុងលោកនេះ មានមនុស្ស
ពួកខ្លះជាបណ្ឌាល ជាជាងត្បាញផែងឫស្សី ជាអ្នកនេសាទ ជាជាង
រថ ជាអ្នកចោលសម្រាម ។ បេ ។ ថា ក្នុងលោកនេះ មានមនុស្ស
ពួកខ្លះជាបណ្ឌិត ជាអ្នកឈ្លាស ជាអ្នកត្រាជ្ញ ជាពហុស្សូត ជាធម្មកថិក
ដំណើរអាត្រកត់មិនមានដល់មនុស្សពាលឡាយនោះទេ ដំណើរល្អតែម្យ៉ាង
ត្រាកដដល់មនុស្សពាលឡាយនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដាសិតត្រង់ ។ ។ ថា ។

(๒๙๒) อุបสម្បន្នកិច្ចំ មិនត្រាច្នាដើម្បីដេរ មិនត្រាច្នាដើម្បីប្រ-
ទេច មិនត្រាច្នាដើម្បីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះអនុបសម្បន្នបុគ្គល ត្រាច្នា
តែនិយាយលេង កំពោលយ៉ាងនេះថា មនុស្សពាលឡាយណាមួយជា
បណ្ឌាល ជាជាងត្បាញផែងឫស្សី ជាអ្នកនេសាទ ជាជាងរថ ជាអ្នក
ចោលសម្រាម ។ បេ ។ ថា មនុស្សពាលឡាយណាមួយ ជាបណ្ឌិត
ជាអ្នកឈ្លាស ជាអ្នកត្រាជ្ញ ជាពហុស្សូត ជាធម្មកថិក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដាសិត
ត្រង់ ។ ។ ថា ។

(๒๙๓) อุបสម្បន្នកិច្ចំ មិនត្រាច្នាដើម្បីដេរ មិនត្រាច្នាដើម្បី
ប្រទេច មិនត្រាច្នាដើម្បីបង្អាប់បង្អោន ចំពោះអនុបសម្បន្នបុគ្គល ត្រាច្នា-
ច្នាតែនិយាយលេង កំពោលយ៉ាងនេះថា យើងពាលឡាយមិនមែនជា
បណ្ឌាល មិនមែនជាជាងត្បាញផែងឫស្សី មិនមែនជាអ្នកនេសាទ

ภควตา บุคฺคลาสติ กณาติ ฯเปฯ น มยา ปญฺญตฺตา ปญฺญตฺตา เมตาทิโส ตถาสฺสุตา ธมฺมกถิกา ตสฺส อมฺหากํ ขนฺติกา รุจิกา อมฺหากํ ตาทิกฺขนฺติ กณาติ อาปตฺติ ภิกฺขาย ภิกฺขาย ขุฏฺฐาสิตสฺส ฯ

(๒๕๔) อิมาปตฺติ อตฺถปุเรกฺขารสฺส ธมฺมปุเรกฺขารสฺส อนุสาสนีปุเรกฺขารสฺส ขุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

ตติยสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

មិនមែនជាជាងធ្លើវថ មិនមែនជាអ្នកចោលសម្រាម ។ បេ ។ ថា យើងតាំងឡាយ មិនមែនជាបណ្ឌិត មិនមែនជាអ្នកឈ្លាស មិនមែនជាអ្នកជ្រាជ្ញ មិនមែនជាពហុស្សូត្រ មិនមែនជាធម្មកថិក ដំណើរអាត្រកត់មិនមានដល់យើងតាំងឡាយទេ ដំណើរល្អតែមភ្លាំងជ្រាកដដល់យើងតាំងឡាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដសិតត្រប់ ។ ក៏ថា ។

(๒๙๔) អាបត្តិមិនមានដល់កិក្ខុធ្លើសេចក្តីអធិប្បាយជាប្រធាន(๑) ដល់កិក្ខុធ្លើធម៌ជាប្រធាន(๒) ដល់កិក្ខុធ្លើពាក្យប្រៀនប្រដៅជាប្រធាន(๓) ដល់កិក្ខុឆ្កួត ដល់កិក្ខុមានចិត្តអណ្តែតអណ្តូង ដល់កិក្ខុដែលវេទនាត្រូបសង្កត់ ដល់កិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ២ ចប់ ។

---

๑ ភិក្ខុពណ៌នាខ្លះសេចក្តីអធិប្បាយរបស់ជាលី ។ ๒ ភិក្ខុបង្រៀនជាលី ។ ๓ ភិក្ខុអាស្រ័យពាក្យប្រៀនប្រដៅ ហើយនិយាយដោយន័យដាក់ថា អ្នកឯងជាបណ្ឌាល អ្នកឯងកុំធ្វើជាបអ្នកឯងជានដាងធំតហើយ កុំឲ្យឯងធំតទៅទៀតឡើយ ។

តតិយសិក្ខាបទំ

[២៥៥] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ភក្ខិយា ភិក្ខូ ភិក្ខូនំ កណ្ឌ-ជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ ឥមេសុញ្ច ឧប-សំហារន្តិ ឥមស្ស[1] សុត្វា អមុស្ស[2] អក្ខាយន្តិ ឥមស្ស ភេទាយ អមុស្ស សុត្វា ឥមស្ស អក្ខាយន្តិ អមុស្ស ភេទាយ តេន អនុប្បន្នានិ ចេវ កណ្ឌនានិ ឧប្បជ្ជន្តិ ឧប្បន្នានិ ច កណ្ឌនានិ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្ភក្ខិយា ភិក្ខូ ភិក្ខូនំ កណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទ-បន្នានំ ឥមេសុញ្ច ឧបសំហារិស្សន្តិ ឥមស្ស សុត្វា អមុស្ស អក្ខាយិស្សន្តិ ឥមស្ស ភេទាយ អមុស្ស

១-២ ពាត្តបិ ចោត្តកេ ឥមេសំ សុត្វា អមុស្សត្តិ ទិស្សតិ តតោ បរំ អមុស្សឹមស្សាតិ បទំ ពហុវចនវសេនេវ យោជិតំ ។

សិក្ខាបទទី ៣

(៦៥៥) សម័យនោះ ព្រះសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន ជារបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះ ឯង ពួកឆព្វគ្គិយកិក្ខុតែងពាំនាំពាក្យញុះញង់របស់កិក្ខុទាំងឡាយដែលបង្កហេតុប្រកួតប្រកាន់ឈ្លោះវាទគ្នា ពួកកិក្ខុទាំងណោះហើយយកទៅនិយាយប្រាប់កិក្ខុទាំងណោះ ដើម្បីបំបែកកិក្ខុទាំងណោះ ពួកកិក្ខុទាំងណោះហើយយកមកនិយាយប្រាប់កិក្ខុទាំងណោះ ដើម្បីបំបែកកិក្ខុទាំងណោះ ព្រោះហេតុនោះ សេចក្តីកហេតុទាំងឡាយដែលមិនទាន់កើតក៏កើតឡើងផង សេចក្តីកហេតុទាំងឡាយដែលកើតឡើងហើយក៏រឹងរឹតតែចំរើនដោយវៃកែលងឡើងផង ។ ពួកកិក្ខុណាមួយដែលជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ កិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ហេតុអ្វីបានជាពួកឆព្វគ្គិយកិក្ខុតែងពាំនាំពាក្យញុះញង់របស់កិក្ខុទាំងឡាយ ដែលបង្កហេតុប្រកួតប្រកាន់ឈ្លោះវាទគ្នា ពួកកិក្ខុទាំងណោះហើយយកទៅនិយាយប្រាប់កិក្ខុទាំងណោះ ដើម្បីបំបែកកិក្ខុទាំងណោះ

สุตฺวา ฯมสฺส อกฺกายิสฺสนฺติ อมุสฺส ภิกฺขุโน อนุปฺปนฺนานิ เจว กณฺหานานิ อุปฺปชฺชนฺติ อุปฺปนฺนานิ จ กณฺหานานิ กิเลสภาวาย เวปุลฺลาย สํวตฺตนฺตีติ ฯ อชฺเฌ เต ภิกฺขู ภควาโต ปฏิสฺสุตฺวา อาเวเณสุ ฯ เป ฯ สจฺจํ กิร ตุมฺเห ภิกฺขเว ภิกฺขุสฺส กณฺหธมฺมานิ กิเลสานิ วิหตานิ เป ฯ สจฺจนฺติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถญฺหิ นาม ตุมฺเห โมฆปุริสา ภิกฺขุสฺส กณฺหธมฺมานิ กิเลสานิ วิหตานิ เป ฯ ตุมฺเห ฯมสฺส สุตฺวา อมุสฺส

ตฺวญฺหิ กกฺขฬตฺตาย ปฐวึ อาโปคตาย ปคฺฆรณตาย วายุ วิตฺถมฺภนตาย ปริปาจนตาย อคฺคิ ปริสฺสาวนตาย อากาสธาตุ อนิจฺจตาย ปฐวีกสิณ ทุกฺขตาย อาโปกสิณ อนตฺตตาย เตโชกสิณ สพฺพมฺปิ รูปารูปธมฺมชาตนฺติ ปสฺสนฺโต ปฐมมคฺคาธิคเมน ปหีนกิเลสตาย ปหีนกิเลเส ปฏิสนฺธิวเสน ปุน อปฺปฏิสนฺธิกตาย ปหีนกิเลสปฏิสนฺธิกานิ ขนฺธายตนธาตุโย ปริชานาติ ฯ ตสฺส ตานิ ปริญฺญาตวตฺถุกานิ ปริญฺญาตารมฺมณานิ ปริญฺญาตสภาวานิ ปริญฺญาตลกฺขณานิ ปริญฺญาตสมุฏฺฐานานิ ปริญฺญาตปจฺจยุปฺปนฺนานิ ปริญฺญาตสมุฏฺฐานปจฺจยุปฺปนฺนานิ ปริญฺญาตวิปริณามานิ ปริญฺญาตสมุทยานิ ปริญฺญาตนิโรธานิ ปริญฺญาตปฏิปทานิ ปริญฺญาตสมุทยนิโรธปฏิปทานิ ปริญฺญาตาสวานิ ปริญฺญาตสมุทยาสวานิ ปริญฺญาตนิโรธาสวานิ ปริญฺญาตปฏิปทาสวานิ ปริญฺญาตโยคานิ ปริญฺญาตสมุทยโยคานิ ปริญฺญาตนิโรธโยคานิ ปริญฺญาตปฏิปทาโยคานิ ปริญฺญาตนีวรณานิ ปริญฺญาตสมุทยนีวรณานิ ปริญฺญาตนิโรธนีวรณานิ ปริญฺญาตปฏิปทานีวรณานิ ปริญฺญาตปรามาสานิ ปริญฺญาตสมุทยปรามาสานิ ปริญฺญาตนิโรธปรามาสานิ ปริญฺญาตปฏิปทาปรามาสานิ ปริญฺญาตสญฺโญชนานิ ปริญฺญาตสมุทยสญฺโญชนานิ ปริญฺญาตนิโรธสญฺโญชนานิ ปริญฺญาตปฏิปทาสญฺโญชนานิ ปริญฺญาตคนฺถานิ ปริญฺญาตสมุทยคนฺถานิ ปริญฺญาตนิโรธคนฺถานิ ปริญฺญาตปฏิปทาคนฺถานิ ปริญฺญาตอุปาทานานิ ปริญฺญาตสมุทยอุปาทานานิ ปริญฺญาตนิโรธอุปาทานานิ ปริญฺญาตปฏิปทาอุปาทานานิ ปริญฺญาตโอฆานิ ปริญฺญาตสมุทยโอฆานิ ปริญฺญาตนิโรธโอฆานิ ปริญฺญาตปฏิปทาโอฆานิ ปริญฺญาตโยคานิ ปริญฺญาตสมุทยโยคานิ ปริญฺญาตนิโรธโยคานิ ปริญฺญาตปฏิปทาโยคานิ ปริญฺญาตคนฺถานิ ปริญฺญาตสมุทยคนฺถานิ ปริญฺญาตนิโรธคนฺถานิ ปริญฺญาตปฏิปทาคนฺถานิ ปริญฺญาตอุปาทานานิ ปริญฺญาตสมุทยอุปาทานานิ ปริญฺญาตนิโรธอุปาทานานิ ปริญฺญาตปฏิปทาอุปาทานานิ ปริญฺญาตโอฆานิ ปริญฺญาตสมุทยโอฆานิ ปริญฺญาตนิโรธโอฆานิ ปริญฺญาตปฏิปทาโอฆานิ ปริญฺญาตโยคานิ ปริญฺญาตสมุทยโยคานิ ปริญฺญาตนิโรธโยคานิ ปริญฺญาตปฏิปทาโยคานิ ปริญฺญาตนีวรณานิ ปริญฺญาตสมุทยนีวรณานิ ปริญฺญาตนิโรธนีวรณานิ ปริญฺญาตปฏิปทานีวรณานิ ปริญฺญาตปรามาสานิ ปริญฺญาตสมุทยปรามาสานิ ปริญฺญาตนิโรธปรามาสานิ ปริญฺญาตปฏิปทาปรามาสานิ ปริญฺญาตสญฺโญชนานิ ปริญฺญาตสมุทยสญฺโญชนานิ ปริญฺญาตนิโรธสญฺโญชนานิ ปริญฺญาตปฏิปทาสญฺโญชน

อกฺกายิสฺสติ สมสฺส เกนจิ อมุสฺส สุตฺวา สมสฺส อกฺกายิสฺสติ อมุสฺส เกนจิ เตน อนุปฺปนฺนานิ เจว กณฺหานานิ อุปฺปชฺชนฺติ อุปฺปนฺนานิ จ กณฺหานานิ กิเยฺยกาภาย เวปุลฺลาย สวตฺตนฺติ เอตํ โหติ ปุริสา อปฺปสนฺนานํ วา ปสาทาย ฯเปฯ ฯ ฯ

ដើម្បីបំបែកកិក្ខុខាងណោះ ឬពាក្យកិក្ខុខាងណោះហើយយកមកនិយាយ ច្រាប់កិក្ខុខាងណោះ ដើម្បីបំបែកកិក្ខុខាងណោះ ម្ល៉ះហើយ សេចក្តីបង្ក ហេតុទាំងឡាយដែលមិនទាន់កើតក៏កើតឡើងផង សេចក្តីបង្កហេតុទាំង ឡាយដែលបានកើតឡើងហើយ ក៏រឹតតែចំរើនដោយក្រៃលែងឡើងផង ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ កម្មដែលអ្នកកល់គ្នាធ្វើនេះ មិនទាំងឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាផង ។ បេ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា កិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ចុះចិត្តិយ ព្រោះពោលពាក្យញុះញង់កិក្ខុផងគ្នា ។

(๒๙๖) ដែលហៅថា ពាក្យញុះញង់ គឺ ញុះញង់ដោយអាការ ពីរយ៉ាង បានខាងឯបុគ្គលចង់ឲ្យគេស្រឡាញ់ខ្លួន ๑ ចង់បំបែកគេ ๑ ។ កិក្ខុពាំនាំពាក្យញុះញង់ដោយអាការ ๑๐ យ៉ាង គឺ ដោយជាតិក្តី ដោយ នាមក្តី ដោយគោត្តក្តី ដោយការងារក្តី ដោយសិល្បសាស្ត្រក្តី ដោយ អាពាធក្តី ដោយកេតក្តី ដោយធម៌ជាគ្រឿងសៅហ្មងក្តី ដោយអាបត្តិក្តី ដោយពាក្យដេរក្តី ។ ដែលហៅថា ជាតិ គឺ ជាតិមានពីរយ៉ាង បាន ខាងជាតិថោកទាប ๑ ជាតិខ្ពង់ខ្ពស់ ๑ ។ ដែលហៅថា ជាតិថោក ទាបនោះ គឺ ជាតិចណ្ឌាល ជាតិជាងផែង ជាតិអ្នកនេសាទ ជាតិជាងរថ

បុក្កុសជាតំ ឯសោ ហីនោ ជាម ជាតំ ។ ខត្តិយ
ជាម ជាតំ ខត្តិយជាតំ ព្រាហ្មណជាតំ ឯសោ ខត្តិយ
ជាម ជាតំ ។បេ។ អក្កោសោ ជាម ច្ចេ អក្កោសោ
ហីនោ ច អក្កោសោ ខត្តិយ ច អក្កោសោ ។
ហីនោ ជាម អក្កោសោ ឱដ្ឋោសិ មេឡោសិ គោ-
ណោសិ កុត្តោសិ តិរច្ឆានគតោសិ នេរយិកោសិ
ឯត្ថ តុយ្ហំ សុកតំ ទុក្កតំយេវ តុយ្ហំ ចាដិកជ្ជាតំ
យកោវេន វា ភកោវេន វា កាជកោជចិកាយ
វា ឯសោ ហីនោ ជាម អក្កោសោ ។ ខត្តិយ
ជាម អក្កោសោ បណ្ឌិតោសិ ព្យត្តោសិ មេធាវីសិ
ពហុស្សុតោសិ ធម្មកថិកោសិ ឯត្ថ តុយ្ហំ ទុក្កតំ
សុកតំយេវ តុយ្ហំ ចាដិកជ្ជាតំ ឯសោ ខត្តិយ ជាម
អក្កោសោ ។

(๒๙๗) ឧបសម្បន្នោ ឧបសម្បន្នស្ស សុត្វា
ឧបសម្បន្នស្ស បេសុញ្ញំ ឧបសំហរតិ ឥត្ថន្នាមោ

ជាតិអ្នកចោលសម្លាម ប៉ុណ្ណេះឈ្មោះថា ជាតិថោកទាប ។ ដែលហៅថា ជាតិខ្ពង់ខ្ពស់នោះ គឺ ជាតិក្សត្រ ជាតិព្រាហ្មណ៍ បុណ្ណេះឈ្មោះថា ជាតិខ្ពង់ខ្ពស់ ។ បេ ។ ដែលហៅថា ពាក្យដេរនោះ គឺ ពាក្យដេរមានពីរយ៉ាង ចានខាងពាក្យដេរដ៏ថោកទាប ១ ពាក្យដេរដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ១ ។ ដែលហៅថា ពាក្យដេរដ៏ថោកទាបនោះ គឺ ដេរថា អ្នកឯងជាសត្វទុដ្ឋ អ្នកឯងជាពពែ អ្នកឯងជាគោ អ្នកឯងជាលា អ្នកឯងជាសត្វតិរច្ឆាន អ្នកឯងជាសត្វនរក សុគតិរបស់អ្នកឯងគ្មានទេ ទុគ្គតិតែម្យ៉ាងទទឹងប្ញាកដដល់អ្នកឯង ពុំនោះសោត ដេរដោយ យអក្ខរៈ(๑) ប្តូរដោយ ភអក្ខរៈ ឬមួយដោយបុរិសនិមិត្ត ទទឹងឥត្ថីនិមិត្ត ប៉ុណ្ណេះឈ្មោះថា ពាក្យដេរដ៏ថោកទាប ។ ដែលហៅថា ពាក្យដេរដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់នោះ គឺ ដេរថា អ្នកឯងជាបណ្ឌិត អ្នកឯងជាមនុស្សឈ្លាស អ្នកឯងជាអ្នកប្រាជ្ញ អ្នកឯងជាពហុស្សូត្រ អ្នកឯងជាធម្មកថិក ទុគ្គតិរបស់អ្នកឯងគ្មានទេ សុគតិតែម្យ៉ាងទទឹងប្ញាកដដល់អ្នកឯង ប៉ុណ្ណេះឈ្មោះថា ពាក្យដេរដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ។

(๒๙๗) ឧបសម្បន្នកិក្ខុ ឮពាក្យរបស់ឧបសម្បន្នកិក្ខុហើយ នាំពាក្យញុះញង់ទៅប្រាប់ឧបសម្បន្នកិក្ខុថា កិក្ខុឈ្មោះនេះនិយាយ

---

๑ ត្រង់ យ អក្ខរ ទទឹង ភ អក្ខរ ជាឈ្មោះមេជុំនធម្ម ។

สัง ปณฺฑาเลา เวฬา เสสาโน รชกาโร ปุกฺกุสาติ กณาติสุ อาปตฺติ ภาชาย ภาชาย ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๕๘) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส เปสุญฺญ อุปสมฺหาติ สญฺญาเมา สัง ขตฺติโย พฺราหฺมณาติ กณาติสุ อาปตฺติ ภาชาย ภาชาย ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๕๙) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส เปสุญฺญ อุปสมฺหาติ สญฺญาเมา สัง อาฬกณฺณาโก ชาฬกณฺณาโก ฉฉิฏฺฐาโก สาฏฺฐาโก กุลาวฺฒาโกติ กณาติสุ อาปตฺติ ภาชาย ภาชาย ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๖๐) อุปสมฺปนฺนา อุปสมฺปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส เปสุญฺญ อุปสมฺหาติ สญฺญาเมา สัง พุทฺธรกฺขิโต ธมฺมรกฺขิโต สงฺฆรกฺขิโตติ กณาติสุ อาปตฺติ ภาชาย ภาชาย ปาจิตฺติยสฺส ฯ

ចំពោះលោកថា លោកជាជាតិចណ្ឌាល ជាតិជាឆវៈផង ជាតិអ្នកនេសាទ ជាតិជាឆវៈផង ជាតិអ្នកចោលសម្រាម (កិក្ខុអ្នកញុះញង់នោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយកល់ ๆ មាត់ ๆ

(๒๕๘) ឧបសម្បន្នកិក្ខុ ឮពាក្យរបស់ឧបសម្បន្នកិក្ខុ នាំពាក្យញុះញង់ទៅប្រាប់ឧបសម្បន្នកិក្ខុថា កិក្ខុឈ្មោះនេះនិយាយចំពោះលោកថា លោកជាក្សត្រ ជាព្រាហ្មណ៍ (កិក្ខុអ្នកញុះញង់នោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយកល់ ๆ មាត់ ๆ

(๒๕๙) ឧបសម្បន្នកិក្ខុ ឮពាក្យរបស់ឧបសម្បន្នកិក្ខុ នាំពាក្យញុះញង់ទៅប្រាប់ឧបសម្បន្នកិក្ខុថា កិក្ខុឈ្មោះនេះនិយាយចំពោះលោកថា លោកឈ្មោះអវកណ្ណក[๑] ឈ្មោះផវកណ្ណក ឈ្មោះឆន្ទិដ្ឋក ឈ្មោះសវិដ្ឋក ឈ្មោះកុលវឌ្ឍក (កិក្ខុអ្នកញុះញង់នោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយកល់ ๆ មាត់ ๆ

(๒๖๐) ឧបសម្បន្នកិក្ខុ ឮពាក្យរបស់ឧបសម្បន្នកិក្ខុ នាំពាក្យញុះញង់ទៅប្រាប់ឧបសម្បន្នកិក្ខុថា កិក្ខុឈ្មោះនេះនិយាយចំពោះលោកថា លោកឈ្មោះពុទ្ធរក្ខិត ធម្មរក្ខិត សង្ឃរក្ខិត (កិក្ខុអ្នកញុះញង់នោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយកល់ ๆ មាត់ ๆ

---

๑ ពាក្យទាំងនេះជាឈ្មោះរបស់មនុស្សដែលជាទ្បើបម្រើគេ ។

ปาจิตฺติยกณฺฑ มุสาวาทวคฺคสฺส ตติยสิกฺขาปทสฺส ปทภาชนีย์

(๒๖๑) อุปสมฺปชฺชา อุปสมฺปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส เปสุญฺญํ อุปสํหรติ สตฺตนฺนาเมา ตำ เกาสิโย ภารทฺวาชาติ กณาติติ อาเปตฺวา ภาชาย ภาชาย ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๖๒) อุปสมฺปชฺชา อุปสมฺปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส เปสุญฺญํ อุปสํหรติ สตฺตนฺนาเมา ตำ เกาตเมา เมาคฺคลฺยาเนา กจฺจายเนา ภาเสฺชาติ กณาติติ อาเปตฺวา ภาชาย ภาชาย ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๖๓) อุปสมฺปชฺชา อุปสมฺปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส เปสุญฺญํ อุปสํหรติ สตฺตนฺนาเมา ตำ เกาฏเกา ปุปฺผฉฺฉเกาติ กณาติติ อาเปตฺวา ภาชาย ภาชาย ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๖๔) อุปสมฺปชฺชา อุปสมฺปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส เปสุญฺญํ อุปสํหรติ สตฺตนฺนาเมา ตำ กาสเกา ภณิเชา เกาเรกฺขาติ กณาติติ อาเปตฺวา ภาชาย ภาชาย ปาจิตฺติยสฺส ฯ

ចាចិត្តិយកណ្ឌ មុសាវាទវគ្គ សិក្ខាបទទី ៣ បទភាជនីយ

(๒๖๑) ឧបសម្បន្នភិក្ខុ ឮពាក្យរបស់ឧបសម្បន្នភិក្ខុ នាំពាក្យញុះញង់ទៅប្រាប់ឧបសម្បន្នភិក្ខុថា ភិក្ខុឈ្មោះនេះនិយាយចំពោះលោកថា លោកជាកោសិយគោត្ត ការព្វាជគោត្ត (ភិក្ខុអកញុះញង់នោះ) ត្រូវអាបត្តិចាចិត្តិយកាល់ ។ មាត់ ។

(๒๖๒) ឧបសម្បន្នភិក្ខុ ឮពាក្យរបស់ឧបសម្បន្នភិក្ខុ នាំពាក្យញុះញង់ទៅប្រាប់ឧបសម្បន្នភិក្ខុថា ភិក្ខុឈ្មោះនេះនិយាយចំពោះលោកថា លោកជាគោតមគោត្ត មោគ្គល្លានគោត្ត កច្ចាយនគោត្ត វាសេដ្ឋគោត្ត (ភិក្ខុអកញុះញង់នោះ) ត្រូវអាបត្តិចាចិត្តិយកាល់ ។ មាត់ ។

(๒๖๓) ឧបសម្បន្នភិក្ខុ ឮពាក្យរបស់ឧបសម្បន្នភិក្ខុ នាំពាក្យញុះញង់ទៅប្រាប់ឧបសម្បន្នភិក្ខុថា ភិក្ខុឈ្មោះនេះនិយាយចំពោះលោកថា លោកជាជាងចាំង ជាអ្នកចោលទូវផ្លា (ភិក្ខុអកញុះញង់នោះ) ត្រូវអាបត្តិចាចិត្តិយកាល់ ។ មាត់ ។

(๒๖๔) ឧបសម្បន្នភិក្ខុ ឮពាក្យរបស់ឧបសម្បន្នភិក្ខុ នាំពាក្យញុះញង់ទៅប្រាប់ឧបសម្បន្នភិក្ខុថា ភិក្ខុឈ្មោះនេះនិយាយចំពោះលោកថា លោកជាអ្នកក្ងុរពេស ជាអ្នកជួញ ជាអ្នកក្បាគោ (ភិក្ខុអកញុះញង់នោះ) ត្រូវអាបត្តិចាចិត្តិយកាល់ ។ មាត់ ។

(๒๖๕) อุปสมฺปชฺชา อุปสมฺปชฺชนฺโต สุตฺวา อุป-สมฺปชฺชนฺโต เวรมณิยา อุปสมฺหารโต สพฺพญฺญุเต ญาเณ กุมฺภกาเร เวรมณิยา ฉมฺภกาเร ฉหาปิเตหิ ภิกฺขาจาเรหิ อาปตฺติ ภิกฺขาย ภิกฺขาย จาติกฺกมสฺส ฯ

(๒๖๖) อุปสมฺปชฺชา อุปสมฺปชฺชนฺโต สุตฺวา อุปสมฺปชฺชนฺโต เวรมณิยา อุปสมฺหารโต สพฺพญฺญุเต ญาเณ มุทฺธนิกา ภิกฺขาย ภิกฺขาย จาติกฺกมสฺส ฯ

(๒๖๗) อุปสมฺปชฺชา อุปสมฺปชฺชนฺโต สุตฺวา อุป-สมฺปชฺชนฺโต เวรมณิยา อุปสมฺหารโต สพฺพญฺญุเต ญาเณ กุฏิกา ภิกฺขาย ภิกฺขาย จาติกฺกมสฺส ฯ

(๒๖๘) อุปสมฺปชฺชา อุปสมฺปชฺชนฺโต สุตฺวา อุป-สมฺปชฺชนฺโต เวรมณิยา อุปสมฺหารโต สพฺพญฺญุเต ญาเณ มชฺเฌ-หิกา ภิกฺขาย ภิกฺขาย จาติกฺกมสฺส ฯ

(๒๖๕) อุปสมฺปนฺนกิกฺขุ ฦๅพากฺยรบสฺอุปสมฺปนฺนกิกฺขุ นำพากฺย ญุาะญฆ์เฅาะ[ชุาบ่อุปสมฺปนฺนกิกฺขุถา กิกฺขุณ์ฮาะนะนิยายจำเพาะะโลกถา โลกชาชาฆ์ผัฆ์บบุส ชาสนฺธำฆ์ ชาชาฆ์ชมฺมาญ ชาชาฆ์สฺรก ชาฆ์นฺ[ะกะส (กิกฺขุอกญุาะญฆ์นาะ) [ตฺรอาบตฺติชุาจิตฺติยกล่ๆ มาต์ ฯ

(๒๖๖) อุปสมฺปนฺนกิกฺขุ ฦๅพากฺยรบสฺอุปสมฺปนฺนกิกฺขุ นำพากฺย ญุาะญฆ์เฅาะ[ชุาบ่อุปสมฺปนฺนกิกฺขุถา กิกฺขุณ์ฮาะนะนิยายจำเพาะะโลก ถา โลกชาอกกบ่ไฉฦะ ชาเฮาะ ชาสฺ[ิน (กิกฺขุอกญุาะญฆ์นาะ) [ตฺรอาบตฺติชุาจิตฺติยกล่ๆ มาต์ ฯ

(๒๖๗) อุปสมฺปนฺนกิกฺขุ ฦๅพากฺยรบสฺอุปสมฺปนฺนกิกฺขุ นำพากฺย ญุาะญฆ์เฅาะ[ชุาบ่อุปสมฺปนฺนกิกฺขุถา กิกฺขุณ์ฮาะนะนิยายจำเพาะะโลก ถา โลกชามนุสฺสฆ์ยูฆ์ ชามนุสฺสฉำพก ชามนุสฺส[ะสฺผ ชามนุสฺสเกีตเพกรีฆ์ไร ชามนุสฺสฉุตช[ก (กิกฺขุอกญุาะญฆ์นาะ) [ตฺร อาบตฺติชุาจิตฺติยกล่ๆ มาต์ ฯ

(๒๖๘) อุปสมฺปนฺนกิกฺขุ ฦๅพากฺยรบสฺอุปสมฺปนฺนกิกฺขุ นำพากฺย ญุาะญฆ์เฅาะ[ชุาบ่อุปสมฺปนฺนกิกฺขุถา กิกฺขุณ์ฮาะนะนิยายจำเพาะะโลก ถา โลกชามนุสฺสเกีตเพก[บเมะผัฬม (กิกฺขุอกญุาะญฆ์นาะ) [ตฺรอาบตฺติ ชุาจิตฺติยกล่ๆ มาต์ ฯ

ปาจิตฺติยกณฺเฑ มุสาวาทวคฺคสฺส ตติยสิกฺขาปทสฺส ปทภาชนียํ

(๒๖๙) อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส เปสุญฺญํ อุปสංหรติ สญฺญาเมา ตํ อตีตี-ยา อตีตสฺส อตีตกาลา อาคฺฆาตาติ ภณาตีติ อาปตฺติ ภาย ภาย ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๗๐) อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส เปสุญฺญํ อุปสංหรติ สญฺญาเมา ตํ ปาตีตียา ปาตีตสฺส ปาคฺฆาตาติ ภณาตีติ อาปตฺติ ภาย ภาย ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๗๑) อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส เปสุญฺญํ อุปสංหรติ สญฺญาเมา ตํ อนาคตปริยฏฺฐาย อโนสปริยฏฺฐาย อโมหปริยฏฺฐายาติ ภณาตีติ อาปตฺติ ภาย ภาย ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๗๒) อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส เปสุญฺญํ อุปสංหรติ สญฺญาเมา ตํ วีตกาย วีตโทสา วีตโมหาติ ภณาตีติ อาปตฺติ ภาย ภาย ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๖๙) อุปสมฺปนฺนกิกฺขุ ฦๅพาคฺยรปสฺอุปสมฺปนฺนกิกฺขุ นำพาคฺย ฦๅะฦญฆ์เฅ[ปฺรำบ่อุปสมฺปนฺนกิกฺขุปา กิกฺขุฌ้อาะเนะนิยายจำเพาะเลาก ปา เลากปาปุคฺคลอุสฺสเพก ฅาบเพก เฆฺวเพก สเพก (กิกฺขุกฺนอกฦๅะฦญฆ์นาะ) [ตฺรวอาบตฺติปาจิตฺติยกลฺๆ มาต์ ฯ

(๒๗๐) อุปสมฺปนฺนกิกฺขุ ฦๅพาคฺยรปสฺอุปสมฺปนฺนกิกฺขุ นำพาคฺย ฦๅะฦญฆ์เฅ[ปฺรำบ่อุปสมฺปนฺนกิกฺขุปา กิกฺขุฌ้อาะเนะนิยายจำเพาะเลาก ปา เลากปาปุคฺคลมินอุสฺสเพก มินฅาบเพก มินเฆฺวเพก มินสเพก (กิกฺขุกฺนอกฦๅะฦญฆ์นาะ) [ตฺรวอาบตฺติปาจิตฺติยกลฺๆ มาต์ ฯ

(๒๗๑) อุปสมฺปนฺนกิกฺขุ ฦๅพาคฺยรปสฺอุปสมฺปนฺนกิกฺขุ นำพาคฺย ฦๅะฦญฆ์เฅ[ปฺรำบ่อุปสมฺปนฺนกิกฺขุปา กิกฺขุฌ้อาะเนะนิยายจำเพาะเลาก ปา เลากปาปุคฺคลมานภค:รฺบรัตเหาย มานโทส:รฺบรัตเหาย มานโมห:รฺบรัตเหาย (กิกฺขุกฺนอกฦๅะฦญฆ์นาะ) [ตฺรวอาบตฺติปาจิตฺติย รลฺๆมาต์ ฯ

(๒๗๒) อุปสมฺปนฺนกิกฺขุ ฦๅพาคฺยรปสฺอุปสมฺปนฺนกิกฺขุ นำพาคฺย ฦๅะฦญฆ์เฅ[ปฺรำบ่อุปสมฺปนฺนกิกฺขุปา กิกฺขุฌ้อาะเนะนิยายจำเพาะเลาก ปา เลากปามนุสฺส[ปฺรำสปากภค: [ปฺรำสปากโทส: [ปฺรำสปากโมห: (กิกฺขุกฺนอกฦๅะฦญฆ์นาะ) [ตฺรวอาบตฺติปาจิตฺติยกลฺๆมาต์ ฯ

(๒๗๓) อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส เปสุญฺญํ อุปสํหรติ สนฺตนฺติเย ตสฺส ตาทิเส ปุคฺคเล อฏฺฐานเมตํ อนวกาโส ยนฺตสฺส ปุคฺคลสฺส ปิยกมฺยตาย ญาตีนํ วา สาลโลหิตานํ วา อตฺถาย วา อนตฺถาย วา อุปสมฺปนฺนสฺส วา อนุปสมฺปนฺนสฺส วา อตฺถาย วา อนตฺถาย วา ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

(๒๗๔) อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส เปสุญฺญํ อุปสํหรติ สนฺตนฺติเย ตสฺส ตาทิเส ปุคฺคเล อฏฺฐานเมตํ อนวกาโส ยนฺตสฺส ปุคฺคลสฺส ปิยกมฺยตาย ญาตีนํ วา สาลโลหิตานํ วา อตฺถาย วา อนตฺถาย วา อุปสมฺปนฺนสฺส วา อนุปสมฺปนฺนสฺส วา อตฺถาย วา อนตฺถาย วา ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

(๒๗๕) อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส เปสุญฺญํ อุปสํหรติ สนฺตนฺติเย ตสฺส ตาทิเส ปุคฺคเล อฏฺฐานเมตํ อนวกาโส ยนฺตสฺส ปุคฺคลสฺส ปิยกมฺยตาย ญาตีนํ วา สาลโลหิตานํ วา อตฺถาย วา อนตฺถาย วา อุปสมฺปนฺนสฺส วา อนุปสมฺปนฺนสฺส วา อตฺถาย วา อนตฺถาย วา ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

(๒๗๓) อุปสมฺปนฺเกหิ ฯ ฝ่ายภิกษุผู้เป็นอุปสมบันเตวาสิก ผู้ถึงพร้อมด้วยอุปสมบัติ ได้กล่าวกะภิกษุผู้เป็นอุปัชฌาย์ ผู้ถึงพร้อมด้วยอุปสมบัติ ดังนี้ว่า ภิกษุนี้ได้กล่าวกะท่านอย่างนี้ว่า ท่านได้อาบัติหนักแล้ว ท่านได้อาบัติสังฆาทิเสสแล้ว ท่านได้อาบัติถุลลัจจัยแล้ว ท่านได้อาบัติปาจิตตีย์แล้ว ท่านได้อาบัติปาฏิเทสนียะแล้ว ท่านได้อาบัติทุกกฏแล้ว ท่านได้อาบัติทุพภาสิตแล้ว (ภิกษุผู้เป็นอุปัชฌาย์นั้น) ได้อาบัติปาจิตตีย์ ๑ มาตร ฯ

(๒๗๔) อุปสมฺปนฺเกหิ ฯ ฝ่ายภิกษุผู้เป็นอุปสมบันเตวาสิก ผู้ถึงพร้อมด้วยอุปสมบัติ ได้กล่าวกะภิกษุผู้เป็นอุปสมบันเตวาสิก ผู้ถึงพร้อมด้วยอุปสมบัติ ดังนี้ว่า ภิกษุนี้ได้กล่าวกะท่านอย่างนี้ว่า ท่านเป็นบุคคลเลวแล้ว ยังไม่ได้บรรลุโสดาปัตติผล (ภิกษุผู้เป็นอุปัชฌาย์นั้น) ได้อาบัติปาจิตตีย์ ๑ มาตร ฯ

(๒๗๕) อุปสมฺปนฺเกหิ ฯ ฝ่ายภิกษุผู้เป็นอุปสมบันเตวาสิก ผู้ถึงพร้อมด้วยอุปสมบัติ ได้กล่าวกะภิกษุผู้เป็นอุปสมบันเตวาสิก ผู้ถึงพร้อมด้วยอุปสมบัติ ดังนี้ว่า ภิกษุนี้ได้กล่าวกะท่านอย่างนี้ว่า ท่านเป็นสัตว์เดรัจฉาน เป็นสัตว์ตระกูลม้า เป็นสัตว์ตระกูลโค เป็นสัตว์ตระกูลลา เป็นสัตว์ตระกูลสัตว์เลี้ยงเป็นสัตว์นรก สุคติของท่านไม่มี ทุคติเท่านั้นที่ปรากฏแก่ท่าน (ภิกษุผู้เป็นอุปัชฌาย์นั้น) ได้อาบัติปาจิตตีย์ ๑ มาตร ฯ

(๒๗๖) อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส เปสุญฺญํ อุปสํหรติ สพฺพญฺญาหเมว ตํ ปณฺฑิโตติ ฆฏฺฏา เมธาวี พหุสฺสุโต ธมฺมกถิโกติ อตฺถิ ตสฺส ธุตฺตติ สุตกิเยว ตสฺส ชานิกชฺชาติ กณาติติ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๗๗) อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส เปสุญฺญํ อุปสํหรติ สพฺพญฺญาหเมว สนฺติ สนฺเตกจฺเจ ปณฺฑิตา เวยฺยตฺติยา เนสาทา รถกาโร ปุกฺกุสาติ กณาติ ฉ สเว อญฺญ กณาติ ตญฺเจว กณาติติ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๗๘) อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส เปสุญฺญํ อุปสํหรติ สพฺพญฺญาหเมว สนฺติ สนฺเตกจฺเจ ทฺวตฺติยา [ภิกฺขุณาติ กณาติ ฉ สเว อญฺญ กณาติ ตญฺเจว กณาติติ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ เป ฯ

(๒๗๖) ឧបសម្បន្នកិក្ខុ ឮពាក្យរបស់ឧបសម្បន្នកិក្ខុផង គ្នានាំពាក្យញុះញង់ទៅប្រាប់ឧបសម្បន្នកិក្ខុឯទៀតថា កិក្ខុឈ្មោះនេះនិយាយចំ-ពោះលោកថា លោកជាបណ្ឌិត ជាអ្នកឈ្លាស ជាអ្នកប្រាជ្ញ ជាពហុស្សូត ជាធម្មកថិក ពុគ្គលរបស់លោកគ្មានទេ សុគតិតែម្យ៉ាងនឹងប្រាកដដល់លោក (កិក្ខុអ្នកញុះញង់នោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយកល់ ។ មាត់ ។

(๒๗๗) ឧបសម្បន្នកិក្ខុ ឮពាក្យរបស់ឧបសម្បន្នកិក្ខុផង គ្នានាំពាក្យញុះញង់ទៅប្រាប់ឧបសម្បន្នកិក្ខុឯទៀតថា កិក្ខុឈ្មោះនេះ និយាយថា កូនលោកនេះ ជនពួកខ្លះ ជាបណ្ឌាល ជាជាងផែង ជាអ្នកនេសាទ ជាជាងវេច ជាអ្នកចោលសម្រាម ក៏សឹងមាន ឯកិក្ខុនោះ (ដែលពោលពាក្យដូច្នេះ) មិនមែនពោលឲ្យអ្នកដទៃទេ ពោលចំពោះលោកជាប្រាកដ (កិក្ខុអ្នកញុះញង់នោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដកល់ ។ មាត់ ។

(๒๗๘) ឧបសម្បន្នកិក្ខុ ឮពាក្យរបស់ឧបសម្បន្នកិក្ខុផង គ្នានាំពាក្យញុះញង់ទៅប្រាប់ឧបសម្បន្នកិក្ខុឯទៀតថា កិក្ខុឈ្មោះនេះនិយាយថា កូនលោកនេះ ជនពួកខ្លះជាក្សត្រ ជាព្រាហ្មណ៍ ក៏សឹងមាន ឯកិក្ខុនោះ (ដែលពោលពាក្យដូច្នេះ) មិនមែនពោលឲ្យអ្នកដទៃទេ គឺពោលចំពោះលោកជាប្រាកដ (កិក្ខុអ្នកញុះញង់នោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដកល់ ។ មាត់ ។ បេ ។

(๒๗๙) อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส เปสุญฺญํ อุปสํหรติ สตฺตฺวาหเมว สงฺฆิเกหิ ปณีเตหิ ปจฺจเยหิ เมตฺตายิโน ภหุสฺสุตา ธมฺมกถิกา อญฺเญ เตสํ ทุกฺกเต สุคเตยฺเย เตสํ ปาฏิกงฺขติ กณาติ อ สเว อญฺญํ กณาติ ตญฺเว กณาตีติ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๘๐) อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส เปสุญฺญํ อุปสํหรติ สตฺตฺวาหเมว เย ฆนา ปณฺฑิตา เวยฺยตฺติยา พหุสฺสุตา ธมฺมกถิกา ปุคฺคลาติ กณาติ อ สเว อญฺญํ กณาติ ตญฺเว กณาตีติ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ เป ฯ อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส เปสุญฺญํ อุปสํหรติ สตฺตฺวาหเมว เย ฆนา ปณฺฑิตา ฌายิโน เมตฺตายิโน ภหุสฺสุตา ธมฺมกถิกา อญฺเญ เตสํ ทุกฺกเต

(๒๗๙) อุปสมฺปนฺนกิกฺขุ ฦ่ ពាក្យរបស់ឧបសម្បន្នកិក្ខុផងគ្នានាំពាក្យញុះញង់ទៅប្រាប់ឧបសម្បន្នកិក្ខុឯទៀតថា កិក្ខុឈ្មោះនេះនិយាយថា ក្នងលោកនេះ ជនទាំងឡាយពួកខ្លះជាបណ្ឌិត ជាអ្នកឈ្លាស ជាអ្នកប្រាជ្ញ ជាពហុស្សូត ជាធម្មកថិក ក៏សឹងមាន ទុគ្គតិរបស់លោកទាំងនោះគ្មានទេ សុគតិតែម្យ៉ាង នឹងប្រាកដដល់លោកទាំងនោះ ឯកិក្ខុនោះ (ដែលពោលពាក្យដូច្នេះ) មិនមែនពោលឲ្យអ្នកដទៃទេ គឺពោលចំពោះលោកជាប្រាកដ (កិក្ខុអ្នកញុះញង់នោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពាល់ ๆ ម៉ាត់ ๆ

(๒๘๐) อุปสมฺปนฺนกิกฺขุ ฦ่ ពាក្យរបស់ឧបសម្បន្នកិក្ខុផងគ្នានាំពាក្យញុះញង់ទៅប្រាប់ឧបសម្បន្នកិក្ខុឯទៀតថា កិក្ខុឈ្មោះនេះនិយាយថា ជនពួកណា ពិតជាបណ្ឌាល ជាជាងដែង ជាអ្នកនេសាទ ជាជាងរទេះ ជាអ្នកចោលសម្រាម ឯកិក្ខុនោះ (ដែលពោលពាក្យដូច្នេះ) មិនមែនពោលឲ្យអ្នកដទៃទេ គឺពោលចំពោះលោកជាប្រាកដ (កិក្ខុអ្នកញុះញង់នោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពាល់ ๆ មាត់ ๆ បេ ๆ อุปสมฺปนฺนกิกฺขุ ฦ่ ពាក្យរបស់ឧបសម្បន្នកិក្ខុផងគ្នាហើយនាំពាក្យញុះញង់ទៅប្រាប់ឧបសម្បន្នកិក្ខុឯទៀតថា កិក្ខុឈ្មោះនេះនិយាយថា ជនពួកណា ពិតជាបណ្ឌិត ជាអ្នកឈ្លាស ជាអ្នកប្រាជ្ញ ជាពហុស្សូត ជាធម្មកថិក ទុគ្គតិរបស់ជនទាំងនោះគ្មានទេ

สุกตเยว เตสํ ฉาเทกฺขาตเ กณาเต ฉ เสา อญฺ กณาเต ตญฺเว กณาตีเต อาปตฺติ ภาเย ภาเย ทุกฺกเฏสฺส ฯ

(๒๘๑) อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส เปสุญฺ อุปสหรเต ฯเปฯ ฉนฺนาเมา ฉ มยิ ปณฺเณ เวณา เนสาเน รเตาเร ปุคฺคลาเต กณาเต ฉ เสา อญฺ กณาเต ตญฺเว กณาตีเต อาปตฺติ ภาเย ภาเย ทุกฺกเฏสฺส ฯเปฯ อุป สมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส เปสุญฺ อุปสหรเต ฯเปฯ ฉนฺนาเมา ฉ มยิ ปณฺเณ ฯเปฯ เมตฺเตยฺยเกา ภุมฺมเกเตกา ฉนฺเท อมฺเหกา ทุกฺขเต สุกตเยว อมฺเหกา ฉาเทกฺขาตเ กณาเต ฉ เสา อญฺ กณาเต ตญฺเว กณาตีเต อาปตฺติ ภาเย ภาเย ทุกฺกเฏสฺส ฯ

សុគតតែម្យ៉ាងទើបធ្វើកាលកិរិយាជាងនោះ ឯកិក្ខុនោះ (ដែលពោលពាក្យដូច្នេះ) មិនមែនពោលឲ្យអ្នកដទៃទេ គឺពោលចំពោះលោកជាធ្វើកាលកិរិយា (កិក្ខុអកញ្ញុះញ្ញាំងនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពាល់ៗមាត់ ។

(២៨១) ឧបសម្បន្នកិក្ខុ ឮពាក្យរបស់ឧបសម្បន្នកិក្ខុផងគ្នានាំពាក្យញុះញ្ញាំងទៅប្រាប់ឧបសម្បន្នកិក្ខុឯទៀតថា កិក្ខុឈ្មោះនេះនិយាយថា យើងតាំងខ្លួនមិនមែនជាចណ្ឌាល មិនមែនជាជាងរែង មិនមែនជាអ្នកនេសាទ មិនមែនជាជាងរថ មិនមែនជាអ្នកចោលសម្រាម ឯកិក្ខុនោះ (ដែលពោលពាក្យដូច្នេះ) មិនមែនពោលឲ្យអ្នកដទៃទេ គឺពោលសំដៅលោកជាធ្វើកាលកិរិយា (កិក្ខុអកញ្ញុះញ្ញាំងនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពាល់ៗ មាត់ ។បេ។ ឧបសម្បន្នកិក្ខុឮពាក្យរបស់ឧបសម្បន្នកិក្ខុផងគ្នាហើយនាំពាក្យញុះញ្ញាំងទៅប្រាប់ឧបសម្បន្នកិក្ខុឯទៀតថា កិក្ខុឈ្មោះនេះនិយាយថា យើងតាំងខ្លួនមិនមែនជាបណ្ឌិត មិនមែនជាអ្នកឈ្លាស មិនមែនជាអ្នកប្រាជ្ញ មិនមែនជាពហុស្សូត មិនមែនជាធម្មកថិក ខ្ពង្គតិរបស់ពួកយើងគ្មានទេ សុគតតែម្យ៉ាងទើបធ្វើកាលកិរិយាជាងពួកយើង ឯកិក្ខុនោះ (ដែលពោលពាក្យដូច្នេះ) មិនមែនពោលឲ្យអ្នកដទៃទេ គឺពោលសំដៅលោកជាធ្វើកាលកិរិយា (កិក្ខុអកញ្ញុះញ្ញាំងនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពាល់ៗ មាត់ ។

[๒๘๒] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส เปสุญฺญํ อุปสංหรติ อาปตฺติ ภิกฺขุสฺส ภิกฺขาย จาติเทสิยสฺส ฯ อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส สุตฺวา อนุปสมฺปนฺนสฺส เปสุญฺญํ อุปสංหรติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อุปสมฺปนฺโน อนุปสมฺปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส เปสุญฺญํ อุปสංหรติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อุปสมฺปนฺโน อนุปสมฺปนฺนสฺส สุตฺวา อนุปสมฺปนฺนสฺส เปสุญฺญํ อุปสංหรติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

[๒๘๓] อนาปตฺติ ญาตกสฺส ปวาริตสฺส อนาคตาธิปฺปายสฺส อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

(๒๘๒) ឧបសម្បន្នកិកុ ពុំពាក្យរបស់ឧបសម្បន្នកិកុផងគ្នានាំពាក្យញុះញង់ទៅប្រាប់ឧបសម្បន្នកិកុឯទៀត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយរាល់ៗមាត់ ។ ឧបសម្បន្នកិកុពុំពាក្យរបស់ឧបសម្បន្នកិកុផងគ្នាហើយនាំពាក្យញុះញង់ទៅប្រាប់អនុបសម្បន្នបុគ្គល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ឧបសម្បន្នកិកុពុំពាក្យរបស់អនុបសម្បន្នបុគ្គលហើយ នាំពាក្យញុះញង់ទៅប្រាប់ឧបសម្បន្នកិកុ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ឧបសម្បន្នកិកុពុំពាក្យរបស់អនុបសម្បន្នបុគ្គលហើយនាំពាក្យញុះញង់ទៅប្រាប់អនុបសម្បន្នបុគ្គល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(๒๘๓) អាបត្តិមិនមានដល់កិកុអកមិនចង់ឲ្យគេស្រឡាញ់ខ្លួន ដល់កិកុមិនប្រាថ្នាឲ្យគេបែកគ្នា ដល់កិកុឆ្កួត ដល់កិកុខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

បតិគ្គសិក្ខាបទំ

(២៨៤) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ភក្ខិយោ ភិក្ខូ ឧចាសកេ បឋមោ ឆម្មំ ឣរេឡេតិ ។ ឧចាសកា ភិក្ខូសុ អគារវា អប្បតិស្សា អសភាគវុត្តិកា វិហរន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្ភក្ខិយា ភិក្ខូ ឧចាសកេ បឋមោ[1] ឆម្មំ ឣរេឡេស្សន្តិ ឧចាសកា ភិក្ខូសុ អគារវា អប្បតិស្សា អសភាគវុត្តិកា វិហរន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ ឣរោចេសុំ ។បេ។ សច្ចំ កិរ ត្វម្ភេ ភិក្ខវេ ឧចាសកេ បឋមោ ឆម្មំ ឣរេឡេថ ឧចាសកា ភិក្ខូសុ អគារវា អប្បតិស្សា អសភាគវុត្តិកា វិហរន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ

---

១ បឋមោតិ បទំ ធម្មតិ បទស្ស វិសេសនត្តិ យោជេតា ។

សិក្ខាបទទី ៤

(៤៨៤) សម័យនោះ ព្រះសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគកាលគង់នៅវត្តជេត
ពន ជារបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីដ៏ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វ-
គ្គិយកិក្ខុបង្ហាញធម៌ជាបទចំពោះពួកឧបាសក ។ ឧបាសកតាំងឡាយក៏ទៅ
ជាមិនមានសេចក្តីគោរព មិនកោតក្រែង ប្រព្រឹត្តមិនសមគួរដល់កិក្ខុ
តាំងឡាយ ។ ពួកកិក្ខុណាមានសេចក្តីច្រាបាតិច ។ បេ ។ កិក្ខុតាំងនោះ
ក៏ពោលទោសតិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា មិនសម្បើបើពួកឆព្វគ្គិយកិក្ខុបង្ហាញ
ធម៌ជាបទចំពោះឧបាសកតាំងឡាយ ។ ក៏ទៅជាមិនមានសេចក្តីគោរព
មិនកោតក្រែង ប្រព្រឹត្តមិនសមគួរដល់កិក្ខុតាំងឡាយ ។ គ្រានោះឯង
ពួកកិក្ខុតាំងនោះ ក៏ក្រាបទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បេ ។
ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុតាំងឡាយ ឮថា អ្នកតាំងឡាយបង្ហាញ
ធម៌ជាបទចំពោះឧបាសកតាំងឡាយ ។ ក៏ទៅជាមិនមានសេចក្តីគោរព
មិនកោតក្រែង ប្រព្រឹត្តមិនសមគួរដល់កិក្ខុតាំងឡាយ (រឿងនេះ) ពិតឬ ។
កិក្ខុតាំងនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះពិតមែន ។
ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរសតាំងឡាយ

ชาม ตุมฺเห โมฆปุริสา ทุกฺกาสเกน ปฐโม ฉมฺมึ ภาเชสฺสถ ทุกฺกาสกา ภิกฺขู อาคาตา อปฺปติสฺสา อสกาคารวตฺติกา วิหารนฺติ เอตํ โมฆปุริสา อปฺป-สชฺชนํ ภ ปสาทาย ฯ เป ฯ ฆาฏา បน ภิกฺขเว ฉมึ สิกฺขาปทํ ทุฏฺเฐสยฺยาย โย បน ภิกฺขุ อนุปสมฺปนฺเน បฐโม ฉมฺมึ ภาเชยฺย ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

(๒๘๕) โย បชานาติ โย ยาถิโม ฯ เป ฯ ภิกฺขูติ ฯ เป ฯ อยํ ฉมสฺมึ อตฺถ อธิปฺเปโต ภิกฺขูติ ฯ อนุปสมฺปนฺโน ชาม ภิกฺขุญฺ ภิกฺขุนิญฺ ปาเปตฺวา อาเสเสา อนุปสมฺปนฺโน ชาม ฯ

(๒๘๖) បฐโม ชาม[๑] បทํ อนุปทํ อกฺขรํ อนุพฺยญฺชนํ ฯ បทํ ชาม ฝกโต បชฺชเปตฺวา ฝกโต ทิสาเปติ ฯ อนุปทํ ชาม ปาเทกฺกํ បชฺชเปตฺวา ฝกโต ทิสาเปติ ฯ อกฺขรํ ชาม รูปํ อธิปฺเปติ วุตฺตมาโน รูปติ ทิปาเตติ ฯ อนุพฺยญฺชนํ ชาม

๑ ฐเปยฺยาถาติ ปาเ ปาปุณาติ ฯ

មិនសម្បីអ្នកទាំងឡាយបង្ហាញធម៌ជាបទចំពោះពួកឧបាសកៗក៏ទៅជាមិនមានសេចក្តីគោរព មិនកោតក្រែង ប្រព្រឹត្តមិនសមគួរដល់តិក្ខុទាំងឡាយ ម្នាលបុរសទេទាំងឡាយ កម្មដែលអ្នកទាំងឡាយធ្វើនេះ មិនទាំងឲ្យដ្រះថ្ងាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ដ្រះថ្ងាទេ ។ បេ ។ ម្នាលតិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា តិក្ខុណាមួយ បង្រៀនធម៌ជាបទចំពោះអនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(๒๘๕) ត្រង់ពាក្យថា តិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី ๑ នៃបាឋដិកកណ្ឌ ។ ដែលហៅថា អនុបសម្បន្ននោះ គឺជនទាំងអស់ លើកលែងតែតិក្ខុនឹងតិក្ខុនីចេញ ហៅថា អនុបសម្បន្ន ។

(๒๘๖) ដែលហៅថា បទនោះ គឺបទ ๑ អនុបទ ๑ អក្ខរៈ ๑ អនុព្យញ្ជនៈ[๑] ๑ ។ ដែលហៅថា ជាបទនោះ គឺឧបសម្បន្នទាំងអនុបសម្បន្នផ្តើមតាំងព្រមគ្នា បញ្ចប់ព្រមគ្នា ។ ដែលហៅថា ជាអនុបទនោះ គឺឧបសម្បន្នទាំងអនុបសម្បន្នផ្តើមតាំងផ្សេងគ្នា បញ្ចប់ព្រមគ្នា ។ ដែលហៅថា អក្ខរៈនោះ គឺ ឧបសម្បន្នច្បាប់អនុបសម្បន្នថា រូបំ អនិច្ចំ អនុបសម្បន្នទទួលថា រូបំ ព្រមគ្នា ។ ដែលហៅថា ជាអនុព្យញ្ជនៈនោះ គឺឧបសម្បន្នច្បាប់

---

๑ អក្សរមួយ ។ ហៅថា អក្ខរៈប្រជុំនៃអក្ខរៈមួយសព្ទ ។ ហៅថា អនុព្យញ្ជនៈប្រជុំនៃអក្ខរៈនឹងអនុព្យញ្ជនៈហៅថា បទ បទទី ๑ ហៅថា បទ្ម បទទី ๒ ហៅថា អនុបទ ។

รูปํ อนิจฺจนฺติ วุฏฺฐหนฺตสฺส วิทิตา อนิจฺจตา สณฺหิ นิฏฺฐา-
ยติ ฯ ยญฺหิ ปนิทํ ยญฺหิ อนุปนิทํ ยญฺหิ อชฺฌตฺตารมฺ
ยญฺหิ อนุพฺยญฺชนสมฺมเตน ปนิสฺส ชมฺมา[๑] ชาม ฯ
ชมฺมา ชาม พุทฺธกาสิโต สาวกกาสิโต ปจฺเจกกาสิ-
โต ธมฺมตากาสิโต อตฺตุปนายิโต ชมฺมุปนายิโต ฯ
กาเยยฺยาติ ปนิธ กาเยติ ปนิ ปนิ อาปตฺติ
ทาติยสฺส ฯ อกฺกมนาย กาเยติ อกฺกมกฺกมนาย
อาปตฺติ ทาติยสฺส ฯ

(๒๘๗) อนุปสมฺปนฺเน อนุปสมฺปนฺนสญฺญี ปนิสฺส
ชมฺมุ กาเยติ อาปตฺติ ทาติยสฺส ฯ อนุปสมฺปนฺเน
วิมติกาย ปนิสฺส ชมฺมุ กาเยติ อาปตฺติ ทาติ-
ยสฺส ฯ อนุปสมฺปนฺเน อุปสมฺปนฺนสญฺญี ปนิสฺส
ชมฺมุ กาเยติ อาปตฺติ ทาติยสฺส ฯ อุปสมฺปนฺเน
อนุปสมฺปนฺนสญฺญี อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อุปสมฺปนฺเน
วิมติกาย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อุปสมฺปนฺเน อุป-
สมฺปนฺนสญฺญี อนาปตฺติ ฯ

---

๑ อิติเยกจาปิเน ภวิตพฺพนฺ ฯ

អនុបសម្បន្នថា រូបំ អនិច្ចំ អនុបសម្បន្នបញ្ចេញសំទ្បែង (ដោយវហ័ស) ថា វេទនា អនិច្ចា[๑] ដូច្នេះ ឈ្មោះថា បង្រៀនជាអនុព្យញ្ជន ។ បទណាក្តី អនុបទណាក្តី អក្ខរៈណាក្តី អនុព្យញ្ជនៈណាក្តី ទាំងអស់នុ៎ះ ឈ្មោះថា ធម្មជាបទ (គឺជាចំណែក) ។ ពាក្យដែលជាពុទ្ធភាសិត សាវកភាសិត ឥសិភាសិត ទេវតាភាសិត ដែលអាស្រ័យនូវអដ្ឋកថា អាស្រ័យនូវបាលី ឈ្មោះថា ធម្មៈ ។ ពាក្យថា បង្រៀន សេចក្តីថា កិក្ខុបង្រៀនដោយបទ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ក្នុងបទ ។ កិក្ខុបង្រៀនដោយអក្ខរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ក្នុងអក្ខរៈ ។

(๒๘๗) អនុបសម្បន្ន កិក្ខុសំគាល់ថាអនុបសម្បន្នពិតមែនហើយ បង្រៀនធម្មជាបទ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ អនុបសម្បន្នពិតមែន តែកិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយបង្រៀនធម្មជាបទ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ អនុបសម្បន្ន តែកិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្នទៅវិញ ហើយបង្រៀនធម្មជាបទ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្បន្ន តែកិក្ខុសំគាល់ថាអនុបសម្បន្នទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ឧបសម្បន្ន តែកិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ឧបសម្បន្ន កិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្នពិតមែន មិនត្រូវអាបត្តិ ។

---

๑ កិក្ខុប្រាប់ថា រូបំ អនិច្ចំ សាមណេរចាប់សូត្រថា វេទនា អនិច្ចា បទខាងដើមគឺ រូបំ ឆឹង វេទនាឆោះថាផ្សេងគ្នា ជល់បទខាងចុងគឺ អនិច្ចំឆឹងអនិច្ចាឆោះថាត្រូវស្មើគ្នា គំស្មើត្រង់ថា អនិច្ចំ អនិច្ចាឆោះឯង ។

[๒ อถาปตฺติ เอกโต อุฏฺฐิตาเยว[๑] เอกโต สฏฺฐายมฺปิ กโรนฺติ[๒] ยาวกุยฺยเน ปกฺขมานกฺขณา อุฏฺฐิตาเยว[๓] อุฏฺฐิตาเยว[๔] อุปฺปตฺติกฺขณา อาปชฺชนฺติกฺขณาปิ ฯ

ปคุณสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

---

๑ สพฺพฏฺฐกายมฺปิ เอกโต อุฏฺฐิตาเยวาติ อนุปสมฺปนฺเนน สทฺธึ เอกโต อุทฺทิสาปิตาปิ เอกโต วาจิตาปิ อาปตฺติ อาปชฺชติ เอวาติ อตฺโถ ฯ ล ฯ ๒ เอกโต สฏฺฐายมฺปิ กโรนฺตีติ อนุปสมฺปนฺเนน สทฺธึ อุปสมฺปนฺนา เอกโต สฏฺฐายมฺปิ กโรนฺตา เตน สทฺธึเยว ภณตีติ อาปตฺติ ฯ ล ฯ ๓ ยาวกุยฺยเน ปคุณสิกฺขาปทสฺส ปกฺขมานกฺขณา อุปาเตตีติ สเจ เอกสฺมิมฺปิ เอโก ปาเจ ๘ อาคจฺฉติ เสสา อาคจฺฉติ อยมฺปิ ยาวกุยฺยเน ปคุณคณนาย ฯ ล ฯ ๔ อุปฺปตฺติกฺขณา อุปาเตตีติ สุตฺวา อชฺฌายนฺโต ปริสมชฺเฌ ปริสงฺคมาทิ เอวาปิ วาเจตีติ เตน สทฺธึ เอกโตปิ วาจนฺตสฺส อาปตฺตาทิ วุตฺตา ฯ

[๒๘๘] อาบត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុរៀនចាលីជាមួយ(๑) (នឹងអនុបសម្បន្ន) ដល់ភិក្ខុស្វាធ្យាយជាមួយ(๒) (នឹងអនុបសម្បន្ន) ដល់ភិក្ខុកំពុងសូត្រគម្ពីរដែលស្តាត់ដោយច្រើន(๓) ដល់ភិក្ខុថាជាមួយនឹងអនុបសម្បន្នកំពុងសូត្រធម៌(๔) ដល់ភិក្ខុឆត ដល់ភិក្ខុអកតដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ๔ ចប់ ។

---

๑ ក្នុងអដ្ឋកថា ថា ๑ ភិក្ខុរៀនចាលីជាមួយនឹងអនុបសម្បន្ន ថាព្រមគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ល ។ ๒ ភិក្ខុស្វាធ្យាយជាមួយនឹងអនុបសម្បន្ន សូត្រព្រមគ្នាជាមួយនឹងអនុបសម្បន្នោះ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ល ។ ๓ បើក្នុងគាថាមួយ (បួនបាទ) អនុបសម្បន្នបានបេះស្តាត់បីបាទហើយ នៅមិនទាន់ស្តាត់តែមួយបាទ អនុបសម្បន្នបេះ ហៅថា មានគន្ថស្តាត់ហើយដោយច្រើន ។ ល ។ ๔ កាលបើអនុបសម្បន្នកំពុងសូត្រសូត្រ អាក់រអួលក្នុងកណ្តាលចរិសឡ ភិក្ខុបង្គាប់ថា អ្នកឯងចូរសូត្រយ៉ាងនេះទៅ (បង្គាប់យ៉ាងនេះហើយ) ទុកដាថាព្រមគ្នាជាមួយនឹងអនុបសម្បន្នោះទៅ ក៏មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

បញ្ចមសិក្ខាបទំ

[២៥៩] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា អាឡវិយំ វិហរតិ អគ្គាឡវេ ចេតិយេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឧចាសកោ អាឝមំ អាគច្ឆន្តិ ឧប្ផស្សវនាយ ។ ឧប្ផេ ភាសិតេ ថេរេ ភិក្ខូ យថាវិហារំ គច្ឆន្តិ ។ ឧវគោ ភិក្ខុ តត្ថេវ ឧបដ្ឋានសាលាយំ ឧចាសកេហិ សទ្ធឹ មុដ្ឋស្សតឹ អសម្បជានេ ឧក្កុដ្ឋមានេ គាគច្ឆមានេ សេយ្យំ កប្បេន្តំ ។ ឧចាសកា ឧដ្ឋាយន្តិ ឧយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភន្តេ មុដ្ឋស្សតឹ អសម្បជានេ ឧក្កុដ្ឋមានេ គាគច្ឆមានេ សេយ្យំ កប្បេស្សន្តីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ ឧចាសកានំ ឧដ្ឋាយន្តានំ ឧយន្តានំ វិចាចេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ឧដ្ឋាយន្តិ ឧយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខូ អនុបសម្បន្នេន សហ សេយ្យំ កប្បេស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។បេ។

សិក្ខាបទទី ៥

(៦៨៩) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគកាលគង់នៅ អគ្គាឡវចេតិយ ដិតក្រុងអាឡវី ។ សម័យនោះឯង ពួកទុប្បាសកតែង មកកាន់អាវាសដើម្បីទំនឹងស្តាប់ធម៌ ។ កាលបើធម្មកថិកសំដែងធម៌ចប់ហើយ ពួកភិក្ខុជាថេរក៏ទៅកាន់ទីដែលខ្លួននៅ ។ ភិក្ខុបួសថ្មីតាំងពីយ ក៏ក្ងេចសតិ មិនដឹងខ្លួន ជាអ្នកអាក្រាតកាយថ្វរស្រមុកដេកលក់ជាមួយនឹងទុប្បាសក តាំងពីយកឯសាលាសម្រាប់ឆ្លើបុណ្យនោះឯង ។ ទុប្បាសកតាំងពីយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា លោកម្ចាស់តាំងពីយមិនទំនង ជាមនុស្សក្ងេចសតិ មិនដឹងខ្លួន ជាអ្នកអាក្រាតកាយថ្វរស្រមុកសឹងលក់ឡើយ ។ ភិក្ខុតាំងពីយបានឮពាក្យរបស់ទុប្បាសកតាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ហើយ ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុតាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា មិនសម្បីភិក្ខុតាំងពីយសឹងជាមួយនឹងអនុបសម្បន្នឡើយ ។ ខណៈនោះឯង ភិក្ខុតាំងនោះក៏ក្រាបទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បេ ។

สพฺพํ กิร กิกฺขเว กิกฺขุ อนุปสมฺปนฺเนน สหา เสยฺยํ กเปฺปตีติ ฯ สพฺพํ ภควาติ ฯ กิรหิ พุทฺธา ภควา กเถ หิ ณาม เต กิกฺขเว เมาฆปุริสา อนุปสมฺปนฺเนน สหา เสยฺยํ กเปฺปสฺสนฺติ เนตํ กิกฺขเว อปฺปสนฺนานํ วา ปสาทาย ฯเป ฯ ฬาฬฺหา ปน กิกฺขเว ๙มํ สิกฺขาปทํ ทุฏฺฐเสยฺยาย ยา ปน กิกฺขุ อนุปสมฺปนฺเนน สหา เสยฺยํ กเปฺปยฺย ปาจิตฺติยนฺติ ฯ ฬาฬฺหิทํ ภควตา กิกฺขูนํ สิกฺขาปทํ ปญฺญตฺตํ เหาติ ฯ

(๒๙๐) อถโข ภควา อายสฺมนฺตํ ยถากิรนฺตํ วิหาริตฺวา เยน เกาสมฺพี เตน จาริกํ ปกฺกามิ อนุปุพฺเพน จาริกํ จรมาโน เยน เกาสมฺพี ตทวสริ ฯ ตตฺร สุทํ ภควา เกาสมฺพิยํ วิหรติ ฆสิตาราเม[๑] ฯ ตตฺร อายสฺมนฺตา ภทฺทิโย ฬตฺถวเจปุ

๑ ฉ วิหรติ ฆสิตาราเม ปิ ฯ

ព្រះអគ្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលកិកុខាំងឡាយ ឮថាពួកកិកុខៅសិងដាមួយ
នឹងអនុបសម្បន្ន (រឿងនេះ)ពិតឬ ។ កិកុខាំងនោះក្រាបទូលថា បពិត្រ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលកិកុខាំងឡាយ មោឃបុរសខាំងនោះមិនគំនងដេក
ជាមួយនឹងអនុបសម្បន្នសោះ ម្នាលកិកុខាំងឡាយ កម្មនេះមិនគាំទ្រដែះថ្លា
ដល់ជនខាំងឡាយ ដែលមិនខាន់ដែះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្នាលកិកុខាំងឡាយ
អ្នកខាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា កិកុខណាមួយ
ដេកជាមួយនឹងអនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សិក្ខាបទនេះព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគបានទ្រង់បញ្ញត្តដល់កិកុខាំងឡាយយ៉ាងនេះឯង ។

(๒๙๐) គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគគាលគង់នៅក្រុង
អាឡវី គួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យហើយទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់បាវិកនាក្រុង
កោសម្ពី ទ្រង់យាងដោយលំដាប់ទៅក៏បានដល់ក្រុងកោសម្ពីនោះឯង ។
បានឮថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សម្រេចឥរិយាបថនៅពេលវិកាវេលាមជឹត
ក្រុងកោសម្ពីនោះ ។ កិកុខាំងឡាយបានក្រាបទូលពាក្យនេះនឹងភាលុ

ภควตา อาวุเสา ภหุล สิกฺขาปท ปญฺญตฺต ฉ
อนุปสมฺปนฺเน สหา เสยฺยา กปฺเปตพฺพาติ เสยฺย
อาวุเสา ภหุล ชานาหีติ ฯ อถโข อายสฺมา
ภหุโล เสยฺย อลภมาโน วจฺฉกุฏิยา(๑) เสยฺย
กปฺเปสิ ฯ อถโข ภควา รตฺติยา ปจฺจูสสมย
ปจฺจุฏฺฐาย เยน วจฺฉกุฏี เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา
ปญฺญาสิ ฯ อายสฺมาปิ ภหุโล ปญฺญาสิ ฯ โกา
ฬาตาติ ฯ อหำ ภควา ภหุโลติ ฯ กิสฺส ตุ
ภหุล ๕ฉ ธมฺมกฺขนฺธสีตานิ(๒) ฯ อถโข อายสฺมา
ภหุโล ภควโต ปตมตฺต อาโรเจสิ ฯ อถโข
ภควา ปตสฺมึ ธมฺมาเน ปตสฺมึ ปกรณา ฉมฺมึ
กตฺวา กตฺวา ตกฺก อามสนฺโตสิ อนุชานามิ ตกฺกาย

---

๑ ภควาโต วจฺจกุฏิยาติ ภตฺตปิ ตาตฺถเก ทิสฺสติ ฯ ๒ ฉ. ม. สีลกฺขนฺธสีตานิ ฯ

ដ៏មានអាយុថា ម្នាលភពុលដ៏មានអាយុ សិក្ខាបទព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់បញ្ញត្តដូច្នេះថា ភិក្ខុមិនត្រូវដេកជាមួយនឹងអនុបសម្បន្នទេ ម្នាលភពុល (សាមណេរ) ដ៏មានអាយុ អ្នកបួរដឹងនូវទីសឹងបុះ ។ ត្រានោះ ភពុលដ៏មានអាយុរកទីសឹងមិនបាន ក៏ទៅសឹងក្នុងវច្ចកុដី (បង្គន) ។ ខណៈនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តើនអំពីយប់កន្លងវេលាបច្ចូសសម័យនៃរាត្រីហើយ យាងចូលទៅទីវច្ចកុដី លុះយាងចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់ឲ្យនូវព្រះសូរសៀង (គឺគ្រែហមតាមទំនៀមវច្ចកុដីវត្ត) ។ ឯភពុលដ៏មានអាយុក៏គ្រែហមត ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា នរណានៅក្នុងវច្ចកុដីនេះ ។ ភពុលក៏ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គឈ្មោះភពុល ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលភពុល ហេតុអ្វីបានជាអ្នកមកដេកក្នុងវច្ចកុដីនេះ ។ ត្រានោះ ភពុលដ៏មានអាយុក៏ក្រាបទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះរឿងនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកហើយសំដែងថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ដើម្បីឲ្យអ្នកទាំងឡាយ

อนุปสมฺปนฺเน ทุวิรตฺตติรตฺตํ สหา เสยฺยํ กปฺเปตุ ฯ ฝาฏฺ บน ภิกฺขเว ๔มํ สิกฺขาปทํ อุทฺทิเสยฺยาถ ยาว บน ภิกฺขุ อนุปสมฺปนฺเน อุตฺตริทุวิรตฺตติรตฺตํ สหา เสยฺยํ กปฺเปยฺย ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

(๒๙๑) ยาว บนาติ ยาว ยาวตโก ฯ เป ฯ ภิกฺขูติ ฯ เป ฯ อยํ ๔มสฺมึ อตฺเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขูติ ฯ อนุปสมฺปนฺโน นาม ภิกฺขุ ปาเปตฺวา อุปสเมสฺสามีติ อนุปสมฺปนฺโน นาม ฯ อุตฺตริทุวิรตฺตติรตฺตนฺติ อติเรกทุวิรตฺตติรตฺตํ ฯ สหาติ ฯกตาโ ฯ เสยฺยา นาม สพฺพจฺฉนฺนา สพฺพปริจฺฉนฺนา ยถาปฺปมาณจฺฉนฺนา ยถาปฺปมาณ ปริจฺฉนฺนา ฯ เสยฺยํ กปฺเปยฺยาติ จตุนฺนํ อิริยาปถานํ อญฺญตเร สมาปชฺเช อนุปสมฺปนฺเน ฉินฺเน ภิกฺขุ ฉินฺนกาโ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ ภิกฺขุ[๑] ฉินฺเน อนุปสมฺปนฺโน ฉินฺนกาโ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

๑ ภิกฺขุสฺมิฺหิ ปเรน ภวิตพฺพํ ฯ

សម្រែចន្ទូវ៉ីដេកជាមួយនឹងអនុបសម្បន្នអស់ពីរយប់ប្តូបីយប់បាន ។ ម្នាល
កិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា
កិក្ខុណាមួយ សម្រែចន្ទូវ៉ីដេកជាមួយនឹងអនុបសម្បន្ន លើសជាងពីរយប់
ប្តូបីយប់ឡើងទៅ កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(๒๙๑) ត្រង់ពាក្យថា កិក្ខុណាមួយ បានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទ
ទី ๑ នៃបាឫដិកកណ្ឌរួចហើយ ។ ដែលហៅថា អនុបសម្បន្ននោះ គឺ
លើកលែងតែកិក្ខុចេញ ក្រៅអំពីនោះជាអនុបសម្បន្នទាំងអស់ ។ ពាក្យ
ថា លើសជាងពីរយប់ប្តូបីយប់ឡើងទៅ គឺច្រើនជាងពីរយប់បីយប់ ។
ពាក្យថា ជាមួយ សេចក្តីថា ជាមួយគ្នា ។ ដែលហៅថា ទីដេក
គឺទីដែលគេប្រក់ទាំងអស់ ដែលគេបិទបាំងទាំងអស់ ដែលគេប្រក់ដោយ
ច្រើន ដែលគេបិទបាំងដោយច្រើន ។ ពាក្យថា សម្រែចន្ទូវ៉ីដេក
សេចក្តីថា កាលបើព្រះអាទិត្យក្នុងថ្ងៃជាគំរប់ ๔ អស្តង្គតទៅហើយ កាល
បើអនុបសម្បន្នដេក កិក្ខុក៏នៅដេក កិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។
កាលបើកិក្ខុដេក អនុបសម្បន្នក៏នៅដេក កិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

ยาวตา ๓ ฉินฺทิตุนฺติ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ ยาวตา ปน ปุนปฺปุนนฺติ ฉินฺทิตุนฺติ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๙๒) อนุปสมฺปนฺเน อนุปสมฺปนฺนสญฺญี ยาวตติยานุสฺสาวนาย สยเมว เวยฺยาวจฺจกรณตฺถาย อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ อนุปสมฺปนฺเน ปณฺฑิตาติ ยาวตติยานุสฺสาวนาย สยเมว เวยฺยาวจฺจกรณตฺถาย อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ อนุปสมฺปนฺเน อุปสมฺปนฺนสญฺญี ยาวตติยานุสฺสาวนาย สยเมว เวยฺยาวจฺจกรณตฺถาย อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ อุปฑฺฒปถนฺเน อุปฑฺฒปถนฺติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อุปสมฺปนฺเน อนุปสมฺปนฺนสญฺญี อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อุปสมฺปนฺเน ปณฺฑิตาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อุปสมฺปนฺเน อุปสมฺปนฺนสญฺญี อนาปตฺติ ฯ

(๒๙๓) อนาปตฺติ ทฺวีหิ ตีหิ ปเทหิ ปฏิโยทิยนฺตสฺส ฯ ยาวตา ปน ปฏิโยทิยนฺตสฺส ปฏิโยทิยนฺตี ปฏิโยทิยนฺตา ตติยาย ปฏิโยทิยนฺตสฺส ปุริมกาณา นิกฺขมิตฺวา ปุน ยาวตา

ពុំនោះសោត នៅដេកចាំងពីរនាក់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ អ្នកចាំងពីរនាក់ក្រោកឡើងហើយដេកទៅវិញរឿយ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(๒๙๒) អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាអនុបសម្បន្ន សម្រែចន្លូវទីដេករួមគ្នាលើសជាងពីរយប់ប្តូបីយប់ឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ អនុបសម្បន្ន តែភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយសម្រែចន្លូវទីដេករួមគ្នាលើសជាងពីរយប់ប្តូបីយប់ឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្នទៅវិញ ហើយសម្រែចន្លូវទីដេករួមគ្នាលើសជាងពីរយប់ប្តូបីយប់ឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងទីដែលប្រកប់បានពាក់កណ្តាល បិទចាំងពាក់កណ្តាល ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា អនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ឧបសម្បន្ន តែភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា ឧបសម្បន្ន ពិតមែន ជាអនាបត្តិ ។

(๒๙๓) អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុនៅអស់ពីរាត្រីប្តូបីរាត្រី (គឺដេកនៅជាមួយអនុបសម្បន្ន) ដល់ភិក្ខុដែលដេកនៅថយអំពីពីរប្តូបីរាត្រីចុះមក ដល់ភិក្ខុដែលដេកនៅបានពីរាត្រីរួចហើយចេញទៅអំពីពេលមុនអរុណរះ

សព្ពញ្ញេ សព្ពអបរិញ្ញេ សព្ពបរិញ្ញេ សព្ពអញ្ញេ
យេកុយ្យេសុ អញ្ញេ យេកុយ្យេសុ អបរិញ្ញេ អនុប-
សម្បន្នេ ឩបន្នេ កិក្ខុ ឩសីទតិ កិក្ខុ ឩបន្នេ
អនុបសម្បន្នោ ឩសីទតិ ឧភោ វា ឩសីទន្តិ ធម្មត-
កស្ស អាធិកម្មិកស្សាតិ ។

នៃភត្តីជាគំរប់បីហើយទើបមកដេកនៅជាថ្មីទៀត ដល់តិក្ខុដែលដេកនៅ
កន្លែងដែលគេប្រក់ពាំងអស់ តែគេមិនបានបិទបាំងពាំងអស់ ដល់តិក្ខុដែល
ដេកនៅកន្លែងដែលគេបិទបាំងដិត តែគេប្រក់មិនពេញ ដល់តិក្ខុដែល
ដេកនៅកន្លែងដែលគេមិនបានប្រក់ដោយច្រើន (គឺប្រក់បានបន្តិចបន្តួច)
ដល់តិក្ខុដែលដេកនៅកន្លែងដែលគេមិនបានបិទបាំងដោយច្រើន (គឺបិទ
បាំងបន្តិចបន្តួច) ដល់តិក្ខុអកអង្គុយ អនុបសម្បន្នដេក ដល់តិក្ខុដេក
អនុបសម្បន្នអង្គុយ ឬតិក្ខុដែលអង្គុយពីនោកន្លែងអនុបសម្បន្ន ដល់តិក្ខុឆត
ខ្លួនក្តី ដល់តិក្ខុអកដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៥ ចប់ ។

ឆដ្ឋសិក្ខាបទំ

(២៨៦) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា អនុរុទ្ធោ កោសលេសុ ជនបទេសុ សាវត្ថឹ កច្ឆន្តោ[1] សាយំ អញ្ញតរំ គាមំ ឧបគច្ឆិ ។ តេន ខោ បន សមយេន តស្មឹ គាមេ អញ្ញតរិស្សា ឥត្ថិយា អារោចនាតរំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។ អថខោ អាយស្មា អនុរុទ្ធោ យេន សា ឥត្ថី តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ ឥត្ថឹ ឯតទវោច សចេ តេ ភគិនិ អករុ វិសេយ្យាមិ ឯការត្តឹ អារោចនាគារេតិ ។ វិសេយ្យាថ ភន្តេតិ ។ អញ្ញេបិ អន្តិកា យេន សា ឥត្ថី តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា តំ ឥត្ថឹ ឯតទវោចុំ សចេ តេ អយ្យេ អករុ វិសេយ្យាម ឯការត្តឹ អារោចនាគារេតិ ។ ឯសោ ខោ អយ្យោ សមណោ បឋមំ ឧបគតោ សចេ សោ អនុជានាតិ

---

១ អាគច្ឆន្តោតិបិ ទិស្សតិ ។

សិក្ខាបទទី ៦

(៤៩៤) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគកាលគង់នៅវត្តជេតពន ជារបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុនិមន្តទៅក្រុងសាវត្ថី កុងកោសលជនបទ ចូលទៅកាន់ស្រុកមួយក្នុងវេលាល្ងាច ។ សម័យនោះឯង ក្នុងស្រុកនោះ មានផ្ទះសម្រាប់សំណាក់ដែលស្រីម្នាក់បានសង់ទុកហើយ ។ គ្រានោះឯង ព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុចូលទៅរកស្រីនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយបានពោលពាក្យនេះនឹងស្រីនោះថា ម្នាលប្អូនស្រី បើនាងមិនមានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ទេ អាត្មាសូមនៅក្នុងផ្ទះសំណាក់បានមួយយប់ ។ ស្រីនោះទូលតបថា និមន្តគង់នៅចុះលោកប្អូស ។ សូម្បីពួកជនអ្នកដំណើរដទៃទៀតក៏ចូលទៅរកស្រីនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានពោលពាក្យនេះនឹងស្រីនោះថា បពិត្រនាងជាម្ចាស់ បើនាងមិនមានសេចក្តីចង្អៀតចិត្តទេ យើងខ្ញុំសូមនៅក្នុងផ្ទះសំណាក់បានមួយយប់ ។ ស្រីនោះក្រាបថា មានសមណៈជាម្ចាស់ ១ អង្គនុ៎ះលោកចូលទៅមុនហើយ បើសមណៈនោះលោកក្រម

วาเสยฺยาติ ฯ อถโข เต อฏฺฐิกา เยนายสฺมา อนุรุทฺโธ เตนุปสงฺกมึสุ อุปสงฺกมิตฺวา อายสฺมนฺตं อนุรุทฺธํ เอตทเวจุ สเจ เต กปฺป อตฺถุ วาเสยฺยาม เอกรตฺตึ อาวสถาคาเรติ ฯ วาเสยฺยาถ อาวุโสติ ฯ อถโข สา ทาสี อายสฺมนฺตา อนุรุทฺธา สทฺธึ กถาสลฺลาปํ สมาปชฺชิตฺวา อเปสิ ฯ อถโข สา ทาสี เยนายสฺมา อนุรุทฺโธ เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา อายสฺมนฺตं อนุรุทฺธํ เอตทเวจ อเยฺย กปฺป เอเตหิ มนุสฺเสหิ อากิณฺณา น ชานาสุ วิหารสฺสาติ สาธาหํ กปฺป อยฺยสฺส ปญฺจกํ อฑฺฒนฺตรํ ปญฺญาเปยฺยนฺติ ฯ อธิวาเสสิ โข อายสฺมา อนุรุทฺโธ ตุณฺหีภาเวน ฯ อถโข สา ทาสี อายสฺมโต อนุรุทฺธสฺส สาหึ ปญฺจกํ อฑฺฒนฺตรํ ปญฺญาเปตฺวา อลงฺกตปฏิยตฺตา กนฺทกนฺทินี เยนายสฺมา อนุรุทฺโธ เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา อายสฺมนฺตา อนุรุทฺธา เอตทเวจ อเยฺย กปฺป อกิร์วโจ ทาสฺยนียา จาสาทิกา อหาปฺปิ อกิร์วจา

អ្នកចាំឆ្កាយចូរនៅចុះ ។ គ្រានោះឯង អ្នកដំណើរចាំឆ្នោះ ក៏ចូលទៅរកព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានទូលពាក្យនេះនឹងព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន បើលោកមិនមានសេចក្តីចង្អៀតចិត្តទេ ខ្ញុំកុណាចាំឆ្កាយសូមនៅក្នុងផ្ទះសំណាក់(នេះ)បានមួយយប់ផង ។ ព្រះអនុរុទ្ធជ្រាបថា ម្នាលអាវុសោចាំឆ្កាយ អ្នកចាំឆ្កាយនៅចុះ ។ ឯស្រីនោះក៏មានចិត្តប្រតិព័ទ្ធក្នុងព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុតាំងអំពីបានឃើញ ។ លំដាប់នោះ ស្រីនោះក៏ចូលទៅរកព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានពោលពាក្យនេះនឹងព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន លោកម្ចាស់ទឹងគង់នៅច្របូកច្របល់ដោយមនុស្សចាំឆ្កាយនេះមិនស្រួលទេ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ចាំខ្ញុំកុណារៀបចំគ្រែតូចមួយខាងក្នុងដើម្បីលោកម្ចាស់ ។ ព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុក៏ទទួលព្រមដោយតុណ្ហីភាព ។ ឯស្រីនោះក៏រៀបចំគ្រែតូចខាងក្នុងដោយខ្លួនឯងដើម្បីព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុ ហើយប្រដាប់តាក់តែងអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានពិតពាក្យនេះនឹងព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន លោកម្ចាស់មានរូបល្អ គួរមនុស្សទាក់ទាមកទូរសេចក្តីដែរឬ ឯខ្ញុំកុណាក៏ជាស្រីមានរូបល្អដែរ គួរមិលមើល

ธสฺสนียา ถาสาธิกา สาฆาฏา กเต อยฺยสฺส ปฆาฏเต กเรยฺยนฺติ ฯ ฬา ปุตฺเต อายสฺมา อนุรุทฺโธ ตุณฺหี อโหสิ ฯ ทุติยมฺปิ โข ฯ เป ฯ ตติยมฺปิ โข สา ฯสฺตี อายสฺมนฺตํ อนุรุทฺธํ ฬเตนเจว อยฺยา กเต อกิฬาถา ธสฺสนียา ถาสาธิกา อมาฆาฏา อกิฬาถา ธสฺสนียา ถาสาธิกา สาฆาฏ กเต อยฺยา ปฆาฏา สมฺปฏิจฺฉตุ[1] สฺวาฆาฏา สาปเตยฺยนฺติ ฯ ตติยมฺปิ โข อายสฺมา อนุรุทฺโธ ตุณฺหี อโหสิ ฯ อถโข สา ฯสฺตี สาฆาฏกา นิกฺกฬิตฺวา อายสฺมเตา อนุรุทฺธสฺส ปุราโต จงฺกมติปิ ติฏฺฐติปิ นิสีทติปิ เสยฺยมฺปิ กปฺเปติ ฯ อถโข อายสฺมา อนุรุทฺโธ ฯ[ทฺวิ]ยาน นิกฺกฬิตฺวา ตำ ฯสฺตึ เอว ฉิโลเกสิ นปิ อาลปิ ฯ อถโข สา ฯสฺตี อจฺฉรียำ วต โภ อฺญตำ วต โภ ภยฺหา เม มนุสฺสา สเตนปิ สหาสฺเสนปิ ปหีณนฺติ อยำ ปน สมณโก

---

๑ ฉ.ม.ปฏิจฺฉตุ ฯ

នាំមកនូវសេចក្តីដែរថ្ងៃដែរ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំករុណាសូមធ្វើជាប្រ-
ពន្ធរបស់លោកម្ចាស់ ។ កាលដែលស្រីនោះនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ព្រះ
អនុរុទ្ធដ៏មានអាយុក៏ស្ងៀមនៅ ។ ស្រីនោះបាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះ
អនុរុទ្ធដ៏មានអាយុជាគំរប់ពីរដងទៀត ។ បេ ។ ជាគំរប់បីដងទៀតថា
បពិត្រលោកដ៏ចំរើន លោកម្ចាស់មានរូបល្អ គួរទេស្សនាការ នាំមកនូវសេច
ក្តីដែរថ្ងៃ ឯខ្ញុំករុណាក៏ជាស្រីមានរូបល្អ គួរមិលមើល នាំមកនូវសេចក្តីដែរ
ថ្ងៃដែរ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកម្ចាស់ព្រមទទួលយកនូវខ្ញុំករុណា
នឹងសម្បត្តិទាំងពួងចុះ ។ ព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុក៏ស្ងៀមនៅអស់រាត្រីជាគំរប់
បីដង ។ ឯស្រីនោះក៏ដាក់សម្ពត់សាដកទាំងអស់ផ្តុំតចេញ (ពីខ្លួន)
ហើយ ដើរខ្លះ ឈរខ្លះ អង្គុយខ្លះ ដេកខ្លះ ខាងមុខនៃព្រះអនុរុទ្ធដ៏មាន
អាយុ ។ ខណៈនោះ ព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុក៏សង្រួមនូវឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ
ហើយមិនបានត្រឡេកមើលមិនបានបរិចារនឹងស្រីនោះឡើយ ។ ឯស្រីនោះ
ក៏លាននមាត់ថា អើហ្ន៎គួរឲ្យអស្ចារ្យពេកណាស អើហ្ន៎មិនដែលឃើញទេតើ
មនុស្សទាំងឡាយជាច្រើនរមែងបញ្ជូនមកដោយរយកហាបណៈខ្លះ ដោយ
ពាន់កហាបណៈខ្លះ ដើម្បីរូបអញ ឯសមណៈនេះអញទំលុងលោមដល់ម្ល៉ះ

ยถา สาธุ ยาจิยมาโน น ฯ ปฏิกฺขิปติ ปเญฺห สมฺปฏิปุจฺฉิตุ(๑) สพฺพญฺญู สาวเตยฺยสฺมิ สาฏกสฺมิ นิ-
ภาเสตฺวา อายสฺมาเตา อนุรุทฺธสฺส ฉาเทสุ สิรสา นิปติตฺวา อายสฺมนฺตํ อนุรุทฺธํ ปาทเยว อญฺชเย
ปิ ภนฺเต อญฺญมญฺญา ยถาพาลา ยถามูฬฺหา ยถา-
อกุสลา ยาหิ ฬาปมกาสิ ตสฺสา เม ภนฺเต อายฺยา อญฺชิ อญฺชยาเตา ปฏิคฺคณฺหาตุ อายติ
สวราเยาติ ฯ ตสฺส ตาหิ ภคินิ อญฺชเย อญฺญมญฺญา
ยถาพาลา ยถามูฬฺหา ยถาอกุสลา ยา ตุมฺเห ฬาปมกาสิ ยาเตา ข เขา ตุมฺเห ภคินิ อญฺชิ
อญฺชยาเตา นิสฺสาย ยถาธมฺมา ปฏิกเรยฺยาสิ ตนฺเต มยิ
ปฏิคฺคณฺหาม วุฑฺฒิ เหสา ภคินิ อริยสฺส วินเย
เย อญฺชิ อญฺชยาเตา นิสฺสาย ยถาธมฺมา ปฏิกเรติ
อายติ(๒) สวรา อาปชฺชตีติ ฯ อถเขา สา ภิกฺขุ
ตสฺสา รตฺติยา อญฺชเยน อายสฺมนฺตํ อนุรุทฺธํ ปณี-
เตน ขาทนีเยน เภาชนีเยน สหตฺถา สนฺตปฺเปตฺวา

---

๑ ฉ. ม. ปฏิปุจฺฉิตุ ฯ ๒ ฉ. ม อายติก ฯ

ដោយខ្លួនឯង កំឥតហេតុត្រូវការចំពោះខ្លួនអញ នឹងទ្រព្យសម្បត្តិទាំងពួង ដល់តិចសោះ(ថាដូច្នេះ)ហើយក៏ស្វែកសម្ពត់សាដកហើយគ្រាបចុះដោយត្បូងទៀបជាតានៃព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុ ហើយសួរទាមទោសនឹងព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះករុណាជាស្ត្រីមានកំហុសហើយ ព្រោះខ្ញុំព្រះករុណាជាស្ត្រីពាល ជាស្ត្រីល្ងង់ ជាស្ត្រីមិនឈ្លាស ខ្ញុំឯណាដែលបានធ្វើនូវកំហុសមានសភាពយ៉ាងនេះហើយ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកម្ចាស់ទទួលនូវកំហុសតាមទោសរបស់ខ្ញុំព្រះករុណានោះ ដើម្បីនឹងសង្រួមតទៅទៀត ។ ព្រះអនុរុទ្ធក៏តបថា ម្នាលប្អូនស្រី ណ្ហើយចុះនាងមានកំហុសហើយ ព្រោះនាងជាស្ត្រីពាល ជាស្ត្រីល្ងង់ ជាស្ត្រីមិនឈ្លាស នាងណាដែលបានធ្វើនូវកំហុស មានសភាពយ៉ាងនេះហើយ ម្នាលប្អូនស្រី តែនាងឯងបានឃើញនូវកំហុសដោយកំហុសពិត ហើយសំដែងដោយសមគួរតាមធម៌ យើងនឹងទទួលនូវកំហុសរបស់នាងឯងនោះបាន អ្នកណាមួយបានឃើញនូវកំហុស ដោយកំហុសពិត ហើយសំដែងដោយសមគួរតាមធម៌ ហើយតាំងនៅក្នុងសេចក្តីសង្រួមតទៅ ម្នាលប្អូនស្រី ការនេះជាសេចក្តីចំរើនរបស់អ្នកនោះ ក្នុងអរិយវិន័យ ។ ឯស្ត្រីនោះលុះកន្លងកាត្រីនោះទៅក៏បវារណានិមន្តព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុឲ្យឆាន់បង្អែមនឹងចំអាបដ៏ផ្អែមល្ហែមដោយដៃខ្លួនឯង ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ

สมฺปาเวตฺวา อายสฺมนฺตํ อนุรุทฺธํ ภุตฺวาปิ ขีณาสวตฺตา-
ณาปิ ปจฺจเวกฺขณา อิสีนิ ฯ ปจฺจเวกฺขณา นิสชฺชา ขา
ตพฺพา ฯ อายสฺมา อนุรุทฺโธ ฉหิปิ กถาหิ
สนฺตุสฺสติ สมาธเปติ สมุตฺเตเชติ สมฺปหำ-
เสติ ฯ อถโข สา ทฺวตฺตึส อายสฺมตา อนุรุทฺเธน
ฉหิปิ กถาหิ สนฺตุสฺสิตา สมาธปิตา สมุตฺเต-
ชิตา สมฺปหำสิตา อายสฺมนฺตํ อนุรุทฺธํ เอตทโวจ
อภิกฺกนฺตํ ภนฺเต อภิกฺกนฺตํ ภนฺเต เสยฺยถาปิ ภนฺเต
นิกฺกุชฺชิตํ วา อุกฺกุเชฺชยฺย ปฏิจฺฉนฺนํ วา วิวเรยฺย มูฬฺหสฺส
วา มคฺคํ อาจิกฺเขยฺย อนฺธกาเร วา เตลปฺปโชตํ
ธาเรยฺย จกฺขุมนฺโต รูปานิ ทกฺขนฺตีติ เอวเมวำ[1] อเยฺย
อนุรุทฺเธน อเนกปริยาเยน ธมฺโม ปกาสิโต เอสา-
หำ ภนฺเต ตํ ภควนฺตํ สรณำ คจฺฉามิ ธมฺมญฺจ ภิกฺขุสงฺฆญฺจ
อุปาสิกำ มำ อเยฺย ธาเรตุ อชฺชตคฺเค ปาณุเปตำ
สรณำ คตนฺติ ฯ อถโข อายสฺมา อนุรุทฺโธ

---

๑ สพฺพตฺถ เอวเมวาติ ปาฬิ ปญฺญายติ ฯ

ជាមួយនឹងព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុដែលនាន់ហើយ នឹងលាងបាត្រលាងដៃ
រួចហើយ ។ ព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុបានពន្យល់ស្រីដែលអង្គុយក្នុងទីដ៏សម
គួរនោះឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យទន្ទឹងយក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយវាចា
ប្រកបដោយធម៌ ។ ឯស្រីនោះ លុះព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុបានពន្យល់
ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យទន្ទឹងយក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយវាចា
ប្រកបដោយធម៌ហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះអនុរុទ្ធដ៏មាន
អាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ពាក្យនេះ ក្តីច្បាស់ណាស់ បពិត្រលោក
ដ៏ចំរើន ពាក្យនេះ ក្តីច្បាស់ណាស់ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន បុគ្គល
ផ្សេងនូវភាជនដែលគេផ្អាប់ចុះ ឬបើកចេញនូវវត្តដែលគេបិទបាំងទុក
ពុំនោះសោតដូចបុគ្គលប្រាប់ផ្លូវដល់មនុស្សដែលវង្វេងផ្លូវ ឬដូចបុគ្គល
កាន់ប្រទីបត្រោលក្នុងទីងងឹត បំភ្លឺដល់មនុស្សដែលមានចក្ខុឲ្យឃើញរូប
គ្នាបាន សេចក្តីនេះមានឧបមាដូចម្តេចមិញ ព្រះអនុរុទ្ធជាម្ចាស់បានប្រ-
កាសធម៌ដោយបរិយាយដ៏ច្រើន ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ បពិត្រលោក
ដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះករុណានេះសូមដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះព្រមទាំងព្រះ
ធម៌ទាំងព្រះភិក្ខុសង្ឃថាជាទីពឹងទីរលឹក សូមលោកម្ចាស់ចាំទុកនូវខ្ញុំព្រះ
ករុណា ថាជាឧបាសិកាដល់នូវ (រៀត) សរណៈស្មើដោយជីវិត ចាប់
ដើមតាំងអំពីថ្ងៃនេះជាដើមតទៅ ។ គ្រានោះ ព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុ

สาฺวสฺส ภิกฺขา ภิกฺขูหิ ฯลฯ ภาเวตพฺพา ฯ เย
เต ภิกฺขู อปฺปิจฺฉา ฯเปฯ เต ธุตงฺคานิ ๆ
วิตฺถาเรนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา อนุรุทฺโธ มา-
ตุคามเรน สทฺธิ เสยฺยํ กปฺเปสฺสตีติ ฯ อถโข
เต ภิกฺขู ภควโต ฯลฯ ภาเวตพฺพา ฯเปฯ
สตฺถุ กิร ตุฏฺฐิ อนุรุทฺธสฺส มาตุคามเรน สทฺธิ เสยฺยา
กปฺปสมตฺถิ ฯ สตฺถุ ภควติ ฯ วิทิตฺวา พุทฺโธ ภควา
กถญฺหิ นาม ตุฏฺฐิ อนุรุทฺธสฺส มาตุคามเรน สทฺธิ
เสยฺยํ กปฺเปสฺสติ เนตํ อนุรุทฺธสฺส อปฺปสนฺนานญฺ
วา ปสาทาย ฯเปฯ ฌายิ ปน ภิกฺขเว ภิกฺขุ สิกฺขาปทญฺ
สิกฺขาปเทยฺย ยถา ปน ภิกฺขุ มาตุคา-
เมน สทฺธิ เสยฺยํ กปฺเปยฺย ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

(๒๙๕) โย ปนาติ โย ยาทิโส ฯเปฯ
ภิกฺขูติ ฯเปฯ อยํ อิมสฺมิ อตฺเถ อธิปฺเปโต
ภิกฺขูติ ฯ มาตุคาโม นาม มนุสฺสิตฺถี น ยกฺขี
น เปตี น ติรจฺฉานคตา อนฺตมโส ตทหุชาตาปิ

និមន្តទៅក្នុងសាវត្ថីហើយបានប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏បោលទោសតិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុមិនគួរនឹងទៅអាស្រ័យទីដេកនៅជាមួយនឹងមាតុគ្រាមសោះ ។ ខណៈនោះ ភិក្ខុទាំងនោះក៏បានទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលអនុរុទ្ធ បានឮថា អ្នកសម្រែចនូវទីដេកជាមួយនឹងមាតុគ្រាមពិតមែនឬ ។ ព្រះអនុរុទ្ធក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលអនុរុទ្ធ អ្នកមិនគួរនឹងសម្រែចនូវទីដេកជាមួយនឹងមាតុគ្រាមទេ ម្នាលអនុរុទ្ធ អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ មិនទាំងនាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយសម្រែចនូវទីដេកជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(๒๙๕) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី ๑ នៃបាឋដិតកណ្ឌ ។ បេ ។ ដែលហៅថា មាតុគ្រាមនោះ គឺស្ត្រីមនុស្ស ឯយក្សស្ត្រី ប្រេតស្ត្រី តិរច្ឆានញ្ញី មិនហៅថាមាតុគ្រាមទេ ដោយហោចទៅសូម្បីតែក្មេងស្រីដែលកើតក្នុងថ្ងៃនោះ (ក៏ហៅថាមាតុគ្រាមដែរ)

นารีกา ปเรว มหาปตารี(๑) ฯ สหาติ ฯเปฯ ฯ สเยยฺยา นาม สพฺพจฺฉนฺนา สพฺพปริจฺฉนฺนา เยกุเยฺยนจฺฉนฺนา เยกุเยฺยน ปริจฺฉนฺนา ฯ สเยยฺยํ กเปฺปยฺยาติ อตฺตฏฺฐเมสุ ยาเมสุ มาตุคามเมว ฐเปตฺวา ภิกฺขุ ฐเปตฺวา อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ ภิกฺขุ(๒) ฐเปตฺวา มาตุคามาเมา ฐเปตฺวา อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ อุภโต ปิ ฐเปตฺวา อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ อุมฺมตฺติกาย ปุริสปณฺฑกํ ฐเปตฺวา อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๒๙๖) มาตุคามเมว มาตุคามสญฺญี สหา สเยยฺยํ กเปฺปติ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ มาตุคามเมว เวมตฺติกาย สหา สเยยฺยํ กเปฺปติ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ มาตุคามเมว อมาตุคามสญฺญี สหา สเยยฺยํ กเปฺปติ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ อุปฑฺฒจฺฉนฺเน อุปฑฺฒปริจฺฉนฺเน อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ยกฺขิยา ปิ เปติยา ปิ ปณฺฑเกน ปิ ติรจฺฉานคติตฺถิยา ปิ สหา สเยยฺยํ กเปฺปติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อมาตุคามเมว มาตุคามสญฺญี

---

๑ ม. ม. มหตรี ฯ ๒ ภิกฺขุสฺมิฺหิ ปเทเส ภวิตพฺพํ ฯ

ธ์ฉ์ทาช์เพลถ์ ฌล์มนุสฺสสฺตรีฌ์ลธ์ ฯ ฅาคฺยถา ฌาหฺมุย คือกธ์ฉ์ฌา
หฺมุยคฺนา ฯ ฌ์ลเหาะถา ฉ์เฌก คือฉ์เฌกฌ์ลเคปฺรก์ฅาธ์ฉ์หฺมส์ เค
ปิฉฑุาธ์ฉ์ฅาธ์ฉ์หฺมส์ เคปฺรก์เฌาะยเปฺรีน เคปิฉฑุาธ์ฉ์เฌาะยเปฺรีน ฯ ฅาคฺยถา
สเหฺมจฉ์เฌก เสจฺจกีถา เวลาปฺระหฺมาจิตฺยหฺมสฺสงฺคเหาะยมาตุคฺคหฺมเฌก
กิกฺขุก์เฌกฌ์ลเว กิกฺขุปฺรึหฺมาปตฺติฉาจิตฺติยฺย ฯ กาลกิกฺขุเฌก มาตุคฺคหฺมก์เฌก
ฌ์ลเว กิกฺขุปฺรึหฺมาปตฺติฉาจิตฺติยฺย ฯ ตุำโนาะเสาตฉนฅาธ์ฅีฉาเคกิกฺขุนธ์ฉ์มาตุคฺคหฺม
เฌกปฺรหฺมคฺนา กิกฺขุปฺรึหฺมาปตฺติฉาจิตฺติยฺย ฯ ฉนฅาธ์ฅีฉาโนาะปฺรเคาะเผฺลธ์ฉ์เหาะย
เฌกเฅาะฌ์ลเวญรฺเยย ฯ กิกฺขุปฺรึหฺมาปตฺติฉาจิตฺติยฺย ฯ

(๒๙๖) มาตุคฺคหฺม กิกฺขุสำคาล์ถา มาตุคฺคหฺมพิตมะเนน เหาะย
สเหฺมจฉ์เฌกฌ์ลหฺมุยคฺนา ปฺรึหฺมาปตฺติฉาจิตฺติยฺย ฯ มาตุคฺคหฺม ตะเตกิกฺขุมาน
เสจฺจกีสงฺวาย เหาะยสเหฺมจฉ์เฌกฌ์ลหฺมุยคฺนา ปฺรึหฺมาปตฺติฉาจิตฺติยฺย ฯ
มาตุคฺคหฺม กิกฺขุสำคาล์ถามินมะเนนมาตุคฺคหฺม เหาะยสเหฺมจฉ์เฌกฌ์ลหฺมุย
คฺนา ปฺรึหฺมาปตฺติฉาจิตฺติยฺย ฯ กิกฺขุปฺรึหฺมาปตฺติทุกฺกฏ (เปฺราะเฌก) กธ์ฉ์เฌก
ฌ์ลเคปฺรก์ฅาธ์ฉ์ปานพาก์กณฺฑาล เคปิฉฑุาธ์ฉ์ปานพาก์กณฺฑาล ฯ กิกฺขุ
สเหฺมจฉ์เฌกฌ์ลหฺมุยนธ์ฉ์ยกฺสีกฺตี เปฺรตสีกฺตี ฉนเขฺมยกฺตี ตัวปานญี
กฺตี ปฺรึหฺมาปตฺติทุกฺกฏ ฯ มินมะเนนมาตุคฺคหฺม กิกฺขุสำคาล์ถามาตุคฺคหฺม

อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อมาตุคามេ ปเณ อาปตฺติ ถุลฺลจฺจยสฺส ฯ อมาตุคามេ อมาตุคามสญฺ อาปตฺติ ฯ

(๒๙๗) อนาปตฺติ สพฺพตฺถ สพฺพอปรชฺเช สพฺพ-ปรชฺเช สพฺพอชฺเช យេកុយ្យេន អชฺเช យេកុយ្យេន อปรชฺเช มาตุคาเม ឯបន្ត កិក្ខ ឯសិនត កិក្ខ ឯបន្ត มาตุคามេ ឯសិនត ឧកោ ว ឯសិនฺ ឧម្មត្តกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

ชตุสมุฏฺฐานំ นิฏฺฐิตំ ฯ

ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនមែនមាតុគ្រាម តែកិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនមែនមាតុគ្រាម កិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនមាតុគ្រាម មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

(๒๙๗) (អាបត្តិមិនមានដល់កិក្ខុសម្រែចទីដេកជាមួយនឹងមាតុគ្រាម) កន្លែងទីដែលគេប្រក់ពាំងអស់ តែមិនបានបិទបាំងជុំវិញ ដល់កិក្ខុដែលដេកជាមួយនឹងមាតុគ្រាមកន្លែងទីដែលគេបិទបាំងជុំវិញ តែគេមិនបានប្រក់សោះឡើយ ដល់កិក្ខុដែលដេកជាមួយនឹងមាតុគ្រាមកន្លែងទីដែលគេមិនបានប្រក់ដោយច្រើន គឺប្រក់បានបន្តិចបន្តួច គេមិនបានបិទបាំងដោយច្រើន គឺបិទបាំងបន្តិចបន្តួច ដល់កិក្ខុដែលអង្គុយ មាតុគ្រាមដេក ដល់កិក្ខុដេក មាតុគ្រាមអង្គុយ ដល់កិក្ខុដែលអង្គុយ មាតុគ្រាមក៏អង្គុយទាំងពីរនាក់ ដល់កិក្ខុឆត ដល់កិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៦ ចប់ ។

សត្តមសិក្ខាបទំ

(២៨៨) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧទាយិ សាវត្ថិយំ កុលុបកោ ហោតិ ពហុកានិ កុលានិ ឧបសង្កមតិ ។ អថខោ អាយស្មា ឧទាយិ បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន អញ្ញតរំ កុលំ តេនុបសង្កមិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឃរណី និវេសនទ្វារេ និសិន្នា ហោតិ ។ ឃរសុណ្ហា អាវេសនទ្វារេ និសិន្នា ហោតិ ។ អថខោ អាយស្មា ឧទាយិ យេន ឃរណី តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ឃរណិយា ឧបកណ្ណកេ ធម្មំ ទេសេសិ ។ អថខោ ឃរសុណ្ហាយ ឯតទហោសិ កិន្នុ ខោ សោ សមណោ សស្សុយា ជារោ ឧទាហុ ទិការសតីតិ ។ អថខោ អាយស្មា ឧទាយិ ឃរណិយា ឧបកណ្ណកេ ធម្មំ ទេសេត្វា យេន ឃរសុណ្ហា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា

សិក្ខាបទទី ៧

(២៩៨) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គាលទ្រង់គង់នៅវត្តជេតពន ជារបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គាលណោះឯង ឧទាយិដ៏មានអាយុ ជាអ្នកចូលទៅកាន់គ្រកូលក្នុងក្រុងសាវត្ថី តែងចូលទៅរកគ្រកូលតាំងពួយច្រើន ។ លំដាប់នោះ ឧទាយិដ៏មានអាយុ វេលាព្រឹកព្រហាមក៏ស្លៀកស្បង់ហើយប្រដាប់ដោយជាគ្រចីវរចូលទៅរកគ្រកូលមួយ ។ គ្រានោះឯង ស្រីជាមេផ្ទះអង្គុយជិតទ្វារផ្ទះ ។ ស្រីជាកូនប្រសានៃស្រីមេផ្ទះនោះ ក៏អង្គុយជិតទ្វារផ្ទះសំណាក់ ។ លំដាប់នោះ ឧទាយិដ៏មានអាយុ ចូលទៅរកស្រីជាមេផ្ទះ លុះចូលទៅហើយក៏សំដែងធម៌ជិតគ្រចៀកស្រីជាមេផ្ទះ ។ ទើបស្រីជាកូនប្រសានៃស្រីមេផ្ទះនោះ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា សមណៈនោះជាសហាយរបស់ប្តាយក្មេក ឬនិយាយចង់គ្នា ។ ពេលនោះ ឧទាយិដ៏មានអាយុ លុះសំដែងធម៌ជិតគ្រចៀកស្រីជាមេផ្ទះហើយ ក៏ចូលទៅរកស្រីជាកូនប្រសានៃស្រីមេផ្ទះ លុះចូលទៅហើយ

ยาสุณฺหาย ฉบกณฺหาโค ฉมฺพึ เขเสสิ ฯ อถโข ยาลาโย ฬตฺถเขหาสิ ภิกฺขู เขา สมเณา ยาสุณฺหาย ฌาเย ฉฌาปฺ ชิกาสตีติ ฯ อถโข อายสฺมา ฉฌายี ยาสุณฺหาย ฉบกณฺหาโค ฉมฺพึ เขเสตฺวา ปกฺกามิ ฯ อถโข ยาลี ยาสุณฺหึ ฬตฺถเภช เขา เส กึ เต สา(๑) สมเณา อาเภชาติ ฯ ฉมฺพึ เม อายฺเย เขเสสิ อยฺยาย ปน กึ อาเภชาติ ฯ มยฺหมฺปิ ฉมฺพึ เขเสสีติ ฯ ตา ฉชฺฌายนฺติ ฝายนฺติ วิจาเรนฺติ กถํ หิ นาม อายฺเย ฉฌายี มาตุคามสฺส ฉบกณฺหาโค ฉมฺพึ เขเสสฺสตีติ ฉนฺ นาม วิสฺสชฺเชน วิสชฺเชน ฉมฺเพ เขเสตฺวาติ ฯ อาเสฺสสุ เขา ภิกฺขู ตาสํ ฯตฺตานํ ฉชฺฌายนฺตีนํ ฝายนฺตีนํ วิจาเรนฺตีนํ ฯ เย เต ภิกฺขู อปฺปิจฺฉา ฯเป ฯ เต ฉชฺฌายนฺติ ฝายนฺติ วิจาเรนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา ฉฌายี มาตุ-คามสฺส ฉมฺพึ เขเสสฺสตีติ ฯ อถโข เต ภิกฺขู

๑ ฉ. ฯเสา ฯ

ក៏សំដែងធម៌ដ៏ត្រៃវិក ស្រីជាកូនប្រសានៃស្រីមេផ្ទះ (នោះទៀត) ។ ទើបស្រីជាមេផ្ទះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា សមណៈនោះជាសហាយរបស់ស្រីជាកូនប្រសានៃអញជាមេផ្ទះ ឬថានិយាយចង់គ្នា ។ លំដាប់នោះ ខុទាយិដ៏មានអាយុ លុះសំដែងធម៌ដ៏ត្រៃវិក ស្រីជាកូនប្រសានៃស្រីមេផ្ទះហើយ ក៏ចៀសចេញទៅ ។ គ្រានោះឯង ស្រីជាមេផ្ទះបាននិយាយពាក្យនេះនឹងស្រីជាកូនប្រសានៃខ្លួនជាមេផ្ទះថា នែហង សមណៈនោះ បាននិយាយពាក្យអ្វីខ្លះនឹងហងឯង ។ ស្រីជាកូនប្រសាតបថា បពិត្រអ្នកម៉ែ សមណៈនោះសំដែងធម៌ដល់ខ្ញុំ ចំណែកឯអ្នកម៉ែ សមណៈនោះ បាននិយាយពាក្យអ្វីឲ្យខ្លះ ។ ម្តាយក្មេកថ្កាច់ថា សមណៈនោះសំដែងធម៌ដល់អញដែរ ។ ស្រីទាំងពីរនាក់នោះក៏ពោលទោសតិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា លោកម្ចាស់ខុទាយិ មិនសម្បីបើនឹងសំដែងធម៌ (ខ្ញុំប) ដ៏ត្រៃវិកមាតុគ្រាមសោះ ធម្មតាសមណៈគួរតែសំដែងធម៌ដោយសំឡេងក្បស់ក្បាយ ដោយច្បាស់លាស់ទេតើ ។ កិក្ខុទាំងឡាយបានឮពាក្យស្រីទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ហើយ ។ ពួកកិក្ខុណាមានសេចក្តីថ្នាថ្នាតិច ។ បេ ។ កិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ខុទាយិដ៏មានអាយុមិនសម្បីបើនឹងសំដែងធម៌ដល់មាតុគ្រាមសោះ ។ ឯកិក្ខុទាំងនោះ

ภควาตา ฯลฯ ปมตฺตํ อาภาเตสุ ฯ เป ฯ สจฺจํ กิร ตฺวํ อุทายิ มาตุคามสฺส ธมฺมํ เทเสสีติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถญฺหิ นาม ตฺวํ โมฆปุริส มาตุคามสฺส ธมฺมํ เทเสสฺสสิ เนตํ โมฆปุริส อปฺปสนฺนานญฺจ ปสาทนาย ฯ เป ฯ ยาวญฺจ ปน ภิกฺขเว ๙มํ สิกฺขาปทํ ทุฏฺฐิเสยฺยาย โย ปน ภิกฺขุ มาตุคามสฺส ธมฺมํ เทเสยฺย ปาจิตฺติยสฺสาติ ฯ ยาวญฺจิทํ ภควตา ภิกฺขูนํ สิกฺขาปทํ ปญฺญตฺตํ โหตีติ ฯ

(๒๙๙) เตน โข ปน สมเยน อุปาสิกา ภิกฺขุ ปสฺสิตฺวา ปตฺตเกจิตฺตา ๙ชฺช อยฺยา ธมฺมํ เทเสตีติ ฯ น ภณิตพฺพนฺติ ภาตุคามสฺส ธมฺมํ เทเสตุนฺติ ฯ ๙ชฺช อยฺยา ธมฺมกถาหิ ธมฺมํ เทเสถ สกฺกา ปตฺตเกนปิ ธมฺโม อญฺญาตุนฺติ ฯ

ក៏នាំគ្នាក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលឧទាយិ ឮថាអ្នកឯងសំដែងធម៌ដល់មាតុគ្រាម ពិតមែនឬ ។ ឧទាយិភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែនហើយ ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរស អ្នកឯងមិនសមបើនឹងសំដែងធម៌ដល់មាតុគ្រាមទេ ម្នាលមោឃបុរស អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់បុគ្គលដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយសំដែងធម៌ដល់មាតុគ្រាម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

(๒๙๙) សម័យនោះឯង ពួកឧបាសិការើញភិក្ខុទាំងឡាយកំនិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ពួកខ្ញុំកុណា សូមអាកធនា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយមេត្តាសំដែងធម៌ឲ្យទាន ។ ពួកភិក្ខុឆ្លើយថា ម្នាលប្អូនស្រី ការសំដែងធម៌ដល់មាតុគ្រាមមិនគួរទេ ។ ពួកឧបាសិកាទូលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ពួកខ្ញុំកុណា សូមអាកធនា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយមេត្តាសំដែងធម៌ត្រឹមប៉ុន្មានម៉ាត់ឬប៉ុន្មួយម៉ាត់ឲ្យទានចុះ ពួកខ្ញុំកុណា អាចចាំធម៌បានដោយពាក្យមានប្រមាណប៉ុណ្ណេះ ។

น ภควตา มาตุคามสฺส ฉตฺตํ ธาเรตุนฺติ กาตุกามตาย น ธาเรสุ ฯ ตถาสีลา ทุฏฺฐ-ยานนฺติ ทุฏฺฐยานนฺติ วิกาเลนนฺติ กตเม หิ ตาส อยฺยา อมฺหากนฺติ ยาติยมานา ฉตฺตํ น ธาเรสฺสนฺตีติ ฯ อเสฺสสุ โข ภิกฺขู ตาสํ ตถาสีลานํ ทุฏฺฐ-ยานานนฺติ ทุฏฺฐยานานนฺติ วิกาเลนนฺติ ฯ อถ โข เต ภิกฺขู ภควโต ปฏิสฺสุตฺวา อาเรเจสุ ฯ อถ โข ภควา ปฏิสฺสุ นิทาเน ปฏิสฺสุ ปกรเณ ธมฺมึ กถึ กตฺวา ภิกฺขู อามนฺเตสิ อนุชานามิ ภิกฺขเว มาตุคามสฺส ฉปฺปญฺจหาหิ ฉตฺตํ ธาเรตุนฺติ ฆาฏกา ปน ภิกฺขเว ๔ม สิกฺขาปทํ อุทฺทิเสยฺยาถ โย ปน ภิกฺขุ มาตุคามสฺส ฉตฺตวิปฺปญฺจหาหิ ฉตฺตํ ธาเรยฺย ปาจิตฺติยนฺติ ฯ ฆาฏกานํ ภควตา ภิกฺขูนํ สิกฺขาปทํ ปญฺญตฺตนฺติ เหทนฺติ ฯ

(๓๐๐) เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขู ภควตา อนุญฺญาตํ มาตุคามสฺส ฉปฺปญฺจ-หาหิ ฉตฺตํ ธาเรนฺติ ฯ เต อาวิญฺ ปุริสวิคฺคหานิ

ពួកភិក្ខុនិយាយថា ម្នាលឫទ្ធស្រី ការសំដែងធម៌ដល់មាតុគ្រាមមិនគួរទេ ថាដូច្នោះហើយក៏មានសេចក្តីរង្កៀសចានសំដែងធម៌ទៅ ។ ពួកឧបាសិកាក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា មិនសមរ៉ាវបើលោកម្ចាស់ចាំឆ្ងាយ ពួកយើងខំអង្វរចាំងម្ល៉ះ ក៏មិនសំដែងធម៌ឲ្យចានសោះ ។ ភិក្ខុចាំងឆ្ងាយបានឮពាក្យឧបាសិកាចាំងនោះពោលទោសតិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ហើយ ។ ទើបភិក្ខុចាំងនោះនាំគ្នាក្រាបទូលសេចក្តីនុះបំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ ព្រោះរឿងនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុចាំងឆ្ងាយដោយព្រះពុទ្ធដីកាថា ម្នាលភិក្ខុចាំងឆ្ងាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់មាតុគ្រាមបានតែត្រឹមជុំមាត់ប្តូជុំមួយមាត់ប៉ុណ្ណោះ ម្នាលភិក្ខុចាំងឆ្ងាយ អ្នកចាំងឆ្ងាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយសំដែងធម៌ដល់មាតុគ្រាមលើសពីជុំមាត់ប្តូជុំមួយមាត់ឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទនេះដល់ភិក្ខុចាំងឆ្ងាយ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

(៣០០) សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់មាតុគ្រាមបានត្រឹមជុំមាត់ប្តូជុំមួយមាត់ហើយ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុចាំងនោះក៏ឲ្យបុរសដែលមិនដឹងក្តី

ឧបនិសីទាបេត្វា មាតុគ្គាមស្ស ឧត្តរិឆប្បញ្ចវាចាហិ ធម្មំ ទេសេន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្ភិក្ខូ ភិក្ខូ អរិញ្ញំ បុរិសវិគ្គហំ ឧបនិសីទាបេត្វា មាតុគ្គាមស្ស ឧត្តរិឆប្បញ្ចវាចាហិ ធម្មំ ទេសេស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។បេ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ អរិញ្ញំ បុរិសវិគ្គហំ ឧបនិសីទាបេត្វា មាតុគ្គាមស្ស ឧត្តរិឆប្បញ្ចវាចាហិ ធម្មំ ទេសេថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា អរិញ្ញំ បុរិសវិគ្គហំ ឧបនិសីទាបេត្វា មាតុគ្គាមស្ស ឧត្តរិឆប្បញ្ចវាចាហិ ធម្មំ ទេសេស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។បេ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ

อกุยชาต ហើយសំដែងធម្មដល់មាតុគ្រាមលើសពីប្រាំមាត់ឬប្រាំមួយមាត់ឡើងទៅ ។ ភិក្ខុតាំងឆ្ពាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុតាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា មិនសម្បើបើពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឲ្យបុរសដែលមិនដឹងក្តីអកុយជាត ហើយសំដែងធម្មដល់មាតុគ្រាមលើសពីប្រាំមាត់ឬប្រាំមួយមាត់ឡើងទៅសោះ ។ ឯភិក្ខុតាំងនោះនាំគ្នាក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុតាំងឆ្ពាយ ឮបានឮថា អ្នកតាំងឆ្ពាយឲ្យបុរសដែលមិនដឹងក្តីអកុយជាត ហើយសំដែងធម្មដល់មាតុគ្រាមលើសពីប្រាំមាត់ឬប្រាំមួយមាត់ឡើងទៅ ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរសតាំងឆ្ពាយ មិនសម្បើបើអ្នកតាំងឆ្ពាយឲ្យបុរសដែលមិនដឹងក្តីអកុយជាត ហើយសំដែងធម្មដល់មាតុគ្រាមលើសពីប្រាំមាត់ឬប្រាំមួយមាត់ឡើងទៅទេ ម្នាលមោឃបុរសតាំងឆ្ពាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនតាំងឆ្ពាយដែលមិនជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឆ្ពាយ អ្នកតាំងឆ្ពាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា

สัทธาปธานิทฺธิเสยฺยาย โย ปน ภิกฺขุ มาตุคามสฺส อุตฺตริทนฺตโปฏฺฐกปริยนฺตา ทุปฺปฏิปาทิยมตฺตมฺปิ กายวิการาปตฺตึ ชานนสฺส ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

(๓๐๑) โย ปนาติ โย โย นามาติ ฯ เป ฯ ภิกฺขูติ ฯ เป ฯ อยมิมสฺมึ อตฺเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขูติ ฯ มาตุคามนฺติ ชาติ มนุสฺสิตฺถี น ยกฺขี น เปตี น ติรจฺฉานคตา ปฏิพลา สุภาสิตทุพฺภาสิตานิ ชานิตุนฺติ อยมิธ มาตุคามนฺติ อธิปฺเปโต ฯ อุตฺตริทนฺตโปฏฺฐกปริยนฺตาติ อนฺตมโส ชมฺหาปิ ฯ ทนฺตา นาม พุทฺธกาเล สาวกกาเล ปจฺเจกพุทฺธกาเล เทวตากาเล อตฺตโน สญฺชาตา ปรสฺส สญฺชาตา ฯ เทเสยฺยาติ ปเทน เทเสติ ปเท ปเท อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ อกฺขราย เทเสติ อกฺขรกฺขราย อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ อญฺญตฺร วิญฺญูนา ปุริสวิคฺคหนฺติ ปาเฐกฺกา วิญฺญู ปุริสวิคฺคหา ฯ วิญฺญู นาม ปุริสวิคฺคโห ปฏิพลา โหนฺติ สุภาสิตทุพฺภาสิตานิ ชานิตุนฺติ ฯ

កិក្ខុណាមួយ សំដែងធម៌ដល់មាតុគ្រាមលើសពីប្រាំមាត់ឬប្រាំមួយមាត់ ឡើងទៅ កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ លៀវលែងតែមានបុរសដែលដឹងក្តី (អង្គុយជិត) ។

(៣០១) ត្រង់ពាក្យថា កិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី ១ នៃបាឋដិតកណ្ឌ ។ ដែលហៅថា មាតុគ្រាម គឺមនុស្សស្រី ដែលដឹងក្តីអាចដឹងពាក្យល្អពាក្យអាក្រក់ ពាក្យត្រគោះពាក្យមិនត្រគោះ ឯយក្សស្រី ប្រេតស្រី តិរច្ឆានញី មិនហៅថាមាតុគ្រាមទេ ។ ពាក្យថា លើសពីប្រាំមាត់ឬប្រាំមួយមាត់ឡើងទៅ គឺច្រើនជាងប្រាំមាត់ឬប្រាំមួយមាត់ ។ ដែលហៅថា ធម៌ គឺធម៌ដែលព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ទ្រង់សំដែងទុកហើយ សាវកសំដែងទុកហើយ ឥសីសំដែងទុកហើយ ទេវតាសំដែងទុកហើយ ដែលអាស្រ័យនូវអដ្ឋកថា អាស្រ័យនូវបាលី ។ ពាក្យថា សំដែង គឺកិក្ខុសំដែងដោយបទ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រាល់ៗបទ ។ កិក្ខុសំដែងដោយអក្ខរៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រាល់ៗអក្ខរៈ ។ ពាក្យថា លៀវលែងតែមានបុរសដែលដឹងក្តី គឺលើកលែងតែបុរសដែលដឹងក្តី ។ ដែលហៅថា អ្នកដឹងក្តី គឺបុរសដែលអាចដឹងនូវពាក្យល្អពាក្យអាក្រក់ ពាក្យត្រគោះ ពាក្យមិនត្រគោះ ។

[៣០២] មាតុក្កាមេ មាតុក្កាមសញ្ញី ឧត្តរិឆប្បញ្ច-
វាចាហិ ធម្មំ ទេសេតិ អញ្ញត្រ វិញ្ញូនា បុរិសវិគ្គហេន
អាបត្តិ ចាតិត្តិយស្ស ។ មាតុក្កាមេ វេមតិកោ
ឧត្តរិឆប្បញ្ចវាចាហិ ធម្មំ ទេសេតិ អញ្ញត្រ វិញ្ញូនា
បុរិសវិគ្គហេន អាបត្តិ ចាតិត្តិយស្ស ។ មាតុក្កាមោ
អមាតុគាមសញ្ញី ឧត្តរិឆប្បញ្ចវាចាហិ ធម្មំ ទេសេតិ
អញ្ញត្រ វិញ្ញូនា បុរិសវិគ្គហេន អាបត្តិ ចាតិត្តិយស្ស ។
យក្ខិយា វ បេតិយា វ បណ្ឌកស្ស វ តិរច្ឆានគត-
មនុស្សវិគ្គហិតិត្ថិយា វ ឧត្តរិឆប្បញ្ចវាចាហិ ធម្មំ ទេសេតិ
អញ្ញត្រ វិញ្ញូនា បុរិសវិគ្គហេន អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។
អមាតុក្កាមេ មាតុក្កាមសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។
អមាតុក្កាមេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។
អមាតុក្កាមេ អមាតុក្កាមសញ្ញី អនាបត្តិ ។

(๓๐๒) មាតុគ្រាម កិក្ខុសំគាល់ថាមាតុគ្រាម ហើយសំដែងធម៌ឲ្យលើសពីប្រាំមាត់ឬប្រាំមួយមាត់ឡើងទៅ ដោយគ្មានបុរសដំណក្តី (នៅជិតខាង) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ មាតុគ្រាម កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយសំដែងធម៌ឲ្យលើសពីប្រាំមាត់ឬប្រាំមួយមាត់ឡើងទៅ ដោយគ្មានបុរសដំណក្តី (នៅជិតខាង) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ មាតុគ្រាម កិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនមាតុគ្រាម ហើយសំដែងធម៌ឲ្យលើសពីប្រាំមាត់ឬប្រាំមួយមាត់ឡើងទៅ ដោយគ្មានបុរសដំណក្តី (នៅជិតខាង) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុសំដែងធម៌ឲ្យលើសពីប្រាំមាត់ឬប្រាំមួយមាត់ឡើងទៅ ដល់យក្សស្រីក្តី ប្រេតស្រីក្តី ជនខ្មៅស្រីក្តី តិរច្ឆានញីមានពន្លកាយដូចមនុស្សស្រីក្តី ដោយគ្មានបុរសដំណក្តី (នៅជិតខាង) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនមែនមាតុគ្រាម កិក្ខុសំគាល់ថាជាមាតុគ្រាម ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនមែនមាតុគ្រាម កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មិនមែនមាតុគ្រាម កិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនមាតុគ្រាម មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ ។

[๓๐๓] อถาปรตฺถิ วิญฺญา ปุริสวิคฺคเหน ฉปฺปญฺ-
ฑาปนา ฉมฺหิ เทเสติ อุภเตฉปฺปญฺจาปนาหิ ฉมฺหิ
เทเสติ อุฏฺฐหิตฺวา ปุน นิสีทิตฺวา ฉมฺหิ เทเสติ
มาตุคามา อุฏฺฐหิตฺวา ปุน นิสีทติ ตสฺมึ เทเสติ
อญฺญสฺส **มาตุคามสฺส** เทเสติ ปญฺหา ปุจฺฉติ ปญฺหา
ปุฏฺโฐ กเถติ อญฺญสฺสตฺถาย กถนฺตรา มาตุคามา
สุณาติ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

สตฺตมสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

(៣០៣) អាបត្តិមិនមានដល់កិក្ខុដែលសំដែងធម៌ (ដល់មាតុគ្រាម) មានបុរសដំងក្តី (នៅជិតខាង) ដល់កិក្ខុសំដែងធម៌ត្រឹមប្រាំម៉ាត់ឬប្រាំមួយម៉ាត់ ដល់កិក្ខុសំដែងធម៌តិចជាងប្រាំម៉ាត់ឬប្រាំមួយម៉ាត់ ដល់កិក្ខុសំដែងធម៌ប្រាំម៉ាត់ឬប្រាំមួយម៉ាត់ក្រែកឡើង ហើយអង្គុយទៅវិញសំដែងទៀត ដល់កិក្ខុសំដែងធម៌ដល់មាតុគ្រាមដែលក្រែកឡើងហើយ អង្គុយទៅវិញក្នុងខណៈនោះ ដល់កិក្ខុសំដែងធម៌ដល់មាតុគ្រាមឯទៀត (ក្រៅពីមាតុគ្រាមដែលបានសំដែងឲ្យស្តាប់ហើយ) ដល់កិក្ខុដែលមាតុគ្រាមសួរប្រស្នាហើយឆ្លើយដោះប្រស្នា (នោះ) ដល់កិក្ខុសំដែងធម៌ឲ្យអ្នកដទៃស្តាប់ មាតុគ្រាមអង្គុយស្តាប់ផង ដល់កិកត្តកិក្ខុ ដល់កិកជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

លំដាប់ទី ៣ ចប់ ។

អដ្ឋមសិក្ខាបទំ

[៣០៤] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា វេសាលិយំ វិហរតិ មហាវនេ កូដាគារសាលាយំ ។ តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា សន្និដ្ឋា សន្និបតិតា ភិក្ខូ វគ្គុមុទាយ នទិយា តីរេ វស្សំ ឧបគច្ឆិំសុ ។ តេន ខោ បន សមយេន វជ្ជី ទុព្ភិក្ខា ហោតិ ទ្វីហិតិកា សេតដ្ឋិកា សលាកាវុត្តា ន សុករា ឧញ្ឆេន បក្ក-ហេន យាបេតុំ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ឯតរហិ ខោ វជ្ជី ទុព្ភិក្ខា ទ្វីហិតិកា សេតដ្ឋិកា សលាកាវុត្តា ន សុករា ឧញ្ឆេន បក្កហេន យាបេតុំ កេន នុ ខោ មយំ ឧបាយេន សមគ្គា សម្មោ-ទមានា អវិវទមានា ផាសុកំ វស្សំ វសេយ្យាម

សិក្ខាបទទី ៨

(៣០៤) សម័យនោះ ព្រះភគវន្តសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់កាលគង់នៅក្នុងវេសាលីនគរ ក្នុងមហាវន ទៀបក្រុងវេសាលី ។ គ្រានោះឯង មានភិក្ខុច្រើនរូបជាមិត្តបានជួបប្រទះគ្នាថ្មីនឹងមិត្តស្និទ្ធស្នាលមុនមួន បាននៅចាំវស្សាបែបឆ្នេរស្ទឹងវគ្គុមទា ។ វេលានោះឯង ដែនវជ្ជីកើតទុព្ភិក្ខ(អត់បាយ) មនុស្សទាំងឡាយ ចិញ្ចឹមជីវិតបានដោយកម្រៃក្រៃពេក ក៏ដល់នូវសេចក្តីស្លាប់មានឆ្អឹងស (ដេរដាសលើដែនដី) នឹងទិញដូរស្រូវអង្កាម លុះតែមានស្លាកកាន់ជាសំគាល់ ទើបទិញដូរបាន មនុស្សទាំងអស់ក្នុងដែននោះមិនងាយនឹងចិញ្ចឹមជីវិតដោយការព្យាយាមស្វែងរកអាហារ ។ ខណៈនោះ ភិក្ខុទាំងនោះគិតគ្នាដូច្នេះថា ឥឡូវនេះ ដែនវជ្ជីកើតទុព្ភិក្ខ (អត់បាយ) មនុស្សទាំងឡាយ ចិញ្ចឹមជីវិតបានដោយកម្រៃក្រៃពេក ក៏ដល់នូវសេចក្តីស្លាប់មានឆ្អឹងស (ដេរដាសលើដែនដី) នឹងទិញដូរស្រូវអង្កាមលុះតែមានស្លាកកាន់ជាសំគាល់ ទើបទិញដូរបាន មនុស្សទាំងអស់ក្នុងដែននោះ មិនងាយនឹងចិញ្ចឹមជីវិតដោយការព្យាយាមស្វែងរកអាហារឡើយ តើយើងនឹងគិតធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ឲ្យបានសាមគ្គីស្មោះសរ កុំឲ្យមានវិវាទទាស់ទែងគ្នា នៅចាំវស្សាឲ្យបានស្រួលផង កុំឲ្យលំបាក

ឩ ច បិណ្ឌោកេន កិលមិស្សាមាតិ ។ ឯកច្ចេ
ឣមាហំសុ ហន្ទ មយំ អាវុសោ តិហីនំ កម្មំ
អធិដ្ឋេម ឣន្តេ អម្ហាកំ ធាតុំ មញ្ចិស្សន្តិ ឣវំ មយំ
សមគ្គា សម្មោទមានា អវិវទមានា ជាសុកំ វស្សំ
វសេយ្យាម ឩ ច បិណ្ឌោកេន កិលមិស្សាមាតិ ។
ឯកច្ចេ ឣមាហំសុ អលំ អាវុសោ កឹ តិហីនំ
កម្មំ អធិដ្ឋិតេន ហន្ទ មយំ អាវុសោ តិហីនំ
ទូតេយ្យំ ហរាម ឣន្តេ អម្ហាកំ ធាតុំ មញ្ចិស្សន្តិ
ឣវំ មយំ សមគ្គា សម្មោទមានា អវិវទមានា ជាសុកំ
វស្សំ វសេយ្យាម ឩ ច បិណ្ឌោកេន កិលមិស្សា-
មាតិ ។ ឯកច្ចេ ឣមាហំសុ អលំ អាវុសោ កឹ
តិហីនំ កម្មំ អធិដ្ឋិតេន កឹ តិហីនំ ទូតេយ្យំ
ហរដេន ហន្ទ មយំ អាវុសោ តិហីនំ អញ្ញមញ្ញស្ស
ឧត្តរិមនុស្សធម្មស្ស វណ្ណំ ភាសិស្សាម អសុកោ ភិក្ខុ
បឋមស្ស ឈានស្ស លាភី អសុកោ ភិក្ខុ ទុតិ-
យស្ស ឈានស្ស លាភី អសុកោ ភិក្ខុ តតិយស្ស

ដោយអាហារបិណ្ឌបាតផង ។ កិកុពួកខ្វះឆ្លើយថា អាវុសោ បើដូច្នោះ យើងត្រូវទទួលរ៉ាប់រងការងាររបស់គ្រហស្ថចុះ កាលបើយើងធ្វើយ៉ាងនេះហើយ គ្រហស្ថទាំងនោះ គង់នឹងនឹកនាឲ្យអាហារដល់យើងមិនខាន កាលបើបានអាហារយ៉ាងនេះហើយ យើងក៏បានសាមគ្គីស្មោះសរ មិនវិវាទគ្នាសោះឡើយ នៅចាំវស្សាក៏ស្រួលផង ហើយមិនលំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាតផង ។ កិកុពួកខ្វះឆ្លើយថា អាវុសោ កុំឡើយ ប្រយោជន៍អ្វី នឹងទទួលរ៉ាប់រងការងាររបស់គ្រហស្ថនោះ អាវុសោ ណ្ហើយចុះ យើងត្រូវធ្វើជាអ្នកបម្រើ នាំដំណឹងដល់ពួកគ្រហស្ថវិញ កាលបើយើងធ្វើយ៉ាងនេះហើយ គ្រហស្ថទាំងនោះគង់នឹងនឹកនាឲ្យអាហារបិណ្ឌបាតដល់យើងមិនខាន កាលបើបានអាហារយ៉ាងនេះហើយ យើងនឹងព្រមព្រៀងស្មោះសរ មិនវិវាទគ្នានៅចាំវស្សាក៏ស្រួលផង ហើយមិនលំបាក ដោយអាហារបិណ្ឌបាតផង ។ កិកុពួកខ្វះឆ្លើយថា អាវុសោ កុំឡើយ ប្រយោជន៍អ្វីនឹងទទួលរ៉ាប់រងការងាររបស់គ្រហស្ថ ប្រយោជន៍អ្វីនឹងធ្វើជាអ្នកបម្រើ នាំដំណឹងដល់ពួកគ្រហស្ថ អាវុសោ ណ្ហើយចុះ យើងនឹងពោលសរសើរនូវគុណវិមុត្តិសុខរបស់គ្នានឹងគ្នាដល់ពួកគ្រហស្ថវិញថា កិកុឯណោះបានឈានទី ១ កិកុឯណោះបានឈានទី ២ កិកុឯណោះបានឈានទី ៣

ឈានស្ស លាភី អសុកោ ភិក្ខុ ចតុត្ថស្ស ឈានស្ស លាភី អសុកោ ភិក្ខុ សោតាបន្នោ អសុកោ ភិក្ខុ សកទាគាមី អសុកោ ភិក្ខុ អនាគាមី អសុកោ ភិក្ខុ អរហា អសុកោ ភិក្ខុ តេវិជ្ជោ អសុកោ ភិក្ខុ ឆឡភិញ្ញោតិ ឯវរូបេ អម្ហាកំ ធាតុំ មញ្ញិស្សន្តិ ឯវំ មយំ សមក្កា សម្ភោទមានា អវិរោធមានា ជាសុកំ វស្សំ វសេយ្យាម ន ច បិណ្ឌាកេន កិលមិស្សាមាតិ ឯសោយេវ ខោ អាវុសោ សេយ្យោ យោ អម្ហាកំ ភិក្ខូនំ អញ្ញមញ្ញស្ស ទុត្តរិមនុស្សធម្មស្ស វណ្ណោ ភាសិតោតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភិក្ខូនំ អញ្ញមញ្ញស្ស ទុត្តរិមនុស្សធម្មស្ស វណ្ណំ ភាសិំសុ អសុកោ ភិក្ខុ បឋមស្ស ឈានស្ស លាភី ។បេ។ អសុកោ ភិក្ខុ ឆឡភិញ្ញោតិ ។ អថខោ តេ មនុស្សា លាភា វត នោ សុលទ្ធំ វត នោ យេសំ នោ ឯវរូបា ភិក្ខូ វស្សំ ឧបគតា ន វត នោ ឥតោ បុព្ពេ ឯវរូបា ភិក្ខូ វស្សំ ឧបគតា យថាយិមេ ភិក្ខូ សីលវន្តោ កល្យាណធម្មាតិ ។ តេ ន តានិសានិ ភោជនានិ

ภิกฺขุឯណោះបានឈានទី ๔ ភិក្ខុឯណោះជាសោតាបន្ន ភិក្ខុឯណោះជា
សកទាគាមី ភិក្ខុឯណោះជាអនាគាមី ភិក្ខុឯណោះជាព្រះអរហន្ត ភិក្ខុឯ-
ណោះបានវិជ្ជា ៣ ភិក្ខុឯណោះបានអភិញ្ញា ៦ កាលបើយើងពោលយ៉ាង
នេះហើយ គ្រហស្ថទាំងនោះគង់ទំនងនឹកនាឲ្យអាហារបិណ្ឌបាតដល់យើង
មិនខាន បើបានអាហារយ៉ាងនេះហើយ យើងក៏នឹងមានសេចក្តីសាមគ្គី
ស្មោះសរ មិនវិវាទគាស់ទែងគ្នាទេ នៅចាំវស្សាក៏ស្រួលហើយមិនលំបាក
ដោយបិណ្ឌបាតផង ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏យល់ព្រមថា អាវុសោ ពួកយើង
ពោលសរសើរគុណៈឧត្តរិមនុស្សធម៌ណារបស់គ្នាយើង ទៅវិញទៅ
មកដល់ពួកគ្រហស្ថ ការពោលសរសើរគុណៈឧត្តរិមនុស្សធម៌នេះស្រួល
ហើយ ។ លំដាប់នោះភិក្ខុទាំងនោះក៏បានពោលសរសើរគុណៈឧត្តរិមនុស្ស-
ធម៌ទៅវិញទៅមកដល់ពួកគ្រហស្ថថា ភិក្ខុឯណោះបានឈានទី ១ ។ បេ ។
ភិក្ខុឯណោះបានអភិញ្ញា ៦ ។ គ្រានោះ មនុស្សទាំងឡាយនោះក៏និ-
យាយគ្នាថា អើហ្ន៎យើងពាល់គ្នាបានភិក្ខុបែបនេះមកនៅចាំវស្សា ហៅពេញ
ជាលាភរបស់យើង ឈ្មោះថាយើងបានបុណ្យដោយងាយណាស់ហ្ន៎ តាំង
ពីដើមមកដល់ឥឡូវនេះ យើងពាល់គ្នាមិនដែលបានពួកភិក្ខុមានសីលមាន
ធម៌ជាកុសលដូចបែបនេះមកនៅចាំវស្សាសោះឡើយ ។ មនុស្សទាំងនោះ

อตฺตนา กุญฺชิ มาตาปิตูนํ เนติ ปุตฺตทารสฺส เนติ
ทาสกมฺมกรโปริสสฺส เนติ มิตฺตามจฺจานํ เนติ ญาติ-
สาโลหิตานํ เนติ ยานิสานิ กิญฺจนานิ เนติ ธ
ตานิสานิ ขาทนียานิ สายนียานิ ปานานิ อตฺตนา
ปิวิติ มาตาปิตูนํ เนติ ปุตฺตทารสฺส เนติ ทาสกมฺม
กรโปริสสฺส เนติ มิตฺตามจฺจานํ เนติ ญาติสา-
โลหิตานํ เนติ ยานิสานิ กิญฺจนานิ เนติ ฯ
อยเมตฺถ ตาย กิญฺจิ วณฺณาวณฺโณ อเหสุ ปิณฺ[ฑิ]ยา
ปสนฺนมุขวณฺณา วิปฺปสนฺนฉวิวณฺณา ฯ

[๓๐๕] อาจิณฺณา เขา ปเนตา วสฺสา วุฏฺฐานา
กิญฺจนา กกวิติ ธสฺสนาย อุปสงฺกมิตุ ฯ อยเมตฺถ
ตาย กิญฺจิ วสฺสา วุฏฺฐา ตาย เมาสชฺชเยน สงฺฆ-
สนฺตา สมาเมตฺวา ปตฺตจีวรมาทาย เยน เวสาลี

តែងប្រគេនភោជនាហារ[1] យ៉ាងណា ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភោជនាហារ យ៉ាងនោះមិនហ៊ានបរិភោគមាត់ខ្លួនឡើយ ហើយមិនបានជូនទៅមាតាបិតា កូនប្រពន្ធ ខ្ញុំកំដរ កម្មករបុរស មិត្ត អាមាត្យ ញាតិសាលោហិតសោះឡើយ (ម្យ៉ាងទៀត) ធ្លាប់ប្រគេនខាទនីយ[2] គ្រឿងសម្រាប់ភ្លក់[3] នឹងទឹកបាន[4] យ៉ាងណា ដល់ពួកភិក្ខុ ខាទនីយ នឹងគ្រឿងភ្លក់ ទឹកបានយ៉ាងនោះ ក៏មិនហ៊ានបរិភោគផឹកខ្លួនឯងឡើយ ហើយមិនបានជូនទៅមាតាបិតា កូនប្រពន្ធ ខ្ញុំកំដរ កម្មករបុរស មិត្ត អាមាត្យ ញាតិសាលោហិតសោះឡើយ ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះ (លុះបានអាហារនាន់បរិបូណ៌) ក៏មានសម្បុរល្អ មានឥន្ទ្រិយ ពេញលេញ មានសម្បុរមុខស្រស់បស់ សម្បុរស្បែកក៏ផូរផង់ ។

(៣០៥) ភិក្ខុទាំងឡាយកាលបើចេញវស្សារួចហើយ តែងនាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាទំនៀមមិនដែលខានឡើយ ។ វេលានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះលុះបាននៅចាំវស្សាគ្រប់ ៣ ខែហើយ ក៏រៀបចំទុកដាក់គ្រឿងសេនាសនៈ រួចនាំយកបាត្រចីវរចូលទៅក្រុងវេសាលី ដើរ

---

១ ភោជនមាន ៥ យ៉ាង គឺបាយ ១ នំ ១ សត្តូ ១ ត្រី ១ សាច់ ១ ។ ខាទនីយ បានខាងឯមើមឈើ ផ្លែឈើជាដើម ។ ៣ បានខាងឯគ្រឿងសម្រាប់បរិភោគ គឺទឹកដោះភរិ ១ ទឹកដោះខាប់ ១ ប្រេង ១ ទឹកឃ្មុំ ១ ទឹកអំពៅ ១ ។ ៤ ទឹកបាននោះ បានខាងទឹកបាន ៨ យ៉ាង មានទឹកបានធ្វើពីផ្លែស្វាយ ផ្លែព្រីងជាដើម ។

តេនុបសង្កមីសុ អនុបុព្ពេន យេន វេសាលី មហាវនំ
កូដាគារសាលា យេន ភគវា តេនុបសង្កមីសុ ឧបសង្ក-
មិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទីសុ ។ តេន
ខោ បន សមយេន និសាសុ វស្សំ វុត្ថា កិត្តិ
កិសា ហោន្តិ លូខា ទុព្ពណ្ណា ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតា
ធមនិសន្ថតគត្តា ។ វគ្គុមុទាតីរិយា បន កិត្តិ វណ្ណ-
វន្តោ ហោន្តិ បីនិន្ទ្រិយា បសន្នមុខវណ្ណា វិប្បស-
ន្នច្ឆវិវណ្ណា ។ អាចិណ្ណំ ខោ បនេតំ ពុទ្ធានំ ភគ-
វន្តានំ អាគន្តុកេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ បដិសម្មោទិតុំ ។
អថខោ ភគវា វគ្គុមុទាតីរិយេ ភិក្ខូ ឯតទវោច កច្ចិ
ភិក្ខវេ ខមនីយំ កច្ចិ យាបនីយំ កច្ចិ សមគ្គា
សម្មោទមានា អវិវទមានា ផាសុកំ វស្សំ វសិត្ថ
ន ច បិណ្ឌកេន កិលមិត្ថាតំ ។ ខមនីយំ
ភគវា យាបនីយំ ភគវា សមគ្គា ច មយំ ភន្តេ
សម្មោទមានា អវិវទមានា ផាសុកំ វស្សំ វសិម្ហា

ទៅតាមលំដាប់ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគដែលគង់នៅឯកូដាគារ-
សាលាកូដាគារព្រៃមហាវន ទៀបក្រុងវេសាលី លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាប
ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ សម័យនោះ
ឯង ពួកភិក្ខុដែលនៅចាំវស្សាក្នុងទិសទាំងឡាយ សឹងមានកាយស្តាំងស្គម
សៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់កើតជារោគលឿងស្វិតស្វាំង មានខ្លួនរោម
ដោយសរសៃ ។ ចំណែកខាងពួកភិក្ខុដែលនៅទៀបត្រើយស្ទឹងវគ្គុមុទា
មានសម្បុរល្អមានឥន្ទ្រិយពេញលេញ មានសម្បុរមុខក៏ស្រស់បស់ សម្បុរ
ស្បែកក៏ផូរផង់ ។ ឯទំនៀមរបស់ព្រះគតន្តសម្ពុទ្ធទាំងឡាយព្រះអង្គតែង
ស្មោះសរចំពោះជាមួយនឹងអាគន្តុកភិក្ខុគឺភិក្ខុដែលទើបនឹងមកដល់ថ្មី ។ គ្រា
នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ត្រាស់សួរទៅពួកភិក្ខុដែលនៅទៀប
ឆ្នេរស្ទឹងវគ្គុមុទាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកពល់គ្នាលួមអត់ធន់បានឬទេ
អ្នកពល់គ្នាលួមប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួលឬទេ អ្នកទាំងឡាយមានសេចក្តី
សាមគ្គីស្មោះសរមិនវិវាទគ្នាសោះឬទេគ្នា នៅចាំវស្សាស្រួលបួលមិនលំបាក
ដោយអាហារបិណ្ឌបាតទេឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ យើងខ្ញុំពល់គ្នាលួមអត់ធន់បាន បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ យើងខ្ញុំ
ពល់គ្នាលួមប្រព្រឹត្តទៅបាន បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ យើងខ្ញុំពល់គ្នាមាន
នៅចាំវស្សាក៏ស្រួលបួល

ន ច បិណ្ឌាកេន តវំ លភិស្សាតិ ។ ជានន្តាបិ តថាគតា
បុច្ឆន្តិ ជានន្តាបិ ន បុច្ឆន្តិ កាលំ វិទិត្វា បុច្ឆន្តិ
កាលំ វិទិត្វា ន បុច្ឆន្តិ អត្ថសញ្ហិតំ តថាគតា បុច្ឆន្តិ
នោ អនត្ថសញ្ហិតំ អនត្ថសញ្ហិតេ សេតុឃាតោ តថាគ-
តានំ ។ ទ្វីហាការេហិ ពុទ្ធា ភគវន្តោ តំក្ខណេ បដិបុច្ឆន្តិ
ឋានំ វា នេសេស្សាម សាវកានំ វា សិក្ខាបទំ បញ្ញា-
បេស្សាមាតិ ។ អថខោ ភគវា តត្ថុប្បន្នាតីរំយេ តំក្ខណេ
ឱតរេច យថាកថំ បន តុម្ហេ តំក្ខណេ សមក្កា សម្ពោ-
ធមាគា អរិយធម្មោ ជាសុកំ វស្សំ វសិត្ថ ន ច បិណ្ឌា-
កេន កិលមិត្ថាតិ ។ អថខោ តេ តំក្ខណេ ភគវតោ ឱត-
មត្តំ អាភេចេសុំ ។ តុច្ឆំ បន ភោ តំក្ខណេ ភូតន្តិ ។
ភូតំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា តេ ហិ ជាម

มิនលំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាតផង ។ ព្រះតថាគតទាំងឡាយទ្រង់ជ្រាប
នូវហេតុហើយត្រាស់សួរក៏មាន ជ្រាបហើយមិនត្រាស់សួរក៏មាន ជ្រាប
ច្បាស់នូវកាលគួរហើយត្រាស់សួរក៏មាន ជ្រាបច្បាស់នូវកាលគួរហើយ
មិនត្រាស់សួរក៏មាន ព្រះតថាគតទាំងឡាយទ្រង់ត្រាស់សួរតែកម្មដែល
ប្រកបព្រមដោយប្រយោជន៍ កម្មដែលមិនប្រកបព្រមដោយប្រយោជន៍
ព្រះអង្គមិនទ្រង់ត្រាស់សួរឡើយ ព្រះតថាគតទាំងឡាយព្រះអង្គផ្តាច់បង់
នូវកម្មមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ដោយអរិយមគ្គដែលសះអស់ហើយ ។
ព្រះកតវន្តសម្ពុទ្ធទាំងឡាយ ទ្រង់សួរបញ្ហាក់ពួកភិក្ខុដោយហេតុពីរប្រការ
គឺសួរដោយទ្រង់ព្រះដំរិះថា តថាគតនឹងសំដែងធម៌១ នឹងបញ្ញត្តនូវសិក្ខា-
បទដល់ពួកសាវក១ ។ កាលនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរទៅ
ពួកភិក្ខុដែលនៅទៀបឆ្នេរស្ទឹងវគ្គុមុទាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំង
ឡាយបានជាមានសេចក្តីសាមគ្គីស្មោះសរ មិនវិវាទនាស់ទែងគ្នា នៅចាំ
វស្សាក៏ស្រួលបួល មិនលំបាកដោយអាហារបិណ្ឌបាត តើដោយហេតុ
អ្វី ។ គ្រានោះ ភិក្ខុអម្បាលនោះ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏
មានព្រះភាគ (ដោយសព្វគ្រប់) ។ ទើបព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា នែភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ពាក្យរបស់អ្នកទាំងឡាយ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាប
ទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាជ្រាស ពិតមែន ។ ព្រះកតវន្តសម្ពុទ្ធ

តុម្ហេ កិត្តកេ ឧឆរស្ស កាយណា តិហីនំ អញ្ញមញ្ញស្ស ឧត្តរិមនុស្សធម្មស្ស វណ្ណំ ភាសិស្សថ នេតំ កិត្តកេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។បេ។ ឯវញ្ហិ បន កិត្តកេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន កិត្តក អនុបសម្បន្នស្ស ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ អារោចេយ្យ ភូតស្មឹ ចាបិត្តិយន្តិ ។

(៣០៦) យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។បេ។ កិត្តកិតិ ។បេ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ កិត្តកិតិ ។ អនុបសម្បន្នោ នាម កិត្តញ្ច កិត្តនិញ្ច ឋបេត្វា អវសេសោ អនុបសម្បន្នោ នាម ។

(៣០៧) ឧត្តរិមនុស្សធម្មោ នាម ឈានំ វិមោក្ខោ សមាធិ សមាបត្តិ ញាណទស្សនំ មគ្គភាវនា ផលសច្ឆិកិរិយា កិលេសប្បហានំ វិនីវរណតា ចិត្តស្ស សុញ្ញាគារេ អភិរតិ ។

(៣០៨) ឈានន្តិ បឋមំ ឈានំ ទុតិយំ ឈានំ តតិយំ ឈានំ ចតុត្ថំ ឈានំ ។ វិមោក្ខាតិ សុញ្ញតោ វិមោក្ខោ អនិមិត្តោ វិមោក្ខោ អប្បណិហិតោ

ទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកពាល់គ្នាមិនសមបើនឹងហ៊ាន
ពោលសរសើរគុណឧត្តរិមនុស្សធម៌របស់គ្នានឹងគ្នា ចំពោះពួកគ្រហស្ថ
ព្រោះហេតុតែចង់ឆ្អែតផ្ទៃទេ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកធ្វើ
នេះមិនបាននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ
។បេ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទ
នេះយ៉ាងនេះថា កិក្ខុណាមួយប្រាប់ឧត្តរិមនុស្សធម៌ ដល់អនុបសម្បន្ន
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះឧត្តរិមនុស្សធម៌នោះកិក្ខុបានពិតមែន ។

(៣០៦) ត្រង់ពាក្យថា កិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹង
បាឋដែលកណ្ឌសិក្ខាបទទី១ហើយ ។ ដែលហៅថា អនុបសម្បន្ននោះ គឺ
លើកលែងតែកិក្ខុនឹងកិក្ខុនីចេញ ក្រៅអំពីនោះហៅថា អនុបសម្បន្ន
ទាំងអស់ ។

(៣០៧) ដែលហៅថា ឧត្តរិមនុស្សធម្ម[1]នោះ សំដៅយកឈាន១ វិមោក្ខ១
សមាធិ១ សមាបត្តិ១ ញាណទស្សនៈ១ មគ្គភាវនា១ ផលសច្ឆិកិរិយា១
កិលេសប្បហាន១ ចិត្តវិនីវរណៈ១ សុញ្ញាគារអភិរតិ១ ។

(៣០៨) បទថា ឈាន គឺសំដៅយកបឋមជ្ឈាន ទុតិយជ្ឈាន
តតិយជ្ឈាន ចតុត្ថជ្ឈាន ។ បទថា វិមោក្ខ គឺសំដៅយកសុញ្ញតវិមោក្ខ

---

១ ពួកឧត្តរិមនុស្សធម្មនេះ បានអធិប្បាយក្នុងបាឋដីកាទី ៤ រួចហើយ ។

វិមោក្ខោ ។ សមាធីតិ សុញ្ញតោ សមាធិ អនិមិត្តោ សមាធិ អប្បណិហិតោ សមាធិ ។ សមាបត្តីតិ សុញ្ញតា សមាបត្តិ អនិមិត្តា សមាបត្តិ អប្បណិហិតា សមាបត្តិ ។ ញាណន្តិ តិស្សោ វិជ្ជា ។ មគ្គក្ខាវជាតិ ចត្តារេ សតិប្បដ្ឋានេ ចត្តារេ សម្មប្បធានេ ចត្តារេ ឥទ្ធិបាទា បញ្ចិន្ទ្រិយានិ បញ្ច ពលានិ សត្ត ពោជ្ឈង្គា អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ ផលសច្ឆិកិរិយាតិ សោតាបត្តិផលស្ស សច្ឆិកិរិយា សកទាគាមិផលស្ស សច្ឆិកិរិយា អនាគាមិផលស្ស សច្ឆិកិរិយា អរហត្តផលស្ស សច្ឆិកិរិយា ។ កិលេសប្បហានន្តិ រាគស្ស បហានំ ទោសស្ស បហានំ មោហស្ស បហានំ ។ វិនីវរណាតិ ចិត្តស្សាតិ រាគា ចិត្តស្ស វិនីវរណាតិ ទោសា ចិត្តស្ស វិនីវរណាតិ មោហា ចិត្តស្ស វិនីវរណាតិ ។ សុញ្ញាគារេ អភិរតីតិ បឋមេន ឈានេន សុញ្ញាគារេ អភិរតិ ទុតិយេន ឈានេន សុញ្ញាគារេ អភិរតិ តតិយេន ឈានេន សុញ្ញាគារេ អភិរតិ ចតុត្ថេន ឈានេន សុញ្ញាគារេ អភិរតិ ។

អនិមិត្តវិមោក្ខ អប្បណិហិតវិមោក្ខ ។ បទថា សមាធិ គឺសំដៅយក
សុញ្ញតសមាធិ អនិមិត្តសមាធិ អប្បណិហិតសមាធិ ។ បទថា សមា-
បត្តិ គឺសំដៅយក សុញ្ញតសមាបត្តិ អនិមិត្តសមាបត្តិ អប្បណិហិត-
សមាបត្តិ ។ បទថា ញាណ គឺសំដៅយកវិជ្ជា ៣ ។ បទថា មគ្គភាវនា
គឺសំដៅយក សតិបដ្ឋាន ៤ សម្មប្បធាន ៤ ឥទ្ធិបាទ ៤ ឥន្ទ្រិយ ៥
ពល ៥ ពោជ្ឈង្គ ៧ មគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ។ បទថា
ផលសច្ឆិកិរិយា គឺកិរិយាធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសោតាបត្តិផល កិរិយាធ្វើឲ្យ
ជាក់ច្បាស់នូវសកទាគាមិផល កិរិយាធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល
កិរិយាធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្តផល ។ បទថា កិលេសប្បហាន
គឺកិរិយាលះរាគៈ លះទោសៈ លះមោហៈ ។ បទថា ចិត្តវិនីវរណៈ
គឺចិត្តដែលប្រាសចាករាគៈ ចិត្តដែលប្រាសចាកទោសៈ ចិត្តដែលប្រាស
ចាកមោហៈ ។ សុញ្ញាគារអភិរតិ គឺសេចក្តីត្រេកអរក្នុងផ្ទះដ៏ស្ងាត់ដោយ
បឋមជ្ឈាន សេចក្តីត្រេកអរក្នុងផ្ទះដ៏ស្ងាត់ដោយទុតិយជ្ឈាន សេចក្តី
ត្រេកអរក្នុងផ្ទះដ៏ស្ងាត់ដោយតតិយជ្ឈាន សេចក្តីត្រេកអរក្នុងផ្ទះដ៏ស្ងាត់
ដោយចតុត្ថជ្ឈាន ។

[๓๐๙] อาภาเตยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ปฐมํ ฌานํ สมาปชฺชิตฺวา กณฺณสฺส อาปาถํ วาจิตฺตียสฺส ฯ อาภาเตยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ปฐมํ ฌานํ สมาปชฺชามีติ กณฺณสฺส อาปาถํ วาจิตฺตียสฺส ฯ อาภาเตยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ปฐมํ ฌานํ สมาปชฺโนติ กณฺณสฺส อาปาถํ วาจิตฺตียสฺส ฯ อาภาเตยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ปฐมสฺส ฌานสฺส ลาภิมฺหีติ กณฺณสฺส อาปาถํ วาจิตฺตียสฺส ฯ อาภาเตยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ปฐมสฺส ฌานสฺส วสิมฺหีติ กณฺณสฺส อาปาถํ วาจิตฺตียสฺส ฯ อาภาเตยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ปฐมํ ฌานํ สญฺเจตยนฺติ กณฺณสฺส อาปาถํ วาจิตฺตียสฺส ฯ

[๓๑๐] อาภาเตยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ทุติยํ ฌานํ ตติยํ ฌานํ จตุตฺถํ ฌานํ สมาปชฺชึ สมาปชฺชามิ สมาปโนฺ จตุตฺถสฺส ฌานสฺส ลาภิมฺหิ วสิมฺหิ จตุตฺถํ ฌานํ สญฺเจตยนฺติ กณฺณสฺส อาปาถํ วาจิตฺตียสฺส ฯ

[๓๐๙] ពាក្យថា ច្រាប់ គឺកិកុនិយាយច្រាប់ដល់អនុបសម្បន្ន ថា អាត្មាបានចូលបឋមជ្ឈានរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា ច្រាប់ គឺកិកុនិយាយច្រាប់ដល់អនុបសម្បន្នថា អាត្មាកំពុងចូលបឋមជ្ឈាន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា ច្រាប់ គឺកិកុនិយាយច្រាប់ដល់អនុប-សម្បន្នថា អាត្មាជាអ្នកចូលបឋមជ្ឈានហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា ច្រាប់ គឺកិកុនិយាយច្រាប់ដល់អនុបសម្បន្នថា អាត្មាជាអ្នក បានបឋមជ្ឈាន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា ច្រាប់ គឺកិកុ និយាយច្រាប់ដល់អនុបសម្បន្នថា អាត្មាជាអ្នកស្ទាត់ក្នុងបឋមជ្ឈាន ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា ច្រាប់ គឺកិកុនិយាយច្រាប់ដល់ អនុបសម្បន្នថា បឋមជ្ឈានអាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ត្រូវអាបត្តិ បាចិត្តិយ ។

[๓๑๐] ពាក្យថា ច្រាប់ គឺកិកុនិយាយច្រាប់ដល់អនុបសម្បន្ន ថា អាត្មាបានចូលហើយ កំពុងចូល ជាអ្នកចូល ទុតិយជ្ឈាន តតិយជ្ឈាន ចតុត្ថជ្ឈាន អាត្មាជាអ្នកបានទៅចតុត្ថជ្ឈាន អាត្មាជាអ្នកស្ទាត់ក្នុងចតុត្ថជ្ឈាន ចតុត្ថជ្ឈានអាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[๓๑๑] อาเภเตยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส สุญฺญตํ วิโมกฺขํ อนิมิตฺตํ วิโมกฺขํ อปฺปณิหิตํ วิโมกฺขํ สุญฺญตํ สมาธึ อนิมิตฺตํ สมาธึ อปฺปณิหิตํ สมาธึ สมาปตฺตึ สมาปชฺชามิ สมาปชฺโช อปฺปณิหิตสฺส สมาธิสฺส ลาภินฺติ วิสีทนฺติ อปฺปณิหิโต สมาธิ สจฺฉิกโต มยาติ ภณนฺตสฺส อาปตฺติ ทาติยสฺส ฯ

[๓๑๒] อาเภเตยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส สุญฺญตํ สมาปตฺตึ อนิมิตฺตํ สมาปตฺตึ อปฺปณิหิตํ สมาปตฺตึ สมาปชฺชามิ สมาปชฺโช อปฺปณิหิตาย สมาปตฺติยา ลาภินฺติ วิสีทนฺติ อปฺปณิหิตา สมาปตฺติ สจฺฉิกตา มยาติ ภณนฺตสฺส อาปตฺติ ทาติยสฺส ฯ

[๓๑๓] อาเภเตยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ตีสุ วิชฺชาสุ สมาปชฺชามิ สมาปชฺโช ตีสุ วิชฺชาสุ ลาภินฺติ วิสีทนฺติ ตีสุ วิชฺชาสุ สจฺฉิกตา มยาติ ภณนฺตสฺส อาปตฺติ ทาติยสฺส ฯ

[๓๑๔] อาเภเตยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส จตฺตาโร สติปฏฺฐาเน จตฺตาโร สมฺมปฺปธาเน จตฺตาโร

(๓๑๑) ពាក្យថា ជ្រាប គឺកិកូនិយាយជ្រាបដល់អនុបសម្បន្នថា អាត្មាជ្រាន ដល់ កំពុងដល់ ជាអ្នកដល់ នូវសុញ្ញតវិមោក្ខ អនិមិត្តវិមោក្ខ អប្បណិហិតវិមោក្ខ សុញ្ញតសមាធិ អនិមិត្តសមាធិ អប្បណិហិតសមាធិ អាត្មាជាអ្នកជ្រាននូវអប្បណិហិតសមាធិ អាត្មាជាអ្នកស្ទាត់កំណត់នូវអប្បណិហិតសមាធិ អប្បណិហិតសមាធិអាត្មាជ្រានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ត្រូវអាបត្តិជាចិត្តិយ ។

(๓๑๒) ពាក្យថា ជ្រាប គឺកិកូនិយាយជ្រាបដល់អនុបសម្បន្នថា អាត្មាជ្រានចូល កំពុងចូល ជាអ្នកចូល នូវសុញ្ញតសមាបត្តិ អនិមិត្តសមាបត្តិ អប្បណិហិតសមាបត្តិ អាត្មាជាអ្នកជ្រាននូវអប្បណិហិតសមាបត្តិ អាត្មាជាអ្នកស្ទាត់កំណត់អប្បណិហិតសមាបត្តិ អប្បណិហិតសមាបត្តិអាត្មាជ្រានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ត្រូវអាបត្តិជាចិត្តិយ ។

(๓๑๓) ពាក្យថា ជ្រាប គឺកិកូនិយាយជ្រាបដល់អនុបសម្បន្នថា អាត្មាជ្រានដល់ កំពុងដល់ ជាអ្នកដល់ នូវវិត្រវិជ្ជា អាត្មាជាអ្នកជ្រាននូវវិត្រវិជ្ជា អាត្មាជាអ្នកស្ទាត់កំណត់វិត្រវិជ្ជា វិត្រវិជ្ជាអាត្មាជ្រានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ត្រូវអាបត្តិជាចិត្តិយ ។

(๓๑๔) ពាក្យថា ជ្រាប គឺកិកូនិយាយជ្រាបដល់អនុបសម្បន្នថា អាត្មាជ្រានដល់ កំពុងដល់ ជាអ្នកដល់ នូវសតិបដ្ឋាន៤ សម្មប្បធាន៤

สนฺทิฏฺฐาเย สมาปชฺชึ สมาปชฺชามิ สมาปชฺโช ตฺวญฺจ
สนฺทิฏฺฐาหญฺจ ลาภิมฺหิ วสิมฺหิ ตฺวญฺจาสิ สนฺทิฏฺฐา สมฺปรายา
มยาปิ กณฺฑสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๑๕) อาเภเตยฺยาปิ อนุปสมฺปนฺนสฺส ปญฺจินฺทฺริ-
ยานิ ปญฺจ พลานิ สมาปชฺชึ สมาปชฺชามิ สมาปชฺโช
ปญฺจินฺทฺริยานิ ปญฺจ พลานิ ลาภิมฺหิ วสิมฺหิ ปญฺจ พลานิ สมฺปรา-
ยานิ มยาปิ กณฺฑสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๑๖) อาเภเตยฺยาปิ อนุปสมฺปนฺนสฺส สตฺต
โพชฺฌงฺเค สมาปชฺชึ สมาปชฺชามิ สมาปชฺโช สตฺตินฺทฺริ-
โพชฺฌงฺคานิ ลาภิมฺหิ วสิมฺหิ สตฺต โพชฺฌงฺคา สมฺปรา-
มยาปิ กณฺฑสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๑๗) อาเภเตยฺยาปิ อนุปสมฺปนฺนสฺส อริยํ
อฏฺฐงฺคิกํ มคฺคํ สมาปชฺชึ สมาปชฺชามิ สมาปชฺโช
อริยสฺส อฏฺฐงฺคิกสฺส มคฺคสฺส ลาภิมฺหิ วสิมฺหิ อริยา
อฏฺฐงฺคิกา มคฺคา สมฺปรายา มยาปิ กณฺฑสฺส
อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

ឥទ្ធិបាទ ๔ អាត្មាជាអ្នកបាននូវឥទ្ធិបាទទាំង ๔ អាត្មាជាអ្នកស្ទាត់ក្នុងឥទ្ធិបាទទាំង ๔ ឥទ្ធិបាទទាំង ๔ អាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(๓๑๕) ពាក្យថា ប្រាប់ គឺកិរិយាប្រាប់ដល់អនុបសម្បន្នថា អាត្មាបានដល់ កំពុងដល់ ជាអ្នកដល់ នូវឥន្ទ្រិយ ๕ ពល: ๕ អាត្មាជាអ្នកបាននូវពល: ๕ អាត្មាជាអ្នកស្ទាត់ក្នុងពល: ๕ ពល: ๕ អាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(๓๑๖) ពាក្យថា ប្រាប់ គឺកិរិយាប្រាប់ដល់អនុបសម្បន្នថា អាត្មាបានដល់ កំពុងដល់ ជាអ្នកដល់ នូវពោជ្ឈង្គទាំង ๗ អាត្មាជាអ្នកបាននូវពោជ្ឈង្គទាំង ๗ អាត្មាជាអ្នកស្ទាត់ក្នុងពោជ្ឈង្គទាំង ๗ ពោជ្ឈង្គទាំង ๗ អាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(๓๑๗) ពាក្យថា ប្រាប់ គឺកិរិយាប្រាប់ដល់អនុបសម្បន្នថា អាត្មាបានដល់ កំពុងដល់ ជាអ្នកដល់ នូវមគ្គប្រកបដោយអង្គទាំង ๘ ដ៏ប្រសើរ អាត្មាជាអ្នកបាននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គទាំង ๘ ដ៏ប្រសើរ អាត្មាជាអ្នកស្ទាត់ក្នុងមគ្គប្រកបដោយអង្គទាំង ๘ ដ៏ប្រសើរ មគ្គប្រកបដោយអង្គទាំង ๘ ដ៏ប្រសើរអាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(๓๑๘) อภิเจตเยยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส โสตา-
ปตฺติผลํ สกทาคามิผลํ อนาคามิผลํ อรหตฺตผลํ[๑]
สมาปชฺชึ สมาปชฺชามิ สมาปชฺโช อรหตฺตผลสฺส
ลาภึ วสึ อรหตฺตผลํ สจฺฉิกตนฺติ มยาติ
กณฺหสฺส อาปตฺติ ทาฏฺฐพฺพสฺส ฯ

(๓๑๙) อภิเจตเยยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ภาคา เม
ปตฺตา โทสา เม ปตฺตา โมหา เม ปตฺตา มานา มุตฺตา
ปหีนา ปฏินิสฺสฏฺฐา ขุทฺทกา สมุทฺทกาติ
กณฺหสฺส อาปตฺติ ทาฏฺฐพฺพสฺส ฯ

(๓๒๐) อภิเจตเยยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ภาคา
เม ปตฺตา วิตีวาฬา โทสา เม ปตฺตา วิตีวาฬา โมหา
เม ปตฺตา วิตีวาฬาติ กณฺหสฺส อาปตฺติ ทาฏฺฐพฺพสฺส ฯ

(๓๒๑) อภิเจตเยยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส สุญฺญา-
คาเร ปฐมํ ฌานํ ทุติยํ ฌานํ ตติยํ ฌานं
จตุตฺถํ ฌานํ สมาปชฺชึ สมาปชฺชามิ สมาปชฺโช

๑ ๒ ม. อรหตฺตํ ฯ ฉสุ สพฺพตฺถ ญาตพฺพา ฯ

(๓๑๘) พากยว่า ชื่อว่า ชื่อว่าถึงพร้อมด้วยอนุปสัมปันนธรรม ว่าเราได้ถึงพร้อมแล้ว ได้ถึงพร้อมแล้วเฉพาะ ได้ถึงพร้อมแล้วทั่วพร้อม ได้ถึงพร้อมแล้วโดยชอบ ได้ถึงพร้อมแล้วโดยชอบเฉพาะ ได้ถึงพร้อมแล้วโดยชอบทั่วพร้อม ได้ถึงพร้อมแล้วโดยชอบเฉพาะทั่วพร้อม ได้ถึงพร้อมแล้วโดยชอบเฉพาะทั่วพร้อมซึ่งอรหัตตผล ได้ถึงพร้อมแล้วโดยชอบเฉพาะทั่วพร้อมซึ่งอรหัตตผลว่าเราได้ถึงพร้อมแล้วโดยชอบเฉพาะทั่วพร้อมซึ่งอรหัตตผลด้วยประการฉะนี้

สุญฺญาคาเร จตุตฺถสฺส ฌานสฺส ลาภิมฺหิ วสิมฺหิ สุญฺญาคาเร จตุตฺถํ ฌานํ สมาปตฺตึ มยาติ ภณนฺตสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๒๒) อาภาเคยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ปฐมมฺปิ ฌานํ ทุติยมฺปิ ฌานํ สมาปตฺตึ สมาปชฺชามิ สมาปชฺโช ปฐมสฺส จ ฌานสฺส ทุติยสฺส จ ฌานสฺส ลาภิมฺหิ วสิมฺหิ ปฐมมฺปิ ฌานํ ทุติยมฺปิ ฌานํ สมาปตฺตึ มยาติ ภณนฺตสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ อาภาเคยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ปฐมมฺปิ ฌานํ ทุติยมฺปิ ฌานํ ฯเปฯ ปฐมมฺปิ ฌานํ จตุตฺถมฺปิ ฌานํ สมาปตฺตึ สมาปชฺชามิ สมาปชฺโช ปฐมสฺส จ ฌานสฺส จตุตฺถสฺส จ ฌานสฺส ลาภิมฺหิ วสิมฺหิ ปฐมมฺปิ ฌานํ จตุตฺถมฺปิ ฌานํ สมาปตฺตึ มยาติ ภณนฺตสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๒๓) อาภาเคยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ปฐมมฺปิ ฌานํ สุญฺญตมฺปิ วิโมกฺขํ อนิมิตฺตมฺปิ วิโมกฺขํ อปฺปณิหิตมฺปิ วิโมกฺขํ สุญฺญตมฺปิ สมาธึ

ទ្វេបឋមជ្ឈាន អាត្មាជាអ្នកស្គាត់កង់ចតុត្ថជ្ឈាន កង់ផ្លុះដ៏ស្ងាត់ ចតុត្ថជ្ឈាន អាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ កង់ផ្លុះដ៏ស្ងាត់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(๓๒๒) ពាក្យថា ចប់ គឺកិក្ខុនិយាយចប់ចំពោះអនុបសម្បន្ន ថា អាត្មាបានចូលហើយ កំពុងចូល ជាអ្នកចូល បឋមជ្ឈានផង ទុតិយ-ជ្ឈានផង អាត្មាជាអ្នកបាននូវបឋមជ្ឈានផង ទុតិយជ្ឈានផង អាត្មាជាអ្នកស្គាត់កង់បឋមជ្ឈានផង ទុតិយជ្ឈានផង បឋមជ្ឈានផង ទុតិយជ្ឈានផង អាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា ចប់ គឺកិក្ខុនិយាយចប់ចំពោះអនុបសម្បន្នថា អាត្មាបានចូលហើយ កំពុងចូល ជាអ្នកចូល បឋមជ្ឈានផង តតិយជ្ឈានផង ។ បេ ។ បឋមជ្ឈានផង ចតុត្ថជ្ឈានផង អាត្មាជាអ្នកបាននូវបឋមជ្ឈានផង ចតុត្ថ-ជ្ឈានផង អាត្មាជាអ្នកស្គាត់កង់បឋមជ្ឈានផង ចតុត្ថជ្ឈានផង បឋមជ្ឈាន ផង ចតុត្ថជ្ឈានផង អាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ត្រូវអាបត្តិ បាចិត្តិយ ។

(๓๒๓) ពាក្យថា ចប់ គឺកិក្ខុនិយាយចប់ចំពោះអនុបសម្បន្ន ថា អាត្មាបានចូលហើយ កំពុងចូល ជាអ្នកចូល បឋមជ្ឈានផង សុញ្ញត-វិមោក្ខផង អនិមិត្តវិមោក្ខផង អប្បណិហិតវិមោក្ខផង សុញ្ញតសមាធិផង

อนิมิตฺตญฺ สมาธึ อปฺปณิหิตญฺ สมาธึ สมาปตฺตึ สมาปชฺชามิ สมาปชฺโช ปฐมสฺส ฉ ฌานสฺส อปฺปณิหิตสฺส ฉ สมาธิสฺส ลาภินฺทฺริยสฺส วสินฺทฺริยสฺส ปฐมญฺ ฌานํ อปฺปณิหิโต ฉ สมาธิ สมาปตฺติโต ปยาติ กณฺหสฺส อาปตฺติ ฆาติสฺสิยสฺส ฯ

(๓๒๔) อาเภเยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ปฐมญฺ ฌานํ สุญฺญตญฺ สมาปตฺตึ อนิมิตฺตญฺ สมาปตฺตึ อปฺปณิหิตญฺ สมาปตฺตึ สมาปตฺตึ สมาปชฺชามิ สมาปชฺโช ปฐมสฺส ฉ ฌานสฺส อปฺปณิหิตาย ฉ สมาปตฺติยา ลาภินฺทฺริยสฺส วสินฺทฺริยสฺส ปฐมญฺ ฌานํ อปฺปณิหิโต ฉ สมาปตฺติ สมาปตฺติโต ปยาติ กณฺหสฺส อาปตฺติ ฆาติสฺสิยสฺส ฯ

(๓๒๕) อาเภเยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ปฐมญฺ ฌานํ ตีสฺสา ฉ วิชฺชา สมาปตฺติ สมาปชฺชามิ สมาปชฺโช ปฐมสฺส ฉ ฌานสฺส ตีสฺสนฺนญฺ วิชฺชานํ ลาภินฺทฺริยสฺส วสินฺทฺริยสฺส ปฐมญฺ ฌานํ ตีสฺสา ฉ วิชฺชา สมาปตฺติโต ปยาติ กณฺหสฺส อาปตฺติ ฆาติสฺสิยสฺส ฯ

อนิมิตฺตสมาธิ์ อปฺปณิหิตสมาธิ์ អាត្មាជាអ្នកបាននូវបឋមជ្ឈាន ផង អปฺปณิหิตสมาธิ์ អាត្មាជាអ្នកស្ងាត់ក្នុងបឋមជ្ឈានផង អปฺปณิ-หิตสมาธิ์ បឋមជ្ឈានផង អปฺปณิหิตสมาธิ์ អាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ฯ

(๓๒๔) ពាក្យថា ចូលបាប់ គឺកិកុនិយាយចូលបាប់ចំពោះអនុបសម្បន្នថា អាត្មាបានចូលហើយ កំពុងចូល ជាអ្នកចូល បឋមជ្ឈានផង សុញฺញត-សមាបត្តិផង អនิមิตฺตสมาបត្តិផង អปฺปณิหิตสมาបត្តិផង អាត្មាជាអ្នកបាននូវបឋមជ្ឈានផង អปฺปณิหิตสมาបត្តិផង អាត្មាជាអ្នកស្ងាត់ក្នុងបឋម-ជ្ឈានផង អปฺปณิหิตสมาបត្តិផង បឋមជ្ឈានផង អปฺปณิหิตสมาបត្តិផង អាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ฯ

(๓๒๕) ពាក្យថា ចូលបាប់ គឺកិកុនិយាយចូលបាប់ចំពោះអនុបសម្បន្ន ថា អាត្មាបានចូលហើយ កំពុងចូល ជាអ្នកចូល បឋមជ្ឈានផង វិត-ក្កវិជ្ជាផង អាត្មាជាអ្នកបាននូវបឋមជ្ឈានផង វិតក្កវិជ្ជាផង អាត្មាជាអ្នកស្ងាត់ក្នុងបឋមជ្ឈានផង វិតក្កវិជ្ជាផង បឋមជ្ឈានផង វិតក្កវិជ្ជាផង អាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ฯ

[๓๒๖] อาเภเธยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ปมมฺปิ ฌานํ จตฺตาเร จ สตฺตปฺปฏฺฐาเน จตฺตาเร จ สมฺมปฺปธาเน จตฺตาเร จ อิทฺธิปาเท สมาปตฺตึ สมาปชฺชามิ สมาปชฺโช ปมมฺปิ จ ฌานมฺปิ จตฺตุนฺนมฺปิ อิทฺธิปาทานํ ลาภิมฺหิ วสิมฺหิ ปมมฺปิ ฌานํ จตฺตาเร จ อิทฺธิปาเท สจฺฉิกตา มยาติ กณฺหสฺส อาปตฺติ ฉาจิตฺตุยฺยสฺส ฯ

[๓๒๗] อาเภเธยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ปมมฺปิ ฌานํ ปญฺจ จ อินฺทฺริยานิ ปญฺจ จ พลานิ สมาปตฺตึ สมาปชฺชามิ สมาปชฺโช ปมมฺปิ จ ฌานมฺปิ ปญฺจนฺนมฺปิ พลานํ ลาภิมฺหิ วสิมฺหิ ปมมฺปิ ฌานํ ปญฺจ จ พลานิ สจฺฉิกตานิ มยาติ กณฺหสฺส อาปตฺติ ฉาจิตฺตุยฺยสฺส ฯ

[๓๒๘] อาเภเธยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ปมมฺปิ ฌานํ สตฺต จ โพชฺฌงฺเค สมาปตฺตึ สมาปชฺชามิ สมาปชฺโช ปมมฺปิ ฌานมฺปิ สตฺตนฺนมฺปิ โพชฺฌงฺคานํ ลาภิมฺหิ วสิมฺหิ ปมมฺปิ ฌานํ สตฺต จ โพชฺฌงฺเค สจฺฉิกตา มยาติ กณฺหสฺส อาปตฺติ ฉาจิตฺตุยฺยสฺส ฯ

(๓๒๖) พากฺยว่า ภิกฺขุ คือภิกฺขุนิยายภิกฺขุ ชื่อว่าภิกษุ ในพากฺยนี้ว่า

(๓๒๙) อาเภเตยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ปฐมมฺปิ ฌานํ อารุยฺห อฏฺฐงฺคิกํ มคฺคํ สมาปชฺชิ สมาปชฺชติ สมาปชฺชิสฺสติ ปฐมสฺส จ ฌานสฺส อารุยฺหสฺส จ อฏฺฐงฺคิกสฺส มคฺคสฺส ลาภิมฺหิ วสิมฺหิ ปฐมมฺปิ ฌานํ อารุยฺห อฏฺฐงฺคิกา มคฺคา สญฺจิกเตา มยาติ ภณนฺตสฺส อาปตฺติ ทาเปตพฺพสฺส ฯ

(๓๓๐) อาเภเตยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ปฐมมฺปิ ฌานํ โสตาปตฺติผลมฺปิ สกทาคามิผลมฺปิ อนาคามิผลมฺปิ อรหตฺตผลมฺปิ สมาปชฺชิ สมาปชฺชติ สมาปชฺชิสฺสติ ปฐมสฺส จ ฌานสฺส อรหตฺตผลสฺส จ ลาภิมฺหิ วสิมฺหิ ปฐมมฺปิ ฌานํ อรหตฺตผลมฺปิ สญฺจิกตํ มยาติ ภณนฺตสฺส อาปตฺติ ทาเปตพฺพสฺส ฯ

(๓๓๑) อาเภเตยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ปฐมมฺปิ ฌานํ สมาปชฺชิ สมาปชฺชติ สมาปชฺชิสฺสติ

(๓๒๙) ពាក្យថា ច្រាប់ គឺកិកុនិយាយច្រាប់ចំពោះអនុបសម្បន្ន ថា អាត្មាបានចូលហើយ កំពុងចូល ជាអ្នកចូល បឋមជ្ឈានផង មគ្គ ប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរផង អាត្មាជាអ្នកបាននូវបឋមជ្ឈានផង មគ្គ ប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរផង អាត្មាជាអ្នកស្វាត់កង់បឋមជ្ឈានផង មគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរផង បឋមជ្ឈានផង មគ្គប្រកបដោយ អង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរផង អាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ត្រូវអាបត្តិ ចាបិត្តិយ ។

(๓๓๐) ពាក្យថា ច្រាប់ គឺកិកុនិយាយច្រាប់ចំពោះអនុបសម្បន្ន ថា អាត្មាបានចូលហើយ កំពុងចូល ជាអ្នកចូលបឋមជ្ឈានផង សោតា-បត្តិផលផង សកទាគាមិផលផង អនាគាមិផលផង អរហត្តផលផង អាត្មាជាអ្នកបាននូវបឋមជ្ឈានផង អរហត្តផលផង អាត្មាជាអ្នកស្វាត់ កង់បឋមជ្ឈានផង អរហត្តផលផង បឋមជ្ឈានផង អរហត្តផលផង អាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ត្រូវអាបត្តិចាបិត្តិយ ។

(๓๓๑) ពាក្យថា ច្រាប់ គឺកិកុនិយាយច្រាប់ចំពោះអនុប-សម្បន្នថា អាត្មាបានចូលហើយ កំពុងចូល ជាអ្នកចូល បឋមជ្ឈានផង

ภาโค จ เม จตฺโต โทโสโส จ เม จตฺโต โมหโม จ เม จตฺโต วนฺโต มุตฺโต ปหีโน ปฏินิสฺสฏฺโ ขาเณฺฑติโคโต สมุเณฺฑติโคโตติ ภณนฺตสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๓๒) อาโรเจยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ปมมญฺ ฌานํ สมาปชฺชี สมาปชฺชามิ สมาปชฺโช ภาโค จ เม จิตฺตํ วิมุตฺตมณิ โทสา จ เม จิตฺตํ วิมุตฺตมณิ โมหา จ เม จิตฺตํ วิมุตฺตมณิติ ภณนฺตสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๓๓) อาโรเจยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ทุติยญฺ ฌานํ ตติยญฺ ฌานํ ฯเปฯ ทุติยญฺ ฌานํ จตุตฺถญฺ ฌานํ สมาปชฺชี สมาปชฺชามิ สมาปชฺโช ทุติยสฺส จ ฌานสฺส จตุตฺถสฺส จ ฌานสฺส ลาภิมฺหิ วสิมฺหิ ทุติยญฺ ฌานํ จตุตฺถญฺ ฌานํ สมาปชฺชิตพฺพนฺติ ภณนฺตสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ อาโรเจยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ทุติยญฺ ฌานํ ฯเปฯ

អាត្មាលះបង់កគៈហើយផង អាត្មាលះបង់ទោសៈហើយផង អាត្មាលះបង់មោហៈហើយផង កគៈ ទោសៈ មោហៈ អាត្មាបានខ្ជាក់ចោលហើយ បានដកចេញចោលហើយ បានបន្ទាត់ចោលហើយ បានលាស់ចោលហើយ បានរើឡើងហើយ បានគាស់រំលើងហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(๓๓๒) ពាក្យថា ថ្កាប់ គឺកិកូនិយាយថ្កាប់ចំពោះអនុបសម្បន្នថា *អាត្មាបានចូលហើយ កំពុងចូល ជាអ្នកចូល បឋមជ្ឈានផង* ចិត្តរបស់អាត្មាថ្កាសចាកកគៈផង ចិត្តរបស់អាត្មាថ្កាសចាកទោសៈផង ចិត្តរបស់អាត្មាថ្កាសចាកមោហៈផង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(๓๓๓) ពាក្យថា ថ្កាប់ គឺកិកូនិយាយថ្កាប់ចំពោះអនុបសម្បន្នថា *អាត្មាបានចូលហើយ កំពុងចូល ជាអ្នកចូល ទុតិយជ្ឈានផង តតិយជ្ឈានផង ។ បេ ។ ទុតិយជ្ឈានផង* ចតុត្ថជ្ឈានផង *អាត្មាជាអ្នកបានទូទុតិយជ្ឈានផង* ចតុត្ថជ្ឈានផង *អាត្មាជាអ្នកស្ទាត់កដ៏ទុតិយជ្ឈានផង* ចតុត្ថជ្ឈានផង ទុតិយជ្ឈានផង ចតុត្ថជ្ឈានផង *អាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ* ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា ថ្កាប់ គឺកិកូនិយាយថ្កាប់ចំពោះអនុបសម្បន្នថា *អាត្មាបានចូលហើយ កំពុងចូល*

โมหา จ เม ฉิตฺตํ วินีวรณตฺตา กณฺหสฺส อาปตฺติ
ฉาทิตฺตียสฺส ฯ อาเวเณยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ทุติ-
ยมฺปิ ฌานํ ปฐมมฺปิ ฌานํ สมาปชฺชิ สมาปชฺชามิ
สมาปชฺโช ทุติยสฺส จ ฌานสฺส ปฐมสฺส จ
ฌานสฺส ลาภินฺหิ วสินฺหิ ทุติยมฺปิ ฌานํ ปฐมมฺปิ
ฌานํ สชฺฌิกตฺวา มยาติ กณฺหสฺส อาปตฺติ ฉาทิตฺ-
ยสฺส ฯ เป ฯ อาเวเณยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส โมหา
จ เม ฉิตฺตา วินีวรณา ปฐมมฺปิ ฌานา สมาปชฺชิ สมา-
ปชฺชามิ สมาปชฺโช โมหา จ เม ฉิตฺตา วินีวรณา ปฐ-
มสฺส จ ฌานสฺส ลาภินฺหิ วสินฺหิ โมหา จ เม ฉิตฺตา
วินีวรณา ปฐมมฺปิ ฌานา สชฺฌิกตฺวา มยาติ กณฺหสฺส
อาปตฺติ ฉาทิตฺตียสฺส ฯ เป ฯ อาเวเณยฺยาติ อนุป-
สมฺปนฺนสฺส โมหา จ เม ฉิตฺตา วินีวรณา โทสา จ
เม ฉิตฺตา วินีวรณตฺตา กณฺหสฺส อาปตฺติ ฉาทิตฺตียสฺส ฯ

(๓๓๔) อาเวเณยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ปฐ-
มมฺปิ ฌานํ ทุติยมฺปิ ฌานํ ตติยมฺปิ ฌานํ
จตุตฺถมฺปิ ฌานํ สุญฺญตมฺปิ วิโมกฺขํ อนิมิตฺตมฺปิ

ជាអ្នកចូលទុតិយជ្ឈានផង ។បេ។ ចិត្តរបស់អាត្មាជ្រាសចាកមោហៈផង
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា ជ្រាប់ គឺកិរិយាយជ្រាប់ចំពោះ
អនុបសម្បន្នថា អាត្មាបានចូលហើយ កំពុងចូល ជាអ្នកចូលទុតិយជ្ឈាន
ផង បឋមជ្ឈានផង អាត្មាជាអ្នកបាននូវទុតិយជ្ឈានផង បឋមជ្ឈានផង
អាត្មាជាអ្នកស្ទាត់កងទុតិយជ្ឈានផង បឋមជ្ឈានផង ទុតិយជ្ឈានផង
បឋមជ្ឈានផង អាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ
។ បេ ។ ពាក្យថា ជ្រាប់ គឺកិរិយាយជ្រាប់ចំពោះអនុបសម្បន្ន
ថា ចិត្តរបស់អាត្មាជ្រាសចាកមោហៈផង អាត្មាបានចូលហើយ កំពុងចូល
ជាអ្នកចូល បឋមជ្ឈានផង ចិត្តរបស់អាត្មាជ្រាសចាកមោហៈផង
អាត្មាជាអ្នកបាននូវបឋមជ្ឈានផង អាត្មាជាអ្នកស្ទាត់កងបឋមជ្ឈានផង
ចិត្តរបស់អាត្មាជ្រាសចាកមោហៈផង បឋមជ្ឈាន អាត្មាបានធ្វើឲ្យច្បាស់-
លាស់ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ បេ ។ ពាក្យថា ជ្រាប់ គឺកិរិ
យាយជ្រាប់ចំពោះអនុបសម្បន្នថា ចិត្តរបស់អាត្មាជ្រាសចាកមោហៈផង
ចិត្តរបស់អាត្មាជ្រាសចាកទោសៈផង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(៣៣៤) ពាក្យថា ជ្រាប់ គឺកិរិយាយជ្រាប់ចំពោះអនុបសម្បន្ន
ថា អាត្មាបានដល់ហើយនូវបឋមជ្ឈានផង ទុតិយជ្ឈានផង តតិយ-
ជ្ឈានផង ចតុត្ថជ្ឈានផង សុញ្ញតវិមោក្ខផង អនិមិត្តវិមោក្ខផង

วิโมกฺขํ อปฺปณิหิตญฺจ วิโมกฺขํ สุญฺญตญฺจ สมาธึ อนิมิตฺตญฺจ สมาธึ อปฺปณิหิตญฺจ สมาธึ สุญฺญตญฺจ สมาปตฺตึ อนิมิตฺตญฺจ สมาปตฺตึ อปฺปณิหิตญฺจ สมาปตฺตึ ตีสุปิ จ วิชฺชาสุ จตูสุ จ สติปฏฺฐาเนสุ จตูสุ จ สมฺมปฺปธาเนสุ จตูสุ จ อิทฺธิปาเทสุ ปญฺจสุ จ อินฺทฺริเยสุ ปญฺจสุ จ พลานิ สตฺต จ โพชฺฌงฺเค อริยญฺจ อฏฺฐงฺคิกํ มคฺคํ โสตาปตฺติผลญฺจ สกทาคามิผลญฺจ อนาคามิผลญฺจ อรหตฺตผลญฺจ สมาปตฺตึ ฯเปฯ ภเคา จ เมติ จตฺตา ภเคาสเว จ เมติ จตฺตา ภเคาโรหา จ เมติ จตฺตา วนฺตา มุตฺตา ปหีนาปฏินิสฺสฏฺฐา วุกฺกฺกฏโต สมุกฺกฺกฏโต ภคา จ เมติ จิตฺตํ วินีวรณนฺติ โสสา จ เมติ จิตฺตํ วินีวรณนฺติ โมหา จ เมติ จิตฺตํ วินีวรณนฺติ กลนฺตสฺส อาปตฺติ จาติ จิตฺติยสฺส ฯ

(๓๓๘) อาภิเชยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ปมาณิกา นาม ภิกฺขุนี ปมาณิกา นาม สิกฺขมานา ปมาณิกา นาม สามเณรี ปมาณิกา นาม อุปาสิกา ปมาณิกา นาม ปมาณิกา นาม ปมาณิกา นาม

อปฺปณิหิตวิโมกฺขผล สุญฺญตสมาธิผล อนิมิตฺตสมาธิผล อปฺปณิหิตสมาธิผล สุญฺญตสมาปตฺติผล อนิมิตฺตสมาปตฺติผล อปฺปณิหิตสมาปตฺติผล วิชฺชา ๓ ผล สติปฏฺฐาน ๔ ผล สมฺมปฺปธาน ๔ ผล อิทฺธิปาท ๔ ผล อินฺทฺริย ๕ ผล พล: ๕ ผล โพชฺฌงฺค ๗ ผล มคฺคปริปกฺกปโยชน องฺค ๘ ปริปูรเสวีวผล สามญฺญผล สกทาคามิผลผล อนาคามิผลผล อรหตฺตผลผล ฯ เป ฯ ภค:อาสฺสาทปริญฺญาตาย ผล โทส:อาสฺสาทปริญฺญาตาย ผล โมห:อาสฺสาทปริญฺญาตาย ผล ภค:โทส:โมห:อาสฺสาทปริญฺญาตาย ปหีน วนฺต มุตฺต ปหีน ปฏินิสฺสฏฺ ขีณ วิคต จวิต วูปสนฺต ปฏิปสฺสทฺธ อภพฺพุปฺปตฺติก ญาณคฺคินา ทฑฺฒ ภค:ผล โทส:ผล โมห:ผล ตสฺมา ตาทิ ฯ

(๓๓๙) วจนตฺถ ปหีน กิเลสปหานนิทฺเทส ปหีน ปฏิปกฺขปหานนิทฺเทส ปหีน อนุปสมฺปนฺน อาสฺสาทปริญฺญาตาย ผล ปหีน ปฏิปกฺขปหานนิทฺเทส ปหีน อนุปสมฺปนฺน

อนุปสมฺปนฺนสฺส ปมมฺ ฌานํ สมาปชฺชิตุ์ วฏฺฏกามោ
ตติยมฺ ฌานํ จตุตฺถมฺ ฌานํ สุญฺญตมฺ วิមោกฺขมฺ อนิมิตฺตมฺ
วิមោกฺขมฺ อปฺปณิหิตมฺ วิមោกฺขมฺ สุญฺญตมฺ สมาธิมฺ อนิมิตฺตมฺ
สมาธิมฺ อปฺปณิหิตมฺ สมาธิมฺ สุญฺญตมฺ สมาបตฺตมฺ
อนิมิตฺตมฺ สมาបตฺตมฺ อปฺปณิหิตมฺ สมาបตฺตมฺ តំសฺญ វិជฺជ
ចតฺតារោ សតិបฏฺឋានេ ចតฺតារោ សម្មปฺปធានេ ចតฺតារោ
ឥទฺธិបាទេ បញฺចិន្ទ្រិយានិ បញฺ ពលានិ សត្ត ពោជฺឈង្គេ
អរិយมฺ អដฺឋង្គិកมฺ មគฺคំ សោតាបត្តិផលំ សกทาគามิផลំ
អนาคามิផลំ អรหตฺตផลំ សមาបชฺชิ ภគเว មេ จตฺตา
ទោសោ មេ จตฺตา មោหោ មេ จตฺตา វนฺตา มุตฺตา
បหีនោ បដินิสฺสฏฺโ ខุกฺขิដิเตา សมุกฺขิដิเตา ภគา
មេ จิตฺตំ วินីវរณំ ទោសา មេ จิตฺตំ វินីវរณំ មោหา
មេ จิตฺตំ វินីវរណนฺติ ภณนฺตสฺส បដิវิជานนฺตสฺส អปตฺติ
ចาจิตฺตិยสฺส ឧម្មដฺដវิជานนฺตสฺส អាបត្តិ ទុกฺกដสฺส ។

(๓๓๖) អาภេចេយฺยาតិ អนุปสมฺปนฺนสฺส ទุតิยมฺ
ฌานំ សมาปชฺชิตุ์ វฏฺฏกามោ ។ បេ ។ មោหา មេ จิตฺตំ

និយាយថ្កែបអនុបសម្បន្នថា អាត្មាបានចូលបឋមជ្ឈានហើយ តែឮប់ជាពោលថា អាត្មាបានចូលតតិយជ្ឈាន ចតុត្ថជ្ឈាន សុញ្ញតវិមោក្ខ អនិមិត្តវិមោក្ខ អប្បណិហិតវិមោក្ខ សុញ្ញតសមាធិ អនិមិត្តសមាធិ អប្បណិហិតសមាធិ សុញ្ញតសមាបត្តិ អនិមិត្តសមាបត្តិ អប្បណិហិត-សមាបត្តិ ត្រៃវិជ្ជា សតិបដ្ឋាន ๔ សម្មប្បធាន ๔ ឥទ្ធិបាទ ๔ ឥន្ទ្រិយ ๕ ពល: ๕ ពោជ្ឈង្គ ๗ មគ្គប្រកបដោយអង្គ ๘ ដ៏ប្រសើរ សោតាបត្តិផល សកទាគាមិផល អនាគាមិផល អរហត្តផល កត: អាត្មាបានលះបង់ហើយ ទោស:អាត្មាបានលះបង់ហើយ មោហ:អាត្មាបានលះបង់ហើយ កត:ទោស:មោហ:អាត្មាបានខ្ចាក់ចោលហើយ បានជម្រះចោលហើយ បានបន្ទាត់ចោលហើយ បានរលាស់ចោលហើយ បានរំអើងហើយ បានគាស់រំលើងហើយ ចិត្តរបស់អាត្មាថ្កែបចាកកត; ចិត្តរបស់អាត្មាថ្កែបចាកទោស ចិត្តរបស់អាត្មាថ្កែបចាកមោហ បើអនុបសម្បន្នដឹងសេចក្តីច្បាស់ កិកុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ បើអនុប-សម្បន្នមិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវតែមអាបត្តិទុក្កដ ។

(๓๓๖) ពាក្យថា ថ្កែប គឺកិកុថ្កែបនឹងនិយាយថ្កែបដល់អនុបសម្បន្នថា អាត្មាបានចូលទុតិយជ្ឈានហើយ ។ បេ ។ តែឮប់ជាពោលថា ចិត្តរបស់អាត្មាថ្កែបចាកមោហ:ទៅវិញ បើអនុបសម្បន្ន

วินีวรณนฺติ กณฺฑสฺส ปฐมวินฺทนสฺส อาทนฺติ ฉาปิตฺติ-
ยสฺส นปฺปฐมวินฺทนสฺส อาทนฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อาเป-
ตเยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ทุติยํ ฌานํ สมาปชฺชิตฺวา
วุฏฺฐาเปติ ปฐมํ ฌานํ สมาปชฺชิตฺวา กณฺฑสฺส
ปฐมวินฺทนสฺส อาทนฺติ ฉาปิตฺติยสฺส นปฺปฐมวินฺทนสฺส
อาทนฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯเป ฯ อาเปตเยฺยาติ อนุป-
สมฺปนฺนสฺส เมถุนา เม จิตฺตํ วินีวรณนฺติ วุฏฺฐาเป
ปฐมํ ฌานํ สมาปชฺชิตฺวา กณฺฑสฺส ปฐมวินฺทนสฺส
อาทนฺติ ฉาปิตฺติยสฺส นปฺปฐมวินฺทนสฺส อาทนฺติ ทุกฺก-
ฏสฺส ฯเป ฯ อาเปตเยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส เมถุนา
เม จิตฺตํ วินีวรณนฺติ วุฏฺฐาเป โทสา เม จิตฺตํ
วินีวรณนฺติ กณฺฑสฺส ปฐมวินฺทนสฺส อาทนฺติ ฉา-
ปิตฺติยสฺส นปฺปฐมวินฺทนสฺส อาทนฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ
อาเปตเยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ปฐมมฺปิ ฌานํ
ทุติยมฺปิ ฌานํ ตติยมฺปิ ฌานํ จตุตฺถมฺปิ
ฌานํ ฯเป ฯ โทสา เม จิตฺตํ วินีวรณนฺติ

ដឹងសេចក្តីច្បាស់ កិកូនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ បើអនុបសម្បន្នមិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវត្រឹមអាបត្តិទុក្កដ ។ ពាក្យថា ប្រាប់ គឺកិកូប្រាប់នឹងពោលដល់អនុបសម្បន្នថា អាត្មាបានចូលទុតិយជ្ឈានហើយ តែត្រឡប់ជាពោលថា អាត្មាបានចូលបឋមជ្ឈានទៅវិញ បើអនុបសម្បន្នដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ បើអនុបសម្បន្នមិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវត្រឹមអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ ពាក្យថា ប្រាប់ គឺកិកូប្រាប់នឹងពោលដល់អនុបសម្បន្នថា ចិត្តរបស់អាត្មាប្រាសចាកមោហៈ តែត្រឡប់ជាពោលថា អាត្មាបានចូលបឋមជ្ឈានហើយទៅវិញ បើអនុបសម្បន្នដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ បើអនុបសម្បន្នមិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវត្រឹមអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ ពាក្យថា ប្រាប់ គឺកិកូប្រាប់នឹងពោលដល់អនុបសម្បន្នថា ចិត្តរបស់អាត្មាប្រាសចាកមោហៈ តែត្រឡប់ជាពោលថា ចិត្តរបស់អាត្មាប្រាសចាកទោសៈទៅវិញ បើអនុបសម្បន្នដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ បើអនុបសម្បន្នមិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ទេ ត្រូវត្រឹមអាបត្តិទុក្កដ ។ ពាក្យថា ប្រាប់ គឺកិកូប្រាប់នឹងពោលដល់អនុបសម្បន្នថា អាត្មាបានចូលបឋមជ្ឈានផង ទុតិយជ្ឈានផង តតិយជ្ឈានផង ចតុត្ថជ្ឈានផង ។ បេ ។ ចិត្តរបស់អាត្មាប្រាសចាកទោសៈ តែត្រឡប់ជាពោលថា

วตฺตพฺพา เหตุกา เหตุยา จ ตีหิ วิมุตฺตีหิ สมฺปยุตฺตา ตีหิ วิมุตฺตีหิ สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส

ចិត្តរបស់អាត្មាគ្រាន់តែសចាកមោហៈទៅវិញ បើអនុបសម្បន្នដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ បើអនុបសម្បន្នមិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវត្រឹមអាបត្តិទុក្កដ ។

(๓๓๗) ពាក្យថា គ្រាន់តែ គឺកិកុគ្រាន់តែថ្នាំនឹងនិយាយគ្រាន់តែដល់អនុបសម្បន្នថា អាត្មាបានចូលទុតិយជ្ឈានផង តតិយជ្ឈានផង ចតុត្ថជ្ឈានផង ។ បេ ។ ចិត្តរបស់អាត្មាគ្រាន់តែសចាកមោហៈផង តែត្រឡប់ជានិយាយថា អាត្មាបានចូលបឋមជ្ឈានហើយទៅវិញ. បើអនុបសម្បន្នដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ បើអនុបសម្បន្នមិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវត្រឹមអាបត្តិទុក្កដ ។

(๓๓๘) ពាក្យថា គ្រាន់តែ គឺកិកុនិយាយគ្រាន់តែដល់អនុបសម្បន្នថា កិកុអង្គណានៅកន្លែងវិហាររបស់អ្នក កិកុអង្គនោះបានចូលហើយ កំពុងចូល ជាអ្នកចូលបឋមជ្ឈាន កិកុនោះជាអ្នកបាននូវបឋមជ្ឈាន កិកុនោះជាអ្នកស្គាត់កន្លែងបឋមជ្ឈាន បឋមជ្ឈាន កិកុនោះបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពាក្យថា គ្រាន់តែ គឺកិកុនិយាយគ្រាន់តែចំពោះអនុបសម្បន្នថា កិកុណានៅកន្លែងវិហាររបស់អ្នក កិកុនោះបានចូលហើយ កំពុងចូល ជាអ្នកចូលទុតិយជ្ឈាន តតិយជ្ឈាន ចតុត្ថជ្ឈាន កិកុនោះជាអ្នកបាននូវចតុត្ថជ្ឈាន កិកុនោះជាអ្នកស្គាត់កន្លែងចតុត្ថជ្ឈាន ចតុត្ថជ្ឈាន

សច្ចកតន្តិ កណាន្តស្ស អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អាភោគេយ្យាតិ អនុបសម្បន្នស្ស យោ តេ វិញ្ញាវេ វសិ សោ កិក្ខុ សុញ្ញតំ វិមោក្ខំ អនិមិត្តំ វិមោក្ខំ អប្បណិហិតំ វិមោក្ខំ សុញ្ញតំ សមាធិ អនិមិត្តំ សមាធិ អប្បណិហិតំ សមាធិ សមាបជ្ជិ សមាបជ្ជតិ សមាបជ្ជេ សោ កិក្ខុ អប្បណិហិតស្ស សមាធិស្ស លាភី វសី តេន កិក្ខុនា អប្បណិហិតោ សមាធិ សច្ចកតោតិ កណាន្តស្ស អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អាភោគេយ្យាតិ អនុបសម្បន្នស្ស យោ តេ វិញ្ញាវេ វសិ សោ កិក្ខុ សុញ្ញតំ សមាបត្តិ អនិមិត្តំ សមាបត្តិ អប្បណិហិតំ សមាបត្តិ តិស្សោ វិជ្ជា ចត្តារោ សតិប្បដ្ឋាន ចត្តារោ សម្មប្បធានេ ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ បញ្ច ពលានិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ សោតាបត្តិផលំ សកទាគាមិផលំ អនាគាមិផលំ អរហត្តផលំ សមាបជ្ជិ ។បេ។ តស្ស កិក្ខុនោ ភតោ ចត្តោ នោសោ ចត្តោ មោមោ ចត្តោ វន្តោ មុត្តោ បហីនោ បដិនិស្សដ្ឋោ

ภิกฺขุ นោះបានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពាក្យថា ប្រាប់ គឺភិក្ខុនិយាយប្រាប់ចំពោះអនុបសម្បន្នថា ភិក្ខុណា នៅកន្លែងវិហាររបស់អ្នក ភិក្ខុនោះបានដល់ហើយ កំពុងដល់ ជាអ្នកដល់នូវសុញ្ញតវិមោក្ខ អនិមិត្តវិមោក្ខ អប្បណិហិតវិមោក្ខ សុញ្ញតសមាធិ អនិមិត្តសមាធិ អប្បណិហិតសមាធិ ភិក្ខុនោះជាអ្នកបាននូវអប្បណិហិតសមាធិ ភិក្ខុនោះ ជាអ្នកស្វាត់កន្លងអប្បណិហិតសមាធិ អប្បណិហិតសមាធិ ភិក្ខុនោះ បានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពាក្យថា ប្រាប់ គឺភិក្ខុនិយាយប្រាប់ចំពោះអនុបសម្បន្នថា ភិក្ខុណា នៅកន្លែងវិហាររបស់អ្នក ភិក្ខុនោះបានដល់ហើយនូវសុញ្ញតសមាបត្តិ អនិមិត្តសមាបត្តិ អប្បណិ-ហិតសមាបត្តិ ត្រៃវិជ្ជា សតិប្បដ្ឋាន៤ សម្មប្បធាន៤ ឥទ្ធិបាទ៤ ឥន្ទ្រិយ៥ ពល:៥ ពោជ្ឈង្គ ៧ មគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ សោតាបត្តិផល សកទាគាមិផល អនាគាមិផល អរហត្តផល ។បេ។ ភគ:ភិក្ខុនោះ បានលះបង់ហើយ ទោស:ភិក្ខុនោះបានលះបង់ហើយ មោហ:ភិក្ខុនោះបាន លះបង់ហើយ ភគ:ទោស:មោហ:ភិក្ខុនោះបានខ្ចាត់ចោលហើយ បាន ដកចេញចោលហើយ បានបន្សាត់ចោលហើយ បានរលាស់ចោលហើយ

ទុក្ខដំតោ សមុទ្ទេដំតោ តស្ស កិត្តកោ អាគា ចិត្តំ វិនីវរណំ នោសា ចិត្តំ វិនីវរណំ មោហា ចិត្តំ វិនីវរណន្តិ កឈន្តស្ស អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អាភេ-ចេយ្យាតិ អនុបសម្បន្នស្ស យោ តេ វិហារេ វសិ សោ កិត្តិ សុញ្ញាគារេ បឋមំ ឈានំ ទុតិយំ ឈានំ តតិយំ ឈានំ ចតុត្ថំ ឈានំ សមាបជ្ជិ សមាបជ្ជតិ សមាបជ្ជេ សោ កិត្តិ សុញ្ញាគារេ ចតុត្ថស្ស ឈានស្ស លាភី វសី តេន កិត្តិនា សុញ្ញាគារេ ចតុត្ថំ ឈានំ សប្បិកតន្តិ កឈន្តស្ស អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អាភេចេយ្យាតិ អនុបសម្បន្នស្ស យោ តេ វិហារំ បវិ-ភុញ្ជិ យោ តេ ចីវរំ បរិភុញ្ជិ យោ តេ បិណ្ឌបាតំ បរិភុញ្ជិ យោ តេ សេនាសនំ បរិភុញ្ជិ យោ តេ កិលានប្បច្ច-យភេសជ្ជបរិក្ខារំ បរិភុញ្ជិ សោ កិត្តិ សុញ្ញាគារេ ចតុត្ថំ ឈានំ សមាបជ្ជិ សមាបជ្ជតិ សមាបជ្ជេ សោ កិត្តិ សុញ្ញាគារេ ចតុត្ថស្ស ឈានស្ស លាភី វសី តេន កិត្តិនា សុញ្ញាគារេ ចតុត្ថំ ឈានំ សប្បិកតន្តិ កឈន្តស្ស អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

ចានរើឡើងហើយ ចានគាស់រំលើងហើយ ចិត្តរបស់កិកុនោះជ្រាស
ចាកពាគៈ ចិត្តរបស់កិកុនោះជ្រាសចាកទោសៈ ចិត្តរបស់កិកុនោះជ្រាស
ចាកមោហៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពាក្យថា ជ្រាប់ គឺកិកុនិយាយជ្រាប់
ចំពោះអនុបសម្បន្នថា កិកុណា នៅកន្លែងវិហាររបស់អ្នក កិកុនោះចាន
ចូលហើយ កំពុងចូល ជាអ្នកចូលបឋមជ្ឈាន ទុតិយជ្ឈាន តតិយជ្ឈាន
ចតុត្ថជ្ឈានក្នុងផ្ទះដ៏ស្ងាត់ កិកុនោះជាអ្នកចានទូវចតុត្ថជ្ឈាន កិកុនោះជា
អ្នកស្ងាត់ក្នុងចតុត្ថជ្ឈានក្នុងផ្ទះដ៏ស្ងាត់ ចតុត្ថជ្ឈានក្នុងផ្ទះដ៏ស្ងាត់ កិកុនោះ
ចានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពាក្យថា ជ្រាប់ គឺ
កិកុនិយាយជ្រាប់ចំពោះអនុបសម្បន្នថា កិកុណា នៅគ្រប់គ្រងវិហាររបស់
អ្នក កិកុណា ប្រើជ្រាស់ចីវររបស់អ្នក កិកុណា បរិភោគបិណ្ឌបាតរបស់
អ្នក កិកុណា ប្រើជ្រាស់សេនាសនៈរបស់អ្នក កិកុណា បរិភោគគិលាន-
នប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារបស់អ្នក កិកុនោះចានចូលហើយ កំពុងចូល
ជាអ្នកចូល ចតុត្ថជ្ឈានក្នុងផ្ទះដ៏ស្ងាត់ កិកុនោះជាអ្នកចានទូវចតុត្ថជ្ឈាន
កិកុនោះជាអ្នកស្ងាត់ក្នុងចតុត្ថជ្ឈានក្នុងផ្ទះដ៏ស្ងាត់ ចតុត្ថជ្ឈានក្នុងផ្ទះដ៏ស្ងាត់
កិកុនោះចានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[๓๓๙] อาเวเณยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส เยน เตน วิหาเรน ปริภุญฺชาติ เยน เตน จีวรํ ปริภุญฺชติ เยน เตน ปิณฺฑปาตา ปริภุญฺชาติ เยน เตน เสนาสนํ ปริภุญฺชติ เยน เตน คิลานปจฺจยเภสชฺชปริกฺขารา ปริภุญฺชาติ สา กิกฺขา สุญฺญาคาเร จตุตฺถํ ฌานํ สมาปชฺชิ สมาปชฺชติ สมาปชฺเชยฺย สา กิกฺขา สุญฺญาคารสฺส ฌานสฺส ลาภี วสี เตน กิกฺขา สุญฺญาคาเร จตุตฺถํ ฌานํ สมาปตฺติกตฺติ กณฺฑสฺส อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

[๓๔๐] อาเวเณยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ยถา ตฺวา อาคมฺม วิหารา อคนฺตฺวา จีวรา ปิณฺฑปาตา เสนาสนา คิลานปจฺจยเภสชฺชปริกฺขารา อคนฺตฺวา สา กิกฺขา สุญฺญาคาเร จตุตฺถํ ฌานํ สมาปชฺชิ ฯเป ฯ เตน กิกฺขา สุญฺญาคาเร จตุตฺถํ ฌานํ สมาปตฺติกตฺติ กณฺฑสฺส อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

[๓๔๑] อคนฺตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส ภูตา อาเวเณ อาธิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

อฏฺฐมสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ฉ.จิตฺตยมกณฺฑ มุสาวาทวิภงฺค สิกฺขาปทที่ ๘ อตฺถปทวณฺณนา

(๓๓๙) พากฺยว่า ปหีโน คือกิกฺขุนิยายปหีนจำเพาะอนุปสมฺปนฺน ว่า วิหารของกิกฺขุณีใดยังไม่ปหีนแล้ว จีวรของกิกฺขุณีใดยังไม่ปหีนแล้ว บิณฺฑปาตของกิกฺขุณีใดยังไม่ปหีนแล้ว เสนาสนะของกิกฺขุณีใดยังไม่ปหีนแล้ว คิลานปจฺจยเภสชฺชปริกฺขารของกิกฺขุณีใดยังไม่ปหีนแล้ว กิกฺขุนั้นยังไม่ปหีนแล้ว กำพุงจึงจะ ชื่อว่าผู้ยังไม่ปหีน จตุตฺถชฺฌานในกามาวจรสวรรค์ กิกฺขุนั้นชื่อว่าผู้ยังไม่ได้จตุตฺถชฺฌาน กิกฺขุนั้นชื่อว่าผู้ยังไม่ได้จตุตฺถชฺฌานในกามาวจรสวรรค์ จตุตฺถชฺฌานในกามาวจรสวรรค์ กิกฺขุนั้นยังไม่ได้แล้ว ต้องอาบัติทุกกฏ ฯ

(๓๔๐) พากฺยว่า ปหีโน คือกิกฺขุนิยายปหีนจำเพาะอนุปสมฺปนฺนว่า วิหารของเธอเราได้ให้แล้ว จีวรของเธอเราได้ให้แล้ว บิณฺฑปาตของเธอเราได้ให้แล้ว เสนาสนะของเธอเราได้ให้แล้ว คิลานปจฺจยเภสชฺชปริกฺขารเพราะอาศัยเราแก่กิกฺขุณีใด กิกฺขุนั้นจึงจะชื่อว่าได้จตุตฺถชฺฌานในกามาวจรสวรรค์ ฯ เป ฯ จตุตฺถชฺฌานในกามาวจรสวรรค์ กิกฺขุนั้นยังไม่ได้แล้ว ต้องอาบัติทุกกฏ ฯ

(๓๔๑) อาบัติมิได้มีแก่กิกฺขุใดปหีนมนุสฺสธรรมใดแล้วจึงบอกแก่อนุปสมฺปนฺนบุคคล ๑ แก่กิกฺขุผู้มิได้อุปสมบท ๑ ฯ

สิกฺขาปทที่ ๘ จบ ฯ

ឧរុមសិក្ខាបទំ

[៣៤២] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ
វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ
ឆព្ភិក្ខុយេហិ កិក្ខូហិ សទ្ធិំ កណ្ឌកកតោ ហោតិ ។
សោ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិសដ្ឋិំ អាបត្តិំ[1] អាបជ្ជិត្វា
សង្ឃំ តស្សា អាបត្តិយា បរិវាសំ យាចិ ។ តស្ស
សង្ឃោ តស្សា អាបត្តិយា បរិវាសំ អទាសិ ។ តេន
ខោ បន សមយេន សាវត្ថិយំ អញ្ញតរស្ស ឧភតស្ស
សង្ឃភត្តំ ហោតិ ។ សោ បរិវាសន្តោ[2] ភត្តគ្គេ អាស-
នបរិយន្តេ និសីទិ ។ ឆព្ភិក្ខុយោ កិក្ខូ តេ ឧថាសកេ
ឯតទវោចុំ ឯសោ អាវុសោ អាយស្មា ឧបនន្ទោ
សក្យបុត្តោ តុម្ហាកំ សម្ភាវិតោ កុលុបកោ យេ
នេវ ហាត្តេន សង្ឃានេយ្យំ ភុញ្ជតិ តេនេវ ហាត្តេន
ឧបក្កមិត្វា អសុចឹ មោចេសិ សោ សញ្ចេតនិកំ

---

១ ឆ. ម. សុក្កវិសដ្ឋិ អាបត្តឹ ។ ២ បរិវាសំ បរិវសន្តោតិបិ ទិស្សតិ ។

សិក្ខាបទទី ៩

(៣៤២) សម័យនោះ ព្រះកតវន្តសម្ពុទ្ធ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុបានឈ្លោះទំាងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ (គឺភិក្ខុមានពួក ៦) ។ ឧបនន្ទនោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស គឺធ្វើទឹកសុក្កឲ្យ ឃ្លាតចេញ ហើយបានសូមបរិវាសអំពីដំនុំសង្ឃ ដើម្បីអាបត្តិនោះ ។ ដំនុំ សង្ឃក៏បានឲ្យបរិវាសដល់ឧបនន្ទនោះ ដើម្បីអាបត្តិនោះ ។ លោះនោះឯង ក្រុងសាវត្ថីមានជនមួយពួក (គេបានចាត់ចែង) កត្តឋ្វាយសង្ឃ ។ ឯឧបនន្ទនោះ កំពុងនៅកន្លែងបរិវាសបានអង្គុយចុងអាសនៈកន្លះកន្តេ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក៏បាននិយាយប្រាប់ឧបាសកទាំងនោះថា អាវុសោ ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុនេះជាទីសរសើរ ជាជីតុនរបស់អ្នកទាំងឡាយ តែងធានាកោជនដែលគេឲ្យ ដោយសទ្ធា ដោយដៃណា យកដៃនោះ ឯងព្យាយាមធ្វើឲ្យទឹកអសុចិហូរចេញ ឧបនន្ទនោះត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស

ฉกฺกวิสฏฺฐึ อาปตฺตี อาปชฺชิตฺวา สงฺฆํ ตสฺสา อาปตฺติยา
ปริวาสํ ยาจติ ตสฺส สงฺฆา ตสฺสา อาปตฺติยา
ปริวาสํ อทาสิ โส ปริวสนฺโต[๑] อาสนปริยนฺเต
ฐิโตติ ฯ เย เต ภิกฺขู อปฺปิจฺฉา ฯเป ฯ เต
อุชฺฌายนฺติ ขียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม
ฉพฺภิกฺขุ ภิกฺขู ภิกฺขุสฺส ทุฏฺฐุลฺลํ อาปตฺตึ อนุป-
สมฺปนฺนสฺส อาโรเจสฺสนฺตีติ ฯ อถโข เต ภิกฺขู
ภควโต ฯตมตฺถํ อาโรเจสุ ฯเป ฯ สจฺจํ กิร
ตุมฺเห ภิกฺเว ภิกฺขุสฺส ทุฏฺฐุลฺลํ อาปตฺตึ อนุป-
สมฺปนฺนสฺส อาโรเจถาติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ
วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตุมฺเห โมฆปุ-
ริสา ภิกฺขุสฺส ทุฏฺฐุลฺลํ อาปตฺตึ อนุปสมฺปนฺนสฺส
อาโรเจสฺสถ เนตํ โมฆปุริสา อปฺปสนฺนานํ วา
ปสาทาย ฯเป ฯ ฬหฺวญฺจ ปน ภิกฺเขหิ ๙ ทิ

๑ ปริวสติ ปริวสตฺเถติปิ ทิสฺสติ ฯ

ព្រោះឆ្លើយទំសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញ ហើយបានសូមបវារណាសអំពីដំនុំសង្ឃ ដើម្បីអាបត្តិនោះ ដំនុំសង្ឃក៏បានឲ្យបវារណាសដល់ឧបនន្ទនោះ ដើម្បីអាបត្តិនោះ ឧបនន្ទនោះឥឡូវកំពុងនៅបវារណាស ហើយអង្គុយនៅកន្លែងបំផុតអាសនៈ ។ ពួកភិក្ខុណា មានសេចក្តីជ្រាថ្នាតិច ។បេ។ ពួកភិក្ខុនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនសមបើនឹងហ៊ានជ្រាប់ទុដ្ឋុល្លាបត្តិរបស់ភិក្ខុផង្គាដល់អនុបសម្បន្នបុគ្គលសោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះបំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮបានពួកថា អ្នកទាំងឡាយបានជ្រាប់ទុដ្ឋុល្លាបត្តិរបស់ភិក្ខុផង្គា ដល់អនុបសម្បន្នបុគ្គល ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាជ្រាស ការនោះពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនសមបើនឹងហ៊ានជ្រាប់ទុដ្ឋុល្លាបត្តិរបស់ភិក្ខុផង្គា ដល់អនុបសម្បន្នបុគ្គលសោះ ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកឆ្លើយនេះនឹងបានដឹកនាំពួកមនុស្សដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យបានជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេដែរ ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើង

สงฺฆาทิเสยฺยาย โย ปน กิจฺโจ กิจฺจสฺส อุปฺปนฺนสฺส อาภาเคยฺย อญฺญตฺร กิจฺจสมฺมติยา ฐาปิตตฺตา ฯ

[๓๔๓] โย ปนาติ โย ยาทิโส ฯเป ฯ กิจฺจตีติ ฯเป ฯ อยํ สมฺมุขา อตฺถ อาทิปฺปโภ กิจฺจตีติ ฯ กิจฺจสฺสาติ อญฺญสฺส กิจฺจสฺส ฯ อุปฺปนฺนสฺสาติ อาปตฺติ จตสฺโส จ อาปตฺติโย จ สมฺภวนฺติ เตสุ จ สมฺภวนฺตีสุ ฯ อนุปสมฺปนฺนา นาม กิจฺจญฺจ กิจฺจาธิญฺจ ปาเปตฺวา อาโรเจนฺโต อนุปสมฺปนฺนา นาม ฯ อาภาเคยฺยาติ อาภาเคติ สตฺตยา ปุริสสฺส ปาปคหณสฺส ปาปปฏิคฺคหสฺส ปาปุณาติ ฯ อญฺญตฺร กิจฺจสมฺมติยาติ ปาเปตฺวา กิจฺจสมฺมตึ ฯ

[๓๔๔] อตฺถิ กิจฺจสมฺมติ อาปตฺติปริยนฺตา น กาลปริยนฺตา อตฺถิ กิจฺจสมฺมติ กาลปริยนฺตา น อาปตฺติปริยนฺตา อตฺถิ กิจฺจสมฺมติ อาปตฺติปริยนฺตา จ กาลปริยนฺตา จ อตฺถิ กิจฺจสมฺมติ เนว อาปตฺติปริยนฺตา น กาลปริยนฺตา ฯ อาปตฺติปริยนฺตา นาม

ន្ថវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា កិក្ខុណាមួយ ធ្វើបាប់ទុដ្ឋុល្លាបត្តិរបស់កិក្ខុផងគ្នា ដល់អនុបសម្បន្នបុគ្គល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ក្រៅលែងតែកិក្ខុដែលសង្ឃសន្មតឲ្យធ្វើបាប់ ។

[๓๔๓] ត្រង់ពាក្យថា កិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងបាពជិកសិក្ខាបទទី ๑ ។ ពាក្យថា កិក្ខុ គឺកិក្ខុដទៃ ។ អាបត្តិបាពជិក ๔ នឹងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ๑๓ ឈ្មោះថា ទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ។ ដែលហៅថា អនុបសម្បន្ននោះ គឺលើកលែងកិក្ខុនឹងកិក្ខុនីចេញ ក្រៅអំពីនោះ ហៅថា អនុបសម្បន្នទាំងអស់ ។ ពាក្យថា ធ្វើបាប់ គឺកិក្ខុធ្វើបាប់ដល់ស្រីក្តី ដល់ប្រុសក្តី ដល់គហស្ថក្តី ដល់អ្នកបួសក្តី ។ ពាក្យថា ក្រៅលែងតែកិក្ខុដែលសង្ឃសម្មតឲ្យធ្វើបាប់ គឺលើកលែងតែកិក្ខុដែលបានសេចក្តីសម្មតិអំពីសង្ឃ ។

[๓๔๔] ឯសេចក្តីសម្មតិរបស់កិក្ខុដែលសង្ឃកំណត់ឲ្យមាន ๔ យ៉ាង គឺសម្មតិកំណត់អាបត្តិ មិនកំណត់ត្រកូល ๑ សម្មតិកំណត់ត្រកូល មិនកំណត់អាបត្តិ ๑ សម្មតិកំណត់អាបត្តិនឹងត្រកូល ๑ សម្មតិមិនកំណត់អាបត្តិមិនកំណត់ត្រកូល ๑ ។ ដែលហៅថា កំណត់អាបត្តិនោះ

อาสวฏฺฐิยา ปริกฺขาทีนายา เหตุยา ฌานกาหิ อาสวฺหิ-
หิ อาเรเจตพฺพานิ ฯ กุสลปริยนฺนา ฉนฺน กุสลานิ
ปริกฺขาทีนิ เหตุยา ฌานกาสุ กุเลสุ อาเรเจ-
ตพฺพานิ ฯ อาสวฏฺฐปริยนฺนา จ กุสลปริยนฺนา จ
ฉนฺน อาสวฺยา จ ปริกฺขาทีนายา เหตุยา กุสลานิ
จ ปริกฺขาทีนิ เหตุยา ฌานกาหิ อาสวฺหิ ฌาน
กาสุ กุเลสุ อาเรเจตพฺพานิ ฯ เสส อาสวฏฺฐ-
ปริยนฺนา ฉ กุสลปริยนฺนา ฉนฺน อาสวฺยา จ
อาปริกฺขาทีนายา เหตุยา กุสลานิ จ อาปริกฺขาทีนิ
เหตุยา ฌานกาหิ อาสวฺหิ ฌานกาสุ กุเลสุ
อาเรเจตพฺพานิ ฯ

(๓๒๙) อาสวฏฺฐปริยนฺเน ยา อาสวฺยา ปริกฺขาที-
นายา เหตุยา ตา อาสวฺยา ปเทฺจา อญฺญาหิ อาสวฺ-
หิ อาเรเจติ อาสวฺ จาจิตฺติยสฺส ฯ กุสลปริยนฺเน
ยานิ กุสลานิ ปริกฺขาทีนิ เหตุยา ตานิ กุสลานิ

คือ อาบัติ (ปฺุ๊กาน) ที่สงฆ์กำหนดให้แล้ว ภิกษุที่สงฆ์สมมติ ควรบอกอาบัติปฺุ๊กานนั้น ๆ ที่เรียกว่า กำหนดกอง (นั้น) คือ กองอาบัติ (ปฺุ๊กาน) ที่สงฆ์กำหนดให้แล้ว ภิกษุที่สงฆ์สมมติ ควรบอกอาบัติ (ปฺุ๊กาน) ที่กำหนดกองนั้น ๆ ที่เรียกว่า กำหนดอาบัติและกำหนดกอง (นั้น) คือ อาบัติ (ปฺุ๊กาน) ที่สงฆ์กำหนดให้แล้ว และกองอาบัติ (ปฺุ๊กาน) ที่สงฆ์กำหนดให้แล้ว ภิกษุที่สงฆ์สมมติ ควรบอกอาบัติปฺุ๊กานและกองปฺุ๊กานนั้นได้ ๆ ที่เรียกว่า ไม่กำหนดอาบัติและไม่กำหนดกอง (นั้น) คือ อาบัติ (ปฺุ๊กาน) ที่สงฆ์ไม่กำหนดให้แล้ว และกองอาบัติ (ปฺุ๊กาน) ที่สงฆ์ไม่กำหนดให้แล้ว ภิกษุที่สงฆ์สมมติ ควรบอกอาบัติที่สงฆ์ไม่กำหนดให้ปฺุ๊กานนั้น และกองที่สงฆ์ไม่กำหนดให้ปฺุ๊กานนั้นได้ ๆ

[๓๘๕] (มาฺ๊ติกา) ในคำว่า กำหนดอาบัติ คือ อาบัติใดที่สงฆ์ได้กำหนดให้แล้ว ภิกษุไม่ควรบอกอาบัตินั้น แต่ควรบอกอาบัติอื่นนอกจากนั้น ๆ ที่เรียกว่า ควรอาบัติที่สอง ๆ ในคำว่า กำหนดกอง คือ กองอาบัติใดที่สงฆ์ได้กำหนดให้แล้ว ภิกษุไม่ควรบอกกองอาบัตินั้น

ปเรตฺวา อญฺเญสุ กุลเลสุ อาเภเตสุ อาปตฺติ อาปชฺชิตพฺพา-
ยสฺส ฯ อาปตฺติปริยนฺโต จ กุลปริยนฺโต จ ยา
อาปตฺติโย ปริวิตฺติอาทายา เหฏฺฐา ตา อาปตฺติโย ปเรตฺวา
ยาวติ กุลาวติ ปริวิตฺติอาทาวติ เหฏฺฐา ตาวติ กุลาวติ
ปเรตฺวา อญฺญาหิ อาปตฺตีหิ อญฺเญสุ กุลเลสุ อาเภ-
เตสุ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ เสส อาปตฺติปริยนฺโต จ
กุลปริยนฺโต อนาปตฺติ ฯ

[๓๔๖] ทุฏฺฐุลฺลาย อาปตฺติยา ทุฏฺฐุลฺลาปตฺติสญฺ-
ญิสฺส อนุปสมฺปนฺนสฺส อาเภเตสุ อญฺญตฺร ภิกฺขุสมฺมติยา
อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ ทุฏฺฐุลฺลาย อาปตฺติยา วิม-
ติสฺส อนุปสมฺปนฺนสฺส อาเภเตสุ อญฺญตฺร ภิกฺขุสมฺ-
มติยา อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ ทุฏฺฐุลฺลาย อาปตฺติยา
อทุฏฺฐุลฺลาปตฺติสญฺญิสฺส อนุปสมฺปนฺนสฺส อาเภเตสุ อญฺญตฺร
ภิกฺขุสมฺมติยา อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

ច្រាប់ពួកត្រកូលនោះ បៃវ៉ា ច្រាប់ត្រកូលទាំងឡាយដទៃវិញ ត្រូវអាបត្តិ
ចាបិត្តិយ ។ ពាក្យថា កំណត់អាបត្តិទើំកំណត់ត្រកូល គឺពួកអាបត្តិណា
ដែលសង្ឃបានកំណត់ឲ្យក្តី ពួកត្រកូលណាដែលសង្ឃបានកំណត់ឲ្យក្តី
ភិក្ខុនោះមិនច្រាប់អាបត្តិទាំងនោះ មិនច្រាប់ត្រកូលទាំងនោះ ទៅច្រាប់
អាបត្តិឯទៀត ត្រកូលឯទៀតវិញ ត្រូវអាបត្តិចាបិត្តិយ ។ ពាក្យថា
មិនកំណត់អាបត្តិ មិនកំណត់ត្រកូល (នោះ) គឺភិក្ខុនោះច្រាប់អនុបសម្បន្ន
ដោយអាបត្តិណា ។ ត្រកូលណា ។ ក៏ដោយ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

(៣៨៦) ទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថា ទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ហើយច្រាប់
ដល់អនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិចាបិត្តិយ រៀរលែងតែភិក្ខុដែលសង្ឃសម្មត
ឲ្យច្រាប់ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ហើយច្រាប់ដល់
អនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិចាបិត្តិយ រៀរលែងតែភិក្ខុដែលសង្ឃសន្មតឲ្យ
ច្រាប់ ។ ទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ភិក្ខុសំគាល់ថាអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ហើយច្រាប់ដល់អនុ-
បសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិចាបិត្តិយ រៀរលែងតែភិក្ខុដែលសង្ឃសន្មតឲ្យច្រាប់ ។

(๓๔๗) អនុដ្ឋុលំ អាបត្តឺ អាភោគេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុបសម្បន្នស្ស ទុដ្ឋុលំ វា អនុដ្ឋុលំ វា អជ្ឈាចារំ អាភោគេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុដ្ឋុលាយ អាបត្តិយា ទុដ្ឋុលាបត្តិសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុដ្ឋុលាយ អាបត្តិយា វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុដ្ឋុលាយ អាបត្តិយា អនុដ្ឋុលាបត្តិសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

(๓๔๘) អថាបត្តិ វុដ្ឋំ អាភោគេតិ ឆោ អាបត្តឺ អាបត្តឺ អាភោគេតិ ឆោ វុដ្ឋំ កិក្ខុសម្មុតិយា ឧម្មត្ត-កស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

(๓๔๗) ភិក្ខុច្រៀបអនុដ្ឋហិត្វាបត្តិ (ដល់អនុបសម្បន្ន) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុច្រៀបអដ្ឋកថាអាក្រក់ក្តី[1] មិនសូវអាក្រក់ក្តី[2] របស់អនុបសម្បន្ន គឺសាមណេរ (ដល់អនុបសម្បន្នដទៃ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អនុដ្ឋហិត្វាបត្តិ ភិក្ខុសំគាល់ថា នុដ្ឋហិត្វាបត្តិវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ក្នុងអនុដ្ឋហិត្វាបត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អនុដ្ឋហិត្វាបត្តិ ភិក្ខុសំគាល់ថា អនុដ្ឋហិត្វាបត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(๓๔๘) អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលច្រៀបតែវត្តុ[3] មិនច្រៀបអាបត្តិ ដល់ភិក្ខុដែលច្រៀបតែអាបត្តិ[4] មិនច្រៀបវត្តុ ដល់ភិក្ខុដែលបានសេចក្តីសម្មតិអំពីសង្ឃ ដល់ភិក្ខុឆត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៩ ចប់ ។

---

๑ សាមណេរច្រៀព្រឹត្តខុសក្នុងសិក្ខាបទ ๕ ខាងដើម ឈ្មោះថាអដ្ឋកថាអាក្រក់ · ๒ សាមណេរច្រៀព្រឹត្តខុសក្នុងសិក្ខាបទ ๕ ខាងចុង ឈ្មោះថាអដ្ឋកថាមិនសូវអាក្រក់ ។ ๓ ភិក្ខុច្រៀប់ថាភិក្ខុនេះត្រូវសុក្កវិសដ្ឋិ (ពីធ្វើសុក្កឲ្យឃ្លាតទៅ) ជាដើម ហៅថា ច្រៀប់តែវត្តុ ។ ๔ ភិក្ខុច្រៀប់ថាភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិជាអាគន្តុក ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសជាដើម ហៅថា ច្រៀប់តែអាបត្តិ ។

ទសមសិក្ខាបទំ

(៧៤៩) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា អាឡវិយំ
វិហរតិ អគ្គាឡវេ چេតិយេ ។ តេន ខោ បន សមយេន
អាឡវិកោ កិក្ខុ ឧភតម្មុំ ភោជ្ជា បហូ ខណ្ឌិចិ
ខណាបេឆ្ឌិចិ ។ ឧច្ចាសយ្យា មហាសយ្យា វិចាបេឆ្ឌិ
ភិចិ ជាត សមណា សក្យបុត្តិយា បហូ ខណិ-
ស្សន្តិចិ ខណាបេស្សន្តិចិ ឯកច្ចិយំ សមណា សក្យ-
បុត្តិយា ដីរំ វិហាបេន្តីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ កិក្ខុ តេសំ
ឧច្ចាសយ្យានំ មហាសយ្យានំ វិចាបេឆ្ឌានំ ។ យេ
តេ កិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ មហាសយ្យានិ វិចា-
បេឆ្ឌិ ភិចិ ជាត អាឡវិកា កិក្ខុ បហូ ខណិស្សន្តិចិ
ខណាបេស្សន្តិចីតិ ។ អថខោ តេ កិក្ខុ ភគវតោ ឯត-
មត្ថំ អារោចេសុំ ។បេ។ សច្ចំ កិរ ភន្តេ កិក្ខវេ
បហូ ខណថចិ ខណាបេថចីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។

សិក្ខាបទទី ១០

[៣៤៩] សម័យនោះ ព្រះគន្ធសម្ពុទ្ធ កាលគង់នៅអគ្គាឡវ-
ចេតិយ ក្បែរក្រុងអាឡវី ។ គ្រានោះឯង ពួកអាឡវិកកិកុ កាល
ធ្វើនវកម្ម ក៏ដីកដោយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើអ្នកដទៃឲ្យដីកខ្លះ នូវផែនដី ។
មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាបថា ពួកសមណៈជា
កូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្រមិនសមបើនឹងហ៊ានដីកដោយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើ
អ្នកដទៃឲ្យដីកខ្លះ នូវផែនដីសោះ ពួកសមណៈជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យ-
បុត្រហ៊ានបៀតបៀនវត្ថុសដែលមានឥន្ទ្រិយមួយ ។ កិកុទាំងឡាយបានឮ
មនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ហើយ ។ ពួកកិកុណា
មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ពួកកិកុនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល
បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកអាឡវិកកិកុ មិនគួរបើនឹងហ៊ានដីកដោយខ្លួនឯងខ្លះ
ប្រើអ្នកដទៃឲ្យដីកខ្លះ នូវផែនដីសោះ ។ លុះនោះឯង កិកុទាំងនោះ
ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គ
ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលកិកុទាំងឡាយ បានឮថា អ្នកទាំងឡាយដីក
ដោយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើអ្នកដទៃឲ្យដីកខ្លះ នូវផែនដី ពិតមែនឬ ។ កិកុទាំង
នោះក្រាបទូលតបវិញថា សូមទ្រង់មេត្តាជ្រាបសេ ការនោះពិតមែន ។

นิสามิ ภนฺเต ภควา กาเลน ยาม ตุเมฺห เยวยปุริสา ปหาร ทาเนน ปหรนฺติ ตาฬนาเยปิ ตาฬนาเยปิ ฉวิสุญฺเญปิ ยาม เยวยปุริสา มนุสฺสา ปหาริยา เนตพฺพ เยวยปุริสา อปฺป-สนฺนาน ว ปสาทาย ปสนฺนาน ว ภิยฺโยภาวาย ฯ เป ฯ ฆาฏ์ เปน ภิกฺขุ ส มิ สิกฺขาปท อุทฺทิเสยฺย ย โข ปน ภิกฺขุ ปหาร ทาเนยฺย ว ตาฬนาเปยฺย ว ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

(๓๕๐) โย ปนาติ โย ยาทิโส ฯ เป ฯ ภิกฺขูติ ฯ เป ฯ อย ส มสฺมึ อตฺเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขูติ ฯ ปหาร ทาน ทฺเว ปหาริยา ชาตา จ ปหาร อชาตา จ ปหาร ฯ ชาตา นาม ปหาร สุทฺธปฺปสุ สุทฺธมตฺติกา อปฺปฏิจฺฉนฺนา อปฺปสกฺกาย อปฺปกร-ณา อปฺปมตฺตา อปฺปกาลิกา เยกุยฺยน ปหาร

ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ មិនគួរបើនឹងហ៊ានដឹកដោយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើអ្នកដទៃឲ្យដឹកខ្លះ នូវផែនដីទេ នែមោឃបុរសទាំងឡាយ ព្រោះពួកមនុស្សមានសេចក្តីសំគាល់ថាផែនដីជាវត្ថុមានដីវិត នែមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ នឹងបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយដឹកដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឲ្យដឹកក្តី នូវផែនដី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(៣៩០) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី ១ នៃបាឋជិកកណ្ឌ ។ ដែលហៅថា ផែនដី បានដល់ផែនដីមានពីរយ៉ាង គឺជាតបឋវី ផែនដីមានដីច្រៃជាធំវត្ថុឯទៀត ១ អជាតបឋវី ផែនដីមានដីតិចជាធំវត្ថុឯទៀត ១ ។ ដែលហៅថា ជាតបឋវី (នោះ) គឺអាចដីសុទ្ធ ដីស្អិតសុទ្ធ ដីមានថ្មតិច មានក្រួសតិច មានបំណែកអម្បែងតិច មានក្រួសរោនតិច មានខ្សាច់តិច មានអាចដីច្រៃ

ยเกฺวยฺยน มตฺถเกา อธฺฆาปิ วุจฺจติ ชาตา ปหาี ฯ
ยาปิ ปิสุปุญฺโญ วา มตฺถเกาปุญฺโญ วา อตีเรก-
จาตุมฺมาสึ ฐิวฺฉา อยมฺปิ วุจฺจติ ชาตา ปหาี ฯ
อชาตา นาม ปหาี สุทฺธจาสาณา สุทฺธสกฺกร สุทฺธ-
กปิลา สุทฺธมุคฺคา สุทฺธมาสเกา อปฺปปิสุ อปฺป-
มตฺถเกา ยเกฺวยฺยน จาสาณา ยเกฺวยฺยน สกฺกร
ยเกฺวยฺยน กปิลา ยเกฺวยฺยน มุคฺคา ยเกฺวยฺยน
มาสเกา อธฺฆาปิ วุจฺจติ อชาตา ปหาี ฯ ยาปิ
ปิสุปุญฺโญ วา มตฺถเกาปุญฺโญ วา อูนกจาตุมฺมาสึ[๑]
ฐิวฺฉา อยมฺปิ วุจฺจติ อชาตา ปหาี ฯ

(๓๕๑) ขเณยฺยาติ สยึ ขเณติ อาปตฺติ
จาจิตฺตเยสฺสุ ฯ ขเณาเปยฺยาติ อญฺญึ ขเณาเปติ
อาปตฺติ จาจิตฺตเยสฺสุ ฯ สกึ อาณาเตฺต ตหุกึปิ
ขเณติ อาปตฺติ จาจิตฺตเยสฺสุ ฯ

---

๑ ฉ. ม. อูนกจาตุมาสึ ฯ

มានដីស្អិតច្រើន ឬជាផែនដីគេមិនដែលដុត តថាគតហៅថា ជាតបថវី ។ ម្យ៉ាងទៀតគំនរអាចម៍ដ៏ណាក្តី គំនរដីស្អិតណាក្តី ដែលមានភ្លៀងធ្លាក់ត្រូវជាង ៤ ខែ គំនរនេះឯង តថាគតហៅថា ជាតបថវីដែរ ។ ដែលហៅថា អជាតបថវី (នោះ) គឺផែនដីដែលមានថ្មសុទ្ធ មានក្រួសសុទ្ធ មានបំណែកអម្បែងសុទ្ធ មានក្រួសរវ៉ែនសុទ្ធ មានខ្សាច់សុទ្ធ មានអាប់ដីតិច មានដីស្អិតតិច មានថ្មច្រើន មានក្រួសច្រើន មានបំណែកអម្បែងច្រើន មានក្រួសរវ៉ែនច្រើន មានខ្សាច់ច្រើន ជាផែនដីដែលគេដុតហើយ តថាគតក៏ហៅថា អជាតបថវី ។ ម្យ៉ាងទៀតគំនរអាចម៍ដ៏ណាក្តី គំនរដីស្អិតណាក្តី ដែលមានភ្លៀងធ្លាក់ចុះចាយពី ៤ ខែមក ផែនដីនេះតថាគតក៏ហៅថា អជាតបថវីដែរ ។

(៣៥១) ត្រង់ពាក្យថា ជីកដោយខ្លួនឯង គឺកិរ្យាជីកដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា ប្រើអ្នកដទៃឲ្យជីក គឺកិរ្យាបង្គាប់អ្នកដទៃឲ្យជីក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កិរ្យាបង្គាប់មនុស្សឲ្យជីកតែម្តង មនុស្សនោះទៅជីកច្រើនដង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ (១) ។

(๓๕๒) ปหาโย ปหาสญฺี ขณาติ ปา ขณาเปติ ปา ภินฺทติ ปา เภทาเปติ ปา ฉหาติ ปา ฉหาเปติ ปา อาหรติ ฉาจิตฺติยสฺส ฯ ปหาโย เปตเกา ขณาติ ปา ขณาเปติ ปา ภินฺทติ ปา เภทาเปติ ปา ฉหาติ ปา ฉหาเปติ ปา อาหรติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ปหาโย อปหาสญฺี ขณาติ ปา ขณาเปติ ปา ภินฺทติ ปา เภทาเปติ ปา ฉหาติ ปา ฉหาเปติ ปา อนาปตฺติ ฯ อปหาโย ปหาสญฺี อาหรติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อปหาโย เปตเกา อาหรติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อปหาโย อปหาสญฺี อนาปตฺติ ฯ

(๓๕๓) อนาปตฺติ สมฺ ชานนฺ สมฺ เนหิ สมฺ อาหาร สมินา อตฺตา สมฺ กปฺปิยํ กเรหีติ ภณาติ อสญฺจิจฺ อสติยา อชานนฺตสฺส ธุตฺต-กสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

[๓๙๒] ที่นอนที่มีนิสีทนะ ภิกษุสำคัญว่าที่นอนที่ ให้ผู้อื่นปูลาดเอง ก็ดี ใช้ผู้อื่นให้ปูลาดก็ดี ให้ลาดเอง ก็ดี ใช้ผู้อื่นให้ลาดก็ดี ให้ถือเอาไปเอง ก็ดี ใช้ผู้อื่นให้ถือเอาไปก็ดี ต้องอาบัติปาจิตตีย์ ๆ ที่นอนที่มีนิสีทนะ ภิกษุมีสัญญาเป็นปฏิปักษ์ ให้ผู้อื่นปูลาดเอง ก็ดี ใช้ผู้อื่นให้ปูลาดก็ดี ให้ลาดเอง ก็ดี ใช้ผู้อื่นให้ลาดก็ดี ให้ถือเอาไปเอง ก็ดี ใช้ผู้อื่นให้ถือเอาไปก็ดี ต้องอาบัติทุกกฏ ๆ ที่นอนที่มีนิสีทนะ ภิกษุมีสัญญาสงสัย ให้ผู้อื่นปูลาดเอง ก็ดี ใช้ผู้อื่นให้ปูลาดก็ดี ให้ลาดเอง ก็ดี ใช้ผู้อื่นให้ลาดก็ดี ให้ถือเอาไปเอง ก็ดี ใช้ผู้อื่นให้ถือเอาไปก็ดี ต้องอาบัติทุกกฏ ๆ ที่นอนที่มีนิสีทนะ ภิกษุสำคัญว่ามิใช่ที่นอนที่มีนิสีทนะ ให้ผู้อื่นปูลาดเอง ก็ดี ใช้ผู้อื่นให้ปูลาดก็ดี ให้ลาดเอง ก็ดี ใช้ผู้อื่นให้ลาดก็ดี ให้ถือเอาไปเอง ก็ดี ใช้ผู้อื่นให้ถือเอาไปก็ดี ไม่ต้องอาบัติเลย ๆ ที่ใดที่มิใช่ที่นอนที่มีนิสีทนะ ภิกษุมีสัญญาเป็นที่นอนที่มีนิสีทนะ ต้องอาบัติทุกกฏ ๆ ที่มิใช่ที่นอนที่มีนิสีทนะ ภิกษุมีสัญญาสงสัย ต้องอาบัติทุกกฏ ๆ ที่มิใช่ที่นอนที่มีนิสีทนะ ภิกษุสำคัญว่ามิใช่ที่นอนที่มีนิสีทนะ ไม่ต้องอาบัติเลย ๆ

[๓๙๓] อาบัติมิมีมาสู่ภิกษุผู้กล่าวว่า ท่านจงถือเอาเตียงนี้ไป ท่านจงให้เตียงนี้ไป ท่านจงนำเตียงนี้มา ท่านจงถือเอาเตียงนี้ไปเพื่อประโยชน์แก่ตน ท่านจงให้เตียงนี้แก่ผู้อื่น ท่านจงนำเตียงนี้มาเพื่อตน ท่านจงถือเอาเตียงนี้ไปเพื่อประโยชน์แก่ผู้อื่น ท่านจงให้เตียงนี้แก่ผู้อื่น ท่านจงนำเตียงนี้มาเพื่อผู้อื่น ท่านจงถือเอาเตียงนี้ไปเพื่อประโยชน์แก่สงฆ์ ท่านจงให้เตียงนี้แก่สงฆ์ ท่านจงนำเตียงนี้มาเพื่อสงฆ์ ท่านจงถือเอาเตียงนี้ไปเพื่อประโยชน์แก่เจดีย์ ท่านจงให้เตียงนี้แก่เจดีย์ ท่านจงนำเตียงนี้มาเพื่อเจดีย์ ท่านจงถือเอาเตียงนี้ไปเพื่อประโยชน์แก่ภิกษุไข้ ท่านจงให้เตียงนี้แก่ภิกษุไข้ ท่านจงนำเตียงนี้มาเพื่อภิกษุไข้ ท่านจงถือเอาเตียงนี้ไปเพื่อประโยชน์แก่สามเณร ท่านจงให้เตียงนี้แก่สามเณร ท่านจงนำเตียงนี้มาเพื่อสามเณร ท่านจงถือเอาเตียงนี้ไปเพื่อประโยชน์แก่อุบาสก ท่านจงให้เตียงนี้แก่อุบาสก ท่านจงนำเตียงนี้มาเพื่ออุบาสก ท่านจงถือเอาเตียงนี้ไปเพื่อประโยชน์แก่อุบาสิกา ท่านจงให้เตียงนี้แก่อุบาสิกา ท่านจงนำเตียงนี้มาเพื่ออุบาสิกา ท่านจงถือเอาเตียงนี้ไปเพื่อประโยชน์แก่ภิกษุณี ท่านจงให้เตียงนี้แก่ภิกษุณี ท่านจงนำเตียงนี้มาเพื่อภิกษุณี ท่านจงถือเอาเตียงนี้ไปเพื่อประโยชน์แก่สิกขมานา ท่านจงให้เตียงนี้แก่สิกขมานา ท่านจงนำเตียงนี้มาเพื่อสิกขมานา ท่านจงถือเอาเตียงนี้ไปเพื่อประโยชน์แก่สามเณรี ท่านจงให้เตียงนี้แก่สามเณรี ท่านจงนำเตียงนี้มาเพื่อสามเณรี ท่านจงถือเอาเตียงนี้ไปเพื่อประโยชน์แก่ภิกษุผู้ไม่ได้ลาภ ท่านจงให้เตียงนี้แก่ภิกษุผู้ไม่ได้ลาภ ท่านจงนำเตียงนี้มาเพื่อภิกษุผู้ไม่ได้ลาภ ท่านจงถือเอาเตียงนี้ไปเพื่อประโยชน์แก่ภิกษุผู้ได้ลาภน้อย ท่านจงให้เตียงนี้แก่ภิกษุผู้ได้ลาภน้อย ท่านจงนำเตียงนี้มาเพื่อภิกษุผู้ได้ลาภน้อย ท่านจงถือเอาเตียงนี้ไปเพื่อประโยชน์แก่ภิกษุผู้ได้ลาภมาก ท่านจงให้เตียงนี้แก่ภิกษุผู้ได้ลาภมาก ท่านจงนำเตียงนี้มาเพื่อภิกษุผู้ได้ลาภมาก ท่านจงถือเอาเตียงนี้ไปเพื่อประโยชน์แก่ภิกษุผู้ได้ลาภประณีต ท่านจงให้เตียงนี้แก่ภิกษุผู้ได้ลาภประณีต ท่านจงนำเตียงนี้มาเพื่อภิกษุผู้ได้ลาภประณีต ท่านจงถือเอาเตียงนี้ไปเพื่อประโยชน์แก่ภิกษุผู้เดินทางไกล ท่านจงให้เตียงนี้แก่ภิกษุผู้เดินทางไกล ท่านจงนำเตียงนี้มาเพื่อภิกษุผู้เดินทางไกล ท่านจงถือเอาเตียงนี้ไปเพื่อประโยชน์แก่ภิกษุผู้ไม่มีเพื่อน ท่านจงให้เตียงนี้แก่ภิกษุผู้ไม่มีเพื่อน ท่านจงนำเตียงนี้มาเพื่อภิกษุผู้ไม่มีเพื่อน ท่านจงถือเอาเตียงนี้ไปเพื่อประโยชน์แก่ภิกษุผู้ไม่มีเพื่อนสอบถาม ท่านจงให้เตียงนี้แก่ภิกษุผู้ไม่มีเพื่อนสอบถาม ท่านจงนำเตียงนี้มาเพื่อภิกษุผู้ไม่มีเพื่อนสอบถาม ท่านจงถือเอาเตียงนี้ไปเพื่อประโยชน์แก่ภิกษุผู้ไม่มีเพื่อนเดินทาง ท่านจงให้เตียงนี้แก่ภิกษุผู้ไม่มีเพื่อนเดินทาง ท่านจงนำเตียงนี้มาเพื่อภิกษุผู้ไม่มีเพื่อนเดินทาง ท่านจงถือเอาเตียงนี้ไปเพื่อประโยชน์แก่ภิกษุผู้ไม่มีเพื่อนอาศัย ท่านจงให้เตียงนี้แก่ภิกษุผู้ไม่มีเพื่อนอาศัย ท่านจงนำเตียงนี้มาเพื่อภิกษุผู้ไม่มีเพื่อนอาศัย ท่านจงถือเอาเตียงนี้ไปเพื่อประโยชน์แก่ภิกษุผู้ไม่มีเพื่อนเดินทางไกล ท่านจงให้เตียงนี้แก่ภิกษุผู้ไม่มีเพื่อนเดินทางไกล ท่านจงนำเตียงนี้มาเพื่อภิกษุผู้ไม่มีเพื่อนเดินทางไกล

តស្សុទ្ទានំ ។

មុសាធិមសបេសុញ្ញំ បឋសេយ្យាយ វេ ទុវេ
អញ្ញត្រ វិញ្ញូនា ភូតា ទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ទ្វាទសាតិ(១) ។

ទសមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

មុសាវាទវគ្គោ បឋមោ(២) ។

---

១ ទ្វាទសេតិបិ បាឋោ ។ ២ ឧ. ម. បឋមោ វគ្គោ ។

ចំនួនសិក្ខាបទក្នុងមុសាវាទវគ្គនោះ គឺ

សម្បជានមុសាវាទ ១ ឧមសវាទ ១

បេសុញ្ញវាទ ១ បទសោធម្ម ១

បឋមសហសេយ្យ ១ ទុតិយសហសេយ្យ ១

ធម្មទេសនា ១ ភូតារោចនៈ ១

ទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ១ បឋវីខណនៈ ១

សិក្ខាបទទី ១០ ចប់ ។

មុសាវាទវគ្គ ដាជាម្ដង ។

(៣៥៤) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា អាឡវិយំ
វិហរតិ អគ្គាឡវេ चेតិយេ ។ តេន ខោ បន សមយេន
អាឡវិកោ កិក្ខុ នវកម្មំ កោរេត្វា រុក្ខំ ឆិន្ទន្តិបិ
ឆេទាបេន្តិបិ[1] ។ អញ្ញតរោបិ អាឡវិកោ កិក្ខុ រុក្ខំ
ឆិន្ទតិ ។ តស្មិំ រុក្ខេ អធិវត្ថា ទេវតា តំ កិក្ខុំ
ឯតទវោច មា ភន្តេ អត្តនោ ភវនំ ភគ្គកាមោ
មយ្ហំ ភវនំ ឆិន្ទាតិ[2] ។ សោ កិក្ខុ អជានិយត្តោ
ឆិន្ទិយេវ តស្សា ច ទេវតាយ ឆារភស្ស ពាហុំ
អាភោដេសិ ។ អថខោ តស្សា ទេវតាយ ឯតទ-
ហោសិ យន្នូនាហំ ឥមំ កិក្ខុំ ឥទេវ ជីវិតា វោរោ-
បេយ្យន្តិ ។ អថខោ តស្សា ទេវតាយ ឯតទហោសិ
ន ខោ បនេតំ[3] បដិរូបំ យាហំ ឥមំ កិក្ខុំ ឥទេវ
ជីវិតា វោរោបេយ្យំ យន្នូនាហំ ភគវតោ ឯតមត្ថំ
អារោចេយ្យន្តិ ។ អថខោ សា ទេវតា យេន ភគវា

កត្ថបិ ឆេត្វាវោ ឆិន្ទាបេត្វាបីតិ ទិស្សតិ ។ ២ ឧ. ឆិន្ទីតិ ។ ៣ ឧ. ម. មេតំ ។

ភ្លុតគាមវគ្គ សិក្ខាបទទី ១

(៣៥៤) សម័យនោះ ព្រះគន្ធសម្ភុ កាលគង់នៅអគ្គាឡវ-
ចេតិយ ទៀបក្រុងអាឡវី ។ គ្រានោះឯង ពួកភិក្ខុនៅកង់ក្រុងអាឡវី
កាលធ្វើនវកម្ម ក៏កាប់ដោយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើអ្នកដទៃឲ្យកាប់ខ្លះ នូវដើម
ឈើ ។ មានភិក្ខុ ១ រូបនៅក្រុងអាឡវី កាប់ឈើមួយដើម ។ មាន
ទេវតា១អង្គអាស្រ័យនៅលើដើមឈើនោះ ឮានិយាយពាក្យនេះនឹង
ភិក្ខុនោះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកចង់ធ្វើទីនៅរបស់ខ្លួន មិនត្រូវ
កាប់ទីនៅរបស់ខ្ញុំទេ ។ ភិក្ខុនោះមិនអើពើ (នឹងពាក្យទេវតានោះ) ក៏បេះតែ
កាប់ឈើនោះទៅ ក៏ត្រូវដៃទាកបេះរបស់ទេវតានោះ ។ លុះនោះឯង
ទេវតានោះគិតរិះដូច្នេះថា បើដូច្នោះ ខ្លួនអញត្រូវសម្លាប់ភិក្ខុនេះកង់ទី
នេះ ។ ខណៈនោះឯង ទេវតានោះគិតរិះដូច្នេះវិញថា ខ្លួនអញសម្លាប់
ភិក្ខុនេះកង់ទីនេះដោយអំពើណា អំពើនេះមិនសមគួរដល់ខ្លួនអញសោះ
ឡើយ បើដូច្នោះ អញត្រូវក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ
សិន ។ គ្រានោះឯង ទេវតានោះក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ

តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ បាតរាសំ អាភេ-
ចេសិ ។ សាធុ សាធុ នេវតេ សាធុ ខោ ត្វំ
នេវតេ តំ កិត្តកំ ឯ ជីវិតា ភោភោបេសិ សចេ ត្វំ នេវតេ
តំ កិត្តកំ ជីវិតា ភោភោបេយ្យាសិ ពហុំ ឧ ត្វំ នេវតេ
អបុញ្ញំ បសវេយ្យាសិ កច្ច ត្វំ នេវតេ អមុកស្មិំ
ឱកាសេ រុក្ខោ វិរុឡ្ហោ តស្មិំ ឧបគច្ឆាតិ ។ មនុស្ស
ឧដ្ឋាយនិ ខីយនិ វិចាចេនិ ភវំ ហិ នាម សមណា
សក្យបុត្តិយា រុក្ខំ ឆិន្ទិស្សន្តិបិ ឆេទាបេស្សន្តិបិ(1)
បាកិ[ន្ទ]ិយំ សមណា សក្យបុត្តិយា ជីវំ វិហេឋេន្តីតិ ។
អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧដ្ឋាយន្តានំ
ខីយន្តានំ វិចាចេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។
តេ ឧដ្ឋាយនិ ខីយនិ វិចាចេនិ ភវំ ហិ នាម
អាឡវិកា ភិក្ខូ រុក្ខំ ឆិន្ទិស្សន្តិបិ ឆេទាបេស្សន្តិបិ(2) ។

1-2 កត្តុំ ឆេត្តុំ ឆិន្ទាបេស្សន្តីតិ ទិស្សតិ ។

ត្រង់ទីដែលព្រះអង្គគង់នៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានក្រាបថ្វាយ
សេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ (ដោយសព្វគ្រប់) ។ ព្រះសាស្តាជា
ម្ចាស់ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលទេវតា ពាក្យដែលអ្នកថាប្រពៃពេកណាស់
ម្នាលទេវតា អ្នកឯងមិនបានសម្លាប់កិកុនោះត្រូវពិតហើយ ម្នាលទេវតា
បើអ្នកសម្លាប់កិកុនោះកង់ថ្ងៃនេះហើយ ម្នាលទេវតា អ្នកឯងត្រូវ
បានទទួលបាបជាច្រើន នែទេវតា អ្នកឯងចូរត្រឡប់ទៅវិញចុះ កង់ទី
ឯណោះមានឈើមួយដើមយ៉ាងស្អាត់ អ្នកឯងចូរទៅនៅអាស្រ័យនូវឈើ
នោះចុះ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះ
បង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្រ មិនគួរនឹងហ៊ាន
កាប់ដោយខ្លួនឯងផង ប្រើអ្នកដទៃឲ្យកាប់ផង នូវដើមឈើសោះ ពួក
សមណៈជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្រ រមែងបៀតបៀននូវតួដែលមាន
ជីវិតមានឥន្ទ្រិយតែ ១ ។ កិកុទាំងឡាយបានឮពាក្យមនុស្សទាំងឡាយ
នោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ហើយ ។ ពួកកិកុណា
មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ពួកកិកុនោះ ក៏ពោលទោស
តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកកិកុនៅកង់ក្រែងអាឡវី មិនគួរនឹងហ៊ាន
កាប់ដោយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើអ្នកដទៃឲ្យកាប់ខ្លះ នូវដើមឈើសោះ ។

อถโข เต ภิกฺขู ภควโตเ เอตมตฺถํ อาโรเจสุ ฯ เปฯ สจฺจํ กิร ภนฺเต ภิกฺขเว รุกฺขํ ฉินฺทถ เฉทาเปถ ปิตา[1] ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถญ หิ นาม ตุเมฺห โมฆปุริสา รุกฺขํ ฉินฺทิสฺสถ เฉทาเปสฺสถ[2] ฯ ปฏิสญฺจิกฺขิตฺวา หิ โมฆปุริสา มนุสฺสา รุกฺขสฺมึ เจตฺยมฺปิ โมฆปุริสา อปฺปสนฺนานญฺจ วา ปสาทาย ปสนฺนานญฺจ วา ภิโยฺยภาวาย ฯ เปฯ ฯ ยาวญฺจ ปน ภิกฺขเว ปญฺจหิ สิกฺขาปเทหิ ทฺวิปฺปเยน ภูตคามปาตพฺยตาย ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

(๓๕๙) ภูตคามโต นาม ปญฺจ พีชชาตานิ มูลพีชํ ขนฺธพีชํ ผฬุพีชํ อคฺคพีชํ พีชพีชเมว[3] ปญฺจมํ ฯ

---

๑ ฉินฺนาปเจฺฉทาเปถ ปิตา ฯ ๒ ฉินฺนาปเจฺฉทาเปสฺสถ ปิตา ฯ ๓ ฉ. ม. พีชพีชญฺเจว ฯ

គ្រានោះ ភិក្ខុតាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ ឮថាអ្នកតាំងឡាយកាប់ដោយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើអ្នកដទៃឲ្យកាប់ខ្លះ នូវដើមឈើ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុតាំងឡាយក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ការនោះពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នែពួកមោឃបុរស អ្នកតាំងឡាយមិនគួរបើនឹងហ៊ានកាប់ដោយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើអ្នកដទៃឲ្យកាប់ខ្លះ នូវដើមឈើទេ នែមោឃបុរសតាំងឡាយ ព្រោះពួកមនុស្សមានសេចក្តីសំគាល់ថាដើមឈើមានជីវិតនែមោឃបុរសតាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះនឹងបានដឹកនាំពួកមនុស្សដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬពួកមនុស្សដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេដែរ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ អ្នកតាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុធ្វើភូតគាម[1] មានឈើនឹងស្មៅជាដើមឲ្យវិនាស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣៥៥] ពូជមាន ៥ យ៉ាងគឺ ពូជកើតពីមើមឫឫស ១ ពូជកើតពីដើម ១ ពូជកើតពីចាំង ១ ពូជកើតពីចុងឫគល់ ១ ពូជកើតពីពូជ (គឺផ្លែ) ១ ពូជទាំង ៥ នេះហៅថា ភូតគាម ។ ដែលហៅថា

---

១ អដ្ឋកថា សំដៅយកស្មៅឆ្ងាំងដើមឈើស្រស់ ដែលមានពូជដុះឡើងជាដើម ។

มูลตีณ ฉาท ปาฏิกงฺขา[๑] สีลเมว วา วตฺตุ อตีวิสุ-
กฺขปกเภทาณี ขุทฺทกนฺตกาทิ ยาว ปา ป-
ญฺญาณวิปิ อตฺถ มูเล ชายนฺติ มูเล สญฺญายนฺติ ฯเปฯ
มูลตีณ ฉาท ฯ ขนฺธตีณ ฉาท อสฺสาสปสฺสาสานเมว
ปิลกฺขา ขุทฺทกเก กฏฺฐกา กปิมชฺฌาว ยาว ปา
ปญฺญาณวิปิ อตฺถ ขนฺเธ ชายนฺติ ขนฺเธ สญฺญายนฺติ
ฯเปฯ ขนฺธตีณ ฉาท ฯ ฉนฺทตีณ ฉาท ขุทฺท เวทนา
นเมว ยาว ปา ปญฺญาณวิปิ อตฺถ ปเภเท ชายนฺติ ปเภเท
สญฺญายนฺติ ฯเปฯ ฉนฺทตีณ ฉาท ฯ อกฺขตีณ ฉาท
อฏฺฐก ฉฑาฏฺฐก หาริเวร ยาว ปา ปญฺญาณวิปิ อตฺถ
อกฺเข ชายนฺติ อกฺเข สญฺญายนฺติ ฯเปฯ อกฺขตีณ ฉาท ฯ

---

๑ ฉ. ม. ตณิทุ ฯ

ពូជកើតពីមើមឬបុស (នោះសំដៅយក) រមៀត ខ្ញី លំពាន់ ប្រស់ អាចន្ទឹស រំដេង ស្វាវក្ដាំង នឹងក្រពញជ្រូក មិនតែប៉ុណ្ណោះ សូម្បីវត្ថុ ទាំងឡាយដទៃណា កើតពីមើមឬបុស ដុះពីមើមឬបុស វត្ថុប៉ុណ្ណេះឈ្មោះ ថា ពូជកើតពីមើមឬបុស (ដូចគ្នា) ។ ដែលហៅថា ពូជកើតពីដើម (នោះសំដៅយក) ដើមពោធិ ដើមជៃ ដើមលៀប ដើមល្វា ដើមជៃក្រែម ដើមក្រសាំង មិនតែប៉ុណ្ណោះ សូម្បីវត្ថុទាំងឡាយដទៃណា កើតពីដើម ដុះ ពីដើម វត្ថុប៉ុណ្ណេះហៅថាពូជកើតពីដើម ។ ដែលហៅថា ពូជកើតពីថ្នាំង (នោះសំដៅយក) អំពៅ បុស្សី ទឹងបបុស មិនតែប៉ុណ្ណោះ សូម្បីវត្ថុ ទាំងឡាយដទៃណាកើតពីថ្នាំង ដុះពីថ្នាំង វត្ថុប៉ុណ្ណេះហៅថាពូជកើត ពីថ្នាំង ។ ដែលហៅថា ពូជកើតពីចុងឬគល់ (នោះសំដៅយក) ដីរ លីងលាក់ ស្វឹកគ្រៃ វល្ល៍អណ្ដាតគ្រកួត មា្រ៉ងទៀតសូម្បីវត្ថុទាំងឡាយ ណាកើតពីចុងឬគល់ ដុះពីចុងឬគល់ វត្ថុប៉ុណ្ណេះហៅថាពូជកើតពីចុង ឬគល់ (ដូចគ្នា) ។ ដែលហៅថា ពូជកើតពីពូជ (នោះសំដៅយក)

ตีสตีสตี ฉาย ปุพฺพณฺหา อปรณฺหา ยาติ ฯ ปญฺญายติ
อตฺถิ ตีเส ฉายาติ ตีเส สญฺญายติ ฯลฯ ตีสตีสตี
ฉาย ปฏิมา ฯ

(๓๙๖) ตีเส ตีสสญฺี ภิกฺขุสฺส ภิกฺขุนิยา ภิกฺขุสฺส
ภิกฺขุนิยา สิกฺขมานาย สามเณรสฺส สามเณริยา อาปตฺติ
ฉาปิตฺติยสฺส ฯ ตีเส เวมติโก ภิกฺขุสฺส ภิกฺขุนิยา ภิกฺขุสฺส
ภิกฺขุนิยา สิกฺขมานาย สามเณรสฺส สามเณริยา อาปตฺติ
ทุกฺกฏสฺส ฯ ตีเส อตีสสญฺี ภิกฺขุสฺส ภิกฺขุนิยา
ภิกฺขุสฺส ภิกฺขุนิยา สิกฺขมานาย สามเณรสฺส สามเณริยา
อนาปตฺติ ฯ อตีเส ตีสสญฺี อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ
อตีเส เวมติโก อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อตีเส อตีส-
สญฺี อนาปตฺติ ฯ

បុព្វណ្ណជាតិ ជាន់ដល់ស្រូវ ๗ ប្រការ មានស្រូវសាលី ស្រូវក្រហមទំង
ពោតជាដើម អបរណ្ណជាតិ ជាន់ដល់សណ្តែកបាយ សណ្តែកពាជមាស
ជាដើម ម្យ៉ាងទៀត សូម្បីវត្ថុទាំងឡាយណាកើតពីពូជ ដុះពីពូជ វត្ថុ
ប៉ុណ្ណោះហៅថាពូជកើតពីពូជជាគំរប់ ๕ ។

[๓๙๖] វត្ថុជាពូជមែន កិក្ខុសំគាល់ថាពូជ ហើយកាប់ដោយ
ខ្លួនឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឲ្យកាប់ក្តី ទម្លាយដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃ
ឲ្យទម្លាយក្តី ចំអិនដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឲ្យចំអិនក្តី ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយ ។ ពូជមែន កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយកាប់ដោយខ្លួនឯងក្តី
ប្រើអ្នកដទៃឲ្យកាប់ក្តី ទម្លាយដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឲ្យទម្លាយក្តី
ចំអិនដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឲ្យចំអិនក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពូជ
មែន កិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនពូជ ហើយកាប់ដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើអ្នក
ដទៃឲ្យកាប់ក្តី ទម្លាយដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឲ្យទម្លាយក្តី ចំអិន
ដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឲ្យចំអិនក្តី មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ វត្ថុមិន
មែនពូជ កិក្ខុសំគាល់ថាពូជ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ វត្ថុមិនមែនពូជ តែកិក្ខុ
មានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ វត្ថុមិនមែនពូជ កិក្ខុសំគាល់ថា
មិនមែនពូជ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[๓๙๗] อชาตสฺสิ สมฺ ชาน สมฺ เนหิ สมฺ อาหาร สมินา อตฺตา สมฺ กมฺมยิ กุเหหีติ กฺ-ลาติ อสงฺกิจฺ อสติยา อชานนฺตสฺส ทุกฺกฏสฺส อาธิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

ปโยมสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

(៣៥៧) អាបត្តិមិនមានដល់កិក្ខុដែលនិយាយថា អ្នកចូរដឹងនូវ
វត្តនេះ អ្នកចូរឲ្យនូវវត្តនេះ អ្នកចូរនាំមកនូវវត្តនេះ អាត្មាត្រូវការដោយ
វត្តនេះ អ្នកចូរធ្វើនូវវត្តនេះឲ្យសមគួរ ដល់កិក្ខុមិនជាន់ក្បែង ដល់កិក្ខុភ្លាត់
ស្មារតី ដល់កិក្ខុកាលមិនដឹង ដល់កិក្ខុឆ្កួត ដល់កិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

ទុតិយសិក្ខាបទំ

[៣៥៨] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា កោសម្ពិយំ
វិហរតិ ឃោសិតារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន
អាយស្មា ឧទ្ទោ សយំ អនាចារំ អាចរិត្វា សង្ឃមជ្ឈេ
អាបត្តិយា អនុយុញ្ជិយមានោ អញ្ញេនញ្ញំ បដិចរតិ កោ
អាបន្នោ កិំ អាបន្នោ កិស្មឹ អាបន្នោ កតំ អាបន្នោ
កតំ កណាតិ កិំ កណាថាតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា
។បេ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម
អាយស្មា ឧទ្ទោ សង្ឃមជ្ឈេ អាបត្តិយា អនុយុញ្ជិយមា-
នោ អញ្ញេនញ្ញំ បដិចរិស្សតិ កោ អាបន្នោ កិំ អាបន្នោ
កិស្មឹ អាបន្នោ កតំ អាបន្នោ កតំ កណាតិ កិំ
កណាថាតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ
អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា អាយស្មន្តំ ឧទ្ទំ បដិបុច្ឆិ

សំណួរទី ២

(៣៩៨) សម័យនោះ ព្រះដ៏ច្រើនយសកាលគង់នៅក្នុងឃោសិតារាម ទៀបក្រុងកោសម្ពី ។ គ្រានោះឯង ឆន្នកិកុដ៏មានអាយុប្រព្រឹត្តអនាចារដោយខ្លួនឯង កាលកិកុសាកសួរដោយអាបត្តិក្នុងកណ្តាលដំនុំសង្ឃ ក៏ពោលបិទបាំងនូវពាក្យដទៃដោយពាក្យដទៃ (គឺពោលពាក្យបន្ទែបន្ទប់) ទៅវិញដោយពាក្យថា នរណាត្រូវអាបត្តិ ត្រូវអាបត្តិអ្វី ត្រូវអាបត្តិព្រោះវត្ថុអ្វី ត្រូវអាបត្តិដោយប្រការដូចម្តេច លោកទាំងឡាយពោលចំពោះបុគ្គលណា លោកទាំងឡាយពោលថាអ្វី ។ កិកុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីជ្រាថាតិច ។ បេ ។ កិកុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀលបន្ទះបង្អាប់ថា ឆន្នកិកុដ៏មានអាយុ កាលកិកុសាកសួរដោយអាបត្តិក្នុងកណ្តាលដំនុំសង្ឃ ហើយមិនសមបើនឹងពោលបិទបាំងនូវពាក្យដទៃដោយពាក្យដទៃថា នរណាត្រូវអាបត្តិ ត្រូវអាបត្តិអ្វី ត្រូវអាបត្តិព្រោះវត្ថុអ្វី ត្រូវអាបត្តិដោយប្រការដូចម្តេច លោកទាំងឡាយពោលចំពោះបុគ្គលណា លោកទាំងឡាយពោលថាអ្វី ។ គ្រានោះឯង កិកុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សួរបញ្ជាក់ទៅនឹងឆន្នកិកុដ៏មានអាយុថា ម្នាលឆន្ន

សង្ខំ ភរ តុំ ឆន្ទ សង្ឃមជ្ឈ អាបត្តិយា អនុយុញ្ជិយ-
មានោ អញ្ញេនញ្ញំ បដិចរសិ តោ អាបន្នោ ។បេ។
ឥតិ ភណាថាតិ ។ សង្ខំ ភគវាតិ ។ វិភរហិ ពុទ្ធោ ភគវា
ភគវំ ហិ ឆាម តុំ មោឃបុរិស សង្ឃមជ្ឈ អាបត្តិយា
អនុយុញ្ជិយមានោ អញ្ញេនញ្ញំ បដិចរិស្សសិ តោ អា-
បន្នោ ។បេ។ ឥតិ ភណាថាតិ នេតំ មោឃបុរិស
អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។បេ។ វិភរហិត្វា ឆម្មឹ
ភគវំ ភត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ សង្ឃោ
ឆន្ទស្ស ភិក្ខុនោ អញ្ជាវនកំ ហោបេតុ ។ ឃវញ្ច បន
ភិក្ខវេ ហោបេតព្ពំ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ
ញាបេតព្ពោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ
ឆន្ទោ ភិក្ខុ សង្ឃមជ្ឈ អាបត្តិយា អនុយុញ្ជិយមានោ

ចានពុទ្ធថាអ្នកឯងកាលដែលភិក្ខុសាកសួរដោយអាបត្តិកងឆកណ្តាលដំនុំសង្ឃ ហើយពោលបិទចាំងនូវពាក្យដទៃដោយពាក្យដទៃវិញថា នរណាត្រូវអាបត្តិ ។បេ។ លោកចាំងឆ្ងាយពោលថាដូចម្តេច ពាក្យនេះពិតមែនឬ ។ ឆន្នភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាជ្រាស ពាក្យនេះពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរស អ្នកឯងកាលដែលភិក្ខុសាកសួរដោយអាបត្តិកងឆកណ្តាលដំនុំសង្ឃ ហើយមិនគួរបើនឹងពោលបិទចាំងនូវពាក្យដទៃដោយពាក្យដទៃថា នរណាត្រូវអាបត្តិ ។បេ។ លោកចាំងឆ្ងាយពោលដូចម្តេច នែមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះនឹងបានដឹកនាំមនុស្សចាំងឆ្ងាយដែលមិនចាន់ដ្រះថ្ងា ឲ្យបានដ្រះថ្ងាឡើងក៏ទេ ។បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសរួចទ្រង់ធ្វើនូវធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុចាំងឆ្ងាយថា ម្នាលភិក្ខុចាំងឆ្ងាយ បើដូច្នោះសង្ឃចូរលើកនូវអញ្ញាវេកកម្ម[1]ដល់ឆន្នភិក្ខុចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុចាំងឆ្ងាយ សង្ឃត្រូវលើកនូវអញ្ញាវេកកម្មយ៉ាងនេះ ភិក្ខុដែលឈ្លាសអង់អាចត្រូវប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់នូវពាក្យខ្ញុំ (ដ្បិត) ឆន្នភិក្ខុនេះ កាលភិក្ខុសាកសួរដោយអាបត្តិកងឆកណ្តាលដំនុំសង្ឃ ក៏ពោលបិទចាំងនូវពាក្យដទៃដោយពាក្យដទៃវិញ ។

---

១ អំពើដែលសង្ឃត្រូវធ្វើដល់ភិក្ខុអ្នកពោលពាក្យដទៃ គឺពោលពាក្យបន្លែបន្លប់ ។

อาปชฺชามิ ปฏิกรามิ ฯ ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺลํ สงฺฆา ฉนฺนสฺส ภิกฺขุโน อาปตฺติยา ปฏิกมฺมํ กเรยฺยุ ฯ ฯลฯ ปฏิกรามิ ฯ สุณาตุ เม ภนฺเต สงฺฆา อยํ ฉนฺโน ภิกฺขุ สงฺฆมชฺเฌ อาปตฺติยา อนุยุญฺชิยมาโน อาปชฺชามิ ปฏิกรามิ ฯ สเจ ฉนฺนสฺส ภิกฺขุโน อาปชฺชนา กเรปิตา ฯ ยสฺสายสฺมโต ขมติ ฉนฺนสฺส ภิกฺขุโน อาปชฺชนาย กเรปนา สา ตุณฺหสฺส ยสฺส นกฺขมติ โส ภาเสยฺย ฯ กเรปิตา สงฺเฆน ฉนฺนสฺส ภิกฺขุโน อาปชฺชนา ฯ ขมติ สงฺฆสฺส ตสฺมา ตุณฺหี ฯ เอวเมตํ ธารยามีติ ฯ

(๓๙๙) อถ โข ภควา อายสฺมนฺตํ ฉนฺนํ อเนกปริยาเยน วิครหิตฺวา ทุพฺภรตาย ฯ เป ฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว ฯ สิกฺขาปทํ อุทฺทิเสยฺยาถ อาปชฺชนเกหิ ภิกฺขูหิ ฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว ภควตา ภิกฺขูนํ สิกฺขาปทํ ปญฺญตฺตนฺติ ฯ

បើកម្មមានកាលសមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវលើកនូវអញ្ញវាទកកម្ម ដល់ឆន្ទកិក្ខុ ។ នេះជាវាចាសម្រាប់ផ្តើមសង្ឃឲ្យដឹង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់នូវពាក្យខ្ញុំ (ដ្បិត) ឆន្ទកិក្ខុនេះ កាលកិក្ខុសាកសួរដោយអាបត្តិ កុងកណ្តាលដំនុំសង្ឃ ក៏ពោលបំទ ចាំនូវពាក្យដទៃដោយពាក្យដទៃវិញ ។ ឥឡូវនេះ ព្រៃសង្ឃលើកនូវអញ្ញវាទកកម្មដល់ឆន្ទកិក្ខុ ។ ការលើកនូវអញ្ញវាទកកម្មដល់ឆន្ទកិក្ខុ សមគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះគួរស្ងៀម (បើ) មិនសមគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណាទេ លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវពោលឡើង ។ អញ្ញវាទកកម្ម សង្ឃបានលើកដល់ឆន្ទកិក្ខុហើយ ។ អញ្ញវាទកកម្មសមគួរដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះបានជាព្រះសង្ឃស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយកិរិយាស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

(៣៥៩) គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសឆន្ទកិក្ខុដ៏មានអាយុ ដោយអនេកបរិយាយ ។ បេ ។ ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះពោលនូវពាក្យដទៃ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះហើយ ។

[๓๖๐] เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา ฉนฺโน สงฺฆมชฺเฌ อาปตฺติยา อนุยุญฺชิยมาโน อญฺเ-ฉนฺ ปฏิจรนฺโต อาปตฺตึ อาปชฺชิสฺสามีติ ตุณฺหีภูโต สงฺฆํ วิเหเสติ ฯ เย เต ภิกฺขู อปฺปิจฺฉา ฯเปฯ เต อุชฺฌายนฺติ ขียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา ฉนฺโน สงฺฆมชฺเฌ อาปตฺติยา อนุยุญฺชิยมาโน ตุณฺหีภูโต สงฺฆํ วิเหเสสฺสตีติ ฯ อถ โข เต ภิกฺขู ภคว-โต เอตมตฺถํ อาโรเจสุ ฯเปฯ อถ โข ภควา อายสฺมนฺตํ ฉนฺทํ ปฏิปุจฺฉิ สจฺจํ กิร ตฺวํ ฉนฺท สงฺฆมชฺเฌ อาปตฺติยา อนุยุญฺชิยมาโน ตุณฺหีภูโต สงฺฆํ วิเห-เสสีติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถญฺหิ นาม ตฺวํ โมฆปุริส สงฺฆมชฺเฌ อาปตฺติยา อนุ-ยุญฺชิยมาโน ตุณฺหีภูโต สงฺฆํ วิเหเสสฺสสิ เนตํ โมฆปุริส อปฺปสนฺนานญฺเ วา ปสาทาย ฯเปฯ

(៣៦០) សម័យនោះឯង ឆន្នកិក្ខុដ៏មានអាយុ កាលកិក្ខុកំពុងសាកសួរ ដោយអាបត្តិកង៏កណ្តាលដំនុំសង្ឃ ក៏គិតថាអាត្មាអញកាលពោលបិទបាំងនូវពាក្យដទៃដោយពាក្យដទៃ មុខជានឹងត្រូវអាបត្តិ (មិនខានឡើយ) ហើយក៏ស្ងៀមនៅមិនស្តី នាំឲ្យសង្ឃលំបាក ។ កិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រុងប្រយ័ត្ន ។បេ។ កិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ឆន្នកិក្ខុដ៏មានអាយុ កាលកិក្ខុសាកសួរដោយអាបត្តិកង៏កណ្តាលដំនុំសង្ឃ មិនសមបើនឹងស្ងៀមនៅមិនស្តីនាំឲ្យសង្ឃលំបាកសោះ ។ គ្រានោះ កិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះបំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។បេ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរឆន្នកិក្ខុដ៏មានអាយុថា នែឆន្ន ឮថាអ្នកឯង៏កាលដែលកិក្ខុសាកសួរដោយអាបត្តិកង៏កណ្តាលដំនុំសង្ឃ ហើយស្ងៀមនៅមិនស្តីនាំឲ្យសង្ឃលំបាក ពិតមែនឬ ។ ឆន្នកិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាជ្រាស ការនោះពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរស អ្នកឯង៏ កាលដែលកិក្ខុសាកសួរដោយអាបត្តិកង៏កណ្តាលដំនុំសង្ឃ មិនសមបើនឹងស្ងៀមនៅមិនស្តីនាំឲ្យសង្ឃលំបាកទេ នែមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ នឹងបានដឹកនាំមនុស្សពាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេដែរ ។ បេ ។

วิหารหิตฺวา ฉมฺยา ฐเปตฺวา ภิกฺขุ อาหนฺตฺวา สีเส ฐเปติ ภิกฺขุ สงฺฆา ฉนฺทสฺส ภิกฺขุโน วิเหสกมฺ เกเรติ ฯ ฯเหฏฺา ปน ภิกฺขุ เกเรตพฺพ ฆฏฺเฏน ภิกฺขุสฺส ปฐวิฆเนน สงฺฆา ญาเปตพฺพ สุณาตุ เม ภนฺเต สงฺฆา อยมิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ สงฺฆมชฺฌา อาปตฺติยา อนุยุญฺชิยมาโน ตุณฺหีภูโต สงฺฆ วิเหเสติ ฯ ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺล สงฺฆา ฉนฺทสฺส ภิกฺขุโน วิเหสกมฺ เกเรยฺย ฯ ฯสา ญตฺติ ฯ สุณาตุ เม ภนฺเต สงฺฆา อยมิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ สงฺฆมชฺฌา อาปตฺติยา อนุยุญฺชิยมาโน ตุณฺหีภูโต สงฺฆ วิเหเสติ ฯ สงฺฆา ฉนฺทสฺส ภิกฺขุโน วิเหสกมฺ เกเรติ ฯ ยสฺสายสฺมโต ขมติ ฉนฺทสฺส ภิกฺขุโน วิเหสกสฺส เกรณา สา ตุณฺหสฺส ยสฺส นกฺขมติ สา ภาเสยฺย ฯ

ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោស រួចទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃបូរលើកបូរវិហេសកកម្ម[1]ដល់ឆន្នភិក្ខុប៉ុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវលើកនូវវិហេសកកម្មយ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុដែលវង្វាងវង្វេងអាចគួរផ្តៀងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់នូវពាក្យខ្ញុំ (ដ្បិត) ឆន្នភិក្ខុនេះ កាលដែលភិក្ខុសាកសួរ ដោយអាបត្តិក្នុងកណ្តាលដំនុំសង្ឃ ក៏ស្ទើមនៅមិនស្តី នាំឲ្យសង្ឃលំបាក ។ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវលើកនូវវិហេសកកម្មដល់ឆន្នភិក្ខុ ។ នេះជាពាក្យផ្តៀងសង្ឃឲ្យដឹង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់នូវពាក្យខ្ញុំ (ដ្បិត) ឆន្នភិក្ខុនេះ កាលដែលសង្ឃសាកសួរដោយអាបត្តិក្នុងកណ្តាលដំនុំសង្ឃ ក៏ស្ទើមនៅមិនស្តី នាំឲ្យសង្ឃលំបាក ។ ឥឡូវសង្ឃលើកនូវវិហេសកកម្មដល់ឆន្នភិក្ខុ ។ ការដែលលើកនូវវិហេសកកម្មដល់ឆន្នភិក្ខុ សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ទើមនៅ (បើ) មិនសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណាទេ លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវពោលឡើង ។

---

๑ អំពើដែលសង្ឃត្រូវធ្វើដល់ភិក្ខុអ្នកតាំងសង្ឃឲ្យបានសេចក្តីលំបាក ។

เวปิตนฺ สเฑฺฒน ฉนฺนสฺส ตีณิกาโล วิเยาสกาลนฺ ๆ จมตนฺ
สงฺฆสฺส ทาตฺพา ตุณฺหี ๆ ฯเปฯ ตาเยตนฺ ปาฏิยาปิตนฺ ๆ

[๓๖๑] อยเญฺจ ภควา อายสฺมนฺตนฺ ฉนฺนนฺ อเนก-
ปริยาเยน วิครหิตฺวา ฑุพฺภรตาย ๆเปฯ ฯเปฯ ตาทิเส ปน
ปุคฺคเล ๙ปิ สงฺฆกมฺมานิ ฐเปตฺวา สมฺมุขีภาวาทโย อญฺญตเร
วิเยาสเน ปาจิตฺติยนฺติ ๆ

[๓๖๒] อญฺญตโร ปน สงฺฆเภทาย ปฏิปนฺโน ภิกฺขุ
อาทิยติ ปิ อนุยุญฺชิยมาโน ตีณิ ปิ ปาฏิหาริยานิ ตีณิ ปิ
ฉกฺขตฺตุปรมนฺ ปิ อเญฺญนญฺญนฺ ปฏิจรติ เสยฺยถีทนฺ อา-
ปตฺติ ปิ อาปตฺติ ปิ อาปตฺติ ปิ อาปตฺติ ปิ อาปตฺติ ปิ
ปณฺณตฺติ ปิ ปณฺณตฺติวตฺถุ ปิ สาสนนฺ อญฺญตโร ปน ปม ๆ

វិហេសកកម្ម សង្ឃបានលើកដល់ឆន្នកិក្ខុរួចហើយ ។ ការដែលលើកនូវវិហេសកកម្ម សមគួរដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀមនៅមិនស្តី ។ ខ្ញុំចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយការៈស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

(៣៦១) គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសឆន្នកិក្ខុដ៏មានអាយុដោយអនេកបរិយាយ ។ បេ ។ ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះពោលនូវពាក្យដទៃ(ឬ)ព្រោះធ្វើឲ្យសង្ឃបានសេចក្តីលំបាក ។

(៣៦២) ដែលហៅថា ពោលនូវពាក្យដទៃ (នោះ) គឺភិក្ខុ (ណាមួយ) ដែលភិក្ខុកំពុងសាកសួរចំពោះវត្ថុក្តី ចំពោះអាបត្តិក្តី ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ មិនប្រាថ្នានឹងពោលនូវវត្ថុនឹងអាបត្តិនោះ មិនប្រាថ្នានឹងបង្ហើបឡើងនូវវត្ថុនឹងអាបត្តិនោះ ត្រឡប់ជាបិទបាំងនូវពាក្យដទៃដោយពាក្យដទៃវិញថា នរណាបានត្រូវអាបត្តិ ត្រូវអាបត្តិអ្វី ត្រូវអាបត្តិព្រោះវត្ថុអ្វី ត្រូវអាបត្តិដោយប្រការដូចម្តេច លោកទាំងឡាយពោលនឹងនរណា លោកទាំងឡាយពោលដូចម្តេច ភិក្ខុនេះឈ្មោះថាពោលនូវពាក្យដទៃ ។

[๓๖๓] ปาเจตฺยกา ภนฺเต สงฺฆมชฺเฌ ปตฺตึ ฐเปตฺวา อาปตฺติยา อนุยุญฺชิยมานา ตีณิ กเถตุกามา ตีณิ อุกฺขิเปตุกามา ตุณฺหีภูตา สงฺฆํ ปาเจสุนฺติ เอวา ปาเจตฺยกา ภนฺเต ฯ

[๓๖๔] อเถกจฺเจ อญฺญวาทเก สงฺฆมชฺเฌ ปตฺตึ ฐเปตฺวา อาปตฺติยา อนุยุญฺชิยมานา ตีณิ กเถตุกามา ตีณิ อุกฺขิเปตุกามา อญฺเญนญฺญํ ปฏิจรนฺติ เสยฺยถีทํ อาปชฺโช กึ อาปชฺโช กิสฺมึ อาปชฺโช กติหงฺเคหิ อาปชฺโช กตมํ อาปชฺโช กตมา กณฺหา กึ กณฺหาติ อาปตฺตึ ปุจฺฉนฺติ ฯ อเถกจฺเจ ปาเจตฺยกา สงฺฆมชฺเฌ ปตฺตึ ฐเปตฺวา อาปตฺติยา อนุยุญฺชิยมานา ตีณิ กเถตุกามา ตีณิ อุกฺขิเปตุกามา ตุณฺหีภูตา สงฺฆํ ปาเจสุนฺติ อาปตฺตึ ปุจฺฉนฺติ ฯ

[๓๖๓] ដែលហៅថា ធ្វើឲ្យសង្ឃបានសេចក្តីលំបាក (នោះ) គឺ កិច្ចុ (ណាមួយ) ដែលកិច្ចុកំពុងសាកសួរចំពោះវត្ថុក្តី ចំពោះអាបត្តិក្តី ក្នុងកណ្តាលដំនុំសង្ឃ មិនប្រាថ្នានឹងពោលនូវវត្ថុនឹងអាបត្តិនោះ មិនប្រាថ្នានឹងបង្ហើបនូវវត្ថុនឹងអាបត្តិនោះ ហើយស្ងៀមមិនស្តី នាំឲ្យសង្ឃបានសេចក្តីលំបាក កិច្ចុនេះឈ្មោះថាធ្វើឲ្យសង្ឃបានសេចក្តីលំបាក ។

[๓๖๔] កាលបើអញ្ញវាទកកម្មសង្ឃមិនបានលើកឡើងទេ កិច្ចុ (ណាមួយ) ដែលកិច្ចុកំពុងសាកសួរចំពោះវត្ថុក្តី ចំពោះអាបត្តិក្តី ក្នុងកណ្តាលដំនុំសង្ឃ ហើយមិនប្រាថ្នានឹងពោលនូវវត្ថុនឹងអាបត្តិនោះ មិនប្រាថ្នានឹងបង្ហើបឡើងនូវវត្ថុនឹងអាបត្តិនោះ ត្រឡប់ជាពោលបិទបាំងនូវពាក្យដទៃដោយពាក្យដទៃវិញថា នរណាបានត្រូវអាបត្តិ ត្រូវអាបត្តិអ្វី ត្រូវអាបត្តិព្រោះវត្ថុអ្វី ត្រូវអាបត្តិដោយប្រការដូចម្តេច លោកទាំងឡាយពោលនឹងនរណា លោកទាំងឡាយពោលដូចម្តេច កិច្ចុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កាលបើវិហេសកកម្មដែលសង្ឃមិនបានលើកឡើងទេ កិច្ចុណាដែលកិច្ចុកំពុងសាកសួរចំពោះវត្ថុក្តី ចំពោះអាបត្តិក្តី ក្នុងកណ្តាលដំនុំសង្ឃ ហើយមិនប្រាថ្នានឹងពោលនូវវត្ថុនឹងអាបត្តិនោះ មិនប្រាថ្នានឹងបង្ហើបឡើងនូវវត្ថុនឹងអាបត្តិនោះ ស្ងៀមមិនស្តី នាំឲ្យសង្ឃបានសេចក្តីលំបាក កិច្ចុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[๓๖๕] เวปิเตเ อฏฺฐงฺคเก สงฺฆมชฺเฌ วตฺตุ-
กาโม อาปตฺติยา กา อนุยุญฺชิยมาโน สมฺมุขาวิ-
นเยน ปฏิญฺญาตเกน วูปสเมตพฺพา ฯเปฯ กึ
กณฺฑกณฺฑนา อาปตฺติ ฉาทิตฺถิยสฺส ฯ เวปิเตเ
วิเหฐเก สงฺฆมชฺเฌ วตฺตุกาโม อาปตฺติยา กา
อนุยุญฺชิยมาโน สมฺมุขาวินเยน ปฏิญฺญาตเกน
วูปสเมตพฺพา ฯเปฯ กึ กณฺฑกณฺฑนา อาปตฺติ
วิเหฐเกน ฉาทิตฺถิยสฺส ฯ

[๓๖๖] ชนฺตุฆเร ชนฺตุฆรสญฺญี อฏฺฐงฺคเก
วิเหฐเก อาปตฺติ ฉาทิตฺถิยสฺส ฯ ชนฺตุฆเร เวมติโก
อฏฺฐงฺคเก วิเหฐเก อาปตฺติ ฉาทิตฺถิยสฺส ฯ
ชนฺตุฆเร อชนฺตุฆรสญฺญี อฏฺฐงฺคเก วิเหฐเก
อาปตฺติ ฉาทิตฺถิยสฺส ฯ อชนฺตุฆเร ชนฺตุฆรสญฺญี

(៣៦៥) កាលបើអញ្ញវាទកកម្មដែលសង្ឃបានលើកឡើងហើយ ភិក្ខុ(ណាមួយ)ដែលភិក្ខុកំពុងសាកសួរចំពោះវត្ថុក្តី ចំពោះអាបត្តិក្តី ក្នុងកណ្តាលដំនុំសង្ឃ ហើយមិនប្រាថ្នានឹងពោលនូវវត្ថុនឹងអាបត្តិនោះ មិនប្រាថ្នានឹងបើកឡើងនូវវត្ថុនឹងអាបត្តិនោះ តែឆ្លៀតជាពោលបិទបាំងនូវពាក្យដទៃដោយពាក្យដទៃវិញថា នរណាត្រូវអាបត្តិ ។ បេ ។ លោកចាំងឆ្លាយពោលដូចម្តេច ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ **កាលបើវិហេសក-**កម្មដែលសង្ឃបានលើកឡើងហើយ ភិក្ខុ(ណាមួយ)ដែលភិក្ខុកំពុងសាកសួរចំពោះវត្ថុក្តី ចំពោះអាបត្តិក្តី ក្នុងកណ្តាលដំនុំសង្ឃ មិនប្រាថ្នានឹងពោលនូវវត្ថុនឹងអាបត្តិនោះ មិនប្រាថ្នានឹងបង្ហើបនូវវត្ថុនឹងអាបត្តិនោះស្រឡែមមិនស្តី នាំឲ្យសង្ឃបានសេចក្តីលំបាក ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(៣៦៦) កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌ តែពោលនូវពាក្យដទៃ នាំឲ្យសង្ឃបានសេចក្តីលំបាក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងកម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយពោលនូវពាក្យដទៃ នាំឲ្យសង្ឃបានសេចក្តីលំបាក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌វិញ ហើយពោលនូវពាក្យដទៃ នាំឲ្យសង្ឃបានសេចក្តីលំបាក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ថាកម្ម

อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อญฺญกเม วิมติโก อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อญฺญกเม อญฺญกมฺมสญฺญี อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

(๓๖๗) อนาปตฺติ อชานนฺโต ปุจฺฉติ กิลาเสน กเถติ สงฺฆสฺส กณฺฑนํ วา กลเหน วา ภณฺฑเนน วา วิวาเทน วา กาสิสฺสตีติ กเถติ สงฺเฆเนว วา สงฺฆคฺคิ วา กาสิสฺสตีติ กเถติ อญฺเญน วา ภณฺเฑน วา น กมฺมารหสฺส วา กมฺมํ กาสิสฺสตีติ กเถติ ธมฺมกถสฺส อาธิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

ทุติยสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងកម្មមិន
ប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ កិក្ខុសំគាល់
ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(៣៦៧) អាបត្តិមិនត្រូវដល់កិក្ខុដែលមិនដឹងសេចក្តីហើយសួរ ដល់
កិក្ខុដែលមានជម្ងឺហើយមិននិយាយ ដល់កិក្ខុដែលមិននិយាយដោយគិត
ថា ការបង្ក ហេតុប្រកួតប្រកាន់ ជម្លោះ វិវាទនឹងនាំឲ្យវេរលំដល់សង្ឃ ដល់
កិក្ខុដែលមិននិយាយដោយគិតថា កែងសង្ឃបែកគ្នា (ឬ) កែងសង្ឃថ្មាំង
ថ្មាក់នឹងគ្នា ដល់កិក្ខុដែលមិននិយាយដោយគិតថា សង្ឃមុខជានឹងធ្វើ
កម្ម មិនត្រូវតាមធម៌ផង ជាពួកផង ចំពោះកិក្ខុដែលមិនគួរដល់កម្មផង
ដល់កិក្ខុធ្លត ដល់កិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ២ ចប់ ។

តតិយសិក្ខាបទំ

(៣៦៨) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា កដកមោ
វិហរតិ វេឌុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន ខោ បន
សមយេន អាយស្មា ឧព្ភោ មល្លបុត្តោ សង្ឃស្ស
សេនាសនញ្ច បញ្ញាបេតិ ភត្តានិ ច ឧទ្ទិសតិ ។
តេន ខោ បន សមយេន មេត្តិយភុម្មជកា ភិក្ខូ
ឆវកោ ចេវ ហោន្តិ អបរិបុញ្ញា ច យានិ សង្ឃស្ស
លាមកានិ សេនាសនានិ តានិ តេសំ ចាបុណន្តិ
លាមកានិ ច ភត្តានិ ។ តេ អាយស្មន្តំ ឧព្ភំ
បល្លបុត្តំ ភិក្ខូ ឧជ្ឈាបេន្តិ ឆឌ្ឌាយ ឧព្ភោ មល្លបុត្តោ
សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ ឆឌ្ឌាយ ច ភត្តានិ ឧទ្ទិសតីតិ ។
យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ
វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម មេត្តិយភុម្មជកា ភិក្ខូ
អាយស្មន្តំ ឧព្ភំ មល្លបុត្តំ ភិក្ខូ ឧជ្ឈាបេស្សន្តីតិ ។

សិក្ខាបទទី ៣

(៣៦៨) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្ត
វេឡុវនៈ កលន្ទកនិវាបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ។ គ្រានោះឯង ព្រះទេវ-
មល្លបុត្តដ៏មានអាយុ តែងក្រាលនូវសេនាសនៈផង តែងទុំសន្ថរកត្តផង
ដល់សង្ឃ។ លំដាប់នោះ ពួកមេត្តិយភុម្មជកភិក្ខុ ទើបនឹងបួសថ្មីផង
ជាមនុស្សមានបុណ្យតិចផង អស់ទាំងសេនាសនៈណា ដ៏ថោកថយរបស់
សង្ឃ សេនាសនៈទាំងនោះ ត្រូវបានមកពួកភិក្ខុទាំងនោះ មួយទៀត
កត្តទាំងឆ្នាយណា ដ៏ថោកថយ ក៏ត្រូវបានមកពួកភិក្ខុទាំងនោះដែរ។
ពួកមេត្តិយភុម្មជកភិក្ខុនោះ ក៏បង្អាប់ភិក្ខុទាំងឆ្នាយ ឲ្យពោលទោសព្រះ
ទេវមល្លបុត្តដ៏មានអាយុថា ព្រះទេវមល្លបុត្ត ក្រាលសេនាសនៈតាមសេចក្តី
គាប់ចិត្តរបស់ខ្លួន ម្យ៉ាងទៀត លោកទុំសន្ថរកត្តតាមសេចក្តីគាប់ចិត្តរបស់
ខ្លួន។ ពួកភិក្ខុណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោល
ទោសតិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា មេត្តិយភុម្មជកភិក្ខុទាំងឆ្នាយមិនសមបើនឹង
បង្អាប់ភិក្ខុទាំងឆ្នាយឲ្យពោលទោសព្រះទេវមល្លបុត្តដ៏មានអាយុសោះ។

អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ។បេ។ យេត្ថយ្យកុម្មដកេ ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ សច្ចំ កិរ ត្វម្ហេ ភិក្ខវេ ឧត្តរិំ មលុបុត្តំ ភិក្ខុំ ឧជ្ឈាបេថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម ត្វម្ហេ មោឃបុរិសា ឧត្តរិំ មលុបុត្តំ ភិក្ខុំ ឧជ្ឈាបេស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។បេ។ ឯវញ្ហិ បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ ឧជ្ឈាបនកេ បាចិត្តិយន្តិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

(๓๖๙) តេន ខោ បន សមយេន យេត្ថយ្យកុម្មដកោ ភិក្ខូ ភគវតា ឧជ្ឈាបនកំ បដិក្ខិត្តន្តិ ឯត្តាវតា ភិក្ខូ សោស្សន្តីតិ ភិក្ខូនំ សាមគ្គា អាយស្មន្តំ ឧត្តរិំ មលុបុត្តំ

គ្រានោះ កិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរចំពោះពួកមេត្តិយភុម្មជកកិក្ខុថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយ បង្អាប់កិក្ខុទាំងឡាយឲ្យពោលទោសទព្វមល្លបុត្ត ពិតមែនឬ ។ កិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនសមបើនឹងបង្អាប់ពួកកិក្ខុ (ដទៃ) ឲ្យពោលទោសទព្វមល្លបុត្តសោះ ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះនឹងបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេ ។ បេ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា កិក្ខុបង្អាប់កិក្ខុ (ដទៃ) ឲ្យពោលទោសកិក្ខុផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ សិក្ខាបទនេះព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តដល់ពួកកិក្ខុយ៉ាងនេះ ។

[๓๖๙] សម័យនោះឯង ពួកមេត្តិយភុម្មជកកិក្ខុគិតគ្នាថា ការដែលប្រើកិក្ខុ (ដទៃ) ឲ្យពោលទោស ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានហាមរួចហើយ ព្រោះហេតុនោះកិក្ខុទាំងឡាយមុខជានឹងបានពុះ ដោយពាក្យមានប្រមាណប៉ុណ្ណេះ ហើយក៏តិះដៀលព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុជិតពួកកិក្ខុ (ដទៃ)

ទីយន្តិ ឆឌ្ឌាយ ឧញ្ចោ មល្លបុត្តោ សេជាសនំ បញ្ញាបេតិ ឆឌ្ឌាយ ច កត្តានិ ឧច្ចំសតីតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិហាបេន្តិ កថំ ហិ ជាម មេត្តិយភុម្មជកា ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ ឧញ្ចំ មល្លបុត្តំ ខីយិស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ។បេ។ មេត្តិយភុម្មជកេ ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ ឧញ្ចំ មល្លបុត្តំ ខីយថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ ជាម តុម្ហេ មោ-ឃបុរិសា ឧញ្ចំ មល្លបុត្តំ ខីយិស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។បេ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ ឧជ្ឈាបនកេ ខីយ-នកេ ចាចិត្តិយន្តិ ។

ថា ព្រះទេវទត្តមិលូបុត្តរៀបចំសេនាសនៈតាមសេចក្តីគាប់ចិត្ត (របស់ខ្លួន) ផង
ចាត់ចែងភត្តតាមសេចក្តីគាប់ចិត្ត (របស់ខ្លួន) ផង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា
មានសេចក្តីជ្រះថ្លាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល
បន្ទុះបង្អាប់ថាពួកមេត្តិយភុម្មជកភិក្ខុមិនសមបើនឹងហ៊ានតិះដៀលព្រះទេវទត្ត-
មិលូបុត្តដ៏មានអាយុសោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក្រាបទូលសេចក្តី
+ន្ទុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។បេ។
ទ្រង់ត្រាស់សួរចំពោះនឹងពួកមេត្តិយភុម្មជកភិក្ខុថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ឮបានឮថា អ្នកទាំងឡាយតិះដៀលទេវទត្តមិលូបុត្ត ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុ
ទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាត្រាស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់
ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំង
ឡាយ មិនសមបើនឹងតិះដៀលទេវទត្តមិលូបុត្តទេ នែមោឃបុរសទាំងឡាយ
អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះនឹងបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យបាន
ជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
ត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុបង្អាប់ភិក្ខុដទៃឲ្យពោល
ទោស (ភិក្ខុផងគ្នាឬ) តិះដៀល (ភិក្ខុផងគ្នា) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(๓๗๐) ทุฏฺฐาปนกํ นาม อุปสมฺปนฺนํ สเงฺฆน สมฺมตํ เสนาสนปญฺญาปกํ วา ภตฺตุทฺเทสกํ วา ยาคุภาชกํ วา ผลภาชกํ วา ขชฺชภาชกํ วา อปฺปมตฺตกวิสชฺชกํ วา อาวณฺหาติ ภตฺตคฺคาหา อยสา ภตฺตคฺคาหา ปพฺพาชนียกมฺมา[1] อุปสมฺปนฺนํ ทุฏฺฐาเปติ วา ฐเปติ วา อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๗๑) ธมฺมกมฺเม ธมฺมกมฺมสญฺญี ทุฏฺฐาปนเก ฐเปนเก อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ ธมฺมกมฺเม วิมติโก ทุฏฺฐาปนเก ฐเปนเก อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ ธมฺมกมฺเม อธมฺมกมฺมสญฺญี ทุฏฺฐาปนเก ฐเปนเก อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

---

๑ ม. มหาวคฺเค ปพฺพาชนียกมฺมา ฯ

(๓๗๐) ដែលហៅថា កិក្ខុបង្អាប់កិក្ខុដទៃឲ្យពោលទោស(នោះ) គឺកិក្ខុមានចិត្តប្រាថ្នានឹងធ្វើនូវសេចក្តីតិះដៀល មានចិត្តប្រាថ្នានឹងធ្វើនូវសេចក្តីបង្អាប់យស មានចិត្តប្រាថ្នានឹងធ្វើនូវសេចក្តីបង្អាប់បង្អោនចំពោះឧបសម្បន្នបុគ្គលដែលសង្ឃសន្មតឲ្យជាអ្នកគ្រាលនូវសេនាសនៈក្តី ឲ្យជាអ្នកចាត់ចែងនូវភត្តក្តី ឲ្យជាអ្នកចែកនូវបេបរក្តី ឲ្យជាអ្នកចែកនូវផ្លែឈើក្តី ឲ្យជាអ្នកចែកនូវបង្អែមក្តី ឲ្យជាអ្នកចែកចាយនូវវត្ថុមានប្រមាណតិចតួចក្តី ហើយបង្អាប់កិក្ខុដទៃឲ្យពោលទោស ឬតិះដៀលឧបសម្បន្នបុគ្គល (នោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(๓๗๑) កម្មប្រកបដោយធម៌ កិក្ខុសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយបង្អាប់កិក្ខុដទៃឲ្យពោលទោស(ឬ)តិះដៀល (កិក្ខុផង់គ្នា) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងកម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយបង្អាប់កិក្ខុដទៃឲ្យពោលទោស (ឬ) តិះដៀល (កិក្ខុផង់គ្នា) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ តែកិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌វិញ ហើយបង្អាប់កិក្ខុដទៃឲ្យពោលទោស (ឬ) តិះដៀល (កិក្ខុផង់គ្នា) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[๓๗๒] อนุปสมฺปนฺนํ อุฏฺฐาเปติ ก ฐเปติ ก อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อุปสมฺปนฺนํ สเงฺฆน อสมฺมตํ สงฆสนปฺญาปกา ก ภตฺตุทฺเทสกา ก ยาคุภาชกา ก ผลภาชกา ก ขชฺชภาชกา ก อปฺปมตฺตกวิสชฺชกา ก อาวฺหาตุ กตฺตุกาโม อยสา กตฺตุกาโม มญฺจกตฺตุกาโม อุปสมฺปนฺนา ก อนุปสมฺปนฺนา ก อุฏฺฐาเปติ ก ฐเปติ ก อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อนุปสมฺปนฺนา สเงฺฆน สมฺมตา ก อสมฺมตา ก สงฆสนปฺญาปกา ก ภตฺตุทฺเทสกา ก ยาคุภาชกา ก ผลภาชกา ก ขชฺชภาชกา ก อปฺปมตฺตกวิสชฺชกา ก อาวฺหาตุ กตฺตุกาโม อยสา กตฺตุกาโม มญฺจกตฺตุกาโม อุปสมฺปนฺนา ก

(៣៧២) កិកុបគ្គាប់កិកុដទៃឲ្យពោលទោសក្តី តិះដៀលដោយខ្លួនឯងក្តី នូវអនុបសម្បន្នបុគ្គល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិកុមានប្រាថ្នានឹងធ្វើនូវសេចក្តីតិះដៀល មានប្រាថ្នានឹងធ្វើនូវសេចក្តីបង្អាប់យស មានប្រាថ្នានឹងធ្វើនូវសេចក្តីបង្អាប់បង្អោនចំពោះឧបសម្បន្នបុគ្គល ដែលសង្ឃមិនបានសន្មតឲ្យជាអ្នកគ្រាលសេនាសនៈក្តី ឲ្យជាអ្នកចាត់ចែងនូវភត្តក្តី ឲ្យជាអ្នកចែកនូវបបរក្តី ឲ្យជាអ្នកចែកនូវផ្លែឈើក្តី ឲ្យជាអ្នកចែកនូវខ្នែមក្តី ឲ្យជាអ្នកចែកចាយនូវវត្ថុមានប្រមាណតិចតួចក្តី ហើយបង្អាប់កិកុដទៃឲ្យពោលទោសក្តី តិះដៀលដោយខ្លួនឯងក្តី នូវឧបសម្បន្នបុគ្គលក្តី នូវអនុបសម្បន្នបុគ្គលក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិកុមានប្រាថ្នានឹងធ្វើនូវសេចក្តីតិះដៀល មានប្រាថ្នានឹងធ្វើនូវសេចក្តីបង្អាប់យស មានប្រាថ្នានឹងធ្វើនូវសេចក្តីបង្អាប់បង្អោនចំពោះអនុបសម្បន្នបុគ្គល ដែលសង្ឃបានសន្មត ឬមិនបានសន្មត ឲ្យជាអ្នកគ្រាលនូវសេនាសនៈក្តី ឲ្យជាអ្នកចាត់ចែងនូវភត្តក្តី ឲ្យជាអ្នកចែកនូវបបរក្តី ឲ្យជាអ្នកចែកផ្លែឈើក្តី ឲ្យជាអ្នកចែកនូវខ្នែមក្តី ឲ្យជាអ្នកចែកចាយនូវវត្ថុមានប្រមាណតិចតួចក្តី ហើយបង្អាប់កិកុដទៃឲ្យពោលទោស ឬតិះដៀលដោយខ្លួនឯង នូវឧបសម្បន្នបុគ្គលក្តី

อนุปสมฺปนฺนํ ปทโสธมฺมํ ทิยฑฺฒิ ปาจิตฺติยา อาปตฺติ
ทุกฺกฏสฺส ฯ อนุปสมฺปนฺนสญฺญี ปทโสธมฺมญฺหิ อาปตฺติ
ทุกฺกฏสฺส ฯ อนุปสมฺปนฺเน วิมติโก ปทโสธมฺมญฺหิ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ
อนุปสมฺปนฺนสญฺญี ปทโสธมฺมญฺหิ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

[๓๗๓] อนาปตฺติ ปกติยา ฉฑฺเฑติ โอสาเรติ
อโยเชติ ภยา ตรเกน ปทโสธมฺมญฺหิ ทิยฑฺฒิ ปาจิตฺติยา
ทุพฺภาสิกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

ตติยสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

អនុបសម្បន្នបុគ្គលក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌វិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ក្នុងកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(๓๗๓) អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលបង្អាប់ភិក្ខុដទៃ ឲ្យពោលទោសក្តី តិះដៀលដោយខ្លួនឯងក្តី ន្ទូវភិក្ខុដែលជាអ្នកធ្វើការសង្ឃ ដោយឆន្ទាគតិ ទោសាគតិ មោហាគតិ ភយាគតិជាដើម ដល់ភិក្ខុឆន្ទៈ ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ๓ ចប់ ។

បគ្គលសិក្ខាបទំ

(៣៧៤) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន កិង្កិ ហោមន្តិកោ ភារលេ អឡ្ឍ-ការសេ សេនាសនំ បញ្ញាបេត្វា ការយំ ទិតាបេត្វា ការលេ អារោចិតេ តំ បក្កមន្តោ នេវ ទុន្ធរិស្សុ ន ទុទ្ធ-ភាបេសុំ អនាបុច្ឆា បក្កមិំសុ ។ សេនាសនំ ទិវដ្ឋំ ហោតិ ។ យេ តេ កិង្កិ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ទុដ្ឋាយន្តិ ទិយន្តិ វិហាបេន្តិ កថំ ហិ នាម កិង្កិ អឡ្ឍការសេ សេនាសនំ បញ្ញាបេត្វា តំ បក្កមន្តោ នេវ ទុន្ធរិស្សន្តិ ន ទុទ្ធភាបេស្សន្តិ អនាបុច្ឆា បក្ក-មិស្សន្តិ សេនាសនំ ទិវដ្ឋន្តិ ។ អថខោ តេ កិង្កិ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា កិង្កិ បដិបុច្ឆិ សច្ចំ កិរ កិង្កិ កិង្កិ អឡ្ឍការសេ

សិក្ខាបទទី ៤

[៣៧៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តព្រះជេតពន ជាអាពាមរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទ្រៀបក្រុងសាវត្ថី ។ លំដាប់នោះ កិកុតាំងឡាយបានតែងតាំងគ្រឿងសេនាសនៈនៅទីវាលហើយគាំដៅតាយ ក្នុងកាលហេមន្តរដូវ (សម័យដែលមានទឹកសន្សើម) កាលបើគេជ្រាប់កត្តកាលគឺនិមន្តឆាន់ ហើយកាលនឹងដើរចេញទៅចាកទីនោះ មិនរើយកមកទុកដាក់ មិនបានប្រើគេឲ្យរើយកមកទុកដាក់នូវសេនាសនៈនោះហើយឥតតាំងបានជ្រាប់ (អ្នកដទៃ) ស្រាប់តែដើរចេញទៅ ។ ឯគ្រឿងសេនាសនៈទទឹកដោយទឹកសន្សើមជោកអស់ ។ ពួកកិកុណាដែលមានសេចក្តីជ្រាថ្នាតិច ។បេ។ ពួកកិកុនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀលបន្ទុះបង្អាប់ថា កិកុតាំងឡាយមិនសមបើនឹងតែងតាំងគ្រឿងសេនាសនៈនៅទីវាលហើយកាលនឹងដើរចេញទៅមិនរើយកមកទុកដាក់មិនបានប្រើគេឲ្យរើយកមកទុកដាក់នូវសេនាសនៈនោះ ហើយឥតតាំងបានជ្រាប់ (អ្នកដទៃ) ស្រាប់តែដើរចេញទៅ គ្រឿងសេនាសនៈក៏ជោកជាំដោយទឹកសន្សើមគ្រានោះកិកុតាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានត្រាស់សួរនូវកិកុតាំងឡាយ

សេនាសនំ បញ្ញាបេត្វា តំ បក្កមន្តា នេវ ទុទ្ធរន្តិ
ន ទុទ្ធរាបេន្តិ អនាបុច្ឆា បក្កមន្តិ សេនាសនំ ឱ-
វដ្ឋន្តិ ។ សង្ឃំ ភគវាតិ ។ វិសាខេ ពុទ្ធា ភគវា
ភេជំ ហិ ឆាទេ តេ កិត្តកេ មោឃបុរិសា អជ្ឈា-
បាសេ សេនាសនំ បញ្ញាបេត្វា តំ បក្កមន្តា នេវ
ទុទ្ធរិស្សន្តិ ន ទុទ្ធរាបេស្សន្តិ អនាបុច្ឆា បក្កមិស្សន្តិ ។
សេនាសនំ ឱវដ្ឋំ នេតំ កិត្តកេ អប្បសន្នានំ វា បសា-
ទាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន កិត្តកេ តំ សិក្ខាបទំ ទុទ្ធិ-
សេយ្យាថ យោ បន កិត្តកំ សង្ឃិកំ មញ្ចំ វា បីឋំ វា
កិលឹ វា ភិសិំ វា អជ្ឈោកាសេ សន្ថរិត្វា វា សន្ថ-
រាបេត្វា វា តំ បក្កមន្តោ នេវ ទុទ្ធរេយ្យ ន ទុទ្ធរាបេយ្យ

ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកភិក្ខុបានតែងតាំងគ្រឿងសេនាសនៈនៅទីវាល កាលនឹងដើរចេញទៅ មិនបានរើយកមកទុកដាក់ មិនបានប្រើគេឲ្យរើយកមកទុកដាក់ នូវសេនាសនៈនោះ ហើយឥតទាំងបានប្រាប់(អ្នកដទៃ)ស្រាប់តែដើរចេញទៅ គ្រឿងសេនាសនៈក៏ដោកជាំដោយទឹកសន្សើមៗ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទូលថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះ មិនសមបើនឹងតែងតាំងគ្រឿងសេនាសនៈនៅទីវាលហើយកាលនឹងដើរចេញទៅ មិនបានរើយកមកទុកដាក់ មិនបានប្រើគេឲ្យរើយកមកទុកដាក់ នូវសេនាសនៈនោះ ហើយឥតទាំងបានប្រាប់(អ្នកដទៃ)ស្រាប់តែដើរចេញទៅ ឯគ្រឿងសេនាសនៈ ក៏ដោកជាំដោយទឹកសន្សើម ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះនឹងបានដំកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យបានជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយលាតឬសន្ធឹងខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេលាតក្តី នូវគ្រែក្តី តាំងក្តី ពួកក្តី កៅអីក្តី ដែលជារបស់សង្ឃក្តងទីវាល ហើយកាលនឹងដើរចេញទៅ មិនបានរើយកគ្រឿងសេនាសនៈ មានគ្រែជាដើមនោះ មកទុកដាក់ឯង

**อิมาหิ ปน ๑ กถาหิ ญาเปตฺวา ๒ ปาฏิยงฺคิยาทิวเสน ๓ ปาฏิหาริยปกฺขนฺทาทิวเสน ๔ จ ปฏิปาฏิยา ๕ ปวตฺตมานานิ ๖ ปาฏิหาริยานิ ๗ ทสฺเสตฺวา ๘ ปาฏิหาริยปกฺขนฺทาทิวเสน ๙ ปวตฺตมานานิ ๑๐ ปาฏิหาริยานิ ๑๑ ทสฺเสนฺโต ๑๒ ปาฏิยงฺคิยาทิวเสน ๑๓ ปวตฺตมานานิ ๑๔ ปาฏิหาริยานิ ๑๕ ทสฺเสตุกาโม ๑๖ ปาฏิหาริยปกฺขนฺทาทิวเสน ๑๗ ปวตฺตมานานิ ๑๘ ปาฏิหาริยานิ ๑๙ ทสฺเสนฺโต ๒๐ ปาฏิยงฺคิยาทิวเสน ๒๑ ปวตฺตมานานิ ๒๒ ปาฏิหาริยานิ ๒๓ ทสฺเสตุกาโม ๒๔ ปาฏิยงฺคิยาทิวเสน ๒๕ ปวตฺตมานานิ ๒๖ ปาฏิหาริยานิ ๒๗ ทสฺเสนฺโต ๒๘ ปาฏิยงฺคิยาทิวเสน ๒๙ ปวตฺตมานานิ ๓๐ ปาฏิหาริยานิ ๓๑ ทสฺเสตุกาโม ๓๒ ปาฏิยงฺคิยาทิวเสน ๓๓ ปวตฺตมานานิ ๓๔ ปาฏิหาริยานิ ๓๕ ทสฺเสนฺโต ๓๖ ปาฏิยงฺคิยาทิวเสน ๓๗ ปวตฺตมานานิ ๓๘ ปาฏิหาริยานิ ๓๙ ทสฺเสตุกาโม ๔๐ ปาฏิยงฺคิยาทิวเสน

មិនបានប្រើគេឲ្យរើយកមកទុកជាក់ ហើយឥតបានថ្កាប់(អ្នកដទៃ)ស្រាប់តែដើរចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានបញ្ញត្តហើយដល់កិក្ខុតាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

(๓๗๕) សម័យនោះ មានកិក្ខុច្រើនរូបនៅកុដិទាល លុះព្រឹកឡើងក៏នាំគ្នាដញ្ជួនយកគ្រឿងសេនាសនៈទៅ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានទតឃើញកិក្ខុតាំងនោះ កំពុងតែដញ្ជួនយកគ្រឿងសេនាសនៈទៅអំពីព្រឹក ។ លុះទ្រង់បានទតហើយ ទើបទ្រង់ធ្វើនូវធម្មីកថា ព្រោះហេតុនេះ ដំណើរនេះ ហើយត្រាស់ហៅកិក្ខុតាំងឡាយដោយព្រះពុទ្ធដីកាថា ម្នាលកិក្ខុតាំងឡាយ ពួកសត្វក្អែកក្តី ពួកសត្វខ្លែងក្តី មិនបានបន្ទោបង់នូវឧច្ចារៈជាក់កុដិណា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យទុកជាក់គ្រឿងសេនាសនៈកុដិនោះ គឺដូចជាមណ្ឌបឬ វុក្ខមូល (ម្លប់ឈើ) អស់កាល ៨ ខែ គឺកំណត់យកខែដែលគ្មានភ្លៀង ។

(๓๗๖) ត្រង់ពាក្យថា កិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី ๑ នៃបាវដិកកណ្ឌ ។ សេនាសនៈដែលគេបានប្រគេន ឬបានលះដល់សង្ឃ ហៅថាសេនាសនៈរបស់សង្ឃ ។ ដែលហៅថា ខ្ពែ បានដល់ខ្ពែ ๔ យ៉ាង គឺខ្ពែដែលគេបញ្ចូលមៃទៅកងដំណាប់ដើង ๑

ពុទ្ធិ្គាពន្ធោ កុលិរចាឧកោ អាហាច្ចចាឧកោ ។

ប៉ំ ជាម ច្ចត្តារិ បីហាឯិ មសារកំ ពុទ្ធិ្គាពន្ធំ
កុលិរចាឧកំ អាហាច្ចចាឧកំ ។ តិសំ ជាម បញ្ច
តិសិយោ ឧណ្ណាតិសិ វាកតិសិ ចោលតិសិ តិណា-
តិសិ បណ្ណាតិសិ ។ តោច្ចំ ជាម វាកមយំ វា
ឧសីរមយំ វា មុញ្ជមយំ វា បព្ពជមយំ វា អន្តោ
សំវេមេត្វា ពន្ធិ ហោតិ ។ សន្ថរិត្វាតិ សយំ
សន្ថរិត្វា ។ សន្ថរាបេត្វាតិ អញ្ញំ សន្ថរាបេត្វា ។
អនុបសម្បន្នំ សន្ថរាបេតិ ឥស្ស បលិពោធោ ។
ឧបសម្បន្នំ សន្ថរាបេតិ សន្ថារកស្ស បលិពោធោ ។

ត្រែដែលមានមេជាប់នឹងដើង ១ ត្រែដែលមានដើងដូចជាដើងក្តាម[1] ១ ត្រែដែលមានដើងចុច ឬត្រែដែលគេបញ្ចូលដើងទៅកងដំណាប់មេ ១ ។ ដែលហៅថា តាំង បានដល់តាំងមាន ៤ យ៉ាង គឺតាំងដែលគេបញ្ចូលមេទៅកងដំណាប់ដើង ១ តាំងដែលមានមេគេបង្កាំជាប់នឹងដើង ១ តាំងដែលមានដើងដូចជាដើងក្តាម[2] ១ តាំងដែលមានដើងចុច ឬតាំងដែលគេបញ្ចូលដើងទៅកងដំណាប់មេ ១ ។ ដែលហៅថា ពូក បានដល់ពូក ៥ យ៉ាង គឺពូកដែលគេញាត់ដោយរោមសត្វ ១ ពូកដែលគេញាត់សម្បកឈើ ១ ពូកដែលគេញាត់កំណាត់សំពត់ ១ ពូកដែលគេញាត់ស្មៅ ១ ពូកដែលគេញាត់ស្លឹកឈើ ១ ។ ដែលហៅថា កៅអី គឺកៅអីដែលគេធ្វើដោយសម្បកឈើក្តី ធ្វើដោយស្បូវក្តាំងក្តី ធ្វើដោយស្មៅយ៉ាប្ចង់ក្តី ធ្វើដោយស្មៅដំណោកទន្យាយក្តី ដែលគេរុំហើយចងភ្ជាប់គ្នាខាងក្នុង ។ ពាក្យថា លាត គឺដម្កល់ទុកដោយខ្លួនឯង ។ ពាក្យថា ប្រើគេឲ្យលាត គឺប្រើបុគ្គលដទៃឲ្យដម្កល់ទុក ។ កិរិយាប្រើអនុបសម្បន្នបុគ្គលឲ្យដម្កល់ទុក សេចក្តីទ្វល់នឹងមានដល់កិរិយាអ្នកប្រើនោះ ។ កិរិយាប្រើឧបសម្បន្នបុគ្គលឲ្យដម្កល់ទុក សេចក្តីទ្វល់នឹងមានដល់អ្នកដម្កល់ទុកនោះ ។

១-២ ត្រែដែលមានដើងដូចជាដើងសេះ ដើងពពែជាដើម ឯតាំងក៏មានដើងដូចជាត្រែដែរ ។

สำ ปกฺกมนฺโต เอวำ วุจฺจเยฺยาถำ ส สยำ วุจฺจเยฺย ฯ
ส วุจฺจาเปยฺยาถำ ส อญฺญำ วุจฺจาเปยฺย ฯ
อสาปุจฺฉำ ก คจฺเฉยฺยาถำ สำสฺกำ ก สามเณรำ ก
อาราเมกำ ก อสาปุจฺฉา มาตุคามสฺส ปุริสสฺส
เลฑฺฑุปาตำ อติกฺกมิตฺวา อาปตฺติ ทาเปตพฺพสฺส ฯ

[๓๗๗] สงฺฆิกำ สงฺฆิกสญฺญี อาปุจฺฉาสำ
สนฺตำเยว ก สนฺตาเปตฺวา ก สำ ปกฺกมนฺโต เอวำ
วุจฺจเยฺย ส วุจฺจาเปยฺย อสาปุจฺฉำ ก คจฺเฉยฺย
อาปตฺติ ทาเปตพฺพสฺส ฯ สงฺฆิกำ วิมติกำ
อาปุจฺฉาสำ สนฺตำเยว ก สนฺตาเปตฺวา ก สำ
ปกฺกมนฺโต เอวำ วุจฺจเยฺย ส วุจฺจาเปยฺย อสาปุจฺฉำ
ก คจฺเฉยฺย อาปตฺติ ทาเปตพฺพสฺส ฯ สงฺฆิกำ

ពាក្យថា កាលនឹងដើរចេញទៅ មិនបានរើយកមកទុកដាក់នូវគ្រឿងសេនាសនៈនោះ គឺមិនបានរើយកមកទុកដាក់ដោយខ្លួនឯង ។ ពាក្យថា មិនបានប្រើគេឲ្យរើយកមកទុកដាក់ គឺមិនបានប្រើអ្នកដទៃឲ្យរើយកមកទុកដាក់ ។ ពាក្យថា ឥតបានច្រាប់ (អ្នកដទៃ) ហើយដើរចេញទៅ គឺកាលដែលកិក្ខុមិនបានច្រាប់កិក្ខុផងគ្នាក្តី សាមណេរក្តី ញោមវត្តក្តី ហើយដើរកន្លង១ លេខ្ចុបាត[1]របស់មដ្ឋមបុរសទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដចិត្តិយ ។

(៣៧៧) របស់សង្ឃ កិក្ខុសំគាល់ថារបស់សង្ឃ ហើយដម្កល់ទុកដោយខ្លួនឯង ឬប្រើអ្នកដទៃឲ្យដម្កល់ទុកនៅកន្លែងទីវាល កាលនឹងដើរចេញទៅ មិនបានរើយកមកទុកដាក់ដោយខ្លួនឯង មិនបានប្រើអ្នកដទៃឲ្យរើយកមកទុកដាក់នូវគ្រឿងសេនាសនៈនោះឬមិនបានច្រាប់ (អ្នកដទៃ) ហើយដើរចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដចិត្តិយ ។ កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងរបស់សង្ឃ ហើយដម្កល់ទុកដោយខ្លួនឯង ឬប្រើអ្នកដទៃឲ្យដម្កល់ទុកកន្លែងទីវាល កាលនឹងដើរចេញទៅ មិនបានរើយកមកទុកដាក់ដោយខ្លួនឯង មិនបានប្រើអ្នកដទៃឲ្យរើយកមកទុកដាក់ នូវគ្រឿងសេនាសនៈនោះ ឬមិនបានច្រាប់ (អ្នកដទៃ) ហើយចេញដើរទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដចិត្តិយ ។ របស់សង្ឃ

---

[1] ចម្ងាយមួយចោះដុំដី ដែលមដ្ឋមបុរសចោះចោលទៅ ។

បុក្កលិកាសញ្ញី អជ្ឈាការេ សន្តរិត្វា ឯ សន្ទក-
បេត្វា ឯ តំ បក្កមន្តោ នេវ ឧទ្ធរេយ្យ ន ឧទ្ធរាបេយ្យ
អនាបុច្ឆំ ឯ គច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
ចិមិលិកំ ឯ ឧត្តរន្តរណំ ឯ កុម្ភន្តរណំ ឯ តដ្ដិកំ
ឯ ចម្មខណ្ឌំ ឯ ចាឧបញ្ហឹំ ឯ ដលកបីឋំ
ឯ អជ្ឈាការេ សន្តរិត្វា ឯ សន្ទកបេត្វា ឯ
តំ បក្កមន្តោ នេវ ឧទ្ធរេយ្យ ន ឧទ្ធរាបេយ្យ អនាបុច្ឆំ
ឯ គច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បុក្កលិកោ សង្ឃិក-
សញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បុក្កលិកោ បេមតិកោ
អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បុក្កលិកោ បុក្កលិកសញ្ញី
អញ្ញស្ស បុក្កលិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អត្តនោ
បុក្កលិកោ អនាបត្តិ ។

កិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ថាជារបស់បុគ្គលទៅវិញ ហើយដម្កល់ទុកដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឲ្យដម្កល់ទុកក្តី នៅកន្លងទីវាល កាលនឹងចៀសចេញទៅមិនបានរើយកមកទុកជាក់ដោយខ្លួនឯង មិនបានប្រើអ្នកដទៃឲ្យរើយកមកទុកជាក់ នូវគ្រឿងសេនាសនៈនោះ ឬមិនបានប្រាប់ (អ្នកដទៃ) ហើយចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុដម្កល់ទុកដោយខ្លួនឯង ឬប្រើអ្នកដទៃឲ្យដម្កល់ទុក នូវគ្រឿងក្រនាប់ក្តី គ្រឿងកម្រាលក្រែបឬតាំងក្តី គ្រឿងកម្រាលផែនដីក្តី កន្ទេលទន់ក្តី ច្រមុះណ្ហ គឺគ្រឿងកម្រាលដែលគេធ្វើដោយស្បែកខ្លាជាដើមក្តី គ្រឿងសម្រាប់ជូតជើងក្តី តាំងដែលគេធ្វើដោយផែនក្តារក្តី នៅកន្លងទីវាល កាលនឹងចៀសចេញទៅ មិនបានរើយកមកទុកជាក់ដោយខ្លួនឯង មិនបានប្រើអ្នកដទៃឲ្យរើយកមកទុកជាក់នូវគ្រឿងសេនាសនៈតាំងនោះ ឬមិនបានប្រាប់ (អ្នកដទៃ) ហើយចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ របស់បុគ្គល កិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ថាជារបស់សង្ឃវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ក្នុងរបស់បុគ្គល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ របស់បុគ្គល កិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ថាជារបស់បុគ្គល តែជារបស់បុគ្គលនៃកិក្ខុឯទៀត (ដែលមិនមែនជាវិស្សាសៈ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ តែជារបស់បុគ្គល កិក្ខុកាន់យកដោយសេចក្តី (ស្និទ្ធស្នាល) ដូចជារបស់ខ្លួន មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[๓๗๔] អជាបត្តិ ឧទ្ធរិត្វា កប្បតិ ឧទ្ធរាបេត្វា កប្បតិ អាបុច្ឆំ កប្បតិ ឯតាបេត្វោ កប្បតិ កោធចិ បលិពុទ្ធំ ហោតិ អាបអាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាធិកម្មិកស្សាតិ ។

បត្តសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

(៣៧៨) អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលបានរើយកគ្រឿងសេនាសនៈមកទុកដាក់ដោយខ្លួនឯងហើយដើរចេញទៅ ដល់ភិក្ខុដែលបានប្រើអ្នកដទៃឲ្យរើយកគ្រឿងសេនាសនៈមកទុកដាក់ហើយដើរចេញទៅ ដល់ភិក្ខុដែលបានប្រាប់(អ្នកដទៃ)ហើយដើរចេញទៅ ដល់ភិក្ខុដែលហាលគ្រឿងសេនាសនៈហើយដើរចេញទៅ (ដោយគិតថានឹងត្រឡប់មកយកទុកវិញ) ដល់ភិក្ខុដែលមានគ្រឿងសេនាសនៈដែលមានបុគ្គលណាមួយមកបៀតបៀន(១) ដល់ភិក្ខុដែលមានសេចក្តីអន្តរាយ(២) ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៤ ចប់ ។

---

១ បើមានភិក្ខុចាស់បង្គាប់ភិក្ខុនោះឲ្យក្រោកចេញចាកទីសេនាសនៈ ហើយកាន់យកដោយខ្លួនលោកក្តី ឬមានយក្សក្តី ប្រេតក្តី វាមកអង្គុយនៅលើសេនាសនៈនោះ ឬមានដំនដាំធំណាមួយមកដាល់ហើយកាន់យកគ្រឿងសេនាសនៈនោះ គ្រឿងសេនាសនៈនោះ ឈ្មោះថាមានបុគ្គលណាមួយមកបៀតបៀន ។ ម្យ៉ាងទៀត កាលបើមានពួកសត្វ មានរាជសីហ៍នឹងខ្លាជាដើម វាមកក្នុងប្រទេសហើយ ឈរនៅជិតគ្រឿងសេនាសនៈនោះ គ្រឿងសេនាសនៈនោះឈ្មោះថាមានបុគ្គលណាមួយមកបៀតបៀនដូចគ្នាដែរ ។ តែមានបុគ្គលណាមួយមកបៀតបៀនយ៉ាងនេះហើយ ទុកជាភិក្ខុមិនបានរើយកគ្រឿងសេនាសនៈនោះមកទុកដាក់ ក៏មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

២ គឺអន្តរាយដល់ជីវិត ឬអន្តរាយព្រហ្មចរិយធម៌ ។

បញ្ចមសិក្ខាបទំ

(៣៧៩) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សា-
វត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។
តេន ខោ បន សមយេន សត្តរសវគ្គិយោ ភិក្ខូ ស-
ហាយកា ហោន្តិ ។ តេ វសន្តាបិ ឯកតោ វសន្តិ
បក្កមន្តាបិ ឯកតោ បក្កមន្តិ ។ តេ អញ្ញត-
រស្មឹ សង្ឃកេ វិហារេ សេយ្យំ សន្ថរិត្វា តំ បក្កមន្តា
នេវ ឧទ្ធរិំសុ ន ឧទ្ធរាបេសុំ អនាបុច្ឆា បក្កមឹសុ ។
សេនាសនំ ឧបចិការហិ ខាយិតំ ហោតិ ។ យេ
តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយន្តិ
វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សត្តរសវគ្គិយា ភិក្ខូ
សង្ឃកេ វិហារេ សេយ្យំ សន្ថរិត្វា តំ បក្កមន្តា នេវ
ឧទ្ធរិស្សន្តិ ន ឧទ្ធរាបេស្សន្តិ អនាបុច្ឆា បក្កមិស្សន្តិ
សេនាសនំ ឧបចិការហិ ខាយិតន្តិ ។ អថខោ

សង្ឃាបទទី ៥

[៣៧៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅ
វត្តព្រះជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង
កិក្ខុមានពួក ១៧ ជាសំឡាញ់នឹងគ្នា ។ កិក្ខុទាំងនោះកាលនឹងនៅក៏នៅ
ជាមួយគ្នា កាលនឹងដើរក៏ដើរជាមួយគ្នា ។ កិក្ខុទាំងនោះឯង បានគ្រាល
គ្រឿងកម្រាលសម្រាប់ដេក ក្នុងវិហារជារបស់សង្ឃណាមួយ ហើយ
កាលនឹងដើរចេញទៅ មិនបានរើយកមកទុកដាក់ មិនបានប្រើអ្នកដទៃឲ្យ
រើយកមកទុកដាក់វិញ នូវគ្រឿងកម្រាលសម្រាប់ដេកនោះ ហើយឥតទាំង
ប្រាប់ (អ្នកដទៃ) ឡើយ ស្រាប់តែចៀសចេញទៅ ។ ឯពួកសត្វកណ្តៀក
កោរកាត់គ្រឿងសេនាសនៈខូចអស់ ។ កិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តី
ប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ កិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា
កោតតែកិក្ខុទាំង ១៧រូបហ៊ានគ្រាលគ្រឿងកម្រាលសម្រាប់ដេក ក្នុងវិហារ
ជារបស់សង្ឃ ហើយកាលនឹងដើរចេញទៅ មិនបានរើយកមកទុកដាក់
មិនបានប្រើគេឲ្យរើយកមកទុកដាក់ នូវគ្រឿងកម្រាលសម្រាប់ដេកនោះ
ហើយឥតទាំងប្រាប់ (អ្នកដទៃ) ឡើយ ស្រាប់តែចៀសចេញទៅ ឯពួក
សត្វកណ្តៀកកោរកាត់គ្រឿងសេនាសនៈខូចអស់ ។ លំដាប់នោះ

เต ภิกฺขู ภควาโต ฬตมตฺถํ อาโรเจสุ ฯ อถโข ภควา ภิกฺขู ปฏิปุจฺฉิ สจฺจํ กิร ภิกฺขเว สตฺถา-สาวกฺติยา ภิกฺขู สงฺฆเก วิหาเร เสยฺยุ สนฺถริตฺวา ตํ ปกฺกมนฺตา เอว ทุนฺนีสุ น ทุนฺนาเปสุ อนาปุจฺฉา ปกฺกมึสุ เสนาสนํ อุปจิกาหิ ขายิตนฺติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กเถสิ หิ นาม เต ภิกฺขเว โมฆปุริสา สงฺฆเก วิหาเร เสยฺยุ สนฺถริตฺวา ตํ ปกฺกมนฺตา เอว ทุนฺนีสฺสนฺติ น ทุนฺนาเปสฺสนฺติ อนาปุจฺฉา ปกฺกมิสฺสนฺติ เสนาสนํ อุปจิกาหิ ขายิตนฺ เอตนฺ ภิกฺขเว อปฺปสนฺนานญฺ จ ปสาทาย ฯเป ฯ ฬาฬฺ បន ภิกฺขเว ภิกฺขุนา สงฺฆิกมฺ สิกฺขาปทนฺ ทุฏฺเสยฺยาย យោ បន ភិក្ខុ

ภิกฺขุตาฺงอมฺพาลนោះ ក៏ចូលគ្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ (ដោយសព្វគ្រប់) ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គ្រាស់សួរចំពោះភិក្ខុតាំងនោះថា នែភិក្ខុតាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុមានពួក ១៧ រូបចូលគ្រាលកម្រាលសម្រាប់ដេកក្នុងវិហារជារបស់សង្ឃ ហើយកាលដែលដើរចេញទៅ មិនចូលរើយកមកទុកដាក់ មិនចូលប្រើគេឲ្យរើយកមកទុកដាក់នូវកម្រាលសម្រាប់ដេកនោះ ឥតតាំងចូលក្រុប់(អ្នកដទៃ)ឡើយ ស្រាប់តែដើរចេញទៅ គ្រឿងសេនាសនៈពួកសត្វកណ្តៀរវាក៏តោរកាត់ខូចអស់ ជាពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុតាំងនោះគ្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាជ្រាស ពិតមែន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ ពួកមោឃបុរសតាំងនោះ មិនសមបើនឹងគ្រាលគ្រឿងកម្រាលសម្រាប់ដេកក្នុងវិហារជារបស់សង្ឃ ហើយកាលដែលដើរចេញទៅ ក៏មិនចូលរើយកមកទុកដាក់ មិនចូលប្រើគេឲ្យរើយកមកទុកដាក់ នូវគ្រឿងសេនាសនៈនោះ ហើយឥតតាំងក្រុប់(អ្នកដទៃ)សោះឡើយ ស្រាប់តែដើរចេញទៅ គ្រឿងសេនាសនៈតាំងនោះ ពួកសត្វកណ្តៀរវាក៏តោរកាត់ខូចអស់ ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ អំពើនេះនឹងបានដឹកនាំពួកមនុស្សដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យបានជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ អ្នកតាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ

สงฺฆิโก วิหาโร เสยฺยำ สนฺถริตฺวา ฯ สนฺถเรตฺวา ฯ ตำ ปกฺกมนฺโต เนว อุทฺธเรยฺย น อุทฺธราเปยฺย อนาปุจฺฉำ ฯ คจฺเฉยฺย ฯ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

(๓๘๐) โย ปนาติ โย ยาทิโส ฯ เป ฯ ภิกฺขูติ ฯ เป ฯ อยำ สมฺมุติ อตฺถ อธิปฺเปโต ภิกฺขูติ ฯ สงฺฆิโก นาม วิหาโร สงฺฆสฺส นิยฺยาเทตฺวา กโต โหติ ปริจฺจตฺโต ฯ เสยฺยำ นาม ภิสิ จิมิลิกา อุตฺตรตฺถรณำ ภูมตฺถรณำ ตฏฺฏิกา จมฺม-ขณฺฑา นิสีทนำ ปจฺจตฺถรณำ ตินสนฺถาโร ปณฺณ-สนฺถาโร ฯ สนฺถริตฺวาติ สยำ สนฺถริตฺวา ฯ สนฺถ-เรตฺวาติ อญฺเญน สนฺถเรตฺวา ฯ ตำ ปกฺกมนฺโต เนว อุทฺธเรยฺยาติ น สยำ อุทฺธเรยฺย ฯ น อุทฺธาเปยฺยาติ น อญฺเญน อุทฺธาเปยฺย ฯ อนาปุจฺฉำ ภิกฺขูติ คจฺเฉยฺยาติ

ครั้นปูเปียคเจ้าของให้ครั้นถวายเครื่องบริขารของสงฆ์ แล้วครั้นหลีกไปเสีย มิได้นำเครื่องบริขารของสงฆ์กลับมาคืน มิได้ปูเปียคเจ้าของให้นำเครื่องบริขารของสงฆ์กลับมาคืน ถวายเครื่องบริขารของสงฆ์นั้นแล้ว ปูเปียคเจ้าของ(ผู้ถวาย)ครั้นหลีกไปเสียแล้วจึงกลับมา ต้องอาบัติปาจิตตีย์ ฯ

(๓๘๐) ในคำว่า ภิกษุณีทั้งหลาย มีเรื่องราวอันได้กล่าวแล้วในปฐมปาราชิกสิกขาบทข้างต้นนั่นแล ฯ วิหารที่เขาสร้างถวายแก่สงฆ์ หรือเขาได้ถวายแก่สงฆ์แล้ว ชื่อว่าวิหารของสงฆ์ ฯ เครื่องบริขาร ๘ อย่าง คือ ผ้าสบง ผ้าจีวร ผ้าสังฆาฏิ บาตร มีดโกน ประคดเอว ผ้าอาบน้ำฝน ผ้าปูนั่ง (ผ้าปูนั่งสำหรับเช็ดอวัยวะน้อยใหญ่) ชื่อว่าเครื่องบริขาร ฯ คำว่า ครั้นปูเปียคเจ้าของให้ครั้นถวาย คือ ครั้นปูเปียคเจ้าของให้ถวายด้วยตนเอง ฯ คำว่า ปูเปียคให้ครั้นหลีกไป คือ ปูเปียคผู้ถวายให้ครั้นหลีกไป ฯ คำว่า ครั้นหลีกไปเสียมิได้นำเครื่องบริขารของสงฆ์นั้นกลับมาด้วยตนเอง คือ มิได้นำเครื่องบริขารของสงฆ์นั้นกลับมาด้วยตนเอง ฯ คำว่า มิได้ปูเปียคให้นำเครื่องบริขารของสงฆ์กลับมาคืน คือ มิได้ปูเปียคผู้ถวายให้นำเครื่องบริขารของสงฆ์กลับมาคืน ฯ คำว่า ปูเปียคเจ้าของ(ผู้ถวาย)ครั้นหลีกไปเสียแล้วจึงกลับมา คือ มิได้ปูเปียค

ภิกฺขุ ก สามเณรา ก อาคมิกา ก อนาคตปฺปจฺจุปฺปนฺนสฺส อาคมสฺส ปริกฺเขปสฺส อติกฺกมนสฺส อาปตฺติ ทาเปตพฺพา ฯ อปริกฺเขปสฺส อาคมสฺส อุปจารา อติกฺกมนสฺส อาปตฺติ ทาเปตพฺพา ฯ

(๓๘๑) สงฺฆเภ สงฺฆภสญฺี สยฺยา สนฺถตา ก สนฺถตปจฺจา ก ตตฺถ ปกฺกมนฺเต เนว อุทฺธรยฺยา น อุทฺธาปยฺยา อนาปตฺติ ก คเณยฺยา อาปตฺติ ทาเปตพฺพา ฯ สงฺฆเภ เวมติเกา สยฺยา สนฺถตา ก สนฺถตปจฺจา ก ตตฺถ ปกฺกมนฺเต เนว อุทฺธรยฺยา น อุทฺธาปยฺยา อนาปตฺติ ก คเณยฺยา อาปตฺติ ทาเปตพฺพา ฯ สงฺฆเภ ปุคฺคลิกสญฺี สยฺยา สนฺถตา ก สนฺถตปจฺจา ก ตตฺถ ปกฺกมนฺเต เนว อุทฺธรยฺยา น อุทฺธาปยฺยา อนาปตฺติ ก คเณยฺยา อาปตฺติ ทาเปตพฺพา ฯ วิหารสฺส อุปจาเร ก

ภิกฺขุกฺขี สามเณรกฺขี ญาตมาตุกฺขี ហើយដើរទៅកន្លែងបង់វត្ត ដែលគេបំពុងបង់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុកាលបើដើរកន្លែងទុបចោរវត្តដែលគ្មានរបង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(๓๘๑) វិហាររបស់សង្ឃ ភិក្ខុសំគាល់ថាជារបស់សង្ឃ ហើយក្រាលដោយខ្លួនឯង ឬប្រើគេឲ្យក្រាលនូវគ្រែសម្រាប់ដេក កាលនឹងដើរចេញទៅ មិនបានរើយកមកទុកដាក់ មិនបានប្រើគេឲ្យរើយកមកទុកដាក់ នូវគ្រែសម្រាប់ដេកនោះ ឬឥតប្រាប់(អ្នកដទៃ)ឡើយ ស្រាប់តែដើរចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងវិហារជារបស់សង្ឃ ហើយក្រាលដោយខ្លួនឯង ឬប្រើគេឲ្យក្រាលនូវគ្រែសម្រាប់ដេក កាលដើរចេញទៅ មិនបានរើយកមកទុកដាក់ មិនបានប្រើគេឲ្យរើយកមកទុកដាក់ នូវគ្រែសម្រាប់ដេកនោះ ឬឥតបានប្រាប់(អ្នកដទៃ) ស្រាប់តែដើរចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ វិហាររបស់សង្ឃ ភិក្ខុសំគាល់ថាជារបស់បុគ្គលទៅវិញ ហើយក្រាលដោយខ្លួនឯង ឬប្រើគេឲ្យក្រាល នូវគ្រែសម្រាប់ដេក ហើយកាលនឹងដើរចេញទៅ មិនបានរើយកមកទុកដាក់ មិនប្រាប់គេឲ្យរើយកមកទុកដាក់ នូវគ្រែសម្រាប់ដេកនោះ ឬឥតបានប្រាប់(អ្នកដទៃ) ស្រាប់តែដើរចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុក្រាលដោយខ្លួនឯង ឬប្រើគេឲ្យក្រាល

ឧបដ្ឋានសាលាយំ ក មណ្ឌបេ ក រុក្ខមូលេ ក សេយ្យំ សន្ថរិត្វា ក សន្ថរាបេត្វា ក តំ បក្កមន្តោ នេវ ឧទ្ធរេយ្យ ន ឧទ្ធរាបេយ្យ អនាបុច្ឆំ ក គច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អញ្ញំ ក បីឋំ ក វិឡារេ ក វិឡារស្ស ឧបធានេ ក ឧបដ្ឋានសាលាយំ ក មណ្ឌបេ ក រុក្ខមូលេ ក សន្ថរិត្វា ក សន្ថរាបេត្វា ក តំ បក្កមន្តោ នេវ ឧទ្ធរេយ្យ ន ឧទ្ធរាបេយ្យ អនាបុច្ឆំ ក គច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បុក្ខលិកោ សង្ឃិកសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បុក្ខលិកោ បុគ្គលិកសញ្ញី អញ្ញស្ស បុក្ខលិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អត្តនោ បុក្ខលិកោ អនាបត្តិ ។

ន្ទូវកម្រាលសម្រាប់ដេក កុដិទបចារវិហារក្តី កុដិពេធសម្រាប់ធាន់ក្តី កុដិ
មណ្ឌបក្តី ទៀបគល់ឈើក្តី ហើយកាលនឹងដើរចេញទៅ មិនបានរើយកមក
ទុកជាក់ មិនបានប្រាប់គេឲ្យរើយកមកទុកជាក់ន្ទូវកម្រាលសម្រាប់ដេកនោះ
ឬឥតបានប្រាប់(អ្នកដទៃ) ស្រាប់តែដើរចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុ
ក្រាលដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឲ្យក្រាលក្តី ន្ទូវគ្រែឬតាំងកុដិវិហារក្តី កុដិទប-
ចារវិហារក្តី កុដិពេធសម្រាប់ធាន់ក្តី កុដិមណ្ឌបក្តី ទៀបគល់ឈើក្តី ហើយ
កាលនឹងដើរចេញទៅ មិនបានរើយកមកទុកជាក់ មិនបានប្រើគេឲ្យរើ
យកមកទុកជាក់ ន្ទូវគ្រែនឹងតាំងនោះ ឬឥតបានប្រាប់(អ្នកដទៃ) ស្រាប់តែ
ដើរចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ វិហាររបស់បុគ្គល កិក្ខុសំគាល់ថាជា
របស់សង្ឃទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យកុដិវិហារ
ជារបស់បុគ្គល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ វិហារជារបស់បុគ្គល កិក្ខុដឹងច្បាស់ថា
ជារបស់បុគ្គល គឺវិហារដែលជារបស់បុគ្គលនៃកិក្ខុដទៃ (ដែលមិនមែនជា
វិស្សាសៈ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ វិហារជារបស់បុគ្គល(ដែលជាទីស្និទ្ធស្នាល
នឹងខ្លួន មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[๓๙๒] អឆាទនំ ឧច្ចារំ កត្វា កច្ចតិ ឧច្ចកបេត្វា កច្ចតិ អាវុជ្ជំ កច្ចតិ តោសេតិ បលិពុទ្ធំ ហោតិ សាបេក្ខោ កត្តា តត្ថ បិតោ អាបុច្ឆតិ តោសេតិ បលិពុទ្ធោ ហោតិ អាបទាសុ ឧប្បន្នភេស្សា អាទិ-កម្មិកភេស្សាតិ ។

បញ្ចមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

---

[๓๘๖] អាបត្តិមិនមានដល់តិក្ខុដែលបានតើតម្រាលយកមកទុកជាក់ដោយខ្លួនឯង រួចហើយដើរចេញទៅ ដល់តិក្ខុដែលបានប្រើគេឲ្យតើរយកមកទុកជាក់ ហើយដើរចេញទៅ ដល់តិក្ខុដែលបានឃ្លាប់(អ្នកដទៃ)រួចហើយដើរចេញទៅ ដល់តិក្ខុមានកម្រាលដែលមានបុគ្គលណាមួយចូលទៅរៀតរៀន(១) ដល់តិក្ខុដែលមានសេចក្តីអាឡោះអាល័យ(២) បានដើរចេញទៅឈរក្នុងទីនោះឃ្លាប់ (បុគ្គលណាមួយ) ថា តិក្ខុនោះមានសេចក្តីអន្តរាយនឹមួយមករៀតរៀនហើយ ដល់តិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ(៣)តើតឡើង ដល់តិក្ខុឆត ដល់តិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៥ ចប់ ។

๑-๒ បានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី ๔ ខាងដើមរួចជាស្រេច ។ ๓ តាមន័យក្នុងអដ្ឋកថាថា ភិក្ខុកាលចេញដើរទៅ គិតថាអាត្មាអញនឹងត្រឡប់មករៀបចំទុកជាក់កម្រាលវិញក្នុងថ្ងៃនេះ លុះទៅដល់ទីដែលខ្លួនគ្រោងថ្នាំងនឹងទៅនៅនោះ ក៏មានសេចក្តីអន្តរាយកើតឡើងមិនអាចនឹងត្រឡប់មកវិញបាន ។

ឧស្សគ្គិយកណ្ឌ លេខទំព័រ

បឋមវគ្គ សិក្ខាបទទី ១ ១

និទានធម្មគ្គិយភិក្ខុ . . . . . ״
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង ៣
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ និងសិក្ខាបទវិភង្គ ៤
បទភាជនីយ និងវារៈដែលត្រូវអាបត្តិ ៧
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ៨

សិក្ខាបទទី ២ ១០

និទានភិក្ខុប្រើនរូប . . . . . ״
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង ១១
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ និងសិក្ខាបទវិភង្គ ១៤
បទភាជនីយ ១៥
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ២៣

សិក្ខាបទទី ៣ ២៤

និទានភិក្ខុ ១ រូប . . . . . ״
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង ២៦
សិក្ខាបទវិភង្គ ២៧
វារៈដែលត្រូវអាបត្តិ ៣១
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ៣២

សង្ខិត្តចន្ទលក្ខណមាតិកា ៣៨២

លេខទំព័រ

សិក្ខាបទទី ៤ ៣៣

និទានស្រីឧបាសិកា របស់ឧទាយិភិក្ខុ ... ″
សេចក្តីបញ្ញត្តិ ... ៣៥
សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ ... ៣៦
ភារៈដែលត្រូវអាបត្តិ ... ៣៧
ភារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ... ៣៩

សិក្ខាបទទី ៥ ៤០

និទានទាងឧប្បលវណ្ណាភិក្ខុនី ... ″
សេចក្តីបញ្ញត្តិដាជម្បូង ... ៤៤
សេចក្តីបញ្ញត្តិដាបន្ទាប់ និងសិក្ខាបទវិភង្គ ... ៤៥
ភារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ... ៤៧

សិក្ខាបទទី ៦ ៤៨

និទានឧបនន្ទសក្យបុត្ត ... ″
សេចក្តីបញ្ញត្តិដាជម្បូង ... ៥២
សេចក្តីបញ្ញត្តិដាបន្ទាប់ និងសិក្ខាបទវិភង្គ ... ៥៤
ភារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ... ៥៦

សិក្ខាបទទី ៧ ៥៧

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ... ″
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ ... ៥៩
បទភាជនីយ និងភារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ... ៦១

លេខទំព័រ

សិក្ខាបទទី ៨ ៦៦

និទានឧបនន្ទសក្យបុត្ត . . . . . ״
សេចក្តីបញ្ញត្តិ ៦៤
សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ ៦៥
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ៦៧

សិក្ខាបទទី ៩ ៦៨

និទានឧបនន្ទសក្យបុត្ត . . . . . ״
សេចក្តីបញ្ញត្តិ ៦៩
សិក្ខាបទវិភង្គ ៧១
វារៈដែលត្រូវអាបត្តិ ៧៣
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ៧៤

សិក្ខាបទទី ១០ ៧៥

និទានឧបនន្ទសក្យបុត្ត . . . . . ״
សេចក្តីបញ្ញត្តិ ៧៩
សិក្ខាបទវិភង្គ ៨១
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ៨៥
ឧទ្ទាននៃចីវរវគ្គ ៨៦

កោសិយវគ្គ សិក្ខាបទទី ១ ៨៧

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ . . . . . ״
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ ៨៩
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ៩០

លេខទំព័រ

សិក្ខាបទទី ២ ៩១

និទានដព្វគ្គិយភិក្ខុ . . . . . ״
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិភង្គ ៩២
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ៩៣

សិក្ខាបទទី ៣ ៩៤

និទានដព្វគ្គិយភិក្ខុ . . . . . ״
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិភង្គ ៩៥
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ៩៧

សិក្ខាបទទី ៤ ៩៨

និទានភិក្ខុច្រើនរូប . . . . . ״
សេចក្តីបញ្ញត្តិដាជម្លង ១០០
សេចក្តីបញ្ញត្តិដាបន្ទាប់ នឹងសិក្ខាបទវិភង្គ ១០២
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ១០៤

សិក្ខាបទទី ៥ ១០៥

និទានឧបសេនវង្គន្តបុត្តភិក្ខុ . . . . . ״
ប្រយោជន៍ ១០ យ៉ាងនៃការបញ្ញត្តិព្រះវិន័យ ១០១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិភង្គ ១១២
វារៈដែលត្រូវអាបត្តិ ១១៣
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ១១៤

សង្ខិត្តចន្ទលក្ខណ៍ប្រាប់មាតិកា ៣៨៥

លេខទំព័រ

សិក្ខាបទទី ៦ ១១៥

និទានភិក្ខុ ១ រូប . . . . . ״

សេចក្តីបញ្ញត្តិ ១១៦

សិក្ខាបទវិភង្គ ១១៧

បទភាជនីយ ១១៨

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ១១៩

សិក្ខាបទទី ៧ ១២០

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ . . . . . ״

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ ១២២

បទភាជនីយ ១២៣

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ១២៥

សិក្ខាបទទី ៨ ១២៦

និទានឧបនន្ទសក្យបុត្ត . . . . . ״

សេចក្តីបញ្ញត្តិ ១២៨

សិក្ខាបទវិភង្គ ១២៩

បទភាជនីយ ១៣១

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ១៣២

សិក្ខាបទទី ៩ ១៣៣

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ . . . . . ״

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ ១៣៤

លេខទំព័រ

បទភាជនីយ ១៣៥
វិនិច្ឆៃលមិនត្រូវអាបត្តិ ១៣៨

សិក្ខាបទទី ១០ ១៣៩

និទានឧបនន្ទសក្យបុត្ត . . . . . "
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិភង្គ ១៤១
បទភាជនីយ ១៤២
វិនិច្ឆៃលមិនត្រូវអាបត្តិ ១៤៣
ឧទ្ទាននៃកោសិយវគ្គ ១៤៤

បត្តវគ្គ សិក្ខាបទទី ១ ១៤៥

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ . . . . . "
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង ១៤៦
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ នឹងសិក្ខាបទវិភង្គ ១៤៧
បទភាជនីយ ១៤៨
វិនិច្ឆៃលមិនត្រូវអាបត្តិ ១៥១

សិក្ខាបទទី ២ ១៥៣

និទានភិក្ខុច្រើនរូប . . . . . "
សេចក្តីបញ្ញត្តិ ១៥៧
សិក្ខាបទវិភង្គ ១៥៨
ការសន្មតិភិក្ខុឲ្យជាអ្នកច្រែតល់ចាត្រ ១៥៩
បទភាជនីយ ១៦១
វិនិច្ឆៃលមិនត្រូវអាបត្តិ ១៦២

លេខទំព័រ

សិក្ខាបទទី ៣ ១៦៧

និទានបិលិន្ទវច្ឆត្ថេរ . . . . . »

សេចក្តីបញ្ញត្តិ ១៧៤

សិក្ខាបទវិភង្គ ១៧៦

វារៈដែលត្រូវអាបត្តិ ១៧៧

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ១៧៨

សិក្ខាបទទី ៤ ១៧៩

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ . . . . . »

សេចក្តីបញ្ញត្តិ ១៨០

សិក្ខាបទវិភង្គ ១៨១

បទភាជនីយ ១៨២

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ១៨៣

សិក្ខាបទទី ៥ ១៨៥

និទានឧបនន្ទសក្យបុត្ត . . . . . »

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ ១៨៧

បទភាជនីយ ១៨៨

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ១៨៩

សិក្ខាបទទី ៦ ១៩០

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ . . . . . »

សេចក្តីបញ្ញត្តិ ១៩១

សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ ១៩២

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ១៩៣

លេខទំព័រ

សិក្ខាបទទី ៧ ១៩៨

និទានឧបនន្ទសក្យបុត្ត . . . . . ″
សេចក្តីបញ្ញត្តិ ១៩៨
សិក្ខាបទវិភង្គ ១៩៩
បទភាជនីយ ២០១
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ២០២

សិក្ខាបទទី ៨ ២០៣

និទានមហា អមាត្យម្នាក់ . . . . . ″
សេចក្តីបញ្ញត្តិ ២០៤
សិក្ខាបទវិភង្គ ២០៦
បទភាជនីយៈ ២០៧
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ២០៨

សិក្ខាបទទី ៩ ២០៩

និទានភិក្ខុច្រើនរូប . . . . . ″
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិភង្គ ២១១
បទភាជនីយ ២១៣
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ២១៤

សិក្ខាបទទី ១០ ២១៥

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ . . . . . ″
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិភង្គ ២១៧
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ២១៩
ឧទ្ទាននៃបត្តវគ្គ ២២០

សន្ធឹកចន្ទ្រលង្កាប់មាតិកា ៣៨៩

ជាចិត្តិយកណ្ឌ លេខទំព័រ

មុសាវាទវគ្គ-សិក្ខាបទទី ១ ២២១

និទានឧប្បត្តកភិក្ខុសង្ឃប្បត្ត ...... "

សេចក្តីបញ្ញត្តិ ២២៣

សិក្ខាបទវិភង្គ ២២៤

បទភាជនីយ ២២៥

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ២៣៥

សិក្ខាបទទី ២ ២៣៦

និទានឧទ្ទិគ្គយភិក្ខុ ...... "

សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិភង្គ ២៤០

បទភាជនីយ ២៤១

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ២៧១

សិក្ខាបទទី ៣ ២៧២

និទានឧទ្ទិគ្គយភិក្ខុ ...... "

សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិភង្គ ២៧៤

បទភាជនីយ ២៧៥

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ២៨៤

សិក្ខាបទទី ៤ ២៨៥

និទានឧទ្ទិគ្គយភិក្ខុ ...... "

សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិភង្គ ២៨៦

បទភាជនីយ ២៨៧

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ២៨៨

	លេខទំព័រ
សិក្ខាបទទី ๕	๒๘๙
និទានវត្ថុភិក្ខុប្រើនូវ	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិភង្គ	๒๙๒
បទភាជនីយ នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	๒๙๓
សិក្ខាបទទី ๖	๒๙๙
និទានព្រះអនុរុទ្ធត្ថេរ	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិភង្គ	๓๐๐
បទភាជនីយ	๓๐๑
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	๓๐๒
សិក្ខាបទទី ๗	๓๐๓
និទានឧទាយិភិក្ខុ	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិដាដម្បង	๓๐๕
សេចក្តីបញ្ញត្តិដាបន្ទាប់	๓๐๖
សិក្ខាបទវិភង្គ	๓๐๘
បទភាជនីយ	๓๐๙
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	๓๑๐
សិក្ខាបទទី ๘	๓๑๑
និទានភិក្ខុប្រើនូវ	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិភង្គ	๓๑๗
បទភាជនីយ	๓๑๘
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	๓๓๕

សង្ខិតចន្លុះប្រាប់មាតិកា ៣៩១

លេខទំព័រ

សិក្ខាបទទី ៩ ៣៣៦

និទានឧបនន្ទសក្យបុត្ត . . . . . "

សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិភង្គ ៣៣៨

បទភាជនីយ ៣៣៩

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ៣៤១

សិក្ខាបទទី ១០ ៣៤២

និទានអាឡវិកភិក្ខុទាំងឡាយ . . . . . "

សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិភង្គ ៣៤៣

បទភាជនីយ នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ៣៤៥

ឧទ្ទាននៃមុសាវាទវគ្គ ៣៤៦

កុតគាមវគ្គ សិក្ខាបទទី ១ ៣៤៧

និទានអាឡវិកភិក្ខុទាំងឡាយ . . . . . "

សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិភង្គ ៣៤៩

បទភាជនីយ ៣៥១

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ៣៥២

សិក្ខាបទទី ២ ៣៥៣

និទានឆន្នភិក្ខុ . . . . . "

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង ៣៥៥

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្តាប់ នឹងសិក្ខាបទវិភង្គ ៣៥៨

បទភាជនីយ ៣៥៩

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ៣៦១

លេខទំព័រ

សិក្ខាបទទី ៣ ៣៦៣

និទានទុតិយមលបុត្តភិក្ខុ . . . . . ॥
សេចក្តីបញ្ញត្តិដាជម្បង ៣៦៣
សេចក្តីបញ្ញត្តិដាបន្ទាប់ ៣៦៤
សិក្ខាបទវិភង្គ នឹងបទភាជនីយ ៣៦៥
ភារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ៣៦៧

សិក្ខាបទទី ៤ ៣៦៨

និទានភិក្ខុច្រើនរូប . . . . . ॥
សេចក្តីបញ្ញត្តិ ៣៦៩
សិក្ខាបទវិភង្គ ៣៧០
បទភាជនីយ ៣៧២
ភារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ៣៧៤

សិក្ខាបទទី ៥ ៣៧៥

និទានសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ . . . . . ॥
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិភង្គ ៣៧៧
បទភាជនីយ ៣៧៨
ភារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ៣៨០

INSTITUT BOUDDHIQUE